

LAUDA I INSTRUKCJE

LAUDA I INSTRUKCJE.

DZIEJE
ZIEMI KUJAWSKIÉJ

ORAZ

AKTA HISTORYCZNE

DO NICH SŁUŻĄCE.

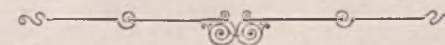
OGŁOSIŁ

Adolf Sawiński.

WARSZAWA.
W drukarni Józefa Bergera.
Elektoralna Nr. 14.
1888.

RZĄDY SEJMIKOWE
W EPOCE KRÓLÓW ELEKCYJNYCH.
1572 — 1795.

LAUDA I INSTRUKCJE.

1700 — 1733.

OGŁOSIŁ

Adolf Sawiński.

Tom IV.

WARSZAWA.
W drukarni Józefa Bergera.
Elektoralna Nr. 14.
1888.

Дозволено Цензурою. Варшава, 8 Октября 1887 г.

1.

1700. *Martius*, 8.

Radziej. grodzka Relation. 11 f. 244.

150. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post dominicam Reminiscere quadragesimalem proxima (Martius, 8) anno Domini 1700. Obtulit nobilis Albertus Solerzycki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe koło rycerskie brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw, pro feria secunda post dominicam Reminiscere quadragesimalem vigore anterioris laudi postcomitalis, ad excipiendam relationem ichm. pp komisarzy do Radomia uproszonych, tu do Radziejowa zgromadzeni. Biorąc in considerationem, że komisya pomieniona radomska do skutku swego nie przysła i z wojskiem się w szkodach i pretensyach nie likwidowała ob rationes perimentes i owszem też komisją ad tertiam mensis praesentis Martii nuper praeteritam limitowała, zkąd liquide constare nie może jako całej rzeczyp. tak i województwom naszym de liquidatione z wojskiem: zaczém zapatrząc się ad praemissa i my sejmik nasz in ordine podatkovania in futurum vigore laudi anterioris per constitutionem approbati do dokonczenia albo iterum zalimitowania wyżej namienionej komisji radomskiej, albo raczej po skończeniu lub limitowaniu jój do pierwszego poniedziałku we trzy niedziele limitujemy i prorogujemy.

Pogorzalców wszystkich, jakoto: jmp. cześnika podolskiego, jmp. Mikołaja Dąbskiego, jmp. Filipeckiego, jmp. Stanisława Leszczyńskiego, jójm. p. Kretkowską, wszystkich tych ichm. pp. pogorzalców jako i supliki miast, więc i ichm. oo. Jezuitów i Karmelitów bydgoskich cum desideriiis ich do tegoż przysłego sejmiku odkładamy i remittimus. Jmp. Stanisławowi Wojciechowi Jarnowskiemu cześnikowi inowrocławskiemu znacznie pogorzałem, na przeszłym sejmiku naszym spe consolandi affidato i na terażniejszym kongresie tegoż non derogamus,

owszem bratersko spondemus desiderio jegomości subvenire i podatko-
wanie z dóbr jego ad eundem terminum suspendimus. Insze zaś largicye
do koła naszego teraz świeżo wniesione, jako natenczas mają swoje kon-
tradykcyę i dlatego nie następują, tak et in futurum nie mają subsequi,
chybaby w tém spólna zgoda nastąpić miała. — Działo się w Radziejowie,
jako wyżej, w poniedziałek, to jest, po niedzieli suchej, albo raczej Remi-
niscere, postnej najbliższej (Martius, 8), roku pańskiego 1700.

Augustyn Kołodzki sędzia ziemski inowłocławski, marszałek koła
rycerskiego, manu propria. Etiam super paragraphum respectu suspen-
sæ contributionis gen. pincernæ Junivladislaviensis. Idem qui su-
pra, mp.

2.

1700 Aprilis, 19.

Radziej. grodzka Relation. 11 f. 201.

151. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

*Actum in castro Radziejoviensi feria sexta post festum sancti Mathaei aposto-
li et evangelistae proxima (September, 24), anno Domini 1700. — Obtulit generosus
Antonius Grodzicki.*

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe koło rycerskie województw
brzeskiego i inowłocławskiego kujawskich, tu do Radziejowa pro die
19 Aprilis według pierwszej sejmiku naszego limitacyi, de actu ejus fe-
ria secunda post dominicam Reminiscere quadragesimalem proxima, an-
no praesenti ad diem hodiernam factæ, dla odebrania relacyej ichm. pp.
komisarzów naszych z zalimitowanej powtórnie komisyej radomskiej po-
wróconych zgromadzeni. Uważając, iż taż komisya radomska dla wielu
interwencyej tum et ob gravissimas causas tenże trybunał perimen-
tes zalimitowana adinvicem została i żadna dotąd z wojskiem liquida-
tio non subsequuta: zaczął i my sejmik nasz in ordine dalszych kon-
trybucyj uchwalenia do nazajutrzka po sejmiku deputackim pro die
14-ta Septembris przypadającego limitujemy i prorogujemy mocą primi-
tivi laudi relationis z sejmiku ichm. pp. posłów naszych.

Więc że ichm. pp. deputaci wojskowi do województw naszych według
repartycyjej należący wniesli in medium koła naszego swoje desiderium,
chcąc się z województwy w niektórych zamelonych asygnacyach po-
miarkować: tedy do tej kombinacyej przy jmp. marszałku koła naszego

uprosiliśmy ichm. pp. deputatów z koła naszego, jakoto: jmp. Jana
Kolczyńskiego deputata trybunału radomskiego, jmp. Sokołowskiego
komornika ziemskiego inowłocławskiego, pisarza grodzkiego kowalskie-
go, także jmp. Kaczkowskiego, więc i jmp. Jana Sokołowskiego porucz-
nika jkr. mci, upraszając ichm., aby (absentia unius duorumve non ob-
stante) captata hora, tu dziś w Radziejowie zasięść zechcieli do tej kom-
binacyej, jakoż ichm. i zasiedli i tę kombinacyą in parte uczynieli. In
parte ob defectum niektórych dokumentów potrzebnych, więc et ob
absentiam jmp. Sokołowskiego podstolego kijowskiego, przeszłego po-
borce województw naszych, coacti są ciż ichm. pp. deputaci nasi limito-
wać suum actum do dwóch niedziel po skończeniu, albo zalimitowaniu
iterum trybunału radomskiego; za obwieszczeniem się listami powinni
będą do Radziejewa zjechać et eundem actum kontynuować.

A że pro interim, gdy się komisya radomska odprawować będzie,
albo nim się odprawować zacznie, instant ichm. pp. deputaci wojskowi,
aby ichmościom na te ćwierci, na które konstytucya sejmu blisko prze-
szłego in anno 1699 szczęśliwie skończonego zapłatę wojsku obmy-
śleła, wydawane były asygnacye: tedy (ne remoram żołnierz in solven-
do patiat) zlecamy i o to upraszamy ichm. pp. komisarzów naszych do
trybunału radomskiego uproszonych, aby te asygnacye juxta praescrip-
tum constitutionis sejmu przeszłego, także i według repartycej pier-
wszych komisyj lwowskiej i radomskiej, więc et secundum obloquentiam
laudi nostri anterioris per constitutionem regni approbati, to jest, w-ny
jmp. Maciej Gąsiorowski starosta radziejewski z brzeskiego wojewódz-
twa obrany komisarz do województwa brzeskiego, jmp. Kolczyński
komisarz z województwa inowłocławskiego do inowłocławskiego woje-
wództwa wydawali i za temi asygnacyami jmp. skarbnik brzeski, injun-
gimus, aby wypłacał sumy ichm. assignatariis.

Uważając przytém wielkie koszty ichm. pp. komisarzów naszych,
które, toties do Radomia zjeżdżając, podejmują: zaczął ichmościom po
dwanaścieset złotych każdemu z nich aby wypłacił jmp. skarbnik brze-
ski, upraszamy, a jmp. Jankowskiemu plenipotentowi województw na-
szych taką jako i pierwiej kwotę. — Datum et actum, ut supra.

Augustyn Kołodzki sędzia ziemski inowłocławski, marszałek koła
rycerskiego, manu propria.

3.

1700. September, 14.

Radziej. grodz. Relation. 11 f. 306.

152. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda in vigilia festi sancti Mathaei apostoli et evangelistae (September, 20), anno Domini 1700. Obtulit generosus Albertus Solerzycki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe koło rycerskie województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego do Radziejowa na sejmik pro die 14 Septembris ex vi anterioris limitationis sejmiku naszgo zgromadzeni. Ponieważ ad praesens propter non expeditum calculum ichm. pp. egzaktorów przeszłych de certo quanto onerum województw naszych, które in publicum na zapłatę wojsku inferre powinniśmy, informować się nie możemy: tedy interea tum temporis, aby rachunki ekspedyowane być mogły, sejmik tenże nasz ad diem 25 mensis Octobris prorogujemy i limitujemy. A że scandalosum facinus ogłoszone jest w kole naszém, iż po te czasy gdy najjaśniejszy kr. jmość, p. n. m. externo bello occupatus auctoritate majestatis suae uniósł za granicę, aż oto sub absentiam principis, gdy omnia tuta esse videbantur, praetextu aliquo juris formato w. jmp. starosta gołubski jo. księżnę jéjm. Radziwiłównę, małżonkę swoją inusitata re imo praxi w kilkaset koni żołniersko w armatę przybranych i z działami, dobra jmp. Walentego Kołodzkiego Grabowo i Konary w posesyjej jego lat kilkanaście zostające, nasławszy, zajachać tumultuarie per potentiam et libertatis oppressionem kazał: tedy subveniendo securitati indemnitate nostrae, zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego, aby się przez pisanie przed jo. książęciem jmcia kardynałem i prymasem naszym uzależ et tam gravem oppressionis statusu ślacheckiego doniósł excessum i upraszał książęcia jegomości o zalecenie trybunałowi koronnemu, ut in tantos libertati formidabiles advertat ausus.

Więc do tego accola noster, jmość ks. Aleksander Kołodzki kanonik gnieźnieński rite et legitime in canonicatum Cracoviensem institutus, w instalacyjej swojej odebrał od jw. jmci ks. Szembeka biskupa terazniejszego kujawskiego, a przeszłego sufragana krakowskiego praepeditionem: tedy upraszamy ww. ichm: jmp. Michała Zakrzewskiego sędzie-

go ziemskiego i jmp. Andrzeja Jarnowskiego stolnika brzeskich kujawskich, aby ichmość., nasi miłościwi panowie przy kredensie jmp. marszałka koła naszego adire raczyli tegoż jw. jmci ks. biskupa naszego, expostulando z jegomością, aby takie media adhibere raczył, któremiby gravis injuria jmci ks. kanonika juri suo restituatur. — Datum et actum, ut supra, anno Domini 1700.

Augustyn Kołodzki sędzia ziemski inowłocławski, marszałek koła rycerskiego, manu propria.

4.

1700. September, 15.

Radziej. grodzka Relation. 11 f. 203.

153. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta post festum sancti Mathaei apostoli et evangelistae proxima (September, 24), anno Domini 1700. Obtulit generosus Antonius Grodzicki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw, za uniwersałem jkr. mci, p. n. m., szczęśliwie nam panującego, w Radziejowie, na miejsce publicznej obrady zwyczajne, na dzień 15 miesiąca września zgromadzeni. Uważając jkr. m., p. n. m. paternam curam et sollicitudinem, nietylko ab extra państwa i ojczyście Korony polskiej rozprzestrzeniając granice, ale też et ab intra providencyą i pieczołowaniem około dobra pospolitego studio et amore wspólną ojczyznę wspierającego consilio, ponieważ dotąd sancita blisko przeszłego sejmu sine executione zostają, osobliwie w zapłacie mercedis zasłużonego rycerstwa, która sola tantum terminatur exceptione: więc tedy że dla rzetelnego ukontentowania wojska koronnego i im naznaczonego na sejmiku blisko przeszłym żołdu terazniejszego sejmiku determinacya nastąpiła, wszystkie conatus na to obracamy, aby sancita blisko przeszłego sejmu ad executionem przywieść mogliśmy. Więc że już na zapłatę ośmiu ćwierci przez sejm deklarowanych uchwała w województwach naszych postanowiona i już na sejmiku przeszłym postkomicyalnym relationis modum et genus contributionum uchwaliliśmy, jednakże częścią propter calamitatem temporum, częścią propter egestatem zniszczonego pospółstwa, częścią propter renitentiam retentorum

wypłacone nie są podatki: tedy niniejszą uchwałą obligujemy tak jmp. komisarza do wybierania podatku uproszonego jako ichm. pp. harendarżów obudwu województw szelężnego, którym według kontraktu na drugi rok szelężne puszczone jest, aby pomienione podatki jako najprędzej wybierali, jako od których fortuna ich własna na komisją radomską za ten podatek oddana być ma i wojsku według repartyeyi skarbowej wyliczona; retentores contributionum publicarum seryo aby beli według prawa egzekwowani (prævia retentorum coram officiis proprii districtus convictione juxta præscriptum juris).

A że laudo przeszłego sejmiku relationis zlecieliśmy ichm. pp. arendarzom w podatki szelężnego karczmy novæ erectionis wprowadzić w rejestra: tedy niniejszą uchwałą obligujemy ichmościów, aby te karczmy, które nie są w registrach, także novæ locationis, przy klasztorach, probostwach i plebaniach i na poświętném będące, odebrawszy wprzód od karczmarżów przysięgę, przy atestacyi pańskiej w registr wprowadzili; renitentes zaś do grodów ichm. pp. arendarzom zlecamy pozyskać.

Mając jednak wzgląd na zniszczenie miast niektórych w województwach naszych et gemitus pauperum, którzy częścią nieznośnemi hybernami i przechodami żołnierskimi uciśnieni, częścią calamitate temporum zniszczeni i ostatnią ruiną przyciśnieni, tak wielkich podatków ferre nie mogą i niepodobna u nich egzolucya nam jest wiadoma: tedy niasta te, które teraz do koła naszego suplikowały, zlecamy ichm. pp. arendarżów iudicio, aby pro diversitate calamitatis podatku szelężnego onymże quantitate defalkowali, co in rationibus calculi ichm. pp. arendarzom przyjąć i kompensować deklarujemy.

Ponieważ zaś ręka pańska dotknęła mieszczanków strzelińskich jedenastu, którzy przez ogień zniszczeni własną fortunę lachrymis w popiołach pogrzebli; zaczém aby do pierwszej tém prędzej przysć mogli fortuny, uwalniamy onychże od podatków do lat czterech, hoc adjecto, aby sub juramento zeznali, żeby nikt pod tę libertacyą nie podszywał się, ale tylko oni sami utantur hoc beneficio. O podobny starającego się respekt mieszczanina pakoskiego, Sebestyana z Wrześni d. . . który na jarmarku toruńskim per injuriam incendii ze wszystką swoją fortuną i substancyą do ostatniej przyszedł ruiny, od wszelkich in genere podatków do lat ośmiu ab actu præsentis uwalniamy, pod którego libertacyą żaden mieszczanin pakoski podszywać się nie ma.

Aby tedy in exsolutione stipendiorum ichm. pp. wojskowym satisfactio debita nastąpić mogła, omni meliori modo et medio staramy się; ale żeby też na rekwizycyą ichmościów in rationibus calculi z ichm. pp. poborey przeszłymi doskonale porachowanie perceptorum subsequatur et expediatur, osobliwie z ichm. pp. plenipotentami jo. książęcia jmci kurlandzkiego w województwie brzeskiem: obowiązujemy ichm. pp. poborców przeszłych województwa brzeskiego, jakoto jmp. Stanisława Sokołowskiego podstolego kijowskiego, aby na dzień ośmnasty miesiąca października, to jest, na tydzień przed sejmikiem, ex limitatione na dzień 25 tegoż miesiąca determinowanym, præcise do Radziejewa zjechawszy, in præsentia ww-ch: jmp. Serafina Głębockiego chorążego brzeskiego kujawskiego, jmp. Michała Zakrzewskiego sędziego ziemskiego brzeskiego i tych ichmościów, którzy anteriori laudo są uproszeni do pomienionego rachunku et delegati, z pomienionymi ichm. pp. plenipotentariis jmp. podstoli kijowski sufficienter, cokolwiek przez niego jest exsolutum, kalkulacyą uczynił, żeby województwa doskonale informari mogły, quæ et quanta manet portio ad exsolutionem reimentowi jo. książęcia jmci kurlandzkiego. Na który czas jmp. Jan Sokołowski porucznik jkr. mci do oddania rachunków wybranych podatków, który po nieboszczyku ś. p. jmp. Kaszewskim dobierał, ad dandam rationem perceptorum et exsolutorum stanąć będzie powinien; także sukcesorowie ś. p. jmp. Kaszewskiego lubo przez się, lubo per delegatos, vel plenipotentarios suos do uczynienia rachunków i oddania kwitów z wypłaconych podatków przez ś. p. nieboszczyka jmp. Kaszewskiego comparere będą powinni.

Że zaś dotąd ichm. pp. wojskowym in stipendiis należyte nie nastąpiło ukontentowanie, ale tylko na ekspektatywie protrahitur satisfactio, tedy kontentacyą ichmościom na przyszłym sejmiku obmyśleć deklarujemy.

Nie mogą prætermitti niepamięcią godne zasługi, prace i fatygi ichm. pp. posłów na sejm przeszły uproszonych, cum honore et decore województw odprawione, których zasługi debita comitatur merces, upraszamy jmp. skarbnika brzeskiego kujawskiego, aby ichmościom naznaczona kwota według uchwały przeszłego sejmiku juxta dispositionem laudi wypłacona była.

Instancya jmci ks. Morskiego dziekana włocławskiego, krakowskiego włocławskiego kanonika, administratora biskupstwa kujawskiego za miasteczkiem włocławskim skuteczny w kole naszym znajduje respekt i cokolwiek jest possibilitatis w ulżeniu od podatków, miasteczku

temu wyświadczyliśmy i zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego odpisać jegomości, upraszając jegomości, aby jegomość raczył upadającemu subvenire miasteczku, żeby ichm. ks. wikaryowie i gospodarze w kaniach mieszkający piwa nie robili i w szynkach miastu temu nie przeszkadzali.

Nietylko suplikacya zrujnowanego miasteczka Radziejewa permovit nas wszystkich do kompasyi, ale tak znaczna ruina i prawie ostatni upadek ubogich ludzi wyciąga winne politowanie, gdy już tak attritos calamitate temporum widzimy, że co dalej to ciężej ruunt in deterius: aby tedy ulżeniem podatków levamen mieć mogli, od podatku szelężnego onychże uwalniamy. Działo się w Radziejowie die 15 Septembris, anno Domini 1700.

Andrzej z Lubrańca Dąbski marszałek koła rycerskiego.

5.

1700. October, 25.

Radziej. grodzka Relation. 11 f. 322.

154. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis].

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta in crastino festi sanctorum Simoni et Judae apostolorum (October, 29), anno Domini 1700. Obtulit nobilis Albertus Janiszewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe koło rycerskie województw brzeskiego i inowrocławskiego kujawskich do Radziejowa na sejmik ex vi limitationis anterioris in diem hodiernam, to jest, 25 Octobris zgromadzeni. Chcąc sancito przeszłego sejmku 1699 in toto dosyć czynić, oraz exsolvendo i dawne długi, cokolwiek się ich in antecessum w województwach naszych dobrze zasłużonemu rycerstwu pokazało: dla czego rachunki tak z tymiż ichm. pp. deputatami wojskowymi jako i ichm. pp. poborcami institueramus, które rachunki in partem, osobliwie z ichm. pany deputatami wojskowymi doszły, z których constitit nobis de certo quanto proveniente z województw naszych według dawnych deklaracyj sejmowych i repartycej na komisjach i trybunałach lwowskich i radomskich postanowionej. Tedy stosując się do laudum primitivum na sejmiku relationis ichm. pp. posłów naszych na sejm uproszonych de data et actu ejus die 15 Septembris anno Domini 1699 postanowionego et

per constitutionem blisko przeszłego sejmku aprobowanego, in exsolutionem długu reimentom i chorągwiom do województw naszych per repartitionem należących, sześcioro pogłównych præmisso anteriori laudo postanowionych, to jest, troje pogłównych, jako toż laudum edisserit, cum decessibus, a drugie troje sine decessibus według taryfy tegoż pogłównego w wyżej wspomnioném laudum de anno wyrażonego, wydać i zapłacić do ręku jmp. Kazimierza Wolskiego skarbnika brzeskiego, komisarza generalnego województw naszych intra spatium quatuor septimanarum: osobliwie województwo brzeskie, które per varias calamitates et per extraordinarias wojska exactiones, a zatém dla zubożalego ludu w niemałym pozostać musiało długu 127000 przechodzącego, prócz chorągwi w. jmp. Wielohurskiego podkomorzego włodzimierskiego przedtém w. jmp. Szczawińskiego wojewodzica inowrocławskiego, która przebrawszy pewną kwotę, teraz do porachowania się disparuit. Tak tedy jako pierwsze tak i powtórne troje pogłównych z dóbr królewskich, duchownych i ziemskich przed świętą Katarzyną panną i męczenniczką w roku terażniejszym wypłacone być powinno (ponieważ w województwie inowrocławskim jedno tylko troje pogłównych videtur sufficere na długi tegoż województwa), in quantum by zaś non suffecerint, natenczas jmp. skarbnik brzeski, communicato consilio z jm. pany komisarzami swymi, uznawszy potrzebę, na ichm. pp. asygnataryuszów wyda uniwersał do tegoż województwa inowrocławskiego, aby æque z województwem brzeskiém toż troje pogłównych drugie wyda wało idque sub rigore poenarum w prawie pospolitém contra retentores opisanym.

Który to dług województwa brzeskiego, aby luculentius pateat kazdemu z ichm. pp. obywatelów, tu się wyraża: naprzód regimentowi jo. księcia jm. kurlandzkiego suma 62,544 groszy siedmnaście salvo calculo tak między tymże regimentem a jmp. podstolim kijowskim i pany sukkolektorami jegomości i tymi wszystkimi ichmościami, którzy się tych podatków, to jest, dwojga szelężnego także i podymnych dwunastu in anno 1695 uchwalonych tykali, salva quoque refusione conflagratorum, jako też salva confrontatione summae przez tenże regiment ad solvendum praetensae 30,500 złotych pro stipendiis, które się poczynały a prima Februarii anni 1692 za ćwierci ośm, a kończyły się ultima Januarii 1694 według uchwały przeszłego sejmku, oraz likwidacyi komisji lwowskiej, która, demptis expensis militaribus, allegat reiment, żeby miała provenire summa superius specificata 30,500 złotych; ekstrakt zaś

pewny z téjże komisji nie kładzie wyższej sumy tylko 25,900 złotych, *salva* także *confrontatione* rachunku, który się przed *ichm.* pany komisarzami z koła deputowanymi na sejmiku w Radziejowie odprawował die 17 września, roku pańskiego 1629. W którym rachunku *deduxerat jmp.* podstoli kijowski kwitami, iż miał zapłacić temuż regimentowi sumę 75,553 złote i groszy 7, a teraz regiment nie przyznaje, aby miał wziąć więcej tylko 60,950 złotych i groszy 13, dla czego tu konfrontacja będzie potrzebna, która *ad præsens ob absentiam jmp.* podstolego kijowskiego być nie mogła; do téjż konfrontacji *jmp.* podstolego kijowskiego będzie należała suma 9,900 złotych p. Kielowi, także i druga suma 900 złotych pani Reksinowej, na które obiedwie sumy *jmp.* marszałek koła naszego *vigore anterioris laudi* wydał *asygnacye* do *jmp.* podstolego kijowskiego, które trzeba będzie wytrącić regimentowi z wyżej pomienionej reszty.

Insuper ex vi repartitionis trybunału skarbowego lwowskiego *in anno* 1692 odprawionego, także *intuitu deklaracyi* trybunału skarbowego lwowskiego *in anno* 1697 odprawionego *provenit* regimentowi dragońskiemu świętej pamięci n. kr. jm. Jana trzeciego *intuitu* trzech ćwierci anni 1691 *porcye*, to jest, Maii nr. 220, Augusti *ejusdem* anni *porcyj* nr. 130, Novembris *ejusdem* anni nr. 200, suma na koni 550 po złotych 56, *provenit* z województwa brzeskiego *summa* 30,800 złotych; *item jw. jmp.* Janowi Jabłonowskiemu wojewodzie *natenczas* ziem ruskich *potrąconych* z zasług wojska cudzoziemskiego na upominek *ordynowanych* z téjże *repartycyi* trybunału lwowskiego *in anno* 1697 się odprawującego *summa* 15,000 złotych, *item frejkompanii* dragońskiej *jw. niegdy jmp.* Grudzińskiego *kasztelana sieradzkiego residuum* dawno *likwidowanych* ćwierci *summa* 4,380 złotych na tymże trybunale lwowskim *ad solvendum decisa*: które to sumy wszystkie *in unum skomputowane efficiunt summam superius specificatam* 127,522 złote groszy 27, *includendo* w tę sumę sumy, które sobie *prætendit jmp.* Buderacki *deputat* chorągwi godnej pamięci *jmp.* Zbrożka za ćwierci nr. 12 a *prima Februarii* anni 1687 *ad ultimam Januarii* anni 1690. Na które to dwanaście ćwierci *proveniebat* z obudwu województw brzeskiego i inowłocławskiego *summa* 12,860 złotych, *wytrąciwszy* na województwo inowłocławskie 5,000 złotych, *venit* długu na województwo brzeskie *summa* 7,860 złotych; *insuper* też chorągiew u tegoż województwa brzeskiego *pretenduje* sobie długiem do *rzeczyp.* odesłanego sumę 6,400 złotych: które sumy obiedwie *złączone faciunt summam in unum collectam* 14,260 złotych. *Mimo* to *pretenduje* sobie też chorągiew starego długu zórawińskiej

ćwierci przez *likwidacyą* trybunału lwowskiego anni 1691 do województwa brzeskiego odesłanego sumę 775 złotych: które to wszystkie trzy sumy w jedno *złożone faciunt summam* 15,035 złotych. *Item* do téjże sumy *kapitalnej* wyżej położonej długu województwa brzeskiego należy *summa* regimentowi księcia *jm. kurlandzkiego* odesłana z *ziemie dobrzyńskiej*, a tu tam *per laudum* jako i *per assignationem* trybunału radomskiego z *dywizyi* z województwem inowłocławskim należy *summa* 1,843 złotych groszy 10: które to sumy wszystkie *toties repetitæ in unum collectæ faciunt summam superius positam* długu województwa brzeskiego 127,522 złotych groszy 27 do dnia dzisiejszego *winnego*, oprócz, jako się *wyżej* *namieniło*, chorągwi *jmp.* Wielohurskiego *podkomorzego* włodzimierskiego, która się nie *kalkulowała*.

Także oprócz *sum* niżej *wyrażonych*, to jest, *pierwszej* 5,373 złotych groszy 10 chorągwi *jmp.* starosty łomżyńskiego, *drugiej* 8,000 złotych *wydanej jmp.* Wojciechowi Czackiemu *staroście* włodzimierskiemu, *trzecia* 4,000 złotych *jmp.* generałowi *dorpowskiemu* z wojska *cudzoziemskiego*, albo *raczej* z *zasług* jego *potrąconych*, na które *jmp.* marszałek nasz *wydał asygnacyą* *vigore anterioris laudi*, to jest, na *delaty* *podatków* do *jmp.* podstolego kijowskiego. Po którego to *czasu* *wyńsciu* do *wypłacenia* *determinowanego* *pominionych* *podatków in defectu* *niewypłacenia jmp.* *komisarz* *delatę* *podać* na *sądy* *grodzkie* *któregokolwiek* *grodu* *brzeskiego* *województwa* *powinien* i na *sądach* *kondemnaty* na *retentorach* *otrzymać*, *in defectu* *sądów* *etiam* w *trybunale* *radomskim*. Po *otrzymanych* *zaś* *kondemnatach* *ichm. pp.* *burgrabiowie* *ad primam jmp.* *komisarza* *requisitionem* na *egzekucye* *jechać* *powinni* *będą* *sub privatione officiorum suorum*; *ktoby* *zaś* z *ichm. pp.* *retentorów* *juri communi et sancitis* *przeszłego* *sejmu* *beł refractarius et executiones irritaret*, z *takowym* *każdym* *jure experiri* *powinni* *będą jmp.* *komisarz* i *ichm. pp.* *poborcy* na *trybunale* *radomskim* albo *koronnym* *inter causas fisci*.

A że *dawnych* *retentów* *jest* *niemało*, na co się *przeszli* *pp.* *poborcy* *skarżą* a *nawet* i *ichm. pp.* *deputaci*, *assignatarii*, iż *per meram renitentiam* *dawnych* *podatków* *ichm. pp.* *retentorowie* *wydawać* *nie* *chcą*; *tedy* *virtute* *uchwały* *sejmowej* *postanawiamy*, aby *ichm. pp.* *poborcy* *dawni* *intra spatium* *quatuor septimanarum* *ab actu* *præsenti* *elabendarum* *sint adstricti* *takowe* *delaty* *kończyć* *per executionem* *sub poena* *caentiae* *activitatis* *in omni loco publico* (jako *prawo* *mieć* *chce*) *et solutione* *summæ* *retentæ* *de proprio*; *ichm. pp.* *burgrabiowie* *zaś* *takowe* *egze-*

kucye czynić powinni, jako się wyżej wyraziło, sub privatione officiorum, a to dla tego, aby asygnacye dawne nie osychały, jako ich dość poosychało, także i dla tego, aby ciż ichm. pp. poborcy dawni, wyegzekwowawszy delaty swoje, parati beli ad dandas rationes województw na przyszłym, da Pan Bóg, sejmiku przedsejmowym, którego się tak ex mente legis jakoteż ex declaratione na przyszłym sejmie jkr. m., p. n. m. wprędce spodziewamy.

A że venit deliberatio na terażniejszym sejmiku ad requisitionem ichm. pp. komisarzów naszych trybunału radomskiego, abyśmy ichmościów rezolwowali, utrum w traktat z wojskiem wnieść mają, nec ne, vel per disjudicationem injuriarum z wojskiem progredi mają: tedy ten punkt ad mentem totius reip. remittimus, dając facultatem ichm. pp. komisarzom tak concludendi, jako się cała rezolwuje rzeczp. Więc że ichm. pp. deputaci wojskowi niemałe czasy trawiają cum dispendio suarum fortunarum w województwach naszych w ekspektatywie swoich zasług: tedy ichmościom traktamentu pozwalamy, to jest, jo. księcia jm. kurlandzkiego jmp. Meszkowi i jmp. Gorzyńskiemu porucznikowi jkr. mci złotych 600, a ichm. pp. deputatom polskiego autoramentu, jmp. Budrackiemu i jmp. Przeradzkiemu czterysta złotych polskich per medium tak z województwa brzeskiego jako i inowłocławskiego, solutionem committendo.

Insuper że uchwała terażniejsza minime censetur sufficere na wypłacenie tak wielkich długów w obudwu województwach, tedy szeleżne dwoje in supplementum podatków z obudwu województw currere powinno per modum arendæ do ręku tak jmp. kasztelanica konarskiego z brzeskiego województwa jako i z inowłocławskiego do ręku jmp. skarbnika brzeskiego, a to według uchwały na sejmiku relationis wyżej wspomnionój.

Przytém wniósł do koła naszego prośbę swoją jmp. marszałek nasz o instancją do jw. jmp. Franciszka Gałęckiego wojewody inowłocławskiego, aby jegomość, nasz wielce miłościwy pan, tak resztę 12,000 złotych, to jest, dwanaściset złotych, którą jegomość przekazał in anno 1695 z szeleżnego województwa inowłocławskiego primæ ratæ u terażniejszego jmp. skarnbika brzeskiego, tegoż podatku szeleżnego naonczas arendarza, jakoteż osobną kwotę, to jest, 1,200 złotych: które to sumy obiedwie, to jest, 1200 kapitalnej restant, jako i tysiąc dwieście provisionalis z własnej szkatuły swojej zapłacić musiał jmp. marszałek nasz intuitu provisionum jmp. Piotrowi Raczyńskiemu ob non solutam summam seu summas tales, quæ et quantæ provenerant, temuż jmp.

Raczyńskiemu a to z przekazania z pomienionego szeleżnego u jmp. skarbnika brzeskiego. Tedy ponieważ natenczas jw. jmp. wojewoda inowłocławski in obsequio jkr. m., p. n. m zostaje circa obsidionem Rygi in vim ratihabitioe jw. jmp. wojewody (jakoto multoties promiserat jmp. marszałkowi naszemu), zlecamy jmp. skarbnikowi brzeskiemu, aby jegomość tak ten 1,200 złotych ex capitali summa restantem jako i drugi 1,200 złotych respectu provisionis obudwu sum przez jmp. marszałka wyliczonych jmp. Raczyńskiemu z sumy 30,800 złotych na regiment dragoński najjaśniejszego śp. Jana trzeciego króla jegomości do zapłacenia pod kommendą jw. jmp. wojewody inowłocławskiego zostającego przychodzący et ex vi repartitionis trybunału skarbowego lwowskiego in anno 1692 do województwa brzeskiego naszego ad solvendum przekazanej, z terażniejszych podatków zapłaciel, jmp. marszałkowi naszemu najdalej we cztery niedziele ab actu præsentis zlecamy i upraszamy, co pro persoluto jmp. skarbnikowi brzeskiemu komisarzowi naszemu in rationibus być powinno przyjęto, fide bona spondemus.

Wniósł przytém prośbę swoją jmp. Andrzej Jarnowski stolnik brzeski, iż gdy post fata nieboszczyka jmp. Jakóba Jarnowskiego porucznika jkr. m. została znaczna kwota retentów, które in parte potiori zapłaciel, restat jeszcze jednak złotych sto sześćdziesiąt: tedy tę kwotę intuitu zasług nieboszczyka jmp. porucznika na Jarnowie częściach jego pozostałych condonamus et a solutione téj kwoty p. stolnika liberum mittimus.

Więc że in anno 1691 post multas calamitates, ognia, gradów i innych wielu wieś Rzeczyca possessionis jm. ks. Aleksandra Kołodzkiego kanonika gnieźnieńskiego ad cultum divinum ordynowana in magnam poszła depopulationem, dla czego in eodem anno 1691 laudum województw naszych od płacenia szeleżnego, którego tam quota circiter 200 złotych przychodziła, liberaverat et eximerat, czego per aliquam inanimadvertentiam w registra egzakcyej nieboszczyka jmp. Umińskiego sędziego kowalskiego nie włożono, a zatém ta wieś per executiones stringentur: tedy, resolvendo eandem dubietatem, deklarujemy, że tego szeleżnego ta wieś non plus jako po stu złotych na jeden rok tylko płacić natenczas będzie powinna, pro currentia terażniejszego szeleżnego obojga i dawniejszych podymnego od sześć chałup, pogłównego od dwudziestu i dwu osób płacić powinna.

Więc że także Kryszkowice, jako personalis relatio jmp. Cieńskiego, naonczas tych dóbr posesora, w znaczną liczbę ludzi w registra zaszła,

których jmp. Cieński swoich własnych poddanych blisko 40 osób swoich ztamtąd wyprowadzić: tedy i ta wieś od tyłu tylko ludzi pogłównie płacić będzie, ile ich ad præsens jest w dobrach, prævio juramento corporali w grodzie, officiose faciendō. Radziejów także ad summam inopiam przez niezmierne żołnierskie egzakcyę penitus spustoszoną, tak dalece, że na akty publiczne zgromadzeni, cale a cale subsystemy swojej mieć nie możemy, tedy i to miasteczko tak tylko pogłównie zapłaci, jako jurament przeszłego roku uczyniło. Także i Potulowko małe, które też i od czworga dawniejszego uwalniamy pogłównego, Wrocławek miasteczko ad summam inopiam przyprowadzone, szeleżne oboje prævio juramento zapłaci, ile beczek wyszynkowało, a zatém od dawniej taryfy wolne będzie.—Datum et actum, ut supra, anno Domini 1700.

Augustyn Kołodzki sędzia ziemski inowrocławski, marszałek koła rycerskiego, manu propria.

6.

1701. Majus, 11.

Radziej. grodz. Relation. 11 f. 370.

155. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum solennia sacri Pentecosten proxima (Majus, 21), anno Domini 1701. Obtulit generosus Hyacintus Stuziński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego i inowrocławskiego województw, za uniwersałem jkr. mci na sejmik radziejowski zgromadzeni, stanąwszy naprzód po skończonej instrukcyi, cokolwiek do domowego porządku należy, non prættermittimus, a primarie sejmik ten ad diem 4-am Julii in anno præsenti 1701 limitujemy, prorogujemy. A że funkcyja poselska w jmp. Józefa Kadzidłowskiego podkomorzycy inowrocławskiego w Warszawie zatrzyma, marszałka koła naszego rycerskiego, na który nie podobna mu zjechać przyjdzie na ten sejmik ex limitatione pro die 4 Julii przypadający, uprosiliśmy za subdelegata jmp. Mikołaja Niemojewskiego sędzica ziemskiego inowrocławskiego. Supliki miast wszystkich tak brzeskiego jako i inowrocławskiego województw do sejmiku ex limitatione przypadającego zachowujemy.

A że na przeszłej komisji brzeskiej jmp. Sokołowski propter defectum munimentorum et regestrorum kalkulacyi nie uczynił, tedy tę komisją ad diem 30 Maii prorogujemy, na którą uprosiliśmy jw. ww. ichm. pp. komisarzów, a primario: jw. jmp. wojewody brzeskiego kujawskiego, w. jmp. podkomorzego inowrocławskiego i innych ichmościów tych, cośmy w pierwszém laudum uprosili.

A że do koła naszego rycerskiego zaszła suplika od jéjm. pani Anny Kretkowskiej, która przez ogień z dopuszczenia boskiego pogorzała, tedy mając kompasją nad nią wioski jéj Więclawice, Świątkowice i Zakrzew, od podatku do lat czterech czyniąc alewicyą, uwalniamy. Jmp. Stanisławowi Sokołowskiemu podstolemu kijowskiemu, który słusznie meretur w afektach naszych respekt za prace i drogi tak do Radomia jako i do Lwowa 4,474, które na retentach u tegoż jmp. podstolego zostawały, dajemy i darujemy ex communi consensu i nic sobie województwo brzeskie aż do dnia dzisiejszego do osoby jego rościć nie powinno, okrom delat, które ręką podpisane jw. jmp. wojewody brzeskiego kujawskiego jako marszałka izby komisarskiej.

Alternatę anterioribus laudis uchwaloną a probujemy i tych ichmościów, którzy teraz do terażniejszej funkcyi pomieścić się nie mogli, przyszlými najpierwszemi funkcyami ukontentować deklarujemy, jakoto: jmp. Jakóba na Budzislawiu Wysockiego podstolego gostyńskiego, jmp. Władysława Niemojewskiego sędzica ziemskiego inowrocławskiego, jmp. Boruckiego pisarza grodzkiego inowrocławskiego. Ichm. zaś pp. pogorzalców, jakoto, jmp. Adama Wilkostowskiego podwojewodze go brzeskiego kujawskiego, który przez ogień z dopuszczenia boskiego pogorzał, do izby komisarskiej brzeskiej odsyłamy; także jmp. Mileckiego, jmp. Zawickiego, jmp. Jana Winnickiego, jmp. Słubickiego, jmp. Rebelińskiego, jéjm. panią Ostrowską, jmp. Mikołaja Zagajewskiego, jmp. Szymona Wiśniewskiego; do izby zaś komisarskiej inowrocławskiej jmp. Franciszka Wolskiego, ichm. pp. Jarnowskich łowczego i syna jego, jmp. Leszczyńskiego, jmp. Stanisława Dzierżawskiego, jmp. Pawła Broniewskiego, jmp. Mikołaja Dąbskiego do komisji województwa brzeskiego zlecamy i odsyłamy; także jmp. Stanisława Sokołowskiego podstolego kijowskiego, sukcesorów ś. p. nieboszczyka jmp. Kaszewskiego respektowi ichm. pp. komisarzów do rachunków z ichm. pany poborcami naznaczonych, zalecamy. Którą to limitacyą jmp. Józefowi Kadzidłowskiemu podkomorzycowi inowrocławskiemu, marszał-

kowi koła naszego rycerskiego podpisać i do ksiąg grodzkich radziejowskich podać zlecamy.—Działo się w Radziejowie dnia 11 miesiąca maja, roku 1701.

Józef Kadzidłowski podkomorzyc inowrocławski, marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego. Locus sigilli.

7

1701. Majus, 11.

Radziej. grodzka Relation. 11 f. 372.

156. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum solennia sacri Pentecosten proxima (Majus, 21), anno Domini 1701. — Obtulit generosus Hyacinthus Stuziński.

Instrukcyja dana ichm. pp. posłom brzeskiego i inowrocławskiego województw na sejm walny warszawski z sejmiku przedsejmowego z uniwersału jkr. mci, p. n. m., pro die 18 Aprilis złożonego, a potem ad diem decimam primam Maii limitowanego, agitującego się, de medio zgromadzenia na tenże sejmik obranym i uproszonym ichm. pp.: Andrzejowi na Głębokiem Głębockiemu staroście brzeskiemu kujawskiemu, Józefowi Kadzidłowskiemu podkomorzycowi inowrocławskiemu, Jakóbowi Szczawińskiemu wojewodzicowi inowrocławskiemu, Maciejowi Gębickiemu kasztelanowi łączycykiem.

Przyznać potrzeba, że nie lustris annorum ale copiosissima serie nieśmiertelnych akcyj wiek panowania jkr. mci, p. n. m. na tronie polskim komputować potrzeba, między którymi i terażniejsze nadspodziewanie sejmu złożenie, którym in unam compagem tota resp. congregatur, adnumerare należy z uniżonem podziękowaniem, że jój in hoc vertigioso rerum statu vitalem przez spólną sub augustissimis auspiciis panowania swego reddit spiritum, co aby exequantur ante omnia ichm. pp. posłowie, zlecamy. Znaczne książęcia jmści prymasa staranie około dobra pospolitego, w którym światu i ojczyźnie nieprzestannie wyświadcza, na to wszystko swoje obracając usiłowania, ne quid detrimenti resp. patiat, słuszną merentur województw naszych wdzięczność i podziękowanie, które należycie książęciu jmści kardynałowi wyświadczą ichm. pp. posłowie imieniem województw naszych, upraszając, żeby w tém, co

do prymacyalnej powinności i nieustającej koło dobra ojczyzny w wszelkich okolicznościach czułości należeć będzie, perennet in sercu książęcia jegomości solers hæc cura futuri.

Zalecamy przytém jmci ks. Kołudzkiego kanonika gnieźnieńskiego, jako concivem nostrum, singulari respectui książęcia jmci kardynała, toties repetitis instantiis, aby mógł przez ichm. pp. posłów kooperacyą meritorum suorum odebrać coronidem; także jacturam honoris jmp. Jakóba Działyńskiego wojewodzica kaliskiego, którą ponosi od ks. Grembińskiego, respectui książęcia jegomości zalecamy.

Nie wątpić potrzeba, że toti orbi clarissima jw. jmp. kasztelana krakowskiego, hetmana wielkiego koronnego merita, do całej rzeczyp. z różnych województw distributivæ jkr. mci justitiæ et gratitudini nie będą przepomniane; baczą się i w tém województwa nasze, cokolwiek tak wielkiego wodza debetur meritis, zkądby posteritas sądziła et imitetur, non impraemiatam debere esse virtutem.

Zlecamy ichm. pp. posłom, aby circa demissam venerationem jkr. mci, p. n. m. suplikowali i upraszali, aby jkr. mość, p. n. m., jako pater patriæ, evincendo sponsionem suam, per constitutionem in anno 1699 firmatam wyprowadzić ex visceribus regni exoticam militiam raczył, także ludzi nadwornych extraneos; ichm. zaś pp. posłów obstringimus et obligamus, jeżeliby się ludzie nadworni extranei znajdowali, aby ichmość. sub fide, honore et conscientia do żadnej konsultacyi, ani obrania jmp. marszałka nie przystępowali, póki by ludzie proximiores consiliorum præsentium relegowani nie byli.

Niespodziana książęcia jmści brandeburskiego elektora ex vasallo Korony præsumptio profundum reip. incutit metum, sensum zaś doloris w województwach naszych pobudzać musi; w czém præcavebunt ichm. pp. posłowie, ministros status przestrzegając, aby tytułu regię majestatis książęciu jmści brandeburskiemu in instrumentis et expeditionibus publicis nie dawali. Także aby kr. jmość, p. n. m. propter tollendam arrogantiam pysznego feudataryusza, który similem se fecit altissimo, pisał się: rex Poloniæ et totius Prussiæ; posłów, ablegatów, rezydentów książęcia jmści brandeburskiego, którzyby się ad latus znajdować mieli, aby relegowani byli, instantissime urgebunt. Vindicta zaś tam temerarii ausus assensui reip. subicitur; ad humiliandam zaś superbiam vasalli pro præsentem remedio wynaleść się nie może adæquatius medium, jako aby ichmość. ministri status, jakoto ichm. pp. pieczęta-

rze contra usurpationem tituli prætensivi majestatis uczynili etiam per edictum publicum solennem manifestationem, a najbardziej jeżeliby facto aliquo sejm nie doszedł; a jeżeliby ichmoście nie chcieli uczynić, ichm. pp. posłowie tak contra renitentiam ichm. pp. ministrów jako isamemu księżęciu brandeburskiemu protestować się będą.

Suplikować oraz ichm. pp. posłowie nasi jkr. mci, p. n. m. będą, aby per teneritudinem initi z rzeczyp. foederis od téj resilire raczył z królem szwedzkim wojny i one in dulci zachować raczył quiete; upraszać będą, aby jkr. mość pozwolił zostawać rzeczyp. in sapore pacis, w czém tota resp. votis nostris, rozumem succurret, w czém serio obstringimus et obligamus sub fide, honore et conscientia ichm. pp. posłów, aby na wojnę szwedzką ullatenus nie pozwalali.

Po obraniu zaś jmp. marszałka urgebunt ichm. pp. posłowie, aby senatus consilia i pacta conventa przeczytane były, ante omnia dziejące się od przeszłego sejmu, w których, jeżeliby nocivum co było rzeczyp., powini będą ichm. pp. posłowie solennem uczynić protestationem.

Traktat elbiński aby był czytany, który seryo ichm. pp. posłowie egzaminować będą; jeżeliby zaś było co nocivum reip., consulendo honori reip., modum płacenia kwoty, oraz i kwitu otrzymania i salwy, jeżeli jaka jest, skasowania nie zapomną; naznaczonej kwoty miastu Elblągowi defalkować żadną miarą nie pozwolą.

Pretensye, jeśli jakie zaszły między Koroną szwedzką a królestwem polskim, aby ichm. pp. komisarze byli wysadzeni ad discernendum pacta Olivensia.

A że zagęściły się prywatne wyjazdy ichm. pp. senatorów i urzędników koronnych za granicę, tedy urgebunt ichm. pp. posłowie, aby się więcej żaden z ichm. pp. senatorów wyjeżdzać nie ważył za granicę; ci zaś ichmość., którzy byli prywatnie u księcia brandeburskiego, generaliter wszyscy tak ichm. pp. senatorowie jako i urzędnicy koronni dent rationem, cum quo instrumento do księcia brandeburskiego jeździli i aby przysięgali, że nie wchodzili w żadne praktyki o Koronę brandeburską i pieniędzy nie brali tak szwedzkich jako i brandeburskich.

Instabunt ichm. pp. posłowie, aby burmistrz elbiński, uti proditor miasta Elbląga, sądzony był.

Słuszny meretur w sercach naszych respekt najjaśniejszy królewicz jmość Jakób, tak wielkiego ś. p. króla naszego wielki potomek; instabunt quam submisissime ichm. pp. posłowie nasi collegialiter do kr. jmci, p. n.

m., aby w pretensyach swoich na ekonomiej szawelskiej i puckiej odebrał tenże najjaśniejszy królewicz jegomość należyta satysfakcją. Przy téj okazji pretensją w. jmp. Gembickiego podkomorzycy poznańskiego od najjaś. królewicza jmci respektem starostwa nowodworskiego, ichm. pp. posłom zlecamy. Także sprawa pomienionego jmp. podkomorzycy poznańskiego z ichm. pany kasztelanami śremskimi ratione starostwa ujskiego aby indilate sądzona była i mandaty w téj sprawie aby jako najprędzej wydane były, instabunt serio ichm. pp. posłowie.

Na żadne nobilitacye, ani indygenaty aby ichm. pp. posłowie nie pozwalali, okrom jmp. Jana de Ossen Sakien, który suplikował do województw naszych, abyśmy go ad jura regni, jako veterem quendam przypuścili quiritem za indygenę, który tot specimina affectus tam erga ecclesiam Dei jako też remp. pokazuje; odio zaś religionis, którą jest professus, przez księcia brandeburskiego a bonis fortunæ et honoris exsul został, promowować będą, aby equestri ordini przyliczony był i indygenat ichm. pp. posłowie na jkr. mci wymoga.

Delatum nam jest, jakoby ichm. pp. komisarze do traktatów elbląskich z księciem jmścią kurfistrzem deputowani, quo fine nie wiemy, mieli wziąć od tegoż księcia jmści 60,000 talarów bitych; jeżeli tedy liquide patebit, że się to do rąk ichmościów dostało, tedy ichm. pp. posłowie urgebunt naprzód restitutionem téj sumy, która annumerari powinna będzie do sumy księcia jmści kurfistrza należącój in vim eliberationis pignoris, a potem o sąd super corruptos całej rzeczyp. prosić będą.

Zachodzi wielkiego in rep. concivis nostri, w. jmp. Andrzeja na Głębokiém Głębockiego starosty brzeskiego kujawskiego querimonia, którego tot functionibus przy nieustających z województw naszych in publico orbis theatro enituit godności specimen, na ks. Jerzego Tracha plebana ojrzanowskiego, który ex importuna sua instantia po trybunałach, grodach i konsystorzach vexare nie przestaje tegoż pomienionego jmp. starostę brzeskiego kujawskiego: ichm. pp. posłowie kolegowie jegomości quam ferventissime expostulabunt, aby w. jmość ks. biskup poznański imponere przez komisją i per suam disjudicationem indilate finem litibus raczył. Także aby jo. księżę jmość terażniejszy nominat krakowski, nasz miłosciwy pan, suæ creaturæ nie dawał protekcyi i jak najprędzej pozwolił dysjudykacyi, non præcludendo viam sprawiedliwości świętej, upraszać będą, i list aby przez ręce do ich-

mościów ad præsens, nizeli ichm. pp. koledzy comparebunt, ab ulteriori prosecutione et vexe pomieniony ks. Trach desistat, do rąk jmp. starosty adresowali i innocentiam tam ex actoratu et reatu jmp. starosty osadzili; do pomienionego jm. ks. biskupa poznańskiego, tudzież do jo. nominata biskupa krakowskiego, aby mu protekcyi nie dawał, instabunt ichm. pp. posłowie, aby jw. jm. ks. biskup poznański komisją wydawszy, beneficio privari go raczył.

Ordynacya zamoyska jako antemurale orbis powinna być in prima apud remp. consideratione, której że in præsentis consensu województwa nasze succurrere nie mogą, inibunt ichm. pp. posłowie medium cum rep. desiderii jmp. ordynata satisfaciendi.

Biorąc ad executionem komisją na przeszłym sejmie pro injuriatis przez wojsko saskie asekurowaną i konstytucją stwierdzoną, upraszać będą ichm. pp. posłowie nasi o naznaczenie komisarzy, aby sitientes justitiam należytą w krzywdach swoich odebrali satysfakcją. Inquantum by zaś spes ichmościów eludi obietnicami miała, tedy succurrendo najbardziej widocznej krzywdzie braci naszych ichm. pp. Niemojewskich sędziów ziemskich inowrocławskich, których dobra przez kilkanaścieset ludzi saskich funditus przez konstystencyą dwuniedzielną zrujnowane, ichm. pp. posłowie nasi, unus ad alium sese non referendo, ichm. pp. sędzicom assistent et speciali jkr. m. zalecą gratiæ, aby krzywda ichmościom compensari jako najprędzej mogła.

Alternata anterioribus laudis uchwalona aby na przyszłym lub szczęśliwie doszłym, lub (czego uchowaj Boże) niedoszłym sejmie aby in omnibus circumstantiis, które są w tych tam laudach opisane, observetur, mieć chcemy.

Do głosów zaś dawania żadne inne osoby immiscere się nie będą powinny, tylko sami ślachta possessionati, contribuentes i ci, o których constabit, lub nie ziemskie ale pieniądze w tych tylko województwach fortuny mają, na co baczenie dadzą ichm. pp. poborcy, jeżeli contribuunt z nami.

Obstringimus i obligamus ichm. pp. posłów, aby aukcją posłów województwom naszym przywieźli, to jest, aby sześciu posłów a czterech deputatów niewaliśmy. Na żadne urzędy, oprócz tych które w prawie są opisane, ichm. pp. posłowie nie pozwolą.

Instabunt ichm. pp. posłowie, aby do koekwacyi hyberny deputaci obrani byli z każdego województwa na sejmikach deputackich.

Z nakazu śp. n. kr. jm. Jana trzeciego wydał jmp. Augustyn Kołodzki sędzia ziemski inowrocławski pewne volumen legum regni ac magni ducatus Lithvaniæ, za co per decisionem n. kr. jm., p. n. m. nam szczęśliwie panującego et senatus consilii odebrał już z Korony satisfactionem, w księstwie zaś litewskim portio 3,000 złotych została się; zaczęć zlecamy ichm. pp. posłom naszym, aby albo collegiatim u jmp. podskarbiego w. ks. litewskiego, albo per instantiam izby poselskiej zechcieli evincere tę porcyą 3,000 złotych jmp. sędziemu ziemskiemu inowrocławskiemu w skarbie litewskim. Komisya radomska jeżeli injurias osadziła i czy cum detrimento reip., czy te cztery ćwierci komputowane wojsku czyli nie? żeby się wolno było injuriatis wrócić do swoich krzywd; komisye zaś, żeby abhinc nie bywały, tylko żeby w każdym województwie krzywdy każdy dochodzić mógł. Starostwa i tenuty wszystkie in genere województw kujawskich przywalone ciężkimi podatkami aby ad coaequationem przyszły.

Permovent całą rzeczp. motus w. ks. litewskiego, ale téż i województwa nasze, w czém aby quam adæquatissima provideantur media do uspokojenia tam gravissimi intestini incendii, ichm. pp. posłowie nasi concurrent, tak jednak aby to ex æquitate et justitia utriusque partis læsionum i tak w honorach jako i fortunach mutuarum refusionum sine derogatione tych prerogatyw, które ad præsens in civibus clarissimis meritis spectatissimis fulgent, stało się na terażniejszym sejmie, serio zlecamy.

Wiadoma jest światu całemu wielka æquanimitas jw. jmp. kasztelana krakowskiego, hetmana wielkiego koronnego; więc że względem starostwa międzyrzeckiego zaszyły tu supplices jmp. Boczkowskiego, tedy aby ta dyferencya per interpositionem supremæ decisionis majestatu jkr. m. mogła być uspokojona, zalecamy ichm. pp. posłom.

Pieczęć koronna aby była oddana etiam in primo senatus consilio po przyszłej ekspedycyi.

Injungimus i to ichm. pp. posłom, aby o skrypt dany ad archivum książęciu brandeburskiemu aby się ichm. pp. posłowie upomnieli.

Nie podobna transire przez (bez?) wdzięcznej rekordacyi wielkich zasług, osobliwie w skończonym traktacie pokoju z Portą Otomańską jw. niegdy Stanisława Małachowskiego wojewody poznańskiego; który że już w recesie na przeszłym sejmie successoribus suis gratissimos u całej rzeczp. znalazł respectus, aby efficaci gratitudine mogli pozyskać successores jego effectum, instabunt ichm. pp. posłowie. Do równegoż re-

spektu jmp. Bilińskiego podkomorzego koronnego w recesie przeszłego sejm do rekratyfikacyi wyrażonego pro fide discriminosissimo statu reip. servata insinuare nie omieszkają.

Jeżeli zaś przy tak wielkich importancyach publicznych mogłyby się zmieścić desideria privata, tedy aby się recenter wywiedziona komisya dóbr jkr. m. Boguszyce nie tak per onerationem dóbr królewskich jako in vim tego miała też dobra inonerować, borów z tych dóbr ad bona hereditaria jmp. chorążego brzeskiego, ad omnem necessitatem perpetuo usu per speciale totius reip. consensum approbando summa przez też komisya na tych dobrach ex liquidissimis documentis agnita et adjudicata, aby się te koszty na restauracyą tych dóbr erogowane kompensować mogły, na co osobliwy projekt, jeżeli Pan Bóg do szczęśliwej determinacyi sejm miał disponere, będzie podany. Ne praetermittant też ichm. pp. posłowie, upraszamy i seryo zalecamy, aby starostwo kruswickie natenczas possessionis w. jmp. Adama Lubstowskiego starosty kruswickiego, częścią saeculis calamitosis, częścią hyberny nieznośnej i kwarty przeładowaniem, częścią żołnierskimi nieznośnemi egzakcyami już do ostatniej przywiedzione ruiny i upadku mogło mieć in vim solatii od rzeczyp. jakie politowanie, a osobliwie w podatkach od lat których ulgi, tymże sposobem, aby już miejsce tylko miasta Kruświcy najjaśniejszych kr. jm., p. n. m. antiquitus stolica, której nomen tylko et rudera przez ludzi exstant, najmniej do lat trzydziestu ab oneribus et contributionibus reip. pro reaedificatione onę być mogło wolne. Jmp. staroście ludzi według woli przysposobienie liceat, albo pro deserto podać curabunt i że sam jmp. starosta z miejsca pu-stego tego de proprio aere ciężary rzeczyp. opłaca, deferrent.

Prawo na gruncie rzeczyp. Złotniki nazwane jmp. Jakóbowi z Budzislawia Wysockiemu podstolemu ziemie gostyńskiej za przywilejem jkr. m. służące, ichm. pp. posłowie nasi instabunt, aby było per constitutionem obwarowane; tudzież aby aprobacya przywileju przez sejm uznanie sumy dla reparacyi na tymże gruncie quondam wiosce przez komisya jkr. m. in hunc finem wysadzonych obwarowane były. Instabunt ichm. pp. posłowie do jkr. m., p. n. m. o komisya na dobra rzeczyp. Świętosławice, Sarnowo, które znacznie przez w. jmp. Jana Kadzidłowskiego podkomorzego inowrocławskiego są restaurowane, jakoteż i na dobra Falborz rzeczyp., które też przez znaczną reparacyą jmp. Stanisława Sokołowskiego podstolego kijowskiego są restaurowane.

Reasumpcyą konstytucyi anni 1635 o dziesięcinach, aby ad forum competens ichm. duchowni pozywali, to jest, do ziemstwa nie do konsystorza i dziesięciny aby piętne currant nie wytyczne et per constitutionem zgody o tę dziesięcinę piętne approbentur.

Moneta aby według solitum cursum po całej rzeczyp. zamieniona była, także otwarcie miennice, currentium czerwonych złotych juxta inscriptionem antiquam po złotych sześciu a nie więcej płacone były ratione census zapisane.

I to osobliwie ichm. pp. posłom committimus, aby jako w trybunałach tak i innych sądach super incorruptionem testium partes, nemine excepto, in facie iudicii juramentum praestent non privatim w gospodach i inkwizycye aby tylko super contenta citationum wywodzone były per nobiles possessionatos. I jeżeliby się jakie inkwizycye znajdowały w trybunałach, na którychby tylko napis był, że praestitit juramentum, pro irritis ut censeantur obstringimus ichm. pp. posłów fide et honore, aby nam to prawo przywieźli. Także dekreta trybunalskie aby in instanti post latam sententiam czytane były. Konstytucyą o grzywnach napisaną reasumować, żeby (nie?) więcej tylko vadium capitaneale simplex iudicio przysądzone było. Ordynacyą także in filo napisaną, starać się będą ichm. pp. posłowie, aby in volumen legum wprowadzić, rejestru per constitutionem Małej Polscze w lubelskim trybunale opisane aby też ordynacya in majori provincia, to jest, w piotrkowskim trybunale służyła.

A że wielkie mają agrawacye wielebne panny zakonne toruńskie od miasta Torunia ratione fundorum, zarówno i starostwo dybrowskie ratione młyna Lubicza, committimus ichm. pp. posłom, aby komisya u kr. jm. ratione praetensionum et injuriarum tak wielebnym pannom zakonnym toruńskim, jakoteż i starostwu dybrowskiemu uprosili. Zlecamy i to ichm. pp. posłom, aby subveniant wielebnym oo. Kamedułow wygierskim, którym odebrane są kilka leśnictw.

Instabunt do króla jm. ichm. pp. posłowie za jm. ks. Gomolińskim podkanclerzym koronnym, aby ex primis vacantibus konferować raczył kr. jmość jm. ks. podkanclerzemu wakans duchowny. Miliony per pacta conventa wojsku deklarowane od jkr. m., jakoby prywatne osoby in usum proprium convertere miały, investigabunt ichm. pp. posłowie, et re adinventu rekwirować będą sum, jakie się u kogo pokażą, instantaneam ich wojsku exsolutionem.

Mercedem deservitam zasłużonemu rycerstwu singulari curæ et recentissimæ memoriæ committimus ichm. pp. posłów, aby się ad communem rzeczp. consensum referowali.

Urzędy ziemskie aby solis terrigenis et bene meritis ac indigenis rozdawane, były także i grodzkie.

W kancelaryach ziemskich i grodzkich, aby regentów plebejuszów, także skrybentów ichm. pp. starostowie non audeant circa acta fovere, curabunt ichm. pp. posłowie, aby to per constitutionem opisane było.

Instabunt ichm. pp. posłowie, aby desideria sejmu przeszłego odłożone do terazniejszego swój skutek wzięły i to serio promovebunt, aby król jegomość uwolnił skarb płacenia 30,000 na artyleryą a starostwa dwa generałom artyleryej, które się ex vacantibus trafia, puścił, któreby 30,000 wynosiły, podobnym sposobem jako i w ks. litewskim są aplikowane do artyleryej i ktobykolwiek uprosił sobie z tych starostw, które nullitatis według konstytucyi w. ks. litew. być powinny.

Koekwacya hyberny aby ad effectum przyprawiona była, instabunt ichm. pp. posłowie do jw. jmp. kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego, aby seriam animadversionem uczynił około piechoty wybranieckiej, których nasze województwa dość wielkim kosztem wyprawują.

Sól ruska aby na składach według dawniej kwoty po ośm złotych przedawana była.

Prawo żeby ad executionem o tych, którzy werbują ludzi i za granice potem regimenty przedają, przyprawione było.

Dyspartycye wojska żeby się swoje województwa kalkulowały, abrogando komisją radomską.

A że jmp. podskarbi ziem pruskich deservitam mercedem nie wypłaca ichm. pp. żołnierzom, tedy urgebunt ichm. pp. posłowie nasi, aby według prawa dał calculum jmp. podskarbiemu koronnemu. I to serio promovebunt ichm. pp. posłowie, aby seriam animadversionem jmp. podskarbi koronny ichm. pp. pisarzom ceł dał, aby condigne ślachtę traktowali i aby ślachta tylko dobrze urodzona na cłach pisarzami byli.

O sól także suchedniową instabunt ichm. pp. posłowie, aby według czasu punktualnie oddawana była województwom.

Most montewski aby per constitutionem naprawiał jm. ks. proboszcz strzeliński, lub modernus possessor, lub też przyszły. Senatus consilia, które tylko ex novo emergenti albo accidenti necessario ad privata pozwoliła rzeczp. królom panom swoim, już in tantum excrevit ich magni-

tudo et potestas, kiedy in materiis status, które tylko tres ordines konkludować powinny, primus tylko cum intermedio concludit: opponent się tedy ichm. pp. posłowie, ut abrogetur et diminuatur potestas eorum, bo per consequens izba poselska et intermedius musiałby convelli ordo.

Często przed całą conquerulantur ojczyzną obywatele jój, że wbrew prawu pospolitemu in collusionem domów dwa przywileje z kancelaryej koronnej na jeden wychodzą urząd, albo daniny jkr. mci, przez co ad inconvenientia summa przychodzić zwykło: promowować to desiderium imieniem województw naszych ichm. pp. posłowie będą, aby takowe non superveniant illicita i dawnych praw o tém procurabunt reassumpcyą.

Ichm pp. pisarze skarbowi, którzy evocatorie za dworem ślachtę pozywają, aby takie dekreta nullitatis były et in posterum ne fiant.

Co wszystko dexteritati, curæ et sollicitudini zleciwszy ichm. pp. posłów, obstringimus ich sub stricta reddenda na relationis sejmiku ratione, aby studeant bono publico i tę naszą nietylko promoveant, ale curent omnino utrzymać instrukcyą, jako continens w sobie bonum publicum, conservationem praw i swobód naszych; co stwierdzając, zleciłmy jmp. marszałkowi koła naszego rycerskiego podpisem stwierdzić. Działo się w Radziejowie dnia 11 miesiąca maja, roku pańskiego 1701.

Józef Kadzidłowski podkomorzy inowłocławski, marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego. Locus sigilli.

8

1701. Julius, 4.

Radziej. grodz. Relation. 11 f. 396

157. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia post festum Visitationis beatissimæ Virginis Mariæ proxima (Julius, 5), anno Domini 1701. Obtulit generosus Michael Dąbski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik do Radziejowa, miejsce to jest zwyczajne, ex vi limitationis sejmiku naszego świeżo przeszłego na dzień dzisiejszy zgromadzeni. Ponieważ jmp. Kazimierz Wolski skarbnik brzeski kujawski i generalny województw naszych ku-

jawskich komisarz doniósł w kole naszym braterskiém, iż w przeszło uchwalonych naszych podatkach summa jest ichmościów contribuentium renitentia: tedy każdego powiatu naszego ww. ichm. pp. starostów upraszamy i bratersko onym injungimus, aby ichm. pp. burgrabowie, nasi miłościwi panowie i bracia ad requisitionem jmp. skarbnika super iisdem retentoribus ad executionem juridicam finalem każdy w swoim powiecie, gdzie to jest, jmp. skarbnik, jako nam opowiedział, już kondemnaty pootrzymywał, assistant i też kondemnaty cum effectu exequantur; którym to ichm. pp. burgrabiom za podjęte fatygi na przysłym, da Pan Bóg, sejmiku, wdzięczność naszą deklarujemy. Ta zaś ichmościów praca i jmp. skarbnika rekwizycya, mając wzgląd na czas terazniejszy i ex præteriti anni calamitate, subditos esse afflictos respiciendo, aż we dwie niedzieli po świętym Bartłomieju blisko następującym zacząć się będzie powinna i należy. Pro munere officii sui et diligentia jmp. Jakób Jarnowski żupnik województw naszych kujawskich, gdy nam doniósł, iż tegorocznej soli suchedniowej na województwa nasze należącój, a na świeżo przeszłe święta Zesłania Ducha ś-go do rozdawania podług praw naszych dawnych przynależytój, iż ichm. pp. skarbowi w oddaniu onój są uporni i suo prætextu zatrzymują ją: tedy uprosiliśmy ichm. pp.: Jana Kościelskiego pisarza ziemskiego, jmp. Kazimierza Wolskiego skarbnika brzeskiego, jmp. Chryzostoma Słubickiego komornika granicznego brzeskiego, sędziego grodzkiego przedeckiego, jmp. Władysława Niemojewskiego sędzica ziemskiego inowłocławskiego do tego za komisarzów, upraszając ichmościów, aby na miejscu zwyczajném na Dybowie za niedziel dwie a data hodierna zjechawszy się, unius duorumve absentia non obstante, sól pomienioną na województwa nasze activitate et prudentia sua probata od ichm. pp. superintendentów odebrali i jmp. żupnik też sól aby dystrybuował, exnunc zlecamy.

Jmp. Olszewskiego podkomorzycy wieluńskiego casum ex igne obtentum compatimur i desiderium jego consolandi afflictionem do izby odsyłamy komisarzkiej brzeskiej.

Oczekiwających dotąd ichm. pp. wojskowych w województwach naszych za prace i fatygi swe kawalerskie wdzięczności i należytości zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego asygnacyami do jmp. skarbnika brzeskiego, komisarza województw naszych wydanemi, jakoto: jmp. Kazimierzowi Wolskiemu deputatowi chorągwi pancernój jw. jmp. chorążego koronnego na złotych dwieście, także jmp. Janowi Jaworowskie-

mu deputatowi chorągwi lekkiej jw. jmp. strażnika polnego koronnego na złp. sto in vim traktamentu ukontentować; jmp. skarbnika zaś, aby w tém skutek odnieśli, obstringimus. Wniesione desideria w. jmp. Adama Lubstowskiego starosty kruświckiego względem pretensyi do województw po nieboszczyku rodzicu jegomości na zaszczyt województw zaciągnionój chorągwi pochodzące, także laudo præterito do sejmiku naszego konserwowane i też suplikę jmp. Gorzyńskiego oficjera księcia jmści kurlandzkiego i deputata województw naszych i insze wszelkie ichmościów desideria zachowujemy.

A iż ichm. pp. posłów na sejm niedoszły przeszły obranych i uproszonych cum dispendio fortunæ zasły fatygi, tedy ichmościom na przysłym sejmiku wdzięczności nie ubliżamy i alternatę w przeszłym laudum położoną znosimy.

W konkurencyach o poselstwo i innych okurencyach aby ichmość concurrentes habita w województwach naszych possessione konkurowali, o to przestrzegamy. A że w trudnościach czasu niniejszego merita consolandi militis w województwach naszych biorącego nie przyszło nam obrady dalszej czynić, osobliwie zaczekiwając na ww. ichm. pp. komisarzów naszych do trybunału radomskiego uproszonych na oddanie relacyi: tedy ten terazniejszy sejmik iterum do dnia nazajutrz po deputackim na trybunał koronny limitujemy, prorogujemy i naznaczamy. Które to laudum nasze ręką własną jmp. marszałkowi podpisać zlecamy. — Działo się w Radziejowie dnia 4 miesiąca lipca, roku 1701.

Józef Kadzidłowski podkomorzy inowłocławski, marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego, manu propria.

9.

1702. Junius, 8.

Radziej. grodzka Relation. 11 f. 492.

158. [Laudum palatinatus particularis Radziejowiensis.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festa solennia sacri Pentecosten proxima (Junius, 10), anno Domini 1702. Obtulit generosus Antonius Stawski.

My rady dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw, na sejmik dnia dzisiaj-

szego za uniwersałem jkr. mci, de data diei w Warszawie 15 Maii anni præsentis zgromadzeni. Naprzód jkr. mci, iż nas in hoc turbido rzecyp. statu, jako pan miłościwy, sejmikowaniem udarzyć raczył, submississime podziękowawszy, któremu circa easdem profundas nostras venerationes przy responsie jmp. marszałkowi koła naszego, że przy dostojęństwie jkr. mci i całości praw i swobód naszych pospolitem ruszeniem na obronę i zaszczyt onych stawać gotowiśmy, osobliwym listem donieść zlecamy. Occurrendo zaś imminentibus periculis et providendo internæ et externæ securitati, pospolite ruszenie sobie namawiamy i postanawiamy i popis za dwie niedzieli od dzisiejszego dnia pod Radziejowem naznaczamy. Na które miejsce i dzień, jeżeliby się ww. ichm. pp. kasztelanowie województw naszych (do czego ich prawo stringit) nie zjechali, tedy sobie wolne ichm. pp. rotmistrzów naszych obranie zachowujemy. Ichmość. bracia ślacha, którzy sumy swoje pieniężne na prowizyach mają i z prowizyi kontentują się i żyją, także podstarościowie, albo urzędnicy na prowizyach sumy swoje mający, interea zaś służący, zgoła owszem kto się ślachcicem mieni i sobie wolny jest, do tegoż pospolitego ruszenia præsentis laudo nostro na ten czas i miejsce aby się stawili, obligantur i siebie wszyscy sistant podług konstytucyi anni 1621.

Na który czas aby jmp. marszałek, także miasta, miasteczka jkr. mci, duchowne i świeckie i też sołtysów, młynarzów, lemanów dóbr pomienionych, żeby wyprawy w pomienionej konstytucyi opisane gotowe stawiali, albo sami stanęli, obwieściel uniwersałem swoim, zlecamy.

List do księżęcia jmści kardynała, arcybiskupa gnieźnieńskiego, prymasa rzecyp. naszej, aby jmp. marszałek nasz circa debitam venerationem napisał i w nim, ut media pacis z królem jmścią szwedzkim adinveniat, upraszał, committimus.

Querela w sądach grodzkich brzeskich świeżo przeszłych bez jmp. pisarza odprawionych do koła naszego wniesiona, iż nie terminom z przeszłych sądów i dekretów trybunalskich konserwowanym także pozwem in anterius wydanym præjudicare nie ma, solvitur et præsentis laudo declaratur.

A że umówione pospolite ruszenie jest i popis naznaczony, forum aby sądy grodzkie województw naszych, jako prawo mieć chce, a die hodierna cessent et non celebrentur, sobie ostrzegamy. Sejmik zaś terazniejszy nasz do dalszej obrady i uchwały a die hodierna do dwóch niedziel i popisu pomienionego in omni vigore limitujemy, proroguje-

my i sobie zachowujemy na miejscu zwyczajném. Uchwałę zaś tę naszą jmp. marszałkowi ręką własną podpisać zlecamy. Działo się w Radziejowie dnia 8 miesiąca czerwca, roku pańskiego 1702.

Władysław Niemojewski marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, manu propria.

10.

1702. Junius, 22.

Radziej. grodzka Relation. 11 f. 502.

159. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta intra octavas festi sacratissimi Corporis Christi (Junius, 22), anno Domini 1702. — Obtulit generosus Antonius Stawski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego pro die 22 mensis Junii, to jest, na dzień dzisiejszy na sejmik ex vi limitationis przeszłego sejmiku przypadający zgromadzeni. Zapatrzwszy się na pericula imminencia, któremi in dies præmimur, wczesnie obviando, reassumendo przeszłą uchwałę naszą, unanimi consensu namówiliśmy sobie pospolite ruszenie, któremu popis na miejscu zwyczajném pod Przedczem od przyszłego poniedziałku za niedziel dwie, to jest, die 10 Julii naznaczamy. Za rotmistrzów zaś powiatu brzeskiego w. jmp. Serafina Głębockiego podkomorzego brzeskiego, z powiatu inowłocławskiego w. jmp. Wojciecha na Lubrańcu Dąbskiego starostę inowłocławskiego, z powiatów zaś kowalskiego i przedeckiego w. jmp. Jakóba Szczawińskiego wojewodzica inowłocławskiego, więc i z powiatów kruświckiego i radziejowskiego w. jmp. Macieja Gąsiorowskiego starostę radziejowskiego, z powiatu bydgoskiego w. jmp. Andrzeja z Lubrańca Dąbskiego chorążego brzeskiego kujawskiego, in absentia protunc jww. ichm. pp. kasztelanów województw naszych uprosiliśmy i unanimi voce obraliśmy. A jeżeliby kto motivo boni publici znak chciał podnieść i pod nim bracią prowadził: tedy w tém unanimi consensu plenariam każdemu z ichmościów braci dajemy potestatem, eo præcustodito, aby ciż ichmość. od chorągwi półkowych nie odłączali się i registra pod znakami braci zostających do ichm. pp. urzędników ziemskich oddali i usługę wojennę za ordynan-

sem jww. ichm. pp. wojewodów jako pułkowników zarówno z powiatowemi chorągwiemi odprawowali. O chorągwo bydgoskie in medio koła naszego zachodzi dyskwizycya, jeżeli z prawa być powinno, albo nie: tedy jmp. Palecki natenczas w kole naszym absens na przyszłym, da Bóg, popisie prawo o urządzie swoim napisane pokazać będzie powinien, które pokazawszy, circa prærogativam urzędu swego zostawać będzie.

A że senatus consilium w Warszawie diebus Maii in materiis ad totam remp. spectantibus contra patrias leges in convulsionem praw i swobód naszych stanęło, które prawu præjudicare nie powinno, tedy de nullitate ejusdem consultationis et punctorum in eadem expressorum jmp. marszałkowi koła naszego w grodzie radziejowskim zanieść zlecamy protestacyą. Ichm. pp. braci województwa łęczyckiego cum simili contestatione, unionem armorum votis ichmościów jungendo, jmp. marszałkowi odpisać zlecamy; podobnym też sposobem do ichm. pp. braci województw wielkopolskich cum eadem contestatione, prosząc ichmościów o dalszą reip. tuicyą praw i wolności naszych, list opisać zlecamy. Sejmik zaś nasz cum toto ejus effectu et in futurum occurrentibus occasionibus do niedziel dwu od przeszłego poniedziałku, to jest, ad diem decimam Julii limitujemy i miejsce téjż obradzie naszej pod Przedczem naznaczamy. Na który to czas ichm. bracia województw obudwu trybem wojskowym w ryszunki umundurowani, nemine excepto, oprócz tych których prawo uwolniło, stawać powinni i nie przez poczty, ale przez osoby swoje popisać się będą powinni, non præjudicando tym, których prawo do tegoż pospolitego ruszenia non stringit. Ślachta sumy na prowizyach mający, w miastach i wsiach komorą mieszkający, przez osoby swoje, nie przez poczty sub confiscatione bonorum ac summarum, aby, jako prawo mieć chce, stawali. Podstarościowie, także i wójtowie, którzy na prowizyach sumy mają, także wójtowie, sołtysi, młynarze, owczarze na załącz owce mający, poczty każdy w swoim powiecie stawić powinni.

A że konstytucya anni 1621 mieć chce, aby miasta wszystkie ex facultatibus suis konnych lub pieszych wyprawowały, tedy præsentis laudo obostrzamy, żeby też miasta na pomieniony popis stanęły i przysięgę burmistrze z dwiema radnymi przed urzędami ziemskimi województw swoich super facultatibus uczyniwszy, poczty, jako je prawo opisało, wyprawili i stawili. Więc że i Żydzi tém prawem do płacenia sumy tempore expeditionis są obowiązani, która że się sufficienter miarkować nie może, powinni przez swoich starszych przysięgę super facultatibus suis tymże jako i mieszczanie sposobem przed urzędami ziemskimi uczynić et ad normam miast ex facultatibus suis osiadaczów konnych pod znaki powiatów swoich stawiać obligantur. Którą uchwałę naszą jmp. marszałkowi podpisać i do grodów województw per oblatam podać zlecamy.— Działo się w Radziejowie die 22 Junii, anno Domini 1702.

Władysław Niemojewski marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego, manu propria.

11.

1702. September, 12.

Radziej. grodzka Relation. 11, f. 544.

160. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis, Brestensis Cujaviæ et Junivladislaviensis palatinatum.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post festum sancti Michaelis archangeli proxima (October, 2), anno Domini 1702. Obtulit generosus Joannes Popowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw, pod Ostrowiec pospolitém ruszeniem na sejmik pro die 12 Septembris anni 1702 ex vi limitationis przeszłego sejmiku tychże województw Kujawskich pod Przedczem die 10 Julii anno præsentis przy popisie tychże województw odprawionego zgromadzeni. Zawdzięczając znaczne merita ichm. pp.: Wojciecha Gmolickiego porucznika i Wojciecha Dąmbrowskiego towarzysza znaku pancernego jmp. Stamirowskiego starosty etc. od wojska do koła województw naszych in materiis status ordynowanych posłów, tymże ichmościom in vim gratitudinis deklarujemy z obudwu województw naszych dwanaścieset złotych polskich z czopowych pieniędzy; na którą sumę do województwa brzeskiego na złotych sześćset, do województwa inowłocławskiego na takąż sumę sześćset złotych jmp. marszałkowi koła naszego asygnacye wydać committimus. Sejmik zaś terażniejszy ad diem 30 Octobris anni præsentis do Radziejowa, albo gdzie natenczas województwa nasze będą, na tamto miejsce dla dalszej obrady naszej in toto pod dyrekcją tegoż jmp. marszałka województw naszych limitujemy et in omni vigore prorogujemy i to laudum nasze ręką podpisać i do grodów per oblatam rozesłać jmp. marszałkowi zlecamy. — Działo się w obozie pod Ostrowcem die 12 Septembris, anno Domini 1702.

Władysław Niemojewski marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego i inowrocławskiego, manu propria.

12.

1702. October, 16.

Radziej. grodzka Relation. 11 f. 588.

161. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis Brestensis Cujaviae et Junivladislaviensis palatinatum.]

Actum in castro Radziejovieni feria quarta, ipso die festi sancti Lucae evangelistae (October 18), anno Domini 1702. Obtulit generosus Petrus Bielicki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego za uniwersalem jkr. mci, p. n. m., na miejsce konsultacyom naszym zwyczajne do Radziejowa na dzień 16 października roku pańskiego 1702 zgromadzeni, takowe postanowiliśmy i umówili laudum. A naprzód że przezorna jkr. mci, p. n. m. in tam d... reip. statu paterna nie ustaje ingentibus curis sollicitudo, zkađ nieomylnie reip. tranquillitatis po wszystkiej ojczyźnie wróżyć się mogą auspicia. Cóż być może i województwom naszym przyjemniejszego, jako kiedy jkr. mci, p. n. m. ad unionem animorum tot expressis incitando remp. documentis, wszelkie łoży starania, ut quam optime fiat patriae: przeto my pokorne majestatowi jkr. mci oddając dzięki, gloriosos w konfederacyej przy wierze świętej katolickiej, przy dostojenstwie jkr. mci, p. n. m., prawach, swobodach i wolnościach naszych bierzemy conatus, iż jakośmy pod Ostrowcem zaraz żarliwie założyli fundamenta, tak i teraz inter tot ærumnas, ostatniemu przez inwazyą szwedzką zabiegając upadkowi, żadnego skuteczniejszego naturalis defensionis nad manutencyą tej konfederacyej nie widzimy środka. Którą to konfederacyą chcąc validissimo zmocnić præsidio, viritim pod Koło na generał pod dyrekcya w. jmp. marszałka konfederacyej, nemine excepto, isć deklarujemy się. A ktoby z ichm. pp. braci tych cnych województw, nulla habita ratione, na tamto miejsce pod Koło nie zjechał, na takowych ut super renitentes poenæ de expeditione bellica sancitæ extendi powinny. Nizeli zaś do generalnego całej prowizyjej wielgopolskiej kongresu pro die trigesima præsentis uniwersalem jkr. mci nazna-

czonego zjechać się nam przyńdzie, ściąganie sobie generalne pod Grzegorzewem, anticipando actum, pro 28 ejusdem naznaczamy.

A że omnis potentia tantum de se ipsa confidere nie może, ut non omnibus pro defensione sua indigere nie miała, tedy i my te jeszcze wynajdujemy sposoby, aby jkr. mość, p. n. m., widząc zelum et fervorem ardentissimum, raczył to koło generalne prowincyi wielgopolskiej, (jako toż szczęście i Mała Polska prowincya miała) pańską prezencyą swoją beare; w-mu zaś jmp. marszałkowi konfederacyej tak asystencyą jako i we wszystkiem podtenczas munificencyą swoją pańską wczesnie succurre, nizeli województwa należytą pensyą na takie unkoszta, które subsequi muszą, jegomości obmyślą. Co aby jako najprędzej uszów pańskich dońść mogło, uprosiliśmy w kole naszym ichm. pp.: Jana Kolicyńskiego podczaszego inowrocławskiego i jmp. Jana Słubickiego w poselstwie do kr. jmei, p. n. m., którzy ichmość. pro his desideriiis gorąco majestatowi jkr. mci, p. n. m. suplikować będą. Oraz zaniosa skargi na egzorbitancye wojska saskiego nad zwyczaj i zamysł ludzki cięższe w tych województwach popelnione, pod któremi już ludzie mieszkający vix respirare queunt i nam prawie ledwie konsultacye nasze zakończyć przyszło, aby jkr. mość, zważywszy ojcowską i dobrotliwą łaską tantam jaeturam ubogich ludzi z wycisnionych krzywđ i wniesionych angarij, znacznym swoim protekcyi pańskiej sukursem oddalić i takowe sposoby, któremiby pressus populus mógł suffragari, obmyślić raczył.

Sól także suchedniową na województwa, jkr. mci przypomnieć i upraszać będą, aby w skarbie zatrzymana, jako najprędzej za pierwszą fluitacyą oddana była. Tudzież w tymże skarbie rzeczyp. aby na cłach, żupach administratorowie, superintendenci, quocunque titulo zostający, konstytucyami opisani, nobiles et possessionati byli.

Pocztę także że rzeczyp. prowiduje a depaktacya znajduje się tak ordini senatorio jako i equestri, przeto i te officia aby personis nobilibus juxta sancita regni konferowane były.

Interes przytém księcia jmści kurlandzkiego ratione zatrzymanych w Królewcu supellectilium et archivi ducalis z woli najjaśniejszego księcia jmści pruskiego zalecą jkr. mci, ut rei justæ patrociniu powagi pańskiej providere raczył. Ciż także ichm. pp. posłowie uproszeni do księcia jmści kardynała w legacyej pojedą, kędy księciu jegomości perswadować i upraszać będą, aby in tam prementi reip. statu, jako najprędzszemu i najpomyślniejszemu pacandæ reip. et unionis animorum inter ci-

ves wynalazł sposoby i świątobliwym conatibus konfederacyej wielgopolskiej prowincyey powagą prymacyalną asystować zechciał.

A ponieważ in subitis casibus consilia arripi non capi debent, tedy ad succursum consiliorum i dla wszystkich okurencyj ex re et tempore imminentium do boku swego jmp. marszałek generalny consiliarios w kole naszym umówionych, w kole generalnym, da Bóg, pod Kołem mianować będzie.

Że zaś rządem dobrym wszelkie rzeczy są trwałe, przeto i województwa nasze jako najpomyślniej rebus suis inesse pragnąc, rachunki skarbowe potrzebne uznają. Którym czas podczas sejmiku, da Bóg, ex limitatione przypadającego naznaczają i wszystkim ichm. pp. deputatom z obudwu województw anteriori laudo na tę funkcją obranym to injungitur, aby przy ichmościach komisarzach na radomską komisją sub hoc solennitatis sejmikowania tempore te rachunki tu w Radziejowie skończyć się mogły; na których także jw. jmp. wojewoda inowrocławski zasiadać będzie. Ichmoście także contrahentes szelężnego pro illo termino przed pomienionymi ichm. deputatami likwidować się mają, a ichm. pp. rentores wszelkie zatrzymane podatki, quocunque titulo uchwalone, sub rigore in lege expresso przed tym czasem wypłacić powinni.

Gdy zatem limitacya sejmiku przeszłego pro die 30 praesentis imminet, w który dzień i generał pod Kołem wielgopolskiej prowincyey, uniwersalem jkr. mci naznaczony, tedy praesenti laudo tamten sejmik przypadający ex limitatione cum omnibus solennitatibus po skończonym generalnym kole do niedziel dwóch limitujemy. Traktat także, albo instytucją małopolskiej pod Sandomierzem prowincyey do generalnego zgromadzenia pod Koło całej prowincyi wielgopolskiej in toto odkładamy.

List do ichm. pp. hetmanów napisać, aby wojska podtenczas quam maxime potrzebnego komplet był, jmp. marszałkowi zlecamy; bo in quantum by się defekt jego znajdował, przysłoby nam się wrócić do dawnych zwyczajów, żeby z województw naszych commissarii rewizją wojska czynili. Które to laudum dla lepszej wiary i pewności jmp. marszałkowi koła naszego podpisać i do akt grodzkich województw naszych podać committimus: — Działo się w Radziejowie na miejscu sejmikowaniu zwyczajnym dnia 16 października, roku pańskiego 1702.

Chryzostom Ernest Maciej z Dorposza Dorpowski marszałek koła rycerskiego, mp.

13.

1702. October, 16.

Radziej. grodzka Relation. 11 f. 589.

162. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta, ipso die festi sancti Lucas evangelistae (October, 18), anno Domini 1702. — Obtulit generosus Petrus Bielicki.

Instrukcyja ichm. pp: Janowi Kolczyńskiemu podczaszemu inowrocławskiemu i Janowi Słubickiemu posłom do jo. księżęcia jmści kardynała, prymasa Korony polskiej i w. ks. litewskiego na sejmiku radziejowskim uproszonym z województw kujawskich prowincyi wielgopolskiej ad promovenda w kole interposita puncta deputowanym podczas publicznej obrady w Radziejewie die decima sexta Octobris in hunc, qui sequitur, modum, dana anno 1702.

1. Kiedy nietylko dissidio civili et tot collisionibus w tak ciężkiej nieszczęśliwości na całą rzeczp. matura pericula surgunt undique et impositi radiant cervicibus enses, ale jeszcze gdy w tym razie cośmy mieli wszystkimi siłami nieprzyjaciela tego wykorzeniać z granic, którego wszystkie prowincye królestwa całego za przyjaciela cierpieć muszą, to nas tém wszystkich in praecipitium, quasi volentes, extrema fata trahunt: więc w tym odmiecie, kiedy o sobie radzić jeszcze możemy, przy uczynionej kontestacyi księciu jmści kardynałowi i prymasowi życzliwych naszych braterskich afektów, ichm. pp. posłowie upraszać będą jegomości, aby in tam prementi reip. statu, jako najprędsze i najpomyślniejsze pacandæ reip. et unionis animorum inter cives raczył wynaleść sposoby, któremiby interpositione autoritatis primatialis z zacnych serc civium te dyfidencye wszystkie, criminationes ac intestina odia eradica-ri mogły.

2. Ponieważ inter tot ærumnas, ostatniemu przez inwazyą szwedzką zabiegając upadkowi, żadnego skuteczniejszego naturalis defensionis nad manutencyą konfederacyi pod Ostrowcem, przy wierze świętej katolickiej, przy majestacie jkr. mci, prawach, swobodach i wolnościach naszych uczynionej mieć nie możemy środka: tedy upraszać ciz ichmoście będą, ażeby świątobliwym conatibus konfederacyi wielgopolskiej prowincyi, powagą prymacyalną księżę jegomość przyozdobić koło generalne i nam recto pro rep. sensu raczył asystować.

Cætera activitati et prudentiæ ichm. pp. posłom committimus, a jmp. marszałkowi koła naszego tę instrukcyą podpisać zlecamy. — Działo się w Radziejewie, na miejscu sejmikowania zwyczajném dnia 16 Octobris, 1702 anno.

Chryzostom Ernest z Dorposza Dorpowski marszałek koła rycerskiego województw kujawskich.

14.

1702. October, 16.

Radziej. grodzka Relation. 11 f. 590.

163. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta ipso die festi Sancti Lucae evangelistae (October, 16), anno Domini 1702. Obtulit generosus Petrus Bielicki.

Instrukcyja ichm. pp: Janowi Kolczyńskiemu podczaszemu inowłocławskiemu i Janowi Słubickiemu posłom do jkr. mci, p. n. m., na sejmiku radziejowskim uproszonym z województwa prowincyj wielgopolskiej kujawskiej ad promovenda w kole interposita puncta deputowanym, w Radziejewie podczas publicznej obrady die 16 Octobris in hunc, qui sequitur, modum dana, anno 1702.

1. Gdy przezorna jkr. mci, p. n. m. in tam deplorato reip. statu paterna nie ustaje ingentibus curis sollicitudo, zkad nieomylnie publicæ tranquillitatis po wszystkiej ojczyźnie wróżyć się mogą auspicia, cóż tedy być może i województwom naszym przyjemniejszego, jako kiedy jkr. mość, p. n. m. ad unionem animorum, tot expressis incitando remp. documentis, wszelkie łoży starania, ut quam optime fiat patriæ: przeto my pokorne majestatowi jkr. mci oddając dzięki, gloriosos w konfederacyej przy wierze świętej katolickiej, przy dostojenstwie jkr. mci, p. n. m., prawach, swobodach i wolnościach naszych bierzemy conatus, iż jakośmy pod Ostrowcem zaraz żarliwie założyli fundamenta, tak i teraz inter tot ærumnas, ostatniemu przez szwedzką inwazyą zabiegając upadkowi, żadnego skuteczniejszego naturalis defensionis nad manutencyą tej konfederacyej nie widzimy środka; którą to konfederacyą, chcąc vali dissimo zmocnić præsidio, viritim pod Koło na generał pod dyrekcyą w jmp. marszałka konfederacyej, nemine excepto, iść deklarujemy się.—

Że zaś omnis potentia tantum de se ipsa confidere nie może, ut non omnibus pro defensione sua indigere nie miała, tedy i my te jeszcze wynajdujemy sposoby, aby jkr. mość, p. n. m., widząc zelum et fervorem ardentissimum, raczył to koło generalne prowincyj wielgopolskiej (jako toż szczęście i Mała Polska prowincya miała), pańską prezencyą swoją beare, o co ichm. pp. posłowie majestatowi jkr. mci, p. n. m., supplicabunt.

2. A że jmp. marszałek konfederacyi tak żarliwie dla wiary ś-iej katolickiej, dobra pospolitego i dostojenstwa majestatu jkr. mci założył fundamenta, kiedy nietylko zdrowie pro patria in victimam offert, ale i na tak wielki uszczerbek fortun swoich dla ekspens i strat, które pewnie subsequentur, najmniej nie uważa, a województwa nie tak prędko należytą jegomości pensyą obmyślą: przeto ichm. pp. posłowie majestatu jkr. mci pokornie upraszać będą, aby jkr. mość, p. n. m., mając aperita emeritæ virtutis documenta, we wszystkiém tak asystencyą podówczas potrzebną jako też i munificencyą swoją pańską jmp. marszałkowi protunc succurrere et pro reliquo ex primis vacantiis senatorskiém krzesłem raczył insigniri.

3. Zanoszą skargi ichm. pp. posłowie na egzorbitancye wojska saskiego nad zwyczaj i umysł ludzki cięższe w tych naszych województwach popełnione, pod któremi już ludzie mieszkający vix respirare queunt i nam prawie ledwie konsultacye nasze zakończyć przyszło, aby jkr. mość zważywszy ojcowską i dobrotliwą łaską tantam jacturam ubogich ludzi z wyciśnionych krzywd i z nieznośnych angarij, znacznym swoim protekcyej pańskiej sukursem oddalić i takowe sposoby, któremi by pressus populus mógł suffragari, obmyślić raczył, w czém affectibus nostris ichm. pp. posłów (aby inter cardinalia ten punkt promowowali) obstringimus.

4. Sól suchedniową na województwa jkr. mci przypomnią ichm. pp. posłowie i upraszać majestatu jkr. mci będą, aby w skarbie zatrzymana, jako najprędzej za pierwszą defluitacyą oddana była.

5. W tymże skarbie rzeczyp. aby na cłach i żupach administratorowie, superintendenci, quocunque titulo zostający, konstytucyami opisani, nobiles et possessionati byli. Oraz pocztę, że rzeczyp. prowiduje, a depaktacya znajduje się tak ordini senatorio jako equestri, przeto i te officia aby personis nobilibus juxta sancita regni konferowane były, ichm. posłowie jkr. mci pokornie upraszać będą.

6. Interes przytém ksiązęcia jm. kurlandzkiego ratione zatrzymanych w Królewcu supellectilium et archivi ducalis z woli najjaśniejszego ksiązęcia jm. pruskiego zalecą ichm. pp. posłowie jkr. m., ut rei justæ patrocinió powagi pańskiej providere raczył.

Cætera activitati et prudentiæ ichm. pp. posłów committimus, a jmp. marszałkowi koła naszego tę instrukcyą podpisać zlecamy. Działo się w Radziejewie na miejscu sejmikowania zwyczajném, die 16 Octobris, 1702 anno.

Chryzostom Ernest z Dorposza Dorpowski marszałek koła rycerskiego wojew. kujawskich.

15.

1703. *Januarius, 15.**Radziej. grodzka Relation. 11 f. 562.*

164. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis Brestensis Cujaviæ et Junivladislaviensis palatinatum].

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post festum sancti Pauli primi eremitæ proxima (Januar., 18), anno Domini 1703. Obtulit nobilis Joannes Wańniewski.

My rady, dygnitarze, urzęnnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex limitatione pro die 15 Januarii, anni præsentis do Radziejowa zgromadzeni. Widząc non dubii exitus utrapionej ojczyzny crisim indecisoriam i chcąc ex re reluctantibus fatis i z ostatniej toni wyprowadzić, extrema in vim naturalis defensionis bierzemy przed się media: iż in casum ingruentis periculi i za wkroczeniem nieprzyjaciela w województwa poblizsze na koń wsiaść wszyscy generaliter bracia całej prowincyi wielkopolskiej jednej matki synowie, nemine excepto, kto się tylko liczy ślacheicem viritum, sub pœnis de expeditione bellica sancitis, za obwieszczeniem jw. jmp. Wojciecha na Lubrańcu Dąbskiego marszałka nadwornego koronnego, inowrocławskiego starosty, marszałka generalnego konfederacyi prowincyj wielkopolskiej, pod znakami, dyrekcya tychże rotmistrzów na przeszłém pospolitém ruszeniu będących deklarujemy. Abyśmy zaś firmiores ad resistendum et distrahendas vires być mogli, provocando ad belli operationes wojska jkr. m., uprosiliśmy e medio nostri w. jmp. Andrzeja Jaranowskiego stolnika brzeskiego kujawskiego, Jana Głębockiego sta-

rostę nieszawskiego, sędziego grodzkiego brzeskiego kujawskiego, do jkr. m., p. n. m. za posłów. Którzy to ichmość przy oświadczeniu wierności ku panu i życzliwości naszej upraszać będą jkr. m. circa assistentiam pomienionego jmp. marszałka nadwornego koronnego jako województw naszych obywatela, aby kr. jm., p. n. m. uniwersały ad resistendum nieprzyjacielowi ichm. pp. obeszterom wojska swego (do ruszenia się przy terażniejszym publicznym ogłosie) wydać zlecił, gdzie się nieprzyjaciel znajdować będzie; dla czego in pleniori forma osobliwą ichm. pp. posłom wyżej mianowanym dawamy instrukcyą.

Bacząc zaś województwa nasze defectus uchwalonym in ante na wypłacenie repartycyi z sejmu najostateczniejszego także i likwidowanych przez komisye pretensyj do tych repartycyj należących: tedy województwa nasze tak brzeskie jako i inowrocławskie cursum szeleżnego a 1 Januarii, anni præsentis 1703 juxta tarifam 1681 et 2 biorą sobie i przez terażniejszą uchwałę stanowią, aby omnium bonorum tam regalium, spiritualium quam et terrestrium, nemine excepto, do tego podatku wypłacenia należeli. Do tego zaś podatku nie obieramy ad præsens nikogo, który pro exsolutione—prætendenti, a osobliwie jmp. Biernackiemu miecznikowi wschowskiemu, porucznikowi jw. p. wojewody krakowskiego chorągwi pancernej disponimus, zarównoż i czopowe województwa brzeskiego do przyszłego sejmiku ad dispositionem eandem zachowując. Ponieważ zaś sejmik terażniejszy najbardziej na tém miał mieć doskonałą informacyą względem uchwał z przeszłych sejmików podatkowych i oraz rachunków należytych odebrania, cokolwiek wybrano, a cokolwiek in retentis zostawa, w czém, że województwa uznawają in observantiam uchwał swoich przez ichmościów do takowych funkcyj uproszonych, ażeby na czas naznaczony pro 26 Februarii limitowanego sejmiku terażniejszego comparere raczyli ex obligatione funkcyi ichmościów, która ich do tego stringit, compellamus, jako już in antecessum byli designati ichmoście tak tych wszytkich et in præsentis, którzy insimul z jmp. wojewodą brzeskim zasiadali, ratyfikujemy nietylko ichm. pp. starostów sądowych, ale osobliwie ichm. pp. komisarzy komisyi lwowskiej i radomskiej, tudzież ichmościów braci, ktokolwiek będzie chciał, salvo accessu.

Żeśmy zaś zlecieli jmp. marszałkowi ekspedyować listy do jmp. kasztelana krakowskiego, hetmana w. k., requirendo, jeżeli diploma na zjeździe pod Sandomierzem ręką jkr. m. i pieczęcią jest stwierdzone, komu oddane et quo loco tantum pignus est collocatum; przytém po-

nieważ tu chorągwie wojska rzeczyp. w tych województwach, którym imminent pericula, na konsystencye są lokowane; aby jmp. krakowski raczył wydać komendę takiemu, któregooby rozumiał jak najspodobniejszego do tego, żeby junctis viribus mogły być dane nieprzyjacielowi repressalia.

Wniesiona querimonia jmp. Andrzeja Chrzęszczewskiego przeciwko w. jm. ks. Komeskiemu kanonikowi wrocławskiemu super impracticabilia duchownych osób z osobą ślachecką attentamenta juxta relationem patientis et querulantis: abyśmy tedy suffragium podali bratu naszemu, committimus jmp. marszałkowi naszemu tak do jm. ks. biskupa kujawskiego jako i do przewielebnej kapituły wrocławskiej instancyalne napisać listy, aby quam sufficientissima do ukontentowania jmp. Chrzęszczewskiego adinveniri mogła medela.

Doszły już instrumenta authentica sesyj toruńskiej do grodów województw naszych, w których że nie można wiedzieć, quo fallo subtractus titulus majestati jkr. m., że opuszczono inflantskiej prowincyj tytuł, zaczęm z jo. ks. jm. pieczętarzem koronnym i z jw. jmp. podkanclerzym koronnym conferrent ichm. pp. posłowie.

Stanął w kole naszym cum supplici libello urodzony Jan Zenicki z województwa kijowskiego ślachcic, który z niewoli powróciwszy, na wykupno ojca clementiam prosi; więc zleciliśmy, aby asygnacją jmp. marszałek koła naszego do podatku czopowego województwa brzeskiego na złp. 50, do inowrocławskiego na takową kwotę wydał. Limitacją zaś sejmiku za wolą i konsensem jednostajnym obudwu województw pod dyrekcją tegoż jmp. marszałka koła naszego ad diem 26 Februarii, in anno præsenti naznaczamy i podpisać ręką jmp. marszałka zezwalamy. Działo się w Radziejowie 15 Januarii, anno 1703.

Władysław Niemojewski marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego mp.

16.

1703. Februar., 26.

Radziej. grodzka Relation. 11 f. 572.

165. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis].

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post dominicam Invocavit quadragesimalem (Februar., 28), anno Domini 1703. Obtulit generosus Antonius Stawski.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik pro die 26 præsentis ex limitatione do Radziejowa zgromadzeni. Ponieważ i na terażniejszym sejmiku doskonałej informacyi względem uchwał z przeszłych sejmików podatkowych i oraz rachunków należytych odebrania mieć nie możemy, która materya vel maxime traktowana teraz być miała, a to ob renitentiam ichmościów in exsolvendis iisdem laudatis contributionibus, jako nam jmp. komisarz województw naszych, także i insi ichm. pp. poborcy et fiscum tangentes donieśli: tedy też rachunki laudo præsenti do przyszłego, da Pan Bóg, znowu odkładamy sejmiku cum singulari præcustoditione, iż ktoby na troje pogłównego według laudum przeszłego sejmiku dotąd juramentu nie uczynił, tedy odtąd tegoż juramentu czynić nie ma i luboby był uczyniony, valere nie powinien, ale według taryfy absque decessibus wypłacić ma i powinien. Super renitentibus zaś w wypłaceniu podatków in antecessum uchwalonych w obudwu województwach ad faciendam executionem uprosiliśmy jmp. Wojciecha Sokołowskiego burgrabiego grodzkiego brzeskiego kujawskiego cum adminiculo jmp. komisarza brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw; którą to egzekucją tenże jmp. burgrabia zacząć indilate, czynić i fortiter egzekwować nieprzestajnie et non attentis quibusvis impugnationibus powinien. Temuż jmp. burgrabiemu, compensando pracą jego, złotych 300 z obudwu województw naznaczamy.

Interes o złotych tysiąc jmp. Andrzeja Osieckiego łowczego inowrocławskiego z repartycej lwowskiej resolvendo, aby jmp. Stanisław Sokołowski podstoli kijowski, przeszłych podatków województwa brzeskiego poborca, z retentów tych podatków wypłacił, bratersko onego w tém obstringimus.

Wniesione desiderium jmp. Chryzostoma Ernesta Dorpowskiego majora regimentu jkr. m. o niedobranie reszty z sumy 4,000 zł. oryginalnej do jmp. komisarza województw kujawskich pro reali satisfactione odsyłamy.

Prace, fatygi i koszty ww. ichm. pp. Macieja Gąsiorowskiego starosty radziejowskiego i Jana Kolczyńskiego podczaszego inowrocławskiego, sędziego grodzkiego radziejowskiego, komisarzów na trybunał przeszły radomski uproszonych, na tymże trybunale poniesione, grato animo przyjmawszy, na przyszłym, da Pan Bóg, sejmiku remunerari deklarujemy.

A iż jeszcze in toto zasługi regimentowi jo. książęcia jm. kurlandzkiego nie są z województw naszych wypłacone, tedy czopowe województwa brzeskiego kujawskiego na to jmp. Konstantemu Meszkowi cedere powinno na przyszłym sejmiku. Na który to przyszły sejmik miasta, miasteczka województwa brzeskiego do tegoż czopowego należące uniwersałem jmp. marszałka koła naszego obwieszczone stanąć będą powinny do rachunków, serio onym w tém praecipiendo jam ex nunc laudo praesenti.

Na list jmp. Andrzeja Dąbskiego starosty nakielskiego, chorążego brzeskiego kujawskiego jmp. marszałkowi koła naszego odpisać zlecamy cum invitatione, aby na przyszły sejmik zjachał ad faciendum calculum z podatku szeleżnego.

Sejmik zaś terażniejszy dla wyżej napisanych rachunków i inszych interwencji in eodem vigore pod dyrekcją tegoż jmp. marszałka ad diem 16 Aprilis proxime venturam tu do Radziejowa limitujemy. Laudum zaś niniejsze sejmiku naszego podpisać ręką własną temuż jmp. marszałkowi koła naszego zlecamy. Działo się w Radziejowie dnia 26 miesiąca lutego, roku 1703.

Władysław z Lubieńca Niemojewski marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego.

1703. Februar., 27.

Radziej. grodzka Relation. 11, f. 574.

166. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis].

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post dominicam Invocavit quadragesimalem proxima (Martius, 3), anno Domini 1703. Obtulit nobilis Daniel Pawłowski.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik za uniwersałem jkr. m., p. n. m. na dzień 27 miesiąca lutego roku terażniejszego złożony, na miejsce zwyczajne do Radziejowa zgromadzeni. Musiałby ten być tak obdurato corde et lethargo uspiiony, ktoby praesentia całej ojczyzny, a województwom naszym propinquantia i już in vestibulo haerentia per cuneos hostiles, które w niedawnym czasie impune grassabantur cum expilatione grodu brzeskiego i zabrania z niego regestrów taryfy podymnego anni 1681, non sentiret mala. Więc gdy nie tylko wrodzona generositas ale też i sama urget necessitas, abyśmy w domach naszych desidendo, in spolia et praedas nie przyszli, jakoto widoczne apud vicinos et cognatos braci naszych w innych województwach i ziemiach widziemy dowody: pro modulo virium nostrarum, któreby totam hostilitatem non sustinerent, zabiegając tylko tym inkursyom, które podobno mimo wiadomość swoich pryncypałów swawolnie grassantur, uchwaliliśmy i umówili sobie jednostajną zgodą i postanowieniem zjazd wszyscy in universum na dzień 27 miesiąca marca pod Radziejowem, a to już takim porządkiem i gotowością, jakoby sine regressu, cokolwiek virium nostrarum będzie, przezto zgromadzenie popolitým ruszeniem województw naszych wiary świętej, świątnic boskich i fortun naszych (nim wici przyjdą na generalne całej rzeczyp. popolite ruszenie od jkr. m., p. n. m.) tueri indemnitate. Na który to zjazd, ktokolwiek szczyci się praerogativa imienia i stanu ślacheckiego, nie tylko dóbr dziedzicznych, ale królewskich quocunque juris titulo, duchownych heredes, obligatorii et arendatorii i sumy w prowizyach mający i wdowy proportionaliter dóbr, które ich juribus subsunt, podług opisanja konstytucyj 1621 pocztami słusznymi i należytymi i ichm. duchowni hereditaria bona habentes przez słusne i proporcjonalne poczty, tudzież civilis conditionis dobra, do miast possidentes: także browarów i karczm tenutarii (ne-

mine excepto), sołtystwa i wójtostwa tak in regalibus jakoteż spiritualibus bonis tenentes, sub pœnis de expeditione bellica anni 1621 sancitis, comparere będą powinni ad exstinguendum hocce, quo flagramur, incendium. Pod tenże czas, gdy się już widziéć będziemy congregatos, zostawujemy sobie pro exigentia temporis et ingruentium periculorum, ktoby chciał sam in persona persistere, aby persistat salva optione wyprawy, ea methodo, któraby corresponderet personae et fortunae tego, komuby nie był animus persistendi; cokolwiek in melius boni publici i zaszczytu tychże województw będzie się zdało, campum sobie zostawując na tymże zjeździe constituendi, a osobliwie trzymając się intra limites województw naszych defensive non offensive. Żeby zaś w tak ciężkim razie ginącej już ojczyzny naszej samym przez nas mogło być succursum, uprosiliśmy przez osobliwą instrukcyą ichmościów ad latus kr. jm. z województw naszych pro consilio naznaczonych, aby o wydanie wici na pospolite ruszenie całej rzeczyp. upraszali jkr. m.; pod któryby czas, żeby zaraz w tychże wiciach post expedita quaequae ardua, aby sejm jkr. m., p. n. m. jako najskuteczniejsze tych wszystkich symptomatum i żadnym inszym sposobem nieuleczonych paroksyzmów antidotum złożyć raczył practicato more z sejmu anni 1670.

Jeżeli zaś (czego uchowaj Boże) determinowany czas zjazdu naszego ingruentia aliqua pericula anticipare miały, tedy ichm. pp. starostowie sądowi wydaniem uniwersałów swoich ad succurrendum et juvandum jeden drugiego jak najprędsze aby wydawali uniwersały, ichmość. naszych miłościwych panów upraszamy.

Ażeby zaś communi ope mogliśmy się dźwigać i ratować, uprosiliśmy e gremio nostro ichm. pp. Chryzostoma Słubickiego komornika granicznego brzeskiego, sędziego grodzkiego przeddeckiego i jmp. Stanisława Sokołowskiego podstolego kijowskiego do ichm. jaśnie przewielebnej kapituły wrocławskiej; biorąc przykłady, jako podczas przeszłej wojny szwedzkiej ichm. biskupi i opaci chorągwiami proprio sumptu stawionemi, tudzież ichmość. z kapituły znacznymi pocztami w tak ciężkim razie in tuitionem wiary świętej et labenti patriae, dexteram podając, znacznie wspierali: aby i teraz in simili naufragio tonącej ojczyźnie simili succurrant zelo, hocce nervo, któryby miał praedanti cedere hosti, subvenire raczyli, ciż ichm. pp. posłowie upraszać będą.

Które to laudum i uchwałę zgodnie od nas wszystkich umówioną i postanowioną podpisem ręki jmp. marszałka koła naszego stwierdzoną do grodów wszystkich województw naszych podać zleciliśmy, obligując

ichm. pp. oficyalistów grodzkich, a osobliwie ichm pp. regentów, aby jak prędko to laudum dojdzie, tak zaraz te wszystkie contenta, które należą de expeditione bellica die solenni, aut forensi, aby do wiadomości wszystkich in genere doszło, publikować i obwołać rozkazali.— Działo się w Radziejowie dnia 27 lutego, roku 1703.

Andrzej Osiecki łowczy inowrocławski, marszałek brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw, sejmiku radziejowskiego, mp.

18.

1703. Martius, 27.

Radziej. grodzka Relation. 11 f. 578.

167. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia post dominicam Judica quadragesimalem proxima (Martius, 27), anno Domini 1703. Obtulit nobilis Casimirus Bęski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego na dzień dzisiejszy podług laudum sejmiku naszego przeszłego do popisu do Radziejewa zgromadzeni. Uprosiwszy jmp. Andrzeja Osieckiego łowczego inowrocławskiego, aby raczył reassumere officium suum marschalcatu actus hodierni, który ex eodem officio tegoż jegomości devenit, mając wzgląd na obrady walne in hoc turbido rerum statu praesenti et reip. afflictione, uprosiliśmy ichm. pp. Jakóba Wysockiego podstolego ziemie gostyńskiej z brzeskiego i jmp. Kazimierza Kaczkowskiego z inowrocławskiego województw za posłów, bratersko ichmościów obstringendo, aby do Warszawy na consilium, co się dzisiejszego dnia zaczęło, dojechać raczyli i tam na tém miejscu, munere imposito, od województw naszych podług instrukcyi w kole naszym umówionej fungantur et de rebus publicis nas informant, w czém fusiorem już w kole naszym umówioną osobliwą jmp. marszałek koła naszego dać ichmościom powinien będzie informatio-nem; których to ichmościów za podjęte prace, fatygi i koszty in primis respectibus mieć będziemy. Ten zaś nasz zjazd terazniejszy cum toto effectu et robore pod dyrekcją tegoż jmp marszałka pro die 17 Aprilis tu do Radziejowa limitujemy i prorogujemy i terazniejsze laudum

z limitacją podisać jmp. marszałkowi koła naszego zlecamy. — Działo się w Radziejowie dnia 27 marca, roku pańskiego 1703.

Andrzej Osiecki łowczy inowrocławski, marszałek brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw, sejmiku radziejowskiego, mp.

19.

1703. Aprilis, 16.

Radziej. grodzka Relation. 11 f. 584.

168. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post dominicam conductus Paschae proxima (Aprilis, 18), anno Domini 1703.—Obtulit generosus Joannes Ositaki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik do Radziejowa na dzień 16 miesiąca kwietnia w roku terażniejszym ex limitatione laudi anterioris przypadający zgromadzeni. Gdy dla cisnących się gwałtem na nas ab extra niebezpieczeństw, domowego ab intra między sobą namówić porządku ani uchwały sejmiku naszego przeszłego do skutku przywieść nie mogliśmy: tedy, wszystkie punkta téjże uchwały tam in genere quam in specie reasumując et in toto aprobując, zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego, aby surowe powtórnie do miast i miasteczek województwa brzeskiego wydał uniwersały i z niemi o czopowe za ten rok, a die 1-a Januarii zaczynający się, kontrakty zawarł; które to czopowe jako już in antecessum regimentowi jo. książęcia jmści kurlandzkiego tak i laudo præsenti ad rationem zasług dajemy i konferujemy. Ponieważ zaś summa renitentia jest w płaceniu podatków w województwach naszych, tedy takowy na to wynajdujemy sposób: aby jmp. komisarz województw naszych jako i dawniejsi ichm. pp. poborcy retenta podatków wszystkich świeższych i dawniejszych, nemine excepto, dostatecznie skonotowane i ręką ichm. pp. komisarzy do rachunków wysadzonych na sądach przysłych fiskalnych (które do przyszłego odkładamy sejmiku) podpisane, ichm. pp. wojskowym pro indilata executione militari oddali; które (?) ichmościom libere dopuszczamy laudo præsenti i owszem jmp. marszałkowi koła naszego committimus, aby upraszał ichm. pp. hetmanów koronnych, żeby te chorągwie

i regimenty, które tu mają zasługi, eum in finem pro ultima executione et satisfactione przysłać raczył.

Widząc zaś inundantia na województwa nasze pericula od nieprzyjaciela w poszrodku nas już actu et licentiose grasującego i ciężkie prowianty i kontrybucye wyciskającego, destynowaliśmy e medio nostri za posłów do jkr. mci, p. n. m. ichm. pp. Mikołaja Olszewskiego podkomorzyca wieluńskiego i Antoniego Zakrzewskiego, aby przy oświadczeniu nienaruszonej nigdy et a sæculis niepoślakowanej przy dostojństwie jego pańskim wierności tak gwałtowne na województwa nasze donieśli niebezpieczeństwa, suplikując quam instantissime majestati jkr. mci, p. n. m., aby w takowym razie omni destitutos præsidio et ab intra tak wielkiej potencyej impares ad resistendum walecznie protegere i ojcowsko subvenire raczył; w czém obszerniejszą jmp. marszałkowi naszemu napisać instrukcją uproszonym ichm. pp. posłom zleciliśmy. Uważając znaczną pogorzel w dobrach dziedzicznych Szczytno nazwanych jmp. Stanisława Jarnowskiego cześnika inowrocławskiego, jemu podatek sześciorga pogłównego i dwóch rat szeleżnego laudi anterioribus uchwalony bratersko condonamus z téj samej wsi. Ten zaś sejmik in ordine do dalszych obrad naszych nazajutrz po świętym Stanisławie, to jest, na dzień 9 miesiąca maja limitujemy. Inquantum by zaś na ten sejmik ob ingruentia hostilia pericula tu do Radziejowa zjachać się nam nie przyszło, tedy laudo præsenti dajemy facultatem jmp. marszałkowi naszemu convocandi nas na miejsce inne, które bezpieczniejsze baczyć będzie i tam rady nasze continuandi. Uchwałę zaś tę podpisać i do grodu podać temuż jmp. marszałkowi zlecamy.—Datum w Radziejowie die 16 miesiąca kwietnia, roku pańskiego 1703.

Władysław z Lubieńca Niemojewski marszałek koła rycerskiego województwa brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego.

20.

1703. Aprilis, 17.

Radziej. grodzka Relation. 11 f. 601.

169. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta post dominicam conductus Paschae proxima (Aprilis, 19), anno Domini 1703.—Obtulit generosus Casimirus Bęski.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex limitatione na dzień siedemnasty miesiąca kwietnia roku terażniejszego złożony, na miejsce zwyczajne do Radziejowa zgromadzeni, takową między sobą zgodnie uczyniliśmy uchwałę i postanowienie. — Komuż nie może choć samo imię suave miłego pokoju, którego gdy per authenticum instrumentum responsu na instrukcyą naszą rzetelne na dzisiejszy sejmik nasz przynieśli nam ww. ichm. pp. Jakób z Budzislawia Wysocki podstoli ziemie gostyńskiej i Kazimierz z Rojowa Kaczkowski od jo. książęcia jmści kardynała i prymasa documentum: tychże ichmościów cum pleno caractere na reasumpcyą traktatu o pokój pro die 16 Aprilis w roku terażniejszym w Warszawie determinowaną do tej funkcyj et competenti activitate uprosiliśmy; którym to ichmościom takową daliśmy instrukcyą, jako sequitur de tenore verborum.

Instrukcyą na reasumpcyą traktatu o pokój pro 16 Aprilis naznaczonego ww. ichm. pp.: Jakubowi z Budzislawia Wysockiemu podstolemu ziemie gostyńskiej i Kazimierzowi z Rojowa Kaczkowskiemu posłom brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmiku ex limitatione 17 Aprilis w Radziejowie na miejscu zwyczajnym odprawującym się za responsem od jo. książęcia jmści kardynała i prymasa na pierwszą instrukcyą województw naszych dana, w roku 1703.

Jeżeliż w czém grubszych i okropniejszych ciemnościach zanurzone słońce choć tylko promieni pokazujących się splendorem wdzięczny przynosi widok, dopieroż po przepędzonych supra medium sæculum nieustających wojnach, a najwięcej teraz in atra caligine ućmionej, a ledwie nie in umbra mortis zostającej ojczyzny naszej affulgens o pokoju nadzieja tém być musi wdzięczniejszą. Do którego czém remotius in altum nawałności odbiła się była fluctuans navis tej rzeczy, gdy ją incomparabilis prudentia prawie divina desuper inspiratione jo. ksią-

książęcia jmści kardynała i prymasa ad fortunatum pacis promontorium kieruje: tedy winnego podziękowania znają być województwa nasze przez ichm. pp. posłów swoich jo. książęciu jegomości wyznanie, które tymże ichm. pp. posłom cum tenerrima expressione wdzięczności o dalsze nieustające starania upraszając, donieść zlecają. tak walne dziło in fundamento legis cardinalissimæ do nia wierności przeciwko własnemu panu amoliendo cun stawiła, któreby się labefactare miały, poczyna być za one jako respons jo. książęcia jegomości o tém informuje, tém lepszą województwa nasze zabierają nadzieję, że ten pan, który clausis januis w tym czasie ogłosił pokój, w serca utrarumque majestatum, remotis repagulis, przez wielowładną przenajświętszego Ducha swego świętego inspiracyą wprowadzi pokój wam et innumeris potiozem reddet triumphis.

Przypisać osobliwemu tej rzeczy. nieszczęściu, że te, którymi implicantur insze państwa interesa i trudności, jakoby na theatrum jakim curando res suas, nostras involvunt; wczém pokąd Polska externarum maximarum była incuriosa, tém była w ogromności granic swoich i panowania vicinis considerabilior, hostibus formidabilior: na tém tedy præsentis summa vis consilii, jakoby tak świątobliwego dziła postronne non interrumpant interesa i aby ten ogień, który nie wiedzieć, póki w Europie goreć będzie, mógł tu być zupełnie u nas ugaszony.

Do czego że i powtórnie invitantur województwa nasze, nieomieszkują przez ichm. pp. posłów swoich cum convenienti caractere do tego uproszonych in eo comparere loco, in quo sacrum et æternitate signandum opus ma effectuari z tą prekaucyą tymże ichm. pp. posłom od nas daną, aby nic takowego attentent, osobliwie coby miało legibus cardinalibus repugnare et avulsionem aliquam provinciarum tak Korony jako i w. ks. litewskiego et dominiorum illis annexorum quocunque titulo, specie vel colore za sobą pociągać.

Jako zaś publica całej rzeczy. tak et meritissimorum w tej ojczyźnie civium, które nam są exposita, lethalia vulnera nie mogą tylko practicato antidoto, to jest, złożeniem sejmu ad ratificationem tak chwalebne go i świątobliwego dziła curari, bez którego obejść się nie można, tedy natenczas omni studio non deerunt województwa, jakoby medelam tantis applicare cicatricibus.

Zalecamy przytém ichm. pp. posłom naszym, aby jak najprędzej cum munere imposito ad locum destinatum pospieszali, aby

indemnitati województw naszych, która podobno ex ignorantia de sanctis nostris zaczyna już nieco per transgressionem finium nostrorum być wzruszona, activitate sua prospiciant i tam na tém miejscu, aby się ad normam ww. komisarzy nomine tamże zasiadających gerant et in omni eventu omni meliori modo jako całości rzeczyp. tak i wolności naszych publico bono providendo.

W czém wszytkiém jako już enituit anteriori legatione dexteritas ichmościów, tak i natenczas pari prudentiæ, activitati et probatissimæ fidei, ac erga patriam inviolabili et ardentissimo amori præmissa omnia committimus, na większe utwierdzenie podpisem ręki jmp. marszałka koła naszego i przyciśnieniem pieczęci præsens instrumentum firmare zlecamy.

Mając zaś respekt, lubo superant quodvis pretium merita ichm. pp. posłów naszych, miłościwych pp. i braci, przecież jako in ante za podjętą pracę i fatygę winne referimus podziękowanie, tak i ad præsens, na terazniejszą funkcją i drogę koszt providendo, po złotych tysiącu, to jest, jmp. podstolemu ziemie gostyńskiej z województwa brzeskiego kujawskiego i jmp. Kazimierzowi Kaczkowskiemu z województwa inowrocławskiego z najpierwszój, da Bóg, uchwały podatków naznaczamy. — A przytém na listy do koła naszego od różnych ichmościów, jako od jo. księcia jmści kardynała i prymasa na sejmik terazniejszy pisane, responsa dać quam competentissime oraz i respons od jo. księcia jmści kardynała i prymasa na instrukcyą naszą do grodu radziejowskiego per oblatam podać jmp. marszałkowi koła naszego committimus. Które to laudum i uchwałę zgodnie od nas wszytkich uczynioną i postanowioną i podpisem ręki jmp. marszałka koła naszego stwierdzoną, ad acta grodu radziejowskiego podać zleciliśmy. — Działo się w Radziejowie, na miejscu zwyczajném sejmikowania, dnia 17 kwietnia, roku 1703.

Andrzej Osiecki łowczy inowrocławski, marszałek koła rycerskiego sejmiku radziejowskiego, brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw, mp. (L. S.)

21.

1703 Majus, 1.

Radziej. grodzka Relation. 11 f. 597.

170. [Responsum R. Mtis ad instructionem conv. particularis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post dominicam Cantate proxima (Majus, 9), anno Domini 1703. — Obtulit generosus Sigismundus Pyszkowski.

Respons jkr. mci, p. n. m. na instrukcyą brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw urodzonym Mikołajowi Olszewskiemu podkomorzycowi ziemie wieluńskiej i Antoniemu Zakrzewskiemu posłom tychże województw z sejmiku radziejowskiego ordynowanym dany z kancelaryi wielkiej koronnej dnia 1 miesiąca maja, roku pańskiego 1703.

Kogoż bardziej przerażać mogą publica mala téj ojczyzny jeżeli nie ojcowskie serce jkr. mci, p. n. m., któremu tak in prosperis quam et in adversis z tą rzeczyp. nihil non commune i który jedyne sobie w tém zakładał szczęście, ażeby sub dulcedine panowania jego singulos optata saturet quies. Ale kiedy invida factorum series požadanego votorum i intencyj pańskich nie pozwoliła succesus et florentissimas provincias królestwa tego in prædam hostili licentiæ podała, jako jkr. mci, p. n. m. doniesione eo nomine województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego kwerymonie pełnym politowania i kompasyi przyjmuje umysłem: tak adimplendo nietylko pomienionych województw desiderium, ale i uniwersalne civium vota, kiedy już inszego, przeszedszy wszytkie gradus possibilium mediorum, do zabieżenia imprezie nieprzyjacielskiej nie znajduje sposobu, ostatnie wici na pospolite ruszenie naznaczyć i już wydać raczył, przezco jako już zupełne desiderio zacnych tych województw dał ukontentowanie, tak nie wątpi, że unita virtute majestat jego pański i praw ojczystych indemnitatem tutabuntur. Delegowanie posłów od województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego na zjazd warszawski cum præjudicio jurium majestatis trybem sejmowym intymowany impresserat justis doloris sensum sercu jkr. mci, p. n. m.; ale kiedy rzetelną w téj materyi odbiera de rectitudine intencyi tych zacnych województw informacyą, jako zupełnie ukontentowany zostaje, tak oraz pewien być raczy, iż sentiendo zawsze, quæ recta sunt, declinare zechcą takowych okoliczności, któreby notam scandali alicujus in publico zaciągnąć mogły.

Komendant toruński ażeby nie ważył się præpedire statków ze zbożem płynących, neque præsumat niezwyczajnymi depaktacyami agrawować żadnego stanu ludzi, pogotowiu ordinis equestris z surowym jkr. mci inhibere raczy ordynansem; temuż injungendo, ażeby i kamienicę ślachecką urodzonego Antoniego Zakrzewskiego w Toruniu będącą circa sua jura ac privilegia konserwował. In reliquo łaski i fawory swoje pańskie wszem wobec i każdemu z osobna ofiarować raczy. Na własne rozkazanie jkr. mci, p. n. m.

Kazimierz Sarnocki stolnik witebski, jkr. mci sekretarz, mp. (L. S.)

22.

1703. Majus, 9.

Radziej. grodzka Relation. 11 f. 595.

171. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post dominicam Cantate proxima (Majus, 9), anno Domini 1703. Obtulit generosus Antonius Stawski.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik ex limitatione przypadający na dzień 9 maja w Radziejowie zgromadzeni. Zabiegając podtenczas zamieszonym wszelkim ludzi swowolnych egzorbitancyom, które osobliwie przy złej okazji wynikać zwykły: bratersko tedy obstringimus ichm. pp. starostów województw naszych, aby takich kędykolwiek znajdujących się ludzi etiam extra cadentiam sądów juxta legem karali, przezco możemy czas spokojny i bezpieczny uczynić województwom naszym. Uważając także fatygi i koszty ichm. pp. posłów, jmp. Mikołaja Olszewskiego podkomorzycy wieluńskiego i jmp. Antoniego Zakrzewskiego do najjaśniejszego króla, p. n. m., z przeszłego sejmiku naszego wyprawionych, którym, wyświadczając gratitudinem, naznaczamy po złotych pięćset z województw naszych. Też mając animadwersyą na ichm. pp. posłów do Warszawy wyprawionych, a teraz w kraju ścisłym i spustoszonym zostających, bratersko deklarujemy przy szczęśliwej relacji osobliwą ichmościom w konsolacji (remune)racyą na przysłym, da Pan Bóg, sejmiku. Że zaś zaszedł list do koła województw naszych na przeszłym sejmiku od jmp. Bier-

nackiego miecznika wschowskiego, porucznika chorągwi pancernej jmp. wojewody krakowskiego, który, insistendo laudo anteriori, insinuavit interes swój, aby juxta obloquentiam tegoż laudum mógł się zostać przy naznaczonej jemu uchwale: tedy jako responsu danie na ten list jmp. marszałkowi koła naszego committimus, tak przesła sejmikową uchwałę præsentii laudo ratificamus et approbamus.

Na listy wszystkie do koła naszego pisane jmp. marszałkowi odpisać zlecamy. Sejmik zaś terażniejszy cum toto ejus effectu pod dyrekcją tegoż jmp. marszałka ad diem 1-am Julii limitujemy i prorogujemy. — Działo się w Radziejowie die 9 Maii, anno 1703.

Władysław Niemojewski marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego.

23.

1703. Majus, 31.

Radziej. grodz. Relation. 11 f. 603

172. [Limitatio conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta post festum solennia sacri Pentecosten proxima (Majus, 31), anno Domini 1703. Obtulit nobilis Stephanus Radoszewnicki.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik z uniwersału jkr. mci, p. n. m. na dzień dzisiejszy przypadający zgromadzeni. Ex præsentibus intervenientibus, które nas circumvenerunt w województwach naszych, tenże sejmik cum toto effectu tu do Radziejowa, inquantum miejsce to a moderna non deoccupabitur militia suetica, jeżeliby zaś deoccuparetur, tedy w polu między Morzycami i Niegibalicami pomienionego sejmikowania sobie miejsce naznaczywszy, pro die 9 mensis Junii proxime ventura, wzajemnie siebie wszystkich commovendo in præsentii casu, aby jak najraniiej zjachać się na czas pomieniony i miejsce mogliśmy, limitujemy, prorogujemy i odkładamy. Do którego sejmiku relacyą ichm. pp. posłów na consilium warszawskie uproszonych, lubo to do inszego sejmiku należało, także suspendimus. Na listy też do koła naszego od różnych ichmościów przysłane jmp. marszałkowi według braterskiej naszej w kole danej informacyi odpisać zlecamy i to

laudum terazniejsze z limitacją aby tenże jmp. marszałek podpisał. committimus. — Działo się w Radziejowie dnia 31 maja, roku pańskiego 1703.

Jan z Słubic Słubicki marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego i inowrocławskiego.

24.

1703. Junius, (1—9). ¹⁾

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 2.

173. [Limitatio conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta post festa solennia sacri Pentecosten proxima (Junius, 1), anno Domini 1703. Obtulit generosus Antonius Stawski.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego na dzień dzisiejszy ex vi limitationis sejmiku przeszłego zgromadzeni. Ponieważ tu województwa nasze exotici suetici militis copiae niespodzianie deoccuparunt i tuteczne w Radziejowie miejsce zwyczajne obrad naszych publicznych subsystemencją swoją natenczas impediverunt: więc terazniejszy sejmik cum toto effectu et in suo robore do nazajutrzka sejmiku deputackiego tu do Radziejowa, ażali toż miejsce to ab ingressu supranominato evacuabitur, limitujemy, prorogujemy i odkładamy, w żadne się materye pod czas terazniejszy dlatego nie wdawając. Którą to limitacją jmp. marszałkowi koła naszego podpisać i do ksiąg podać zlecieliśmy. Działo się w Radziejowie dnia. (Brak daty).

Władysław Niemojewski marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego.

¹⁾ Czas dokładniej nie oznaczony, przypada zaś między 1-ym a 9-ym czerwca.

25.

1703. Junius, 9.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 4.

174. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum sanctissimae et individuae Trinitatis proximo (Junius, 9), anno Domini 1703. — Obtulit nobilis Stephanus Radoszewnicki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na dzień dzisiejszy ex limitatione sejmiku przeszłego determinowany zjechawszy się, tenże sejmik ex rationibus in gremio nostri illatis iterum ad diem 16 mensis praesentis Junii proxime venturam cum toto effectu tu do Radziejowa, inquantum miejsce to non suberit alicui impedimento publico, jeżeliby zaś subesset, tedy w polu między Morzycami i Niegibalicami sejmikowania tego miejsce naznaczywszy, limitujemy i prorogujemy. Interea zaś ad illatas w kole naszym querimonias braci naszych uprosieliśmy za posłów naszych ichm. pp. Jakóba z Budziszawia Wysockiego podstolego gostyńskiego i Kazimierza z Rojewa Kaczkowskiego do jw. jmp. generała Karola Gustawa Reinsohla, którzy ichmość. według instrukcyj od województw naszych danej desideria braci naszych exponent i o alewiacyą upraszać będą.—Działo się na sejmiku radziejowskim die 9 Junii, 1703 anno.

Jan z Słubic Słubicki marszałek koła rycerskiego brzeskiego inowrocławskiego województw.

26.

1703. Junius, 9.

Radziej. grodz. Relation. 12 f. 5.

174. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum sanctissimae et individuae Trinitatis proximo (Junius, 9), anno Domini 1703. Obtulit nobilis Stephanus Radoszewnicki.

Instructio data magnificis Jacobo Wysocki subdapifero Gostinensi et Casimiro Kaczkowski nuntiis e palatinatibus Brestensi et

Junivladislaviensi ad illustrissimum et excellentissimum dominum Carolum Gustafum Reinsohlt supremum exercituum sr. mtis Sueciæ generalem, in conventu particulari Radziejoviensi celebrato die 9 Junii, anno 1703 electis.

1. Defferent nuntii nostri officiorum nostrorum studia erga serenissimum regem et eundem illustrissimum.

2. Exponent cum omni venerationis cultu, quomodo ultra edictum ejusdem illustrissimi generalis graviter nobiles et terrigenæ eorundem palatinatum injusta ultra æquitatem premuntur ponderatione proviantuum, proinde instabunt, ut illustrissimus eum, quem promiserat, testetur his palatinatibus affectum, singulariter vero magifico Nicolao Olszewski succameraridæ Vielunensi. Instabunt, uti ab omni crimine innocuo, cujus substantia ac domus nobilitaris inculpato quasi necis militis suetici dispartita, quod in rerum natura non fuit, ut et res interceptæ restituantur.

3. Recommendabunt capitaneatus Brestensem et Radziejoviensem cum civitatibus non solum per accidentalem ignem sed et per transeuntes milites summe desolatos, petendo aliquod alleviamentum, similiter pro magifico capitaneo Radziejoviensi et generosis Stanislao Jarnowski pincerna Junivladislaviensi ratione interceptionis vectabuli ac equi, tum Ludovico Głęboccki judicida Brestensi ratione interceptionis equorum et aliarum atque pro generoso Luca Umiński thesaurario Brestensi et Stanislao Sokołowski subdapifero Kijoviæ, recommendando eosdem meliori respectui.

4. Hi domini nuntii juxta declarationem cum illustrissimo exposcent, ut segetes in granariis Vladislaviensibus non intercipientur incolis palatinatum, quorum prout ad præsens omnem cognovit propensionem et in extradendis proviantibus nullam retardationem, ita, ut inter utrosque monarchas desiderata eveniat pax, summe hi palatinatus exoptant. Dabantur in conventu particulari Radziejoviensi 9 Junii, anno ut supra.

Joannes Słubicki marschalcus Brestensis Cujaviæ et Junivladislaviensis palatinatum.

27.

1703. Junius, 16.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 7.

176. [Laudum conventus particularis Radziejoviensi].

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post festum sancti Antonii de Padua confessoris proxima (Junius, 18), anno Domini 1703. Obtulit nobilis Alexander Radoszewicki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo obudwu województw, zjachawszy się in virtute uniwersału jkr. m., p. n. m. na sejm walny ekstraordinaryjny dwuniedzielny lubelski pro die 31 Maii wydanego, tudzież (adhærendo) limitationi secundariae, która ex circumstantia wojsk cudzoziemskich stanąć musiała, pro 16 Junii przypadający, takowe uchwały naszej postanowiliśmy punkta. Lubo in . . . congregatarum gentium i licznych wojsk w województwa nasze zgromadzonych a rzeczą san . . . laribus nostris będących zostajemy, kędy nil tristia, amara et aspera, odbierając fortuny i życie nasze, consumuntur: jednakże gdy nam in tam lethali całej rzeczyp. morbo jkr. m., p. n. m. sejm ekstraordinaryjny dwuniedzielny, efficacissimum et probatissimum omnium malorum remedium, miłościwie złożyć raczył, należy ichm. pp. posłom z województw naszych uproszonym winne jkr. m., p. n. m. za ojcowskie około dobra rzeczyp. i zachowania swobód i wolności naszych przy pocałowaniu walecznej ręki pańskiej uczynić podziękowanie, pokornie upraszając, aby w pańskiej raczył mieć jak całą rzeczyp. tak singulariter województwa kujawskie in ipso aestu zostające protekcyej. Dla czego subveniendo obradzie całej rzeczyp. in tam periclitanti statu ordinis esistenti, ad mentem instrukcyej jkr. m., p. n. m. referując się, uprosiliśmy de medio nostri w poselstwie na tenże sejm die 19 Junii w Lublinie in nomine Domini zaczynający się, ww. ichm.: Andrzeja na Głębokiem Głębocckiego starostę brzeskiego kujawskiego i Jana z Słubickiego z województwa brzeskiego, z inowrocławskiego województwa ww. Macieja z Miroszewic Gąsiorowskiego starostę radziejowskiego i Augustyna z Kołudy Kołudzkiego sędziego ziemskiego inowrocławskiego, których, multoties probatissimam virtutem doznawszy i teraz per amorem Dei fide, honore et conscientia obowięzujemy, aby konformując się do instrukcyi w kole naszym ad communem assensum całej rzeczyp. postanowionej quærant, tantis vulneribus reip. inflictis, cum ordi-

nibus regni sanitatem, której instrukcyj tenor osobliwie jest podany i spisany.

A że gravis pressura to po nas wyciąga, abyśmy do jkr. m. szwedzkiego de medio nostri wysłali posłów, więc uprosiliśmy ww. ichm. pp. — — — Morawskiego gniewkowskiego, Jana Głębckiego nie-szawskiego sędziego grodzkiego brzeskiego starostów, którzy studium obsequiorum nostrorum deferrent nuntii . . . tionem inter magestates amicitiae precabuntur, oraz upraszać będą clementiam ejus, aby depozyta ślacheckie i zboża w spichrzach zostające tudzież i domy ślacheckie wcale zachowane być mogły.

Ponieważ ad edictum wydanych do województw naszych ordynansów wydane są prowianty jako o tém instrukcyja eo nomine napisana in se continebit, prospiciendo zaś in omnem casum necessitati reip., jeżeliby satis postulaverit: aby ciż ichmości, którycheśmy na consilium do książęcia jm. kardynała prymasa uprosili, to jest, ww. ichm. Jakóba Wysockiego podstolego gostyńskiego, Kazimierza Kaczkowskiego, officio suo za odezwaniem się książęcia jmości listowném satisfaciant, którzy podług instrukcyi in antecessum sobie danej we wszystkiém sprawie się powinni. Których, że livor malevolorum lædit intaminatam fidem et honorem, jako o to in publica województw naszych ciż ichmość solenniter querulabantur, tedy ktoby się takowy znalazł, albo na fortunę ichmościów sævire chciał, pœnis criminalibus subjacere, gdy mu tego dowiodą, powinien et pro infami declaratur, w czém województwa nasze manutenebunt fortune ichmościów. A że w tak ciężkiém zamieszaniu rzeczyp. prędziej, zdrowej i częstiej potrzeba rady, zdało się communi ichm. pp. braci i obywatelów voto sejmik, intuitu sejmowania totaliter skończywszy, propter quodvis contingens po skończonym, da Bóg, sejmie lub czego, Panie Boże uchowaj, niedościa jego w niedziel dwie pod dyrekcyą tegoż jmp. marszałka, albo, jeżeliby zjachać nie mógł, jmp. Chryzostoma Słubickiego komornika granicznego brzeskiego i sędziego przedeckiego prorogując (?) i zachowując. Działo się w kole rycerskiém w Radziejowie dnia 16 czerwca, roku pańskiego 1703.

Jan z Słubic Słubicki marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego, manu propria.

28.

1703. Junius, 16.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 8.

177. [Instructio].

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post festum sancti Antonii de Padua confessoris proxima, (Junius 18) anno Domini 1703. Obtulit nobilis Alexander Radoszewicki.

Instrukcyja na sejm ekstraordinaryjny dwuniedzielny lubelski najbliższy determinowany ww. ichm. pp. Andrzejowi na Głębokiém Głębickiemu staroście brzeskiemu kujawskiemu, Janowi z Słubic Słubickiemu z brzeskiego, Maciejowi z Miroszewic Gąsiorowskiemu staroście radziejowskiemu, Augustynowi Kołudzkiemu sędziemu ziemskiemu inowrocławskiemu z inowrocławskiego województw unaniami consensu uproszonym na sejmiku radziejowskim die 16 Junii odprawionym, umówiona.

Nie mogło dari efficacius et salubrius medium, jako gdy stanom rzeczyp. i w. ks. litewskiemu sejm walny ekstraordinaryjny w Lublinie, (jako?) téj rzeczyp. corpus, jkr. m., p. n. m. złożyć raczył; dla czego ichm. pp. posłowie województw naszych przy powitaniu kr. jm., p. n. m. winne imieniem województw za ojcowskie około dobra rzeczyp. i zachowania świątlic pańskich, swobód i wolności naszych qua privatim qua publice uczynią dzięki z dokładem tego, że jako naród polski od początków królestwa tego królom panom i antecessorom jkr. m., enoty, wiary i stateczności sine dolo dotrzymywał: tak exemplo antecesorów naszych circa profundissimam jkr. m. venerationem id ipsum imieniem województw naszych proponent et spondent, o wzajemną do synów koronnych i w. ks. litewskiego poddanych swoich upraszając przy pocałowaniu walecznej ręki pańskiej, konfidencyą.

Ciż ichm. pp. posłowie od nas na sejm uproszeni collegiatim imieniem województw venerabundi adibunt książęcia jm. prymasa, dziękując pro tantis curis et sollicitudinibus, które w terażniejszym zamieszaniu ex specula gradus primatialis cum dispendio zdrowia swego około pożądanego pokoju i zjednoczenia stanów w tém królestwie rozróżnionych podjąć raczył i raczy, wiekopomną przez to ad seram posteritatem transmittendo memoriam, upraszając, aby w tak gwałtownym ojczyzny pożarze primatiali dignitate sua utrapioną Koronę polską salutifero consilio eminentique prudentia dźwignąć raczył. Winna debetur gratitudo jw. ichm. pp. hetmanom koronnym i od jkr. m., p. n. m. winny respekt za

tak znaczne czyny, fatygi i odwagi dla rzeczyp., który nie folgując zdrowiu swemu, prace, trudy obozowe et injurias caeli w uskromieniu hordy kozackiej gigantomachyjej, znosząc to wszystko et reip. consecrando et pro vir . . . zwątlonego wojska resistendo: ciż ichm. pp. posłowie oddadzą imieniem województw naszych honor, świadcząc to, że perennabit in pectoribus nostris praclarae gestorum memoriae, upraszając, aby undique grassatam reip. infra . . . atlanticis sustinere raczyli brachiis.

Ipsum praestabunt ichm. pp. posłowie ichm. pp. pieczętarzom utriusque gentis collegialiter, że się znosić z województwy raczyli, saluberrima lethalibus patriae morbis opponendo antidota, aby in ulteriori cura conservationis universi non desistant, upraszać będą

Nizeli depromere sensus przydzie de fatis reip. nostrae, ante omnia ichm. pp. posłowie upraszać będą jkr. m., p. n. m., aby ministri extranei od postronnych monarchów przysłani ad suos principales byli ekspedyowani i relegowani, stawiając przytém, aby w żadne z postronnymi monarchami nie wchodziliśmy directe vel indirecte gwarancye sive koligacye, ponieważ effectus probavit, że nas w ciężkie implikacye wprowadzają i wojny.

A jako concordia res parvae crescunt, discordia maxime dilabuntur, szukać będą obrady z całą rzeczyp., aby zamieszanie tak ciężkie w księstwa litewskiego, które całą Koronę polską extreme afflixit, mogło ad pristinum unionis affectuum przyść statum i do reintegracyej zobopólnej konfidencyej kr. jm., p. n. m. ku poddanym swoim vicissim, collidentium et aemulantium domuum restaurare konfidencyą; która gdy nastąpi, wszystkie anfractas nieprzyjaciół naszych nie będą nam trudne, a tak resp. per concordiam revirescet. Dom prześwietnych jww. ichm. pp. Sapienhów non postrema królestwa tego i całego księstwa litewskiego decora z całą rzeczyp. rekomendować będą kr. jm., p. n. m., stabiliendo konfidencyą zobopólną. Która gdy subsequetur, pójdą ichm. pp. posłowie in sensum całej rzeczyp. bellive an pacis (która omni victoria est praestantior) wziąć przed się media, suplikując pokornie, aby kr. jm. ojcowskie w tém czynił cum ordinibus regni pieczołowanie. W tenże respekt zalecą jw. jmp. wojewodę podlaskiego, także jw. jmp. Paca pisarza w. ks. litewskiego in desiderio eorum do kr. jm., aby jacturae z terazniejszego zamieszania pro manenti ojcowsko subvenire raczył. Singulariter vero w. jmp. Macieja hrabię na Łabiszynie Gembickiego starostę nakielskiego pańskiemu rekomendować będą respektowi, pokornie suplikując, aby in posterum takowe in collisionem domów

z kancelaryej koronnej nie wychodziły przywileje, które najbardziej interturbant consilia nostra, w czém instabunt do kr. jm., aby dignitates et officia patriciis et possessionatis według prawa oddawane były, w czém aby ichm. pp. pieczętarze seriam mieli animadversionem, upraszać będą. Sejm pacificationis exorbitantiarum quarumvis et injuriarum disjudicationis aby kr. jm., p. n. m. opportuno tempore cum praefixione czasu per constitutionem z sejmu terazniejszego miłościwie złożyć raczył upraszać będą.

Senatus consilia vim legis in se continentia między sejmem przeszłym a terazniejszym sejmem in praejudicium jurium cardinalium regni odprawione, aby autoritate sejmu terazniejszego anihilowane i abrogowane były, seryo ichm. pp. posłowie ekspostulować będą. Ciż ichm. pp. posłowie suplikować jkr. m. będą, aby napisać rozkazal do jmp. komendanta toruńskiego, aby dzieci ślacheckie w szkołach toruńskich będące in obsidione w Toruniu zostające, także i ślachtę województw naszych niespodzianie zawartą wypuścić kazal.

Insze materye, któreby się na terazniejszym sejmie traktować miały, per recessum do przyszłego sejmu pacificationis zachowując, praeesse reintegrationem konfidencyj zobopólnych, z których się pokój rodzi, zaleciwszy, we wszytkiem pójdą ichm. pp. posłowie in communem sensum całej zgromadzonej rzeczyp. Którą to instrukcyą jmp. marszałkowi podpisać i do akt grodzkich podać zlecamy. Działo się ut supra w Radziejowie die et anno, ut supra 1703.

Jan z Słubic Słubicki marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego, manu propria.

29.

1703. Junius, 16.

Radziej. grodzka Relation. 12, f. 12.

178. [Instructio].

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta post festum sancti Antonii de Padua confessoris proxima (Junius, 21), anno Domini 1703. Obtulit nobilis Joannes Czarniecki.

Instructio in antecomitialibus comitiis particularibus ex limitatione in loco solito Radziejoviae incidentibus celebratis ac determinatis, mag-

nificis Paulo de Chomencice Morawski Gnievcoviensi, Joanni Chri-
stomo in Głębokie Głębocki Nieszaviensi ac judici castrensi Brestensi
capitaneis ad serenissimum ac potentissimum Carolum Dei gratia Suec-
corum, Gottorum Vandalorumque regem, magnum principem Finlan-
diæ, ducem Scaniæ, Esthoniæ, Livoniæ, Careliæ, Bremæ, Vendæ, Sted-
tini, Pomeraniæ, Cassubiæ et Vandaliæ, principem Rugiæ, dominum
Ingriæ et Vistmaniæ necnon comitem palatinum Rheni, Bavariæ Ju-
liaci, Clivie et Montium ducem, dominum clementissimum, ex Brestensi
Cujaviæ et Junivladislaviensi palatinatibus delegatis nuntiis data die
16 mensis Junii, anno 1703.

Cum per totum cursum annorum palatinatus nostri Cujaviæ conti-
nuis expositi apprimuntur calamitatibus publicisque jactantur tempe-
statibus, in quibus bona tam regalia quam spiritualia ac terrestria in
ultimam devenere ruinam, quorum incolatus stetit in abominationem
desolationis, dum vero in singulari confidendo sacrae regiae majestatis
Sueciæ domini clementissimi gratia, non tantum spem sed et spei fidu-
ciam in pectoribus suis collocando: prædicti magnifici nuntii nomine
palatinatum nostrorum sacrae regiae majestati Sueciæ, domino cle-
mentissimo supplicabunt, ut ab ulterioribus contributionibus, si quidem
impositas ac assignatas reddidere, ab aliis intollerabilibus oneribus exem-
ptos ac liberos esse sacra regiae majestas, dominus clementissimus velit;
nec non gravaria per commissarios sacrae regiae majestatis Sueciæ, do-
mini clementissimi revisa cum frumentis varii generis in oppidis Wro-
cławek ac Nieszawa existentibus situata nostrorum incolarum, ne in
futurum pane egeant, immunia existant. Tum quoque circa præsentem
libellum concivibus nostris bene meritis in nulla censura apud nostros
palatinatus existentibus generosis Paulo Sulkowski pincernæ Bracla-
viensi ac burgrabio castrensi Junivladislaviensi, Joanni Sokołowski, Al-
berto Chrzęszczewski, Casimiro Dąbski, Thomae Świętosławski, qui, ne-
scitur qua ex causa, aresto sunt innodati, in eodemque apud exercitum
tam illustrissimi generalis Reinscholdt quam illustris majoris Lorens
Creutz aresto exstant ac detinentur, porrigendo dexteram instantialem
pro eisdem ad sacram regiam majestatem Sueciæ, dominum clementis-
simum, palatinatus nostri exponent per supranominatos magnificos
nuntios postulatum, ut ex eodem aresto circa mandatum sacrae regiae
majestatis Sueciæ, domini clementissimi liberari ac hñmunes reddi esse
possint. Quam si sacra regiae majestas Sueciæ, dominus clementissimus
gratiam præstiterit, omnem cum submississima expressione prædicti

patatinatus nostri profitentur ac per eosdem magnificos nuntios ani-
morum suorum obligationem declarabunt. Cætera desideria incolarum no-
strorum prudentiæ ac activitati magnificorum nuntiorum committimus.

Joannes in Słubice Słubicki comitiorum Brestensis palatinatum
Cujaviæ et Junivladislaviensis marschaleus, manu propria.

30.

1703. *Julius*, 25.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 24.

179. [Limitatio conventus particularis Radziejoviensis.]

*Actum in castro Radziejoviensi feria sexta in crastino festi sanctae Annae ma-
tis gloriosissimae virginis Mariae (Julius, 27). anno Domini 1703. — Obtulit nobilis
Jacobus Radoszewnicki.*

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województw
brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego na sejmik dnia dzisiejszego
ex limitatione in anteriori laudo expressa zgromadzeni. Ponieważ ob-
festivatem dzisiejszego święta, którą kadencyą in certo eventu skoń-
czenie sejmu præscripsit laudum przeszłe, wchodzić nie możemy, tudzież
mając od ichm. pp. posłów na sejm blisko przeszły w Lublinie odprawują-
cy się, uproszonych w kole naszym comparentium relacyą o incydencyi
sejmiku relationis pro die 22 mensis Augusti, ten sejmik terażniejszy dla
powzięcia większej in occurrentiis rzeczyp. et boni publici informacyi
a doskonalszej perpensis terażniejszego zamieszania circumstantiis kon-
sultacyi, cum toto effectu ac in omni robore in crastino sejmiku relatio-
nis limitujemy i prorogujemy. Którą to limitacyą jmp. marszałkowi
podpisać zlecamy. — Działo się w Radziejowie dnia 25 lipca, roku
pańskiego 1703.

Jan z Słubice Słubicki marszałek koła rycerskiego województw
brzeskiego i inowrocławskiego.

31.

1703. Augustus, 11.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 40.

180. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post festum Nativitatis beatissimae Virginis Mariae proxima (September, 12), anno Domini 1703.— Obtulit nobilis Jacobus Strzycki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik ex vi limitationis sejmiku przeszłego relationis na dzień dzisiejszy w Radziejowie przypadający zgromadzeni. Gdy nas ultra spem dochodzi wiadomość o wydanych od ichm. pp. generalów wojsk jkr. mci szwedzkiego na nowe kontrybucye paletach po deklarowanej asekuracji w uwolnieniu dalszych kontrybucyj przez ichm. pp. posłów naszych przeszłych i responsie od najjaśniejszego kr. jmci szwedzkiego odebranym: obviando ostatniemu województw naszych upadkowi, uprosiliśmy de medio nostri do naj. kr. jmci szwedzkiego posłów w. jmp. Pawła Morawskiego starostę gniewkowskiego i Wojciecha Sokołowskiego cum munere w instrukcyi expresso.

Na listy wszelkie do koła naszego wniesione zleczone jmp. marszałkowi responsa i inne charaktery functionum, fidei et dexteritati probatae jmp. marszałka koła naszego committitur.

A gdy też calamitatibus województwa nasze zewsząd wojskami ściśnione, zrujnowane, dobra popalone, że oneribus reip. według deklaracyi sejmowej dosyć uczynić nie podobna: zacząćm præcavendo indemnitati, præsentis laudo manifestamur, jako z dóbr naszych ziemskich, także królewskich i duchownych insufficientes, dla konsystencyj obozów i stanowisk i miast, wsi popalenia, ad solvendum tak hyberny jako i podatków wszelkich jesteśmy, jako o tém jurameta i wizye testantur, aby jmp. marszałek in solenni forma imieniem województw coram actis authenticis regni uczynił manifestationem, zlecieliśmy.

A że znajdują się deprædatores in captivacione et detentione jmp. wojskiego kruświckiego, na których exoptata justitia dotąd detinetur, których in loco delicti sąd grodzki inowłocławski sądzić powinien: tedy inquantum by sądy inowłocławskie dla jakiej przyczyny ob absentiam cujusvis officialis na przyszłą wtorkową kadencyą dość nie

miały: tego jako najbliższemu ejusdem castris grodowi i sądowi kruświckiemu judicandos extra omnem judiciorum cadentiam et post plenariam eorundem inculpatorum convictionem pro executione do urzędu miejskiego inowłocławskiego tenże sąd kruświcki remitti tenebitur. A lubośmy in classico i w zamieszaniu całej prawie ojczyzny ichm. pp. deputatów ad supremum subsellium uprosili, a to in spem pacandæ reip.: tedy, jeżeliby in eodem statu cursus trybunału progredi miał, gdzieby ztąd, zwłaszcza z wielgopolskiej prowincyi przytrudniejszy adventus obywatelom jej dla zawojowanych traktów i w depozycie toruńskim wielu zostawionych munimentów comparere na tamte subsellia trudno było: zlecamy ichm. pp. deputatom naszym, aby, znosząc się z ichm. pp. deputatami, non stringant obywatelów naszych ad comparitionem ad disjudicationem, zwłaszcza causurum juris, mając interea in suspenso i w remisie ad pacatiora tempora przysłych trybunałów

Dochodzi wiadomość województw naszych o lawiracyi soli skarbowej do składów swoich, tedy ex vi prætensa należytości województwom, zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego list ad provocationem officii jmp. żupnika kujawskiego województw naszych, ut satisfaciat muneri suo w repetycyi soli.

Stosując się ad novellam constitutionem deklaracyi sejmowej ex vi uchwały podatków, za lustratora obudwu województw do egzakcyi młynnego na eliberacyą zastawy elbląckiej jmp. Jana Kołodzkiego sędziego ziemskiego inowłocławskiego naznaczamy, który tak do wybrania jako i ex imperio legis do oddania jw. jmp. podskarbiemu koronnemu tempore lege præscripto reportare tenebitur. Elekcyą zaś ichm. pp. komisarzy na trybunał radomski, egzaktorów, do sejmiku przyszłego zachowujemy. Który to sejmik w pierwszy poniedziałek po trzech królach (Januari 7) w roku blisko przyszłym 1704 przypadający autoritate præsentis conventus pod dyrekcją tegoż jmp. marszałka limitujemy.— Datum w Radziejowie dnia 11 sierpnia, roku pańskiego 1703.

S. W. Jarnowski cześnik inowłocławski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich sejmiku radziejowskiego, mp.

32.

1703. Augustus 22.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 32.

181. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post festum Assumptionis in coelum beatissimae virginis Mariae proxima (Augustus, 22), anno Domini 1703.—Obtulit nobilis Jacobus Strzyski

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na dzień dzisiejszy do Radziejowa, miejsce zwyczajne, vigore constitutionis regni sejmu blisko przeszłego lubelskiego generalnego szczęśliwie odprawionego zgromadzeni, odebrawszy od ichm. pp. na tenże sejm uproszonych posłów przy godnej wdzięczności relacją, upraszamy tychże ichm. pp. posłów, aby to, co nam w kole braterskim donieśli, ultra communem assensum statuum regni w konstytucyi napisano, protestatione seorsiva ad acta quævis porrigenda wyrazieli. A iż też wielka insolencya z ludzi niektórych w województwach naszych reperitur, tedy grodom województw naszych causas criminales et exemptionum tantum de lege et more sądzić zezwalamy. Podatek szelężnego jako cursum jego solitum akceptujemy, tak też i mlewnego supranominata constitutione wyrażonych przyjmujemy i według czasu konstytucyi naznaczonego onże wydać powinniśmy. Jednak ponieważ nam præmissa constitutione ad libitum podatkovania in sensum deklaracyi ichm. pp. posłów pozwolony jest sposób, ku któremu natenczas proponowane pogłówne, tedy jako tegoż pogłównego uchwałę tak i do wybierania tychże podatków obieranie ichm. pp. poborców do przyszłego sejmiku zachowujemy; gwoli czemu ten terazniejszy sejmik cum toto effectu et robore ac in eodem legis vigore do nazajutrz sejmiku deputackiego na trybunał koronny limitujemy i produkujemy. Tę zaś naszą uchwałę jmp. marszałkowi ręką własną podpisać i do ksiąg podać zlecamy. — Działo się w Radziejowie na miejscu zwyczajném dnia 22 miesiąca sierpnia, roku pańskiego 1703.

Stanisław Wojciech Jarnowski cześnik inowrocławski, marszałek koła rycerskiego sejmiku radziejowskiego.

33.

1703. Augustus, 23.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 33.

182. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta in vigilia festi sancti Bartholomaei apostoli (Augustus, 23), anno Domini 1703. — Obtulit nobilis Stephanus Radoszewnicki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województw brzeskiego i inowrocławskiego, zjechawszy się in robore limitationis autoritate województw in casum zerwania, strzeż Boże, sejmu blisko przeszłego pozwolonej, ponieważ za łaską bożą sejm szczęśliwie doszedł: tedy mając insze sejmiki consultandi campum, w żadne insze materye nie wdając się, unanimi consensu uprosiliśmy de medio nostri ichm. pp.: Jana z Słubic Słubickiego marszałka koła naszego i jmp. Wojciecha Krusińskiego do jo. jww. ichm. pp.: Hieronima hrabie na Wiśnicu Lubomierskiego kasztelana krakowskiego, wielkiego koronnego, (Adama) Sieniawskiego wojewody bełzkiego polnego koronnehetmanów, tudzież do jo. Michała Korybuta księcia na Wiśnicach Wiśniowieckiego hetmana polnego w. ks. litewskiego, in desideriiis województw naszych, którzy według instrukcyi z koła naszego danej, we wszystkiém sprawią się. Ciż ichmoście wniesioną querimoniam braci naszych ichm. jmp. Jakóba z Budzisławia Wysockiego podstolego gostyńskiego i inszych ichmościów in pressura od swywolnych kup pod tytułem ludzi wojskowych w województwach naszych grasujących deferrent, upraszając, aby wolno było widzieć ordynans ślachcicowi od pryncypała swego dany, quoties necesse fuerit.

A że jmp. marszałek koła naszego już kilka zasług w poselstwach różnych publicznych czynił, tedy aby przynajmniej za jedną usługę gratificatus był spólnie z kolegą swoim jmp. Kolczyńskim podczaszym inowrocławskim, sędzią grodzkim radziejowskim, każdemu z nich po 300 złotych z województw naszych deklarujemy. Który to sejmik zakończywszy, ręką jmp. marszałka podpisać i do ksiąg radziejowskich podać zlecamy. — Działo się w Radziejowie 23 Augusti, 1703 anno.

Jan z Słubic Słubicki marszałek koła rycerskiego brzeskiego kujawskiego inowrocławskiego województw.

34.

1703. Augustus, 23.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 34.

183. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta in vigilia festi sancti Bartholomaei apostoli (Augustus, 23), anno Domini 1703. — Obtulit nobilis Stephanus Radoszewicki.

Instrukcja do jo. jww. Hieronima hrabie na Wiśnicu i Jarosławiu Lubomirskiego kasztelana krakowskiego, wielkiego koronnego, (Adama) Sieniawskiego wojewody bełzkiego, polnego koronnego hetmanów, tudzież jo. księcia jmści Michała Korybuta Wiśniowieckiego hetmana polnego w. ks. litewskiego, na sejmiku radziejowskim od województw brzeskiego i inowrocławskiego die 23 Augusti ichm. pp.: Janowi ze Słubic Słubickiemu marszałkowi koła naszego i Wojciechowi Krusińskiemu braci naszym unanimi consensu de medio nostri uproszonym dana.

Kiedy in eo statu turbulento Pan najwyższy całą Koronę polską i w. ks. litewskie mieć chce, że undique malis circumdati premimur, ponieważ tantas ærumnas et gravamina nietylko ab exotico milite, ale też vel maxime ab hospitibus w tej ojczyźnie spoczywających, czego ledwie nie każdemu w tém królestwie województwu, osobliwie jednak kujawskim województwom nad insze dostało się i ex adjacenti obsidione, co dalej subsequetur, snadno się każdy domyślać może. Aż oto nulla calamitas sola, kiedy pod tenże czas znajdują się po województwach naszych swowolne kupy, pod tytułem ludzi wojskowych grasując, którzy dwory ślacheckie najeżdżają i bez wszelkich ordynansów, nie Szwedów ale dworów przepatrują i co im się podoba biorą, tak dalece, że nemo domi suæ z tej licencyi być może securus: dla czego communi ichm. pp. braci voto zdało się przy doniesieniu jw. ichm. pp. wozom obojga narodów życzliwej imieniem województw naszych propensyi upraszać, aby licencya swowolnych ludzi w służbie wojennej zostających a bez ordynansów błakających się cohibeatur i aby ordynanse każdemu pytającemu się ślachecowi pokazane były. Habita ratione różnych wojsk w terażniejszym zamieszaniu rzeczyp. w Polsce będących, submissee expostulabunt, biorąc consequentiam ex subsistentibus copiis extranei principis in oris nostris, że i wojska rzeczyp. samże accedent: zacząć ichm.

pp. posłowie upraszać będą jw. ichm. pp. wozów clementiam, aby dent methodum, ne gravior od swoich wojsk affligantur województwa nasze.

Ciż ichmoście doniosą gravem querimoniam ichmościów różnych, osobliwie jmp. Jakóba z Budzisławia Wysockiego podstolego gostyńskiego meritissimi nietylko w tych województwach ale i całej rzeczyp. civis, który zarówno z nami bona malaque sustinendo, teraz recentissime od kupy swowolnej pod tytułem ludzi wojskowych udających się, circumventum sługę jego Wasilewskiego nazwanego wzięli et in majorem contumeliam, zajachawszy za granice dóbr jego, męczyli i dręczyli, tegoż z sobą wzięli i dotąd sub prætextu cointelligentiæ z Szwedami, quod nunquam probari potest, trzymają: zacząć instabunt ichm. pp. posłowie, aby jmp. Sienicki regimentarz tych ludzi respondeat justitiæ, oraz curabunt tak temuż jmp. podstolemu ukrzywdzonemu jak i województwom ulteriorem od takowych insultów securitatem et restitutionem dotychczas detenti sługi et honoris osobie jego refusionem. Którą to instrukcją w kole braterskiem umówioną, ręką jmp. marszałka koła rycerskiego podpisaną, ad acta castrensia Radziejoviensia podać zlecielismy. — Działo się, ut supra, 1703 anno.

Jan z Słubic Słubicki marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego.

35.

1703. Augustus, 24.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 39.

184. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post festum Exaltationis sanctae Crucis proxima (September, 17), anno Domini 1703. — Obtulit generosus Antonius Stawski.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego na dzień dzisiejszy ex vi limitationis sejmiku przeszłego zgromadzeni. Jawna całemu światu województw naszych jactura, przez którą dotychczas odetknąć jeszcze nie przyszło i owszem dalszej oczekują ruiny i utrapienia: zacząć in his angustiis zostającym z jednej przynamniej strony życzą sobie te województwa pokoju; ponieważ się wraca uniwersarz świętej sprawiedliwo-

ści prześwietnego trybunału koronnego, na który afektami naszymi obraliśmy juxta legem deputatów, bratersko ichmościów obstringendo, aby spraw obywatelów województw naszych przypadających activitate sua w tak zamieszonym czasie sędzić nie dopuścili, ale dalszemu ispokojniejszemu oddali to czasowi, gdyż sama słusność każdemu być może perswazyą, a quod maximum, że silent jura inter arma.

Dość słuszny żal swój exposuit w kole naszym braterskiem i molestą jmp. Jakób Wysocki podstoli ziemie gostyńskiej uczynioną od p. Sienickiego rotmistrza chorągwi lekkiej jw. jmp. pisarza polnego koronnego, który postpositis legibus publicæ securitatis gwałtem służę jego na wolnej drodze zabrał, różne mu zadając męki, oraz na honor, substancją i życie tegoż jmp. podstolego gostyńskiego nastąpił, co wyraził księgami grodzkiemi sochaczewskimi przez uczynioną protestacyą: chcąc tedy bratersko w tém jmp. podstolemu gostyńskiemu subvenire, zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego list pisać instancyalny do książećcia jmści prymasa za jmp. podstolim, aby przez instans jego prymacyalny do jo. p. hetmana koronnego, był sędzony tenże excessivus, także aby kaduku, który on sobie wymyślnie pretenduje u majestatu, powagą swoją podpisać nie dopuścił. Drugi list do jo. jmp. hetmana koronnego, aby sądem swoim zganieł zły proces tegoż p. Sienickiego, także i list do całej ziemi sochaczewskiej, upraszając ichmościów na sejmik zgromadzonych, ut instent afektami swymi u w. jmp. starosty sochaczewskiego, ne extradatur z grodu niesłuszna człowieka zawziętego protestacya; na ostatek deklarujemy się totis viribus nostris stawać przy honorze dobrze zasłużonego concivis nostri.

Ażeśmy przez przeszłe laudum nasze zapisali currentiam szeleżnego w województwach naszych i one deklarowaliśmy jmp. Biernackiemu porucznikowi jmp. wojewody krakowskiego: biorąc tedy przed oczy sejmowe terażniejsze podatki przez konstytucyą zapisane na całą rzeczp., którymi komisya radomska dysponować powinna, już tedy tymi się kontentując województwa nasze podatkami, przeszłe uchwalone szeleżne przez partykularny sejmik nasz i na terażniejszym kongresie naszym kasujemy i inwalidujemy, a jmp. Biernackiego do delat województw naszych odsyłamy, który powinien będzie quam rigidissimam obmyślić ichm. pp. poborcom executionem w jak najprędzszym czasie przy uspokojeniu województw naszych. Sejmik zaś terażniejszy, bacząc być w takim razie najpotrzebniejszym, do pierwszego po ś. Michale poniedziałku (October, 1) limitujemy i prorogujemy. Które to laudum i limita-

cyą jmp. marszałkowi koła naszego podpisać i do ksiąg podać zlecieliśmy. — Działo się w Radziejowie nazajutrz po sejmiku deputackim (Augustus 24), roku 1703.

Władysław z Lubieńca Niemojewski marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego.

36.

1703. September, 1.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 44.

185. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis una cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia post festum sancti Michaelis archangeli proxima (October, 4), anno Domini 1703. — Obtulit nobilis Joannes Popowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycertwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na dzień dzisiejszy ex vi limitationis przeszłego sejmiku zgromadzeni. Na listy w kole naszym przeczytane podług deklaracyj naszych jmp. marszałkowi koła naszego odpisać zlecamy. Soli dwuletniej aby jmp. marszałek listem swoim województwom naszym należącój upomniał się u jw. jmp. podskarbiego nadwornego koronnego, committimus. Jmp. Pawła z Chomęcic Morawskiego starosty gniewkowskiego compatiendo injuriæ, aby jmp. marszałek listem wydania sługi i koni przy nim zabranych u jmp. Gruszczyńskiego regimentarza requiratur, subjungimus.

Jeżeli kiedy tedy natenczas, gdy congruunt województwom naszym adversa, przeto gotowość wszelką prawem opisaną sobie warujemy i zniowszy się z jmp. podkomorzym i starostą województw naszych i prestrzeżeni o nawałności przeciw zdrowiu i substancyj naszych, jak najprędzej być i na koń wsiadzy, stanąć chcemy i deklarujemy. Jmp. Wojciecha Jasińskiego regenta grodzkiego radziejowskiego, przeszłego pisarza kruświckiego, meriti w województwach naszych civis, una eademque spólnie z nami hoc in passu adversa patientis przeciw jmp. Pawłowi Paprockiemu przeszłemu regentowi grodzkiemu kruświckiemu i jego skrybentowi wniesiona kwerymonia w kole braterskiem znalazzy kompasyą: zlecamy jmp. marszałkowi listem compellere jmp.

Kazimierza Umińskiego sędziego grodzkiego kruswickiego, ażeby od tegoż pana Paprockiego i jego skrybenta wydanych pozwów ad suffe-rendos super illis nexus juris non attendat i wpisu w regestrze non permittat, conquerente ad adtentandum w domu i substancyj swoich, będąc naufragio involuto et ad praesens circumdato.

Także aby inszych kaurz w grodach nie sądzono, oprócz pod czas terażniejszy recentium criminum zachodzących, sobie warujemy i ostrzegamy sub nullitate effectus sanciti. Materye dzisiejszego sejmiku ac maxime rachunku z jmp. Kazimierzem Wolskim wojskim kruswickim, komisarzem do wybierania podatków z województw naszych, ferventer posłuchania ekspostulującym i téż z ichmościami innymi fiscum tangentibus dla pochowanych in securius regestrów i téż propter animadversionem terażniejszej naszej w województwach zostającej od wojsk różnych przeszkody i trudności, ponieważ perfici nie może, tedy onę do przyszłego sejmiku cum toto effectu odkładamy.—Sejmik zaś dzisiejszy cum toto vigore et robore ad diem 16 mensis praesentis Octobris proxime venturam limitujemy. Którą uchwałę z limitacją jmp. marszałkowi koła naszego podpisać, do ksiąg podać zlecamy.—Działo się w Radziejowie dnia 1 października, roku pań. 1703.

Władysław z Lubieńca Niemojewski marszałek koła rycerskiego województw b. k. i inowłocławskiego, mp.

37.

1703. October, 16.

Radziej. grodzka Relation. 12, f. 50.

186. [Limitatio laudi conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta in crastino festi Omnium Sanctorum (November, 2), anno Domini 1703. Obtulit nobilis Franciscus Kozicki.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego na sejmik ex vi limitationis pro die 16 Octobris zgromadzeni. Chcąc zachować jako najlepszy w województwach naszych porządek, a osobliwie w rachunkach skarbowych komisarskich, które miały się na tymże kongresie naszym agitować, a że dla inkursyi terażniejszej ad effectum nie przyszły, tedy ad diem 14-am Novembris ten sejmik cum toto effectu limituje-

my, prorogujemy i jmp. marszałkowi podpisać zlecamy. — Działo się w Radziejowie die decima sexta Octobris, anno Domini 1703.

Władysław z Lubieńca Niemojewski marszałek województw kujawskich.

38.

1703. November, 14.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 65.

187. [Limitatio conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho in crastino festi sanctorum Innocentium martirum (December, 30), anno Domini 1703. Obtulit nobilis Thomas Zebrowski.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego na sejmik ex vi limitationis pro die 14 Novembris zgromadzeni. Jako zawsze in antecessum zwykliśmy w województwach naszych litare integritati, wszelki zachowując porządek, będąc na tymże kongresie multis agitatis curis circa conservationem legis et libertatis, zważywszy oraz szczupłość czasu ad promovendas temuż sejmikowi służących materias, umówiwszy bratersko, eundem actum cum toto ejus effectu ad diem 8 Januarii limitujemy i prorogujemy.

Na listy do koła pisane responsorias jmp. marszałkowi comittimus.

Gdy nas zaś omni ex parte publicus téj ojezyny luctus sensibiliter tangit et angit, unanimi voto et consensu opportunissimam czyniąc cautelam, jeżeliby (czego Boże zachowaj) ingruens et inevitabilis w tym czasie postularet necessitas, dla której in solito nie moglibyśmy comparere loco: insze którekolwiek miejsce tak sejmikowi limitationis jako i komisarskiemu przyznawając, omnem valorem naznaczamy i jmp. marszałkowi podpisać zlecamy. — Działo się w Radziejowie die 14 Novembris, anno 1703.

Maciej z Lubieńca Niemojewski marszałek koła rycerskiego województw kujawskich brzeskiego i inowłocławskiego.

39.

1703. November, 15.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 56.

188. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda ante festum Praesentationis beatissimae virginis Mariae proxima (November, 20), anno Domini 1703. Obtulit generosus Andreas Ziemięcki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw w Radziejowie na spisanie konfederacyi zgromadzeni. Po odebraniu od ichm. pp.: Pawła Morawskiego starosty gniewkowskiego i Wojciecha Sokołowskiego burgrabiego brzeskiego kujawskiego do naj. kr. jmci szwedzkiego z przeszłego sejmiku naszego uproszonych posłów relacyi, znowu in occurentiis województw naszych do tegoż naj. kr. jmci szwedzkiego za posłów ichm. pp.: Jakóba Wysockiego podstolego ziemie gostyńskiej i Andrzeja Domaradzkiego sędziego grodzkiego kowalskiego z brzeskiego kujawskiego województwa także pomienionych ichm. pp.: Morawskiego starostę gniewkowskiego i Sokołowskiego burgrabiego grodzkiego brzeskiego dawnych teraz aprobując z województwa inowrocławskiego, upraszamy. Ponieważ zaś województwom naszym skonfederować się przyszło i z Wielkopolską podobną konfederacją jungere animos et sensus devenit: tedy do spólnego znoszenia się z tąż konfederacją wielkopolską, także do jo. księcia jmści kardynała arcybiskupa gnieźnieńskiego, n. wielce m. pana, za posłów ichm. pp.: Andrzeja Osieckiego łowczego inowrocławskiego z brzeskiego, Andrzeja Milewskiego z inowrocławskiego województw, przy osobliwej instrukcyi upraszamy. Uchowaj zaś, Panie Boże, słabości zdrowia w. jmp. Jakóba Szczawińskiego wojewodzica inowrocławskiego, marszałka konfederacyi województw naszych ac alio cuivis exinde promananti periculo prospiciendo, jmp. Andrzeja Osieckiego łowczego inowrocławskiego w kole braterskiem naszym uprosiwszy, ad obeundam eandem functionem marschalcatu substituiamus. Broń też także, Panie Boże, na zdrowie tegoż jmci pana substytuta jakiej słabości, to inszego in locum jego substituere jmp. marszałkowi pozwalamy. Do traktatu generalnego ex medio ichm. pp. konsyliarzów przysięgłych tanquam nuntios aby wysłał jmp. marszałek, commitimus.

Aby zaś in posterum ad omnes legationes, deputationes et quævis munia publica od województw naszych expedienda ichmość. z brzeskiego województwa w brzeskiem, z inowrocławskiego zaś w inowrocławskiem possessionati byli, laudo præsentis sobie præcavemus.

A ponieważ różne wiadomości o soli suchedniowej województwom naszym przychodzącej (jakoby splawiona być miała), dochodzą, tedy do rewizyi na składach solnych wrocławskim i nieszawskim za komisarzów ichm. pp. Franciszka Jarnowskiego i Dadźboga Niemojewskiego sobie upraszamy. Teraźniejszą zaś uchwałę naszą jmp. marszałkowi koła naszego podpisać zlecieliśmy. —Działo się w Radziejowie dnia 15 miesiąca listopada, roku pańskiego 1703.

Jakób Szczawiński wojewodzic inowrocławski, marszałek koła rycerskiego skonfederowanego brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw, manu propria.

40.

1704. Januar., 7.

Radziej. grodz. Relation. 12 f. 69.

189. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia post festum sanctorum Trium Regum proxima (Januarius, 8), anno Domini 1704. Obtulit nobilis Jacobus Strzyski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województw brzeskiego i inowrocławskiego kujawskich pro die 7 Januarii anni præsentis ex vi limitationis dawniejszego sejmiku naszego postkomicyalnego relacyjnego lubelskiego zgromadzeni. Kiedy nam, hac infelici temporum revolutione interveniente, dalszych consiliorum skutek impeditur, a zaledwo nie erumpitur, zacząć dzisiejszy sejmik nasz dlatego do pierwszego poniedziałku po popielcu (Februar. 11) cum toto effectu in vigore constitutionis Lublensis i sejmiku naszego postkomicyalnego limitujemy, prorogujemy i in omni robore zachowujemy. A że zaś i trybunał koronny w tymże czasie reasumowany peragi ma, więc aby jmp. marszałek jw. jmp. marszałka i prześwietną izbę trybunału circa debitum cultum et submissionem listem swoim imieniem województw naszych, aby, to jest, causas juris tenże trybunał sądzić nie raczył, conveniat, zlecamy, gdyż nietylko bez munimentów inermes do spraw, ale neque tuti domi cir-

cumdati różnemi wojskami zostajemy, w czém i osobliwą do ichm. pp. deputatów województw naszych podobną wyrazi w liście swoim postulacją naszą.

Na listy do koła naszego ordynowane odpisać jmp. marszałkowi koła naszego podług informacyi w kole umówionój i jegomości danój odpisać committimus.

Sądy grodzkie w województwach naszych aby się sądziły i na nich causæ tylko facti agitentur, sobie zostawujemy. Którą to uchwałę naszą jmp. marszałkowi koła naszego podpisać zlecamy. — Działo się w Radziejowie w poniedziałek po trzech królach najbliższy (Januarius, 7), roku pańskiego 1704.

S. Wociech Jarnowski cześnik inowłocławski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich.

41.

1704. Januar., 23.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 85.

190. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post festum s. Agnetis virginis et martiris proxima (Januarius, 23), anno Domini 1704. Obtulit generosus Josephus Trzebuchowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na dzień dzisiejszy do Radziejowa, miejsce zwyczajne obrad, za uniwersałem jw. jmp. Jakóba na Szczawinach Szczawińskiego wojewodzica inowłocławskiego, konfederacyi pomienionych województw naszych kujawskich marszałka wydanym zgromadzeni. Gdy nas przerzeczony jmp. marszałek województw naszych konfederacyi o traktacie de mediis dulcissimæ pacis przez pomieniony uniwersał swój z całą rzeczą, w. ks. litewskiém i najjaśniejszą Koroną szwedzką w Warszawie przypadającym, uwiadomić i na miejsce tutejsze ex munere officii sui convocare raczył, za to jegomości podziękowawszy, kiedy i sera et præceps o tém jako samemu jmp. marszałkowi tak i województwom jest notitia et confœderatorum animorū nostrorum expedienda alacritas. Dla tego upraszamy jmp. Pawła z Chomęc Morawskiego starostę gniewkowskiego, Wojciecha z Wrzący Sokołowskiego

burgrabiego grodzkiego brzeskiego kujawskiego wyżej namienionój konfederacyi naszej konsyliarzów, aby ichmość. n. wielce m. p. quanto citius do Warszawy na przerzeczony traktat zaczęty zjechali i tam jw. jmp. Piotrowi Jakóbowi z Paradyza Broniszowi staroście pyzdrskiemu, poznańskiego, kaliskiego wielgopolskich województw konfederacyjnemu marszałkowi, przy kredensie jmp. marszałka i należytém braterskiego afektu oświadczeniu denuncyowali, że województw naszych skonfederowanych amor sacrae romanæ catholicæ fidei, patriæ, libertatis, jurium conservationis, sacrae regie majestatis Augusti secundi cultus et honoris unus idemque z naszymi wielce miłociwymi pany tennet; także sancta quies z rzeczą. koronną, w. ks. litewskiego i z najjaśniejszą Koroną szwedzką jak najprędzszą desideratur i ochotę naszą pro octava Februarii proxima w Woli pod Warszawą stanąć, (ponieważ prędzej dla niepowziętej przedtém przędzej wiadomości nie można) exponent i na czas pomieniony w spólnój radzie w Warszawie provisuros województwa nasze bono publico declarabunt. Upraszamy też jmp. marszałka naszego, ażeby z jo. książęciem jmścią kardynałem, prymasem i jww. jm. pp. senatorami całej rzeczy. circa debitum cultum od województw naszych w podobnej materji požadanego pokoju znosił się i nam rewelował. Dla tém zaś lepszej wiadomości zlecamy jmp. marszałkowi naszemu, ażeby po powiatach województw naszych kujawskich uniwersałami swymi podanymi, publikowanymi, quanto ferventius ichm. braci, (aby?) na dzień pomieniony 8 lutego pod Warszawą w Woli stanęli, zagrzać i upraszać zechciał.

Na listy do koła naszego od różnych ichmościów zaszłe, jmp. marszałkowi w kole podług danój informacyi odpisać zlecamy. A że conquestum in gremio nostri, że wielu niektórych ichmościów otrzymali atestacye z naszej z województwy wielgopolskiemi wyżej wyrażonemi społecznej konfederacyi, nie przysiąwszy, zaczęm one anihilujemy i póko nie przysięgą, ważnych mieć że nie mogą, oświadczamy.

Którą to uchwałę naszą jmp. marszałkowi naszemu konfederackiemu podpisać zlecamy. — Działo się w Radziejowie, dnia 23 miesiąca stycznia, roku pańskiego 1704.

Jakób Szczawiński wojewodzie inowłocławski, marszałek konfederacki województw brzeskiego i inowłocławskiego, manu propria.

42.

1704. Februarius, 11.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 76.

191. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post dominicam Invocavit quadragesimalem proxima (Februarius, 11), anno Domini 1704. — Obtulit nobilis Jacobus Strzyski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na dzień dzisiejszy do Radziejowa ex vi limitationis sejmiku przeszłego przypadający zgromadzeni. Kiedy nam ulterius trudności zachodzące w kole naszym od ichm. pp. braci proponowane do sejmku lubelskiego stosującym się nie dopuszczają natenczas doskonale obradzić: zacząć ten sejmik dzisiejszy znowu dla swobodniejszej i skuteczniejszej napotem dalszej obrady do poniedziałku po niedzieli białej postnej bliskiej roku terażniejszego przypadającej, to jest, ad diem 10 Martii cum toto effectu limitujemy i prorogujemy.

A że jmp. Wojciech Jasiński regent grodzki radziejowski na wniesioną przeciw sobie kwerymonią difficultatem crebris publicis województw naszych in expediendis terażniejszego zamięszania ojczyzny i województw occasionibus explicuit: zacząć aby tém ochotniejszego eo in passu et faciliorem miały województwa, soli beczek 15 naznaczamy; którą sól jmp. żupnik województw naszych temuż jmp. regentowi z defluitacyi pierwszej województw naszym wydać będzie powinien. Aby zaś na pomienioną sól województw naszych suchedniową żadne nie były i nie zachodziły prywatne largicye i jeżeliby już takie nastąpiły, pro irritis et inanibus one deklarujemy i anihilujemy, oraz aby ich nie akceptował jmp. żupnik, ostrzegamy. Którą to uchwałę naszą jmp. marszałkowi koła naszego podpisać zlecamy. — Działo się w Radziejowie w poniedziałek pierwszy po niedzieli wstępnej postnej, to jest, 11 dnia miesiąca lutego, roku pańskiego 1704.

S. W. Jarnowski cześnik inowłocławski, marszałek wojewódzów kujawskich sejmiku radziejowskiego.

43.

1704. Martius, 10.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 80.

192. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post dominicam Judica quadragesimalem proxima (Martius, 10), anno Domini 1704. — Obtulit nobilis Josephus Zborowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na dzień dzisiejszy ex vi limitationis sejmiku przeszłego zgromadzeni. Wziąwszy przed się materias in trutinam w kole braterskim propositas, także ponderando intervenientes occasiones, znowu dzisiejszy sejmik cum toto effectu do środy po przewodniej niedzieli bliskiej, to jest, ad diem 2-am Aprilis proxime venturam limitujemy, prorogujemy et suo cum integro vigore odkładamy.

Na listy do terażniejszego sejmiku naszego zaszły jww. ichm. panom wojewódzie brzeskiemu kujawskiemu i inowłocławskiemu, bydgoskiemu kasztelanom, senatorom województw naszych, circa debitum venerationis cultum odpisać jmp. marszałkowi koła naszego zlecamy. A że w. jmp. Pawła z Chomęcic Morawskiego starosty gniewkowskiego, także jmp. Wojciecha z Wrzący Sokołowskiego burgrabiego grodzkiego brzeskiego w kole dzisiejszym zaszły nas notæ i nieustających prac, facyt w terażniejszym z szwedzkim wojskiem utrapieniu testificationes, te bratersko za wdzięczne przyjąwszy, odpisać ichmościom cum promptitudine affectuum et regratificationis jmp. marszałkowi koła naszego, una quoque aby nie ustawali in propositis et alacritate województwom oświadczonych incitatione ulteriori committimus.

Więc że przy terażniejszym najcięższym w województwach naszych kujawskich nie od przechodzących, ale całe konsystujących wojsk różnych utrapieniu assignatarii deputati po hybernę przyjechali i onę się dopominają: tedy zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego, aby do jw. jmp. kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego, (aby pomienionych deputatów i ich asygnacye na przerzeczoną hybernę i kwartę in dies afflictis województwom naszym propitiando, rewersalami swymi z województw tutejszych avocare raczył) cum profunda veneratione napisał.

Którą to uchwałę naszą jmp. marszałkowi koła naszego podpisać zlecamy. Działo się w Radziejowie w poniedziałek po niedzieli białej postnej, to jest, dnia 10 marca, roku pańskiego 1704.

Stanislaus Albertus Jarnowski pincerna Junivladislaviensis, marsalcus comitiorum particularium Radziejoviensium palatinatum Cujaviae.

44.

1704. Aprilis, 2.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 88.

193. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis].

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post dominicam conductus Paschae proximo (Aprilis, 5), anno Domini 1704. Obtulit nobilis Jacobus Strzyski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na dzień dzisiejszy ex vi limitationis sejmiku przeszłego do Radziejowa zgromadzeni. Jako na terazniejszym zjeździe naszym ex limitatione legitime przypadającym życzyliśmy sobie omni meliori modo labenti succurrere patriae, a to przez przywiedzenie ad executionem sancitorum sejmku przeszłego lubelskiego, że jednak dotąd pacifice obrady nasze subsistere transeuntibus agminibus wojsk szwedzkich nie mogą et incolis tamdiu affectis: upraszamy jmp. marszałka naszego, aby interea, póki nam nie przyjdzie sposobniejszego czasu do obrania komisarzy i poborców in termino limitationis futuræ, conveniat listem jmp. kasztelana inowłocławskiego ex senatu na trybunał skarbowy deputowanego komisarza, żeby jegomość, nasz m. p., jako senator tutejszych województw zechciał tueri indemnitate województw naszych, ne aliquid nocivi ex rigore legis novellæ intuitu contributionis ad thesaurum regni sive tribunal radomiense non importationis emanat; do czego przyść województwom naszym ex rationibus supra præmissis dotąd nie podobna jako i do obrania poborców i komisarzy. Niemniej i to agit województwa nasze, że jw. jmp. krakowski, hetman w. koronny wydał asygnacye na hybernę do województw naszych, non habita reflexione różnych wojsk na karkach naszych wiszących: zaczęm in his duobus punctis zlecamy jmp. marszałkowi naszemu listownie upraszać jmp. kasztelana inowłocławskiego,

żeby jegomość p. n. m. raczył ekspostulować z jmp. krakowskim, hetmanem wielkim koronnym, aby rigorem executionis tych asygnacyj, z którymi ichm. pp. deputaci do województw naszych comparuerunt, suspendat ad decisionem totius reip. i revocatorias kazał rozesłać.

A że w. jmp. Maciej Gąsiorowski starosta radziejowski in prætensionibus wielkiego ś. p. rodzica swego in partem satisfactionis kilkudziesiąt tysięcy per publicam calculationem za służbę wojenną przyznanych i likwidowanych otrzymał był per laudum anni 1699 czopowe województwa brzeskiego na trzy lata, którego lubo mała barzo kwota respektem licznych pretensyj już likwidowanych rękę jego doszła dla niedotrzymania zupełnego triennium: jednak uważając w. jmp. starosta województw naszych calamitates præsentis, a oraz quibusvis largitionibus inconsuetis zabiegając, ex solo amore województw tych wszystkie te pretensye daje i daruje, non præjudicando tamen zasługom swoim, które województwom naszym dobrze są wiadome w różnych funkcyach et merentur gratitudinem. Za takim tedy dobrego przykładu dowodem poszedł i jmp. Wojciech Ruszkowski podstoli brzeski kujawski et pari generositate zasługi swoje pod znakiem ś. p. jmp. Mikołaja Lubstowskiego starosty kruświckiego mając asekurowane, te także exemplo jmp. starosty radziejowskiego województwom kondonuje: za co my gratissimi optimi affectus jmp. starosty radziejowskiego i jmp. podstolego brzeskiego winne fundimus podziękowanie i w wszelkich respektach merita ichmościów spondemus konserwowanie. Do dokończenia zaś sancitorum sejmku lubelskiego limitujemy sejmik do dnia 28 præsentis, to jest, do pierwszego poniedziałku po święcie ś. Wojciecha roku terazniejszego cum omni et integro ejus effectu. Datum w Radziejowie die secunda Aprilis, roku pańskiego 1704.

S. W. Jarnowski marszałek województw kujawskich brzeskiego i inowłocławskiego z sejmiku radziejowskiego.

45.

1704. Aprilis, 16.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 99.

194. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta post dominicam Jubilate proxima (Aprilis, 17), anno Domini 1704. Obtulit generosus Andreas Ziemęcki

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na dzień dzisiejszy do Radziejowa, miejsce zwyczajne obrad naszych, za uniwersałem jw. jmp. Jakóba na Szczawinach Szczawińskiego wojewodzica inowrocławskiego, skonfederowanych województw pomienionych naszych kujawskich marszałka zgromadzeni. Jakośmy raz przy świątnicach boskich, prawach i swobodach stawając, indissolubili vinculo animorum skonfederowali się, tak też konfederacją, póki non eluctabimur in omnibus punctis, tenore ac ligamentis, fide jurata i staropolskiem słowem manutenendo, ichmościom tym, którzy jeszcze nie poprzysięgli spólnego związku naszego, na terażniejszym kongresie naszym i innego każdego czasu przy obecności jw. jmp. marszałka dozwalamy i poprzysięgać zlecamy; którym ichmościom po wykonanych wspomnionych juramentach jmp. marszałek atestacye wyda.

A że różne rumores o jakichsiś poselstwach z województw naszych na dzisiejszym kongresie naszym dochodzą nas, tedy bene sibi constando, żeśmy ex publico nikogo e medio nostri prócz tych ichmościów, których publice z koła naszego przedtém różnie ekspedyowali, plus ultra nie obierali, aniśmy caractere poselstwa insignitos wysyłali; zaczém jeżeli się ktokolwiek ważyłby ultra scitum publicum functione praemissa nuntii aut nuntiorum uti, jw. jmp. marszałkowi manifest coram actis castrensibus województw naszych una cum protestatione de nullitate veluti exquisitae eorum (si aliqua sit) legationis zanieść zlecamy. Abyśmy zaś circa provisum praesidium przy terażniejszych konjekturach, ad salutaria walnej rady warszawskiej properando vota, bez zdrowej rady nie zostawali: ad eminentissimum cardinalem primatem, także do jw. jmp. marszałka konfederacyi generalnego i do walnej-warszawskiej rady za komisarzów i posłów w. jmp. Pawła Morawskiego starostę gniewkowskiego z brzeskiego i jmp. Wojciecha Sokołowskiego burgrabiego grodz-

kiego brzeskiego z inowrocławskiego województw i téjże naszej konfederacyi przysięgłych konsyliarzów, mając onych już nieraz probatam activitatem, aby ulteriorem provinciam na tamtém miejscu mutua ope województw naszych gerant, sensu communi publico z inszem przacnem województwy i całą rzecz ap. sese conforment bonoque patriæ prospiciant ac consulant i aby kto inszy, nie będąc pleno caractere tam anterioribus quam praesentibus sancitis insignitus, téj się radzie non immisceat, plenariam im dajemy facultatem ac potestatem prospiciendi. Więc że każda praca praemiari powinna, zaczém tymże ichm. pp. komisarzom, posłom i konsyliarzom na wiatyk po 1,200 tynfów, to jest, w. jmp. Morawskiemu staroście gniewkowskiemu z brzeskiego, jmp. Sokołowskiemu burgrabiemu brzeskiemu z inowrocławskiego województw z podatku czopowego ad praesens naznaczamy i jw. p. marszałkowi na też pieniądze i do pomienionego podatku czopowego in aequali quantitate po 1,200 tynfów asygnacye wydać zlecamy.

A że jmp. Kazmierza Kaczkowskiego w przeszłych poselstwach w podjętych pracach i kosztach przeszłemi uchwałami naznaczony tysiąc złotych dotąd nie doszedł, in actionibus ulterioribus województw aby pracować nie ustawał, dla prędszego zagrzania jegomości, ponieważ tot sumptibus et laboribus województwom usługę swoją świadczył, jwp. marszałkowi asygnacyą na czopowe do województwa brzeskiego kujawskiego wydać zlecamy.

Uczynioną relacyą w. jmp. Pawła Morawskiego starosty gniewkowskiego i jmp. Wojciecha Sokołowskiego burgrabiego grodzkiego brzeskiego do najjaśniejszego kr. jm. szwedzkiego posłów pro grato et debita veneratione przyjąwszy, znowu upraszamy za posłów z koła naszego jmp. Kazmierza Madalińskiego i jmp. Kazmierza Kaczkowskiego do jw. jmp. Pipera grafa a pierwszego senatora i konsyliarza status sueticici, któremu ichmość. debitum cultum od województw naszych za wyświadczone ab ulterioribus contributionibus (województwa nasze gdy exemptos et immunes deklarował) dowody praestabunt.

Super adversam sortem jmp. Wojciecha Zagórskiego i Kozłowskiego compati nam obudwu województwom przychodzi, którzy in carceribus sueticis detinentur; aby per auctoritatem tak eminentissimi cardinalis jakoteż i jmp. marszałka konfederackiego i całego kongresu warszawskiego ex hisce carceribus eliberari mogli, instabunt ichm. pp. posłowie na tamto miejsce obrani.

W. jmp. Andrzeja Głębockiego starosty brzeskiego kujawskiego niemniej perculit serca nasze ciężki żal propalowany województwom naszym od wielebnego ks. Jerzego Traha plebana ojrzanowskiego poniesiony, który nietylko in persona sua violenter dobra temuż jmp. starości inequitavit, ale i na życie jego diffidebat et diffidat, ludzi nasylał, o czém proces szerzej opiewa; aby ile duchownej osoby cohibeatur licentia malevola, ichm. pp. posłom w instrukcyi od jmp. marszałka naszego zlecamy wyrazić i żeby jo. książęciu jm. kardynałowi toż cordolium manifestare raczyli i ażeby indilate z tymże jmp. starostą brzeskim i pomienionym ks. plebanem ojrzanowskim, zabiegając internis diffidentis, któreby inter cognatas domus exoriri mogły, ex occasione jego disjudicari mogli, upraszać committimus.

Upraszamy też ichm. pp. posłów do jw. jmp. Pipera grafa obranych, aby województwa nasze tak zdezelowane, których incolatus stał się prawie już in abominationem desolaturus, in ulteriori przez przechody wojsk różnych nie zostawały jugo oppresionis extremæque non subjaceant ruinie, ut instent do jw. ichm. p. podskarbiego w. ks. litewskiego, aby do najjaśniejszego króla jm. szwedzkiego prośbą swoją instet, żeby alio tramite z wojskiem swoim a nie na województwa nasze disponere ac gressum movere raczył, tymże ichm. pp. posłom zlecamy curare.

Wielebnych panien zakonnych toruńskich damna et injurias susceptas, także kamienice ślacheckie w Toruniu zostające i też wielebnego jm. ks. Śniegockiego plebana lizkowskiego srebra kościelne i inną jego supellectilem dla ludzi wojsk saskich pro tuitiori conservatione do Elbląga wywiezione, a potem przez ludzkie szwedzkie zabrane, aby w instrukcyi jmp. marszałek do jw. jmp. Pipera exprimere et deferre raczył i ichm. pp. posłowie do tegoż p. Pipera obrani toż promovere raczyli et ad bonificationem przyprowadzić mogli, zlecamy.

Jeżeliby zaś jakie ingruentia pericula nastąpić na województwa nasze miały, upraszamy jmp. marszałka koła naszego, aby województwa nieodwłocznie uniwersałem swoim convocare raczył, za którego inotescencyą, co w niej wyrazi, comparere gotowiśmy. Niemniejszą zaś fatygę, pracę, koszt i zdrowia Nielitowanie jmp. marszałka pensando, przy należytem podziękowaniu in regratificationem wdzięczności jegomości et ut non sinat in laboribus, jegomości exorando, na przyszłym sejmiku, na pierwszym kongresie debitae gratitudinis censum obmyślić pollicemur et spondemus.

Którą to uchwałę naszą jmp. marszałkowi koła naszego podpisać i do ksiąg podać zlecamy. Działo się w Radziejowie dnia 16 kwietnia, roku pańskiego 1704.

Jakób Szczawiński wojewodzie inowłocławski marszałek konfederacki województw kujawskich, mp.

46.

1704. Aprilis, 16.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 95.

[Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta post dominicam Jubilate proxima (Aprilis, 17), anno Domini 1704. Obtulit generosus Andreas Ziemecki.

195. Instructio magnificis ac generosis dominis: Casimiro Madałiński et Casimiro Kaczkowski nuntiis e palatinatibus Brestensi Cujaviae et Junivladislaviensi ad illustrissimum et excelentissimum dominum Carolum Piper, serenissimae regiae majestatis Sueciae primum senatorem et consiliarium status suetici, ex conventu Radziejoviensi palatinatum Cujaviae die 16 mensis Aprilis, anno Domini 1704, data.

1. Iidem magnifici et generosi nuntii, dum accedent illustrissimum et excelentissimum dominum Piper, submissas illi agent gratias pro tanti favoris et respectus gratiaequae contestatione, quod favore illius et publica declaratione, per magnificos Paulum Morawski capitaneum Gnievcoviensem et Albertum Sokołowski burgrabium castrensem Brestensem delata palatinatus nostros Cujavienses sit prosecutus.

2. Implorabunt denique eundem illustrissimum et excelentissimum Piper, ut uno eodemque affectu certet et perseveret cum palatinatibus nostris, tumque cursum bellorum machinae serenissimi regis Sueciae per palatinatus nostros jam multoties gravatos amoveat autoritate sua ita et desolatis providere dignetur ulterius.

3. Dum magnum dolorem et compassionem mereantur illata damna sanctimonialibus Torunensibus ac quoque admodum reverendi Śniegocki parochi Liszcoviensis ecclesiastica suae parochiae argentea ornamenta suaque cum supellectili pro tuitione, loco et conservatione Elbingi ob saxonicum militem evecta et conservata, per sueticum autem militem in eodem loco sint recepta, ita, ut compensentur et restituan-

tur, iidem magnifici nuntii eundem illustrissimum dominum Piper exorabunt.

4. De stabilitate et unanimitate confoederationis palatinatum nostrorum Cujaviensium iidem magnifici nuntii eundem illustrissimum et excelentissimum dominum Piper certificabunt, et ne ullas sinistras delationes acceptet, rogabunt.

Cætera activitati, prudentiæ eorundem magnificorum ablegatorum nostrorum committimus. Datum Radziejoviæ in conventu Brestensis Cujaviæ et Junivladislaviensis palatinatum confoederato die 16 Aprilis, anno Domini 1704.

Jacobus in Szczawin Szczawiński palatinides Junivladislaviensis, marsalcus palatinatum Brestensis Cujaviæ et Junivladislaviensis confoederatorum, mp.

47.

1704. Aprilis, 16.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 97.

196. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta post dominicam Jubilate proxima (Aprilis, 17), anno Domini 1704. Obtulit generosus Andreas Ziemęcki.

Instrukcja do najprzewielebniejszego księcia jm. Michała Radziejowskiego kardynała i arcybiskupa gnieźnieńskiego, prymasa Korony polskiej i w. ks. litewskiego, także do jw. p. Piotra z Paradyża Bronisza starosty pyzdrskiego, marszałka konfederacyi generalnego z sejmiku konfederackiego województw kujawskich ichm. pp.: Pawłowi Morawskiemu staroście gniewkowskemu i Wojciechowi Sokołowskiemu burgrabiemu grodzkiemu brzeskiemu, komisarzom, posłom i konsyliarzom konfederacyi województw kujawskich dnia 16 miesiąca kwietnia, roku pańskiego 1704 w Radziejowie na sejmiku dana.

1. Naprzód jako najprześwietniejszemu księciu jm. kardynałowi, prymasowi Korony polskiej i w. ks. litewskiego powinne dzięki za ponoszące około ojczyzny prace, fatygi deferrent, tak ut non sinat fidei sacrae et libertatibus jurium ulterioribus curis providere, upraszać będą. Toż i do jw. jmp. marszałka konfederacyi generalnego inferrent.

2. Ciż ichm. pp. komisarze, posłowie i konsyliarze curabunt u pomienionych ichmościów, ut sese active na kongresie walnej rady war-

szawskiej nomine województw naszych gerant i zaczęta przez się funkcją continuent et obeant, inszym ichmościom, non characterisatis, w to się intrudentibus obviando.

3. Niemniejszy żal województw naszych ciż ichm. pp. posłowie przed tymiż ichmościami i całą radą walną warszawską exponent, że libere jadących jmp. Wojciecha Zagórskiego i Kozłowskiego obywatelów województw naszych naprzód ludzie w. jmp. Śmigielskiego starosty gnieźnieńskiego do siebie zabrali, a potem in vincula suetica naraziwszy wprawili: zaczęm aby przez powagę jo. księżęcia jm. i jmp. marszałka generalnego tak i całej rady warszawskiej quanto citius eliberentur, ichm. pp. posłowie conabuntur.

4. W. jmp. Andrzeja Głębockiego starosty brzeskiego kujawskiego niemniej perculit serca nasze ciężki żal województwom naszym propalowany, od wielebnego ks. Jerzego Traha plebana ojrzanowskiego poniesiony, który nietylko in persona sua violenter dobra temuż jmp. staroście inequitavit ale i na życie diffidebat et diffidat, ludzi nasyłał, o czém proces szerzej opiewa; aby ile duchownej osoby cohibeatur licentia malevola, ichm. pp. komisarzom i posłom zlecamy, upraszając księżęcia jm. kardynała, ut de altissimo iudicio suo prospiciat injuriae conquerentis i ażeby sprawę rozsądzić inter disceptantes indilate dignetur, obviando inter cognatas domus, ne exoriantur z osoby tegoż jm. ks. plebana ulteriores majores dissensiones.

5. Należyta naszych województw powinnej submisyi kontestacją jo. księżęciu jm. kardynałowi, jw. jmp. marszałkowi generalnemu i całej rzeczyp. walnej rady warszawskiej ciż ichm. pp. komisarze i posłowie oświadczą; przytém ut in eodem favore województwa nasze conserventur i aby jako in antecessum przez interpozycją ichmościów zostały dotąd exempti, będąc primoribus exinaniti contributionibus, tak ulterioribus ne graventur; także przechody wojsk przez województwa nasze zdezolowane ut amoveantur, upraszać będą.

6. Aby ciż ichm. pp. posłowie komisarze i konsyliarze województw naszych super sinistras delationes o jakichsiś poselstwach województwa nasze wyświadczyli i donieśli, że żadnych nie czyniliśmy nad te, które in aprico województw naszych stały się konotowane; oraz excusabunt województwa nasze, że się non immiscuerunt, owszem jmp. marszałka do manifestacyi (una de invaliditate jeżeliby się kto zmyślił) cum protestatione przywiodły. Caetera activitati, prudentiæ, dexteritati

ichm. pp. komisarzy, posłów i konsyliarzy oddajemy. Działo się w Radziejowie dnia i roku, jako wyżej.

Jakób na Szczawinach Szczawiński wojewodzie inowłocławski, marszałek konfederacki województw brzeskiego i inowłocławskiego, manu propria.

48.

1704. Majus, 21.

Radziej. grodzka Retation. 12 f. 105.

197. [Laudum confoederationis una cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post festum sanctissimae et individuae Trinitatis proxima (Majus, 21), anno Domini 1704. Obtulit generosus Laurentius Kielczewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na dzień dzisiejszy zgromadzeni za uniwersałem najprześwieńszego i najprzewielebniejszego księcia jm. Michała Radziejowskiego kardynała kościoła św. rzymskiego, arcybiskupa gnieźnieńskiego, prymasa Korony polskiej i w. ks. litewskiego, z wielu racyj i propozycyj braterskich tenże sejmik do dnia 5 miesiąca czerwca blisko następującego w roku terażniejszym cum toto effectu limitujemy; do tego też czasu responsy na listy wszelkie do koła naszego przyszłe zawieszamy i oryginały przy jmp. marszałku zachować zlecamy.

A że kwestya, toties quoties na sejmikach repetendo, o sól suchedniową trzechletnią i dzisiejszego dnia zaszła, zaczęć upraszamy ichm. pp.: Kazimierza Wolskiego wojskiego kruszwickiego, Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, ażeby ichm., n. wielce m. pp. i bracia, do jmp. superintendenta żup rzeczyp. solnych dojechać raczyli i tam tegoż jmp. Dezardego superintendenta rekwirowali, aby sól trzyletnią wydać nam swobodnie raczyli. Zagrzewamy także ichmościów prośbami naszymi na przeszłym sejmiku konfederackim uproszonych jakoto: w. jmp. Pawła Morawskiego starostę gniewkowskiego, jmp. Wojciecha Sokołowskiego burgrabiego brzeskiego, ażeby sine ulla intermissione podług instrukcyi na przeszłym sejmiku konfederackim danej do traktatu generalnej konfederacyi zjechali się i tam podług namienionej instrukcyi sprawili się.

Którą to uchwałę naszą jmp. marszałkowi podpisać i do ksiąg podać zlecamy.—Działo się w Radziejowie dnia 21 maja, roku 1704.

Jakób Szczawiński wojewodzie inowłocławski, marszałek brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego sejmiku, mp.

49.

1704. Junius, 5.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 109.

198. [Limitatio laudi conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta post octavas festi sacratissimi Corporis Christi proxima (Junius, 5), anno Domini 1704.— Obtulit generosus Michaeli Rudnicki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw ex vi limitationis sejmiku przeszłego na dzień dzisiejszy przypadający do Radziejowa zgromadzeni, za zgodą publiczną województw naszych i z racyj w kole zaniesionych tenże znowu sejmik do dnia 15 miesiąca terażniejszego czerwca cum toto effectu limitujemy i prorogujemy. Więc ażeby też i listy na przeszły sejmik do nas ordynowane i doszłe, których czytanie do dzisiejszego sejmiku suspenderamus, bez responsów nie osychały, odpisać na nie podług informacyi w kole braterskim umówionej jmp. marszałkowi zlecamy.

Którą to uchwałę naszą jmp. marszałkowi podpisać i do ksiąg podać committimus.— Działo się w Radziejowie dnia 5 miesiąca czerwca, roku pańskiego 1704.

Jakób Szczawiński wojewodzie inowłocławski, marszałek województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego, mp.

50.

1704. Junius, 16.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 117.

199. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia post festum sancti Antonii de Padua confessoris proxima (Junius, 17), anno Domini 1704. — Obtulit generosus Laurentius Kielczewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw ex vi limitationis sejmiku przeszłego na dzień dzisiejszy przypadający do Radziejowa zgromadzeni. Solwując una et altera vice uczynioną do dziś dnia z uniwersału najprześwietniejszego księcia jmści kardynała, prymasa, sejmiku przypadającego limitacją, upraszamy za posłów ichm. pp.: Pawła z Chomęcic Morawskiego starostę gniewkowskiego, Wojciecha z Wrzący Sokołowskiego burgrabiego grodzkiego brzeskiego kujawskiego z brzeskiego, Jakóba z Budziszawia Wysockiego gostyńskiego, Stanisława także z Wrzący Sokołowskiego kijowskiego podstolich z inowłocławskiego województw, ażeby ichm., nasi wielce miłośnicy pp. i bracia, na dzień 19 miesiąca terażniejszego czerwca do Warszawy zjachali i tam sejmowi i traktatowi podług danej instrukcyi attendere raczyli.

Więc zaś ażeby konfederacyi naszej tém lucidius probari mógł dówód, popis pod Kowalem województwem naszym na dzień 30 miesiąca tegoż czerwca, to jest, za niedziel dwie ab actu praesenti naznaczamy i abyśmy tam wszyscy podług prawa opisanego w wszelkiej gotowości stanęli, sobie wzajem obowiązujemy się, do téjże powinności miasta, miasteczka, sołtysów, lemanów i inne wszelkie osoby prawem opisane pociągając. Że zaś wszelka securitas et evictio wyżej napisanym ichm. pp. posłom na sejm pomieniony warszawski uproszonym debetur, zacząćm onę ichmościom województwa nasze cavent et spondent laudo praesenti.

Ostrzegają też sobie województwa, aby ichm. pp. posłowie na sejm pomieniony warszawski uproszoni z jw. jmp. marszałkiem konfederackim województw naszych i województwy naszemi znosili się i jmp. marszałek z powziętej wiadomości od ichmościów, aby województwa de statu rerum uwiadomił. Jeżeliby zaś więcej posłów z województw na-

szych na tamto miejsce przybyło, albo województwa viritim stanęły, quivis z województw naszych brat ślachcic æquali activitate, securitate et cautione veluti pro libertate guadere ma.

Na largicye w kole dzisiejszém noviter proponowane aby żadnych asygnacyj nie wydawał jmp. marszałek, sobie warujemy. — Na list w. jmp. Maciejowi Gębickiemu staroście nakielskiemu, marszałkowi konfederacyi województwa łęczyckiego i inne tak przedtém jako i dzisiaj zasłać odpisać jmp. marszałkowi zlecamy i temuż na supliki od wielebnych oo. Jezuitów bydgoskich samėj Bydgoszczy miasteczka i całego starostwa bydgoskiego, także wielebnych panien zakonnych toruńskich do jw. jmp. Pipera grafa pierwszego senatora status suetici, implorando nad nimi clementiam, imieniem województw naszych pisać i też na podobne od miasteczek województw naszych zanesione supliki podług braterskiej naszej kompasyi w kole uczynionėj respondere committimus.

Że się zaś stante praesenti calamitoso fato w miasteczkach kujawskich nietylko przez Szwedów zanesione ale i inne pożarowe zageściły ognie, przez które nietylko domy ale i substancye ubogich ludzi pogorzały: zacząćm, juri communi insistendo, od wszelkich kontrybucyj do lat czterech pogorzalców, jakoto: w Kowalu sławetnych: Wojciecha Bigosa i Wojciecha Piasnowicza mieszczan kowalskich, także sławetnych: Andrzeja Wrońskiego wójta włocławskiego, Stefana Siemianowicza, Józefa Perowicza i Józefa Mykańskiego mieszczanów włocławskich biskupstwa kujawskiego jako nam juramentami swymi oświadczyli, uwalniamy; do którego beneficium praevius juramentis sąsiedzi onych także i miasteczka Brześcia, similiter pogorzalcy, należćć będą.

Którą to uchwałę naszą ręką własną jmp. marszałkowi podpisać i do ksiąg podać zlecamy. Działo się w Radziejowie dnia 16 miesiąca czerwca, roku pańskiego 1704.

Jakób Szczawiński wojewodzie inowłocławski, marszałek województw kujawskich, manu propria.

51.

1704. Junius, 16.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 118.

200. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia post festum sancti Antonii de Padua confessoris proxima (Junius, 17), anno Domini 1704. — Obtulit generosus Laurentius Kielczewski.

Instrukcja ichm. pp.: Pawłowi z Chomećic Morawskiemu staroście gniewkowskiemu, Wojciechowi z Wrzacy Sokołowskiemu burgrabiemu grodzkiemu brzeskiemu kujawskiemu z brzeskiego kujawskiego, Jakóbowi z Budzisławia Wysockiemu gostyńskiemu, Stanisławowi także z Wrzacy Sokołowskiemu kijowskiemu podstolim z inowrocławskiego województw posłom na sejm electionis novi regnantis na dzień 19 miesiąca teraźniejszego czerwca między Warszawą i Wolą, miejscu zwyczajném, przypadający na sejmiku w Radziejowie dnia 16 tegoż miesiąca czerwca odprawującym się dana.

1. Ponieważ dotąd sacro romanæ ecclesiæ catholicæ, fidei, libertatis nostræ avitæ Polonæ totiusque reip. vulnera læsiva passive præstolantibus nie są nagrodzone, ani aby były i mogły być uleczone, żadnej aparencyi świat polski nie widzi: zacząć jak najosobliwiej ichm. pp. posłowie najprześwietniejszemu książęciu jmści kardynałowi, arcybiskupowi gnieźnieńskiemu, prymasowi Korony polskiej i w. ks. litewskiego i jw. jmp. marszałkowi konfederacyi generalnej warszawskiej, także całej prześwieczonej izbie téjż konfederacyi warszawskiej submissa deferrent od województw naszych obsequia, devoventes złączonej raz z województwy wielkopolskiemi konfederacyi województw naszych argumenta i aby non sinant ulterius jako primores incoeptis desistere, owszem ad felicem coronidem intenta reip. akomodować aby raczyli, exorabunt.

2. Ciż ichm. pp. posłowie jako cum primoribus generalnej konfederacyi warszawskiej tak z rzeczap. discordes animos inter patres et filios patriæ componi et uniri (ponieważ na tém całość ojczyzny zawisła) curabunt.

3. Na plenipotencyą jw. jmp. Horna najjaśniejszego kr. jmci szwedzkiego generała i komisarza, utrum sit realis effectiva et plenaria

ad tractatum pacis sine ulla avulsione cujusvis provinciæ regni Poloniæ ac magni ducatus Lithvaniæ et dominiorum quorumvis ipsorum, summam animadversionem ciż ichm. pp. posłowie mieć powinni i o to cum tota rep. serio conferre et studere obstringuntur.

4. Od następującego ludu króla jmści szwedzkiego z samego zaraz województwa łęczyckiego przystępując i ciągnąc na oblężenie Torunia, a przez nie pod Toruniem persewerując po rozwinięciu tegoż oblężenia, także i dotychczas jakie od tegoż wojska kr. jmci szwedzkiego poniosły województwa nasze kujawskie szkody, do uwagi i na pamięć przywieść ichm. pp. posłowie nie przepomną. — Przyłączą téż przytém supplices wielebnych oo. Jezuitów bydgoskich, którzy z samą Bydgoszczą i starostwem bydgoskiem plus minus czterdzieści tysięcy insimulati de novo płacić coguntur, ultra libertationem naj. kr. jmci szwedzkiego naszym województwom przez ichm. pp. posłów datam; które starostwo bydgoskie w województwie naszym inowrocławskim zostające pod téż libertacyą podpada, a przeciw od jmp. Adletstejna gravatur: nuż i wielebne panny zakonne toruńskie niemniejszą patiuntur persekucyą, kiedy toties quoties novis et novis premuntur od niego ex occasione kościoła swego (który to miał być przedtém luterski, czemu go oddać nie mają) contributionibus: zacząć upraszać będą ichmościów primores konfederacyi generalnej, aby do jaśnie w. jmp. Pipera grafa pierwszego senatora status suetici napisać raczyli, ażeby insistat pomienionej libertacyi województwom naszym danej i onę corroboret; także przerzeczonych wielebnych oo. bydgoskich miasteczko i całe starostwo i panny zakonne toruńskie a quavis persecutione et exactione emundet.

5. A że univimus sensus et animos, tak téż ażeby jednostajna województwom naszym securitas była i być mogła, consilium inire cum primoribus et rep. conferre et providere satagereque ichm. pp. posłom zlecamy.

6. Oświadczą przytém województw naszych ochotę ichm. pp. posłowie, że nietylko contestato desiderio przez ichm. pacem ojczyźnie i sobie internam et externam jak najprędzej exoptamus, ale też i viritim, dum postulabit major necessitas, stawać declarabunt, na czego dowód, że złożony popis województw pro die 30 Junii mensis, to jest, præsentis, enarrabunt.

7. Znalazła kompasyą postulatio wielebnych oo. Jezuitów bydgoskich w sercach naszych, za którymi, równie za Bydgoszczą i staro-

stwem bydgoskiem, tudzież województwy naszymi obiema kujawskimi do jw. jmp. Piper grafa senatora i konsyliarza pierwszego suetici status, ut in eorum postulatis, ile tot contributionibus exactis gravatis i teraz w nową wyżęj opisaną z miastem i starostwem bydgoskiem pensją insimulatis, apud primores reip. ichm. pp. posłom instantiales procurare zlecamy.

8. Ichm. pp. posłom województw naszych, n. wielce m. p. i braci, spondemus et assecuramus, obligantes ichm., aby jak najprędzej zjachawszy, jako korespondować tak i znosić się raczyli, tam internæ quam externæ providentes rzeczyp. securitati ¹⁾).

Cætera prudentiæ, activitati et dexteritati ichm. pp. posłów committimus. — Działo się w Radziejowie roku pańskiego 1704, dnia 16 czerwca wyżęj mianowanego.

Jakób Szczawiński wojewodzie inowrocławski, marszałek województw kujawskich, manu propria.

52.

1704. Junius, 23.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 145.

201, [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho in vigilia festi sancti Bartholomæi apostoli (Augustus, 23), anno Domini 1704.—Obtulit generosus Antonius Jarnowski.

My rady, dygnitarze, urzennicy, rycerstwo województw brzeskiego i inowrocławskiego kujawskich zjehawszy się do Radziejewa, na zwyczajne radom miejsce, za uniwersalem jkr. mci, p. n. m., na dzień 23 czerwca, roku 1704, wydanym. Pełném ojcowskięj miłości i czułęj ku strapionęj ojczyźnie i zamieszaniu rzeczyp. providencyi, w której nieustająca opatrność pańska do ratowania się sposoby podawać raczy, kiedy viperina wyrodných téj ojczyzny synów malevolentia nutu nieprzyjaznych przerobiona swazorów i inwazorów w taki ją zaprowadziła labirynt, żeby jęj z Tezeuszem więćj powstać nie przyszło, gdy

¹⁾ Oba te powyższe punkta 7 i 8 są wzięte z instrukcyi, datowanęj 5 czerwca t. r., której pierwszych 6 punktów nie drukowaliśmy, gdyż w zupełności zgadzają się z punktami zawartymi w instrukcyi z dnia 16 czerwca.

nad nią wszystkie fatorum moles majusque pendet Tantalosaxum: wszystkie porządne rady, sejmy, recta senatus consilia upornie rozbijając, a do skuteczniejszęj swęj napiętej przewarykacyi taż zaćmiona złość, gdy vulnere tunc proprio facinus testata tyranno armavit patriæ robur, ab hoste datum, z cudzęj siły wystawia ojczyźnie mogiły, że wszystko coraz ductu malorum in eversionem poszło, bezpieczeństwo świątnic pańskich, powaga praw, wolności, dostoiństwo ślachtetnego imienia polskiego i najjaśniejszego majestatu jkr. mci, któremu na zgubę ojczyzny naszęj æmulam wystawić usiłują majestatem, jakoby nie wiedząc, że non capit una duos majestas regia fratres, a dopieroż poddanego ze swym panem na jednym mieścić tronie, zgoła periere cuncta, jus, decus, pietas, fides et qui redire nescit, cum perit pudor: my tedy, widząc w takim zatrzęsioną ojczyznę tarasie, bierzemy przed się ostatnie salvandæ reip. et sacrae regiae majestatis w podobnych téj ojczyzny upaściach praktykowane pod Tyszowcami, Gołębiem, Przeszewicami etc. media, które i teraz opatrna rzeczyp. nutu małopolskięj prowincyi pod Sandomierzem, reassumendo 20 maja generalną obojga narodów in plenissimo numero ex provinciis deputatorum zawarła konfederacyą. Do tego się wszyscy indivisim inkorporując związku i obowiązku circa fidem, majestatem et libertatem i cokolwiek w sobie tamto zawiera et ultra providebit paradoxum, to wszystko pro rato, grato, rege et lege intimo przyjmując assensu, czego ad personalem województw naszych ratificationem jako primo sub hostico particulari circulo, uprosiliśmy ad exordia téj konfederacyi województw naszych ichm. pp.: w. Andrzeja Dąbskiego starostę nakielskiego, Chryzostoma Dorpowskiego chorążego brzeskiego kujawskiego, Franciszka Stanisława Jarnowskiego i Aleksandra Wolskiego sędzię grodzkiego bydgoskiego in typo ejusdem instrumenti wyrażonych, których eodem laudo aprobujemy: tak do dalszęj téj ojczyzny obrady niniejszą uchwałą z pojsrodka siebie in suppetias ustawicznęj do téj konfederacyi przytomności posłów upraszamy i deputujemy ww. ichm. pp.: Macieja Gąsiorowskiego starostę radziejowskiego, w. jmp. Jakóba Działyńskiego wojewodzica kaliskiego, Andrzeja Kołuckiego, Antoniego Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, Stanisława Jarnowskiego cześnika inowrocławskiego, Andrzeja Milewskiego, Ludwika Markoskiego, Stanisława Sokołowskiego podstolego kijowskiego, jmp. Zakrzewskiego sędzica ziemskiego brzeskiego kujawskiego, ichm. pp. Zygmunta i Antoniego Jarnowskich,

jmp. Aleksandra Czaplickiego, jmp. Jana Trzebuchowskiego marszałka koła naszego; którzy to ichmość. una cum antedaneis juxta contenta instrukcyi województw naszych ad potissimum assensum consensumque całej rzeczyp. konformować się będą. Contenta téj generalnej konfederacyi, która nihil derogando zwyczajnym sejmowi obradom, w sobie nullas status involvit materias, ale tylko samę ojczyzny, majestatu pana swego i swych swobód providet obronę, aprobujemy. Sancita sejmowi lubelskiego indivisim wszystkie, jako virtus téj konfederacyi ad executionem przywieść disposuit, tak i my z województw naszych in toto adimplere et exequi deklarujemy; dla czego elekcyą ichm. pp. komisarzów naszych na komisji od jw. jmp. marszałka konfederackiego pochodzącą na którykolwiek czas i miejsce po kampanii naznaczonej do przyszłego ex limitatione sejmiku odkładamy, gdzie oraz i nowych egzaktorów przybranie do nowych kontrybucyj na tymże sejmiku przyszłym rezerwujemy. Cursum szelężnego juxta obloquentiam sejmowi lubelskiego a tempore lege præscripto tąż naszą konfederacyą aprobujemy. Podatków dyspozycyą do najprędzszego zawdzięczenia i ukontentowania ochotnego ku rzeczyp. rycerstwa eodem foedere ligatum na tymże sejmiku przyszłym irremissibiliter deklarujemy. Który to sejmik pod dyrekcją jmp. Jana Trzebuchowskiego marszałka i posła województw kujawskich na dzień 1 września limitujemy. — Działo się w Radziejewie 23 czerwca, roku 1704.

Jan Trzebuchowski marszałek województw kujawskich koła rycerskiego, manu propria.

53.

1704. Julius, 18.

Radziej. grodzka Obtulit. 3 f. 135.

202. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis una cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post festum Assumptionis in coelum beatissimae Virginis Mariae proxima (Augustus, 18), anno Domini 1704. — Obtulit generosus Andreas Idzikowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik za uniwersałem jkr. mci, p. n. m. na dzień dzisiejszy do Radziejowa zgromadzeni. Kiedy ojcowską odbieramy jkr. mci przestroge, abyśmy upadającej ojczy-

znie i w niej wszystkim już zatraconym wolnościom jak najprędzszy dali ratunek, który być nie może tylko przez nas samych ruszenie się na obronę ich, do czego nas nietylko same prawa stringunt, ale et amor patriæ być każdemu z nas præ oculis powinien, cośmy byli zaraz powinni explere na rozkaz jkr. mci w ostatnich wiciach: więc że podobno nie każdemu devenit ad notitiam ten uniwersał, dlaczego mała była ichmościów frequentia, więc tenże sejmik do niedziel dwu, to jest, ad diem primam Septembris limitujemy, invitando et obligando tak jw. ichm. pp. senatorów jako i całe rycerstwo obudwu województw, aby ichmoście w jak największym stawać w takiej gotowości, jakobyśmy zaraz ad opera belli ruszyć się ex loco consiliorum mogli, jeżeli non namniej stringat już gorąca ojczyzny z wolnością chcąc jak największe subsidia ferre ojczyźnie, uprosiliśmy ww. ichm. pp.: Andrzeja Kołodzkiego chorążego bydgoskiego i Ludwika Boruckiego pisarza grodzkiego inowrocławskiego, aby ichmość. nomine nostro znieśli się z województwy wielkopolskiemi, także z jw. jmp. wojewodą inowrocławskim, generałem wielkopolskim, aby z nami chcieli in subsidium strapionej ojczyźnie jungere consilia et arma na obronę jej i wydzwignienie tak ciężko nachylonych wolności.

A że na przeszłym sejmiku z uniwersału jkr. mci ordynowaliśmy posłów do konfederacyi sandomierskiej, tedy i præsentis laudo ichmościów obstringimus, aby recto consilio na tamtém miejscu spólnie z innymi ichmościami subveniant patriæ i według instrukcyi sobie danej negotient.

Którą to uchwałę naszą jmp. marszałkowi koła naszego podpisać zlecamy. — Działo się w Radziejowie dnia 18 lipca, roku pańskiego 1704.

J. Trzebuchowski marszałek koła rycerskiego województw kujawskich.

54.

1705. *Januarius, 7.**Radziej. grodzka Relation. 12 f. 178.*

203. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda ante festum sanctae Agnetis virginis et martiris proxima (Januarius, 13), anno Domini 1705.—Obtulit generosus Albertus Sudowski.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i wszystko ryccerstwo brzeskiego, kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmiku pro die septima Januarii w roku terazniejszym za uniwersałem kr. jmci Stanisława szczęśliwie obranego zgromadzeni. — Najprzód oświadczamy się, że jako generalna konfederacya warszawska przy wierze świętej katolickiej rzymskiej, przy prawach, wolnościach a majoribus nostris krwawo nabytych ustanowiona, tak i województwa nasze jako ją na tamten czas przez ichm. pp. posłów przyjęły, tak i teraz manutenere spondent i obligują się. Actus wszystkie in contrarium téjże konfederacyi post exvinculationem peractos improbando i jmp. marszałkowi solennem manifestationem osobliwie contra legationes ad externos principes, ut pote do księcia jmści elektora brandeburskiego przez jmp. podskarbiego koronnego legacyi coram actis authenticis zanieść zlacają. Tém bardziej zaś do pożądanego adspirando pokoju, unionem mutuam jako między sobą tak i województwami inszemi a, daj Boże, z całą rzecząp. jednostajnie zgodą stabilitatam mieć pragną, quo tutior inter regna tak Korony polskiej jako i szwedzkiej pax, omnibus triumphis potior evalescat. Więc in eum finem aby nietylko animi ale i vires były coadunatae, jako in desideriiis do naj. kr. jmci szwedzkiego tak i do majestatu kr. jmci, Stanisława, uprosiły województwa nasze ichm. pp. posłów: w. jmp. Macieja hrabi na Łabiszynie Gębickiego starostę nakielskiego, jmp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, marszałka koła naszego, do króla jmci szwedzkiego, w. jmp. Jakóba z Budziszławia Wysockiego podstolego gostyńskiego, dworzanina jkr. mci, i jmp. Andrzeja Kołodzkiego chorążego bydgoskiego, którzy ichmość. juxta datas sibi od województw instructiones expedire functiones suas afektami naszymi braterskimi obligantur.

Więc laudabili zelo przy dostoiństwie jkr. mci elekta idąc z województwy wielkopolskiemi in spem alleviationis w kontrybucyach i wy-

dawaniu prowiantami a nie pieniędzmi, których absolute województwa nasze nie mają: obrali województwa nasze ichm. pp. rotmistrzów, to jest: ww. jmp. Jakóba Wysockiego podstolego gostyńskiego, jmp. Andrzeja na Kołodach Kołodzkiego chorążego bydgoskiego, jmp. Mikołaja z Olszowy Olszowskiego podkomorzycy wieluńskiego i jmp. Kazimierza z Rojewa Kaczkowskiego, z którymi kapitulacyi i komputu podług dawnych z tych województw wypraw postanowienie do przyszłego ex limitatione przypadającego zachowujemy sejmiku, tudzież ichm. pp. sędziów obranie. Dla doskonalszej zaś województw naszych cum majestate korespondencyi et ad latus majestatis jkr. mci asystencyi uprosiliśmy ichm. pp. rezydentów, to jest: w. jmp. starostę nakielskiego, jmp. podstolego gostyńskiego, jmp. Jana Kolczyńskiego podczaszego inowrocławskiego i jmp. Antoniego Mniewskiego kasztelanica brzezińskiego.

Baczą województwa nasze, quantum incumbit całej rzecząp. in primatiali jo. księcia jmści prymasa Korony polskiej i w. ks. litewskiego autoritate: więc invocando ad coeptum opus, aby continuare raczył, uprosiliśmy ichm. pp. posłów do księcia jmści, w. jmp. Pawła z Chomęcic Morawskiego starostę gniewkowskiego i jmp. Seweryna Trzebuchowskiego chorążycy inowrocławskiego, którym osobliwą od jmp. marszałka dać zlecamy instrukcyą; adjungendo oraz, aby księżę jegomość powagą swoją prymacyalną jw. jmp. kasztelana krakowskiego, hetmana wielkiego koronnego in eam stationem, od której recessit, revocare raczył. Pari ratione ciż ichm. pp. posłowie do księcia jmści prymasa w. jmp. Piotra z Paradyza Bronisza starostę pyzdrskiego, aby redeat ad ministerium suum, invitabunt. Stosując się do jednostajnej zgody sejmiku brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw w Radziejowie za uniwersałem naj. kr. jmci Stanisława odprawującego się i w osobliwym respekcie merita jmp. Jakóba z Budziszławia Wysockiego podstolego gostyńskiego od wzięcia na osobę swoją funkcyi od województw naszych na generalną do traktatu o pokój konfederacyą in antecessum od województw gratyfikowany juxta declarationem dość laboriose cum dispendio zdrowia i fortun własnych aż ad praesentem terminum na osobie swojej sustinuit i osobliwą podczas elekcyi od kr. jmci szwedzkiego na województwa otrzymał libertacyą, która przy legacyi do jmp. generała Nierota przez tegoż jegomości alewiacyą dwóch talerów bitych odniosła: tedy, compensando te wszystkie prace i do dalszej zachęcając usługi, temuż jmp. podstolemu ze wszystkich dóbr specificie w ta-

ryfie podymnych 1661 et 1662 zostających, to jest, z ziemskich i dziedzicznych po tynfów dwa, z dóbr jkr. mci i duchownych, miast i miasteczek po taleru bitym naznaczamy i deklarujemy. Do odebrania zaś tej naznaczonej jegomości rekompensy relicta omni facultate obrania ad beneplacitum suum plenipotencyi, którego przy atestacyi jmp. podstolego albo raczej w grodzie vigore praesentis functi uczynionej plenipotencyi vim et robur kwity, tak jakoby ręką jmp. podstolego własną podpisane były, mieć powinny. Jako zaś adinvicem spondemus nobis praemissorum dotrzymania tak też specialem tym wszystkim ichmościom gerentium funkcyę n ach swoich jmp. marszałkowi koła naszego securitatem . . . Anno 1705.

Antoni Maciej Zboży Zakrzewski podczaszy brzeski kujawski, marszałek województw kujawskich, mp. (L. S.)

55.

1705. *Martius, 2.**Radziej. grodzka Relation. 12 f. 184.*

204. [Limitatio conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post dominicam Invocavit quadragesimalem proxima (Martius, 2), anno Domini 1705. — Obtulit generosus Jacobus Racięcki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik dnia dzisiejszego ex limitatione przypadający do Radziejowa zgromadzeni. Ponieważ jmp. Antoni Zboży Zakrzewski podczaszy brzeski kujawski publicam legationem do naj. kr. jnci elekta, obeundo pro cadentia sejmiku tego, nie będąc u dworu ekspedyowany, jako listem swoim województwom doniósł, non comparuit: dlatego za substytuta jegomości i dyrektora koła naszego uprosiliśmy jmp. Jakóba Racięckiego, pod którego dyrekcją sejmik tenże cum toto effectu ac vigore ad diem 12 Martii limitujemy i tę limitacją jmp. dyrektorowi koła naszego podpisać zlecamy. — Działo się w Radziejowie dnia 2 miesiąca marca, roku pańskiego 1705.

Jakób Racięcki jako substytut jmp. marszałka, mp.

56

1705. *Martius, 12.**Radziej. grodzka Relation. 12 f. 183.*

205. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis una cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post dominicam Reminiscere quadragesimalem proxima (Martius, 9 (?)), anno Domini 1705. — Obtulit generosus Jacobus Racięcki.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik dnia dzisiejszego ex limitatione przypadający na miejsce zwyczajne do Radziejowa zgromadzeni. A że ww. ichm. pp. posłowie, n. wielce m. pp., do najjaśniejszego kr. jnci elekta de gremio nostri wysłani dotychczas cum sufficienti relatione od dworu nie powrócili, dlatego na miejsce jmp. Antoniego Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, marszałka naszego, in eadem publica legatione zostającego, jako in antecedenti limitatione przez jmp. Jakóba Racięckiego obranego substytuta zapisanej tak i na terażniejszym sejmiku za dyrektora koła naszego pomienionego jegomości uprosiliśmy.

Ponieważ w kole naszym gemitus civium nostrorum jest expositus przez wojsko ichmościów pp. litewskich pod komendą jw. jmp. starosty bobrujskiego, regimentarza ad praesens będącego, cum summa molestia ubogich obywatelów województw naszych uczyniony: zaczęliśmy obraliśmy de medio nostri do pomienionego jmp. regimentarza ichm. pp.: Kazimierza Kaczkowskiego i Jana Słubickiego posłów naszych, aby cum debita veneratione cultus chcieli exponere desideria województw naszych. Także do jw. jmp. barona Horna pułkownika naj. króla jnci szwedzkiego w województwach naszych miesięczne pieniądze i prowianta na regiment pomienionego jegomości żołnierze cum magna aggravatione że wybierają, ichm. pp.: Andrzeja na Kołudzie Kołudzkiego chorążego bydgoskiego, Jarosza Cieńskiego burgrabiego kowalskiego posłów naszych uprosiliśmy.

A że niespodziana i nagła na województwa nasze nastąpiła potrzeba z relacyi w kole naszym uczynionej przez ichm. pp.: Andrzeja Kołudzkiego chorążego bydgoskiego, Jarosza Cieńskiego burgrabiego kowalskiego posłów naszych do jw. jmp. Karola Nierotha generała najja-

śniejszego kr. jm. szwedzkiego ex rationibus in medio koła naszego dość obszernie wyrażonych, in vim honorarii sumę 1,780 tynfów pomienionemu jmp. generałowi ofiarowaną, committimus tedy jmp. dyrektorowi koła naszego, aby nomine publico in hoc urgente necessitate list do jmp. Jana Koleczyńskiego podczaszego inowrocławskiego, sędziego grodzkiego radziejowskiego, cum testata kompromisu swego na przeszłym sejmiku declaratione pisał, aby pomienioną sumę do rąk tegoż jmp. chorążego bydgoskiego wyliczył, dając województwa nasze pomienionemu jmp. podczaszemu inowrocławskiemu publicam sponsonem, że z najprędszych podatków osobliwie z czopowego podatku oddać deklarują.

Rozporządzenie kurencyi szelężnego i czopowego podatku w województwach naszych do przyszłego, da Bóg, sejmiku cum consensu omnium civium odkładamy. Sejmik zaś ten cum toto effectu ac vigore do dnia 20 miesiąca marca limitujemy i tę uchwałę sejmiku naszego oraz z limitacją jmp. dyrektorowi koła naszego podpisać zlecamy. Działo się w Radziejowie dnia 12 marca, roku pańskiego 1705.

Jakób z Racięcina Racięcki marszałek koła rycerskiego brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw, mp.

57.

1705. Martius, 20.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 187.

206. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione].

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta post dominicam Laetare quadragesimali proxima (Martius, 27), anno Domini 1705. Obtulit nobilis Martinus Nowowiejski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex limitatione dnia dzisiejszego przypadający na miejsce zwyczajne do Radziejowa zgromadzeni. Chcąc nietylko internam przez eradykacją inter nos concives wewnętrznych kolizyj ale et externam in adaugendis viribus providere securitatem, dlaczego dwie chorągwi, każdej komput rachując koni 80, wystawić przyrzekamy i za rotmistrzów z województwa brzeskiego w.

jmp. Andrzeja na Kołudzie Kołudzkiego chorążego bydgoskiego, z inowrocławskiego zaś województwa jmp. Kazimierza z Rojewa Kaczkowskiego, kapitulacyi po 6,000 złotych każdemu z ichmościów na rok postąpiwszy, uprosiliśmy. Na zapłatę zaś tymże dwiema chorągwiom simple pogłównego juxta tarifam 1681 et 1682, także currentiam anteriorem szelężnego juxta itidem 1681 et 1682 anni postanawiamy i na koń jeden ad normam województw wielgopolskich na pierwszą ćwierć po złotych sto, na trzy zaś ćwierci po złotych siedmdziesiąt zapłatę deklarujemy. Komportacją zaś i liczenie pomienionego pogłównego i szelężnego na dzień 20 miesiąca kwietnia roku terażniejszego z brzeskiego do Brześcia, z inowrocławskiego do Inowrocławia województw in praesentia ichm. pp. komisarzów, których do sądu ziemskiego i grodzkiego brzeskiego i inowrocławskiego przybierając, obranie do przyszłego sejmiku odkładając, przyobiecujemy i wypłacać secundum anteriorem tarifam ac dispositionem praesenti laudo zapisujemy się.

A obawiając się, aby ta uchwała podatku pogłównego i szelężnego na zapłatę tym dwiema chorągwiom sufficere mogła, novam currentiam szelężnego w miastach, miasteczkach, wsiach ziemskich, duchownych jako i królewskich od beczki złoty, w miastach zaś od inszych likworów, jakoto: wódek, gorzałki, wina, miodu czwarty grosz, salvis juramentis super realitatem propinationis coram officiis castrensibus Brestensibus Cujaviae et Junivladislaviensi przy liczeniu podatku tego in praesentia z województwa brzeskiego ichm. pp.: Wojciecha Sokołowskiego brzeskiego, Jarosza Cieńskiego kowalskiego grodzkich burgrabiów, z województwa zaś inowrocławskiego ichm. pp.: Kazimierza Wolskiego wojskiego kruświckiego, Andrzeja Domaradzkiego sędziego grodzkiego kowalskiego uproszonych, praestandis et excipiendis, postanawiamy i aby posesorowie, cujuscunque status et conditionis lub administratorowie, mieszczanie, Żydzi, arendarze, sołtysi, lemani, kto tylko piwo i inszy likwor szynkuje i szynkować będzie, w czym seriam pomienioni ichmość. ad excipienda juramenta deputati mieć będą animadversionem, przy ekspiracyi każdego kwartału, to jest, ultima die mensis tertii tak z dawnych jako i novae erectionis karczm, gościńców po wykonanej super realitatem szynku przysiędze pieniądze komportowali et juxta dispositionem ichm. pp. komisarzów, ichm. pp. rotmistrzom albo ich deputatom wyliczyli. Do którego podatku ichm. duchowni, którzy w plebaniach vigore jurium suorum, w klasztorach i na których tylko miejscach szynki założą, należec będą i podatek szelężnego, ut praemissum est, od

piwa i gorzałek płacić (*prævia super realitatem propinationis* przez samych ichm. duchownych *juratoria comprobatione præstanda*) tenebuntur. Ktoby zaś był *renitens et contrarius* téjże uchwale, tedy *liberam executionem* przez ichm. pp. wojskowych *super bonis extendendam* pozwalamy; ichm. zaś pp. komisarze *sufficientem* na pierwszym sejmiku *gestæ suæ functionis* uczynić powinni będą *relationem ac calculum*. Który to podatek szelężnego a *prima mensis Aprilis* w roku terażniejszym zaczynać się, a kończyć się, da Bóg, będzie *ultimis diebus Martii* w roku blisko przyszłym 1706.

A że w dobrach królewskich, osobliwie w miastach zageściły się szynki przez ichm. pp. duchownych założone, zaszczycając się przywilejami in *præjudicium* prawu *sine consensu reip. insciisque possessoribus* przez niektórych ichm. duchownych *noviter* otrzymanymi, a potem per *novellam constitutionem* skasowanymi, przezco *dyminucyą* w czopowym i szelężnym dotychczas województwa nasze ponosiły, ichmościom zaś *posesorom*, starostom i miastu *proventus* odebrany, a przez to ubodzy *mieszczenie depauperati*: więc stosując się *ad eandem novellam constitutionem*, tychże ichm. pp. *posesorów*, starostów *upraszamy ac fraterne obstringimus*, aby takowych szynków nie pozwalali i *in quantum* by ichm. duchowni *contrarii* byli i szynków niesłusznie założonych nie poprzestali, tedy, ile gdy *sub hoc turbulento tempore* hi *ausus vindicari* nie mogą, wolne *znoszenie* tych szynków ichm. pp. starostom i *posesorom* dóbr królewskich *ac demolitionem* karczm pozwalamy, *omnemque evictionem*, jeżeliby o tę *demolicyą* in *futurum* od ichm. duchownych byli *jure impetiti*, *cavemus tuerique ac evincere* in *quovis foro* zapisujemy się; co się i o duchownych dobrach, gdzie szynki *privata autoritate* są założone, rozumieć się ma.

Wniesiona *ratione* czopowego w miastach królewskich, duchownych i ziemskich *querimonia*, tedy do lepszego przyprowadzając porządku, z województwa brzeskiego *ww. ichm. pp.*: Serafina Głębockiego podkomorzego brzeskiego kujawskiego, Chryzostoma Słubickiego komornika granicznego brzeskiego, sędziego grodzkiego przedeckiego za komisarzów do czopowego *uprosiliśmy*, w województwie zaś inowrocławskim dawnych ichm. pp. komisarzów do czopowego *aprobujemy*. Którym to ichm. pp. komisarzom *datur potestas* wszystkie miasta swoim uniwersalem w brzeskim województwie do Brześcia, w inowrocławskim zaś do Inowrocławia *convocandi, contrahendi ac calculum*, osobliwie w województwie brzeskim *ab expiratione* w jmp. starosty radziejowskiego

faciendi; na sejmiku zaś *sufficientem* najpierwszym po zakończonych rachunkach czopowego *cooperationis suae* uczynić będą powinni *relationem*. A nie mogąc dalej województwa nasze *hisce insupportabilibus sufficiente tributis* i abyśmy jakie otrzymać mogli *respirium* od płacenia *kontrybucyi* i wydawania *prowantów*, ze dwóch miesięcy ostatnich mogli być *exempti ac liberi*, oraz *ratione* nowych paletów *rigor* aby w nich wyrażony *non extendatur*, *securitas* ichm. pp. rotmistrzom *dacl* do zaciągu *provideatur*: posłów *ww. ichm. p.*: Pawła z Chomęcic Morawskiego gniewkowskiego, Jana na Głębokiem Głębockiego nieszawskiego i sędziego grodzkiego brzeskiego starostów do najjaśniejszego kr. jm. szwedzkiego i elektora *jegomości* *uprosiliśmy*. Także do jmp. generała Nierotha, jmp. pułkownika Krusse i do jmp. komisarza do Inowrocławia w jmp. Andrzeja Kołodzkiego chorążego bydgoskiego i jmp. Jarosza Cieńskiego burgrabiego kowalskiego; tudzież do jmp. pułkownika Horna, *ww. ichm. pp.* Pawła Morawskiego starostę gniewkowskiego, Mikołaja z Olszowy Olszowskiego podkomorzycy wieluńskiego posłów in *desideriis* województw *uprosiliśmy* i *instrumenta iustrukcyi* *nomine* województw *spisać quam sufficientissime* jmp. marszałkowi *koła* naszego *zleciliśmy*.

A gdy województwa *prace, koszty i fatygi* każdego *ex civibus prae-miare* zwykły, tedy i teraz za *odprawioną legacyą* do króla jm. szwedzkiego *ichm. pp.*: Andrzejowi Kołodzkiemu chorążemu bydgoskiemu, Jakóbowi Wysockiemu podstolemu gostyńskiemu każdemu z *ichmościów* po 1,000 złp. *deklarujemy* i *wyliczyć* jmp. chorążemu bydgoskiemu z czopowego województwa inowrocławskiego, zaś jmp. podstolemu gostyńskiemu z najpierwszego podatku szelężnego brzeskiego województwa *zlecamy*. W podobnym *respekcie* *ichm. pp.* posłów terażniejszych mieć będziemy, którym *damus et concedimus potestatem*, jeżeliby *potrzebna* była przy *elekcie jegomości* *ichmościów* *rezydencya*, *zabawić się ac ad formanda*, jeżeli *vocabuntur, consilia, sociare sensus et vota* imieniem województw *pozwalamy* i *coby obnoxium* tymże województwom *być wiedzieli et quæ nos fata ulteriora volvent* et *quo eventu* *res in desideriis* województw *succedent*, przez *korespondencyą* aby nas *bracią præcustodiant, prosiemy*.

A że in *vim honorarii* jmp. generałowi Nierothowi za *świadczone* jego *łaski* jmp. chorąży bydgoski imieniem województw *sto bitych talarów* i *konia swego własnego tureckiego valoris* *tysiąc tynfów* *oddać*,

także jmp. adjutantowi trzydzieści talerów bitych deklarował: tedy evincendo słowo jegomości i nie mając nic gotowizny w województwach, ile circa praesentem turbinem, zleciliśmy jmp. marszałkowi, aby do jmp. Jana Kościelskiego pisarza ziemskiego brzeskiego cum expostulatione, żeby dogadzając wielkiej potrzebie województw sta trzydzieści talerów bitych jegomość, n. wielce m. p., wygodził, napisał; w czym dajemy sponsionem, że przy winnym podziękowaniu z najpierwszych podatków ac circa nostram gratitudinem wypłacić tenebimur i asygnacją do najpierwszego podatku wydać na tę sumę jmp. marszałkowi, lub też ichm. pp. komisarzom, także jmp. chorążemu bydgoskiemu za konia, którego odda jmp. generałowi Nierothowi, tysiąc tynfów z najpierwszych także podatków, osobliwie z kurencyi szelężnego wyliczyć i asygnacją wydać zlecamy.

Relacye ichm. pp. posłów od najjaśniejszych królów ichm., także od najprzewielebniejszego księcia jm. kardynała do przyszłego sejmiku, który ad trigesimam praesentis roku terażniejszego limitujemy, odkładamy.

In casu zaś ingruentis necessitatis za powrotem z ekspedycją od dworów najjaś. królów ichm. ichm. pp. posłów, tymże ichm. pp. posłom: w. jmp. Maciejowi hrabi na Łabiszynie Gembickiemu staroście nakielskiemu, Antoniemu Zboży Zakrzewskiemu podczaszemu brzeskiemu kujawskiemu, marszałkowi województw naszych, committimus, aby inotescencye wydali i nas konwokowali; eadem i tymże ichmościom z terażniejszego sejmiku ad serenissimas majestates uproszonym datur potestas in casum ingruentis itidem necessitatis convocandi nas bracią.

Wniesioną ratione ukontentowania jmp. majora Pipera i jmp. komisarza Mullera propozycją i prośbę do przyszłego sejmiku suspendimus.

Na listy w. jéjm. p. starościny kolskiej, tudzież jmp. staroście nakielskiemu nomine województw odpisać jmp. marszałkowi zlecamy.

Ad taxanda pecora juxta dispositionem jmp. pułkownika Horna, jmp. Kazimierza Wolskiego wojskiego kruświckiego za komisarza uprosiliśmy.

Które to postanowienie in omnibus punctis strzypać sobie przyrzekamy i ręką podpisawszy jmp. marszałka, do grodów wszystkich województw naszych kujawskich, aby wszystkim cujuscunque status et conditionis osobom ta uchwała innotescat, podać i publikować zleca-

my. Działo się w Radziejowie dnia 20 miesiąca marca, roku pańskiego 1705.

Jakób z Racięcina Racięcki marszałek koła rycerskiego brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw, manu propria.

58.

1705. Martius, 30.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 186.

207. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis una cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta magna (Aprilis, 9), anno Domini 1705. Obtulit nobilis Franciscus Choiński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik dnia dzisiejszego ex limitatione przypadający na miejsce zwyczajne do Radziejowa zgromadzeni. Życząc sobie omni conatu et studio jak najprędszego uspokojenia i uleczenia tak ciężkich razów rzeczyp., postanowiliśmy na przeszłym sejmiku chorągwi dwie, każdej komput rachując po koni ośmdziesiąt, ichm. pp. rotmistrzom zapłatę obmyślili, tak praesenti laudo przyrzekamy ukontentowanie ichmościom. A że intercessit legacya do najjaśniejszych królów z sejmiku limitationis, bratersko tych ichmościów compellamus, którzy coassumpserunt tę funkcją na się, aby z ichm. pany litewskimi ekspostulowali et novas producant ordinationes kr. jm. szwedzkiego i świadczoną łaskę jkr. m., p. n. m. województwom, aby hac virtute życzliwości certare raczyli, in filo contenta ordynacyi tak króla jegomości jako i commissoriatus belli trzymali, zadosyc czyniąc ichm. pp. posłom województw naszych deklaracyi danój, ponieważ intercessit w województwie łączycykiem melioracya. Przy którym oraz doniesieniu upraszamy ichm. pp. posłów, ut exponant žale civium nostrorum et temeram vexam dyfamacyi una cum diffidatione na zdrowie i fortuny ww. ichm. pp.: jmp. Andrzeja na Kołudzie Kołudzkiego chorążego bydgoskiego, Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, aby iniqua delatio in affectibus ichmościom salutem cum interitu fortuny nie brała omnisque declaretur, jako insignitis caractere publico, securitas.

In casu zaś nieakceptowania ordynacyi, o czém nie wątpimy, zlecamy jmp. marszałkowi, aby supplices do najjaśniejszych królów napisał. Ichm. zaś pp. rezydenci z prośby naszej destinati, ut vigiles curas agant in vindicatione wydanych extra mandatum kontrybucyj w komisaryacie jkr. mci, upraszamy. Sejmik zaś cum toto effectu limitujemy do pierwszego poniedziałku po niedzieli przewodniej (Aprilis, 20). — Działo się w Radziejowie die 30 Martii, anno 1705.

Antoni Zboży Zakrzewski podstoli brzeski kujawski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, manu propria. (L. S.)

59.

1705. Aprilis, 20.

Radziej. grodz. Relation. 12 f. 189.

208. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post dominicam conductus Paschae proximo (Aprilis, 25), anno Domini 1705. Obtulit nobilis Franciscus Choński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex limitatione dnia dzisiejszego przypadający na miejsce zwyczajne do Radziejowa, zgromadzeni. Fluctuantes inter consilia przy nieszczęśliwych konjunkturach rzeczyp. decydujemy między sobą addimusque opus manuum nostrarum, abyśmy tém prędzej in hoc deplorato positam statu ojczyznę, schorzałą matkę naszą, sanari mogli, dwie chorągwie wyprawić na zaszczyt wiary ś-tęj katolickiej, na obronę pieśczonej wolności i swobód naszych, bacząc że nihil beatum esset nobis, si hæc abfuisset libertas, do boku naj. kr. Stanisława przyrzekamy sobie. Na których zapłatę pogłównę secundum juramenta anni 1691 postanawiamy, in supplementum zaś niewystarczenia szelężne juxta tarifam anni 1681 uchwalamy, którego kurencyja poczynać się ma a primis diebus Aprilis, anni 1705; drugie zaś, które się zaczynać miało a primis diebus Septembris, anni 1703 w przeszłym laudum namówione, ponieważ na nie siła ichmościów zaszły kontradykcyje, kasujemy i anihilujemy. Karczmy novæ erectionis, które w taryfę nie wchodzą, domy szynkowe w miastach, miasteczkach królewskich i duchownych, które żadnego nie importują do skarbu szelę-

znego, ażeby præstito juramento przed ichm. pp. komisarzami wypłacali, tak się ma rozumieć: o wszelkich cujuscunque status et conditionis, handle, szynki różnych likworów w miastach prowadzących ludziach, jakoto osobliwie Żydach, insistendo constitutioni sejmu 1690, wedle deklaracyj brzeskiego i inowrocławskiego województw na zapłatę wojsku od każdej piwa beczki po złotemu jednemu, od kwarty gorzałki po groszu, od beczki miodu złotych trzy, od beczki śledzi, kędy szynkować będą, po złotych dwa, od soli beczki wielkiej złoty, od małej zaś beczki po groszy 15.

Mając zaś respekt super egestatem miast, miasteczek jako kr. jmści tak duchownych, jakoteż i dziedzicznych ślacheckich i widząc desolationem summam miast tych, w których jest konsystencya ichm. pp. żołnierców, nad któremi omnis powinna być compassio: to onym præstamus beneficium, aby secundum nova abjurata wypłacali szelężne, jakoto: Inowrocław, Strzelno, Pakość, Przedecz, Wrocławek i inne, similem ponoszące injuriam. — Kurencyja zaś karczm novæ erectionis, piwa i innych likworów, szynkowych domów, które się znajdują mogą, zaczynać się ma a diebus primi Januarii anni præsentis. Ichm. zaś pp. rotmistrzom jako wszelaką zapisujemy securitatem domu, fortun ichmościów, tak i vicissim przy daniej asygnacyi od ichm. pp. komisarzy na dwanaście tysięcy każdemu z osobna omnem ichm. pp. rotmistrzowie cavebunt evictionem województwom coram actis. Po zamiarkowaniu zaś rzeczy, jeżeliby województwo wystarczyć nie mogło inowrocławskie, tedy z województwa brzeskiego pro additamento dodadzą ichm. pp. komisarze z brzeskiego; w czém znosić się będą z sobą powinni ichm. pp. komisarze obudwu województw, ut quam saluberri-me fiat.

Zalecamy przytém jmp. marszałkowi koła naszego, aby in supplementum instrukcyi dołożyć raczył ichm. pp. posłom seu rezydentom województw naszych, ut instent do jkr. mci, aby ta wymyślna kontrybucya post tot exactiones, jakoto na konie i inne rzeczy, cassabilis była.

A że permovet serca nasze uciemienie ichm. oo. Jezuitów toruńskich od jmp. komendanta miasta tego: insinuamus jmp. marszałkowi, aby od koła do jmp. podskarbiego w. ks litewskiego, hos luctus doloresque wyraziwszy, jeich upraszać raczył listem jegomości, aby zelo amoris christiani raczył porrigere dexteram et ex hoc jugo servitutis onych wyswobodzić raczył activitate sua.

Na list jmp. podkomorzego brzeskiego kujawskiego zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego odpisać, jako non posterioris luctus słabości jego i straty emeriti civis nostri tak facilitatis nostræ, gdzie się podobać będzie jegomości, do konwokowania miast do rachunków czopowego miejsce oportunitasque temporis in liberam jego składamy dispositionem.

Do ichm. pp. posłów także naszych zlecamy napisać, aby omnem racyli providere sucuritatem jako ichm. pp. komisarzom tak rotmistrzom województw naszych.

Które to postanowienie in omnibus punctis ziścić i dotrzymać sobie obiecujemy i ręką podpisawszy jmp. marszałka, do grodu aby innotescat wszystkim, podać zlecamy. Sejmik zaś limitujemy ad diem 14 Maii.—Działo się w Radziejowie die 20 Aprilis, roku 1705.

Antoni Zboży Zakrzewski podczaszy brzeski kujawski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, manu propria. (L. S.)

60.

1705. Majus, 14.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 194.

209. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post dominicam Rogationum proxima (Majus, 20), anno Domini 1705. Obtulit generosus Samuel Malyszka.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik pro die 14 Maii ex limitatione zgromadzeni. In arena consilii nostri z témeśmy się oświadczyli, że manet in pectoribus civium województw naszych zelus vindicandi corruptarum legum i uspokojenie zamieszanej ojczyzny, in quem finem nietylko consulere patriæ, ale armis vindicare pressas libertates chcąc, uchwaliliśmy chorągwie wyprawne dwie z województw i onym zapłatę obmyśliśmy, quod et manutemur. Mając jednak baczość super unionem animorum, która præsentium cardo ma być dissensionum, jungendo, jakośmy zwykli, z województwy wielgopolskiemi sensus, simili methodo z ichmościami pro bono publico militando: uprosiliśmy ichm. pp. posłów do jo. księcia

jmści kardynała, prymasa Korony polskiej w. jmp. Pawła z Chomećic Morawskiego starostę gniewkowskiego, jmp. Ludwika Boruckiego pisarza grodzkiego inowłocławskiego cum instrumento publico, aby jks. mość studium curandæ pacis continuit i aby ordines et provincias uniwersalami swymi primatiali dignitate zgromadził convocetque nobilitatem; czego in effectu, gdy się spodziewamy, że jks. mość zgromadzić nas viritim dignabitur, nietylko na nasze, ale na województw wielgopolskich prośbę że uczyni: tedy wyprawę, jeżeli sami viritim pójdziemy, czy nam będzie potrzeba nec ne, do przyszłego sejmiku relationemque ichm. pp. posłów uproszonych suspendimus, a natenczas po uczynionej relacyi decidemus.

Nihilominus upraszamy ichm. pp. komisarzów na przeszłym sejmiku uproszonych, jakoto z brzeskiego: jmp. Wojciecha Sokołowskiego, Hieronima Cińskiego burgrabich, z inowłocławskiego zaś jmp. Kazimierza Wolskiego wojskiego kruświckiego, jmp. Andrzeja Domaradzkiego sędziego kowalskiego, aby uniwersalami swymi seryo ichmościów braci zagrzali et autoritate sua upomnieli, aby podatki na przeszłym sejmiku uchwalone wszelkie realiter, województwo brzeskie do Brześcia, województwo inowłocławskie do Inowłocławia comportent na dzień 11 miesiąca czerwca; którymi po uczynionej relacyi ichm. pp. posłów, captato consilio, pro oportunitate województw natenczas disponemus.

A że zachodzą ichmościów braci in gremio obrad naszych querimoniae w ekspostulacyi nieznośnych futeraży od ludzi z pod regimentu jmp. generała Nierotha sobie pretendujących: uprośliśmy, w. jmp. Kolicyńskiego podczaszego inowłocławskiego, sędziego grodzkiego radziejowskiego, jmp. Michała Madalińskiego, aby, deponendo impossibilitatem dosyć uczynienia temu, upraszali, ut satisfaciat ordinationi jkr. mci et persistat w deklaracyi swojej; w czém publicum instrumentum jmp. marszałkowi ichm. pp. posłom dać zlecamy.

Głosy in jugo servitutis manentium braci naszych, jakoto: jmp. Głuchowskiego, Swiniarskiego, Zaleskiego, przenikają serca nasze in supplicii libello, aby gorącą instare prośbę od województw do jkr. mci, aby onych ex clementia, quæ decet principes, uwolnić kazał, zlecamy jmp. marszałkowi instantionales od województw napisać.

Ww. ichm. pp. komisarzów do czopowego uproszonych bratersko compellamus, aby uniwersaly wydali, juramenta poodbierali i na przyszłym, da Bóg, sejmiku, jako się obraca czopowe, nas bracią iluminowali.

Interes jmp. starosty gniewkowskiego w instrukcyi do jo. księcia jmści prymasa zalecić respektowi jego jmp. marszałkowi zlecamy.

Jmp. Racięskiego desolationem dóbr przez stanowisko wojsk kr. jmci szwedzkiego do ichm. pp. komisarzy odsyłamy, aby prævio juramento juxta modernum statum podatek zapłacił.

Pogorzeli świeża w tych czasach jmp. Wojciecha Jasińskiego regenta grodzkiego radziejowskiego, przeszłego pisarza grodzkiego kruświckiego, która go funditus z dworem et cum omni suppellectili domestico calamitoso eoque suspecto casu per flammam ignis afflixit, jako concivis emeriti województw naszych niemniejszą znajduje kompasją, któremu na terażniejszym sejmiku subvenire nie możemy, do przyszłego sejmiku ex limitatione przypadającego hanc calamitatem, jakoto i supliki wszelkie, osobliwie ichm. księży brdowskich odkładamy.

Za koszty pana chorążego bydgoskiego erogowane względem deklarowanego konia p. generałowi Nierothowi imieniem województw na tysiąc złotych asygnacją jmp. marszałkowi dać zlecamy. Na list do województwa łęczyckiego odpisać jmp. marszałkowi zlecamy. Limitacją zaś pro octava Junii sobie zapisujemy. — Działo się w Radziejowie dnia 14 maja, roku 1705.

Antoni Zboży Zakrzewski podstoli brzeski kujawki, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, mp. (L. S.)

61.

1705. Junius, 8.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 198.

210. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia intra octavas festi sacratissimi Corporis Christi (Junius, 16), anno Domini 1705. — Obtulit generosus Mathias Rudzki.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik do Radziejowa, miejsce zwyczajne obrad naszych, na dzień dzisiejszy ex vi limitationis przeszłego sejmiku przypadający zgromadzeni. Przy gotowości i ochocie ichm. pp. rotmistrzów województw naszych, jako się nam w kole braterskiem oświadczyli, podatki dawniejszemi

uchwałami postanowione jako i szeleżne juxta tarifam anni 1681, simple pogłównego juxta tarifam 1691 annorum i toż czopowe in toto aprobawszy, ichm. pp. komisarzy do pomienionych podatków uproszonych naznaczonych bratersko compellamus, aby juxta praescriptum pomienionych przeszłych uchwał przerweczone podatki, miejsce i dzień naznaczywszy, jak najprędzej do siebie zwozić nakazali, sukkolektorów swoich do wybierania postanowili i nieomieszkanie jmp. rotmistrzów (gdyż bez tego być nie podobna) z kompaniami ichmościów kontentowali i ekspedyowali.

A że zachodzi nas ichm. pp. komisarzy w kole braterskiem informacya, iżby tak nagłej ichm. pp. rotmistrzów kontentacyi i ekspedycyi podatki uchwalone wystarczyć nie mogły, tedy podatki pogłównego z Żydów, młynarzów, mielczarów, owczarów ex quovis capite po trzy złote przychwalamy. Także karczmy novae erectionis i te których w taryfie nie masz, a przedtém nie kontrybuowały i témże contribuere nie chcą i też i inne karczmy, bądź to w dobrach ziemskich, bądź królewskich, bądź duchownych, bądź cujuscunque status et religionis, na jakichkolwiek gruntach wymyślonych i postanowionych, do pomienionych podatków szeleżnego i czopowego adjungimus. Żydzi, którzy garce swoje mają, piwa z osobna warzą, gorzałki palą, do tych podatków szeleżnego i czopowego wypłacenia annectuntur; w czém wszytkiem seriam (modo bene fiat patriae) animadversionem, investigationem, pieniędzy indilatam exactionem przed ichmościami pany . . . , ichm. pp. komisarzom zlecamy.

Juramenta zaś na pomienione podatki szeleżnego i czopowego z dóbr ziemskich, królewskich i duchownych przez podstaroście z karczmarzem przy atestacyi pańskiej novae tylko erectionis i innych wynalezionych karczm, z miast zaś i miasteczek przez burmistrze, albo dwu przy atestacyi burmistrza rajców, z innych zaś przez same wszelkie osoby wykonywane być mają. Ichm. pp. komisarze czopowego województwa inowrocławskiego, ponieważ na terażniejszym sejmiku (expositis rationibus) dać rationem z pomienionego podatku nie mogli, tedy onę na przyszłym sejmiku uczynić mają.

List instancyalny do jmp. generała Nierotha o wypuszczenie ex custodia ślachtetnych ichm. pp.: Solerzyckiego, Klonowskiego, Błóńskiego, kiedy się na nich dotąd obwinienia nie pokazało i nie pokazuje okazyja, supplicibus do koła naszego przez małżonki onych traditis annuentes, jmp. marszałkowi koła naszego napisać zlecamy.

Pogorzalców wszelkich w województwach naszych circa beneficium legis konserwujemy i ichm. pp. komisarzom, præviis juramentis przed ichmościami, lubo w grodach województw naszych præstandis, conservari committimus. Legacya do Rawicza, do najjaśniejszych szwedzkiego in eo elektora polskiego królów przez jmp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, marszałka koła naszego, odprawiona, także i inne prace, fatygi dla województw przez jegomości non sine dispendio fortunæ podjęte bratersko amplectimur; w czém, że præmiari virtus solet, natenczas tylko tysiąc złotych z podatku czopowego województw obudwu za straty i koszta jegomości naznaczymy i deklarujemy.

Asygnacye tak jmp. Jakóba Wysockiego podstolego gostyńskiego przez jmp. Jana Koleczyńskiego podczaszego inowrocławskiego, sędziego grodzkiego radziejowskiego, na 2,000 złotych p. de data w Radziejowie die 22 Decembris, anni 1704, jako i jmp. Kazmierza Kackowskiego rotmistrza województwa brzeskiego kujawskiego przez jmp. Jakóba Szczawińskiego wojewodzica inowrocławskiego, marszałka konfederackiego województw naszych, na tysiąc złotych do podatku czopowego województwa brzeskiego kujawskiego aprobujemy i reszty ichmościom dobrać pozwalamy.

Supliki wielebnych oo. brdowskich, także miast, miasteczek województw naszych ichm. pp. komisarzów resolutioni cum consideranda conflagrationis ratione oddajemy i do ichmościów odsyłamy. Miasteczko Radziejów, lubo to visibiliter zdawna w sobie jest zrujnowane, tak iż in loco consiliorum nostrorum w niém substancyi do czasu krótkiego nie masz, daleko i terażniejszym nieszczęściem przyciśnione, częstokroć do nas suplikując, aby uznało w prośbach swoich tak gęstych levamen, do osobliwego respektu i decyzji ichm. pp. komisarzów remittimus.

Pogorzel jmp. Wojciecha Jasińskiego regenta radziejowskiego, przeszłego pisarza grodzkiego kruświckiego, funditus ze dworem ponieasiona, jako na przeszłym sejmiku znalazła in cordibus nostris compassionem i do terażniejszego sejmiku otrzymała suspensionem, tak onę i natenczas fraterne condolentes przyjmując, z pomienionój suspensy rezolwujemy tegoż jegomości, z tém jego, żal się Boże, nieszczęściem pro consolatione practicata w województwach naszych ac efficaci decisione (którą acceptabimus) do ww. ichm. pp. komisarzów województwa brzeskiego kujawskiego odsyłając.

Którą to uchwałę naszą jmp. marszałkowi ręką własną podpisać i do ksiąg grodzkich radziejowskich podać zlecieliśmy i zlecamy. — Działo się w Radziejowie dnia 8 czerwca, roku pańskiego 1705.

Antoni Zboży Zakrzewski podczaszy brzeski kujawski, marszałek województw kujawskich, manu propria. (L. S.)

62.

1705. Junius, 22.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 200.

211. [Limitatio laudi conventus particularis Radziejoviensis.]

(Brak oblaty).

My rady, dygnitarze i całe rycerstwo województw brzeskiego i inowrocławskiego nieustającą mając chęć i wolą wszelkim sposobem subvenire lachrymabili patriæ, oraz servare intaminatam fidem, z tą intencją zjachaliśmy na sejmik pro 22-da præsentis ex limitatione, abyśmy mogli skutecznie consilia nasze formare. Więc że jeszcze non venit hora, za spólną tedy zgodą zapisać limitacją zlecieliśmy jmp. marszałkowi pro 20 Julii; na który czas każdego z obywatelów kujawskich naszych obligamus, aby raczył przybyć do spólnój jako obrady tak obrony. Działo się w Radziejowie die 22 Junii, anno 1705.

J. Trzebuchowski marszałek województw kujawskich, mp.

63.

1705. Junius, 26.

Radziej. grodzka Relation. 12, f. 202.

212. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum Nativitatis sancti Joannis baptistae proxima (Junius, 27), anno Domini 1705. Obtulit generosus Stanislaus Laskowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe koło rycerskie brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw do Radziejowa na dzień 26 czerwca z uniwersalu jo. księcia jm. kardynała, także i jw. jmp.

Piotra i Jakóba z Paradyza Bronisza starosty pyzdrskiego, marszałka konfederacyi generalnej warszawskiej zgromadzeni. Attoniti tak wielkiej rzeczyp. nieszczęśliwości, że quasi orphani derelicti tułając się dotąd sine velis et remis inter inundantes periculorum zdrowiu i fortunom naszym, a co najżałośniejsza non sine periculo wiary świętej katolickiej, swobodom quondam ślacheckim, etiam cum discrimine prærogativarum tej ojczyzny procellas ignorantes qua divina effata justo Dei iudicio pro peccatis nostris na nas immissa, trahant tutum et securum integritati tej ojczyzny desiderabile receptaculum, które nam Pan Bóg per diplomata najjaśniejszego kr. jm. Karola szwedzkiego pokazać raczył. W czém nas præsentialiter na naszym sejmiku jw. jmp. generał Neroth per scripta, oraz jmp. Piper major regimentu tegoż affidant, potrzebując tego po nas, aby każdy z nas nomina daremus in scripto pomienionemu jmp. generałowi Nerothowi, jak obszerniej edisserit skrypt tegoż jmp. generała, którego tenor talis.

Hisce notum facio omnibus et singulis nobiles, quoniam comitiæ nostræ nunc instant, ideo nomine sacræ regiæ majestatis Sueciæ, magnifici domini, jubeo omnibus et singulis ordinis equestris, ut unanimiter instantes comitiis frequentent, si pœnam cum confiscatione bonorum injunctam evadere velint et ne negent, quod hoc mandatum vobis notum non fuisset, tunc omnino nomina vestra subscribatis membrano hoc. Datum Gneznæ die 24 Junii, 1705 anno. Carolus Neroth.

Tedy uważając absentiam wielu ichm. pp. braci naszych, ponieważ non particulariter sed communiter et generaliter uchwały i postanowienia nasze zwykły stawać i powinny, non intrando natenczas in puncta consiliorum w pomienionych uniwersałach expressorum, obviando rigori w zwyż wypisanym mandacie wyrażonemu, a oraz succurrendo substancyom braci naszych tu nieprzytomnych: sejmik ten cum toto effectu pro die 3 Julii limitujemy, zagrzewając i upraszając ichm. pp. braci naszych, wielce miłościwych panów, aby tak consulendo bono publico jakoteż incolumitati fortun i zdrowia swego na przyszłym, da Pan Bóg, sejmiku sami osobami swemi compareant.

A że potrzebne być baczą województwa nasze do przyszłego, da Bóg, traktatu libertacye i dyplomata dane do rąk jako jmp. podstolego gostyńskiego tak i jmp. starosty gniewkowskiego, tedy aby też instrumenta na przyszły, da Pan Bóg, sejmik ichmość. comportent, upraszamy. Interea vero temporis intra dies limitationis uprosieliśmy jw. ichm. pp.: Michała z Działynia Działyńskiego bydgoskiego, Andrzeja na Jarano-

wie Jaranowskiego kowalskiego kasztelanów, senatorów naszych, aby wzięwszy na się officium senatorium, do jw. jmp. Nerotha i oraz o alewiacyą w tym miesiącu siódmym albo przynamniej secundum juramenta cum diminutione kwoty i taksy za woły i samymi prowiantami żeby się jegomość kontentował, gdyż in hac egestate temporum i na przednowku non est medium przedać co, ut desideria contententur pieniędźmi i od futeraziów uwolnienia et ut abstineat et ab executionibus quibusvis rigidis do przyszłego sejniku; także aby ex nexu skryptu pewnego przez jmp. podczaszego brzeskiego, a marszałka koła naszego, jmp. Nerothowi danego tegoż ekswinkował i nas in termino statuitionis nie trzymał i owszem liberos reddat. Temuż jmp. podczasemu dajemy præsens testimonium, jako ex consensu województw instantiales za więźniami, za których eliberacyą industriæ dexteritatie jww. ichm. pp. senatorów committimus, a ktokolwiek ma libertacye najjaśniejszych majestatów, aby circa privilegia eorum in omni indemnitate i na ten siódmy miesiąc konserwowany był i ichm. pp. rotmistrze aby od kontrybucyjej siódmego miesiąca liberi być mogli, upraszać będą.

Dogadzając zaś publicznej uchwale podatków na chorągwie województw naszych, tedy currentiam zapłaty przyznawamy a prima Julii, nil derogando wydanym asygnacyom przez ichm. pp. marszałków, które approbams; super renitentes jednak placenia podatków aby executio fortis militaris extendatur. Ichm. pp. rotmistrzom za konserwacyą dotychczas ichmościów kompaniej przy sobie kosztem swoim trzymanie onych po dwa tysiąca tak z województwa brzeskiego jakoteż i inowrocławskiego deklarujemy.

Delaty przeszłe jako jmp. wojskiego kruświckiego u jmp. podstolego kijowskiego i u innych ichmościów będące aby na przyszły sejmik mogły być zniesione i produkowane. A ponieważ querulantur ichm. bracia nasi, że ichm. pp. sukkolektorowie ultra praxim po groszy trzy biorą od złotego: tedy tychże ichm. pp. sukkolektorów obligujemy i obowiązujemy præsentis puncto laudi, aby moneta currenti tenże podatek wybierali i po groszu jednym tylko od każdego złotego płacono im. Które to punkta una cum limitatione za zgodą koła rycerskiego ręką moją podpisuję i do grodu podawam. Działo się w Radziejowie die 26 miesiąca czerwca, roku 1705.

Jan na Głęmbokiém Głęmbocki marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, mp.

64.

1705. Julius, 3.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 210.

213. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis una cum limitatione].

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta post festum Visitationis beatissimae Virginis Mariae proxima, (Julius 9), anno Domini 1705. Obtulit generosus Adamus Pęcinski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe koło rycerskie brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw do Radziejowa na dzień dzisiejszy ex vi limitationis sejmiku przeszłego z uniwersału jo. księcia jm. kardynała, także jw. jmp. Piotra i Jakóba z Paradyza Bronisza starosty pyzdrskiego, marszałka konfederacyi generalnej warszawskiej, zgromadzeni. Stosując się do wzwyż pomienionych uniwersałów jako jo. księcia jm. kardynała i prymasa tak jw. jmp. marszałka konfederackiego, którym do traktatu z najjaśniejszym królem jm. szwedzkim raczą nas compellere innitendoque laudo poznańskiego i kaliskiego województw, uprosiliśmy e medio nostri na zjazd walny warszawski z województwa brzeskiego ww. ichm. pp.: Macieja hrabię na Łabiszynie Gembickiego nakielskiego etc. starostę: Jakóba z Budziszławia Wysockiego podstolego gostyńskiego, z województwa inowrocławskiego ww. ichm. pp.: Pawła z Chomęcic Morawskiego gniewkowskiego, Jana na Głębokiem Głębockiego nieszawskiego, koła naszego marszałka, starostów, za posłów cum plenaria facultate et potestate concludendi tractatus z rzeczyp. i z najjaśniejszym królem jm. szwedzkim. Tychże ichm. pp. posłów fide, honore et conscientia obligujemy, aby conformantes sese ad sensum całej rzeczyp., remotis privatis occasionibus, publiczny interes sub tempus praesens turbulentum utrzymywali i żeby integritas prowincyj należących do Polski zostawała, instabunt ichm. pp. posłowie, aby sine avulsione fundi którejkolwiek prowincyj ten traktat zakończony był, pacta Olivensia illæsa ut maneat. Committimus także ichm. pp. posłom, aby consentientibus provinciis, stante tractatu, jmp. marszałek konfederacki dyploma ręką swoją i jo. księcia jm. kardynała podpisane wydał najjaśniejszemu królowi Stanisławowi i tenże najjaśniejszy król jegomość more antiquo ażeby poprzysiągł pacta conventa od rzeczyp. podane.

Expostulabunt przytém ichm. pp. posłowie opportuno tempore przy traktacie, że według dyploma najjaśniejszego kr. jm. szwedzkiego

pod Toruniem danego, nie miały być na żadne kontrybucye wydane palety; co że się secus stało, aby na dalszy czas te województwa od kontrybucyj i od prowiantu wolne były w wielkich i nieznośnych krzywdach przez ichm. pp. wojska litewskiego poczynionych ichm. braci naszym, ani likwidować chcących się: uprosiliśmy za posłów, w. jmp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego z jmp. Słubickim do jw. jmp. wojewody wilińskiego, hetmana wielkiego w. księstwa litewskiego, aby ciż ichm. pp. posłowie według instrukcyi ichmościom danej desideria injuriatorum proponant. Także do najjaśniejszych majestatów jako kr. jm. szwedzkiego tak króla jm. polskiego Stanisława pierwszego uprosiliśmy za posłów ww. ichm. pp.: Macieja hrabię na Łabiszynie Gembickiego starostę nakielskiego, Jakóba z Budziszławia Wysockiego podstolego gostyńskiego, aby ciż ichm. pp. posłowie per instantiam najj. kr. jm. Stanisława za blisko następującym traktatem jako od siódmego miesiąca tak od wszelkich kontrybucyj et a quibusvis executionibus libertacyą otrzymali, osobliwie transiens militia przez też województwa zabieraniem podwód, wymuszeniem składania sobie prowiantów et similium aby się nie naprzykrzała.

Ciż ichm. pp. posłowie nomine publico wniosą instancją za wszystkimi więźniami: osoliwie jednak ichm. pany: Pawłem Dąbskim, Piotrem Wolskim, Franciszkiem Kołodzkim, Bartłojem Zaleskim, Janem Solerzyckim, — — — Klonoskim, aby od więzienia liberentur ex singulari clementia najjaśniejszego króla jm. szwedzkiego. Na przyszłym, da Bóg, zjeździe warszawskim, ktobykolwiek ex concivibus nostris praesentialiter stanął, tedy pari activitate z ichm. pany posłami gaudebit, stawając circa praescripta instructionis od województw.

Zalecamy też osobliwej pamięci et promotioni interes injuriatorum, jakoto, w zabranii zboża łasztów po spichrzach wrocławskich, nieszawskich i innych zniesieniem ogniem miasteczek i wsiów, aby przy traktacie na pilnej ichmość. mieli pamięci.

Dla znoszenia zaś się z innemi województwy, ut pateat unitas w naszych województwach et conformitas z prześwietnemi województwy wielgopolskiemi, jmp. marszałek listem nomine publico korespondować będzie.

Obligamus też w tém ichm. pp. posłów, aby do żadnego punktu traktatu nie przystępowali, póki cała rzeczyp. in unum non conveniet i żeby sine scissione tak w Koronie jako i w w. ks. litewskiem prowincye do traktatu przystępowali.

Poglówne anteriori laudo na Żydów włożone i opisane approbatur, eo præcauto, aby nie od ichm. pp. komisarzyw ale od jmp. marszałka koła naszego asygnacye do nich wydane były.

Subveniendo prośbie wniesionėj przez jmp. Michała Racięskiego, dóbr Brzezia heredem, ex ratione płacenia kontrybucyėj z téjż wsi Brzezia ichm. pp. komisarzom szwedzkim na dwie części, to jest, do województw kaliskiego i brzeskiego, tedy committimus ichm. pp. posłom uproszonym jako do najj. majestatu tak i do jmp. Nerotha, aby krzywda concivis nostri mogła być uznana.

Na listy ichm. powiatu bydgoskiego i kowalskiego kasztelanów, senatorów naszych, aby quam condignissime jmp. marszałek respondeat, zlecamy to jegomości.

A że ex publico consensu et unanimi voto koła naszego zaszła instancya pisania do jmp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego, marszałka naszego protunc, z uniwersału najjaśniejszego kr. jm. Stanisława, do jw. jmp. generała Nerotha za więźniami in jugo servitutis zostającymi, która sinistram sprawiła interpretationem jegomości, przenika serca nasze uskarżającego się, jako justam in pectoribus nostris znajduje compassionem, tak publicam odbiera in hac consilii nostri ara sponsionem, że z woli koła naszego rycerskiego list ordynujący do jw. jmp. Nerotha et actis oblatowany præcise za więźniami intercessionaliter pisany, tedy ex omni vinculo sinistræ interpretationis evincimus et pro indemnitate spondemus.

Sejmik zaś nasz ten dla korespondencyėj ichm. pp. posłów z województwy naszemi ad primam Augusti limitujemy i na miejsce jmp. marszałka dla przysługi województw na przyszłej, da Pan Bóg, walnej radzie warszawskiej bawiącego się, jeżeliby in omnem casum zjachać jegomości nie przyszło, jmp. Ludwika Boruckiego pisarza grodzkiego inowłocławskiego tanquam substytuta upraszamy, dając eam potestatem jegomości, iż za doniesieniem materyėj słusznėj, któraby nie była proposita w kole naszym, convocare mógł ichm. pp. braci ad resolvendum. Którą to uchwałę ręką jmp. marszałka naszego podpisać i do grodu podać zlecamy. Działo się w Radziejowie die 3 Julii, 1705 roku.

Jan na Głębokiém Głębocki starosta niezawski, sędzia grodzki brzeski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, mp.

65.

1705 Julius, 11.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 207.

214. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta in vigilia festi sancti Jacobi apostoli (Julius, 24), anno Domini 1705. Obtulit generosus Adamus Pściński.

Instrukcyja na zjazd walny za uniwersałem najprześwietniejszego książęcia jm. kardynała i prymasa, w Warszawie do traktatu generalnego o pokój pro die 11 Julii złożony, ww. ichm. pp.: Maciejowi hrabi na Łabiszynie Gembickiemu nakielskiemu etc. starości, Jakóbowi z Budziszława Wysockiemu podstolemu gostyńskiemu, Pawłowi z Chomęcic Morawskiemu gniewkowskemu, Janowi na Głębokiém Głębockiemu niezawskiemu i marszałkowi koła naszego starostom, posłom uproszonym brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw die 26 Julii odprawującego się, w roku 1705 dana.

Któż posępnych chmur obłokami zaćmionego słońca, ut sereno Phœbus respiciat orbem oculo, conspicerere wesolém nie życzy okiem? któż w burzliwych nawałnościach æstuantis pelagi uśmierzenia procellarum i przybicia się ad fortunæ spei promontorium præcordialibus non adspirat votis? i już w zalanej nawałnościami nawie, aby emergat ex fluctibus reflorescentem ramum olivæ attingere ardentibus votis non desiderat: tak się i o naszej ojczyźnie ma rozumieć, kiedy już ad occasum tych, któremi a sæculis jaśniała kwitnącej wiary św. katolickiej rzymskiej i najkosztowniejszego klejnotu copioso sanguine od antecesorów nabytego złotój wolności sideribus, już się w ciemnościach wewnętrznych niezgód offusam caligine i w nawałnościach concutientium inter se fluctuum et procellarum baczy być ponurzoną. Gdy tedy jeszcze jakiegokolwiek salvandi przez ogłoszony uniwersałem najprześwietniejszego księcia jm. kardynała i prymasa traktat z najjaśniejszą Koroną szwedzką pokoju podają się media: upraszamy ichm. pp. posłów, aby jako na niewzruszonym fundamencie in integritate wiary św. katolickiej rzymskiej et immunitatum ecclesiasticarum juxta obloquentiam pactorum Olivenisium, których we wszystkich punktach utrzymanie dexteritati ac illibatae conscientia ichm. pp. posłom committimus, był stanowiony przy nale-

z ytem temuż najprześwieńszemu księciu jm. kardynałowi i prymasowi za wszystkie starania około dobra pospolitego podziękowaniu.

1. To zlecamy naszym ichm. pp. posłom, ażeby integritas prowincyj należących do Polski zostawała et sine avulsione fundi którejkolwiek prowincyi ten traktat zakończony był.

2. Pacta Olivensia ut illæsa maneant.

3. Committimus także ichm. pp. posłom, aby consentientibus provinciis, stante tractatu, jmp. marszałek konfederacki dyploma ręką swoją i jw. księcia jm. kardynała podpisane najjaśniejszemu królowi jm. Stanisławowi wydał.

4. Najjaśniejszy król jm. polski Stanisław pierwszy aby more antiquo poprzysiągł pacta conventa od rzeczyp. podane.

5. I to też pamiętać będą ichm. pp. posłowie, aby do żadnego punktu traktatu nie przystępowali, póki prowincye wszystkie in unum non convenient i żeby sine scissione też prowincye zostawały.

6. Bacząc wielkie rzeczyp. naufragia, tedy czas koronacyi jak najprędzej aby był naznaczony, starać się o to będą ichm. pp. posłowie.

7. Po koronacyi trybunał koronny sub nomine nowego pana w czasie prawem opisanym aby się odprawował, o powszechny konsens całej rzeczyp. starać się będą.

8. Za wszystkimi więźniami inferrent prośby nomine województw naszych ichm. pp. posłowie do najjaśniejszego króla jm. Stanisława, aby per instantiam jego do najjaśniejszego króla jm. szwedzkiego ciż wszyscy więźniowie mogli być wyzwoleni.

9. Interes injuriatorum, jakoto w zabranych zboża łąsztach, w znieśieniu ogniem miasteczek, wsiów, aby przy traktacie singularissime tak wielkiej krzywdy concivium braci naszych był przez ichm. pp. posłów traktowany, wielce upraszamy.

10. A że najjaśniejszy król jmści szwedzki ex singulari sua munificentia przez dyploma wydane sub tempus obsidionis Torunia deklarował żadnych na wojsko swoje z województwa brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego nie wybierać kontrybucyj, co że się secus stało: upraszać będą ichm. pp. posłowie, aby na dalszy czas te województwa od wszelkich kontrybucyj i prowiantów wydawania wolne być mogły. Caetera prudentiæ et activitati, osobliwie dając facultatem et potestatem finaliter concludendi tractatus najjaśniejszego króla jmści szwedzkiego z najjaśniejszą Koroną polską i w. ks. litewskim, ichm. pp. posłów committimus.

Jan na Głębokiem Głębocki starosta nieszawski, sędzia grodzki brzeski, marszałek koła rycerskiego brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw, manu propria.

66.

1705 Julius, 20.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 212.

215. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

(Brak oblaty).

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw, tu w Radziejewie stanawszy in termino z uchwały limitacyi ad diem hodiernam incidentis in loco consiliorum dla kontynuacyi publicznej obrady, kiedy dla zatrudnienia różnych wojsk przechodzących solitus congressus concivium nie mógł comparere, ani dalszego rozrządzenia vigore instrumentu do tego sejmiku regulującego providere, dlaczego de consensu koła tego zleciliśmy prorogować też radę naszą ad diem 17 Augusti. — Działo się w Radziejowie 20 Julii, 1705 anno.

Jan Trzebuchowski marszałek województw kujawskich, mp.

67.

1705. Augustus, 1.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 218.

216. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum Transfigurationis Domini nostri Jesu Christi proximo (Augustus, 8), anno Domini 1705. — Obtulit generosus Stanislaus Laskowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe koło rycerskie brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw do Radziejowa na dzień pierwszy miesiąca sierpnia ex vi limitationis sejmiku przeszłego zgromadzeni. Ponieważ w kole naszym braterskim przez supliki, osobli-

wie probostwa strzełińskiego conquestum, iż ichm. pp. kompanii jmp Kaźmierza z Rojewa Kaczkowskiego rotmistrza województwa brzeskiego nad asygnacją sobie od ichm. pp. komisarzy więcej exigunt żołnierskimi swemi uchwałami: tedy tychże ichm. pp. komisarzy kompanią praesenti laudo obstringimus, aby in futurum jako nad publiczną uchwałę tak i nad asygnacye dane ichmościom żadnej egzakeynej non praetendant i krzywdy, którekolwiek w Strzelnie są przez tychże ichmościów kompanią poczynione, aby sądzone były przez ichm. pp. komisarzy una cum satisfactione instantanea obywatelom miasta Strzelno (mediate comprobatione) praestanda.

Podatek pogłównego i szelężnego anterioribus laudis uchwalony approbatur; którego płacenie, uważając desolationem bonorum i osób umniejszenie circa praesentia calamitosa tempora, secundum nova abjurata in praesentia ichm. pp. komisarzy i sędzie ziemskim, także grodzkim brzeskim i inowrocławskim na miejscach zwyczajnych w województwie brzeskim w grodzie brzeskim, a w inowrocławskim w Inowrocławiu respektem pogłównego przez posesorów lub administratorów, respektem zaś szelężnego przez kaczmarzów in praesentia ichm. pp. posesorów lub administratorów, w miastach zaś i miasteczkach przez burmistrzów od dnia dzisiejszego za tydzień expedienda przyrzekamy sobie; na który czas tymże ichm. pp. komisarzom komisją ad reasumendum naznaczamy, ac facultatem limitandi pozwalamy. Ktoby zaś ten podatek według dawnych abjurat i taryf zapłacił, tedy post expedienda juramenta wyplacona kwota w kurencyjej terażniejszego podatku computari powiinna. A jeżeliby ex concivibus nostris kto do juramentu nie stanął, tedy według taryfy ten podatek płacić będzie powinien.

Do którego podatku pogłównego wszystkie dobra duchowne, plebanie, mieszkańcy na miejscach poświętnych płacenia należec mają; także karczmy generaliter wszystkie w dobrach ślacheckich, królewskich, duchownych, etiam et novae erectionis okrom tych, które per legem publicam sejmu lubelskiego po dobrach królewskich są poznoszone, szelężne płacić powinni będą, zlecając to ichm. pp. komisarzom, habito respectu na przyszłe uchwały, aby tych karczem in praerudicium praw wystawionych w registra praesentis currentiae nie wprowadzali. Co by przez ichmościów stało się ultra mentem uchwały, to irritum et inane być uznajemy ac praesenti laudo wszelkie wprowadzenie i kwity anihilujemy i anihilować in futurum sobie przyrzekamy, dando et con-

cedendo ichm. pp. starostom, posesorom dóbr królewskich potestatem na zniesienie karczem per antierius laudum conscriptam et concessam.

A gdy żadnego in ulteriori modo contribuendi ad praesens mieć nie możemy porządku przez zabranie registrów i taryf z grodu w województwach obudwóch, a iż nie wiemy quantitate dymów: tedy praesenti laudo postanawiamy, aby novam tarifam formando super realitate dymów, ichmośc. possessores dóbr i administratores, w miastach zaś i miasteczkach burmistrze na tejże komisyej juramenta praestent.

Kontentując za prace, koszta i fatygi jmp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, jako i innych ichmościów na podobną funkcyą poselstwa ad multoties będących, asygnacją wydać temuż jegomości do czopowego albo najprędzszego podatku ichm. pp. komisarzom zlecamy.

Miasta wszystkie i miasteczka, osobliwie Radziejów, których manifestam widząc ruinam, aby w czopowym, w szelężnym mogły mieć folgę, moderamini ichm. pp. komisarzy podajemy. Pogorzalców wszystkich circa beneficia legis konserwujemy.

Interea kongres nasz dla korespondencyej z ichm. pp. posłami, o którą ichmościów upraszamy, do dnia 15 miesiąca września limitujemy et actum eundem praesentem ręką jmp. marszałka podpisać zlecamy.—Działo się w Radziejowie dnia 1 sierpnia, 1705 roku.

Jan na Głębokiém Głębocki s. u., s. g. b., marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego, mp.

68.

1705. Augustus, 17.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 217.

217. [Limitatio conventus particularis Radziejoviensis.]

(Brak oblaty).

My rady i dygnitarze województw brzeskiego i inowrocławskiego kujawskich, stanawszy tu w Radziejowie in loco consiliorum według limitacyi pro die 17 Augusti, chcąc kończyć consilia nostra, więc że nieustająca nas opprimit in exactionibus hostilitas, dla której nie możemy

według dawnych praw subvenire labenti patriæ i obrad naszych konformować według uniwersału de lege et pro lege wydanego die 13 Aprilis, 1705 anno, za zgodną terażniejszego zjazdu uchwałą limitujemy ten sejmik pro 9 Septembris, salvis conditionibus et punctis in prioribus limitationibus expressis. — Działo się w Radziejowie 1705 anno, die 17 Augusti.

J. Trzebuchowski marszałek województw kujawskich, mp.

69.

1705. September, 15.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 228.

218. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia in crastino festi Exaltationis sanctae Crucis (September, 15), anno Domini 1705. — Obtulit nobilis Franciscus Grabiński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego zjechawszy się na miejsce zwyczajne consiliorum do Radziejowa na sejmik ex vi limitationis anterioris na dzień dzisiejszy przypadający. Chcąc jak najprędzej labenti nietylko consiliis, ale et armis succurrere patriæ i chorągwiom od nas uchwalonym zapłatę realem obmyśleć: tedy pogłówne (do którego i ludzie różni należeć będą), tudzież i szelężne anterioribus laudis juxta nova abjurata uchwalone moderno laudo approbamus et ratificamus. Które juramenta expedienda ze absentia officiorum terrestrium et castrensiarum tardabat i prędkiemu wybieraniu renitentiam causabat: tedy praesenti laudo constituimus, aby pomienione juramenta tak szelężnego jako i pogłównego na komisjach, które praesenti laudo brzeskiemu w Brześciu, inowrocławskiemu w Inowrocławiu województwom w przyszły a data praesenti najbliższy poniedziałek aby były przyjmowane, upraszamy ichm. pp. komisarzy in praesentia tychże ichm. pp. komisarzy, non obstante absentia pomienionych officiorum terrestrium et castrensiarum, za atestacyami super realitatem ichm. pp. posesorów aut heredum expediantur.

Na który czas każda wieś, miasta, miasteczka województw obudwu ad praestandum hocce juramentum z gotowemi pieniędzmi quantitatis tantæ, na jaką ma przysiędz, compareat et post praestitum pomienione podatki aby oddał, praesenti stringuntur laudo. Inquantum by zaś na przyszłą komisją która wieś lub miasto tak ad praestandum juramentum quam ad satisfactionem realem była renitens: tedy ichm. pp. rotmistrze militari super renitentes utentur executione i tymże absentibus et renitentibus beneficium juramenti currere nie powinno in posterum tylko według taryfy primitivo laudo uchwalonej płacić tenebuntur.

A że różne zachodzą kwerymonie poddanych z dóbr różnych duchownych, królewskich i ziemskich super exorbitantias ichm. pp. żołnierzy nowozaciężnych województw naszych, tedy upraszamy ichm. pp. rotmistrzów, aby każdemu injuriato administretur justitia i każdy excessivus sądem rotmistrzowskim i towarzyskim był dekretowany. Inquantum by zaś injuriatus albo z dekretu tegoż żołnierskiego był nie kontent, albo per aliquam conniventiam excessivus nie był sądzony: tedy a decreto wolna parti apelacya do sądu komisarskiego permittitur, albo in casu renitentiae sądu towarzyskiego injuriatus pozew sub nomine ichm. pp. komisarzy exorbitanti pod chorągwią ma kazać położyć, a judicium commissoriale solita praxi tak żołnierza excedentem jako też poddanego, inquantum by się żołnierz na niego skarżył, sądzić będzie et quod justitiae et æquitatis erit, super utramque partem decernet.

Zaszło nas petitum miast i miasteczek województw naszych, abyśmy instancją naszą do ww. ichm. pp. komisarzy województw obudwóch do czopowego uproszonych ich oczywistą jakokolwiek mogli restaurare ruinam, aby każde miasto in prima optione do trzymania czopowego mogło być za takową kwotę, jakoby kto inszy miał dawać: tedy zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego, aby nomine publico listownie za temiz miastami instet, aby desideria ich suum mogły sortiari effectum. Infelici sorti jmp. Szymona Kołodzkiego świeżą konflagratą permissione divina dotkniętego jako compatimur, tak interes ten do afektów braterskich na przyszły sejmik ex limitatione przypadający odkładamy.

Sejmik zaś terażniejszy ad diem 29 Octobris limitujemy i uchwałę tę naszą jmp. marszałkowi koła naszego podpisać zleciliśmy. — Działo się w Radziejowie dnia 15 września, roku pańskiego 1705.

Ludwik Borucki pisarz grodzki inowrocławski, marszałek koła rycerskiego brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw, manu propria.

70.

1705. October, 29.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 244.

219. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejovieni feria tertia post festum Omnium Sanctorum proxima (November, 3), anno Domini 1705. Obtulit generosus Adamus Piciński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe koło rycerskie brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw zgromadzeni na sejmik ex limitatione na dzień dzisiejszy w Radziejowie przypadający. Lubo w ostatnich częścią przez włożone na nas tym czasem kontrybucye, częścią przez często przechodzące varii authoramenti wojska będący nie szczęśliwościami, rozumiejąc jednak, że z tych nawałności pozwoili nam opatrność boska elicitari, gwoli czemu publica non deserimus consilia, a raczej w nadzieję pożądanego pokoju terazniejszą zgodną uchwałę postanawiamy. Jakoto gdy nam ichm. pp. komisarze nasi donoszą, że miasta, miasteczka będący in pertinacia nietylko do rachunków do czynienia porządku z czopowóm zjeżdżają się, ale też i według zwyczaju o arendzie nie myślą, ani dbają: tedy præsenti laudo ad dispositionem ichm. pp. komisarzów, aby to czopowe in meliorem redigatur ordinem dajemy i zlecamy, komuby rozumieli arendować, albo ktoby prędszy in exsolutione był sumy, omnem committimus potestatem.

A że ichm. pp. rotmistrze donieśli nam żale swoje, że miasto odebrania nagrody za prace, fatygi i koszty od braci naszych różne odbierają niesmaki i z uchwały podatków secundum nova abjurata żadną miarą nie kontentują się i dlatego po razy kilka regimen i dyrekeyą nad znakami i chorągwiami mające w kole naszym składają; uprosiliśmy ichm., aby do sejmiku przyszłego limitationis, nad którym od ichm. pp. posłów deklarowana relacya będzie, fungantur officiis suis.

Uchwała jednak podatków anteriori laudo postanowionych manutentur i przez te następujące dwie niedzieli, aby ichmość. kompania

retenta exigant i ktoby był laudo publico refragarius, executio militaris z całą chorągwią na dobra tego dozwala się.

Lubo to zaś przeszłemi uchwałami naszymi sancivimus, iż ktoby dotąd przed ichm. pp. komisarzami województw naszych na podatki postanowione szeleżnego, pogłównego, podymnego nie przysiągł, już juxta tarifam pomienione podatki wydawać i wypłacać powinien; przecież na terazniejszym sejmiku wniesione excusationes zważywszy, calamitate singulari infelici terazniejszych czasów perpensa, znowu beneficium præstandi similis juramenti, którzy ichmość. nie przysięgli, a przysiądz satagunt, czy to przed ichm. pp. komisarzami, czy coram officio quocunque castrensi województw naszych pozwalamy i podług juramentów jako już uczynionych, tak i co one czynić będą, wybieranie przerzeczonych podatków być ma. Gdzieby zaś ichmoście exequentes nie zastali juramentu, to taryf umówionych trzymać się będą.

A że nie wiemy, jeżeli jest z wiadomością jw. jmp. wojewody kijowskiego, że ichm. pp. rotmistrze z pod komendy palety częścią na miesiące na hyberny po grodach województw naszych rozdali: tedy też województwa sentiendo, że tym paletom jako zrujnowane nie wystarczają, uprosiliśmy e medio nostri za posłów do tegoż jmp. wojewody, także i jw. jmp. stolnika w. ks. litewskiego, ichmościów: Andrzeja z Domaradzie Domaradzkiego sędziego grodzkiego kowalskiego, Ludwika Boruckiego pisarza grodzkiego inowrocławskiego cum sufficienti instructione, aby ciż ichm. pp. posłowie summam województw doniesli egestatem.

Querulantis także w kole naszym meritissimi in rep. civis jmp. Andrzeja Kołodzkiego chorążego bydgoskiego, rotmistrza województwa inowrocławskiego, super indebitam tractationem od ichm. pp. litewskich w Toruniu ex sinistra ludzi interpretatione na imieniu i honorze spólnie z ichmościami kompanią, aby jw. jmp. stolnikowi litewskiemu donieśli ichm. pp. posłowie hanc querimoniam et justam compassionem województw nad tą nieszczęśliwością jmp. chorążego.

Interes jmp. Jana Mniewskiego Lipia heredis respektem tegoż Lipia przez częste obozów stanowiska roku terazniejszego zrujnowania do sądów komisarskich województwa inowrocławskiego remittitur.

Na którą to dzisiejszą uchwałę unanimiter consentiundo, sejmik nasz za zgodą wszystkich ichmościów concivium do dnia 12 listopada prorogujemy i limitujemy, ręką własną jmp. marszałka hocce præsens laudum

podpisać zlecamy. — Działo się w Radziejowie die 29 miesiąca października, 1705 roku.

Jan na Głębokiem Głębocki starosta nieszawski, sędzia grodzki brzeski, marszałek koła województw kujawskich, manu propria.

71.

1705. November, 12.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 248.

220. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum sanctae Katharinae virginis et martiris proximo (November, 28), anno Domini 1705.—Obtulit generosus Stanislaus Laskowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe koło rycerskie brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex limitatione w Radziejowie przypadający zgromadzeni. Spodziewając się pacatam ac tranquillam oglądać remp. jako sub felicissimis auspiciis panowania coronati capitaj. kr. jmcj Stanisława pierwszego, alisci eam spem tracą województwa nasze, kiedy wojska jkr. mci, p. n. m., częścią i wojska w. ks. litewskiego po naprzykrzeniu się in Septembre per transitus różnych obozów i regimentów kr. jncj szwedzkiego, radzić już nie o fortunie, ale de salute concivium ledwo pozwalają i co ab origine Polski nie bywało, to wojsko w. ks. litewskiego przez wymyślne we dni dwóch albo trzech na dobra ziemskie kontrybucye i prowianty, na dobra zaś jkr. mci i duchowne hyberny duplęznaczając, do wypłacenia sobie częścią minis verberibus, więzieniem równych sobie braci i innemi extortionibus et oppressionibus przyniewalają: zacząć my, zostając non sine nimio sensu doloris, już się ultimis permittendo fatis, zlecamy naprzód jmp. dyrektorowi, aby manifestacją solenną in forma juris imieniem koła naszego coram actis publicis conquerulando przeciwko tymże ichm. wojskowym w. ks. litewskiego, bez ordynansu, bez wszelkiego uniwersału praemissa durissime exequentes, z tymiż ichmościami, salvo jure, ubi competierit, krzywdy każdej vindicandi, zaniósł. A jako województwa nasze każdego zwykły in publica functione degentem osobliwie kontentować, tak i jmp. Jakóba z Budziszawia Wysockiego pod-

stolego ziemie gostyńskiej meritissimum nietylko w województwach, ale in tota rep. civem tém praemiare za trudy i koszty jego raczą, że asygnacye ignotum przez kogo ex concivibus formowane na szelężne jako insze za przeszłe fatygi wydane a probujemy i na dalszy czas aby doniósł, quæ nos fata czekają, na rezydencyej i traktatu konkluzycyjomieszkał, tegoż jmp. podstolego upraszamy.

Stosując się zaś ad mentem listu najj. kr. jm. p. n. m., o inszej erekcyej wojska, tedy przychodzi nam podziękować ichm. pp. rotmistrzom tak brzeskiego kujawskiego jak i inowrocławskiego województw za wszelką ochotę i wszelkie ich rycerskie odwagi, obligando jednak w tém ichmościów, ażeby żadnymi egzekucyami ichmościom concivibus nie naprzykrzali się, jednak rekompensy ichmościów, jakoteż i wszystkie rententa, któreby exequi mieli, do dyspozycyej sejmiku przyszłego odkładamy, gwoli czemu tak respectu perceptorum jako i niedobrania komisją w Brześciu nazajutrz po święcie świętej Katarzyny in praesentia ichm. pp. komisarzów z brzeskiego województwa, w inowrocławskim zaś w Inowrocławiu naznaczamy.

Stosując się zaś do dawniej uchwały województw naszych, ichm. pp. wojskowym zapłatę ćwierci juliuszowej deklarujemy.

A że sufficientissime donoszą ichm. pp. komisarze województw naszych, że ichm. concives niektórzy będący kontenci z taryf dawnych podymnego, szelężnego, pogłównego i przez to do juramentu non accedunt, co baczą ichm. pp. komisarze cum injuria województw, bo kiedy według taryfy dawniej mniej dymów, ludzi i likworów wyszynkowanie, praesenti tempore tego wszystkiego większy accessus, przez co conquerulantur ciż ichm. pp. komisarze na wielką krzywdę województw: tedy obstringimus w tém wszystkich ichmościów etiam sub rigore grzywien czternastu, aby aequaliter ad praestandum juramentum przystąpili i tych wszystkich, którzykolwiek po grodach jakie formowali sobie juramenta, na przyszłą, da Bóg, komisją oneż per extractum ut comportent a to ad firmandum modum taryfie.—Karczmy także novæ erectionis, ile likworów po nich wydać mogą, na tenże termin do Brześcia remittimus.

Między zaś sposobami iuszymi contribuendi podatku najsprawiedliwszy concivibus nostris podatek szelężnego videtur, tedy i ten sposób do przyszłego sejmiku odkładamy.

Rachunek generalny ab ultimis incipiendo przez ichm. pp. komisarzów, poborców lub sukkolectorów cum comportatione regestrorum

delat retentorum, na przyszłym, da Bóg, sejmiku in præsentia concivium koła województw naszych determinujemy i sejmik ten nasz ad primam diem Decembris, to jest, do nazajutrzka święta świętego Andrzeja apostoła limitujemy, też obradę ręką jmp. marszałka koła naszego podpisać zlecamy.—Działo się w Radziejowie dnia 12 miesiąca listopada, w roku 1705.

Jan na Głębockim Głębocki, s. n., s. g. b., marszałek koła brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw, manu propria.

72.

1705. December, 1.

Radziej. grodzka Relation. 12, f. 252.

221. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum sancti Andreæ apostoli proximo (December, 5), anno Domini 1705. Obtulit generosus Nicolaus Reklewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe koło rycerskie brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw zgromadzeni na sejmik ex vi limitationis w Radziejowie przypadający. Lubo ufundowała nas najjaśniejszego króla jmci szwedzkiego, p. n. m., łaska przyobiecana, widząc województwa kujawskie zrujnowane, że do żadnych kontrybucyj należać nie miały, jednak przeciwko wyraźnej woli i deklaracyej ichm. wojskowi najj. kr. jmci szwedzkiego, procedendo za wydanemi znowu na powiaty paletami, executiones suas, nie pamiętając w niedawnym czasie na przechody varii autoramentu wojska, extendant: dlatego na terazniejszej obradzie poważamy się upraszać dobrotliwego i łaskawego majestatu naj. kr. jmci Stanisława pierwszego, p. n. m., aby za interpretacyą te województwa, jako miejscowym paletom wystarczyć i wydołać nie mogącój, od kontrybucyej i od prowiantów wydawania wolne być mogły. Gwoli czemu uprosiliśmy e medio nostri za posłów tak do najj. kr. jmci polskiego Stanisława pierwszego jako i do najj. kr. jmci szwedzkiego do Warszawy ww. ichm. pp.: Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, jmp. Jana na Głębockim Głębockiego nieszawskiego etc. starostę, marszałka koła naszego z obudwóch województw tak brzeskiego kujawskiego jako i inowrocławskiego cum

plenissimis instructionibus, aby ciż ichmość. pp. posłowie, doniósszy ostatnią ruinę województw tychże, przy kwerymoniej super ausus ichm. pp. komisarzyów uwolnienie od wszelkich kontrybucyj i od odwożenia prowiantów uprosili.

To téż przytém ichm. pp. posłom committimus, gdy per sinistram interpretationem o osobie godnej jmp. Andrzeja Kołodzkiego chorążego bydgoskiego jakaś reperitur suppositio od ichmościów wojskowych w. ks. litewskiego o zabicie osoby jednej czyli dwóch przez ludzi tegoż jmp. chorążego: tedy ciż ichm. pp. posłowie niewinności clarissime jako samego jmp. chorążego bydgoskiego tanquam meritissimi civis i ludzi jego modeste pod znakiem jako rotmistrza województwa inowrocławskiego zostających doniesą najj. królowi jmci, p. m.

Rachunki, likwidacye wszystkie tak terazniejszych ichm. pp. komisarzyów jako też i dawnych, etiam ab ultimis incipiendo, do sejmiku, da Bóg, przyszłego odkładamy.—Na którym sejmiku wszyscy ichmość. spólnie z ichm. pany rotmistrzami i z ichm. pany wojskowymi do zasług juluszowej ćwierci należącymi kompanią rachować i miarkować się będą powinni.

A jako quævis regna sine justitia nazywają się mera latrocinia, tak województwa nasze dogadzając conquerulantibus braci na te czasów nieszczęśliwości, że sprawiedliwości mieć nie mogą: tedy ex unanimi consensu sądy querelarum, na których mogą się sprawy personalis injuriæ et fraudis expedire, po województwach obodwóch postanawiamy i ww. ichm. pp. starostów, ut permittant, ichm. pp. sędziom sądy przywołać i na nich cuique justitiam administrare, osobliwie in causis injuriæ et violentiarum upraszamy.

Który to sejmik albo postanowienie ad secundam Januarii, to jest do nazajutrzka, da Bóg, roku nowego limitujemy i ręką jmp. marszałka podpisać zlecamy. — Działo się w Radziejowie dnia 1 miesiąca grudnia, 1705 roku.

Jan na Głębockim Głębocki s. n., g. s. b., marszałek brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw, manu propria.

73.

1706. *Februarius, 1.**Radziej. grodzka Relation. 12 f. 263.*

222. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda in vigilia festi Purificationis beatissimae Virginis Mariae (Februarius, 1), anno Domini 1706.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na dzień dzisiejszy ex mente walnej rady warszawskiej na sejmik do Radziejowa zgromadzeni. Ponieważ ichm. pp. posłowie województw naszych na tamto miejsce uproszeni do dania relacyi na dzień dzisiejszy non comparuerunt, będąc legalitatibus distenti, zaczęm sejmik terazniejszy gwoli skuteczniejszej z ichmościów informacyi cum pleno robore et toto effectu do dnia 9 miesiąca marca blisko przyszłego limitujemy. Resolvendo zaś suplikę od miasteczka Radziejowa do koła naszego wniesioną, stosując się przytém do dawnych uchwał i deklaracyj naszych sejmikowych, mając kompasyą nad ich utrapieniem, w zabranii świeżem bydła i innych ciężkich opresyj, które manifeste widzimy, ichm. pp. komisarzom, aby toż miasteczko według juramentów ostatnich na podatki uczynionych wypłacało, zlecamy i kwit przez ichmościów temuż miasteczku dany aprobujemy. Tę zaś limitacyą jmp. marszałkowi koła naszego podpisać zlecamy.—Działo się w Radziejowie dnia 1 miesiąca lutego, roku pańskiego 1706.

S. Sokołowski marszałek województw kujawskich, manu propria.

74.

1706. *Februarius, 25.**Radziej. grodz. Oblat. 3 f. 199.*

223. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post dominicam Invocavit quadragesimalem proximo (Februarius, 27), anno Domini 1706. Obtulit nobilis Sebastianus Lipiński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego zjechawszy się na sejmik do Radziejowa ex vi limitationis anterioris pod dyrekcją jmp.

Jana na Rożkach Trzebuchowskiego marszałka naszego na dzień dzisiejszy zapisanej przypadający. Ponieważ nam sors invida boni, secreta mali tegoż jmp. marszałka naszego na ustawicznych pracach i fatygach studio boni publici elaboratum civem infelici do Łódzka przywiązała climactere, że się prezencyą jmci, n. m. pana, na terazniejszej obradzie cieszyć nie możemy, któryby post exactum annorum opus fessæ daret sarta carinæ: tedy in locum ejus pro hac sola vice jmp. Ludwika z Markowic Markowskiego wojskiego kijowskiego za marszałka i dyrektora koła naszego substituimus. W terazniejszych zaś konjunkturach strapionej ojczyzny połamane prawa i wolności, non parvo cruore nabyte immunitates domów boskich zgwałcone, na Koronę, na głowę panu wolno obranemu włożoną stipata hostilitate, gdy się avidi imperii studiosi interitus nostri targają, tak dalece, że visa sibi raptis flere corona comis uważając, widzimy jawnie, że nihil sub coelo securum premente hoste zostawa, gdyż ferri potestas confundit jus omne manu, bo nietylko prawa pisane, ich praxes i skutki cyfruje, ale i własną wolą, której sam Pan Bóg tylko sobie wolny zostawił szafunek, nam odejmuje, kiedy alienos jubet venerari deos: tedy my jednego Boga króla królów, jednego króla, p. n. m., najjaśniejszego Augusta wtórego wyznawając, de medio nostro obraliśmy i uprosiliśmy ichm. pp.: Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, Ludwika Boruckiego pisarza grodzkiego inowrocławskiego, nam wielce miłościwych posłów, do najj. kr. jmci Augusta, p. n. m., aby imieniem braci województw naszych illæsam najjaśniejszemu panu etiam dominante hostilitate oświadczyli fidem; w czém instrukcyą nomine publico ichm. pp. posłom jmp. marszałek koła naszego aby dał, zlecamy.

Upraszamy przytém tychże ichm. pp. posłów naszych, aby, nie fatygując uszu pańskich, cum ministris dworu, osobliwie z jw. jmp. podkanclerzym koronnym, n. wielce m. panem, in desideriiis województw conferant, a naprzód za podjęte prace i fatygi in hoc turbido rerum statu circa bonum publicum omni cultu et veneratione wielkiego imienia, n. w. m. pana, podziękują cum obligatione za bracią naszych w wszelkich rozkazach n. w. m. panu odslugiwania. — Exponent jmci, n. w. m. panu, osobliwe województw naszych calamitates, które nas incessanter, począwszy od obleżenia toruńskiego aż do tego czasu, cum summo populi luctu premunt. Upraszać będą jmci pana, aby powagą i instancją swoją do najjaśniejszego pana wsparł, aby przynamniej za szczęśliwem pana

swego przybyciem od ciężkich mogliśmy respirare pressus, aby jkr. mość, p. n. m., tak ludzi swoich jako i wojska augzylyarne od województw naszych amovere raczył.

A że nas undique circumdederunt mala, bo nieprzyjaciel servire nos sibi fecit, trybut wolnemu narodowi imponendo, którego partim cives, partim hostes vendicant i niedawno przeciw prawu, przeciw słuszności, a naostatek ultra pietatem z dóbr królewskich i duchownych jw. jmp. wojewoda kijowski i inne dyrekcyje — hybernę, duplę w województwach naszych na ludzi swoich wybrali: tedy zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego, aby imieniem naszym do izby prześwieczonego trybunału skarbowego napisał, exponendo wszelkie opresyje naszych poddanych, oraz deferendo te tak ciężko extorsam hybernę, upraszając, aby ichm., nasi w. m. pp., hac mogli mederi mala, aby ad iteratam hyberny non cogantur też dobra solutionem.

List także instancyalny za jmcią ks. Cieńskim, emeritæ w ojczyźnie familiæ et magnæ spei człowiekiem, którego nietylko majorem jegomości akta ale i sama ad omnia bona nata indoles zalecić mogą, do jw. jm. ks. nominata kujawskiego, n. w. m. pana, jmp. marszałek napisze, upraszając jegomości o wszelki respekt i protekcyę pańską jmci, n. w. m. pana, aby młodość jego w protekcyę swoją wzięwszy, bono publico promocyę swoją akomodował. Sejmik zaś ten nasz do dalszego się in occurrentiis modernis porozumienia ad diem nonam Martii w roku terażniejszym pod dyrekcyę dawnego jmp. marszałka naszego jmp. Trzebuchowskiego, ażaliż nam Pan Bóg jegomości natenczas zdrowszego przywróci, limitujemy, a terażniejszą uchwałę ręką jmp. marszałka terażniejszego podpisaną do grodu podać zleciliśmy. — Działo się w Radziejowie die 25 mensis Februarii, anno Domini 1706.

(Brak podpisu marszałka).

75.

1706. Junius, 26.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 280.

224. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda in vigilia festi sanctorum Petri et Pauli apostolorum (Junius, 28), anno Domini 1706. — Obtulit generosus Andreas Idzikowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego i inowrocławskiego kujawskich zjachawszy się na miejsce zwyczajne do Radziejowa na dzień 26 miesiąca czerwca w roku terażniejszym ex limitatione przypadającego sejmiku. Będąc województwa ciężko depaktowane za lat pięć zupełnych w soli należącej suchedniowej przez pp. pisarzów skarbowych, którzy, nescitur quo motivo, præsument sobie prywatne sposobić comoda soli do fluitacyej na województwa należącej, ukrywając onęż, na niezwyčajne składają miejsca, jakoto, po klasztorach, kanoniach, spichrzach miejskich wrocławskich, nieszawskich i toruńskich extra legem et usitatam praxim privato et alio. pondito ausu województwa defraudant, osobliwą będąc łaską jkr. mci te województwa asekurowane i rozkazem swoim skarbowi swojemu afidowane: więc tedy, żadnej nie mając województwa satysfakcyi od pp. skarbowych, præcavendo dalszej indemnitati, uprosiliśmy ichmościów, jakoto jmp. żupnika województw naszych, także ww. ichm. pp. starostów, a mianowicie jmp. starostę brzeskiego kujawskiego jako præsentem, nie będących zaś ichm. pp. starostów præsentem laudo invitamus et obsecramus, ażeby spólnie vindicent tak znaczną krzywdę województw.

Intimando jmp. żupnikowi, aby kędykolwiek notitiam weźmie o soli złożonej na niezwyčajnych miejscach wprzód ore publico nomine województw ichmościów upraszamy tak przewielebnej kapitule wrocławskiej, tak konwentów różnych jako ichm. pp. toruńczanów o jej ekstradycyę, in casu renitentiae et non extraditionis aby ichm. pp. starostowie, wydawszy pozwy ad judicium tym, którzyby dobrowolnie onęjże wydać nie chcieli, imposito aresto po otrzymanym dekrecie ad fortem się zabierali executionem. Do której akcyej pro instigatore obieramy jmp. Wojciecha Jasińskiego regenta grodzkiego radziejowskiego, któremu nietylko podziękowanie ale et gratitudinem deklarujemy.

Præcavemus to sobie, ażeby ichmoście uproszeni w żadne nie wchodzili kapitulacye, któreby damnificent województwa i jaki zawód uczyniły; odebraną zaś sól jmp. żupnik, ad locum solitum złożywszy, nieodwłocznie przy uczynionej po wszystkich grodach publikacyej more solito distribuatur.

Insuper zlecieliśmy jmp. marszałkowi koła naszego, ażeby nomine województw przez ordynowany list do jmp. podskarbiego nadwornego enucleare raczył tak znaczne tych województw ukrzywdzenie w nieodebraniu soli przez lat kilka, przytém innotescentiales do grodów i parafij porozsyłać, ażeby formani i ci, którzy na handel sól wywożą, onęże nie kupowali aż do województw satysfakcyej i pp. pisarze na składach zostający ażeby soli nie ważyli się przedawać.

Pro grato przyjąwszy suplikę ojców konwentu radziejowskiego, deklarujemy ichmościom z pierwszej defluitacyej soli suplementować.

Mając wzgląd województwa nasze na tak wielkie ciężary, które poniesły miasta, a mianowicie Radziejów, upraszamy præsentis laudo ichm. pp. komisarzów, aby nie wydawali asygnacyej na czopowe i szelężne przeszłe tempore hostilitatis aż ad decisionem województw. Compensando kilkoletnią godną usługę jmp. marszałka cum dispendio fortunæ et periculo vitæ, przy naszym braterskim podziękowaniu nazywamy jegomości z województw z czopowych pieniędzy złotych 800, a to respektując na straty i ekspensę na kilka funkcyj spendowanych.

Którą to uchwałę i w niej punkta postanowione jmp. marszałkowi ręką własną podpisać zlecamy i onęż aprobujemy. — Działo się w Radziejowie die 26 Junii, 1706 anno.

Jan Trzebuchowski marszałek województw kujawskich, łowczy inowłocławski.

76.

1707. Januarius, 17.

Brzeska grodzka Relation. 27 f. 10v.

225. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Brestensi feria quinta pridie festi sanctae Agnetis virginis et martiris (Januarius, 20). anno Domini 1707. — Obtulit nobilis Franciscus Paszkowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na dzień 17 miesiąca stycznia na miejsce zwyczajne do Radziejowa ex limitatione z uniwersału najjaśniejszego króla Stanisława, p. n. m., zgromadzeni. Dziękując naprzód Panu Bogu zastępów za to, że ojczyznę dotychczas sub volucris ab indefessis zostającą pressuris ad expectatum pożądanego pokoju przez szczęśliwie zawarty traktat skierował promontorium, a potem jkr. mci, p. n. m., pro paterna cura ad indefessam sollicitudinem, z której remp., widząc prawie in umbra mortis positam, wyprowadził przez radę, odwagę z terazniejszej burze, insoles claritatis nitentes: abyśmy tedy imieniem województw corda subjectorum fidelitatis jkr. mci unione mogli fundere, dziękując: z koła naszego do najj. jkr. mci Stanisława za posłów w jmp. Pawła z Chomęcic Morawskiego starostę gniewkowskiego i jmp. Wojciecha z Wielkiej Wrzący Sokołowskiego burgrabiego grodzkiego brzeskiego, których to caractere rezydencyi do boku najjaśniejszego jkr. mci Stanisława od nas in antecessum przez sejmikowe uchwały cum instrumento instrukcyi w kole naszym conscripto, także do jw. jmp. oboźnego koronnego, nie mogąc insupportabili sufficere tributo in desideriis województw, ichm. pp.: Jana Kolczyńskiego podczaszego inowłocławskiego, sędziego grodzkiego radziejewskiego i Jarosza Cieńskiego burgrabiego grodzkiego kowalskiego także cum instrumento instrukcyi uprosieliśmy, obsecrando ichmościów, aby nieodwłocznie accingant se itineri.

Currentiam szelężnego i czopowego, stosując się do dawnych uchwał, in toto reasumujemy i przez ubogich ludzi dla zatamowania szynków przez ichm. duchownych privata autoritate założonych wniesione do koła naszego cum supplici libello kwerymonie, stosując się do uchwał sejmu lubelskiego i uchwał naszych, obnixe upraszamy ac fraterne obstringimus ichm. pp. starostów posesorów dóbr królewskich, duchownych, aby ad executionem sancita nasze, nie mogąc się distributivam doczekać justitiam, przypro-

wadzili; w czém omnem evictionem tymże ichm. pp. starostom, posesorom, in quantum by sobie pozwoleli juxta præscriptionem anteriorum laudorum, ab impetito bello jure cavemus ac præsentis laudo tueri, evincere zapisujemy się spondemusque.

Wniesioną za wielebnymi Dominikanami brzeskimi przez w. jmp. Andrzeja na Głębokiem Głębockiego starostę brzeskiego kujawskiego respektem konsolacyi wyrażonym oo. Dominikanom za konserwacyą actorum przez lat kilka instancją do przyszłego sejmiku odkładamy i w największej pamięci tenże interes mieć będziemy.

Sejmik zaś ten pod dyrekcją tegoż jmp. marszałka na dzień 24 marca limitujemy i tę uchwałę przy rozesłaniu do grodów wszystkich brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw ręką jmp. marszałka podpisać zlecamy i upraszamy.—Działo się w Radziejowie dnia 17 miesiąca stycznia, 1707 roku.

Stanisław Sokołowski podstoli kijowski, marszałek koła rycerskiego brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw, manu propria.

77.

1707. Martius, 28.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 354.

226. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

(Brak oblaty).

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo województw brzeskiego i inowłocławskiego zjachawszy się pro die 28 Martii in virtute uniwersału księcia jmcj prymasa, jako do całej rzeczyp. tak i do województw naszych wydanego, którego contenta do dalszej dyspozycyi całej rzeczyp. in ingruentibus malis zachowując, kiedy nas zgromadzonych nowy casus z wojsk augzylyarnych cara jmcj moskiewskiego tak dalece przeraził, że trudno nie sarknąć, albo quavis via non vindicare mala: zleciliśmy jmp. marszałkowi koła naszego donieść querimoniam swawolnych wojsk i deprekujących księżciu jmcj prymasowi, aby paterna sollicitudine tak wielkim licencyom prymacyafną interpozycją mederacetyl. Dla których to egzorbitancyj i tak ciężkiej jako kościołów bo-

skich krzywdy i domów ślacheckich niebezpieczności recentium criminum windykacyej, uprosiliśmy ww. ichm. pp.: Antoniego z Modliborzyc Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego, jmp. Hieronima Cieńskiego skarbnika inowłocławskiego posłów do jw. jmp. Rhonna generała; zjazdu zaś tego, zpatrując się na górniesze województwa, termin i limitacyą na dzień wtóry maja jmp. marszałkowi zapisać zleciliśmy. Datum w Radziejowie die 28 Martii, 1707 anno.

Jan Trzebuchowski łowczy inowłocławski, marszałek województw brzeskiego inowłocławskiego koła rycerskiego, manu propria.

78.

1707. Majus, 9.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 362.

227. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta post dominicam Misericordias proxima (Majus, 13), anno Domini 1707. Obtulit nobilis Jacobus Zapiski.

My rady, dygnitarze, urzęnnicy i całe rycerstwo województw kujawskich zjehawszy się na odgłos uniwersału księcia jm. prymasa na miejsce radom zwykłe do Radziejewa. Chcąc jak najskuteczniej w tak ciężkich i nieznośnych nieszczęśliwościach województw naszych subvenire, które nas od wojsk cara jmcj augzylyarnych premunt et opprimunt przez ciężkie przechody, obozów niedyskretne konsystencye, depredacye nietylko dworów ślacheckich ale i świątnic boskich przeciw woli i deklaracyi uniwersalnej cara jmcj: zabiegając dalszym prawie hostilitibus, uprosiliśmy i zleciliśmy ichm. pp. posłom i braci naszym w przeszłych uchwałach ad hanc querimoniam deputowanym, aby zjehawszy na ogłoszony zjazd pro 23 destynowany, tam coram ministris et concivibus przełożywszy województw naszych ciężką ekstorsyą, quærere medelam salvandi raczyli, oraz na znaczniejsze województw tych dezolacye komisją apud ministros cara jmcj wyjednali; pro quibus quæsitis ichmościom allaborantibus wszelką gratitudinem województwa nasze obligują i deklarują.

A że ogłoszony uniwersał przez jmp. stolnika sieradzkiego komisarza ex consilio Leopoliensi do prowiantów wojsk cara jmcj naznaczonego,

aby quam ocius a prawie instantanee mączne prowianty wydane były i do Mińska za Warszawę taką odległością odwożone: tedy, providendo indemnitati tak odległego przewozu i konserwacyi podwód, uprosiliśmy de medio nostri na łatwiejszą tych prowiantów eksolucyą, a osobliwie ewektę jmp. Stanisława Jarnowskiego cześnika inowrocławskiego i Aleksandra Czaplickiego za komisarzów, aby za obwieszczeniem uniwersału swego o zasiedzeniu swoim do odbierania tychże mącznych prowiantów we Wrocławku, onych skład i wodną ku Warszawie ewektę ex censu publico obmyślili i one według taryfy na sejmiku deklarowanėj bez depaktacyi odbierali; za co experta dexteritate manebit gratitudo ichmościów od województw. Niemniej affligit województwa nasze nowa z łuckiej komisyi na nowe egzakcyje wojsk repartyca, z której ordynowani do województw naszych assignatarii ciężką pewnie accelerabunt egzakcyą, na których ukontentowanie non datur, nec dari potest z nowych kontrybucyj modus, ale bacząc województwa nasze u ichm. pp. egzaktorów komisarzów et quovis prætextu tykających się skarbu dyspozytorów zatrzymanych dawnych podatków delaty, o których dotąd województwa nasze latet remanentu quantitas: tedy niniejszą uchwałą obligujemy wszystkich in genere ichm. pp. komisarzów egzaktorów, aby na przyszłym, da Bóg, ex limitatione sejmiku tu w Radziejowie indilate circa reddendam rationem funkcyj swoich præstent lumen województwom pozostałych delat.

Sejmik zaś ten in conservato termino na dzień szósty czerwca limitować jmp. marszałkowi zlecieliśmy. Działo się w Radziejewie dnia 9 maja, roku 1707.

Jan Trzebuchowski marszałek województw brzeskiego i inowłocławskiego, manu propria.

79.

1707. Junius, 5.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 426.

228. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione].

(Brak oblaty.)

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województw brzeskiego i inowrocławskiego zjechawszy się do Radziejowa pro 5 Junii ex limitatione na sejmik, życząc sobie in majori frequentia jako ichm. pp. senatorów i urzędników tak i rycerstwa województw naszych consilia nasze odprawować, dlategoż my ten sejmik limitować zlecieliśmy jmp. marszałkowi koła naszego i jego limitacyą zapisać pro 26 Junii, na który dzień ichm. obojga województw obywatelów zapraszamy. Działo się w Radziejowie die 5 Junii, 1707 anno.

Jan Trzebuchowski łowczy inowłocławski, marszałek województw brzeskiego i inowłocławskiego, manu propria.

80.

1707. Augustus, 1.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 399.

229. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda, ipso die festi sancti Petri in vinculis (Augustus, 1), anno Domini 1707. Obtulit nobilis Antonius Puciatecki.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego i inowłocławskiego województw kujawskich zjechawszy się in locum solitum do Radziejowa na sejmik pro prima Augusti vigore limitacyi przeszłego sejmiku na dzień dzisiejszy przez jmp. marszałka uczynionėj. Reiteratam et sufficientem odebrawszy od ichm. pp. posłów na lubelskie konsylium uproszonych i wysłanych i szczęśliwie powróconych relationem et declarationem, które ichmościów obsequia województwa gratissime przyjmują, więc że dalsza ejusdem consilii Lublensis prolongacya agituje się: tedy aby ichm. pp. posłowie na tymże zjeździe in personis suis et de activitate, qua funguntur, stawali i attendant,

bratersko compellamus. A że obloquentia uniwersału jo. księcia jmcj pry-masa jak największą frekwencyą posłów ex rep. do reasumpcyi rady lwowskiej invitat, na której totam faciem rzeczyp. radby miał sociam: tedy in tenore tegoż uniwersału ichm. pp. posłów wszystkich do téjże konfederacyi generalnej anterioribus laudis uproszonych confirmamus i do tychże ichmościów in consortium ww. ichm. pp.: Andrzeja Głębockiego starostę, Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskich kujawskich, Hieronima Cieńskiego skarbnika inowłocławskiego, Waleriana Kicińskiego pisarza najwyższego skarbu koronnego upraszamy.

Że zaś kontrybucya mączna dotąd z województw nie jest uspokojona, przez uniwersał zaś w. jmp. stolnika sieradzkiego generalnego prowincyi wielkopolskiej, komisarza do téjże kontrybucyi od rzeczyp. naznaczonego, jest inevitabilis: zaczém de facilitate województw od dawnego czasu ichm. pp. posłowie jmp. komisarza ratificabunt, gdyby im były dotąd różnych wojsk przechodzących okazy nie przeszkodziły, przezco gdy województwa zubożone, zaczém supplicabunt ichm. pp. posłowie, aby kontrybucya nad pięć bitych talerów wyniesiona być nie mogła, ponieważ pretio imposito farinae zda się być adaequata. Do którego to podatku uprosiliśmy jmp. Wojciecha Krusińskiego, aby we dwóch niedzielach, wydawszy uniwersały swoje do województw i powiatów, juxta praescriptum wyżej pomienionego jmp. komisarza generalnego nieodwłocznie go wybierał; miejsce comportationis brzeskiemu województwu w Brześciu inowłocławskiemu w Inowłocławiu naznaczywszy. In casu zaś renitentiae przez któregokolwiek z ichmościów powinien będzie jmp. komisarz nasz adminiculum egzekucyi od ichm. pp. starostów do prędszego odebrania procurare, której to egzekucyi intuitu jmp. komisarza generalnego aby się z egzekucyą zatrzymał, compellabit jmp. marszałek listem swoim.

Podatek zaś pomieniony jmp. komisarz nasz tak akomodować będzie, aby pięć bitych talerów na egzolucyą mącznego do naznaczonego magazynu obrócił, szósty zaś taler in gratitudinem ichm. pp. posłom concordi voto deklarowaną aby jak najprędzej pro continuando obsequio ad viaticum procuret, jegomości upraszamy.

A ponieważ przewielebna kapituła włocławska per socium suum deklarowała tymże ichm. pp. posłom in medio sejmiku z dóbr liberto-wanych na dymy po taleru bitym z dymu każdego, prace i fatygi zważywszy ichmościów: tedy zlecają województwa jmp. komisarzowi, aby te talery na ichm. pp. posłów wybierał i ichmościom oddać raczył, jmp.

komisarzowi zaś in vim laborum po tynfowi z dymu kwitowego województwa naznaczają. Securitas zaś wszelka jako osobie jmp. komisarza tak i ludziom jegomości omnis od województw cavetur.

Którą to uchwałę naszą jmp. marszałkowi koła naszego ręką swoją podpisać i do ksiąg grodzkich radziejowskich podać zleciliśmy. Działo się w Radziejowie dnia 1 sierpnia, roku pańskiego 1707.

Jan Trzebuchowski łowczy inowłocławski, marszałek województw brzeskiego i inowłocławskiego kujawskich, mp.

81.

1707. Augustus, 1.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 402.

230. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda, ipso die festi sancti Petri in vinculis (Augustus, 1), anno Domini 1707. Obtulit nobilis Antonius Puciatycki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo województw brzeskiego i inowłocławskiego na dzień dzisiejszy za publicznymi inotescencyami jo. książećcia jm. prymasa i jw. jmp. marszałka konfederackiego i generalnego przeświećnej rzeczyp. koronnej i w. ks. litewskiego do Radziejowa na miejsce zwyczajne consiliorum zgromadzeni. Będąc involuti przechodzących egzekwujących wojsk impetycyami, iż nam exequi tego dzisiejszego dnia, co w pomienionych inotescencyach opisano jest, dla tego nie przychodzi, zaczém cum toto effectu dzisiejszy nasz sejmik do wtorku po święcie najświętszej Panny Narodzenia najbliższego (September, 13), w roku terażniejszym 1707, to jest, nazajutrz po deputackim limitujemy, prorogujemy.

Więc że ex vi legis i deputacki pridie sejmik imminet, tedy upraszają województwa jmp. marszałka, aby nomine publico compellat listem swoim jmp. żupnika kujawskiego, aby na tenże sejmik deputacki compareat i dał informationem województwom o soli, jako się obraca od tak wielu lat.

Interea zaś ponieważ jmp. marszałka praesentis actus avocat functio publica na reasumpcyą consilii Lublinsensis, zaczém providendo cuivis indemnitati województw, jmp. marszałek koła, accedente publico consensu, jmp. Wojciecha Stanisława z Wielkiego Jarnowa Jarnowskiego cze-

śnika inowrocławskiego ad directionem sui substituit. Gdy zaś Pan Bóg powróci jmp. marszałka, jus rehabendi directionis salvum et integrum præcustodit. Którą to uchwałę naszą jmp. marszałkowi podpisać i do ksiąg grodzkich radziejowskich podać zleciliśmy. Działo się w Radziejowie dnia 1 sierpnia, roku pańskiego 1707.

Jan Trzebuchowski łowczy inowrocławski, marszałek województw brzeskiego i inowrocławskiego kujawskich, mp.

82.

1707. September, 13.

Radziej. grodzka Relation. 12, f. 414.

231. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia post festum Nativitatis beatissimæ virginis Mariæ proxima (September, 13), anno Domini 1707. Obtulit nobilis Stanislaus Strzyski.

My rady duchowne i świeckie i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik dzisiejszy ex vi limitationis przeszłego sejmiku przypadający tu do Radziejowa na miejsce zwyczajne zgromadzeni. Przeczytawszy jw. jmp. wojewody bełzkiego, hetmana wielkiego koronnego asygnacyą przez jmp. Stanisława Zagórskiego komornika ziemskiego inowrocławskiego, burgrabiego grodzkiego kruświckiego, towarzysza husarskiego znaku jo. księżęcia jm. Janusza Wiśniowieckiego wojewody krakowskiego, wojska zaś rzeczyp. kwarcianego komisarza, de data we Lwowie die 5 Martii, anno præsentis w kole naszym reprodukowaną, której, jeżeli innym nakazom dosyć się kędy stało, dalekoż i téj jako nietylko confratris et concivis nostri a cunabulis, w województwach nuż a juventute sua w wojsku koronném constantissime perseverantis, pro meritis viri postulacyi nie mogąc zkądinąd i quanto citius subvenire: tedy cum hoc desiderio do ww. ichm. pp.: Wojciecha Sokołowskiego brzeskiego, Hieronima Cieńskiego kowalskiego burgrabiów, podatku pogłównego województwa tegoż brzeskiego komisarzów, tegoż jmp. Zagórskiego komisarza pro indilata satisfactione odsyłamy, upraszając ichm. pp. pomienionych komisarzów podatku przerzeczonego województwa, ażeby z reszty, co chorągiew aukcyjalna województwa nie dobrała, uspokoić raczyli, na co jmp. marszał-

kowi do ichmościów asygnacyą wydać zlecamy i egzekucyą przy jmp. Mniszewskim sukolektorze ichm. pp. komisarzów etiam militem omni cauta od województw securitate dozwalamy exequentibus et permittentibus.

A że ww. ichm. pp. komisarzów, poborców i egzaktorów różnych uchwał dawniejszych i czopowego obudwu województw pozostały rachunków rationes i dotąd nie są effectuatæ: tedy kiedy już i deficiunt contributionum terazniejszymi czasy przy tak ciężkich różnych egzakcyj okurencyach sposoby, zaczęm zlecamy jmp. marszałkowi, aby wszystkich ichmościów do pomienionych podatków i z nich rachunków należących uniwersałem swoim do grodów rozesłanym i podanym bratersko compellare i na przyszły sejmik ze wszelkimi retentami i do rachunków paratos convocare raczył; do czego i sukcesorów świętej pamięci jmp. Kaszewskiego szelężnego, jmp. Jana Kołodzkiego młynnego podatków egzaktorów pociągnie.

Doniesiona jmp. Wojciecha Krusińskiego komisarza do kontrybucyi mącznej uproszonego w wypłaceniu renitencya, która iż jest inevitabilis i województwa ne succumbant w czém: zaczęm lubo już swoje uniwersały wydał jmp. komisarz, jednak gdy im nil satis fit, zaczęm zlecamy jmp. marszałkowi, aby swoim uniwersałem ichmościów zagrzał et indemnitati województw præcavendo przestrzegł. Chcą téż mieć to po jmp. komisarzu jako i po województwach, ażeby jmp. komisarz w Radziejowie na trzy dni przed sejmikiem następującym zasiadł do odbierania pomienionego podatku, województwa zaś żeby go natenczas komportowały sine ulla protelatione, zgoła przeszłego sejmiku uchwale we wszytkim natenczas od województw ut satisfiat, securitas quævis jmp. komisarzowi temuż mącznemu jako przedtém cauta tak i natenczas ratificatur.

Niemniejszą województwa od lat siedmiu w nicoddawaniu soli suchedniowej na województwa należącej ponosząc krzywde i satysfakcyi dotąd lucrari nie mogąc, lubo się tak wiele onęj intra littora województw spławia: więc do ichm. pp. starostów za komisarzów przydajemy i upraszamy ichm. pp.: Stanisława Jarnowskiego cześnika inowrocławskiego, Stanisława Sokołowskiego podstolego kijowskiego, Macieja Niemojewskiego sędzica ziemskiego inowrocławskiego, Pawła i Jana Wolskich, Wojciecha Umińskiego, Wojciecha Jasieńskiego regenta radziejowskiego, zlecając ichmościom, aby ichm. n. w. m. pp. siebie obwieściwszy conjunctim sive indivisim płynącej soli wszytkiej ruskiej, gdziekolwiek.

choćby też u brzegu toruńskiego upominając się, przytrzymywali, dokąd od jw. jmp. podskarbiego nadwornego albo inszych ichmościów superintendentów rezolucya nie przyjdzie, w ostatku na skład złożysz, jmp. żupnika do dystrybuty konwokowali; w czym ichm. pp. starostów i komisarzy omnis pracavetur securitas od województw. Codzienna agrawacya już nie miesięczna województw w kontrybucyach i przechodach, ekstorsyach, agrawacyach, jako od wielu ichm. braci mamy i samym wiadomo, meretur kompasyej, których in ultionem bierzemy przed się medium, zlecając jmp. marszałkowi napisać do ichm. pp. posłów na radzie lubelskiej zostających, żeby województwa nasze instantiis suis consolari mogły, jako i w odzyskaniu soli siedmioletnej, o czym modo instructionis do ichmościów una cum expressione intervenientiarum pisany od jmp. marszałka być ma list.

Że zaś sine respectu folgi emanavit w województwach naszych kontrybucya recens, wespół też cum recenti executione wojska w decyzji w jmp. Rybińskiego podkomorzego chełmińskiego zostającego: zacząć upraszamy do tegoż jmp. regimentarza, lubo natenczas jmp. namiestnika za posłów ichm. pp.: Hieronima Cieńskiego burgrabiego grodzkiego kowalskiego i Stanisława Zagórskiego komornika ziemskiego inowrocławskiego, upraszając ichmościów, aby z instrukcją namówioną dojechali, fatygę ichmościów in pectoribus zachowawszy; w jmp. Serafinowi na Łagiewnikach Głębockiemu podkomorzemu brzeskiemu juxta contenta umowy województw zlecamy jmp. marszałkowi odpisać.

A że urgens necessitas prędkiego cum postulatis posłania do ichm. pp. posłów lubelskich nastąpiła, więc uprosiliśmy jmp. Samuela Ossowskiego, ażeby przy instrukcyi od województw danej na tamto miejsce dojechał i żeby jego fatyga inanis nie była, jmp. marszałkowi koła naszego na dwieście tynfów per medium, to jest, do ww. ichm. pp. komisarzy podatku czopowego brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw wydać zleciliśmy asygnacyą i o jak najprędsze w asygnacyach tych ekspedyowanie upraszać committimus.

Ichm. pp.: Stanisława Sokołowskiego podstolego kijowskiego krzywda i tegoż jegomości synowca a jmp. Wojciecha Sokołowskiego burgrabiego grodzkiego brzeskiego syna, chorągwi husarskiej znaku jw. jmp. podskarbiego koronnego towarzysza do Poznania przez Szwedów zabranego znalazły in affectibus nostris kompasyą, którą do ichm. pp. posłów opisać jmp. marszałkowi zlecamy.

Asygnacya jmp. Zagórskiego ut actis castrensibus radziejoviensibus involvatur i przy nich in perpetuum maneat, jmp. regentowi już oddana bratersko intimamus.

Więc że prawie codzienne zwykły na województwa następować involutiones, zacząć jmp. marszałka o pewne dowiadania się o nich i nas jak najprędzszym uwiadomieniem, upraszamy.

Sejmik zaś terazniejszy do dnia 26 miesiąca terazniejszego września cum toto effectu aliarum materiarum limitujemy i odkładamy i tę uchwałę naszą podpisać jmp. marszałkowi zlecamy. Działo się na sejmiku w Radziejowie dnia 13 września, roku pańskiego 1707.

Stanisław Wojciech Jarnowski, cześnik inowrocławski, deputat trybunału koronnego, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, mp.

83.

1707. September, 26.

Radziej. grodzka Relation. 12 f. 418.

232. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia post festum sancti Mathaei apostoli et evangelistae proxima (September, 27), anno Domini 1707. Obtulit nobilis Martinus Borsza.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na dzień dzisiejszy ex vi limitationis przeszłego sejmiku zgromadzeni. Lubośmy na przeszłej uchwale naszej postanowili, ażeby jmp. Stanisława Zagórskiego komornika ziemskiego inowrocławskiego, znaku husarskiego jo. księcia jm. Janusza Wiśniowieckiego wojewody krakowskiego towarzysza, asygnacya do województwa brzeskiego na trzy tysiące złotych p. przywieziona nietylko do ksiąg ingrosowana była, ale i originale ut circa acta castrensia Radziejoviensia permaneat, zleciliśmy: jednak justae expositae w kole naszym przez tegoż jmp. Zagórskiego rationi annuendo, znowu jmp. regenta grodu radziejowskiego, aby ją wydać raczył, bratersko compellamus post ingrossationem. Rachunków na dzień dzisiejszy naznaczonych od ww. ichm. pp. komisarzy, poborców, egzaktorów cujuscunque generis — — — obudwóch województw tykających się, iż natenczas ex rationibus w kole braterskim propositis być et subsistere ratio

nie mogła, zaczęm to negotium do przyszłego sejmiku odkładamy, na który czas (gdyż ta materya osobliwego czasu potrzebuje) komisarzów do słuchania przydać powinniśmy, dzień i czas naznaczymy.

Więc iż każdego pracującego pro bono publico województw zawsze gratitudo od nich sequi zwykła: przeto jmp. Wojciecha Krusińskiego komisarza mącznego województw naszych powtóre bratersko zagrzewamy, aby ichm. pp. posłów na radzie lubelskiej walnej terazniejszej pracujących, tak od ichm. duchownych jako i od nas samych po bitym talerze z dymu wybrawszy, konsolował i przeszłej uchwale ażeby zadość się stało, starał się. Wniesionej ichmościów braci dosyć czyniąc propozycyi, zlecamy jmp. marszałkowi, ażeby których baczy jegomość najpilniej i najpotrzebniej ad dandas rationes z podatków i listami swymi osobliwymi na przyszły sejmik zagrzał i konwokował, lubolito już i uniwersałem swoim uczy, nuż i wielu ichmościów z gotowością stawiło się, i na przyszły sejmik deklarowało się, gwoli czemu ażeby na potem jaka prolongacya (?), warujemy sobie.

Mączną kontrybucyą po pięć bitych talerów do magazynu mińskiego już toties opisawszy i natenczas recensem i upraszamy jmp. Wojciecha Krusińskiego komisarza do téj kontrybucyjej naznaczonego, aby quam citissime urgeat i województwa uspokoił more et methodo in antecessum circa securitatem suam circumscriptis.

A co przy terazniejszych nieszczęśliwościach i ciężkich przypadkach w. jmp. Maciejowi Gąsiorowskiemu staroście radziejowskiemu pro bono publico w województwach naszych certującemu i zawsze obecnemu nie tylko ex communi, jakto w Świeżu kilku chałup, ale i w Lubsinie od Wołoszy szwedzkiej z umyślnego zapalenia domów a przytém rumaków dwóch i koni inszych zabrania znacznych, także i w wozach spoliacya dostała się: więc co do pogorzeli przy prawie jegomości na cztery lata wolnego konserwujemy i od podatku pogłównego świeżo uchwalonego te dobra, także i Bytoń tegoż jmp. starosty, stojącemi i przechodzącemi wojski nadrujnowane, co i inszym dostało się dobrom, libertujemy. Jmp. Szymona Kołodzkiego meretur w afektach naszych kompasya w tak ciężkiej pogorzeli z zapalenia dworu i stodół, od których i części dworu jmp. staroście radziejowskiemu dostało się, zaczęm i te obiedwie części od podatku pogłównego i szeleżnego i przy prawie na cztery lata wolne czyniemy. Dobra Szczytno jmp. Jarnowskiego cześnika inowrocławskiego, marszałka koła rycerskiego, we młynie pogorzalym i w najlepszej jego intracie, gdy podupadłym — — — juris com-

munis na cztery lata od podatków consolamur, szkodę zaś jegomości in pectoribus na dalszy czas zachowamy i od podatków szeleżnego i pogłównego libertujemy.

Soli suchedniowej dopominania się i przytrzymywania ad littora jak przedtém tak i teraz ww. ichm. pp. starostom brzeskiemu i radziejowskiemu i komisarzom do upominania się etiam cum adminiculo convocatorum nobilium districtus dozwalamy i pilno zagrzewamy.

Na listy inne juxta vota nostra w kole rycerskiem odpisać commitimus jmp. marszałkowi.

Sejmik zaś terazniejszy cum toto effectu obrad dalszych naszych do niedziel dwóch limitujemy i tę uchwałę naszą jmp. marszałkowi w kole naszym rycerskiem podpisać zleciliśmy. Działo się w Radziejowie dnia 26 Septembris, roku pańskiego 1707.

S. W. Jarnowski c. i., m. k. r. województw kujawskich, manu propria.

84.

1707. October, 10.

Rad.iej. grodzka Relation. 12 f. 424.

233. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post festum sanctae Hedvigis viduae electae proxima (October, 17), anno Domini 1707. Obtulit nobilis Stanislaus Strzycki.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego i inowrocławskiego województw na dzień dzisiejszy zgromadzeni. Nieszczęśliwość naszą zważywszy, dla której w terazniejszych czasach bono województw naszych procedere gdy nie można, zaczęm ob defectum czasu et intra occupationes militares praesentes gdy elici et effectuari nie może ichmościom fiscum se tangentibus województwom racya, a ta dzisiejszego dnia doskonałość mieć miała i deficiente modi contributionis aliter in futurum powinna: więc województwu brzeskiemu kujawskiemu 24 w Brześciu, województwu inowrocławskiemu w Inowrocławiu 28 miesiąca terazniejszego października do uczynienia wszelkich pominionych podatków przeszłemi uchwałami i uniwersałami wyrażonych dnię naznaczymy. Do których rachunków upraszamy ww. ichm. pp.: Andrzeja Głębockiego brzeskiego, Macieja Gąsiorowskiego radziejewskiego starostów, Michała Stanisława Zakrzewskiego sędziego ziem-

skiego brzeskiego, Franciszka Jaranowskiego stolnika brzeskiego, Stanisława Jaranowskiego cześnika inowrocławskiego, Jana Głębockiego starostę niezawskiego, Maryana Chrząszczewskiego, Wojciecha Jasieńskiego regenta grodzkiego radziejowskiego, Piotra Morzyckiego z brzeskiego, ww. ichm. pp.: Antoniego Zboży Zakrzewskiego brzeskiego, Jana Koleczyńskiego inowrocławskiego podczaszych, Wojciecha Jaranowskiego łowczego brzeskiego, Łukasza Umińskiego skarbnika brzeskiego, Andrzeja Domaradzkiego kowalskiego, Kazimierza Umińskiego kruświckiego sędziów grodzkich, Macieja Niemojewskiego sędzica ziemskiego inowrocławskiego, Kazimierza Sokołowskiego pisarza grodzkiego kowalskiego, Kazimierza Chrząszczewskiego z inowrocławskiego województw za komisarzów upraszamy, obligantes ichm. pp. komisarzów, aby na przyszlém zgromadzeniu dali nam tego wszystkiego rationem.

Relacya jmp. Jakóba z Wielkiego Jaranowa Jaranowskiego żupnika województw naszych, iż mu oddana sól rocznia do dystrybuty na województwa, jest nam niewdzięczna, którą z grzywami odbierać mamy i tak jmp. żupnik grodom oświadczył: zacząć zlecamy jmp. dyrektorowi koła naszego, aby napisał do jm. pp.: Peypi i Jungi, dla jakiej okazji z upodobanymi sobie ichmościami zrobiwszy pewną rozmowę i namówiwszy od soli grzywny dane, a wiedząc o tém, że jeszcze sześć deflucyj od nich należy, województwa do grzywien pociągnęli. Więc tedy zlecieliśmy jmp. marszałkowi napisać, aby dał znać tymże wzwyż pominionym, aby wespół zjechali do traktatu z ichm. pp. komisarzami i aby sole drugie wydane były i dobrze upakowane, co ostatek ichm. pp. komisarzom przeszlém laudum naznaczonym zlecamy ad tractandum; jednak, że aby ciż ichm. pp. komisarze jeden bez drugiego nie czyniel potajemnie i choćby wszyscy przeszlém laudum wyrażeni byli, a jednego z nich nie dostawało, tedy ci wszyscy nie powinni bez jednego czynić. Do którego traktatu przydajemy ichm. pp.: Kazimierza Sokołowskiego pisarza grodzkiego kowalskiego, Kazimierza Chrząszczewskiego, Piotra Morzyckiego za komisarzów, którzy to ichm. pp. komisarze, jeden do drugiego napisawszy, powinni sobie dzień naznaczyć do zjazdu na skład dybowski.

Taryfę obudwu województw ichm. pp. regentom brzeskiemu i inowrocławskiemu odwieść zlecieliśmy ichm. pp. komisarzów wojsk najj. króla Karola szwedzkiego. A że ichm. niektórzy sine consensu województw i wbrew onymże jako naznaczonym komisarzom domyślają się zgadzać prywatnie, a to ob suum fructum: tedy te wszystkie cassantur

i in posterum prosiemy, aby się w takie drugie nie wdawać, co jest cum periculo et damno województw.

A lubo pp. mieszczanie wrocławscy według prawa przez konstytucją opisanego na cztery lata po pogorzeli uwolnieni i przez lauda nasze byli, więc gdy teraz jeszcze bardziej zrujnowani i domostwa ich porobierane, tedy onych na dwie lecie libertujemy tak od czopowego jak i szelężnego i wszelkich podatków, z tym czwartym rokiem inkludując, który jem nie wyszedł, przez konstytucją i sejmikową uchwałę, aby jem wyszły trzy lata ab actu terażniejszego sejmiku; która libertacya dana: Andrzejowi Wrońskiemu, Chrystyanowi Wioliscie, Stefanowi Siemianowiczowi mieszczanom wrocławskim. Także i mieszczanów kowalskich, którzy nietylko od przechodzących, ale przez stanie zrujnowani i niedawnymi czasy po dwa razy ogniem spaleni, tedy i tych na dwie lecie libertujemy, jako ich prawo mieć chce.

Sól zaś terażniejsza, którą jmp. żupnik odebrał pro anno 1702, odebrana jest i upraszamy jmp. żupnika, aby ten kwitu pp. administratorom żup samborskich nie dawał tylko pro anno 1702, aby sobie ciż ichmość. skarbowi nie uzurpowali pro anno 1707, gdyż jeszcze winni za lat pięć.

Jmp. Antoniego Mniszewskiego województwom przez tak wiele lat zasłużonego, który służąc i regimentowi jo. książęcia jmci kurlandzkiego, meretur fatyga consolationem, zkaąd, jako służył, sposób do konsolacyej być nie może inszy, jako gdy służył i mając kapitulacyą z jmp. majorem Kollrepem jo. książęcia jmci kurlandzkiego po 60 złotych na ćwierć, do województw obudwóch tak brzeskiego jako i inowrocławskiego, gdziekolwiek tegoż jo. książęcia jmci kurlandzkiego mają repartycyą za lat cztery, co provenit jemu należących: upraszamy tedy ichm. pp. komisarzów, aby raczyli tegoż jm. pana wzwyż mianowanego ukontentować w tym jego interesie z tych zasług jo. książęcia jmci kurlandzkiego w województwie brzeskiém i inowrocławskiém należących.

Zjazdowi zaś limitacyą naznaczamy, to jest, na dzień 3 listopada w roku terażniejszym gwoli dalszej województw naszych obradzie i ten terażniejszy zjazd nasz jmp. marszałkowi podpisać zlecamy. — Działo się w Radziejowie dnia 10 października, roku pańskiego 1707.

S. W. Jarnowski cześnik inowrocławski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich brzeskiego i inowrocławskiego, mp.

85.

1709. Februar., 5.

Radziej. grodzka Relation. 13a f. 22.

234. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in pago Opatowice, loco protunc securiori ob grassantem in oppido Radziejow pestilentiam vigore publicae declarationis conventus particularis Radziejoviensis feria sexta post Cineres proxima (Februarius, 15), anno Domini 1709. Obtulit generosus Adamus Mchowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex limitatione quinta praesenti z Radziejowa ob grassantem tamże pestiferam auram do Chełmiec przeniesiony zjachawszy się. Gdy utrapiona ojczyzna i województwa inter varios fluxus et refluxus nieszczęśliwości przy nieustających fluctuantes ad exoptatum trafić nie może pokoju promontorium, kiedykolwiek eluctari taż zniszczona ojczyzna mogła: uprosiliśmy e medio nostri do jww. ichm. pp. hetmanów koronnych, naszych wielce m. pp., z województw naszych za posłów ww. ichm. pp.: Andrzeja na Głębokiem Głębockiego starostę brzesko kujawskiego, Stanisława z Wielkiego Jarnowa Jarnowskiego cześnika inowrocławskiego, bratersko obsecrando ichmościów, aby circa gestam instantiam legationis upraszali ichm. pp. hetmanów, żeby incant media pacandae reip. i nieustającemu paletowaniu egzorbitancyom i wszelkim inkonweniencyom zabieżeli i jakoby dobra królewskie, duchowne funditus przez wojska varii authoramenti ad extremum tem grassantem pestilentiam zrujnowane, cokolwiek w województwach naszych respirare mogły, ciż jww. ichm. pp. posłowie i cała prześwietna komisya hybernowa zaradzieli; o czém instruceya legationis tak do przerzeczonych jww. ichm. pp. hetmanów jak do téjże prześwietnej komisji przez jmp. marszałka koła naszego imieniem województw naszych ichm. pp. posłom indivisim dane

A że komisya trybunału skarbowego in virtute uchwał sejmowych sądzić się i ekspedyować ma i powinna, aby województwa nasze tak cale zrujnowane nie były przeładowane, więc e medio nostri z województwa brzeskiego pomienionego w jmp. starostę brzeskiego kujawskiego, z województwa zaś inowrocławskiego jmp. cześnika inowrocławskiego na tenże trybunał skarbowy, któregokolwiek czasu . . . będzie,

za komisarzów uprosiliśmy i obraliśmy. Uważając tam in toga quam in sago merita jmp. Stanisława Zagórskiego komornika ziemskiego inowrocławskiego, a porucznika w jmp. starosty konińskiego roty pancernej, suma za asygnacyą jw. jmp. hetmana w. koronnego i trybunału skarbowego lwowskiego w téjże asygnacyi wyrażona przez ichm. pp. komisarzów województwa brzeskiego i inowrocławskiego z szelężnego i pogłównego podatku już anterioribus laudis deklarowana, także i druga suma 3,200 złotych z tegoż trybunału ichm. pp. deputatom chorągwi ichm. pp. Kaletyńskich ad exsolvendum do województw naszych odesłana, (aby?) przez ichm. pp. komisarzów województwa brzeskiego inowrocławskiego z trojga pogłównego z sejmu lubelskiego uchwalonego wypłacone były, zlecieliśmy ac praesenti laudo zlecamy.

Podjęte prace i koszty ichm. pp. posłów i komisarzów circa bonum publicum w osobliwym respekcie mieć deklarujemy i za powrotem ichmościów praemiare tychże ichmościów nie zapomniemy, jakoż i teraz, jeżeli co in aerario w którym mieście podatku czopowego zostaje, tedy ad rationem wydać przy wydaniu asygnacyi jmp. marszałka koła naszego zlecamy.

Largicye na kongresie pod dyrekecyą jmp. Antoniego Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego ultra mentem et assensum braci w pddaném laudum do grodu inowrocławskiego na 2,000 złotych, także szóstak od złotego wydane terażniejszą uchwałą naszą kasujemy i znosiemy i aby żaden z ichm. komisarzów tak czopowego jako i inszego podatku wydawać asygnacyj nie ważył się, upraszamy i zalecamy salva summa w jmp. Andrzeja Dąbskiego starosty nakielskiego, jako emerito tak w ojczyźnie jako i w województwach naszych civi, in eodem laudo przez jmp. podczaszego conscripto et porrecto expressa in toto manente ac praescripta methodo exsolvenda i jakoby najprędzej temuż w jmp. starości być mogła wypłacona przez jmp. Cieńskiego burgrabiego kowalskiego jako komisarza disponenda.

A że województwa nasze żadnej od ichm. pp. komisarzów i egzaktorów dotychczas, wiele na delatach remanentów zostaje podatku tak pogłównego jako i szelężnego i czopowego, (wiadomości nie mają?): więc upraszamy tychże ichm. pp. komisarzów i egzaktorów, aby na przyszłym sejmiku ex limitatione przypadającym raczyli dać lumen ac plenissimam informationem województwom naszym i realną uczynieli likwidacyą. Zachodzą concivium nostrorum słuszne kwerymonie, jakoby in aequali rep. ac in eadem adversasorte wszyscy będąc positi, inaequaliter insi ichmość. ferunt

onera i libertacyami, waląc na dobra insze, zasłaniają się: tedy obviando tym inkonweniencyom ex communi nostro sensu ww. ichm. pp. starostów, n. m. pp., upraszamy, aby z wydaniem taryfy przy rekwizycyach non a . . . i owszem, ktoby tylko cum hisce practicatis paletom odzywał się mentis, ichm. pp. starostowie jako gospodarze województw . . . tum przybrawszy sobie brachium suum i zniósszy się z jmp. marszałkiem i z ichmościami poblížszymi bracią, gdy nie podobna będzie privatum formare conventiculum, salva jednak omni securitate obudwu województw permanente ac cuncta quævis communicanda, adhibeant media, żeby się z tymi ichmościami prætendendo skapitulować i skapitulowawszy, po wydanym uniwersale jmp. marszałka convocando ichm. braci, ad denunciandum . . . dymów dispositionem i na umówioną kwotę dyspartymen należy uczynić. Insze zaś taryfy, któreby apud privatas personas znajdowały się, præsentia laudo kasujemy i aby się nikt nie ważył z taryfą popisać i wydawać, bratersko obsecramus, takiego zaś pro proditore . . . mieć będziemy i prawem z nim postąpiemy, tą się, która w (grodzie?) . . . brzeskim zostaje ac juxta teneitudinem conscientiæ w. jmp. starosty jest i na potém będzie skombinowana, kontentując.

Który sejmik pro 9 Aprilis w roku terażniejszym incidenti zalimitować zlecieliśmy; jeżeliby zaś jaka exposceret ratio in urgenti necessitate respectu internæ securitatis circumspiciendæ, tedy ad convocandum uniwersały wydać i do grodu podać każdego czasu jmp. marszałkowi dajemy plenariam potestatem. Którą to uchwałę i postanowienie nasze ręką jmp. marszałka podpisać i juxta praxim et consuetudinem po grodach rozesłać zlecieliśmy i jmp. regenta radziejowskiego, aby po inszych grodach województw naszych kujawskich toż rozesłał, upraszamy. — Działo się w Chełmcach dnia 5 lutego, 1709 roku.

Jan Trzebuchowski łowczy inowrocławski, marszałek województw brzeskiego i inowrocławskiego, mp.

86.

1709. Aprilis, 9.

Radziej. grodzka Relation. 13a f. 36.

235. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in pago Opatowice etc. feria secunda post dominicam Misericordiae proxima (Aprilis, 15), anno Domini 1709. — Obtulit nobilis Joannes Ziemięcki.

My rady, dygnitarze i całe rycerstwo województw kujawskich zjechawszy się z przeszłych obrad naszych limitacyi z uniwersału książeństwa jmc'i prymasa zachowałój w dzień dzisiejszy przypadającój na miejsce injuria fatorum do Chełmiec z Radziejowa przeniesione do namówienia i postanowienia obronnego porządku. Kiedy nam w pożądanym kongresie wszystkich braci naszych et concives do spólnój obrony należących (dla wtargnienia in ostium województw naszych wracających z Prus chorągwi i ich impedimentu) zastać i powitać nie przyszło: zlecieliśmy jmp. marszałkowi koła naszego, aby quam ferventissimo calamo przez uniwersały swoje do grodów celerius podane i ogłoszone na dzień 17 kwietnia sub rigore de expeditione bellica sancito wszystkich ichmościov concives i braci naszych inwitować raczył. Na który to dzień pomieniony namówienie rady naszej cum toto effectu do Radziejowa na miejsce obrad naszych zwykle jmp. marszałkowi limitować zlecieliśmy.—Dan w Chełmcach dnia 9 kwietnia, roku 1709.

Jan Trzebuchowski łowczy inowrocławski, marszałek województw brzeskiego i inowrocławskiego, mp.

87.

1709. Aprilis, 17.

Radziej. grodzka Relation. 13a f. 37.

236. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in pago Opatowice etc. feria quinta post dominicam Misericordiae proxima (Aprilis, 18), anno Domini 1709. — Obtulit nobilis Franciscus Pawłowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na miejsce zwyczajne pod Radzie-

jów z Chełmiec i vigore limitacyi przeniósszy się zgromadzeni. Wprzód supremo numini grates debitas oddawszy, przytém wzajemnie się licznie post tot tribulationes, pestiferam dismembrationem in gremio powitawszy, zdrowia spólnego powinszowawszy, daleko generosa pectora et animos in prospera et adversa zważywszy, do okazywania prawem popolitém i osobiwie konstytucyą 1607 roku opisanego na tutejsze miejsce przez limitacyą przeniesionego przystąpieliśmy, które iż w oczach naszych evidentem pokazało się, satisfecisse legi publicae uznaliśmy. — Więc że terazniejsza involutio nietylko tego samego po nas potrzebuje i z pokazania się mniejby była kontenta ojczyzna: zacząć ażeby według opisanego konstytucyi 1621 ichmość. bracia nazajutrz świętej Trójcy blisko następującej gotowość tém lepszą we wszytkim jeszcze pod Radziejowem aby pokazali, upraszamy; kto się tylko ślachcicem mieni, prerogatywą się onego zaszczyca, w wszelkim porządku i gotowości wiedzieć i mieć pragniemy sub rigore w prawie opisanym.

Że zaś sors iniqua negavit, drugich aliqua legalia impedimenta natenczas przytém okazywaniu juxta præscriptum legis nam amovere: więc pro praeside tego aktu uprosieliśmy w jmp. Macieja z Mieroszewic Gąsiorowskiego starostę radziejowskiego (non præjudicando lege institutis), któremu przydaliśmy ichmość. braci naszych za poruczników do brzeskiego i przedeckiego, Wojciecha Stanisława Jarnowskiego cześnika inowłocławskiego i Stanisława Sokołowskiego podstolego kijowskiego, którzy ichmoście tym powiatem i parafiami mają się podzielić; do powiatu zaś kowalskiego jmp. Konieckiego, do radziejowskiego i kruświckiego jmp. Pawła Wolskiego z Marcinkowa województwa brzeskiego powiatów, do inowłocławskiego zaś powiatu jmp. Hieronima Cieńskiego burgrabiego kowalskiego, do bydgoskiego także powiatu jmp. Jana z Roszk Trzebuchowskiego łowczego inowłocławskiego, to jest, całego województwa inowłocławskiego uprosieliśmy, obligando ichmościów, aby nemine excepto w powiatach i parafiach swoich ichm. bracia et quem lex obstringit, spisali, registra na przyszłój z limitacyi incydencyi produkowali, podzieliwszy między siebie parafie. Że zaś pracującego każdego merces sequi powinna, więc na przyszłym zjeździe naszym ichmość. onę obmyśleć spondemus.

Cavemus też wszytkim ichmościom przy obronie stawającym securitatem omnimodam, adjecto, że jeden przy drugim i wespół razem, gdy tego potrzeba będzie, stawać, ginąć z ichmościami uproszonymi mamy. Korespondencyą jmp. staroście radziejowskiemu z ichmcmi

pany porucznikami et e converso ichm. pp. porucznikom z jegomością zalecamy.

Które to pokazanie się sobie abinvicem w jmp. Janowi na Roszkach Trzebuchowskiemu łowczemu inowłocławskiemu podpisać i do grodu podać zlecieliśmy. — Działo się pod Radziejowem dnia 17 miesiąca kwietnia, roku pańskiego 1709.

Jan Trzebuchowski z Roszk łowczy inowłocławski, mp.

88.

1709. Aprilis, 18.

Radziej. grodz. Relation. 13a f. 38.

237. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in pago Opatowice etc. feria quinta post dominicam Misericordiae proxima (Aprilis, 18), anno Domini 1709. Obtulit nobilis Franciscus Pawłowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego i inowłocławskiego kujawskich na sejmik ex vi limitationis na dzień dzisiejszy z Chełmiec tu do Radziejowa przeniesiony zgromadzeni. Pragnąc jak najlepiej subvenire labenti, a ledwie nie de facto lapsæ patriæ, jednak nie mogąc efficacissime juxta præscripta onę suffragari: więc dal-sze onę providentia media et consilia do nazajutrzka po święcie świętej Trójcy blisko następującego (Majus, 27) cum toto effectu odkładamy i na ten dzień sejmik ten limitujemy. Interea zaś sancitis providendo, upraszamy ichm. pp.: Łukasza Sokołowskiego stolnika inowłocławskiego i Jana Wysockiego za posłów do województwa sieradzkiego, aby ciż ichmoście upraszali tychże ichmościów do spólnej obrady i obrony; w czém prolixioem jmp. marszałek da ichmościom informationem, zlecamy.

Dobra Wolne nazwane w województwie i powiecie brzeskim jmp. Mikołaja Niemojewskiego sędzica ziemskiego inowłocławskiego dziedziczne, prawie z gruntu tymi czasy wiedząc być zrujnowane, od wszelkich podatków i kontrybucyj, zacząwszy ante actum hodiernum od lat dwu inclusive do lat czterech libertujemy i z taryfy całe ekscypujemy i uwalniamy. Pogorzal jmp. Stanisława Żeleskiego w Nieszczewach godna kompasyi, którą do przyszłego sejmiku odkładamy i tę ichm. pp. ko-

misarzom przy taryfie pilno zlecamy. Querimoniae jmp. regenta grodzkiego radziejowskiego z subordynacyi, jako jegomość w kole naszym opowiedział, konwentu mogilińskiego i innych ichmościów opactwa dzierzawców przez ichm. pp. wojskowych, znalazła kompasyą w kole naszym, której medendo, zlecamy jmp. marszałkowi do ichm. pryncypałów, których nominabit, także do ichm. pp. deputatów znaku jmp. sędziego wojskowego, przez których mu są zabrane inwentarze i dlatego grunt nieosiany być musi, napisać zlecamy. A że z łaski bożej fervens ochota na wczorajszym okazowaniu się z prawa opisanem znalazła się braci naszych na zaszczyt wiary świętej, na obronę kościoła św. katolickiego, praw ojczystych i wolności staropolskich zachowanie: zaczem jmp. marszałka koła naszego upraszamy, aby uniwersałami swymi miasta, miasteczka, dzierzawców dóbr królewskich i duchownych wedle konstytucyi 1621 zagrzał i aby na limitacyi przyszłej w gotowości stanęli, obwieścił; w czym ichmościów braci wszystkich obstringimus.

Ksiąg grodzkich ob pestem przeniesionych rewokacyą do miejsc swoich do przyszłego sejmiku z limitacyi odkładamy.

In oppressionibus zaś imminentibus et periculis, których passim pełno w województwach działo się, a podobno magis plures sperandæ, upraszamy jmp. pułkownika, aby ichm. pp. poruczników czempredziej konwokował. Ichm. zaś pp. porucznicy, jeden do drugiego sese non referendo, ubi imminebit periculum, convocata w parafiach swoich nobilitate aby stawali, zlecamy.

Ichm. pp. senatorów do spólnej rady i obrony invitamus i aby ex munere officii sui na przyszłą limitacyą compareant, obstringimus.

Którą to uchwałę naszą jmp. marszałkowi podpisać i do grodu podać zlecamy. — Działo się pod Radziejowem dnia 18 kwietnia roku pańskiego 1704.

Jan Trzebuchowski z Roszk marszałek koła rycerskiego brzeskiego inowrocławskiego województw.

89.

1709. Majus, 27.

Radziej. grodzka Relation. 13a f. 52.

238. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in pago Opatowice etc. feria secunda in crastino festi sanctissimae et individuae Trinitatis (Majus, 27), anno Domini 1709. — Obtulit nobilis Franciscus Pawłowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw pro die 27 Maii w roku terazniejszym do Radziejowa zgromadzeni, zjachawszy się. Providendo internæ securitati i wszelkim presurom, także terazniejszym ingruencyom reassumendoque dawne prawa o ostentacyach alias okazowaniu doskonale opisane, uprosiliśmy i obraliśmy za rotmistrzów z powiatu brzeskiego w. jmp. Andrzeja na Głębokiém Głębockiego starostę brzeskiego kujawskiego, z powiatu kowalskiego jmp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, z przeddeckiego jmp. Stanisława z Wielkiego Jarnowa Jarnowskiego cześnika inowrocławskiego ob absentiam odległych ww. ichm. pp. starostów, z kruświckiego w. Pawła na Barcinie Szygowskiego kruświckiego, z radziejowskiego w. jmp. Macieja z Miroszewic Gąsiorowskiego radziejowskiego starostów powiatów, z województwa zaś inowrocławskiego i powiatu jw. jmp. Wojciecha na Lubrańcu Dąbskiego marszałka nadwornego koronnego inowrocławskiego, bydgoskiego starostę, z powiatu zaś bydgoskiego jw. jmp. Franciszka Gałęckiego wojewodę kaliskiego, bydgoskiego etc. starostę, obsecrando bratersko ichm. panów, aby na przyszłe okazowanie dnia 17 miesiąca czerwca w roku terazniejszym przypadające sub signis militaribus pod Radziejów powiaty swoje sprowadzili i przed jw. ichm. pany senatorami tymi na terazniejszym zjeździe prezydującymi, jako pułkownikami z chorągwiami swemi według dawnego zwyczaju popisowali się.

Jeżeliby zaś który z ichm. pp. rotmistrzów, osobliwie w terazniejszym sejmiku nieprzytomnych, jakoto: z kruświckiego, inowrocławskiego, bydgoskiego powiatów na przyszły popis nie zjechał: tedy do podniesienia chorągwi poruczników z kruświckiego jmp. Stanisława z Wielkiej Wrzące Sokołowskiego podstolego kijowskiego, z inowro-

clawskiego jmp. Kazmierza Wolskiego kruświckiego i z bydgoskiego powiatów podaliśmy i aby się odezwał z listem do tychże ichm. pp. rotmistrzów i nieprzytomnych ichm. pp. senatorów jmp. marszałek, zlecieliśmy.

Na który to popis wszyscy ichm. bracia nasi, nemine excepto, kto tylko titulo nobilitari gaudet, sive sit possessionatus, sive ne, gdzie idzie o wiarę, wolność, ne eamus in servitute ac oppressionem, adoremus idque sub confiscatione bonorum per executionem militarem delatori tradendorum ac poena perpetua infamiae in persona renitentis extendenda, more militari condescendere powinni; także ichm. duchowni i possessores ich, miasta, miasteczka, wójtostwa, sołtystwa quorumcunque nominum poczty według proporcji dóbr albo summarum wyprawić sami przez się sub poena superius expressa tenentur i póty w polu stać, póki ratio exigentiae, ile sub praesenti turbine, exposcet. A jako wszelkie prosekucye bez rady być nie mogą, więc ad consilia formanda do ichm. pp. senatorów i rotmistrzów za konsyliarzów z województwa brzeskiego ichm. pp.: Michała Zakrzewskiego sędziego ziemskiego, Franciszka na Wielkim Jarnowie Jarnowskiego stolnika, Mikołaja z Olszowy Olszowskiego miecznika, Jana na Głębockim Głębockiego starostę nieszawskiego, sędziego grodzkiego brzesko kujawskich, Ludwika Markowskiego wojskiego kijowskiego, Kazmierza Umińskiego sędziego grodzkiego kruświckiego; z inowrocławskiego zaś jmp. Kazmierza Wolskiego wojskiego kruświckiego, Stanisława z Wielkiego Jaranowa Jaranowskiego cześnika, Jana na Roszkach Trzebuchowskiego łowczego i marszałka województw naszych inowrocławskich, Jarosza Cińskiego burgrabiego kowalskiego Wojciecha Krusińskiego uprosiliśmy i obraliśmy. Którym to ichmościom plenariam ad consultandum in omnibus arduis occasionibus ac praesentibus occurrentiis dajemy, znosząc się z innymi województwy, jakobyśmy mogli z tak ciężkich opresyj enavigare ac ad disjudicandum, ile in gravioribus causis dajemy potestatem; quo zaś ad civiles causas obrać w marszu jmp. sędziego przyobiecujemy.

Na listy do koła naszego adgresowane odpisać jmp. marszałkowi koła naszego zlecamy. Jmp. deputatowi chorągwi pancernej naj. królewicza jmc. Augusta jmp. Bazylemu Barbowskiemu in vim gratitudinis złotych 300 deklarujemy i asygnacją do ichm. pp. komisarzów czopowego wydać jmp. marszałkowi zlecamy. Mając zaś respekt, subveniendoque extremæ ruinæ przez różne agrawacye, opresye, na ostatek przez zrujnowanie circa extensionem iræ Dei ubogim miasteczkom, Brześciu

i Radziejowu, więc do lat trzech od czopowego też miasteczka uwalniamy.

Protokół ob grassantem pestilentiam wyniesione, upraszamy ww. ichm. pp. starostów, aby comportare raczyli. Uniwersały do powiatów ad innotescendum ichmościom braci o uchwale terażniejszej wydać po grodach i parafiach zlecamy.

Które to laudum i postanowienie ręką jmp. marszałka koła naszego podpisać i do grodów brzeskiego i inowrocławskiego województw podać committimus. — Działo się w Radziejowie dnia 27 maja, 1709 roku.

Jan Trzebuchowski z Roszk łowczy inowrocławski, marszałek brzeskiego i inowrocławskiego województw.

90.

1709. Junius, 17.

Radziej. grodzka Relation. 13a f. 64.

239. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

(Brak oblaty).

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na popis pod Radziejów vigore anterioris laudi, a osobliwie legis publicae na dzień 17 czerwca zgromadzeni. Stosując się do prawa pospolitego i przeszłego laudum, przytém uważając tłumem cisnące się na województwa nasze niebezpieczeństwa i inszego nie widząc sposobu tylko per legem publicam salwować się: dlaczego uprosiliśmy ichm. pp. rotmistrzów: jw. jmp. Michała z Kościelca i Działynia Działyńskiego kasztelana brzeskiego kujawskiego, pułkownika i regimentarza województw obudwu i za pierwszego rotmistrza w. jmp. Andrzeja na Głębockim Głębockiego starostę brzeskiego kujawskiego, w. jmp. Macieja z Mioszowic Gąsiorowskiego starostę radziejowskiego, w. jmp. Stanisława z Jarnowa Jarnowskiego cześnika inowrocławskiego, w. jmp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego z brzeskiego, z inowrocławskiego jww. ichm. pp. starostów inowrocławskiego i bydgoskiego, których compella-

bit osobliwym listem jmp. marszałek, upraszając ichmość. nomine województw, aby nietylko ex munere officii sui ale et ex amore patriæ raczyli powiaty województwa inowrocławskiego według prawa pod Przedecz pro decima Julii sprowadzić.

Supliki do koła naszego od miasteczek województw naszych wniesione cum desiderio ich do przyszłego sejmiku ex limitatione praesenti przypadającego odkładamy. Uniwersały jmp. marszałkowi zleciliśmy wydać do powiatów województw obudwu, aby convocet nimi ichm. braci na przyszły popis, na który, aby się zjeżdżali sub rigore in lege descripto, praesenti laudo cavemus i aby ten rygor prawa super renitentes extendatur, postanawiamy. Sejmik zaś i popis na dzień 10 miesiąca lipca roku terażniejszego pod Przedecz limitujemy. — Działo się pod Radziejewem dnia 17 miesiąca czerwca roku pańskiego 1709.

Jan Trzebuchowski łowczy inowrocławski, marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego i inowrocławskiego, manu propria.

91.

1709 *Julius*, 10.*Radziej. grodzka Relation. 13a f. 69.*

240. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta ante festum sanctae Margarethae virginis et martiris proxima (Julius, 10), anno Domini 1709. — Obtulit nobilis Franciscus Matachowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego i inowrocławskiego. Ponieważ rewolucya insza nastąpiła, dla której nie mogliśmy się zjachać na czas naznaczony pod Przedecz, dlatego musieliśmy odłożyć zjazd nasz pro die decima praesentis pod Sędzino. Zachodząc ciężkim paletom szwedzkim, dlatego uprosiliśmy ww. ichm. pp.: Andrzeja na Głębokiem Głębockiego starostę brzeskiego, jmp. Mikołaja na Płowcach i Dobrę Ossowskiego miecznika brzeskiego kujawskich, zlecając ichmość, aby się starali dexteritate sua, proponendo omnem egestatem przez różne wojsk przechody i konsystencye, także powietrzem wyniszczone województwa. Exponent jmp.

Sulcowi wojsk generałowi kr. jmci szwedzkiego, na którego ukontentowanie 2,000 bitych talerów województwa deklarowały. Ichmoście zaś pp. posłowie nic więcej uzorpować sobie nie powinni tylko to, co zleciły województwa; wyświadczoną zaś usługę tymże ichm. pp. posłom affectibus suis deklarujemy odwdzięczyć.—Działo się w Radziejowie 10 Julii (an.) 1709.

Jan Trzebuchowski z Roszk łowczy inowrocławski, marszałek województw koła rycerskiego brzeskiego i inowrocławskiego, manu propria.

92.

1709. *September*, 10.*Radziej. grodzka Relation. 13a f. 97.*

241. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho in crastino festi Omnium Sanctorum (November, 2), anno Domini 1709.—Obtulit nobilis Stanislaus Strzyski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy, rycerstwo całe brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw ex limitatione przeszłego sejmiku na dzień dzisiejszy zgromadzeni. Uprosieliśmy jw. jmp. Michała Działyńskiego, ut conferat z jww. ichm. pany hetmanami koronnymi w interesach pospolitego ruszenia i naszej gotowości i na koniach zgromadzenia, dokąd to będą aplikować województwa nasze, zechcą. A że na przeszłym sejmiku mało się nam zda do soli uproszonych komisarzy, więc ad gremium ichmościów uprosiliśmy ichm. pp.: Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, Kazimierza Wolskiego wojskiego kruświckiego, Jarosza Cieńskiego skarbnika inowrocławskiego, Ludwika Boruckiego starostę gnieźnieńskiego, Stanisława Jarnowskiego cześnika inowrocławskiego, Pawła Wolskiego, Wojciecha Jasieńskiego regenta grodzkiego radziejowskiego i instygatora do téjże soli, committendo ichmościom praescripta laudo anteriori, quanto meliori modo et cura exequi.

Że zaś uchwalony podatek pogłówny na ichm. pp. rotmistrzów na przeszłym sejmiku non est visum natenczas egzekwować: zaczął

upraszamy jmp. Stanisława z Wrzący Wielkiej Sokołowskiego podstolego kijowskiego, komisarza do tegoż podatku, ut abstineat od egzakcyi dalszej onego i cokolwiek mógł już wybrać, aby do dalszej województw dyspozycyi przy sobie te przytrzymał, zlecamy.

Sejmik zaś terażniejszy dla dalszych obrad naszych nazajutrz po święcie ś. Marcina blisko następującym (Novembris, 12) w roku terażniejszym limitujemy i prorogujemy cum ulteriori toto effectu. Które to laudum sejmiku naszego jmp. marszałkowi podpisać i do ksiąg podać zlecamy.—Działo się pod Radziejowem w polu we wtorek po święcie narodzenia najświętszej panny Maryi najbliższy (10 September) alias po deputackim sejmiku nazajutrz, roku pańskiego 1709.

S. W. Jarnowski cześnik inowłocławski, marszałek województw kujawskich brzeskiego i inowłocławskiego, rotmistrz tychże województw powiatów kowalskiego i przeddeckiego, mp.

93.

1709. October 16.

Radziej. grodzka Relation. 13a f. 98.

242. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho ante festum sancti Martini pontificis proximo (November, 9), anno Domini 1709.—Obtulit nobilis Stanislaus Wierzbicki.

My rady, dygnitarze, urzęnnicy, rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego zjachawszy się do sądzenia pro loco et termino temporeque ex limitatione præfixo zjazdu publicznego, impossibilitatem zważywszy ob præsentia pericula et hucusque commorantes desolationum fortun naszych ruinas, gdy nam ad ulteriora progredi sors nie pozwoleła sancita et consilia: więc ad ultiores sensus et promovenda vota gdy nam przyjść nie podobna, ile też gdy od najj. jkr. mci majestatu na przeszłą legacyą przez ichm. pp. posłów na przeszłym sejmiku uproszonych ob injuriam temporum relacya nie dochodzi: dlaczego dzisiejszy akt cum toto suo effectu do dnia 18 listopada, to jest, w tydzień po ś. Marcinie w roku terażniejszym przypadającego limitujemy, prorogujemy i odkładamy unaniami voto. Jw. jmp. Michała, Działyńskiego kasztelana brzeskiego kujawskiego i regimentarza woje-

wództw naszych ręką swoją podpisać i do ksiąg podać uprosiliśmy.—Działo się w Sędzinie dnia 16 października, roku pańskiego 1709.

Michał Działyński kasztelan brzeski kujawski, regimentarz generalny województw kujawskich, mp.

94.

1709. November, 12.

Radziej. grodzka Relation. 13a f. 99.

243. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum sancti Martini pontificis proximo (November, 12), anno Domini 1709.—Obtulit nobilis Stanislaus Wierzbicki.

My rady, dygnitarze, urzęnnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik ex limitatione na dzień dzisiejszy przypadający zgromadzeni. Zapatrzywszy się super communia mala, które æqualiter każdego z nas tangunt, a osobliwie przechody wojsk różnych, dlaczego ichm. bracia do spólnej obrady comparere nie mogą, tudzież referując się do limitacyi zjazdu pod Sędzinem pod dyrekcyą jw. jmp. Michała Działyńskiego kasztelana brzeskiego kujawskiego, województw naszych kujawskich generalnego regimentarza, pro die 18 Novembris uczynionej: aby in frequentia, ile gdy nam Pan Bóg czasu swobodniejszego pozwole, obrady nasze być mogły skuteczniejsze, tenże sejmik pod dyrekcyą jmp. marszałka koła naszego na tenże dzień 18 listopada blisko przyszły limitujemy i tę limitacyą jmp. marszałkowi koła naszego ręką własną podpisać zlecamy.—Działo się pod Radziejowem we wtorek nazajutrz święta świętego Marcina (Novembris 12), roku pańskiego 1709.

(Brak podpisu marszałka).

95.

1710. Januar., 7.

Radziej. grodz. Relation. 13a f. 121.

244. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post festum sanctorum Trium Regum proxima (Januarius, 8), anno Domini 1710. Obtulit generosus Sventoslaus Drzewiecki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województw kujawskich na sejmik do Radziejowa za uniwersałem jkr. mci pro die 7 Januarii, anni præsentis 1710 zgromadzeni. Przyznać teraz nam wszystkim generosa mente należy, jako niekiedyś wschodzącemu z ciemnych nocnych obłoków słońcu mądra ręka dała instrukcją: orior ex umbris, kiedy po zdesperowanym od całej rzeczyp. powrocie i panowaniu jkr. mci witać nadspodziewanie w ojczyźnie naszej et venerari majestatem najj. pana przychodzi, nadspodziewanie świadczyć to świat cały może, bo stante interregno, które ogłosiła primatialis potestas, wydanymi uniwersałami swymi z konfederacją sendomierską, ale ut ut est zgromadzonej, daj Boże, szczęśliwie zostawujemy to ad trutinam rzeczyp.; teraz ad particularia consilia condescendo, co być najpotrzebniejszego baczemy, in commune bonum stanowimy.

1. Legacją do najj. kr. jmcia Augusta, p. n. m., na którą funkcją uprosiliśmy ww. ichm. pp.: jmp. Seweryna Trzebuchowskiego chorążego inowrocławskiego i jmp. Mikołaja Zboży Radojewskiego chorążego bydgoskiego. Ci ichm. pp. posłowie cum publico instrumento upraszać będą jkr. mci, p. n. m., ut compatiatur afflictæ sorti województw naszych per congeriem wojsk wszystkich tak zrujnowanych, że w nich skutek odbiera ewangeliczna prophetia, „cum videritis abominationem desolationis“, a do tego i powietrza morowego plagą tak od Pana Boga nawiedzonych, że ledwie trzecia część wsiów zdrowych znajdować się może: aby kr. jmsć dał ordynans albo skrypt do komisoryatu swego, aby prawdziwie, skutecznie akceptował deklaracją dawną jkr. mości per publicum instrumentum responsu na instrukcją danego ww. ichm. pp. posłom naszych, którą dotychczas distulit, tylko komisoryat, non accepavit.

2. Na list jw. jmcia ks. biskupa kujawskiego, naszego w. m. pana, nietylko responsem ale publiczną legacją odzywamy się; na którą funkcją uprosiliśmy ww. ichm. pp.: Jana Kolczyńskiego podczaszego inowrocławskiego i jmp. Kazimierza Wolskiego wojskiego kruświckiego. Doniesą ichm. pp. posłowie wszelką wdzięczność jako odebranego z braterskiej ręki błogosławieństwa tak świadczonej pro bono publico aplikacyi jmcia, n. w. m. pana i upraszać będą o dalszą jmcia ks. biskupa łaskę i protekcją in hac afflictæ sorte województw naszych, aby chciał succurrere instancją swoją do komisoryatu. Instabunt ciż ichm. pp. posłowie do jw. jegomości ks. biskupa jako za jmcia ks. Adamem Umińskim kanonikiem wrocławskim ratione probostwa inowrocławskiego tak i za jmcia ks. Cińskim plebanem liszkowskim i za jmcia ks. Osowskim plebanem jaksickim, których insinuabunt osobliwej naszego w. m. pana protekcji.

3. Uprosieliśmy przytém ichm. pp. komisarzy naszych z obudwu brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw do komisoryatu generalnego jkr. mci ad continuandum traktatu, jakoto z brzeskiego: jmp. Franciszka Jarnowskiego stolnika brzeskiego kujawskiego, jmp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, jmp. Jarosza Cińskiego burgrabiego kowalskiego, jmp. Franciszka Komeckiego; z inowrocławskiego: jmp. Jana Kolczyńskiego podczaszego inowrocławskiego, jmp. Kazimierza Wolskiego wojskiego kruświckiego, jmp. Ludwika Boruckiego pisarza grodzkiego inowrocławskiego, których ichmościów obtestamur, aby stawali circa declarationem jkr. mci i upraszali ichm. pp. komisarzy jkr. mci, aby, w osobliwym mając respekcie summam desolationem tych województw tak przez wojska jkr. mci jako i moskiewskie przechody i konsystencye, circa eandem declarationem chcieli nas zupełnie zachować, żadnych nie wydając paletów. Ciż ichmość. instabunt do komisoryatu jkr. mci w interesie jw. jmp. kasztelana kowalskiego.

4. Cokolwiek zaś in rem et commodum województw ichm. pp. komisarze nasi concludent, to pro rato et grato województwa akceptować będą.

5. Jmp. Wojciechowi Jarnowskiemu chorążemu chorągwi dragońskiej jw. jmp. wojewody bełzkiego, hetmana w. k., in vim tractamenti złotych 200 per medium z obudwu województw naznaczamy, które z czopowych pieniędzy za wydaniem sobie od jmp. marszałka asy-

gnacyi do ichm. pp. komisarzów czopowego aby wypłacone były, zlecamy.

6. A że jmp. marszałek prawie coactus prośbami naszemi in hoc perplexo statu rzeczyp. i województw naszych dyrekcji koła naszego ledwie się podjął, ekskuzując się plurimis legalitatibus i słabém zdrowiem, które jeżeliby obicem miało ponere ad continuandum munus, tedy na miejsce swoje uprosił w kole naszym ad supplendum w. jmp. Mikołaja Zboży Radojewskiego chorążego bydgoskiego.

Insze zaś materye odkładamy do sejmiku ex limitatione, który ad diem 22 mensis Januarii anni præsentis cum toto effectu limitujemy.

Maciej Gąsiorowski starosta radziejowski, marszałek województw kujawskich, manu propria.

96.

1710. Januarius, 22.

Radziej. grodzka Relation. 13a f. 128.

245. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post festum Conversionis sancti Pauli apostoli proxima (Januarius, 27), anno Domini 1710. — Obtulit generosus Stanislaus Dąbrowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo koła rycerskiego brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex limitatione z uniwersału jkr. mci, p. n. m., dnia 22 stycznia, roku 1710 zgromadzeni. Na tym fundamencie zaczynamy kontynuowane terazniejsze obrady nasze, na którym zjazd pierwszy ufundowany był, to jest, na uniwersałach jkr. mci, p. n. m., na sejmik pro die 7 Januarii wydanych przed walną warszawską radą.

1. Na którą ex mente uniwersału tegoż obraliśmy i uprosiliśmy z koła naszego na poselską funkcją ww. ichm. pp.: Macieja Gąsiorowskiego starostę radziejowskiego, marszałka koła naszego, Franciszka Moszczeńskiego chorążego brzeskiego kujawskiego, Franciszka Jarnowskiego stolnika brzeskiego kujawskiego, Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego z brzeskiego kujawskiego, jmp. Andrzeja na Lubrańcu Dąbskiego starostę nakielskiego, Seweryna z Morzyc

Trzebuchowskiego chorążego inowrocławskiego, Aleksandra Wolskiego sędziego bydgoskiego, Ludwika Boruckiego pisarza grodzkiego inowrocławskiego z inowrocławskiego województw naszych, którym mentem województw naszych ad promovendum na tamtém miejscu osobną expressimus instrukcją.

2. Że zaś ośmiu ichmościów na tamto uprosiliśmy miejsce, w tém ad mentem stosowaliśmy się uniwersałów jkr. mci, p. n. m., w których i dawniejszych potwierdzić i inszych do tamtych obrać pozwoił. Ponieważ tedy currerunt do afektów naszych braterskich uproszeni in antecessum ww. ichm. pp.: Andrzej na Lubrańcu Dąbski starosta nakielski, Franciszek Jarnowski stolnik brzeski kujawski, Aleksander Wolski sędzia bydgoski, tedy tychże ichmościów powtórnie teraz na tę ratificamus funkcją; inszych zaś ichmościów, którzy gerere provinciam województw naszych privata autoritate chcieli, od funkcji województw naszych excludimus.

3. Głos wołającego pasterza naszego, jw. jmci ks. biskupa kujawskiego, naszego w. m. p., nie listownie tylko, ale przez ww. ichm. posłów swoich w kole naszym ogłoszony perstrinxit corda ovium; któremu pro justo zelo jako należyte świadczemy podziękowanie, tak świątobliwej jmci, n. m. pana, insynuacyi czynić zadosyć przyrzekamy i na to uniwersały po wszystkich miastach i miasteczkach jmp. marszałkowi koła naszego wydać zleciliśmy, ażeby jarmarki i targi niedzielne na inszy dzień odłożone były, co i jw. jmość ks. biskup, n. m. pan, przez wydanie z kancelaryi swojej procesu i publikowanie po parafiach ogłosić rozkazał.

4. Nie trzeba per verba renovare dolorem nietylko województw naszych, ale całej rzeczyp. ciężkiej dezolacyi per congeriem wojsk augzylyarnych poniesionój, do czego i wojsko téjże ojczyzny nie-mniejszą było okazyą: zważywszy tedy matura deliberatione, że się to in posterum każdemu przydać z nas może, podanie szkód wszystkich od wejścia nieprzyjaciela do Polski do grodów każdego powiatu potrzebne być umówiliśmy przez ichmościów heredes et possessores dóbr swoich.

5. Presserunt do tego czasu nietylko wojska formalne, ale i swawolne wymyślonym pretekstem bez przypowiednich jkr. mci, p. n. m., listów uformowane kupy przez niedyskretnych na ojczyznę synów: tedy, gdziekolwiekby się znajdować miały, upraszamy et obtestamur ichm.

pp. starostów grodowych, aby przybraną z ichmościów braci ślachty potencją tychże egzorbitujących znosili.

6. Jmp. Tomasz Świętosławski ręką boską przez ogień dotknięty, którego jako dworskie budynki i stodoły tak i wieś cała pogorzała, znalazł należytą kompasyą w afektach braterskich, że jegomości do lat czterech w województwach naszych od wszelkich uwalniamy podatków.

7. Do ichm. pp. komisarzy do komisoryatu jkr. mci, p. n. m., na przeszłym sejmiku uproszonych ponawiamy prośby braterskie, aby continuent functionem; do których in supplementum tych ichmościów, którzy inszą na siebie assumpserunt funkcją uprosieliśmy z województwa brzeskiego kujawskiego jmp. Stanisława Zagórskiego komornika inowrocławskiego.

8. Oświadczał się toties w kole naszym z prawdziwą racyj słusznych ekskuzą w. jmp. Maciej Gąsiorowski starosta radziejowski, marszałek koła naszego, z poselskiej województw naszych wypraszając się funkcji; pręcaendo jednak sobie, iż jeżeliby mu legalitates jego miały ponere obicem ad obeundum hocce munus, tedy to nie powinno pręjudicare jegomości w dalszych województw naszych okurencyach.

Sejmik zaś ten cum toto effectu do powrotu ichm. pp. posłów z walnej rady warszawskiej limitujemy (Julius, 28). Jeżeliby zaś jakie zachodzić miały hoc interstitio temporis z okazji różnych do obrady województw należące materye: tedy za awizacją w. jmp. starosty radziejowskiego, marszałka koła naszego, jmp. Mikołajowi Zboży Radojewskiemu chorążemu bydgoskiemu jako wicemarszałkowi uproszonemu wydać uniwersały swoje do województw i powiatów ad convocandum nas braci committimus.

Maciej Gąsiorowski starosta radziejowski, marszałek brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw, manu propria.

97.

1710. Januarius, 22.

Radziej. grodzka Relation. 13a f. 132.

246. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post festum Conversionis sancti Pauli apostoli proxima, (Januar., 27), anno Domini 1710. Obtulit generosus Stanislaus Dąmbrowski.

Instrukcyja ww. ichm. pp.: Maciejowi z Mioszowic Gąsiorowskiemu staroście radziejowskiemu, Franciszkowi Moszczeńskiemu chorążemu brzeskiemu kujawskiemu, Franciszkowi Jarnowskiemu stolnikowi brzeskiemu kujawskiemu, Antoniemu Zboży Zakrzewskiemu podczaszemu brzeskiemu kujawskiemu z brzeskiego, jmp. Andrzejowi na Lubrańcu Dąbskiemu staroście nakielskiemu, Sewerynowi z Morzyc Trzebuchowskiemu chorążemu inowrocławskiemu, Aleksandrowi Wolskiemu sędziemu bydgoskiemu, Ludwikowi Boruckiemu pisarzowi grodzkiemu inowrocławskiemu z inowrocławskiego województw kujawskich, posłom na radę walną warszawską za uniwersałem jkr. mci na sejmiku ex limitatione die 22 Januarii w Radziejowie na miejscu zwyczajnym uproszonym, roku pańskiego 1710, dana.

Przewyższa humanum captum acephalus przez lat kilka absentis capitis, to jest, majestatis jkr. mci, p. n. m., a corpore rzeczyp. status, ile circa promulgatum per primatiales innotescentias interregnum jako inter tot discrimina superstes, jeszcze dotąd ad reditum jkr. mci primi capitis téj ojczyzny zostawać mogła: zkad exsultantis cordis równe z całą rzeczyp. z powinszowaniem szczęśliwego powrotu ichm. pp. posłowie doniosą specimina i oraz u księcia jrci prymasa requirent, co dało okazyją ad eam promulgationem et cunctorum actuum sub interregno exequi solitorum, aby raczył książę jmość prymas całej rzeczyp. eksplikować i to przywieść ichm. pp. posłowie authentico instrumento procurabunt.

1. Najdelikatniejsza politici corporis téj ojczyzny pupilla, jus vetandi, aby intaminate zachowana była, upraszać ichm. pp. posłowie będą, non accedendo do ogłoszonej uniwersałami jkr. mci rady, aż w tém ordinibus regni omni meliori modo juxta antiquas leges cautum et provisum będzie per speciale a majestate assecurationem.

2. Pacta conventa ab actu coronationis jkr. mci którekolwiek subsequenter na sejmach i radach inter majestatem et ordines regni zachodziły, tudzież dyplomata et scripta ad archivum aby przeczytane in fa-

cie walnej rady et per rescripta do województw przywiezione były, non obstante, że toż i na sejmie stać się powinno, ichm. pp. posłom, aby się dopomnieli, zalecamy.

3. Że zaś w uniwersałach jkr. mci to najosobliwsze proponitur objectum, ut redeat mutua inter cives animorum unio, która inaczej parari nie może, chyba przez sejmu cum solitis solemnitatibus złożenie, ponieważ takowe actus, jako teraz zachodzą, rad walnych nie zwykły practicari, chyba in certis casibus rzeczyp. i do krótkiego czasu: zacząć o jak najprędsze złożenie sejmu communi cunctorum prece suplikować będą ichm. pp. posłowie majestatowi jkr. mci.

4. Ta zaś rada in nullas materias status, to jest, belli offensivi, traktaty prywatne, podatków pozwalania i inne statum concernentes wdawać się nie powinna i owszem, cokolwiekby in ante stało się przeciwnego, to pro irrito et cassabili reputari powinno; pariter zaciągnięte ab externis sumy aby ad restitutionem rzeczyp. nie pociągały, ponieważ się per extraordinarios actus rad prywatnych działo, seria oppositione ichm. pp. posłowie providebunt.

5. Nic zaś bardziej fessam reddit remp., jako gdy pod pozorem auxiliatricis dexteræ vicinorum nostrorum gravem sentimus w ciężkich egzakcyach et tanta colluvie militarium copiarum ultimum już succum z téj rzeczyp. exsurgentem et opprimentem manum: bardziej tedy supra precarium supplicii modo z całą rzeczyp. prosternent vota ichm. pp. posłowie, aby jkr. mość jako vicinam exoticam militiam procuret exonerari ex visceribus rzeczyp. tak et nationis Saxonicae, bez której przy nadziei w łasce boskiej, że już attenuatus hostis skłonniejszy do pokoju będzie, obejść się et majestas et libertas może, evacuare raczył. Jeżeliby zaś necessitas postularet, tedy przy siłach rzeczyp., które omnino na przyszłym sejmie ad robur consantaneum przywieść należy, prosić jkr. mci ichm. pp. posłowie będą, aby 6,000 ognistego ludu, jako się obligował przez pacta conventa, proprio sumptu sine omni gravamine rzeczyp. konserwować raczył.

6. Ponieważ zaś rozłożone wojska jkr. mci na zimową konsystencyą excesserunt modum wybierania według paletów generalnych z komisoryatu drukowanymi egzemplarzami wydanych w ciężkiej egzakcyi dwóch bitych talerów z jednego dymu według taryfy 1682, jak mamy od województw wielkopolskich relacye: tedy obviando tak nieznośnym ciężarom, ichm. pp. posłowie jkr. mci upraszać będą, aby surowymi ordynansami swymi poskromił tantam wojsk swoich licentiam.

7. Legacye ad externos principes aut status quoscunque któżkolwiek tak z woli rzeczyp. jakoteż ex senatus consiliis prywatnych rad jakichkolwiek ad hocce punctum temporis gerebat, aby teneatur reddere rationem, jeżeli nad dane instrukcyje, które być powinny przeczytane in publico, więcej sobie nie pozwolił, te zaś instrukcyje per rescriptum do województw przywiezione być powinny; procurabunt ichm. pp. posłowie, aby ciż wszyscy, którzy te funkcyje mieli włożone i ich sekretarze, lub teraz na téj radzie, lub na przyszłym sejmie poprzysięgli, jako obloquuntur o tém pacta conventa jkr. mci i konstytucya o legacyach.

8. Tudzież z prowentów rzeczyp. aby reddant calculum, którzy dotąd partycypowali intrat i na prywatne oneż obracali ekspensa.

9. W sądy żadne tak criminis læsæ majestatis jako też perduellionis, które tylko do samego sejmu należą, wdawać się też rada nie powinna, ale observatis gradibus soliti processus w takowych sprawach mandaty z téj rady insimul et ad scrutinia deducenda, abbreviando processum, ex instantia instigatoris regni aby wydane były.

10. Wiele na tém należy, aby tak inter se cohæreant ordines regni, aby indissolubili vinculo zawsze existant; więc jeżeli to practicabile będzie być mogło, aby jako do prokuracyi pokoju z Koroną szwedzką tak inter majestatem et libertatem ad mutuam ratificationem securitatis dotrzymania abinvicem vicinas majestates, któreby osobliwie sprzyjały rzeczyp., książę jmość prymas i ichm. pp. hetmani nomine reip. inwitowali, proponent et promovebunt ichm. pp. posłowie apud autoritatem pominionych ichmościów.

11. Nie może być æquior causa jako merces sprawiedliwie debita, ut sit exsolubilis, jakoteż injuria illata compensabilis, co że się teraz dzieje między rzeczyp. a wojskiem kwarcianém i innemi zaciągniętemi nad komput, któremu lubo to tak wiele borgowych zostawa ćwierci, ale też tot illata damna przez te lata exigit, aby æquilibrio justitiæ pensentur. Więc co komu od kogo będzie należało, ut constet, potrzebną baczą być komisją województwa nasze, którą promovebunt ichm. pp. posłowie, aby z téj walnej rady naznaczona była, et inter hoc interstitium następującego sejmu ad instar komisji sandomirskiej i potém podczas sejmu 1677 do Warszawy przeniesionej ekspedywana.

12. Immunitatem dworów ślacheckich dotąd od wojsk koronnych nieobserwowaną serio ichm. pp. posłowie promować będą juxta præscriptum legum.

13. O deputowanie komisarzy do województw na uznanie szkód przez wojsko poczynionych, wybranych sum pieniężnych przez różnych regimentarłów ichm. pp. posłowie jw. ichm. pp. hetmanów upraszać będą; z którymi conferrent ichmość. ratione wybranych w dobrach duchownych i królewskich dwiema asygnacyami hybern, aby chorągwie, które nie miawszy hetmańskiej asygnacyi, za inszych regimentarłów asygnacyami wybierały, inszym to chorągwiom ut compensent, a dobra niewinnie ciężkie cierpiące opresye aby od kurencyi więcej niż rocznej hyberny uwolnione były.

14. Jeżeli przyjdzie ex consensu całej rzeczyp. ad formandam militiam dragonii i piechot, aby ichm. pp. hetmani urodzonych polaków na szarze forsztelowali i żeby według najpóźniejszej taryfy wyprawa postanowiona była, ichm. pp. posłowie seriam mieć będą na to animadversionem, prócz szeleżnego na inszy nie pozwalając podatek.

15. Commovet nas wszystkich niewypowiedziana i ledwo piórem opisana ruina miasteczka Radziejowa; które do tej nie w rolach tylko ale i w budynkach miejskich przyszło dezolacyi, że skłonienia głowy nietylko by należytej wygody mieć nie możemy, gdy na publiczne obrady na miejsce to zwyczajne zjeżdżamy się: więc z powinnej kompasyi aby ichm. pp. posłowie miasteczku temu suffragari raczyli instancją do ichm. pp. hetmanów, aby od pozostającej uwolnione mogło być hyberny, której żadnego sposobu wypłacenia nie mają, instantissime upraszać będą.

16. A ponieważ tot praxibus doświadczyliśmy, że niektóre osoby contra fas et decus imieniem województw naszych, nie miawszy od nas ullam potestatem z uchwał naszych braterskich sibi concessam, ani charakteru poselskiego, wazyli się in actus certos manum apponere i imieniem naszym oneż autorisare: tedy i teraz, obviando hisce inconveniētiis, inquantum by się osoby jakie na tamtém walnej rady miejscu nalazły, któreby chciały gerere provinciam województw naszych, mając insze na siebie włożone funkcy, tedy ichm. pp. posłowie na terażniejszym sejmiku obrani, takich ex loco illo consiliorum amovebunt i wszelką im tamować będą activitatem. Bo lubo ww. ichm. pp.: Andrzeja na Lubrańcu Dąbskiego starostę nakielskiego, Franciszka Jarnowskiego stolnika brzeskiego kujawskiego, Aleksandra Wolskiego sędziego bydgoskiego, posłów uproszonych przedtém w kole naszym, na też poselską powtórnie ratificamus funkcyą, zasłużyli to sobiè w afektach braterskich, concurrēdo o to powtórnie na terażniejszym sejmiku naszym, na któ-

rym per liberum veto kreskowanych głosów zgodna stanęła ichmościów aprobacya; którzy zaś ichmość., ufając niepotrzebnemu o sobie wielkiemu rozumieniu, siebie nad efekta braci wszystkich koła naszego anteferunt, tych ichmościów, jak wyżej opisaliśmy, ab activitate funkcyj województw naszych excludimus.

17. Przyznała najwyższa głowa kościoła świętego stolice apostolskiej, vicariam potestatem piastująca, tak ozdobny między monarchami chrześcijańskimi najj. antecesorów jkr. m., p. n. m., tytuł, że są orthodoxi reges; zkąd że przeniknąć musiały serce jkr. m., p. n. m., zgwałconych świątnic boskich tak wielkie wiolencye w najkosztowniejszych ozdobach cum profanatione i samego sub speciebus utajonego Boga patrata facinora, kiedy w dyecezyi kujawskiej katedra sama pod ten gwałt podpadła, a niemniej ichm. prałaci, kanonicy et totus clerus za wyłamaniem zamknięcia do kapitularza ad nuditatem despoliati a potém summa crudelitate, vulneribus et verberibus affecti: tedy ichm. pp. posłowie przy powadze jw. jm. ks. biskupa kujawskiego doniesą to jkr. m., p. n. m., aby interponat majestatem suam, aby tanta jactura ecclesiae et injuriam torum z osób prałackich i innych ichmościów ac totius cleri resarciri mogła.

18. Dotychczas inest pectoribus nostris ciężka primo concivi nostro et omni ex parte innocuo, owszem pro bono publico zelosissime zawsze certanti w. jmp. Serafinowi Głębockiemu podkomorzemu brzeskiemu kujawskiemu illata cicatrix, gdy w własnym domu jego przez zesłanych ludzi komenderowanych spólnie z jmp. Adamem Żychlińskim kasztelanem łędzkim z ordynansu jmp. generała Henckiego, wprzód illata spoliatione i co było obviūm w koniach cugowych, wierzchowych i innych przeszło czterdziestu i innych rzeczach, samychże ichmościów i przystępu ad emundandum nie pozwoliwszy, sub arcta nakazał trzymać custodia, a potém imposita solutione 20,000 talerów bitych na czas krótki, konia i jednego do odjechania nie oddawszy, do domu pozwolił: w czém gdy rekurs uczynił tenże jmp, podkomorzy do najj. wieliczeństwa jego carskiej mości i najj. ministrum księżęcia Mężyka, aby mógł być immunis od tej solucyi i ablata aby restituantur, na co gdy wydane otrzymał ordynanse, in eo tractu dobra jmp. podkomorze-go tenże jmp. generał Hencki popalić kazał, tudzież i poblížszych ichmościów sąsiadów bez wszelkiej racyi in cineres redigere. Gdy tedy przyjdzie do rozgaworu z pełnomocnym posłem jego carskiej mości, żeby

i ta krzywda ad refusionem pomieszczona być mogła, serio ichm. pp. posłowie ut procurant, upraszamy.

19. Permovit braterskie serca podobnaż jmp. Macieja Gąsiorowskiego starosty radziejowskiego, marszałka koła naszego, wiolencya, gdy w podróży do ichm. pp. hetmanów będącemu konie wszystkie cugowe i wierzchowe, także i sług jego ludzie jego carskiej mości z pułku archangielskiego pod komendą pułkownika Szamerdyna będący zabrali, te tylko wyświadczywszy dobrodziejstwo, że przy takiej nieutrzymanej licencji zdrowiem jmp. n. m. darowali: więc supplici voto ichm. pp. posłowie doniosą to wielomocnemu carskiej mości posłowi et media adinvenient należytego jmci, n. m. pana, ukontentowania.

20. Doniósł w kole naszym justam querelam jmp. Stanisław Jarowski cześnik inowrocławski o ciężkiej swój opresyi zrabowania, porąbania, potłuczenia ze wszystkimi domowymi swymi według obdukcji w grodzie uczynionej przez ludzi augzylyarnych jego carskiej mości: w czém jako należy w afektach braterskich znalazł kompasją, tak obtestamur ichm. pp. posłów naszych, n. w. panów, aby interes jmp. cześnika w pilnej mieli animadwersyi, który deferet wielkomocnemu posłowi jego carskiej mości circa activitatem ichm. pp. posłów, tudzież i inszych ichm. braci naszych krzywdy i ciężkie opresye promovebit od różnych wojsk poniesione.

21. A ponieważ jaśnie przewielebna kapituła metropolitańska gnieźnieńska gorąco uczyniła rekurs, że in legato od jo. książęcia jmci Radziejowskiego kardynała i prymasa Korony polskiej 125,000 dotychczas należytej nie odebrała satysfakcji, któreto legatum bardziej pochodzi in vim satisfactionis constante vita, non est praestitum ex debito ecclesiae metropolitanae, więc że jejm. p. Tobijańska wojewodzina łęczycka mimo inszych egzekutorów voluntatis książęcia jmci irrepsit in totam gazam et supellectilem i sum pieniędzy notabiles quantitates, a legowanej sumie dosyc czynić reluctatur: tedy ichm. pp. posłowie prosić będą jkr. mci, p. n. m., aby adminiculum praebat, etiam potentiori, jeżeliby tego potrzeba było, brachio, aby się hocce legato dosyc stało. Tak znaczna zaś in parato et in supellectili ac gaza ducali substantia, ne trans mare transportetur, aby in speciali animadversione jkr. mość, p. n. m., mieć raczył, upraszać będą.

22. Zaszczycał się dotąd jaśnie przewielebny konwent trzebnicki najj. królów polskich, antecesorów jkr. mci, p. n. m., łaskawą protekcją, że gdy privilegia ich, które partim a primitiva fundatrice nie tak najja-

śniejszjej jako świętej królowy polskiej Jadwigi świętej i innych monarchów polskich processerunt, w czémkolwiek odnosiły od kogokolwiek derogacją jurium et immunitatum suarum, zawsze per instantias suas najj. królowie polscy apud augustissimas imperatores łaskawe im zjednywali jurium et bonorum konwentu tegoż dotrzymanie; znaczne zaś praesudicium odnosi ten konwent, gdy zawsze z narodu polskiego urodzona ślacheńka ksienią tam być powinna, teraz zaś praevallente spiritali ejusdem ordinis superioritate włożona im jest germanicae nationis ksieni, za której przełożeniem znaczne im odjęte dóbr do tej fundacji należących portiones: aby tedy in posterum i elekcyja powróciła się do narodu polskiego zakonnice et ablata a fundatione restituantur, ichm. pp. posłowie upraszać będą jkr. mci, p. n. m., aby w tém interponat powagę majestatu swego.

23. A jakośmy pierwszym poselstwem naszym w łaskę respekt pański jkr. mci, p. n. m., jw. jmp. Michała Działyńskiego kasztelana brzeskiego kujawskiego zalecieli, któremu wszystkie dobra i fortunę exotica szwedzkiej potencji manus in nihilum redegit, a naostatek pestifera lues afflxit, że nullibi quiescere może: powtórną wniosą za tymże jmością instancją ichm. pp. posłowie i distributivæ jkr. mci, p. n. m., zalecą justitiae, ut bene meritum in hac rep. civem in tanto doloris passu szcudrobliwą consoletur ręką, nec vacuum a beneficio a latere suo dimittat.

24. Loquuntur merita w. jmp. Macieja Gąsiorowskiego starosty radziejowskiego, marszałka koła naszego, którego simili methodo respektowi pańskiemu rekomendować będą ichm. pp. posłowie, który życie i fortunę swoją publicae integritati immolavit.

25. Instabunt także ichm. pp. posłowie za w. jmp. Andrzejem Głębockim starostą brzeskim kujawskim, deputatem na trybunał koronny z województwa tegoż, aby na publicznej ex speciali designatione jkr. mci, p. n. m., będącego funkcyi z szcudrej ręki pańskiej senatoria dignitate zasługi jego praemiare raczył.

26. Dobra Śmiełowice ponieważ cesserunt ex distributiva jkr. mci, p. n. m., justitia jmp. Dorpowskiemu, przezco niemałe detrimentum patiuntur ichm. pp. Niemojewscy antecedanei possessores, gdy za te dobra niemałą sumę wyliczyli: prostra (tos?) ad plantas jkr. mci, p. n. m., ichm. pp. posłowie clientes zalecą et clementiae sacrabunt, aby jkr. mość, p. n. m., albo podobną raczył kontentować królewsczyzną, albo me-

dium salutare redintegrationis szczodrobliwęj adinveniat jkr. mci, p. n. m., ręki.

27. Recurrit jmp. Antoni Mniewski kasztelan brzeziński supplex do majestatu jkr. mci, p. n. m., przez osobliwą ichm. pp. posłów instancją, aby gdy odebrano fortunę przez wszelkich domowych porządków zrabowanie, krescencyj ze stodół wymłócenie, inwentarżów zabranie, przynamnięj aby zdrowia swego bezpieczen być mógł od augzyliarnych wojsk jego carskiej mości, ponieważ z wszelkich inkwizycyj pokazała się niewinność jego.

28. Osobliwą mieć będą pamięć ichm. pp. posłowie na synów koronnych w niewoli szwedzkiej i moskiewskiej zostających, między którymi jmp. Józefa Kołudzkiego obywatela województw naszych eliberacją wszelką swoją aplikacją procurabunt, który w mieście Kalmarze niewymowną cierpi niewolą.

29. Lokowany pod Bronisławiem obóz w Komarach, wsi dziedzicznęj jmp. Jakóba Racięckiego, ludzie jkr. mci, p. n. m., z regimentu generała Luxemberga kilka chałup spalili i bór do tej wsi należący z gruntu wycięli, co respektowi i klemencyi jkr. mci, p. n. m., ichm. pp. posłowie rekomendować będą, aby ex vacantibus terazniejszych okurencyj był ukontentowany.

Maciej Gąsiorowski radziejowski starosta, marszałek brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw, manu propria.

98.

1710. Julius, 28.

Radziej. grodzka Relation. 13a f. 209.

247. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in pago Opatowice etc. feria quarta post festum sanctae Annae matris gloriosissimae Virginis Mariae proxima (Julius, 30), anno Domini 1710. — Obtulit generosus Christophorus Zaleski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województw brzeskiego i inowrocławskiego kujawskich na sejmik relationis dnia dzisiejszego ex mente walnej rady warszawskiej i za obwieszczeniem przez podanie do grodów instrumentu publicznego et contentorum téjże rady

walnej na pole między Radziejów a Broniewo, ponieważ Radziejów miejsce zwyczajne consiliorum nostrorum powietrzem dotknięte, zgromadzeni. Wziąwszy w refleksyą sancita pomienionęj rady warszawskiej, in cujus fundamento obrady nasze zaczynamy providendoque internae et externae securitati, cokolwiek cała rzeczp. conclusit, ad executionem przywieść omni conatu po odebranęj od ichm. pp. posłów na walną radę warszawską uproszonych relacyi, którym za prace i fatygi na tamtém miejscu circa bonum publicum podjęte dziękujemy i rekompensę wdzięczności w sercach naszych zapisujemy, umyśliśmy. Jednak, gdy nas przez paletowanie augzyliarne wojska distraxerunt, więc uprosiliśmy ww. ichm. pp.: Andrzeja z Lubrańca Dąbskiego starostę nakielskiego i Franciszka Moszczeńskiego chorążego brzeskiego kujawskiego, za posłów do najj. kr. jmci, p. n. m.; których ichmościów bratersko obtestamur, aby przy instrukcyi sobie od województw danęj activitate sua u majestatu jkr. mci przez wydane ordynanse desideria nasze promowowali i respirium od wojsk, przez których kilkoletnią lokacją województwa zrujnowane, uprosili.

Upraszamy przytém ww. ichm. pp.: Franciszka Jarnowskiego stolnika brzeskiego kujawskiego, Chryzostoma Słubickiego komornika granicznego brzeskiego, sędziego grodzkiego przeddeckiego, do jmp. generała Gieszofa tu z pulkami swymi konsystującego, którym osobliwą dajemy instrukcją, aby pro dexteritate sua exponant pomienionemu jmp. generałowi świeżo prawem zakazane paletowanie, które po województwach extenditur i rewokacją tychże paletów otrzymać mogli.

A ponieważ kilku asygnataryuszów do województw concurrir u nas sobie zasługi pretendujących, tedy tych ichmość. cum desideriiis ich do przyszłego, da Bóg, ex limitatione sejmiku przypadającego suspendimus, gdzie de modo ichmościów ukontentowania należytego obradzić deklarujemy. Więc że się województwa informować nie mogą, co są za remanenta podatków w województwach in antecessum uchwalonych, czy też importantia, dlatego aby delaty wszystkie podane do grodów były, postanawiamy. Cokolwiek zaś na tych delatach zostaje, aby sine intermissione cum instantanea executione, super retentores extendenda, ichm. pp. poborcy też podatki repetant, ichmość. obligamus, aby województwa cisnących się asygnataryuszów ukontentować mogły.

A że Pan Bóg najwyższy niektórych ichmość. i obywatelów województw naszych przez pożar ogniowy dotknął, jakoto: jmp. Ostrowskiego w Swierczynku, jmp. Świętosława Chrzęszczewskiego, jęjm. panią

Kownacką: tedy, bratersko tym ichmościom *compatiendō*, onych *circa beneficium legis* do lat czterech, od podatowania uwalniając, konserwujemy za przysiężeniem jednak tójże pogorzeli i szkód swoich na przyszym, da Bóg, sejmiku *quantitatis*.

Że zaś miejsce niektóre Pan Bóg powietrzem nawiedził, jakoto: Radziejów i Kowale, ażeby się *cursus* sprawiedliwości świętej nie tamował, sądom grodzkim kowalskim w Grabkowie, radziejowskim w Czołowie, tudzież i księgom miejsce i z publicznej przeszłej województw deklaracji jako i terazniejszej służące *præfigimus*. A jakośmy in *antecessum* na pierwszym sejmiku z uniwersału jkr. mci agitowanym jmp. Maciejowi Gąsiorowskiemu staroście radziejowskiemu, marszałkowi koła naszego, respektując na słabe zdrowie jego mości, n. w. m. p., in *socium laboris* jmp. Mikołaja Zboży Radojewskiego chorążego bydgoskiego uprosili, tak i teraz ponawiamy prośby nasze, aby jmość, w. m. pan, gdy w. jmp. marszałek *distentus negotiis* zostawać będzie i zjachać nie będzie mógł, też funkcją dyrekeyi koła naszego *assumere et continuare* raczył.

Sejmik zaś terazniejszy, na którym *de modo contribuendi* obradzić i wszystkie *sancita* rady ad *executionem* przywieść należy, do sposobniejszego czasu, to jest, ad diem 18 Augusti cum *toto effectu*, w żadne nie wchodząc natenczas tój rady materye, limitujemy, którą to limitacją jmp. marszałkowi podpisać i do ksiąg podać zlecieliśmy. — Działo się w polu między Radziejowem a Broniewem dnia 28 lipca, roku pańskiego 1710.

Maciej Gąsiorowski radziejowski starosta, marszałek województw kujawskich, *manu propria*.

99.

1710. Augustus, 18.

Radziej. grodzka Relation. 13a f. 214.

248. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in villa Czołowo regali ob grassantem iterato in oppido Radziejow pestilentiam feria tertia post festum Assumptionis in coelum gloriosissimæ Virginis Mariæ proxima (Augustus, 19), anno Domini 1710. — Obtulit nobilis Stanislaus Krzycki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik *ex limitatione* die 18 Augusti przypadający zgromadzeni. Ponieważ nieustannie affli-

gunt województwa nasze od wojsk augzyliarnych jego carskiego wielceństwa *irruentia* mała przez powtórna zbliżającą się do nas jmp. generała Fluka dywizją, jeszcze na drugie palety jmp. generała Gieszowa in *onere* wypłacenia zostajemy, tedy *obviando malis*, co być in *rem* województw naszych baczemy, stanowimy.

1. Legacją do jkr. mci, p. n. m., z powtórna do majestatu jkr. mci supliką, aby *paterna dextera* tak ciężki, bo ostatnią ruiną grożący zamach paletowania jmp. generała Fluka *amovere* raczył; na tę funkcją uprosiliśmy: jmp. Franciszka Moszczeńskiego brzeskiego kujawskiego i jmp. Mikołaja Zboży Radojewskiego bydgoskiego chorążych.

2. Do tójże legacyi baczą być województwa potrzebne odezwanie się jw. jmci ks. biskupowi kujawskiemu, upraszając jmci, n. w. m. pana, aby jako pierwszy nasz senator, powagą swoją u majestatu jkr. mci w interesie województw dopomódz raczył.

3. Życząc zaś sobie nadchodzącego z dywizją swoją p. generała Fluka wszelką obligować ludzkością, uprosiliśmy na poselską do jegomości funkcją jmp. Franciszka Jarnowskiego stolnika brzeskiego kujawskiego i jmp. Słubickiego łowczego inowrocławskiego; ciż ichmość. doniosą jmp. generałowi należyta od województw naszych obserwacją, oraz upraszać będą, aby miał respekt na zrujnowane województwa nasze jako dawniejszymi przechodami tak i terazniejszej dywizyi z niemałą ciężkością paletowaniem, a od pretendowanej kwoty założonych prowiantów *supersedować* raczył.

4. Doszedł nas niedyskretny list od jmp. Weynera kapitana regimentu jmp. Szelinga pułkownika z pretendowaniem wydawania prowiantów na tenże regiment i wydanie taryfy, na który odpisać cum *ea conditione*, że nietylko taryfy ale i zakładanych prowiantów wydawać nie myślemy i owszem na deklarowaną od tegoż pana kapitana egzekucją wszelką deklarujemy rezystencją i tenże list oblatować w grodzie a oryginały przesłać w liście do jw. jmp. hetmana w. koronnego jmp. marszałkowi zlecamy z doniesieniem takiej jmp. Szelinga pułkownika licencyi przeciwko jkr. mci i jmp. hetmana w. k. ordynansom, tudzież i wyraźnemu prawu na terazniejszej radzie warszawskiej postanowionemu.

5. W tymże interesie list do jmp. Rybińskiego łowczego koronnego cum *expositione*, że się jego ordynansem ten regiment składa, jmp. marszałek napisze.

6. A jako przeszłem laudum osobliwym punktem obligowaliśmy ichm. pp. poborców, aby delaty wszystkie podatków w województwach niewybranych do grodu z podpisem rąk swoich podali, tak i teraz upraszamy et fraterne obligujemy ichmościów, n. w. m. panów, aby to skutkiem ziścić raczyli. Z których to podanych delat województwa nasze, gdy się informować będą, w pozostałych remanentach należyty uczynią dyspartymet na ichm. pp. pretendentów jako z repartycyi trybunału radomskiego tak i asygnacyj hetmańskich do województw naszych naznaczonych; między którymi jako najpierwszą ma repartycją jmp. Władysław Biernacki cześnik sieradzki. bo od lat piętnastu będącą et per tot lauda asekurowaną, tak aby tandem jmość, n. w. m. pan, należyta odebrał satysfakcją, pierwszą asygnacją na te remanenta jmci, n. w. m. pana, kontentować deklarujemy.

7. Zbłąg, wieś do kapituły wrocławskiej, że w tych czasiech z dopuszczenia boskiego pogorzała, tedy przy poprzysiężeniu na przyszłym sejmiku szkody przez ogień uczynionj wolna być ma od podatków województw naszych według prawa opisanego.

8. Doniósł jmp. Racięski w kole naszym, że wieś jego Konary jest dymami obciążona, tedy dyminucją tychże dymów jmci, n. w. m. panu, przyrzekamy.

9. A że wielu ichm. braci na taryfę uskarżało się, osobliwie powiatów przedeckiego i kowalskiego, tedy korekturę taryfy na przyszłym sejmiku constituimus.

Sejmik zaś dzisiejszy nazajutrz po sejmiku deputackim limitujemy.

Mikołaj Zboży Radojewski chorąży bydgoski, marszałek województw kujawskich, manu propria.

100.

1710. September, 16.

Radziej. grodzka Relation. 13a f. 223.

249. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejowiensis.]

Actum in villa regali Czołowo ob grassantem in oppido Radziejow pestilentiam feria quinta post festum Exaltationis sanctae Crucis proxima (September, 18), anno Domini 1710. — Obtulit nobilis Joannes Sadowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex limitatione

pro die 16 Septembris zgromadzeni. Stosując się ad contenta przeszłej uchwały naszej ratione korektury taryfy, aby się każdego z ichmościów ukrzywdzonych dogodziło ekspostulacyi, z każdego powiatu po dwóch ichm. pp. komisarzyw uprosiliśmy, jakoto z województwa brzeskiego: in assistentia jw. jmp. Michała Działyńskiego kasztelana brzeskiego kujawskiego, albo w niebytności jmci n. w. m. pana, in assistentia jw. jmp. Mikołaja Olszowskiego kasztelana bydgoskiego, z powiatu tegoż jmp. Jarnowskiego cześnika inowrocławskiego z jmp. Janem na Głębokiem Głębockim sędzią grodzkim brzeskim, z kowalskiego jmp. Chryzostoma Słubickiego sędziego przedeckiego z jmp. Sokołowskim pisarzem kowalskim, z przedeckiego jmp. Kazimierza Wodzyńskiego z jmp. N. Wysockim, z kruświckiego ichm. pp. ofycyalistów grodzkich kruświckich, z radziejowskiego jmp. Mikołaja Zboży Radojewskiego chorążego bydgoskiego z jmp. Hieronimen Cińskim burgrabią kowalskim; z inowrocławskiego województwa: in assistentia jw. jmp. Wolskiego kasztelana kruświckiego, z powiatu tegoż jmp. Jana Kolczyńskiego podczaszego inowrocławskiego, sędziego grodzkiego radziejowskiego z jmp. Janem Słubickim łowczym inowrocławskim, z bydgoskiego jmp. Michała Karłowskiego z jmp. Stanisławem Pinińskim, którzy ichm. pp. komisarze według słuszności i sumienia decidere mają super quantitate taryfy, proportionaliter każdą wieś wzięwszy w refleksyą. Mićć będą i na to pamięć, aby nobiles cmetonibus carentes w taryfę generalną inserowani byli; a że zaś siła dóbr zdezelowanych znajduje się w województwach naszych, tedy ciż ichm. pp. komisarze do rewizyi dóbr tych uproszeni, gdzie kto z ichm. braci naszych afektować będzie. (?)— Którą to funkcją intra spatium dwóch niedziel ichm. pp. komisarze przywieść powinni ad executionem, a za niedziel dwie od dnia dzisiejszego zjachać się mają do formowania generalnej z wszystkich powiatów taryfy do Wieńca; w której wsi et conservationi actorum castrensium Brestensium i sądom grodzkim brzeskim miejsce naznaczymy za konsensem jmci ks. Pawła Wolskiego kanonika i kanclerza wrocławskiego katedralnego i archidyakona kruświckiego, n. m. pana.

Ponieważ zaś de novo emergenti zachodzą palety od wojsk jkr. mci saskich, podług własnego upodobania swego uformowawszy taryfę, czego ani augyliarne moskiewskie wojska, ani nieprzyjacielskie nie pozwoliły sobie: tedy, potrzebną bacząc legacyą do jkr. mci, p. n. m., uprosiliśmy na poselską funkcją jmp. Andrzeja z Lubrańca Dąbskiego nakielskiego, kle-

szczeleskiego starostę i jmp. Seweryna Trzebuchowskiego chorążego inowrocławskiego cum supplici voto, aby jkr. mość, p. n. m., ten pozwolony sobie nienależyty progres jako w wydawaniu paletów tak w formowaniu pro libito taryfy surowym ordynansem coërcere raczył.

Uskarżyło się niemało ichm. braci na niedyskretne postępowanie sobie ludzi augzylyarnych moskiewskich w zabieraniu bezprawnie ichm. obywatelów tutecznych, jakoto primario: jw. jmp. Mikołaja Olszowskiego kasztelana bydgoskiego, jmp. Jana z Ruszkowa Ruszkowskiego z jmp. Koźminskim; więc in succursum ichmościom uprosiliśmy na poselską funkcją do jmp. generała Janusza: jmp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego i jmp. Jana Kolczyńskiego podczaszego inowrocławskiego, sędziego radziejowskiego, którzy ichmość. probata activitate sua promovebunt et procurabunt interes ten, aby jaka ichmościów eliberacya i honoru restytucya nastąpiła, tak i na potém aby tego więcej nie bywało, upraszać będą, aby jmp. generał Janusz surowym ordynansem zagroził temu drogę.

Relacyą ichm. pp. posłów na radę walną warszawską uproszonych do przyszłego sejmiku limitationis odkładamy; czas zaś limitacyi aktu dzisiejszego ad diem 10 Octobris naznaczamy.

Mikołaj Zboży Radojewski chorąży bydgoski, marszałek województw kujawskich, manu propria.

101.

1710. October, 10.

Radziej. grodzka Relation. 13a f. 240.

250. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in villa Czolowo regali etc. feria quinta in crastino festi s. Hedvigis viduae electae (October, 16), anno Domini 1710. — Obtulit nobilis Lucas Drzewiecki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex limitatione pro die 10 Octobris tu do Broniewa zgromadzeni. Ponieważ dotychczas ichm. pp. posłowie na przeszłym zjeździe uproszeni do jkr. mci, p. n. m., nie

powrócili, z kąd plenissimam informationem spodziewamy się odebrać ratione wojsk augzylyarnych, które przeciwko deklaracyom wszelkim i sponsyi rady warszawskiej nietylko nie ustępują, ale ultra modum bez odetchnienia premunt województwa nasze: dlaczego postanowione na radzie warszawskiej na erekcyą nowęj milicyi podatkiowanie do skutku przywiedzione być nie może, tedy dalsze obrady nasze cum toto effectu do dnia 20 Octobris miesiąca terażniejszego limitujemy.

A że nas zaszła kompelacya od jw. jmp. generała Janusza, aby wszelka securitas itinerantibus prowidowana była, tedy zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego, aby, odpisawszy teraz na list jegomości, n. w. m. pana, wydaniem uniwersałów swoich upomniał wszelkiego stanu ludzi, aby jakie in posterum nie działy się inconvenientia. W tychże uniwersałach aby jmp. marszałek wszelką gotowość obywatelom zalecił, aby sine omni exceptione et renitentia stawali do należytej rezystencyi swawolnym kupom, które przeciwko prawu privata licentia województwa nasze agrawują i dalej agrawować intendunt. Mając zaś respekt na osobę jmp. Barbowskiego towarzysza deputowanego od chorągwi pancernęj najj. królewicza jmci Augusta po zasługi, tedy, co być może natenczas sposobu, kontentować chcemy jegomości daną asygnacyą do województw naszych; dlaczego in vim et ad rationem asygnacyi tej na dwa tysiące złotych, dico 2,000, to jest, z retentów szelężnego i pogłównego podatku (w administracyi jmp. Jarosza Cińskiego burgrabiego kowalskiego, komisarza do tegoż podatku uproszonego) będących jmp. marszałkowi zlecamy, aby na nie wydał asygnacyą do tego wzwyż pomienionego jmp. komisarza. — Działo się, ut supra, anno 1710.

Maciej Gąsiorowski radziejowski starosta, marszałek województw kujawskich manu propria. (L. S.)

102.

1710. October, 28.

Radziej. grodzka Relation. 13a f. 243.

251. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in villa Czołowo regali etc. feria quarta post festum sancti Lucae evangelistae proxima (October, 22 (?)), anno Domini 1710.— Obtulit generosus Lucas Drzewiecki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex limitatione na dzień dzisiejszy przypadający zgromadzeni. Za powrotem ichm. pp. posłów od województw naszych do najj. kr. jmci, p. n. m., uproszonych i po odebranej in desiderio nostris od najjaśniejszego majestatu przez ichmościów relacyi przystąpiliśmy sancita rzeczyp. na radzie walnej warszawskiej ad executionem przywoździć samą rzeczą ziścić, biorąc przed się te, które cała rzeczyp. adinvenit podatowania media i aby regulariter do rąk ichm. pp. poborców podatki uchwalone dochodziły, uprosiliśmy do tej funkcji ichm. pp.: Stanisława Wojciecha Jarnowskiego cześnika inowrocławskiego z brzeskiego, jmp. Jakóba Racięckiego z inowrocławskiego województw. A że ultra æquitatem et scitum jw. jmp. podskarbiego w. koronnego na cłach koronnych, osobliwie jednak u portu toruńskiego pp. pisarze ludzi ubogich, non parcendo i stanowi ślacheckiemu, wybieraniem akcyzy od zboża i fur, które do Torunia prowadzą, Toruń zaś, spławiając do Gdańska toż zboże, od niego w Fordanie zwyczajne oddaje myto, depaktują: tedy, aby to innotescat jw. jmp. podskarbiemu w. koronnemu, uprosiliśmy do jmci, n. w. m. pana, e medio koła ichm. pp.: Franciszka z Wielkiego Jarnowa Jarnowskiego stolnika, Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskich kujawskich, któremu przy doniesieniu należytej od województw obserwancyi gratum exhibebunt animum za wszelkie około dobra pospolitego starania, osobliwie u dworu berlińskiego podjęte jako też et circa augmentum prowentów rzeczyp.

Przytém demonstrabunt zawód rzeczyp. na taryfie 1661, podług której impossibilis exactio podymnego, gdyż oprócz przez różne wojska wyniszczenie kraju naszego sine ullo respirio, od oblężenia toruńskiego począwszy i dotychczas konsystujące moskiewskie i insze, nastąpiła od lat dwu nieustająca w województwach naszych mortalitas: za-

tém ratione wzwyż pomienionej taryfy ichm. pp. posłowie z jw. jmp. podskarbiem conferent i aby non imputet województwom renitentiam uchwale warszawskiej, ale tanto casui et stragi, która tu vel maxime padła na województwa, upraszając, aby maturissimo suo iudicio subvenire in præmissis indemnitati województw raczył, w depaktacyach zaś licentiam pp. pisarzów celnych powagą swoją cohibeat; tudzież excusabunt ichm. pp. poborców, iż obstantibus copiis wojsk moskiewskich i innych munus suum exercere nie mogli. Ichm. pp. poborców wyżej wyrażonych obligamus, aby od wybierania podatków do powrotu ichm. pp. posłów od jw. jmp. podskarbiego w. koronnego abstineant.

Ponieważ jeszcze taryfy województw przez ichm. pp. komisarzy dla niezakończonych dóbr tutecznych in qualitate et quantitate osiadłości ich rewizyi do grodów nie są podane, tedy po zakończeniu tej rewizyi aby ichm. pp. komisarze singulariter do grodu każdego powiatu, podpisawszy konotacyą taryfy, podali, postanawiamy.

A lubo widoczna jest województw naszych ruina, którą ustawiczne per decennium wojsk różnych lokowanie causavit, jednak aby palpabilior całemu światu była, manifest ratione calamitatis et desolationis jmp. marszałkowi koła naszego z dwiema ichm. pany senatorami naszymi (których ad hunc actum upraszamy) quam civilissime coram actis quibusvis zapisać committimus.

Doznały województwa sollicitudinem około dobra pospolitego jw. ks. biskupa kujawskiego, n. w. m. p., et paternam curam jego, więc aby w protekcyi swojej pańskiej województwa nasze miał, upraszając, list napisać jmp. marszałkowi quam dignissime do jmci, n. w. m. pana, także do prześwietnej izby komisarskiej hybernowej in desiderio województw zlecamy.

Jmp. Szelingowi pułkownikowi tu w województwach konsystującemu na list do koła naszego pisany aby jmp. marszałek odpisał, committimus. Do którego to jmp. pułkownika ad tractandum uprosiliśmy ichm. pp.: Mikołaja Zboży Radojewskiego chorążego bydgoskiego i Franciszka Jarnowskiego stolnika brzeskiego kujawskiego, upraszając ichmościów, aby według danej sobie w kole braterskiem informacyi z jegomością postąpili.

Conquestum tu od ichm. braci w kole naszym, jakoby księgi grodzkie przedeckie incustodite konserwowane być miały; więc aby provideat jmp. starosta przedecki securitatem, conveniet go listem jmp. marszałek. Desideria od przewielebnej kapituły włocławskiej względem wsi

Batkowa i Lubania, na których sobie jmp. Szyling pułkownik subsystemencją założył, contentando dobra te, w osobliwym respeckie mieć napotém przyrzekamy. Także za parafiami dwiema ludzią i — — — —, które za wydaniem z komisaryatu saskiego ordynansu czy pale-tu ludzie jkr. mci exhauserunt, list napisać do tegoż komisaryatu jmp. marszałkowi zlecamy.

Jmp. Moszczeńskiego concivis nostri, a chorążego regimentu jw. jmp. wojewody mazowieckiego wniesiona do koła naszego prośba, ut contentetur i aby w dalszym zostawał u pomienionego jmp. wojewody respeckie, instabit za nim przez list nomine województw pisany jmp. marszałek. A że nam ad continuanda consilia dystrakcją rozłożeniem ludzi swoich uczynił jmp. Szyling osobliwie, iż nam jeszcze nie przyszło obrać ichm. pp. komisarzy na trybunał skarbowy radomski, tedy presse do obrania pomienionych ichm. pp. komisarzy sejmik ten ad diem decimam septimam Novembris limitujemy. Działo się w Broniewie dnia 28 października, roku pańskiego 1710.

Maciej Gąsiorowski radziejowski starosta, marszałek województw kujawskich manu propria.

103.

1710. November, 17.

Radziej. grodzka Relation. 13a f. 257.

252. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in pago Opatowice feria quarta ante festum Praesentationis gloriosissimae Virginis Mariae proxima (November, 19), anno Domini 1710.— Obtulit nobilis Joannes Szczygielski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik ex limitatione die 17 Novembris 1710 an. przypadający dla nieustającego w Radziejowie, a po innych miejscach naznaczonych sobie zaczynającego się powietrza tu do Bronisławia zgromadzeni. Ponieważ dotychczas nie mogły mieć województwa nasze realem calculationem ichm. pp. poborców wszystkich in genere podatków, lubo przez wiele uchwał zjazdów naszych injuncta była: tedy aby teraz do skutku przywiedziona była przed zaczęciem try-

bunału radomskiego, uprosiliśmy do słuchania rachunków ichm. pp. komisarzy, jakoto z brzeskiego: w. jmp. Macieja Gąsiorowskiego starostę radziejowskiego, marszałka koła rycerskiego, jmp. Michała Zakrzewskiego sędziego ziemskiego brzeskiego kujawskiego, jmp. Chryzostoma Słubickiego sędziego grodzkiego przedeckiego z brzeskiego, jmp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, jmp. Jana Kolczyńskiego podczaszego inowłocławskiego, jmp. Stanisława Wojciecha Zagórskiego pisarza grodzkiego kruświckiego z inowłocławskiego województw, których ichmościów obstringimus bratersko, aby intaminata fide, według samój słuszności uczyniwszy należyty rachunek, województwa informować na przyszłym sejmiku raczyli. Czas zaś sami ichmość. między sobą constituent, który najłatwiejszy baczyć będą, hoc adjuncto, aby na tymże przyszłym sejmiku mogła być skuteczna usługi ichmościów i zlikwidowanych rachunków relacya.

Że zaś imminet trybunał radomski, zaczęm na tę funkcją za komisarzy uprosiliśmy ichm. pp.: Jana Kolczyńskiego podczaszego inowłocławskiego, sędziego grodzkiego radziejowskiego, z brzeskiego kujawskiego, jmp. Aleksandra Wolskiego sędziego grodzkiego bydgoskiego z inowłocławskiego województw, obligując ichmościów, aby rem województw naszych agant na tamtém miejscu, nie uwodząc się żadnym na na osoby respektem.

Aby zaś znacznych, a prawie ledwie zliczonych szkód tém prędzej tamże dojść mogły województwa, uprosiliśmy circa cautam omnem securitatem jmp. Wojciecha Jasińskiego pisarza grodzkiego radziejowskiego z jmp. Adamem Jerzmanowskim, inhærendo instituto Var-saviensi, za plenipotentów, aby promoveant et plenarie vindicent wszelkie in genere województw naszych krzywdy, szkody pieniężne, kontrybucye, rabunki, które w grodach poprzysiężone i do rąk ichmościów oddane być powinny.

Księgi grodzkie radziejowskie że na miejscu swém publiczném ob contagionem subsistere nie mogą, w Czołowie zaś natenczas in suspicione tegoż powietrza zostają, tedy jmp. Wojciechowi Jasińskiemu pisarzowi grodzkiemu radziejowskiemu w Opatowicach u siebie suscepty i ekspedycye dozwalamy; naostatek, uchowaj Boże na tém miejscu podobnego nieszczęścia (ne sileant acta), na insze miejsce w. jmp. staroście i ichm. pp. ofycyalistom tegoż grodu lokowanie committimus.

A że zachodzi nas niepocieszna wiadomość o lokacyi regimentu pieszego najjaśniejszego carskiego wieliczeństwa w komendzie jmp.

Gordona pułkownika będącego na zimową w województwach naszych konsystencyą: tedy, dając honor należyty godnemu kawalerowi, jmp. pomienionemu pułkownikowi, deputowaliśmy z koła naszego ad tractandum z jegomością względem dyminucyi paletowej kwoty i porządnego bez ciężaru i wielkiego naprzykrzenia porcyi dysponowania ichm. pp.: Michała Stanisława Zakrzewskiego sędziego ziemskiego brzeskiego kujawskiego z jmp. Pawłem Wolskim podwojewódzym inowrocławskim. Którzy ichmość. exponent summam egestatem et depaupertatem wsiów przez ustawiczne bez odpoczynku wojsk augzyliarnych, jakoto cara jegomości tak in genere wszystkich, oraz upraszać będą przy oddaniu należytej obserwancyi jmp. pułkownikowi, aby sam zważywszy wielkim rozsądkiem swoim oczywistą ruinę, alleviare tymże województwom zechciał.

Aby zaś w dyspartymencie porcyi żadnemu z ichm. obywatelów nie było krzywdy w taryfy podwyższeniu tudzież i miary, uprosiliśmy ichm. pp. komisarzów, jakoto: jmp. Stanisława Wojciecha Zagórskiego komornika ziemi inowrocławskiej, pisarza grodzkiego kruswickiego, z jmp. Hieronimem Cieńskim burgrabią grodzkim kowalskim z brzeskiego, jmp. Jana Słubickiego łowczego inowrocławskiego z jmp. Pawłem Wolskim podwojewódzym inowrocławskim z inowrocławskiego województw, ut assistant wzwyż pomienionej dyspozycyi jako i w mierze postanowionej attendant, nomine publico exoptamus.

Niemniejsza i w tém konsyderacya, że circa æstum publicum jeszcze od pp. Toruńczanów extorso premuntur województwa teloneo w przewozach zbóż et necessariorum: zacząć jmp. marszałkowi listem pp. Toruńczanów convenire zlecamy, (aby) i nawigacye bez trudu podwód i pomienionego swego wymyślnego wiślnego trybutu sporządzili, exposcere committimus (i?) zwyczajnym po dwa grosza, jako było zdawna, od konia kontentowali się trybutem.

Ponieważ od dawnych czasów księgi ziemskie i grodowe in depositorio zostają województw naszych miejscami, od których i oficyalistowie wymarli: zacząć upraszamy ww. ichm. pp. komisarzów powiatowych anteriori laudo do rewizyi wsiów uproszonych, aby in præsentia superstium officialium pomienione księgi ziemskie i grodzkie, captato między sobą tempore obwieściwszy się, zrewidowali, skonotowali, przewietrzeć, przesuszyc rozkazali i należyty porządek w pomienionych księgach uczynili i województwom na potém donieśli.

Ciż ichm. pp. komisarze aby rewizyonálną taryfę na sejmiku przyszłym oddali i produkowali województwom, bratersko upraszamy, do której tak wiele wsi, których w dawniejszych taryfach nie masz, ingrosowane przez ichmościów być powinny.

A że z wyżej napisanych racyj potrzebna limitacya, zacząć sejmik terazniejszy in omni vigore do srody nazajutrz po święcie ś-ój Katarzyny panny i męczenniczki blisko następującej (November, 26) limitujemy. Którą to uchwałę naszą jmp. Mikołajowi Zboży Radojewskiemu substytutowi marszałkowi podpisać zlecamy. — Działo się w Bronisławiu dnia 17 miesiąca listopada, roku pańskiego 1710.

Mikołaj Zboży Radojewski chorąży bydgoski, wicemarszałek województw kujawskich, manu propria.

104.

1710. November, 26.

Radziej. grodzka Relation. 13a f. 266.

253. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in pago Opatowice etc. feria sexta pridie festi sancti Nicolai pontificis (December, 5), anno Domini 1710. — Obtulit nobilis Joannes Szczygielski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw tu do Bronisławia ex vi limitationis zjazdu przeszłego zgromadzeni na dzień 26 Novembris 1710 anno. Ponieważ dotąd ani ichm. pp. do jmp. podskarbiego koronnego uproszoni, ani ichm. pp. deputowani do jmp. generała Gordana nie powrócili, od których z uczynionej relacyi plenissime informować się będą mogły województwa nasze: tedy sejmik dzisiejszy cum toto effectu ad diem 10 Decembris limitujemy do Piask dla następującej mroźnej chwili i zimowej słoty, dlaczego w polu już trudno będzie sejmikować. Teraz tylko jmp. marszałkowi koła naszego list do jmci ks. Mostowskiego kanonika wrocławskiego, tudzież i całej ichm. przewielebnej kapituły wrocławskiej napisać zlecamy, dziękując ichmościom za wyświadczoną in rem województw facilitatem w wygodzeniu sta bitych talerów do rąk ichm. pp. komisarzów naszych oddanych, tudzież afdując ichmościów

o jak najprędzej z zawdzięceniem satysfakcyi. — Działo się pod Bronisławiem die 26 Novembris, roku pańskiego 1710.

Mikołaj Zboży Radojewski chorąży bydgoski, marszałek województw kujawskich, manu propria.

105.

1710. December, 10.

Radziej. grodzka Relation. 13a, f. 267.

254. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in pago Opatowice etc. feria sexta post festum immaculatae Conceptionis beatissimae Mariae Virginis proxima (December, 12), anno Domini 1710. Obtulit nobilis Joannes Szczygielski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex limitatione pro die 10 Decembris do Piask za spólną zgodą i determinacją miejsca tegoż in anno 1710 zgromadzeni. Kiedy intra malorum acervum z relacyi ichm. pp. posłów do jmp. podskarbiego w. koronnego, n. w. m. pana, uproszonych i to non ex voto accedit, że po zeszlęj nietylko wojskom augzyliarnym jego carskiego wieliczeństwa ale wszelkiój in genere milicyi w województwach naszych kompanii i subsystemy też same województwa na konsystencyą regimentowi jego carskiego wieliczeństwa w komendzie jmp. generała Gordona z dyspartymentu naznaczone: zacząć aby jako uniwersalne levamen województwom adferant, tak żeby w dyspartymencie partykularnej nikomu krzywdy nie było, ut animadvertant, uprosiliśmy powtórnie na przeszłym sejmiku uproszonych probatæ fidei et activitatis viros: jmp. Stanisława Zagorskiego pisarza grodzkiego kruswickiego z jmp. Jaroszem Cieńskim burgrabią kowalskim z brzeskiego, jmp. Jana Słubickiego łowczego, jmp. Pawła Wolskiego podwojewodzkiego inowrocławskich z inowrocławskiego województw. Którzy ichmośc. ponieważ pro interesse województw zaciągnęli sumy sta bitych talerów od przewielebnej ichm. kapituły wrocławskiej: zacząć, evincendo daną przez ichmościów fidejუსją, uchwaliliśmy podatek po dwa bite talery z dymu z obudwu województw podług taryfy najpóźniej formowanej, oraz sancita sejmu lubelskiego

i terazniejszej rady warszawskiej manutenendo, podatek drugi młynowy od koła po bitym taleru na wykupno Elbląga uchwalony ratyfikujemy; więc uprosiliśmy jmp. Adama Jerzmanowskiego, aby razem obadwa te podatki wybierał, a z wybranych ut reddat calculum tempore et loco niżej specificato, jegomości, n. w. m. pana, obligujemy.

A że naznaczony per tot lauda ichm. pp. poborców wszelkich in genere podatków rachunek swego nie odebrał skutku, tedy ichm. pp. komisarzów in antecessum uproszonych, jakoto: w. jmp. Macieja z Mirszewic Gąsiorowskiego starostę radziejowskiego, marszałka koła naszego, jmp. Jana Zakrzewskiego ziemskiego brzeskiego, jmp. Chryzostoma Słubickiego grodzkiego przedeckiego sędziów z brzeskiego, jmp. Antoniego Zbożego Zakrzewskiego brzeskiego, jmp. Jana Kolczyńskiego inowrocławskiego podczaszych i jmp. Stanisława Zagórskiego pisarza grodzkiego kruswickiego z inowrocławskiego województw bratersko upraszamy i obligujemy, aby ichmośc. zjachawszy do Piask in locum consiliorum na dzień poniedziałkowy po nowém lecie, bez wszelkiego respektu osób rachunek odebrali i na przyszłym, da Bóg, sejmiku liquide producant województwom pomienioną kalkulacyą. Żeśmy zaś ipso malorum turbine obruti, jakoby non sentientes nie udawali się do windykacyi szkód ciężkich i krzywd przez różnych dywizyi regimentarów poczynionych, tak prawie należało, bo ad fati imperium qui tacet, ille sapit, a do tego że się działo rege, a zatém et lege absente, przecież sanato vulnere manet cicatrix. Teraz kiedy każdemu z nas reskrypcya walnej rady warszawskiej dostateczną czyni copiam vindicandi et repetendi krzywdy nasze, postanawiamy, aby każdy z nas pomiarkowawszy sub fide et conscientia kwity, ekspensy i szkody potaksowawszy od wszystkich in genere dywizyj koronnych i litewskich poniesione aż do ostatniej jmp. Szelinga pułkownika z całym regimentem jmp. łowczego koronnego przez niedziel kilkanaście uprzykrzonej subsystemy, każdy w grodzie swego powiatu poprzysiągł i per extractum wyjąwszy, do rąk ichm. pp. plenipotentów a raczej instygatorów oddał. Z których dokumentów dochodzić będą pomienioni ichm. pp. plenipotenci sum erogowanych przy powadze ichm. pp. deputatów na trybunał skarbowy uproszonych.

Doniósł w kole braterskim jmp. Mikołaj Niemojewski, deputat na trybunał koronny z województwa inowrocławskiego, osobliwą a prawie supremam dóbr swoich Wolne nazwanych desolationem tak dalece, że po rozebranych wielkiego sumptu dworze i budynkach dworskich i wiej-

skich totaliter wszystkich przez wojsko szwedzkie, puste zagony nullo coluntur aratro: więc jako pod dyrekcją godnej pamięci Jana Trzebuckowskiego łowczego inowrocławskiego przez uchwały województw naszych te dobra jure suffragante de plano uwolnione, też samą uchwałę reasumujemy i pomienione dobra od partykularnych województw naszych podatków do lat czterech uwalniamy.

Privata desideria wielu ichm. braci do przyszłego zjazdu cum spe desiderati eventus odkładamy; żebyśmy zaś in hoc calamitoso statu nie byli orbati modo consiliorum, sejmik dzisiejszy do poniedziałku po trzech królach (Januar., 12) w roku, da Bóg, przyszłym 1711 tu do Piask cum toto effectu limitujemy. Laudum terażniejsze za powszechną zgodą do każdego z osobna województw naszych grodu jmp. dyrektorowi koła naszego podać dla lepszej każdego informacyi zlecamy. — Działo się w Piaskach die 10 Decembris, roku pańskiego 1710.

Mikołaj Zboży Radojewski chorąży bydgoski, województw kujawskich marszałek, manu propria. (L. S.)

106.

1711. *Januarius, 12.*

Radziej. grodzka Relation. 13a f. 273.

255. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in pago Opatowice etc. feria quinta (¶) ipso die festi sancti Pauli primi eremitae (Januarius, 10 (¶)), (raczej post fest.—15 Jan.) anno Domini 1711.—Obtulit generosus Bonaventuri Zaręba.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw ex limitatione na sejmik dzisiejszy zgromadzeni. Ponieważ niespodziewane dyspozycje wojsk najjaśniejszego cara jmci, które nietylko za granice nasze, ale i za morze ewakuowane być miały, affligunt teraz jako in universo całą rzeczp. tak singularim województwa nasze że kwater zimowych jure usurpatorio prætendunt, co obszernie wydane do województw obloquuntur uniwersały, którymi obligują nas, abyśmy ad tractandum z ichmościami do Płocka pro die 18 Januarii in anno præsentis przysłali: więc succurrendo sorti infelicitatis wszystkich nas braci, uprosiliśmy ichm. pp.: Stanisława Zagórskiego komornika ziemskiego inowrocławskiego, pisarza grodzkiego kruswi-

ckiego z jmp. Pawłem Wolskim podwojewodzym inowrocławskim, aby unito consilio z ww. ichm. pany: Franciszkiem Jarnowskim stolnikiem, Antonim Zboży Zakrzewskim podczaszym brzeskimi kujawskimi, posłami do dworu in antecessum uproszonymi, z jw. jmp. generałem conférant et agant probata activitate rem województw naszych i żeby województwa obadwa proporcjonalne odebrały dyspozycje zimowych porcyj, tak jak już jest między nami umówiona i postanowiona kwota, to jest, na województwo brzeskie porcyj 357, racyj 67, a na województwo inowrocławskie porcyj 247, racyj 42, w tém ichm. pp. komisarzów omnimode upraszamy i bratersko obligujemy.

Donieśli w kole naszym ww. ichm. prałaci prześwietnej kapituły wrocławskiej justa desideria ac querimonias ratione dóbr duchownych i królewskich, które subiacunt ciężarom hybernowym, tudzież i konsystencyi chorągwiów polskich: więc ichmość. conférent z jmp. generałem de mediis, które adinveniri poterint, aby onus supra onus włożone nie było i dóbr ziemskich naszych w tém nie pociągano. Starostwa radziejowskiego w ludziach przez powietrze, w niezasiewkach ostatnią ruiną i depopulacją singulari respectui jmp. generała ichm. pp. recommendabunt posłowie.

Interes jmp. Jana Głęmbockiego sędziego grodzkiego brzeskiego promowować będą ichm. pp. posłowie, aby zabraną kwotę owiec przez ludzi jmp. generała, którzy po taryfę ordynowani byli, w dalsze prowianty potrącono i przyjęto, curabunt ichm. pp. posłowie.

Jmp. Jasięńskiemu pisarzowi grodzkiemu radziejowskiemu, folwarka Opatowice w powiecie naszym radziejewskim do opactwa mogilnickiego w województwie kaliskim należącego posesorowi conquerenti, od Saksów cum contumelia do wydania prowiantów pociąganemu expedit subvenire: zacząć ichm. pp. posłom bratersko committimus, aby tantæ et inauditæ oppressioni podług uniwersalnej swojej afidacyi jmp. generała raczył succurrere. Toż o Czechrzu także w Kujawach leżącym, do tegoż opactwa subjungente, stosując się do konstytucyi sejmu lubelskiego, tudzież ad sancita terażniejszej rady warszawskiej currentiam postanowionego szelężnego i podymnego, rachując na ratę pierwszą po złotych 140 z dymów 21, czyni z każdego dymu po złotych sześć groszy 20.

Zlecamy jmci pp. komisarzom do wybierania tychże podatków anteriori laudo naznaczonym, aby bez wszelkiego uciemienia i naprzykrzenia ludzi, tudzież jakiejkolwiek depaktacyi pomienione podatki wybierali, po groszu od złotego według dawnego zwyczaju sami się kon-

tentując. Mając zaś refleksyą pilną, że ledwo która teraz znajdować się może, która według taryfy anni 1661 płaceni podymnego wystarczy: tedy rewizyą powiatów jmci pp. komisarzom in antecessum uproszonym zlecamy, aby według samej słuszności i posłuszeństwa, skonotowawszy wsiów w powiatach zaległych in genere wszytkich, taryfy do grodów w powiatach swoich podali i na przyszłym sejmiku produkowali.

A że jmp. Stanisław Jarnowski cześnik inowłocławski assumpsit na siebie inszą województw usługę, tedy na miejsce jegomości jmp. Jana Słubickiego łowczego inowłocławskiego powiatu brzeskiego, także na miejsce jmp. Wysockiego sędzica jako od województw naszych odległego, jmp. Aleksandra Ruszkowskiego podstolica brzeskiego przeddeckiego powiatu na komisarzów uprosieliśmy.

In supplementum zaś niewystarczającego podymnego we wsiach moderna calamitate zubożonych podatek od ludzi lóźnych, służebnych, rzemieśników cujuscunque artis na rok złotych trzy, od owczarzów, młynarzów, mielczarów po złotych sześć, tych i inszych ludzi modera-mini libero et arbitrio ichm. pp. posesorów zostawiwszy, postanowieliliśmy.

Gdy in publicum wyszło instrumentum wolnościom ślacheckim præjudiciosum titulo, „Instruktarz“, tedy upraszamy ichm pp. senatorów ad minimum dwóch z jmp. marszałkiem koła naszego, aby coram actis regni quibuscunque manifestowali się, subveniendo indemnitati ac statui nobilitari et libertatibus patriis, ne sit nocumento.

Przeszłą uchwałą postanowioną szkody krzywd od wojsk różnych podjętych i poczynionych cum juramento konotacyą wznawiamy i aby omnino ekspedyowana była po województwach i powiatach przed sejmikiem następującym, mieć chcemy; co się i o moskiewskich w pro-wiantach wydanych jmp. Szelinga ludziach i wielu inszych rozumieć powinno.

Że zaś w Czołowie, miejsce sądom powiatu radziejowskiego naznaczone, ira divina inuasit, więc w Zagorzycach tymże sądom prospicimus insze.

Ponieważ rachunki województw naszych ob incommoda różnych wojsk do tego czasu nie ekspedyowane, przeto diem 3 Februarii anni præsentis w Piaskach onym naznaczamy, obstringentes et obligantes wszytkich ichmościów, którzykolwiek ab anno 1690 in hocusque tempus podatki województw w swojej mieli administracyi do likwidacyi pro

termino præfixo, ut compareant i przeto przyszłej swojej na trybunale radomskim zabiegli impetycyi.

Sejmik zaś terazniejszy dla dalszych obrad ad diem 4 Februarii futuram alias nazajutrz po rachunkach na tém tu miejscu w Piaskach limitujemy. Uchwałę zaś terazniejszą jmp. marszałkowi podpisać zlecamy. Działo się w Piaskach w poniedziałek po świętych trzech królach najbliższy (Januar., 12), roku pańskiego 1711.

Maciej Gąsiorowski radziejowski starosta, marszałek sejmiku województw kujawskich, manu propria.

107.

1711. Februar., 4.

Radziej. grodzka Relation. 13a f. 283.

256. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in pago Opatowice etc. feria secunda post dominican Quinquagesimae proxima (Februar., 16), anno Domini 1711. Obtulit generosus Bonaventura Zarembo.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw do Piask na sejmik ex limitatione pro die 4 Februarii, anno 1711 zgromadzeni.

1. Ponieważ przeszłym uchwałam naszym zadosyć czyniąc, jmp. Kaźmierz Wolski kasztelan kruświcki, a przeszły województw komisarz, uczynił rachunek z wybranych i wydanych podatków przed ichm. pany komisarzami do tego uproszonymi: tedy zlecamy w jmp. Maciejowi Gąsiorowskiemu staroście radziejowskiemu, marszałkowi koła naszego, aby dał kwit z sum wylikwidowanych i realnie za należytemi asygnacyami zapłaconych temuż wzwyż pomienionemu jmp. kasztelanowi kruświckiemu salvis delatis, które jmp. kasztelan dobrze zlikwidowane ręką swoją podpisałwszy, do grodu podać powinien.

2. Donieśli w kole naszym ichm. pp. oficerowie regimentowi jo. księcia jm. kanclerza w. ks. litewskiego i jw. jmp. Dąbskiego marszałka nadwornego koronnego, że z asygnacyi jw. jmp. Sieniawskiego kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego, dostał się do województw naszych regiment na uchwalone radą warszawską podymne: więc że się ta asygnacya z skarbową zgadzać powinna, list jmp. marszałek, nasz w. m. pan, napisze do jw. podskarbiego w. koronnego, aby drugiej skarb

na jeden nie wydawał podatek, upraszając przytém jmp. podskarbiego, aby te egzakcy, ciężkiej bo dwojakiój akcyzy, które cum præjudicio extorquentur, zniesione były.

3. Po responsie odebranych jmp. marszałek wydać ma asygnacye swoje do ichm. pp. poborców obudwu województw ad rationem kwoty tym regimentom należącój na podatek podymnego, którego pierwszój raty currentiam anteriori laudo przyznaliśmy, to jest, z dymu po złotych sześć groszy 20.

4. Co zaś do akcyzy, jeżeli co niepomyślnego accedet, w tymże responsie aby jmp. marszałek z ichm. pp. senatorami ad minimum dwiema uczynił solenny manifest coram actis ratione opisania tak niedyskretnego stanu ślacheckiego inaudito et inpractibili exemplo przez instruktarz.

5. List także do jw. jmp. krakowskiego, hetmana w. koronnego, w krzywdzie poniesionój jmp. Zakrzewskiego sędziego ziemskiego brzeskiego, donosząc przytém wielką dóbr królewskich ruinę, osobliwie starostwa radziejowskiego, tudzież uskarżając się na osobliwą licencyą chorągwi jmp. starosty pilznińskiego i drugiej jmp. Mniszka marszałka nadwornego koronnego w dobrach Osięciny jmp. starosty radziejowskiego, n. w. m. pana.

6. Taryfa anni 1661 według terażniejszój rewizyi przez ichm. pp. komisarzy powiatowych uczynionój meliorowana aby podana była do grodu każdego powiatu; wsi novæ erectionis, także i dezerty dawne teraz erygowane aby były do taryfy podymnego inserowane, ponieważ ten podatek conservationem całej rzeczyp. concernit.

7. Interes sta bitych talerów jmp. Barbowskiego towarzysza deputowanego od chorągwi najj. królewicza jm. Augusta pancernój odsyłamy do ichm. pp. komisarzy naszych, to jest, do jmp. Stanisława Zagórskiego pisarza grodzkiego kruświckiego i jmp. Hieronima Cieńskiego burgrabiego kowalskiego.

8. Szynkowanie piwa po obudwu województwach aby jednakowe było, po groszy sześć garniec piwa przyrzekamy sobie i cavemus.

9. Ichm. pp. komisarzom do Radoomia uproszonym na drogę złotych 3,000 województwa deklarują, ichm. zaś pp. instygatorom lub plenipotentom złp. 600, na co jmp. marszałek wyda ichmościom asygnacye do czopowego.

10. Exposuerunt siła ichm. braci justa desideria względem wsiów czasy terażniejszymi zdezelowanych, mianowicie przez ogień i stanowi-

ska obozów zniszczonych, jakoto: Balczewo, Kościelec, Odmianowo, Rocco, Przedmieście Barcińskie, Swież, Czarnotki, Dobre, Radojewice, Pscinno, Zagorzyce, Opatowice, Rogalino, Kamienna, Świątniki, Modliborzyce, Czaple, Kobyla Łąka, Wola Piorowa, Baruchowo, Koszanow, zaczęm te dobra specyfikowane według prawa do lat czterech od wszelkiego podatkuowania uwalniamy.

11. Ponieważ zaś wiele jest materij w terażniejszych nieszczęśliwościach, które zawsze doskonałej ledwie nie co tydzień potrzebują rezolucyi, a nam wszystkim tak często zjeżdżać się to egzekucye, to przechody żołnierskie, to miejsce niewygodne sejmikowania, to wiele inszych nie pozwala okazji: zaczęm uprosiliśmy circa præsentiam ichm. pp. senatorów z województwa brzeskiego w. ichm.: jmp. Macieja z Miroszewic Gąsiorowskiego starostę radziejowskiego, marszałka koła naszego, jmp. Mikołaja Zboży Radojewskiego chorążego bydgoskiego, jmp. Franciszka Jarnowskiego stolnika brzeskiego kujawskiego, jmp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, jmp. Stanisława Jarnowskiego cześnika inowłocławskiego, jmp. Stanisława Sokołowskiego podstolego kijowskiego, jmp. Jana Wysockiego sędzica inowłocławskiego, jmp. Stefana Kołudzkiego sędzica inowłocławskiego, jmp. Pawła Wolskiego, jmp. Kazmierza Wodzyńskiego; z województwa inowłocławskiego: jw. jmp. Kazmierza Wolskiego kasztelana kruświckiego, jmp. Mikołaja Niemojewskiego sędzica ziemskiego inowłocławskiego, jmp. Pawła Wolskiego podwojewodzego inowłocławskiego, jmp. Hieronima Cieńskiego burgrabiego kowalskiego, jmp. Jakóba Niewieścińskiego, tudzież wszystkich ichm. urzędników naszych ziemskich i grodzkich. Którzy ichmość. zwyż pomienioni, zjachawszy się do Wieńca na dzień poniedziałkowy wstępny, omnem curam et sollicitudinem około dobra pospolitego województw mieć będą i tak przez wszystek czas dalszy zalimitowany pro rei exigentia decernent wszystko, co in rem et commodum baczyć będą, alternatę obserwując w inowłocławskiem województwie.

12. Jeżeliby co zaś ekstraordinaryjnego było, w czémby się ichmość. dyspensować nie mogli, coby ad decidendum wszystkich nas braci należało, tedy jmp. marszałkowi wydać uniwersały zlecamy po wszystkich grodach, dzień i miejsce zjazdu naznaczywszy.

13. Na tych kongresach każdemu i ichm. braci activitati non derogabitur.

14. Na tymże kongresie wszyscy ichm. pp. poborecy, quocunque titulo do dania rachunków z wybranych podatków należący, comparere mają ad dandum calculum, jakoto: jmp. Sokołowski podstoli kijowski, successores śp. jmp. Kaszewskiego, jmp. Andrzej Dąbski starosta nakielski sam lub przez plenipotenta swego, jmp. Hieronim Cieński burgrabia kowalski z jmp. Sokołowskim burgrabią; także in rationibus czopowego conferent ichmość. aby nie upadało.

Którą uchwałę naszą dla lepszej wiary podpisać jmp. marszałkowi i ad acta podać zlecamy. Działo się w Piaskach die 4 Februarii, 1711 anno.

Maciej Gąsiorowski radziejowski starosta, marszałek województw kujawskich, manu propria.

108.

1711. Aprilis, 13.

Radziej. grodzka Relation. 13a f. 327.

257. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post dominicam conductus Paschae proximo (Aprilis, 13), anno Domini 1711. Obtulit nobilis Franciscus Janiszewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw ex vi limitationis sejmiku w Piaskach (dla grasującego tu powietrza) agitowanego do Radziejowa pro die 13 Aprilis, anno 1711 zgromadzeni.

Osobliwą łaski Najwyższego Pana uznajemy opatrność, kiedy po tak wielkich grasującym powietrza niebezpieczeństwach, przed którym z miejsca na miejsce publiczne obrady, tudzież i depositarium fortun ślacheckich, księgi grodzkie, przenosić musieliśmy, wraca nam miejsce uwolnione od gniewu swego i nas incolumes miejscu temu prawem zjazdom naszym naznaczonemu. Na którym, ponieważ po zagajeniu sejmiku dzisiejszego najpierw zaszła objekcyja, ichm. pp.: Stanisławowi Zagórskiemu pisarzowi grodzkiemu kruswickiemu, Hieronimowi Cieńskiemu burgrabiemu kowalskiemu, viris et civibus w naszych województwach emeritis, fide et activitate probatissimis, komisarzom województwa brzeskiego, do dyspozycyi i dyspartymentu z ludźmi najj. cara

jegomości uproszonym, jakby ichmość. kilkanaście parafij ad ferendum onus konsystencyi i kontrybucyj moskiewskich nie podali i one quocunque titulo vel pretextu celare mieli: tedy ad expostulationem tychże ichm. pp. komisarzów do emundacyi, oraz ad investigationem objectorum uprosiliśmy z powiatu brzeskiego: jmp. Michała Zakrzewskiego sędziego ziemskiego brzeskiego, z jmp. Andrzejem Niemojewskim, z powiatu kowalskiego ichm. pp.: Jana Kucińskiego i Franciszka Komeskiego, z powiatu przedeckiego: jmp. Walentego Słuckiego z jmp. Mękar-skim, z powiatu kruswickiego: jmp. Umińskiego sędziego kruswickiego z jmp. Prusinowskim, z powiatu radziejowskiego: jmp. Pawła Wolskiego z jmp. Kałowskim. Którzy ichm., n. w. m. panowie, zjachawszy się na dzień 27 kwietnia, to jest, od dnia dzisiejszego za niedziel dwie do Radziejowa in locum consiliorum, sufficientem calculationem et rationem tegoż dyspartymentu od ichm. pp. komisarzów excipient circa praesentiam ichm. pp. komisarzów powiatowych in antecessum do melioracyi taryfy do Wieńca uproszonych, duorum pluriumve absentia non obstante i też kalkulacyą skutecznie wywiedzioną, spisaną i rękami ichmościów podpisaną jmp. marszałkowi koła naszego ręką swoją ratificare et approbare zlecamy, aby województwa rem liquidam villicationis na przyszłym sejmiku odebrały.

A że ichm. pp. komisarze anteriori laudo do lustracyi wsiów po powiatach i ułożenia taryfy ad proportionem 1661 et 1662 uproszeni non expedierunt téj funkcyi dla różnych przeszkód i też funkcyą sponte sua deposuerunt: tedy bacząc rzecz bardzo potrzebną, ponieważ wiele kolonij propter belli tempestatem et contagionis diluvium nie korespondują quantitati fumalium pomienionych taryf, uprosiliśmy ad ferendum hoc onus z województwa i powiatu brzeskiego jmp. Stanisława Jarnowskiego miecznika inowrocławskiego, z powiatu kowalskiego jmp. Jana Kucińskiego, z powiatu przedeckiego jmp. Franciszka Komeskiego, z powiatu kruswickiego jmp. Prusinowskiego, z powiatu radziejowskiego jmp. Walentego Słuckiego, z województwa i powiatu inowrocławskiego jmp. Milewskiego, z powiatu bydgoskiego jmp. Pawła Wolskiego podwojewódzkiego inowrocławskiego. Którzy ichmość. zlustrowawszy wszystkie wsie i dezerty novae erectionis, i te które nie weszły w taryfy 1661 et 1662 i w nich dymy proporcjonalnie pomiarkowawszy, in quo statu hic et nunc się znajdują, non obstante specificata minori quantitate w pomienionych taryfach, oneż w taryfę inserent i ułożoną każdy jegomość swego powiatu ręką swoją podpisaną producet na przyszłym, da

Bóg, sejmiku ciż ichm. pp. komisarze przed jmp. marszałkiem w kole naszym ekspedyowane, absque partialitate et respectu possidentium lustracye juramentum comprobare tenebuntur. Wioski puste krom przewiska, ludzi ani budynków nie mające, w taryfę nie indukować.

Że zaś ta rewizya czasu wiele potrzebująca spóźniłaby wybieranie podymnego, tedy intra spatium limitacyi sejmiku naszego wybierać będą ichm. pp. egzaktorowie podatek podymnego per medium taryfy w brzeskiem 1662, w inowrocławskim 1661 po złotych sześć groszy 20 z dymu; z którego podatku aby ichm. pp. poborcy ichm. pp. komisarzom do Radomia uproszonym ad rationem naznaczonego salarium wylczyli po pięćset złotych każdemu, ichm. pp. plenipotentom województw po złotych sto, zalecamy. Na które sumy jmp. marszałkowi koła naszego osobną do każdego z ichm. pp. poborców wydać asygnacyą, także ichm. pp. poborcom do ichm. pp. administratorów czopowego, aby suppleant et repetant ekspensę z podatku dymowego, zlecamy.

A ponieważ per varia genera calamitatum znużone województwa nasze, słuszną by ab onere podatowania eximi: zaczęć ledwie nie wszystkie wsie, zarówno znosząc sortem infelicitatis sine quibusvis diffugiis i te dobra, które mediante affectu braci per anteriora lauda ekspypowane, aby bez ekscypcyi zarówno z inszemi onera reip. ferant, postanawiamy.

Jmp. Stanisław Sokołowski podstoli kijowski ponieważ liquidam deduxit calculationem z podatku ośmiorga pogłównego województwa brzeskiego przed ichmościami ad excipiendum calculum naznaczonymi, który rachunek ręką tychże ichmościów podpisany, aby jmp. marszałek do grodu podał i imieniem województw z dostatecznego rachunku sum wybranych i erogowanych pomienionego jmp. Sokołowskiego kwitował, zlecamy.

List do jmp. podskarbiego koronnego ratione depaktacyi na komorach, osobliwie dybowskięj i wilipensyi nobilitatis jmp. Szymona Kołudzkiego i jmp. Przedborskiego per plebejos, których ut amoveat, a possessionatos installlet; akcyzę dwojaką na dybowskięj komorze aby penitus kasował, instando tudzież, aby delinquentes in foro ubiquinario nie na komisyi respondeant, upraszać.

Drugi do jmp. marszałka nadwornego koronnego ekspostulując, ut coërceat licentiam w ludziach regimentu swego, która nie przez sług ale per hostes reip. impune nie jest perpetrata, jako świadczą supliki

miast Wrocławka, Strzelna o pogorzel i szkody, które aby in rationibus przyszłych zasług potrącone były, requirendo.

Trzeci do jmp. kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego, in desiderii województw a osobliwie w niewinnęj szkodzie i weksie jmp. Wolskiego towarzysza znaku pancernego jmp. wojewody inowrocławskiego, aby interponat autoritatem suam do ludzi cara jegomości, vindicando honor i szkodę towarzyską, a hultajów sine lege vagantes służby nie mających, aby na przykład dano.

Interes jęjmp. chorążyny bydgoskięj, tudzież supliki konwentów, miasteczek do przyszłego zjazdu odkładamy, z mącznego wybranego aby województwa były informowane na przyszłym sejmiku, obligujemy. Sejmik dzisiejszy do poniedziałku po św. Trójcy limitujemy (Junius, 1), co dla lepszej wagi ręką własną jmp. marszałkowi podpisać zlecamy. Działo się w Radziejowie 13 Aprilis, anno Domini 1711.

Mikołaj Zboży Radojewski chorąży bydgoski, województw kujawskich marszałek, manu propria (L. S).

109.

1711. Junius, 1.

Radziej. grodzka Relation. 13 f. 346.

258. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta intra octavas festi sacratissimi Corporis Christi (Junius, 6), anno Domini 1711. Obtulit nobilis Franciscus Janiszewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex vi limitationis do Radziejowa pro die prima Junii, anno Domini 1711 przypadający zgromadzeni. Doszła nas in primo tractu consiliorum życzliwa w. jmp. Macieja Gąsiorowskiego starosty radziejowskiego, marszałka koła naszego, listowna korespondencya, w której jegomość, n. w. m. pan, jako niezmyślną słabość zdrowia swego na wszelką województw naszych usługę przy ustawicznych funkcyach wielką część spendowanego donosi, tak i za marszałkowską dziękuje dyrekeyą, którą, składając z siebie, oddaje in manus województwa.

1. Więc od pierwszego fundamentu zaczynając obrady nasze, uprosiliśmy jmp. Mikołaja Zboży Radojewskiego chorążego bydgoskiego

communi omnium voto za dyrektora koła naszego, który per tractum temporis wicemarszałkowskiej funkcycy, wszelką ad vota et desideria nostra akomodując się aplikacją, tę sobie w afektach naszych braterskich zasłużył wdzięczności rekompensę. Najpierw tedy jmp. marszałek koła naszego doniesie listownie w jmp. Maciejowi Gąsiorowskiemu staroście radziejowskiemu należyte od województw naszych za podjęte fadygi podziękowanie cum ea sponsione, że jako ustawiczne prawie pro bono publico przy licznych funkcjach prace i koszta tak i w terażniejszej dyrekcycy marszałkowskiej niemalę onus depozytowane w sercach naszych zostają, które wszelką naszą życzliwością zawdzięczyć i zasłużyć braterską zapisujemy ochotą.

2. Na instrukcya ww. ichm. pp. posłom od prześwietnych województw wielgopolskich, naszych wielce m. pp., respons dać jmp. marszałkowi zlecamy quam civilissime napisany in eum sensum: że kiedy przez uniwersały najj. kr. jmci Augusta, p. n. m., cała rzeczyp. odbierze notitiam naznaczonego czasu i miejsca ściągnięcia się in unionem virium, pewnie nieomieszkanie województwa nasze, praeunte exemplo et zelo prześwietnych województw wielgopolskich, in unione animorum et arinorum przeciwko każdemu nieprzyjacielowi wiary św. katolickiej, praw naszych wolnego narodu wszelką stanąć deklarują się gotowością.

3. Ponieważ uproszeni in antecessum ichm. pp. komisarze ad excipiendam calculationem, oraz ad investigationem objectorum, tudzież ad emundationem ichm. pp.: Stanisława Zagórskiego pisarza grodzkiego kruświckiego, komornika granicznego inowrocławskiego, Hieronima Cieńskiego burgrabiego kowalskiego komisarzów województwa brzeskiego do dyspozycycy i dyspartymentu z ludźmi najj. cara jegomości uproszonych żadnej na terażniejszym zjeździe juxta obloquentiam laudi praeteriti doskonałej nie dali informacycy województwu, która przy skonfrontowaniu w powiatach parafiej i wsiów niepodanych ręką ichmościów podpisana oddana być miała do rękę jmp. marszałka: tedy obligujemy bratersko tychże ichm. pp. komisarzów powiatowych, aby circa praesentiam jw. ichm. pp.: brzeskiego, kujawskiego, bydgoskiego i kruświckiego kasztelanów, naszych w. m. pp., także i jmp. marszałka naszego, zjechawszy się in vigilia festi sancti Joannis baptistae tu do Radziejowa, unius duorumve absentia non obstante, jak najdoskonalszą infra contentorum spisali i podpisali elucydacją, w żadną dalszą nie prorogując odwołkę.

4. Podymnego pierwszej raty kwota po złotych sześć groszy 20 anterioribus laudis przyznana in tanta egestate podczas przednowkowej

po sześć miesięcznej tak ciężkiej wojskom moskiewskim kontrybucycy i teraz przy ustawicznie przechodzących sine respirio wojskach cale jest do płacenia nie podobna, biorąc jednak w refleksyą, że żołnierzowi bez żołdu być i obejść się nie podobna, chcąc wszelkim przynajmniej ex parte kontentować ichm. pp. asygnataryuszów sposobem: postanawiamy currentiam tegoż podymnego po złotych dwóch z dymu według taryfy 1661 et 1662 annorum; który podatek adracyonalny ichm. pp. egzaktorowie, n. w. m. pp., obudwu województw ex innata aequitate et aequanimitate bez zbytniego naprzykrzenia, licznę egzekucycy wybierać będą i kwity bez depaktacycy stanu ślacheckiego wydawać bez wszelkiej trudności, kontentując się według dawnych zwyczajów groszową od każdego złotego kwotą.

5. Zachodzą kwerymonie, jakoby do poprzysięgania szelężnego kwoty sami ichm. pp. posesorowie albo ich podstarościowie przy kaczmarzach pociągani i przymuszani byli: więc bratersko convenimus ichm. pp. administratorów, tudzież i ichm. pp. egzaktorów obudwu województw naszych, aby odtąd takie nie działy się inconvenientia, tylko aby sami kaczmarze według dawnych zwyczajów, secundum rotam juramenti in legibus descriptam poprzysięgali przed ichmościami lub w grodach każdego powiatu.

6. Uczyniony rekurs województw do jw. jmp. podskarbiego w. koronnego przez listowną korespondencją względem niesłusznie pretendowanej na komorach dybowskię i fordańskię i inszych akcyzy i różnych depaktacyj ponieważ żadnego w tych interesach nie odbiera skutku: uprosiliśmy e medio nostri ichm. pp.: Mikołaja Niemojewskiego sędzica ziemskiego inowrocławskiego z jm. Walentym Słuckim, n. w. m. panów, upraszając i obligując ichmościów, aby quam plenissimo sermone rem agant województw u jmp. podskarbiego w. koronnego, upraszając jegomości, n. w. m. pana, aby tak wiele ekspostulacyj naszych listownych i przez pierwsze od województw poselstwo doniesionych mogły teraz skutkiem samym terminari wzniesienia akcyzy pod tytułem cla generalnego pretendowanej. Starostwa radziejowskiego summam paupertatem et desolationem ichm. n. w. m. panowie exponent; upraszać także będą, aby per interpositionem jmp. podskarbiego, n. w. m. pana, do ichm. pp. hetmanów odebrać mogło to starostwo deklarowaną ichm. pp. hetmanów animadwersyą i alewiacyą.

7. A ponieważ wiele jeszcze zostaje potrzebnych bardzo ad integritatem województw należących materij, tudzież supliki konwentów

różnych, miast i miasteczek które się teraz pomieścić nie mogły: sejmik ten ad diem 4 mensis Julii anni currentis limitujemy. Co wszystko jmp. marszałkowi koła naszego, podpisem ręki swojej stwierdziwszy, po grodach każdego powiatu dla tém doskonalszej wszytkich wiadomości rozesłać zlecamy.— Datum w Radziejowie die et anno, ut supra.

Mikołaj Zboży Radojewski chorąży bydgoski, brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw marszałek, manu propria. (L. S.)

110.

1711. *Julius, 4.**Radziej. grodzka Relation. 13a f. 379.*

259. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia in crastino festi sanctas Margarethae virginis et martyris (Julius, 14), anno Domini 1711. — Obtulit nobilis Franciscus Janiszewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex vi limitatione pro die 4 Julii in anno 1711 do Radziejowa zgromadzeni. Po odebranej relacji ichm. pp. komisarzy powiatowych do rewizji wsiów, a potem dla proporcjonalnego ułożenia dymów taryfy 1661 uproszonych, że czyniąc zadosyć woli województw naszych, wsiów wszytkich według czasu terażniejszego pokonotowali osiadłości, jednak lubo to już in manus ichmościów, n. w. m. panów, zdaliśmy byli, super quantitate dymów jeszcze się nie rezolwowali, finaliter zostawując decyzji województw: zacząć rzecz wielkiej potrzebującą konsyderacyi i czasu tygodniowego, tę materiją do komisji odkładamy, którą dawno uchwałami naszemi postanowioną w Wieńcu, w Inowrocławiu ekspedyowaną i zalimitowaną teraz reasumujemy i czas dwuniedzielny przed sejmikiem deputackim naznaczamy województwu brzeskiemu powiatom trzema w Brześciu, powiatowi radziejowskiemu i kruszewickiemu w Radziejowie po komisji brzeskiej; województwu inowrocławskiemu powiatom dwiema w Inowrocławiu na tydzień przed sejmikiem deputackim. Na którą komisją tychże samych ichm. pp. komisarzy generalnych z województw obudwu afektami naszymi braterskimi in antecessum obranych i uchwałą sejmi-

kową opisanych upraszamy, skombinują ichm., n. w. m. panowie, z odebranej specyfikacyi wsiów przez ichm. pp. komisarzy powiatowych quantitate dymów, wzięwszy w refleksyą osiadłości, położenia wsiów, osobliwie przy traktach będących, które teraz najbardziej in æstu malorum zostają i po terażniejszej rewizji ledwo nie co tygodniowej potrzebowałyby ustawiczną obozów zniszczone lokacyą.

Aby zaś przez tę komisją per selecta subjecta w decyzji stanu ślacheckiego totius universitatis non derogetur autoritati, taryfę tę generalną ułożoną w kole naszym na przyszłym sejmiku aby ichm. pp. komisarze generalni produkowali i do przeczytania podali, upraszamy; realitatem jednak et non partialitatem w uczynionej wsiów i konotowanej rewizji ichm. pp. komisarze powiatowi przysięgą komprobować będą. Delaty, które dawno do grodów oddane być miały, aby jw. jmp. Kazimierz Wolski kasztelan kruszewicki, n. w. m. pan, przez swego plenipotenta na téjże komisji reproducat, upraszamy; także rachunki z wszelkich in genere podatków dawniejszych aby ichm. pp. poborcy, tudzież i insi ichmoście, quocunque titulo podatki województw w swojej mieli administracyi, uczynieli, bratersko convenimus ichmościów et serio injungimus sub carentia activitatis.

List do jmp. marszałka nadwornego koronnego, n. m. pana, napisać jmp. marszałkowi naszemu zlecamy, żaląc się na niedyskretną korespondencyą w jmp. starosty radziejowskiego, n. w. m. pana, przeszłego marszałka koła naszego, a w osobie jegomości, n. w. m. pana, do województw naszych regulującą się, która jest tak imperiose napisana, że trudno nie sarknąć, upraszając jegomości, n. w. m. pana, o lepszy respekt na równych sobie braci. A przytém cokolwiek w prowiantowej sustentacyi na żołnierzy regimentu tego miasteczka i wsie spendowały według poczynionych w grodach juramentów, aby to wszystko ordynansem swoim przyjąć w likwidacyą wybranej kwoty injungat ichm. panom oficerom swoim.

List drugi do jmp. Ignacego Dąbskiego majora regimentu tegoż jmp. marszałka nadwornego koronnego, conveniendo jegomości, n. w. m. pana 1-o, aby ichm. pp. oficyerowie według podanych sobie delat od ichm. pp. poborców egzekwowali propria autoritate et dispositione nie sobie nie — — — 2-o, aby jmp. Baranowski porucznik cokolwiek wybrał pieniężną i prowiantową kwotą podług juramentów, aby to jmp. major pro persoluto przyjął, 3-o wszytkich miasteczek i wsiów pro-

wianty spendowane ludziom regimentu tego aby przy likwidacyi za pokazanymi juramentami przyjęte były, osobliwie Strzelna, Bydgoszczy i inszych. Asygnacyą chorągwi pancernej najj. królewicza jmci Augusta, jako przyznały województwa nasze i ex parte już 2,000 złotych wypłaciły, takiej egzolucyą in spem melioris fortunæ do czasu szczęśliwszego zachowujemy.

Aby zaś relacyą z komisyj agitowanych mogły odebrać województwa in occurrentiis statum et ordinem concernentibus, dlatego sejmik ten nazajutrz po sejmiku deputackim limitujemy. — Datum w Radziejowie die 4 Julii, anno 1711.

Mikołaj Zboży Radojewski chorąży bydgoski, województw kujawskich marszałek, manu propria.

111.

1711. Augustus, 20.

Radziej. grodzka Relation. 13a f. 406.

260. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia in crastino festi sancti Bartholomaei apostoli (Augustus, 25), anno Lomini 1711. — Obtulit nobilis Petrus Trzaskowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego, zjechawszy się dnia dzisiejszego na zwyczajne consilium za uniwersałami jkr. mci, p. n. m., do Radziejowa miejsce, za dyrektora i marszałka koła naszego uprosiliśmy sobie jmp. Ludwika Boruckiego miecznika brzeskiego kujawskiego, pisarza grodzkiego inowłocławskiego, takowe w kole braterskiem stanowimy laudum. Ktoby nie uznał szczerzej około ojczyzny naszej, tot externis internisque concussam malis jkr. mci, p. n. m., aplikacyi i ojcowskiego in bonum publicum pieczołowania, musiałby być in sua peregrinus patria, kiedy jkr. mość lubo vicinis distentus imperiis, wojenną bez odpoczynku exhanhelatus pracą, a przecie i naszych conservationis universi nie zapomina interesów datque sua nostris nomina rebus, za co my jako winne majestatowi jkr. mci, p. n. m., oddajemy dzięki, tak przy wdzięczności niezmiennie vovemus fidelitates.

A lubo zaraz na relacyjnym po walnej radzie warszawskiej sejmiku wszelkie pomienionej rady przyjęliśmy sancita et contributionum genera, jednak tém bardziej i ochotniej będąc uniwersałami jkr. mci, p. n. m., o tureckiej przeciwko państwu naszym przestrzeżeni imprezie, abyśmy innocuo nieprzyjaciela nie napaśli sanguine, in conservationem wojsk naszych et erectionem sił własnych, też wszystkie podatki juxta tenorem pomienionej rady warszawskiej approbamus et ratificamus, obligując ichm. pp. poborców, aby według uchwał naszych przeszłych po skorygowaniu taryfy anteriori pod dyrekcją jmp. Radojewskiego chorążego bydgoskiego, marszałka natenczas naszego, laudo postanowionym pomienione podatki tak podymne, szeleżnego jako i innych seryo i jak najprędzej z dóbr królewskich, duchownych i ziemskich sine ullo personarum respecto exequantur i odbierali i one podymne juxta tarifam anni 1661 et 1662 wybrawszy, na regiment pieszy jw. jmp. marszałka nadwornego koronnego dyspartymentem skarbowym i hetmańskim na województwa nasze naznaczony, ludziom na odbieranie od tegoż jw. jmp. marszałka destynowanym za kwitami należnymi oddawali i wypłacali. Szeleżne ichm. pp. poborcy, a myta od rzezi ichm. pp. administratorowie od skarbu naznaczeni juxta nova abjurata do dalszej jw. jmp. podskarbiego w. koronnego dyspozycyi przy sobie aby przytrzymali, injungimus.

A lubo jesteśmy tymiż jkr. mci, p. n. m., ubezpieczeni w wyprawieniu in hosticum wojsk augzyliarnych uniwersałami, jednak obawiając się practicato malo nostro od tychże wojsk passiones, zlecamy jmp. marszałkowi naszemu, aby z koła braterskiego nomine publico do jw. jmci ks. biskupa kujawskiego, n. w. m. pana, list pisał; w którym naprzód za wszelkie prace i fatygi i nieprzestanne około konserwacyi województw naszych integritatis (które nam jest bardzo dobrze wiadome) starania i nietylko pasterskie, ale ojcowskie prawie pieczołowania winne exprimet podziękowania; upraszać przytém będzie jegomości, n. w. m. pana, aby jeżeli jakie na województwa nasze inhiabunt mala, osobliwie około lokacyi (którą avertat Deus) wojsk na zimę, aby one doświadczoną activitate sua z łaski swojej avertat et omni meliori modo województwa nasze salwował, za co perennes w afektach naszych zapisze jmość, n. w. m. pan, obligationes. Przytém jak się tu zbliży jmość, n. w. m. pan, e medio nostri tegoż jmp. marszałka naszego spólnie z jmp. Janem Głębockim sędzim grodzkim brzeskim uprosiliśmy do tegoż jw. jmci ks. biskupa, n. w. m. pana, w poselstwie, aby imieniem województw

naszych powinny jako pasterzowi swemu oddali homagium, za wszelkie świadczone województwom naszym afekta i dobrodziejstwa podziękowali i o dalszy respekt i łaskę in avertendis od tych województw malis upraszać będą.

A że jw. jmp. marszałek nadworny koronny pisze do nas, oznajmując, że będąc niekontent z naszego w zapłacie na ludzi jegomości opóźnienia, chce się postarać u jw. jmp. kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego, o odmianę dyspartymentu do inszych województw: tedy jmp. marszałek nasz w responsie od nas upraszać będzie jegomości, naszego m. pana, aby afektu swego od województw naszych nie odmieniał, ekskuzować przytém będzie niesatysfakcją naszą, którą nie tak upór jako summa non cessans w województwach naszych causavit calamitas, przytém jak najprędsze temuż regimentowi jegomościemu appromittet ukontentowanie.

Permovit serca nasze gemitus braci naszych od obywatelów miasta Torunia summe oppressorum, którzy pro libero velle suo nieznośne, osobliwie około przewozu przez Wisłę contra antiquam praxim wyciągają vectigalia, bo koniecznie, lubo tego nie potrzeba, z końmi się przewozić każą i od nich wedle upodobania płacić, bez czego by się każdy obejść mógł, mniejszym kosztem zboże łodziami przewiószy; także illicitus tegoż miasta in jura et privilegia starostwa dybowskiego ausus, którzy violenter fundum i brzegi antiquitus dó tegoż starostwa należące sobie appropriant, armatim invadunt i odbierają: a zatém w tych wszystkich materyach jmp. marszałkowi naszemu do magistratu toruńskiego pisać zleciliśmy, aby pp. Toruńczanie od tych abstineant violentiis, żeby do jakich ichm. braci naszych suo damno nie przywiedli inkonweniencyj, a raczej się jako w granicach praw tak i powinności swoich contineant.

Respons także imieniem naszym jmp. Melerardze, który sobie praetendit w województwach naszych wybieranie ad mentem rady warszawskiej podymnego na infanterye, jmp. marszałek da et explicabit, że my ogół dyspartymentu hetmańskiego regimentowi jw. jmp. marszałka nadwornego koronnego od województw naszych erygowanemu płacimy, w którym dyspartymencie hetmańskim nulla mentio facta imienia tegoż jmp. Malerargi, a zatém habeat nos excusatos, że votis jego annuere nie możemy, prosić będzie.

Którą to uchwałę naszą, ręką jmp. marszałka podpisawszy, do grodu podać zleciliśmy.— Działo się w Radziejowie die 20 Augusti, 1711 anno.

Ludwik Borucki miecznik brzeski kujawski, pisarz grodzki inowrocławski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, manu propria.

112.

1711. September, 15.

Radziej. grodzka Relation. 13a f. 419.

261. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum Exaltationis sanctae Crucis proximo (September, 19), anno Domini 1711. — Obtulit nobilis Franciscus Janiszewski.

My rady, dygnitarze, urzęnnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex limitatione pro die 15 Septembris in anno Domini 1711 do Radziejowa zgromadzeni.

1. Po uczynionej relacyi ichm pp. komisarzyów generalnych izby komisarskiej województwa brzeskiego o kwocie dymów rewizyonalnej taryfy, którą ciż ichmośc., n. w. m. panowie, z rewizyi realnej ichm. pp. komisarzyów powiatowych formowali: decydujemy finaliter na terazniejszym zjeździe naszym, któryśmy in eo fundamento do tego prolongowali czasu, currentiam podymnego po złotych dwadzieścia i cztery z dymu według taryfy niżej specyfikowanej na dwie raty wypłacać, z których teraz jedną po złotych 12 z dymu deklarujemy; druga zaś rata takoważ a primis diebus Januarii zaczynać się ma. Którego podatku wybieranie i oddawanie w województwie brzeskiem, aby bez naprzykrzenia egzekucyami obejść się mogło, zlecamy jmp. Stanisławowi Wojciechowi Jarnowskiemu cześnikowi inowrocławskiemu, administratorowi tegoż podatku, aby wydał uniwersały swoje przez powiaty, czas tygodniowy lub dwuniedzielny i miejsce ogłaszający, dokąd ichm. pp. posesorowie dóbr swoich, lub przez ludzi swoich odsyłać będą mieli tę przyznaną podymnego kwotę; do której województwo inowrocławskie nie należy, nie mając jeszcze determinowanej kwoty dymów, a osobliwie powiatu bydgoskiego. Dłaczego ad adimplendam omni meliori modo commissionem upraszamy: jmp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, Hieronima Cieńskiego skarbnika inowrocławskiego, burgrabiego kowalskiego, jmp. Mikołaja Niemojewskiego sę-

dziego ziemskiego inowrocławskiego, jmp. Andrzeja Milewskiego, aby przy prezencyi jw. jmp. Kazimierza Wolskiego kasztelana kruświckiego, n. m. pana, jak najdoskonalej taryfę proporcjonalną sformowawszy, zaraz według kwoty dymów constituent et currentiam podymnego, stosując się ad proportionem sumy uchwałą rady warszawskiej na to województwo włożonej.

2. Szeleżnego także currentiam przyznawamy takim sposobem, aby według dawnych regestrów abjuratorum anni 1681 ichmcie pp. administratorowie obu dwu województw, n. m. panowie, wybierali dziesiąty grosz. Aby jednak ukrzywdzonym libera w samej słuszności monstretur via, gdzie właśnie żadne nie znajdują się teraz szynki dla nieszczęśliwej czasu terażniejszego ruiny, tedy wolne odprzysiężenie posesorom dóbr samych lub przez ludzi swoich być powinno. Wszelkie zaś insze egzakcyje jako stanowi ślacheckiemu przeciwnie i jeszcze in libera gente niepraktykowane, quocunque titulo prætextu vel respectu napisane, pro irritis deklarujemy i anihilujemy.

Zachodzi non sine gravi sensu doloris sieła kwerymonij na opresyą stanu ślacheckiego, która na brzegu starostwa dybowskiego nad Wisłą extenditur dla zachodzących między jw. jmp. marszałkiem nadwornym koronnym a miastem Toruniem o przewóz kontrowersyj: zabiegając tedy dalszym inkonweniencyom i niesłychanej depaktacyi, uprosieliśmy ww. ichm. pp.: jmp. Andrzeja na Głębokiém Głębockiego starostę brzeskiego kujawskiego i jmp. Mikołaja Zboży Radojewskiego chorążego bydgoskiego, marszałka województw naszych, aby ichmoście, nasi w. m. panowie, mature perpensis mutuis partium prætensionibus tę tranzakcyą amicabili decisione disjudicare et combinare raczyli; której życzliwej usługi swojej na przyszłym sejmiku plenam uczynią nam ichmoście, n. w. m. panowie, relationem et informationem.

Bacząc zaś rzecz potrzebną jw. jmp. Adama Mikołaja Sieniawskiego kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego, zbliżonego tu w kraje nasze należytych venerari honorem i interesa województw jego zalecić w dalszy czas respektom: uprosieliśmy na poselską funkcyą ww. ichm. pp.: jmp. Jana na Głębokiém Głębockiego sędziego grodzkiego brzeskiego i jmp. Niejmojewskiego kasztelanica bydgoskiego, którzy ichmoście, n. w. m. panowie, activitate sua rem agent województw i według danej sprawi się instrukcyi.

Sejmik ten in tam afflicto rerum statu ledwie nie co tydzień nowych rewolucyj, dla dalszych radzenia o sobie sposobów ad diem 3 Novembris limitujemy.

Co wszystko aby tém prędzej wszystkich doszło wiadomości, uchwałę tę naszą ręką jmp. marszałka koła naszego stwierdzamy, do grodów rozesłać zlecamy.—Działo się w Radziejowie anno et die, ut supra.

Mikołaj Zboży Radojewski chorąży bydgoski, województw kujawskich marszałek, manu propria.

113.

1711. November, 3.

Radziej. grodzka Relation. 13a f. 449.

262. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta pridie festi Praesentationis beatissimae Virginis Mariae (November, 20), anno Domini 1711. — Obtulit nobis Francisus Włódniewski.

My rady, dygnitarze, urzęnnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex vi limitationis pro die 3-ia Novembris in anno Domini 1711 tu do Radziejowa zgromadzeni. Kiedy circa absentiam najj. cara jegomości od ludzi jego niemałe województwa nasze ponoszą ciężary, jako w wybieraniu in suprema egestate civium założonych napaśnym sposobem prowiantów tak w zabieraniu koni, że i podróżni należytego bezpieczeństwa mieć nie mogą: po odebranej wiadomości pewnej o zbliżającego się cara jegomości w Toruniu bytności, uprosieliśmy na poselską funkcyą ww. ichm. pp.: Mikołaja Zboży Radojewskiego chorążego bydgoskiego, marszałka koła naszego, Franciszka na Wielkiém Jarnowie Jarnowskiego stolnika brzeskiego kujawskiego, aby ichmośc., nasi w. m. panowie, circa debitum majestatiwi jego homagium exponant desideria województw in tanta pressura zostających, upraszając aby ukazem swoim w dalszy czas zakazać raczyli.

Ciz ichmośc., n. w. m. panowie, expostulabunt z jo. księciem jmcją Dołhorukim i z ichm. pany generałami jako względem wybranych i za pieniądze przedanych prowiantów, tak abyśmy od wszelkich napaści i ekstorsyj wolni zostawali w domach naszych i w drogach, które prawo najnieprzyjaźniejsi ludzie obserwować i zachować zwykli. Zachodzi mutuus consensus tak województw jako jw. jmp. Wojciecha

Dąbskiego marszałka nadwornego koronnego listownie o to konkurującego, o likwidacyą z regimentem pieszym jmci, n. w. m. pana; aby województwa realitatem persoluty wiedziały, a regiment percepty, więc ad percipiendum calculum uprosiliśmy z brzeskiego: w. jmp. Mikołaja Zboży Radojewskiego chorążego bydgoskiego, marszałka koła naszego, z w. jmp. Franciszkiem Jarnowskim stolnikiem brzeskim kujawskim, z inowrocławskiego województw: jw. jmp. Kazimierza Wolskiego kasztelana kruświckiego z jmp. Janem Kolczyńskim podczaszym inowrocławskim, sędzią grodzkim radziejowskim. Która likwidacya aby pateat każdemu, tudzież aby justa prætendentes et injuriati od tegoż regimentu byli satisfacti, dzień trzeci grudnia, to jest, na tydzień przed sejmikiem w Inowrocławiu naznaczamy; co aby tém prędszej wszytkich in genere mogło dojść wiadomości, uniwersały wydać jmp. marszałkowi koła naszego zlecamy czas ten i miejsce ogłaszające, aby każdy z swemi mógł comparere pretensyami.

Doniósł w kole naszym w. jmp. Jan Kolczyński podczaszy inowrocławski, sędzia grodzki radziejowski, że za przeszłą usługę na komisji radomskiej żadnej od województw naszych nie odebrał rekompensy uchwałą natenczas sejmiku agitowanego deklarowanej: zacząć bacząc godne zasługi jegomości, n. w. m. pana i do dalszych szczerych in publicum zachęcając: oschła asygnacya jegomości, n. w. m. pana, z pozostałych delat z podatku na chorągiew godnej pamięci w. jmp. Andrzeja Kołodzkiego chorążego bydgoskiego uchwalonego, lub z któregokolwiek podatku jakiego aby była rekompensowana i zapłacona. Także podatek ten aby był wydany i egzekwowany, postanawiamy.

Wielebni oo. Franciszkanie konwentu radziejowskiego znajdują należyty respekt w sercach naszych, na których zanieśioną suplikę, zachęcając tém bardziej ad promovendum cultum divinum, na poprawę dachówki elemożyny złotych polskich sto deklarujemy, na które asygnacyą do ichm. administratorów podatku czopowego jmp. marszałkowi koła naszego wydać zlecamy.

Jmp. Barbowski towarzysz deputowanej chorągwi pancerniej królewicza jmci Augusta, ponieważ wreszcie asygnacyi swojej na zasługi téjże chorągwi do województwa brzeskiego podanej ukontentowany de pleno być nie może dla publicznej nieszczęśliwości, która zewsząd nas invadiavit, tedy kontentacyi jmci panu za fatywę złotych sto na drogę deklarujemy. Jmp. Jakób Racięski województwa inowrocławskiego podatków terażniejszych egzaktor ponieważ się z wybierania po-

datku szelężnego wymawia et onus poborstwa deponit: tedy podziękowanie do przyszłego odkładamy sejmiku, upraszając jmci, n. w. m. pana, aby co wybrał podatku szelężnego, reddat calculum na wzwyż specyfikowanej likwidacyi. Że nas undique irruentia premunt mala i dalszych, których, utinam avertant superi, obawiając się, sejmik dzisiejszy dla dalszych radzenia o sobie sposobów ad diem 10 Decembris limitujemy; co aby tém prędszej wszytkich dojść mogło wiadomości, uchwałą tę naszą do grodów rozesać jmp. marszałkowi koła naszego zalecamy. Datum w Radziejowie die 3 Novembris, an. 1711.

Mikołaj Zboży Radojewski chorąży bydgoski, województw kujawskich marszałek, manu propria.

114.

1711. December, 10.

Radziej. grodz. Relation. 13a f. 456.

263. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum immaculatae Conceptionis beatissimae Virginis Mariae proximo (December, 12), anno Domini 1711. Obtulit nobilis Franciscus Wińniewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex vi limitationis pro die decima Decembris anno 1711 tu do Radziejowa zgromadzeni. Terrent nas vestigia przeszłorocznej konstytucyi zimowej wojsk augzyliarnych jego carskiego wieliczeństwa, o których gdy i teraz odbieramy wiadomość, że na zimę lokować się pretendują, co i drukowanymi uniwersałami manifeste patet.

1. Bierzemy przed się ten pozorny ratowania sposób poselstwo do najj. carowicza jegomości, upraszając, aby tot assecurationibus cara jegomości obstrictum wyprowadzenie wojsk augzyliarnych skutek odebrać mogło w województwach naszych, ponieważ i z inszych województw małopolskiej prowincyi już wyprowadzone wojska jego carskiego wieliczeństwa. Także o sprowadzenie ludzi na pocztach stojących z ciężkiem uprzykrzeniem obywatelów, tak że prawdziwie za miesięczne kontrybucye stanie, o zabieranie koni tak w domach jako i podró-

żnym ludziom, co obszerniej dana od jmp. marszałka koła naszego instruceya denunciabit. Na którą funkcyą uprosieliśmy z koła naszego ww. ichm. pp.: Andrzeja na Głębokiém Głębockiego brzeskiego, nie-szawskiego starostę, Michała Zakrzewskiego sędziego brzeskiego, upraszając i obligując ichm., n. w. m. panów, aby activitate, qua pollent, interesa województwa promowowali.

2. Ciż ichm. pp. posłowie u jw. jmp. Jerzego na Przebendowie Przebendowskiego podskarbiego w. koronnego rem agent województw naszych, donosząc insupportabiles summas wydanych in elusionem prawie wojska asygnacyj, które nietylko pod terażniejszy czas, kiedy sposób odebranęj prawie sustentacyi stanu ślacheckiego przez ustawiczone sine respirio co miesięczne emunkcye, tudzież i zmniejszone przez niezasiew pół tak ozimych jako i jarych krescencye, ale stante altissima pace rzeczyp. nigdy skutecznie et liquide czwartęj części sumy w asygnacyi specyfikowanej nie wynosiły, co jako probata dexteritate ichm. pp. posłowie exponent, tak upraszać będą, aby jmp. podskarbi, n. w. m. pan, do proporcjonalnej kwoty płacenia asygnacye swoje redukować raczył. W których asygnacyach z ichm. pp. asygnataryuszami województwa referują się do decyzji izby komisarskiej całej rzeczyp.

3. Lubo przeszłemi uchwałami naszemi przyznaliśmy byli currentiam szelężnego juxta tarifam anni — — —, uchodząc częstęj kwartałowęj przysięgi, ne assumamus nomen Domini in vanum, że jednak jmp. podskarbi w. koronny tą decydowaną kwotą kontentować się nie chce, ale pro libitu powydawał asygnacye, które do zapłacenia nigdy nie są podobne: decydujemy i postanawiamy, aby juxta præscriptum legis sejmu lubelskiego et obloquentiam walnej rady warszawskiej we dwóch niedzielach ichm. obywatele województw odprzysięgać kazali quantitate wyszynkowanych beczek coram actis każdy z ichmościów w grodzie powiatu swego. Aby zaś kancelarye dla prywatnego pożytku jakiej stanowi ślacheckiemu nie czyniły depaktacyi, juxta præscriptum legis téjże konstytucyi lubelskiego sejmu po groszy dwanaście od przysięgi i ekstraktów odbierać mają, nic więcęj nie pretendując sobie.

4. Wieś Łąkie w parafii rzodkwińskiej leżąca, jako była antiquitus inserowana do powiatu kruswickiego, tak i teraz aby z powiatu inowrocławskiego etiam in actis eliminowana była, ponieważ na dwoje wydawać za rzecz niesłuszną baczemy i oczywiste majętności zrujnowanie.

5. Jmp. Jakób Racięski, egzaktor województwa inowrocławskiego podatku podymnego i szelężnego, lubo się na przeszłym sejmiku z usługi wybierania szelężnego wypraszał, jednak na terażniejszym zjeździe naszym akceptował afekta braterskie i jest na swojej funkcyi podatku szelężnego wybierania ratyfikowany.

6. List do jw. jmp. kanclerza w. koronnego napisać jmp. marszałkowi koła naszego zlecamy, in desiderio województw udając się ad majestatem jkr. mci, p. n. m., przez godną jmp. kanclerza w. koronnego interpozycyą.

7. Abyśmy wiedzieli statum województw naszych, w którym zostawać przyjdzie przy następujących i pretendowanych zimowych kwartach wojsk moskiewskich, żeby województwa, daj Boże, pocieszoną i skuteczną usługi ichm. pp. posłów odebrały relacyą, sejmik ten ad diem 19 Decembris in anno 1711 limitujemy.—Datum w Radziejowie die et anno, ut supra

Mikołaj Zboży Radojewski chorąży bydgoski, województw kujawskich marszałek, manu propria. (L. S.)

115.

1711. December, 19.

Radziej. grodzka Relation. 13a f. 461.

264. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post festum sancti Thomae apostoli proxima (December, 23), anno Domini 1711. — Obtulit nobilis Franciscus Wiśniewski.

My rady, dygnitarze, urzęnnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw do Radziejowa na sejmik ex vi limitationis pro die 19 Decembris, in anno 1711 zgromadzeni.

1. Po odebranęj relacyi ichm. pp. posłów do najj. carowicza jegomości uproszonych, że województwa nasze ab onere założonych znaczną kwotą prowiantów uwolnione być nie mogą, lubo w ustawiczonej od przechodzących wojsk i stojących z wielkiem obywatelów naprzykrzeniem ludzi na pocztach zostają presurze: udajemy się z powtórnią legacyą do książęcia jmoi Dołhorukiego, aby interponat powagą swoją i woje-

wódtwom naszym w pretendowanych prowiantowych kwotach swoją świadczyć raczył życzliwość; na którą poselską funkcją uprosiliśmy ww. ichm. pp.: Jana Chryzostoma Słubickiego sędziego grodzkiego przedckiego, Ludwika Boruckiego miecznika brzeskiego kujawskiego, pisarza grodzkiego inowrocławskiego, obligując ichmościów, n. m. panów, aby jak najdoskonalej rem agant zdezelowanych województw naszych i według danej sobie instrukcyi na punkta wszystkie doskonałą przynieśli rezolucyą.

2. Abyśmy zaś na następującą (którą awertat superi) nieszczęśliwości nawalność nie byli sine remige puppis..., uprosiliśmy na komisarzką funkcją z województwa brzeskiego: w. jmp. Michała Zakrzewskiego sędziego ziemskiego brzeskiego z jmp. Stanisławem Jarnowskim miecznikiem inowrocławskim, z województwa inowrocławskiego: w. jmp. Pawła Wolskiego podwojewodzkiego inowrocławskiego, pisarza grodzkiego bydgoskiego z jmp. Andrzejem Kazimierzem Milewskim, obligując ichmość., n. w. m. panów, pod afektami naszymi braterskimi, aby zniósłszy się z jmp. marszałkiem koła naszego o wszelkich następujących cyrkumstancjach, osobiwie pretendowanych prowiantów jak najlepsze we wszystkiém pomiarkowanie i dyspozycyą uczynić raczyli tak doskonale, ut pateat każdemu życzliwa ichmościów usługa.

3. A jako przeszłą uchwałą naszą, zważywszy niepodobne do płacenia wydane pro libitu jw. jmp. podskarbiego w. koronnego na szelężne asygnacye, oneż do decyzji izby komisarzkiej całej rzeczyp. trybunału radomskiego odesłaliśmy, tak aby tego szelężnego importancya według abjurat pateat całej rzeczyp., przyrzekliśmy i postanowiliśmy: aby juxta præscriptum legis sejmu lubelskiego et obloquentiam walnej rady warszawskiej we dwóch niedzielach ichmość. obywatele województw odprzysięgać kazali quantitate wyszynkowanych beczek coram actis każdy z ichmościów w grodzie powiatu swego. Aby zaś kancelarye dla prywatnego pożytku jakiej stanowi ślacheckiemu nie czyniły depaktacyi, juxta præscriptum legis tegoż sejmu lubelskiego po groszy dwanaście od przysięgi i ekstraktu odbierać mają, nic więcej nie pretendując sobie. Te zaś odprzysiężenia per extractum wyjęte do rąk ww. ichm. pp. komisarzów do Radomia deputowanych oddawane być powinny, aby z nich sformowana taryfa szelężnego na tamtém miejscu produkowana być mogła.

4. Nad będącymi w niewoli moskiewskiej bracią naszymi jmp. Prusinowskim i jmp. Michałem Janiszewskim jako województwa należyta

świadczą kompasją, tak instancyować nomine nostri jmp. marszałkowi koła naszego zlecamy przez jak najpewniejszą okazyą, którą samiż ichmość. delatores, n. m. panowie, procurabunt.

5. Bacząc, jak nam jest potrzebna relacya ichm. pp. posłów wyżej specyfikowanych, abyśmy wiedzieli wszyscy, quæ nos fata manent, sejmik dzisiejszy do poniedziałku po nowém lecie w roku przyszłym (Januar., 4), daj Boże, szczęśliwszym 1712 limitujemy.

Co wszystko dla tém doskonalszej wagi i powagi postanowienia naszego jmp. marszałkowi koła naszego podpisem ręki swojej stwierdzić zlecamy.—Datum w Radziejowie die et anno, ut supra.

Mikołaj Zboży Radojewski chorąży bydgoski, województw kujawskich marszałek, manu propria.

116.

1712. *Januarius, 4.*

Radziej. grodzka Relation. 13a f. 478.

265. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post dominicam Invocavit quadragesimalem proxima (Februarius, 15), anno Domini 1712. — Obtulit nobilis Franciscus Wiśniewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw do Radziejowa dnia 4 Januarii w roku terażniejszym 1712 na sejmik ex limitatione zgromadzeni. Ponieważ w założonych jako do całej rzeczyp. tak in particulari do województw naszych prowiantach z relacyi ichm pp. posłów niewiele accessit solacyi, tedy uprosiliśmy ichm. pp. komisarzów anteriori laudo uproszonych, aby ad finalem decisionem z kniazem jegomością majorem Jezupow drogę do poznania podjęli, oraz aby ichmość., n. w. m. panowie, præcaveant to sobie u kniazia jegomości Jezupow, aby za te wsie, które nie będą mogły tanto oneri sufficere, tych które wypłaca, nie pociągano i nie egzekwowano. Intuitu zaś fatygi ichmościów i kosztu deklarują województwa providere gratitudine.

Ciż ichm. pp. komisarze propter fidem ad tractandum z kniazem jegomością instrumentum od jmp. marszałka mieć powinni.

Asygnacye wszystkie na podatek szeleżny, jakoto i jmp. starosty nakielskiego, do decyzyi izby komisarzkiej całej rzeczyp. jako anterio-ribus laudis tak et praesenti suspendimus, praevio jednak calculo z dwuletnią arendy tegoż podatku przez jmp. starostę nakielskiego, n. w. m. pana, feliciori tempore wytrzymanego.

Sejmik dzisiejszy, abyśmy premente necessitate mieli consilium domi, do dnia 7 miesiąca marca anni currentis limitujemy.

Mikołaj Zboży Radojewski chorąży bydgoski, województw kujawskich marszałek, manu propria. (L. S.)

117.

1712. Martius, 7.

Radziej. grodzka Relation. 13a f. 490.

266. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta post dominicam Judica quadragesimalem proxima (Martius, 18), anno Domini 1712. — Obtulit nobilis Franciscus Wiśniowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex vi limitationis pro die 7 Martii in anno 1712 do Radziejowa zgromadzeni.

1. Ponieważ in primo objecto consiliorum zachodzi justa querimonia jmp. Łąckiego na ludzi regimentu jmp. marszałka nadwornego koronnego o poczynione ekscesa i samego jegomości zranienie, tedy zważywszy słuszne żale jmcí, n. m. pana, należyta braterską świadczemy kompasyą. Bacząc jednak, że żadna sprawa bez inkwizycyi sądzona być nie może doskonale, upraszamy e medio nostri w. jmp. Mikołaja Zboży Radojewskiego chorążego bydgoskiego, marszałka koła naszego, z jmp. Wojciechem Kruszyńskim, aby zjachawszy na grunt, słuszną sprawy tej uczynieli indagacyą; jmp. Ostromecki, major regimentu tegoż, dwóch także ichm. oficyerów deputować będzie.

2. Zatrzymaną regimentowi temu jmp. marszałka nadwornego koronnego powtórna ratę podymnego po złotych 12 z dymu w województwie brzeskiem według taryfy juxta possibilitatem teraz płacenia wsiów sformowanęj, także w województwie inowrocławskim resztę su-

my przychodzącą niedoegzekwowaną wypłacić deklarujemy i nieodmiennie postanawiamy, aby tandem aliquando ten batalion bez wszelkich wymownych racyj mógł być w wojennej operacyi na usługę rzeczyp; wybieranie zaś podatku tego takie być powinno, jak przeszłe nasze dostatecznie opisały i obligowały lauda. Nie wprzód jednak egzekucye wychodzić będą, aż przyjdzie deklaracya i finalna rezolucya najj. cara jegomości dotychczas suspendowana, aby kilku egzekucyj razem chodzących nie ponosiły województwa z ciężkiem obywatelów naprzykrzeniem zwłaszcza przy zabronionym porcie toruńskim, z kąd wszystka nam floty pieniężnej zawisła nadzieja.

3. Asygnacye w. jmp. Andrzejowi Dąbskiemu staroście nakielskiemu do województw naszych wydane na szeleżny podatek od jw. jmp. Jerzego Przebendowskiego podskarbiego w. koronnego że są proporcjonalne znajdującęj się z abjurat kwocie, oneż przyjmujemy i wypłacać deklarujemy, hoc praecauto, jeżeli ichm. pp. komisarze do Radomia uproszeni inszych z dyspozycyi trybunału radomskiego nie przyniosą asygnacyj, które nieodmiennie do województw naszych regulować się będą. Pierwój jednak jmp. starosta nakielski, n. w. m. pan, z sumy dwojga szeleżnego 30,000 wyliczyć przez siebie asekurowanęj, od województw naszych wytrzymanęj i wybranęj doskonałą uczyni kalkulacyą, jako już tak wielą uchwałami bratersko obstrinximus jegomości, n. w. m. pana, i nie wprzód ichm. pp. komisarze podymnego i szeleżnego obudwu województw przystąpią do wypłacenia tych asygnacyj, czy też podania delat do egzekwowania, aż w tém zadosyc się stanie braterskiej naszej rekwizycyi w samęj słuszności zaniesionęj.

4. Że zaś czasów terażniejszych nieszczęśliwość ta ciężkie na nas imponit ciężary, że upadać fortunom naszym przychodzi jako w inszych tak wielu niewyliczonych ekstorsyach tak i teraz przy założonych ciężkich prowiantach, które na pieniężną redukowane kwotę, lubo za ukazem najj. cara jegomości rewokowane być mają, jednak dla sustentacyi ludzi tu do województw naszych na egzekucye ordynowanych, tudzież na jmp. kapitana Orłów codzienne po tynfów 8 porcye, który z ludźmi tymi dalszego, daj Boże, szczęśliwego nam ukazu najj. cara jegomości czeka: potrzebną rzecz baczemy i postanawiamy, aby pp. popielarze przyłożyli się na ten sustentament, każdy magister po tynfów 6, a pacholek po tynfie jednym. Także niewierni Żydzi, którzy się arendami, paleniem i szynkowaniem gorzałki bawią, w wszelkiej zostając zawsze swobodzie, aby także do tej przyłożyli się kwoty po bitym

taleru; jeżeliby zaś wystarczyć nie miało, to po drugim dołożą, aby ryczałtowa suma bez wszelkiego uszczerbku i ekspensy na żadne potrzeby województw in toto zostawać mogła; którą dyspozycją, jako większe interesu zdały województwa dexteritati ichm. pp. komisarzy do dysparitymentu z ludźmi najj. cara jegomości uproszonych, tak i to w ręce ichmościów, n. w. m. panów, oddajemy, czego wszystkiego elucydowaną mieć będziemy napotém specyfikacją.

5. Jmp. Stanisław Wojciech Jarnowski cześnik inowrocławski, komisarz podatku podymnego województwa brzeskiego, doniósł nieukontentowanie swoje z asygnacyi wydanej sobie na czopowe in recompensam wyliczonych sześciuset złotych z podymnego podatku uchwałą naszą przyznanych w jmp. Janowi Kolczyńskiemu podczasemu inowrocławskiemu, sędziemu grodzkiemu radziejowskiemu, deputatowi trybunału radomskiego ad rationem na drogę radomską deklarowanej kwoty: zaczęć upraszamy jmp. Chryzostoma Słubickiego sędziego grodzkiego przedeckiego, komisarza czopowego podatku województwa brzeskiego, aby meliorował asygnacją tę na miejsca takie, któreby mogły jak najprędszą przywieść solucją.

6. Jeżeliby ludzie wzwyż pomienionego regimentu jw. jmp. marszałka nadwornego koronnego dla jakiej swywoli uchodzić mieli, jako już poniekąd zaczynają, tedy przyrzekamy sobie, jeżeliby się gdziekolwiek żołnierz zbiegły znajdował, aby był do sztabu odesłany dla należytej odebrania kary drugim dla przykładu.

7. Probostwo radziejowskie, także plebanją piotrkowską w powiecie tymże leżące od zatrzymanych podatków dawnych województw na delacie godnej pamięci jmp. Kaszewskiego poborcy województwa brzeskiego podanych i realnie niewydanych uwalniamy i przez tę uchwałę naszą dla respektu godnych terazniejszych ichm. posesorów darujemy.

8. Ponieważ jmp. marszałek koła naszego dyrekcją przez czas niemały kontynuowaną depozytuje teraz w ręce i afekta nasze braterskie przy życzliwém pożegnaniu i podziękowaniu swoim: więc abyśmy nie byli bez rady w terazniejszych nieszczęśliwych ledwie nie co tygodniowych rewolucjach, bierzemy sposób ratowania siebie, to jest, komisye w obudwu województwach, na których aby ichm. pp. komisarze generalni obudwu województw in antecessum uchwałami naszemi uproszoni tak raczyli obradzać, co z najlepszym województw baczyć będą; powtórnie upraszamy i obligujemy rachunki wszelkie i dyspozycye

w interesach województw probatæ activitati, prudentiæ et realitati ichmościów, n. w. m. panów, committendo.

Które komisye za powrotem i notyfikacją ichm. pp. komisarzy do Radomia uproszonych reasumowane być mają w Radziejowie na miejscu wszelkim obradom naznaczaném i w Inowrocławiu.

Co aby tém prędszej wszystkich doszło wiadomości, uchwałę tę naszą ręką jmp. marszałka naszego stwierdzoną do grodów podać zlecamy.—Datum w Radziejowie die et anno, ut supra.

Mikołaj Zboży Radojewski chorąży bydgoski, województw kujawskich marszałek, manu propria.

118.

1712. Martius, 30.

Radziej. grodzka Relation. 13a f. 500.

267. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta post festa solemnium sacri Paschalis proxima (Martius, 31), anno Domini 1712. — Obtulit nobilis Albertus Wisiołowski.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzęnnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik z powtórnego uniwersału jkr. mci, p. n. m., z Drezna dnia 3 miesiąca marca roku terażniejszego pro die 30 præsentis do Radziejowa zgromadzeni. Stosując się do pierwszego uniwersału i instrukcyi jkr. mci, e medio nostri obraliśmy i uprosiliśmy na sejm walny generalny w Warszawie pro die 5 Aprilis anni præsentis naznaczony ww. ichm. pp.: Andrzeja na Głębokiém Głębockiego brzeskiego kujawskiego etc. starostę, Mikołaja Zboży Radojewskiego chórążego bydgoskiego z brzeskiego kujawskiego, Andrzeja z Lubrańca Dąbskiego nakielskiego, kleszczelewskiego etc. starostę, Ludwika Boruckiego miecznika brzeskiego kujawskiego, pisarza grodzkiego inowrocławskiego, z inowrocławskiego województw kujawskich. Którzy to ichmość. według danej od województw instrukcyi ea, qua par est, activitate sprawić się na tamtém miejscu mają i punkta w instrukcyi podane promowować obligantur. Że zaś in præsentis pressura województw naszych ludzie cara jegomości, komendy jo.

książęcia jegomości Galiczyna porcyę i racyę tak wielkie w tych województwach, którym województwa sufficere ullatenus nie mogą, pretendują: uprosieliśmy w legacyi od województw naszych ichm. pp. komisarzy do dyspartymentu in antecessum naznaczonych, także i w. jmp. Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, jmp. Walentego Słuckiego z brzeskiego, ichm. pp.: Jana Mniewskiego i jmp. Jakóba Niewieścińskiego z inowrocławskiego województw, aby ichmośc. donieśli summam pauperiem nobilium et populi województw naszych, iż na tak wiele porcyj i racyj sufficere nie mogą; którym osobliwą instrukcyą do książęcia jmcı Galiczyna jmp. marszałkowi koła naszego dać zleciliśmy.

Sądy fiskalne obudwu województw, aby były w przyszły wtorek w brzeskiem w Brześciu, w inowrocławskim w Inowrocławiu reasumowane, naznaczamy, unius pluriumve z ichm. pp. komisarzy absentia anterioribus laudis naznaczonych non obstante. Na które sądy ichm. pp. komisarze do odbierania pieniędzy na magazyn moskiewski przedtém naznaczeni comparere obligantur i tam facta liquidatione perceptorum et expensarum ichmościom obywatelom i posesorom dóbr ziemskich, królewskich i duchownych restitutionem naznaczą.

Mając justum zelum domus Domini kościoła farskiego radziejowskiego i uważając znaczną tam intra quam extra ruinę, po części przez częste w tymże kościele na sejmiki nas zgromadzenie, subveniendó ne in amplius w swojej ab intra ozdobie deformetur, ad interim ichm. pp. komisarzom zlecamy, aby niepłonnemi asygnacyami ale reali z rąk swoich w. jmcı ks. Zygmunta Ruszkowskiego kanonika katedralnego płockiego, proboszcza radziejewskiego, w ręce jego kontentowali wyliczeniem sumy po 200 złotych z każdego województwa, dalszą temuż nadpustoszałemu kościołowi paciatori statu recip. ofiarując pro restauranda ecclesia munificencyą.

A że przez lat kilkanaście circiter soli suchedniowej nie dochodzi tychże województw należytość, a bywa jęj corocznie defluitacya i prohibitu defluitantium do miasta Torunia prætectu kupiectwa wendycya, przez co województwa nasze eluduntur et damnificantur: tedy uprosieliśmy ad adtendentiam ichm. pp.: Wojciecha na Wagańcu Umińskiego i Pawła Wolskiego, aby na też defluitacyę seriam mieli animadversio-nem i staranie, aby na komorach lub włocławskiej, lub nieszawskiej, non obstantibus quibusvis prætectibus, protectionibus et rationibus, była za-

trzymana i deponowana, evictionem generalem ichmościom województwa, inquantum by jakie mieli trudności, cavent.

List instancyalny za jmp. Bieganowskim do jęjm. pani kasztelanej bydgoskiej o relaksacyą wieży siedzenia dekretem trybunalskim nakazany, także responsa na listy jw. ichm. pp.: brzeskiego i ruskiego wojewodów, kasztelana brzeskiego kujawskiego i jm. ks. proboszcza strzeleńskiego i płockiego jmp. marszałkowi koła naszego napisać zlecamy.

Likwidacyą z regimentem novæ erectionis jw. jmp. marszałka nadwornego koronnego i obmyślenie dalszej konserwacyi do sądów przysłych komisarskich obudwóch województw, także i asygnacyą jmp. Wolskiego towarzysza znaku pancernego niegdy jmp. Szczawińskiego wojewodzica inowrocławskiego do komisyi inowrocławskiej odsełamy. Sejmik zaś terażniejszy pro omni eventu dalszych okurencyj ad diem 19 Aprilis limitujemy. Działo się w Radziejowie 30 mensis Martii, anno Domini 1712.

Kazimierz Umiński sędzia grodzki kruswicki, marszałek województw kujawskich, manu propria.

119.

1712. Martius, 30.

Radziej. grodzka Retation. 13a f. 493.

268. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi, feria quinta post festa solennia sacri Paschatis proxima (Martius, 31), anno Domini 1712. Obtulit nobilis Albertus Wiesiołowski.

Instrukcyą ww. ichm. pp.: Andrzejowi Głębockiemu staroście brzeskiemu kujawskiemu, Mikołajowi Zboży Radojewskiemu chorążemu bydgoskiemu z brzeskiego kujawskiego, Andrzejowi z Lubrańca Dąbskiemu nakielskiemu, kleszczewskiemu etc. staroście, Ludwikowi Boruckiemu miecznikowi brzeskiemu kujawskiemu, pisarzowi grodzkiemu inowrocławskiemu z inowrocławskiego województw, posłom na sejm przyszły pro quinta Aprilis w roku terażniejszym w Warszawie przypadający na sejmiku w Radziejowie die 30 Martii roku 1712 z powtórnego uniwersału jkr. mci agitowanym uproszonym dana.

1. Któżby wątpił o szczyrém i ojcowskiém jkr. mci, p. n. m., około dobra pospolitego pieczołowaniu, który, lubo tot externis distentus belli

curis, a pręecie et nostrę, quorum dominatur cordibus, non deest conservationi i wielkiej ekspektacyi gementis populi tylę ciężarów przycięsionego, sejmem przyszym z łaski swojej ojcowskiej subvenit, a zatęm ichm. pp. posłowie nasi przy winnęm podziękowaniu majestatowi pańskiemu debita gratitudine przywitają jkr. mość, p. n. miłościwego.

2. Po zagajeniu pod starę laskę sejmu nie przystąpię ichm. pp. posłowie do elekeyi nowego marszałka, póki ante omnia całę rzeczp. nie będzie ubezpieczona vigore sancitorum rady warszawskiej i traktatów z posłem pełnomocnym jego carskiego wieliczeństwa zawartych, w ewakuacyi wojsk augzylianych tak jego carskiego wieliczeństwa jako i jkr. mci, p. n. m., saskich z państw rzeczyp.; o co się jak najpilniej starać powinni, etiam cum discrimine tegoż sejmu, gdyż tantas pressuras, które ponosimy od tychże wojsk, gens libera servire nescia, rzecz niepodobna, aby sustinere mogła.

3. Sejm zaś ten secundum leges patrias aby more antiquo sejmowania był aktowany, ażeby sub nexum konfederacyi sandomierskiej nie podpadał et ad antiquam consulendi reip. redeat formam.

4. A że per scissa civium corda jako jura majestatis tak dostojęństwo jkr. mci, p. n. m., nietylko ab hoste patrię, ale też i od własnych regni incolis laeduntur: tedy ichm. pp. posłowie unito z całę rzeczp. sensu securitatem jak najlepszą majestatu pańskiego providebunt et circumscribunt, ubezpieczając jkr. mość, że magis amatus quam armatus wolnemu narodowi panować może.

5. In casu zaś, quod Deus avertat, sejmu zerwania, tedy ichm. pp. posłowie o sejm koronny jkr. m. upraszać będą, aby tandem aliquando rzeczp. propriis viribus jako nieprzyjacielowi odpór dać mogła, tak i sama o dostojęństwie pańskim et de securitate interna obmyślała.

6. A że skarb koronny ultra sancita rady warszawskiej licencyował się, że non ad tentis juramentis podatku ultimę consumentię, które miały pokazać quantitatem importantię, wydał różnym chorągwiom i regimentom asygnacye na sumy żadnym sposobem do wypłacenia nie podobne, nec ullo florentissimo etiam sæculo praktykowane: tedy ichm. pp. posłowie upraszać będą, aby jmp. podskarbi też rewokował asygnacye i żeby z całę rzeczp. antiqua podatkowania praxi ineant alium podatkowania modum.

7. Pacta conventa z jkr. m., diplomata, senatus consilia, skrypt ad archivum dany aby były in facie rzeczyp. czytane i jeżeli czemu non satisfactum albo deviatum, tedy præmissa omni veneratione majestatu pań-

skiego demisso poplite suplikować będą ichm. pp. posłowie, ut satisfiat obietnicom pańskim. Senatus zaś consilia, jeżeli się in materias status wdawało, osobliwą dadzą animadwersyę i przez konstytucyę cavebunt, aby się na potęm podobne ausus nie działy, żeby kilka osób in materias, których kognicya do całęj rzeczyp. należy, nie implikowały się.

8. Kantonowania jako exoticum tak i exosum nomen premit od własnych ojczyzny synów całę rzeczp.; pod którym imieniem, gdziekolwiek się wojska nasze lokują, sanguisugum poddanych naszych gerunt vices, ciężkie imponendo ichm. pp. regimentarze pro libitu suo kontrybucye i prowianty: zaczęm ichm. pp. posłowie nasi upomnię się in facie całęj rzeczyp. jw. jmp. krakowskiemu, hetmanowi wielkiemu koronnemu, qua autoritate obstantibus legibus regni ichm. pp. regimentarzom has inconvenientias pozwolił et urgebunt, ażeby ciż ichm. pp. regimentarze na sejmie byli sądzeni cum restitutione krzywd poczynionych et pœnis seorsivis ratione illiciti progressus.

9. A że za niepotrzebnymi instancyami nageściło się nobilitacyi indygenatów mniej potrzebnych, który klejnot sanguine mereri powinien, tedy ichm. pp. posłowie na żadną nobilitacyę, ani indygenatu żadnej osobie nie pozwolę.

10. Altylerya koronna aby z kwarty, która z skarbu punctualiter dochodzi, sufficientiam suam mieć mogła, ichm. pp. posłowie upomnię się i żeby skarb koronny z inszych dochodów rzeczyp. nie providewał ekspensy, gdyż ta sama kwarta sufficere może; przytęm upraszać będą, aby województwa ruskie, które dotychczas z dóbr królewskich kwarty ani należytych hybern nie importowały, tedy teraz aby per constitutionem stringunt. Także o komisarzów do rewizyi altyleryi, którzyby de statu jej pleno rzeczp. informowali, upraszać będą.

11. Dobra królewskie i duchowne w województwach naszych zostające, ciężką przeladowane hybernę ad eam przyszy ruinam, że raro domus custode tenentur i potior pars ich in abominabilem desolationem poszła; zkąd nietylko województwa nasze niemałą ponoszą krzywdę, ale i każdy asygnataryusz rzadko swoją wybierze kwotę, zaczęm ichm. pp. posłowie o reasumpcyę konstytucyj anni 1690 et koekwacyej hyberny upraszać będą.

12. Osobliwie miejsce consiliorum nostrorum, miasteczko Radziejów z wsiami do starostwa należęcimi, do tak ciężkiego upadku przyszło, że i bracia nasi, zjehawszy się na sejmik, skłonienia głowy pod dachem mieć nie mogą, zagony zaś totaliter odłogami leżą: tedy ichm.

pp. posłowie instabunt, aby de pleno do lat dziesięciu jako od hybern tak od wszelkich subsystemy żołnierskich uwolnione było. Retenta zaś hybern zatrzymanych na témże starostwie aby jw. jmp. krakowski, odebrawszy nazad asygnacye, asygnataryuszom swoim zkadinał kompensował. Podobnemu respektowi jkr. mci i rzeczyp. zalecą probostwa strzeleńskie i plockie zakonu Norberta świętego, które wzajemnej podległe ruinie, równym sposobem starostwo kruswickie rekomendując.

13. Starostwo nakielskie meritissimi in rep. civis jmp. Dąbskiego za własne pieniądze kupione non ullo præmio virtutum dane, że kilkoletniemi obozów lokacyami funditus zniszczone, tedy ichm. pp. posłowie instabunt do jkr. mci i całej rzeczyp., aby per constitutionem suma pieniężna in restaurationem pomienionego starostwa wójtostwie eroganda et per commissarios liquidanda jure emphyteutico temuż jegomości asekurowana była, albo też upraszać będą jkr. mci, aby ex primis vacantiis de pane bene meritorum jmc, n. m. pana, præmiare raczel.

14. Starostwo mławskie ponieważ post fata nieboszczyka jmp. Niewieścińskiego podobno ignorantia cesyi jego na osobę jinp. Grzegorza Niewieścińskiego uczynionej cessit in administrationem skarbu koronnego i temuż cessionario odebrane: tedy ichm. pp. posłowie instabunt do jkr. mci, aby jako distributivæ justitiæ Pan restituere nakazał unicuique, quod suum est; podobnemu respektowi pańskiemu zalecą krzywdę ichm. pp. Niemojewskich concivium nostrorum, aby za odebraną dzierżawą Śmielowie za własne pieniądze ojca ich kupione, jeżeli nie można restitucją téjż saméj królewskiej, to przynamniej inszą łaską pańską, aby jkr. mość kontentować raczel.

15. Eliberacya Elbląga ponieważ dotychczas suum non sortita effectum, tedy starać się będą ichm. pp. posłowie nasi, aby jak najprędzej redeat ad corpus regni, także et pignora skarbu koronnego razem et cum territorio Elbinensi invadiata, aby wzajemnie eliberowane były, w tém z całą rzeczyp. inibunt satisfactionis media.

16. O sposobach ratione otworzenia mennicy w Bydgoszczy i kowacyej monety cum exteris ichm. pp. posłowie z całą rzeczyp. communicato sensu decident, także de cursu et valore monety terażniejszej aby (we?) wszystkich województwach jednakowy jęj był cursus, z całą rzeczyp. wzajemnie concludent.

17. A że nam hanc luctuosam rerum faciem scissi civium sensus intulerunt, przezco nietylko majestatowi pańskiemu, ale i całej rzeczyp. non leve præjudicium et gravamen zadały i dotychczas w tém zamie-

szaniu cum nostris luctamur fatis, że finem belli imponere nie możemy, ci też którzy i pana i rzeczyp. rozgniewali, inter externos latitando focos, do własnych ob merum majestatis et legum rigorem domów powrócić obawiają się, przezco finalnie rzeczyp. uspokoić się nie może: a zatem instabunt. ichm. posłowie ad innatam regibus clementiam i do całej rzeczyp., aby każdy taki, któryby ultro majestatem et remp. deprecari chciał, łaskawie był przyjęty gaudeatque securitate osoby et immunitate dóbr swoich i cokolwiek im per rigorem konfederacyi sandomierskiej przez kaduk lub konfiskacyą odebrano, aby im nazad restituatur i te kaduki i konfiskacye aby były anihilowane; do którego respektu osobliwie łaski pańskiej jmp. Sokolnickiego kasztelanica międzyrzeckiego zalecą. Dobra zaś Leszczyńskie ponieważ cum præjudicio creditorum w administracyą jmp. generała Zajdlicza oddane: zaczém ichm. pp. posłowie ferventissime upraszać będą, aby każdemu z ichmościów kredytorów vigore obligationum et contractuum były oddane redeantque ad jus terrestre, jmp. generał Zajdlicz aby de perceptis proventibus reddat calculum i ta suma przez jegomości percepta aby in emolumentum rzeczyp. cedat.

18. Traktaty z pełnomocnym posłem cara jegomości zawarte ponieważ do tego czasu non effectuantur ani tych milionów, które car jegomość quotannis wojsku koronnemu wypłacać deklarował, nie dochodzą: tedy ichm. pp. posłowie communicato consilio z stanami rzeczyp. upraszać jkr. mości będą, ut instet do jego carskiego wieliczeństwa, ażeby pomienionym traktatom zadosyć się stało.

19. Permovit niemało status regni bulla od ojca świętego ad malam informationem na królestwo polskie wydana, która terret nas, jakobyśmy uchwały nasze publiczne dependenter od Rzymu constituere mieli; my jednak, lubo supremum in sede apostolica quo ad fidem et ecclesiam wyznawamy potestatem devotaque jego świątobliwości sklaniamy capita, jednak quo ad conservationem universi żadnej od Rzymu dependencyi mieć nie powinniśmy: zaczém ichm. pp. posłowie nasi do jkr. mci, aby rzeczyp. z terażniejszego sejmu posła, człowieka narodu polskiego, z stanu świeckiego nie duchownego, plenarie instructum do ojca świętego wyprawiała, któryby filialem incolarum królestwa polskiego oświadczył, quo ad religionem obedientiam i plene informował de præsentis statu nostro, upraszając jego świątobliwości, aby nam kancelaryja rzymska takich na potém fulmina nie wydawała i od terażniejszego aby jego świątobliwość absolvat.

20. Jużesmy kilkoletnią doświadczeni eksperiencyą, co za pożytek niepotrzebna wojna nam przyniosła, na którą zniszczoną gemit populus i cała ojczyzna aperto hiat vulnere; teraz znowu nam donoszą wiadomości, że nas jak znowu w inszą chęć implikować wojnę, do której ani rzeczyp. nikomu, ani wzajemnie nikt rzeczyp. okazyj nie dał, ale tylko ci, quibus utile bellum i którzy secreto ubere bella lactant, wciągnąć nas w nią chęć: tedy ichm. pp. posłowie nasi na żadną wojnę sive explicite, sive implicite etiam cum discrimine sejmu nie pozwolą.

21. Rada jarosławska i insze po warszawskiej walnej agitowane cum praedicio universi, spytają się ichm. pp. posłowie nasi, kto tam ex equestri ordine imieniem rzeczyp. i osobliwie z województw naszych rem agebat i quo caractere insignitus był, gdyż w województwach naszych po radzie warszawskiej żadnej elekeyi posłów na te rady nie było; same zaś sancita tych rad aby były czytane i jeżeliby co nocivum w nich rzeczyp. było, aby annihilentur, curabunt.

22. Sól suchedniowa ponieważ za panowania jkr. mei mało nas doszła, tedy ichm. pp. posłowie nasi upraszać będą jkr. mci, p. n. m., aby województwa nasze tak w zatrzymanych jako i na przyszłe czasy swoje mogły otrzymać satysfakcyą; ci zaś ichmość. którzy żup in genere wszystkich hoc in turbato reip. statu zażywali i trzymali, aby dent rationem intrat i dochodów, co żeby in emolumentum rzeczyp. cedat, starać się będą ichm. pp. posłowie.

23. W alternacie laski trybunalskiej ponieważ prowincya wielkopolska przez dyrekeyą terazniejszą jw. jmp. Tarło wojewodzica lubelskiego jest ukrzywdzona, tedy ichm. pp. posłowie nasi o wzajemną rekompensę upraszać będą, aby consequenter także prowincya wielkopolska dwa trybunały immediate po sobie następujące directionem téjże laski otrzymała; w czym o konstytucyą upraszać będą.

24. Ponieważ nad prawo et ultra praxim coraz to więcej regestrów trybunalskich przybywa, przezco ordynaryjnym cursus się tamuje, dlatego tedy per constitutionem ichm. pp. posłowie te niepotrzebne registra jakoto: limitationum, additionum, declarationum i insze tym podobne wymyślne fragmenta abrogabunt, same tylko pure wielkie registra zostawiwszy; przytém sprawy, które nie są w registrach wędrownych, a trybunały pro libitu suo konserwacye im contra jus scriptum do Lublina zapisują, tedy i takie inconvenientia aby per constitutionem abrogentur.

25. Komisye gdańska i toruńska walną radą warszawską uchwalone, które dotychczas skutku swego nie wzieny, aby per constitutionem praesentem reassumantur et prosequantur.

26. Spolium i znaczna krzywda kościoła katedralnego wrocławskiego i innych kościołów, także concivium nostrorum ichm. pp.: Wojciecha Umińskiego, Wawrzeńca Pinińskiego, Bleszyńskiego, Mikołaja Trzebuchowskiego, także wielu innych przez ludzi cara jegomości popelnione osobliwej protekeyi jkr. mci zalecą, upraszając o instantiales do jego carskiego wieliczeństwa, aby te tak znaczne szkody compensari mogły.

27. Wojska saskie ponieważ ultra mentem rzeczyp. w komput kwarciany wprowadzone, tedy ichm. pp. posłowie spytają się jw. jmp. kasztelana krakowskiego, cujus consensu hanc exoticam w służbę rzeczyp. przyjął militiam i ponieważ są rzeczyp. zbytne graves w swoich akcyach, tedy upraszać będą jkr. mci, aby na ich miejsca regimenty narodu polskiego wprowadzone były, te zaś pieniądze, gdzie co wybrali, aby województwom restituant. — Asygnacye zaś od jmp. podskarbiego onym do wielkopolskich województw poznańskiego i kaliskiego wydane ut revocentur i aby pan komisarz regimentów tamże dysponowanych wszelkiego in genere zaniechał paletowania i infestacyi tych tam zacnych województw.

28. Ponieważ na komisji przeszłej radomskiej jmp. podskarbi koronny sufficientem nie dał calculationem perceptorum z cel generalnych i akcyzy, ale się do sejmu przyszłego referował, tedy instabunt ichmość., aby się te rachunki in praesentia ichm. pp. komisarzów na to wysadzonych odprawily. Importancye zaś podatków generalnie wszystkich aby były in posterum in dispositione województw, oto ichm. pp. posłowie urgebunt; instruktarz także przez jmp. podskarbiego formowany, jako instrumentum libertatibus polonis nocivum, aby był per constitutionem abrogowany i kasowany.

29. Ponieważ na blisko przeszłej komisji radomskiej za nadebranie hybern, za formowanie nieznośnych ustaw i insze tym podobne egzorbitancye nulla injuriatis subsecuta satisfactio: tedy ichmość. upraszać będą, aby ta komisya co rok post soluta castra bywała sądzona sub direttore eligendo, któryby nie był żadną szarżą wojskową oneratus. Także aby dystrybuta hybernowa była złączona z komisją skarbową presse do Radomia sine intermissione et quavis limitatione.

30. Ponieważ przy terażniejszej nieszczęśliwości część pewna w Mątwach złotych 24 hyberny płacąca przez wielkie i wymyślne ustawy nadproporcjonalne, bo do 300 złotych wyniesione ausu deputatów chorągwianych, przezco jako Mątwy do ostatniej przyszły ruiny, tak że ledwie vestigia exstant, tak i dobra dziedziczne ichm. pp. Radojewskich niemalą ponoszą szkodę, gdy za zrujnowane Mątwy odpowiadać muszą: tedy nietylko instancyować ale i suplikować ichm. pp. posłowie będą jkr. mci i stanom rzeczyp., aby ta część królewska do dziedzicznych części wiecznością przyznana była.

31. Przy powinnej jo. książęciu jm. prymasowi weneracyi recurrent et recommendabunt ichm. pp. posłowie książęciu jegomości znaczne ukrzywdzenie jmp. Milewskiego, emeriti civis, na fortunie, któremu za świątobliwego u nas pasterstwa ex contiguitate dóbr dziedzicznych Brzezie z duchownemi ad sinistram delationem, jakoby quovis titulo znaczna część gruntu dziedzicznego należć miała do biskupiego, omylnym pretekstem magnam messem stratowano, na kilka tysięcy damnificando: co z komisji uznawszy jo. książę jegomość, a natenczas pasterz nasz, innocentem actum, deklarował rekompensę, która in hucusque promissis pendet, aby ją injuriato præstare raczeł.

32. Sumy na adwokacyi radziejewskiej i na wiosce Boguszyce w tymże powiecie radziejewskim leżące komisją dowiedzione i przyznane aby przez konstytucyą były ratyfikowane.

33. Niemniejszą przezto rzeczyp. uznaje krzywdę, że sumptibus jéj crygowane regimenty są podane w komendę niektórych ichm. pp. senatorów i ministrorum status, także ichm. pp. starostów grodowych ultra præscripta legum, także extraneis osądzone officialibus, aby to ad antiquam praxim według opisanych konstytucyj redeat, upraszać będą ichm. pp. posłowie; także przypowiednie listy na erekcyą nowych chorągwi possessionatis bene nobilebus (aby) dawane były.

34. Że zaś osobliwie w województwach naszych na sejmikach ichm. pp. senatorów przedniejszych frustramur do spólnej obrady præsentia: upraszać będą ichm. pp. posłowie, aby in posterum te senatorskie i ziemskie urzędy terrigenis bene possessionatis w województwach naszych kujawskich rezydującym in posterum były konferowane, salvis modernis possessoribus.

35. Bacząc jw. jmci ks. biskupa kujawskiego około województw naszych indefessam curam et pastorałem sollicitudinem, tedy ichm. pp. posłów obligamus, aby przy wyrażeniu wdzięczności województw na-

szych winne jegomości, n. m. panu, zanieśli podziękowanie, upraszając jegomości, aby et in posterum województwom naszym w wszelkich okurencyach powagą et activitate sua succurrere raczeł.

36. Przez cło generalne ponieważ cała rzeczyp. sensit se gravatam, tedy ichm. pp. posłowie z całą rzeczyp. concurrent alio genere ad contribuendum na zapłatę wojsku, to cło generalne zniósszy.

37. Ponieważ continua praxi edocemur, że ichm. pp. wojskowi kwarcianni, przyszedszy na konsystencye i wybieranie hyberny, niemaló pressuris suis aggravant populum i całe niszczą dobra rzeczyp., których szkód nulla vindicatio reperiri może, kiedy na zasługi do inszech województw biorą: tedy ichm. pp. posłowie per constitutionem cavebunt, aby tam po zasługi ordynowani beli, gdzie hyberny biorą, ut facilior repetitio injuriatis krzywd swoich bela.

38. A ponieważ województwa nasze, począwszy od oblężenia toruńskiego, in continuis pressuris bellicis zostają, tak że jednego dnia wolnego nie mają od przechodów, lokacyi, subsystemy wojsk różnych: tedy ichm. pp. posłowie suplikować będą jkr. mci majestatowi i całej rzeczyp., aby more województw ruskich podczas wojny tureckiej practicato od wszelkich podatków ad præsens przynamniej, póki się ta wojna nie zakończy, exempta bely.

39. A że się cała rzeczyp. per absentiam de finibus patriæ tak jkr. mci jako ichm. pp. senatorów baczy się gravatam et jura regni læsa, przeto ichm. pp. posłowie jako najuniżeniej majestatowi jkr. mci suplikować będą et per reassumptionem dawnych praw cavebunt, aby jkr. mość limites patriæ et legum transgredi nie raczeł; wzajemnie ichm. senatorów i ministrów przez konstytucyą przyszłego sejmu obligabunt. Wysłanych tedy ichm. pp. posłów wyżój wyrażonych jako activitatem i w usługach województw naszych dexteritatem et reip. amorem probatam znawszy activitatem, nietylko precibus et affectibus nostris ale i juramentem według rotty niżój opisanéj ad dextre et recte agenda obstringimus, której rotty forma jest taka:

„Ja Andrzej Głębocki, ja Andrzej Dąbski, ja Mikołaj Radojewski, ja Ludwik Borucki przysięgam Panu Bogu wszechmogącemu w Trójcy św. jedynemu, iż interesa wszystkie w punktach do instrukcyi na sejm warszawski od województw danéj wyrażone szczerze i wiernie trzymać i promowować będę i według instrukcyi sprawić się fide, honore et conscientia obliguję się, żadnymi się nie uwodząc respektami, korupcyami, interesów publicznych szkodzącym dobru pospolitemu praktykować nie

będę, ani admittam materias statum concernentes præjudiciosas libertati et juribus patriis. Tak mi, Panie Boże, dopomóż i niewinna męka syna jego.“

Kazimierz Umiński sędzia grodzki kruswicki, marszałek województw kujawskich, manu propria.

120.

1712. September, 13.

Radziej. grodzka Relation. 13a f. 598.

269. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta in crastino festi sancti Francisci confessoris (October, 5), anno Domini 1712. Obtulit nobilis Joannes Brochocki.

My rady, dygnitarze, urzęnnicy i stan rycerski województw kujawskich zjechawszy się z uniwersału kr. jm., p. n. m., na dzień 13 września, roku 1712 w uniwersale wyrażonym na zwykle w tych tu województwach radom miejsce do Radziejewa. Nazajutrz po sejmiku niedoszłym deputackim, który już to trzyletnim rozterkiem przez niezgodne niektórych civium emulacye na marszałku niepozwalanym jure vetandi, vacua justitiæ expectatione żałośnie rozchodzi się, przezco i insze należące kategorye evanescere muszą, jakoto, potissimum o soli na województwa corocznie należytej, a w skarbach jkr. meci dotąd obstantibus revolutionibus aliisque mercatorum artibus zatrzymanej, gdy nie przyszło upomnieć się: tedy po zagajeniu sejmiku niniejszego i zgodném obraniu marszałka naszego, jmp. Franciszka Jarnowskiego stolnika brzeskiego kujawskiego ex hesterno contento amisso, wzięliśmy za pierwszy punkt vindicationem soli samborskiej pewnym szyprom przeciw prawom w Prusy defluitującym a przez naszych ichm. pp. komisarzów u ładu włoszyckiego zatrzymanej. Którą ichm. panowie niektórzy obywatela nasi, gwałtownie na skład włoszycki tumultem najechawszy, nie należycie zabrali, wydarli, nowym i niepraktycznym w tych województwach sposobem pro libitu rozebrali: obligując ichm. pp. Wojciecha Umińskiego i Pawła Wolskiego do téj soli anteriori laudo singulariter obranych i uproszonych, aby autoritate præsentis laudi tych wszystkich ichmościów, violentos aggressores, raptores, jure prosequantur et in

omni foro, ubi competierit, convincant, sól gwałtownie zabraną cum pœnis sibi pro lite concernendis vindicent, a post vindicationem zabranej przez wiolatorów soli na blisko przyszłym sejmiku elaboratae vindicationis rationem reddant, non præcludendo cuivis civi injuriato seorsive viam agendi, cum quo et ubi in omni foro competierit.

Po skończonej wczorajszego sejmiku materji zastaliśmy niemalą poważnych listów pocztę od jo. jw. książąt, dygnitarzów, ministrów, kawalerów, pełno godnych do rady refleksyi i niektórych instancyj, na które zlecieliśmy jmp. marszałkowi reciproco et quam humanissimo gratitudinis stylo każdemu z ichmościów pro re petenda odpisać, jakoto, jo. książęciu jm. Dohorukiemu posłowi najj. cara jegomości do najj. kr. jmci i całej rzeczyp. pełnomocnemu in petendis suppetiis prowiantu do Pomeranii, exponendo w tém summam indemitatem (?) et egestatem województw naszych impossibilem. Respons do jo. jmp. kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego przy podziękowaniu za komunikacye swéj refleksyi zlecieliśmy. Niektórych starostw, królewsczyzn i duchowieństw summam impossibilitatem dalszego zapłacenia hyberny przez dezolacyą pp. hybernowych asygnataryuszów, których ausum et violentias wyrazić zlecieliśmy. Pari stylo do komisji hybernowej instantialiter za spustoszonemi miasteczkami i wsiami odezwać się injunximus aby na lat kilka daremnych asygnacyj rycerstwu zawodnych wydawać nie kazano. Jw. jm. ks. biskupowi kujawskiemu gratiarum actorias pro cura et sollicitudine tych tu województw in aversione paletujących blisko litewskich wojsk i innych starania jako czulemu pasterzowi singularem expressionem gratitudinis zlecieliśmy, oraz i innym ichmościom inspecialiter do województw naszych odezwanym wszelką oświadczać powolną responsyą.

Zapłatę zasłużonemu i coraz nowymi nad nieprzyjacielem tryumfami zasługującemu wojsku dwóch ćwierci sejmem terażniejszym zaleconemu chętnie solvendam przyjęliśmy i wszelką gotowość prędkiego wypłacenia omyśleniem najłatwiejszych i najskuteczniejszych podatków deklarujemy; nie mając interim de certo quanto z skarbu na województwa nasze sumy z likwidacyi skarbowej przypadającej, zlecieliśmy w tém convenire jw. jmp. podskarbiego koronnego o certyfikacyą sumy na dwie ćwierci należytej, oraz sollicitando jegomości, aby cła generalne po wyjściu deklarowanego czasu gravatorie od Toruńczanów pretendujące przez swych pp. skarbowych frenare raczył, a post relatum

quantum sumy dwuścierciowej na przyszłym, da Bóg, sejmiku sposób wypłacenia ante omnia postanowić irremissibiliter deklarujemy.

Podymne radą walną warszawską blisko przeszłą według taryfy anni 1661 postanowione jakośmy przeszłemi uchwałami in toto przez moderacye swych taryf rewizyami nowemi uczynionych wypłacić deklarowali, tak et præsenti laudo spondemus, obligując wprzód ichm. pp. komisarzy województwa brzeskiego do moderacyi taryfy uproszonych, aby tę moderacyą do tysiąca dymów w województwie brzeskiem quam æquanimissime redukowali, którą in triplo na raty ad complementum sumy należytej wypłacić deklarujemy; toż i województwo inowrocławskie juxta præsente moderationis formam (excepto wsi Rojewa tą moderacyą dziesięciu dymów przeladowanego, której to wsi alleviando, te dziesięć dymów præsenti laudo exceptis, cavetur) wypłacić deklaruje. A że się znajdują zaległe z dawnych podatków retenta w registrach godnej pamięci jmp. kasztelana kruświckiego pozostałe, de quorum quantitate województwa dotąd informować się nie mogą, toties quoties repetendo repositionem delat onych: tedy zlecamy terażniejszą uchwałą jmp. marszałkowi naszemu, aby seryo o te delaty sukcesorów jmp. kasztelana kruświckiego przerzeczonego conveniat o repozycyą nieodwłoczną na przyszłym sejmiku sub solutione de suo. Z których to delat wypłacenie dawnych asygnacyj w jmp. Biernackiego cześnika sieradzkiego, porucznika roty pancerniej jmp. Flenika dekretem trybunalskim komisarskim radomskim nakazane, tudzież i asygnacyą jmp. Kazimierza Wolskiego deputata chorągwi niegdy w jmp. Jakóba Szczawińskiego wojewodzica inowrocławskiego zupełnie deklarujemy; obligujemy przytém w jmp. starostę nakielskiego, aby wypłacone sobie w województwach naszych dwie asygnacye w sądach komisarskich tychże województw pro quietandis reponat. Izby zaś komisarskie województw naszych, singulariter præcavemus, aby in futurum żadnej largicyi i żadnej asygnacyi wydawać komużkolwiek bez zgodnego koła naszego konsensu i wyraźnego jmp. marszałka koła naszego podpisu, ultra non præsument sub nullitate asygnacyi, ut cunctis pateat, quæ a cunctis spectant.

Regiment jw. jmp. marszałka nadwornego koronnego cokolwiek w dymowej egzakcyi przez naprzykrzone egzekucye supra pretium na dym lege publica constitutum extorsive na ludzi ubogich pod pretekstem kwitowego czyli egzekucyi gotowym groszem emunxit, to wszystko w przyszłych ratach dymowego injuriatis izby komisarskie w swych rachunkach przez ichm. pp. egzaktorów tychże województw potracić pil-

nie curabunt, obviando niesłusznym in tanta egestate populi extorsyom.

Permovent u nas słuszną kompasyą parochie niektóre w województwie inowrocławskim walnym przechodom moskiewskim podległe, od których bez wytknienia ustawicznymi obozami i popasami znacznie zrujnowane, jakoto: płonkowska, liszkowska, lisowska, a præcipue te wsie wspomniane: Rojowo, Zelechlino funditus zniszczone, Łązynek, Ściborz, Pieranie i w łabiskiej parochii Jezewo zdezelowane, oraz i Konary w parochii kobieliickiej: chcąc im subvenire od wszelkich ekstraordynaryjnych egzakcyj i podatków præsenti laudo in futurum libertujemy. Baruchowo w województwie brzeskiem a w powiecie kowalskim ogniem powiesnym znacznie i nieoszacowaną posesora szkodą konflagratą i wieś całą przez kwarciane wojska rozebraną, tudzież i części jmp. Dzierżawskiego Świnogać według dawnych praw conflagratorum per quadrigenium ab oneribus reip. præsenti laudo uwalniamy. Mając o tém rzecz dowodną, jak przeciw publicznemu prawu ex manu distributiva jkr. mci incompatibilitates wielkich dygnitarstw cum amplo pane do jednej osoby præjudiciose conferuntur, takowe inkonweniencye do przyszłej instrukcyi ichm. pp. posłom sejmowym upomnienia się legis servandae publicae zachowujemy; oraz i powiatu piltyńskiego vindicationem przy pożądanym, daj Boże, traktatach tymże ichm. pp. posłom na sejmie w memoriał promowować zalecamy.

Jawne ku województwom naszym zasługi i niemniejsze w nich ekspensa w usłudze radomskiej jmp. Kolczyńskiego podczaszego inowrocławskiego w izbie brzeskiej komisarskiej ad recompensandum munus curandum zdajemy i zlecamy. Solaria in vim solacyi powróconym ichm. pp.: Józefowi Kołodzkemu i Janowi Prusinowskiemu, braci naszym de domo servitutis wybawionym, tymże izbom brzeskiej jmp. Kołodzkiego, a inowrocławskiej jmp. Prusinowskiego komisarskim, providenda po stu talerach bitych, pilno recommendamus. Sejmik dzisiejszy na dzień 30 września ejusdem anni pro ulteriori consilio limitujemy i tu w Radziejewie termin i miejsce do kontynuacyi zachowujemy.

Franciszek Stanisław Jarnowski stolnik brzesko kujawski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, manu propria.

121.

1712. September, 30.

Radziej. grodzku Relation. 13 f. 600.

270. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejowiensis.]

Actum in castro Radziejowiensi feria quarta in crastino festi sancti Francisci confessoris (October, 5), anno Domini 1712. — Obtulit nobilis Joannes Brochocki.

My rady, dygnitarze, etc. ut supra całe rycerstwo województw kujawskich zjechawszy się na toż miejsce do Radziejowa przeszłą uchwałą ex necessitate rerum w limitacyi zachowałe pro 30 Septembris. Po zagajeniu i podanej ex virtute limitacyej propozycyej przez jmp. marszałka naszego o komportacyi pozostałych dawnych delat przez sukcesorów w. jmp. kasztelana kruświckiego do podpisu ręką jmp. marszałka podanych, ponieważ obligacyi przeszłej uchwały satisfactum i ręką jmp. dyrektora naszego pro ulteriori verificationis probatione autentykowane: zlecieliśmy też registra w kole produkowane ea conditione do rąk ichmość. przerzeczonych sukcesorów ad interim podać, aby i na blisko przyszłych sądach komisarskich brzeskich comportent i ich omnimodam verificationem et probationem retentorum præstent, post præstita na tychże sądach komisarskich do akt brzeskich grodzkich irremissibiliter podali, a to dla lepszój z nich civium informacyi. Przy których to podaniu ad acta delat cavent sobie ichm. pp. Wolscy sukcesorowie w. jmp. kasztelana kruświckiego, aby cokolwiek pokaże się ex evidentibus documentis za należytemi asygnacyami sum własnych super quantitate wojsku założonych, aby to ichmościom izba komisarska moderetur et bonificet, cum reciproca cautione województwa, cobykolwiek z delat u ichmościów pozostałych, albo nad wyraźne asygnacye, komukolwiek favorabiliter wypłaciwszy, województwo concernere miało, to też i ichmość. pp. sukcesorowie województwu compensare de proprio tenebuntur. A jakośmy przeszłą uchwałą zapłatę dwućwierciową wojsku emeritam zapłacić i na zapłatę podatki najskuteczniejsze postanowić obligowali, tak wzięwszy relatum ze skarbu de certo quanto te genera ad solvendum promptiora præsentibus postanawiamy.

Szeleżne według taryfy anni 1681 w tych tu województwach praktykowane, także poborów dziesięć według taryfy anni 1629, na sym-

plę jednego poboru po pół złotego z osiadłego łanu rachując, reasumujemy, a na defekt obojga tych podatków we wsiach niektórych znacznie zniszczonych pogłównie od męskiego pospólstwa po dwa złote od głowy, od płci białogłowskiej pospolitej po złotemu, od owczarów, młynarzy, rzemieśników tak w miastach jako wsiach znajdujących się po trzy złote od głowy per arbitrium a possessoribus ten podatek wybierać in supplementum przerzeczonych podatków zlecamy i postanawiamy, aby z każdój wsi to certum quantum szeleżnego i poborowego ad massam comportent, łącząc oraz do tego podatku wszystkie novæ erectionis karczmy przez jmp. Hieronima Cieńskiego skarbnika inowrocławskiego zinwentowane, aby to szeleżne, salvis novis præstandis juramentis, w izbach komisarskich comportent. Na które to podatki izby komisarskiej prævia registrów i taryf verificatione pp. asygnataryuszom asygnacye swoje z wyraźnym podpisem jmp. marszałka naszego ab actu pierwszej komisji wydać zalecamy; to sobie singulariter województwa præcavendo, aby cokolwiek z przeszłego w przeszłym roku szeleżnego czwartego szeląga przed ichm. pany administratorami tegoż podatku komprobowanego pp. assignatarii adrationaliter wzięli, to w terażniejszych szeleżnego egzakcyach ichm. pp. obywatelom naszym percepta pro persolutis przyjęli. A w którémby województwie nie ci assignatarii ex quarto solido adrationaliter percipientes terażniejszy podatek wybierali, to do przyszłych ćwierci, insolvendo też adracjonalne quarti solidi, sumy potrącić sobie województwa rezerwują.

A że z zaległych podatków województwa nasze in summa hostilitate zostające inter rapinas et arma żadną miarą do uchwały onych przyść nie mogły, a ichm. pp. assignatarii rekwizycjami swemi województwa nasze permolestant, upominając się o zapłacenie dwóch ćwierci, vulgo kaliskie i podajeckie nazwanych: tedy in exonerationem niepodobnego wypłacenia tych ćwierci zlecamy ichm. pp. posłom sejmowym, aby na tamtém miejscu justis rationibus reip. onera tych zaległych podatków sufferant et eliberent.

W doznaniu coraz nowych a cięższych od ichm. pp. deputatów kwarcianych, hybernowych præjudiciose wyciśnionych ekstorsyj, kiedy niesłusznemi agrawacyami i egzekucjami dobra królewskie i duchowne tak ad interitum desolarunt, że z nich naznaczonych sobie ze skarbu sum wycisnąć nie mogą, tedy dobra niewinne asygnacyom żadnym niepodległe, pod jednym posesorem zostające, gwałtem sobie do solucyi

necessitant, aby się niewinne dobra za winne opłacały et quærunt, unde habeant, non habendo, unde repetant: tedy zabiegając takim gwałtownym, a prawie nieprzyjacielskim inkonweniencyom i przez nie ostatnich osiadłości ruinom, zlecamy to jmp. marszałkowi naszemu donieść, querulando styło jo. panu kasztelanowi krakowskiemu, aby tantos abusus coërceat; exponendo oraz niesłusznie wciągnioną z dóbr ziemskich oo. Jezuitom bidgoskim, niedawno funduszem przydanych, jakoto wsie w powiecie bydgoskim Gogolinka i Krusinek, a w inowłocławskim Płonkowko do hyberny posesyą, aby tantos præjudiciosos ausus swawolnemu rycerstwu coërcerat przy ochotnej województw naszych a drogiój wojsku w zasługach solucyi, przydawszy i zaleciwszy w tymże kredensie ciężką prowiantów od wojsk moskiewskich do Pomeranii rekwiżycyą. Więc że się takowe przerweczone ausus in viscere województw naszych, w oczach naszych od pp. asygnataryuszów hybernowych dzieją, kiedy z dewastowanego probostwa plockiego w kujawskich osadach, strzełińskiego probostwa nienależycie szukają percepty: tedy obligujemy ichmościów naszych do województw asygnataryuszów, aby takowych importunów, tanquam propria defendendo, z dóbr expellant populumque ab injusto sumptu eliberent.

Asygnacye zaległe jw. jmp. wojewody brzeskiego, jmp. cześnika sieradzkiego z dawnych delat dotąd wywiedzionych toties satis faciendum zalecamy.

Nie godzi się przepomnieć zasług emeriti civis, jmp. Andrzeja Kółdzkiego niegdy chorążego bydgoskiego ex necessitate temporum naticzas rachmistrza powiatowego, na którego zasługi zgodna uchwała podatku w województwie inowłocławskiém w retentach haeret, które wypłacenie w województwie inowłocławskiém zatrzymane, w izbie inowłocławskiej komisarskiej dosyć uczynienie pilnie zlecamy.

Że nas przywodzi necessitas rerum w porząnym wypłaceniu wojsk i należytej responsyi i zaradzeniu od pretendujących prowiantów moskiewskich do potrzebnej rad naszych limitacyi contra tenorem uniwersału jkr. mci: tedy w tém zlecamy jmp. marszałkowi exponenda rad naszych merita jw. panu kanclerzowi koronnemu, aby w tém pro hac vice żadnego prawa przeciwnieństwu imputare nie raczył i u jkr. mci, p. n. m., reges et leges observantium w tém excusatos et ab onere moskiewskich pretensyj prowiantowych liberatos foveat et habeat. Mając tedy te przerweczone do zachowania sejmiku merita et contenta, sejmik

ten cum gratia jkr. mci, p. n. m., ad 14 Novembris limitujemy i w Radziejewie zachowujemy.

Franciszek Stanisław Jarnowski stolnik brzeski kujawski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, manu propria.

122.

1712. November, 15.

Radziej. grodzka Relation. 13a f. 630.

271. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho ante festum Praesentationis beatissimae Virginis Mariae proximo (November, 19), anno Domini 1712.— Obtulit nobilis Joannes Brochocki.

My rady, dygnitarze, urzęnnicy i całe rycerstwo województw kujawskich wróciwszy się na to zwyczajne radom miejsce ex anteriori limitatione sejmiku naszego na dzień 14 listopada zachowałego.

1. Jakośmy w przeszłej uchwale naszej wzięli przed się postanowienie podatków genera dziesiątka poborów i szeleżnego według praktycznych taryf et in supplementum onych pogłównne jedno w przeszłych uchwałach in taxa osób specyfikowane: tak te podatki dysponując do porząnego jako najlżejszego wypłacenia to sobie præcavemus, aby jmp. dyrektor koła naszego, któremu jest tych dwu ćwierciowych podatków semel data disponendi potestas, aby jako sam nie razem tych trojga podatków ichm. pp. asygnataryuszom podpisał delatę, tak aby się znosił w tém z jmp. egzaktorem podymnego o wydaniu delat, żeby per omnia genera podatków razem wchodząc w jedne powiaty, egzekucye non aggravent populum, ale jeden wybrawszy podatek, drugi gradatim et distinctim był egzekwowany.

2. Których jednak egzekucyj obligujemy ichm. pp. egzaktorów aby przez swoich sukkolektorów dla skromniejszej egzekwentów egzekucyi non exigent.

3. Obligujemy przytém ichm. pp. asygnataryuszów, aby in opresionem et aggravationem populi nie ważyli się w większym nad trzy osoby poczcie egzekwować, ani sobie na egzekucyach gwałtem trunków jakich, z tych obroków kontentacyi kwitowego nad pół złotego

deklarowane z jednej wsi przy płaceniu jednego podatku więcej nie pretendować, w czym gdziekolwiek injuriati jmp. obywatele, do komisyj wojewódzkich pro repetendis damnis referować się mają.

4. A że z zaległych podatków sześciorga pogłównego, które niegdym godnej pamięci jw. jmp. kasztelan kruświcki exigebat i z nich po dostatecznym wyrachowaniu zupełny kwit imieniem województw przez jmp. starostę radziejowskiego, marszałka natenczas województw de toto odebrał, delaty zaś podatków niewypłaconych ichm. pp. sukcesorowie przerzeczonego jmp. kasztelana kruświckiego województwom libenter comportarunt i one izbom komisarskim reposuerunt, a z wypłaconych majori in parte tych podatków, komu są i z którego województwa wydane, pleniorem informationem województwom i rzetelną elucydacją uczynić pro commodo województw deklarowali: tedy z kwitu hujus meriti obligujemy komisye obojga województw naszych, aby in crastino przyszłego, da Bóg, sejmiku 3-ia futuri Januarii ab actu praesentis przypadającego tu w Radziejowie suos actus ad excipiendas has informationes skombinowały i tak potrzebnych relacyj insimul et indilate wysłuchały.

5. Na remanenta zaś przerzeczonych podatków w delatach specyfikowane, jakośmy w przeszłych uchwałach przyjęli ex re judicata komisji radomskiej wypłacenie dawnych asygnacyj jw. panu wojewodzie, ruskiemu w jmp. cześnikowi sieradzkemu i chorągwi niegdym w jmp. wojewodzica inowrocławskiego, tak tych asygnacyj z przerzeczonych delat zlecamy jmp. marszałkowi naszemu zesłanym od swoich pryncypałów deputacyom nieodwłoczną satysfakcją.

6. Którym oraz za tak długą niewypłacenia ekspektatywę in vim solaryi jmp. Maciejowi Załuskoskiemu i jmp. Kazimierzowi Wolskiemu deputatom tych zaległych podatków obmyśleć, izba komisarska brzeska przez dyspozycją jmp. marszałka naszego tenebitur.

7. Tych podatków egzakeye ichm. pp. deputaci bez asystencyi jmp. Jerzmanowskiego sukkolectora dla weryfikacyi zasłaniających się kwitów ne exequi praesumant, serio praecavemus, do czego i jmp. Jerzmanowskiego ad praebendam assistentiam, póki wszystkich remanentów nie wybierze, praesenti laudo obligatur.

8. Do tychże podatków naznaczon resedel jmp. Grabskiego oficera natenczas w służbie zostającego, ad solvendum referować się ma.

9. A że nam per querimonias ichm. braci województwa inowrocławskiego doniesiono, jako jmp. podczaszy inowrocławski in praedictum et

gravamen województw proprio ausu podatków uchwalonych delaty razem wszystkie pp. asygnataryuszom podpisawszy, bez podania do grodu taryf wydać praesumpsit, gdzie gravatorie stanowi ślacheckiemu exequentes, jeden drugiego wypychając, albo razem najeżdżając obywatelów permolestant: tedy te wszystkie asygnacye i podpisane delaty uniwersalem swym revocare et annihilare jegomości dyrektorowi koła naszego zlecamy, aby bez podpisu ręką dyrektora naszego żadnego podatku nie wydawano i te podpisane delaty praesenti laudo kasujemy.

10. A dla niezawodnej tych podatków dyspozycyi taryfy tak poborów jak szeleżnego u ichm. pp.: cześnika i podczaszego inowrocławskich znajdujące się, aby ad acta proprii palatinatus podane były, autoritate praesentis laudi podać ichmościów obowiązujemy.

11. Także akta komisyj skarbowych obojga województw po każdej reasumpcyi sądów komisarskich zaraz in crastino aby do ksiąg grodzkich suorum palatinatum, a to dla informacyi ichm. pp. obywatelów, quidquid in eis statutum est, były podane, ichm. pp. komisarzom zlecamy.

12. Dla ukontentowania wszystkich powiatów in omni judicatio communicativo, a osobliwie w sądach komisarskich in societatem operum uprosiliśmy z powiatu przedeckiego do komisji brzeskiej jmp. Ruszkowskiego podstolego brzeskiego, a z powiatu kowalskiego jmp. Franciszka Kownackiego, ut insimul et semper hocce munus administrant.

13. Suplikowały nam niektóre miasta województw naszych plorato studio w przeładowaniu taryf 1681 szeleżnego in hoc calamitoso statu żadną miarą do podatku niniejszego niewystarczonego: tedy subveniendo egestati tym miasteczkom, czopowe im a prima Januarii anni futuri proximi in futurum aż do wypłacenia tych podatków in liberam dispositionem miastom, a to in compositionem wypłacenia zupełnego szeleżnego praesenti laudo puszczamy.

14. Excepto miasta Strzelna, którego czopowe a prima Januarii anni proxime futuri in dispositionem jw. jm. ks. proboszcza strzeleńskiego ad pium opus, reparacyi organów kościoła strzeleńskiego na dwie lecie committimus.

15. Miasto zaś Wrocławek jako najznaczniej tą taryfą szeleżnego przeładowane per medium summæ inpositæ jemu defalkujemy, a supplement defalki z karczm novæ erectionis do izby komisarskiej brzeskiej, adimplendo tę taryfę, odsyłamy.

16. Wieś Wysocino w województwie i powiecie brzeskim, także dobra traktom obozowym podległe jako w powiecie radziejskim Lupsin i Świnogać, a w powiecie przedeckim Roguszki, w województwie inowrocławskim Gniewkowice, parochią dąbrowiecką, parochią lizkowską i z Mamliczem, tudzież opactwo koronowskie i mogielnickie i osobliwie ich wsie: Czechrz i Opatowice per omnia genera calamitatis zdezelowane ichm. pp. komisarzom naszym ad alleviandos census zalecamy.

17. Skarbanów w przedeckim powiecie spalony, według dawnych praw ab oneribus reip. exceptum, ex modernis contributionibus liberum zachowujemy.

18. Suplikował w kole naszym jmp. Bartul posesor wsi Czystego w województwie inowrocławskim leżącej, nad deklaracją wyraźnych przeszłych uchwał in ratione przeładowanego szelężnego wolnego odprzysiężenia aktu w grodzie inowrocławskim uczynionego, teraz wydaniem asygnacji na to szelężne ex arbitrio izby komisarzkiej inowrocławskiej prægravatus: tedy go przy dawnym odprzysiężeniu super certum quantum według dawnego juramentu zachowujemy.

19. Podobną kwerelą zaniósł w kole naszym jmp. Popowski znacznie læsus na honorze osoby swojej od ludzi swywolnych egzekwujących regimentu jw. jmp. marszałka nadwornego koronnego porąbany, pokrwawiony i w arest wzięty: w czym pro vindicanda satisfactio imieniem koła naszego do jw. jmp. marszałka jmp. dyrektorowi naszemu listem convenire zlecamy, aby za takowy kryminał nieodwłocznie karę z winowajców i należytą satysfakcją obmyśleć raczył.

20. Zasłużył w sercach naszych wielką meritorum gratitudinem jmp. Leski pisarz ziemski inowrocławski, któremu województwo w znacznym konflagracji upadku, providendo subsidium, sumę złotych 600 w przeszłych uchwałach województw naznaczyło, dotąd ją in suspenso bez satysfakcji w ekspektatywie zostawiwszy, którą to sumę tanquam debitum liquidum jéjm. pani Krasieńskiej pozostałej sukcesorce ad satisfaciendum izbom komisarzkim zalecamy.

21. Jakośmy przeszłą uchwałą naznaczyli fraternum subsidium z niewoli powróconym ichm. pp. Józefowi Kołodzkemu i Prusinowskiemu, tak nie mając im sposobu inter tot genera zaległych wojsku długów na prędce ukontentowania ichmośc., podatek Żydów, arendażów od kotła piwnego po złotych pięćdziesiąt, od garca gorzałczanego złotych dwadzieścia, od potaśników w obudwóch województwach znaj-

dujących się po dwa złote od głowy naznaczamy i ich executionem tymże ichmośc. committimus.

22. A że dotąd z pierwszego ligamentu uchwały naszej in vindicatione przez ichmośc. niektórych soli gwałtem zabranęj żadnej dotąd a vindicatoribus, to jest, od ichm. komisarzów solnych nie mamy satysfakcji, tedy do dalszego poparcia tak gwałtownej akcyi et ad investigandum rozebranej téjże soli pro socio laborum ichm. komisarzom solnym jmp. cześnika inowrocławskiego deputujemy.

23. List do jw. jmp. kasztelana krakowskiego in re affectata względem ruiny starostwa gniewkowskiego jmp. Morawskiego starosty gniewkowskiego na ręce tegoż jegomości imieniem koła naszego napisać i ordynować jmp. marszałkowi naszemu zlecamy.

24. Mając znaczne cordolia województwa nasze do jw. jmp. podskarbiego koronnego w bezprawnych depaktacyach i cła generalnego już częścią ex virtute uchwały warszawskiej wyszłego, a przez pp. skarbowych na komorach celnych terra et aqua præjudiciose et gravaminose extorquentium non sine dolore et damno: takowym ekstorsyom toties compatiendo et conveniendo w tém przez list koła naszego jmp. podskarbiego koronnego, gdyśmy nie mieli żadnego responsu, uprosiliśmy z koła naszego: jmp. Stanisława Jarnowskiego cześnika inowrocławskiego, jmp. Ignacego Dąbskiego do jw. jmp. podskarbiego koronnego, ut personaliter rem agant z jegomością, instando, aby od tak gwałtownych egzakcyj stan ślachecki agrawujących i kupcom toruńskim in mutuo nobis cum damno oprymujących sponte cessare raczył.

25. A gdy następuje blisko przyszły ex limitatione sejm, utinam omnia vulnera reip. sanandus, zalecamy osobliwie ichm. pp. posłom sejmowym naszym, aby co mamy ex scripto beneficio legis tak uchwały warszawskiej jako i præjudicatorum prześwietnej komisji radomskiej, in vindicandis damnis ab injuriantie militia na przyszłe, da Bóg, zasługi przyszłym sejmem uchwalone asygnacją injuriantium w województwach naszych do województw naszych jw. jmp. podskarbi ordynować raczył, jakoto regiment pod jmp. Szelingiem pułkownikiem w województwach naszych summopere agrawujący, gdzie toties Odmianowo przez ludzi jego spalone; chorągwie: jw. jmp. wojewody sieradzkiego, najj. królewicza jmci Augusta pancerna, jmp. kasztelana czerskiego, jmp. starosty włodzimierskiego pancerne, jmp. Turkuła chorągiew wołowska znaczni ekstorsyami województwa nasze agrawujące, ut hæc ex meritis justa debita rependant.

26. Jeżeli czém między wszystkimi ciężarami rzeczyp. województwa nasze gravantur jako z tym i gwałtownie przeładowanym dyspartymtem hybern na województwa nasze włożonym, zkład do ostatniej dezolacyi dobra królewskie i duchowne tak poszły, że dalszych solacyj hybernowych w wojsku ultra supportare nie mogą: tedy pierwszemu i osobliwemu staraniu ichm. pp. posłów naszych zlecamy, aby inter omnes curas najusilniej na tymże sejmie o koekwacyi hybern cum omnibus provinciis parem u stanu rzeczyp. instent i durantibus comitiis to chwalebne porównane dzieło elaborent; oraz aby zaległe od kilkunastu lat hyberny a per hosticum zatrudnione ab onere exsolvendo tak długo pozostałych długów tanquam impossibile województwom naszym sufferre raczyli. Wojska saskiego do komputu rzeczyp. wojsk przyjęcie, cujus nutu et partu graviter involutum, pilnej ichm. pp. posłów indagacyi zlecamy, oraz o ewakuacyą wojsk wszystkich egzotycznych a osobliwie saskich z komputu koronnego sedulissimo studio u najj. kr. jmci instabunt.

27. Komisya toruńska postanowieniem rady walnej warszawskiej, pro injuriatis naznaczona że dla pewnych rewolucyj przeszkodzonych dotąd nie doszła, o poparcie jój na terażniejszym sejmie ichm. pp. posłowie przy zachowaniu dawnych do téjże komisyi deputowanych ichm. pp. komisarzów seryo do najjaśniejszego majestatu jkr. mci intercedent pro reassumendo.

Instrukcyą na pierwszy akt sejmku tego z województw naszych tymże ichm. pp. posłom wydaną commissæ dexteritati in pleno robore zachowujemy i zalecamy, obligując ichmościów, aby insimul sine distinctione animorum wszystkie zlecone sobie punkta tak w przeszłej instrukcyi jako i w terażniejszym laudum zalecone tractent, promoveant.

Sejmik zaś ten pro necessitate rerum i dla dalszej dyspozycyi uchwalonych podatków dla zupełnego zapłacenia wojsku, do dalszych rad naszych do dnia trzeciego stycznia (w) blisko przyszłym roku 1713 zachowujemy i na toż miejsce do Radziejowa limitujemy.—Datum w Radziejowie die 15 Novembris, 1712 anno.

Franciszek Stanisław Jarnowski stolnik brzeski kujawski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, manu propria.

123.

1713. Januar., 3.

Radziej. grodz. Relation. 13a f. 652.

272. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia post festum sancti Pauli primi eremitae proxima (Januarius, 17), anno Domini 1713. Obtulit nobilis Joannes Brochocki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw kujawskich zjechawszy się do Radziejowa ex limitatione przeszłego sejmiku na dzień 3 stycznia roku 1713 przypadającego.

1. Na dalszą dyspozycyą uchwalonych podatków, którymi im bardziej zewsząd obruimur, w tém żałośniej afficimur, że niskaąd in hoc afflicto et deprædato statu nie mając solatia, ale gdy nam privilegiata jkr. mci salaria, unicum munificencyi pańskiej solatium gwałtowni pseudo mercantes pod cudzemi protekcyami należytości u województw naszych wydzierają i niemi ex nostro interesse præjudiciose lucrantur, jak to wyraził z osoby swojej jmp. Rubinkowski mieszczanin toruński i superintendent ceł jkr. mci, który sól ruską z ekonomii samborskiej przez pewnego szypra pod Toruń clandestine spuszczoną, a nam omni et primo jure concernentem, in præjudicium et contemptum legum upornie zakupił i lubo przez niektórych ichm. pp. urzędników województw naszych legitime przyaresztowaną, z pod aresztu ambitioso fastu superintendencyi swojej gwałtownie zabrał: tedy tantum ausum et damnum województw æstimando, zalecamy singulari cura et sollicitudini ichm. pp. posłów naszych sejmowych, aby tę sól gwałtownie i præjudiciose wydartą activitate sua u jkr. mci, p. naszego miłościwego vindicent i takowego damnifikatora od superintendencyi jako super præsumendum amoveri curent et recommendent præsentis officii privationem, oraz soli zabranęj restitutionem.

2. Do których dalszej windykcji (si in eo foro publicæ curæ non permiserint) uprosiliśmy z koła naszego pro convictione tegoż pana prejudykanta in omni foro prosequendum za delatorów: jmp. Antoniego Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego, Stanisława Jarnowskiego cześnika inowrocławskiego, jmp. Ignacego Dąbskiego majora jkr. mci, za

instygatora téj sprawy jmp. Marcina Sulkowskiego regenta grodzkiego brzeskiego, którzy to ichmość. spólnie jako unum negotium unanimit studio tak promovebunt, aby jeden bez drugiego w téj sprawie nihil attentet, promoveat, nec concludat sub nullitate negotii, ale tak żeby ex captato emolumento cedat in commodum województw, czy to w trybunale piotrkowskim, czyli in quovis foro insimul promovebunt.

3. Zabiegając zaś tajemnym téj soli z Torunia wendycyom, zalecamy jmp. marszałkowi koła naszego, aby ostrzegające universales wydał po województwach naszych, a osobliwie ad oram ku Bydgoszczy i Wielkiej Polsce extendentem, żeby żaden pod niewiadomością jaką nie ważył się téj soli ruskiej z Torunia wozić i kupować sub confiscatione rei empturae. Do której to konfiskacyi i takowego kupna ostrzeżenia uprosiliśmy ad solidam adtendentiam et executionem czułych na to komisarzy: jmp. Pawła Morawskiego starostę gniewkowskiego, jmp. Jakóba Niemojewskiego, jmp. Tomasza Dąbskiego, jmp. Wojciecha Sokołowskiego burgrabiego brzeskiego, zalecając i obligując ichmościów, aby cokolwiek in hac statione ex confiscatione lucrabuntur, to wszystko in commodum województw zachowując, w jeden depozyt do klasztoru konwentu oo. Franciszkanów inowłocławskich zwozić kazali do dalszej województw dyspozycyi.

4. Permovet nas ochotna niewdzięcznym asygnataryuszom źle traktowana egzolucya, którą im chętniej w tych ciężarach naszych rycerstwu świadczymy, tém nieznośniej, a prawie hostico modo w egzekucyach od nich gravamur; jakoto świeżo patimur od jmp. Macieja Załuskowskiego deputata chorągwi pancernej jw. jmp. koniuszego litewskiego, któremu pozostałych podatków sześciorga pogłównego wydawszy delaty, prawie jezdeśmy przez jego egzekucye desolati, nad zwyczaj i nieznośnie traktując obywatelów kontemptami, ekstorsyami i stanu ślacheckiego despotyczną konfuzyą przy gwałtownym, a skrętnym wydarciu tychże podatków i zbytecznym swego ekwipaża znacznych pocztów wypasieniu: przeto zabiegając tantæ licentiae et abusivæ executioni, zlecieliśmy jmp. marszałkowi koła naszego wydać do województwa brzeskiego universales revocatorias od dalszej solucyi temuż p. deputatowi pozostałego podatku, a w upornej jego dalszej egzekucyi jako przeciw wolnej województw naszych dyspozycyi za inwazora i publicznego województw naszych opresora deklarujemy, zachowując każdemu z ichm. pp. obywatelów i braci naszych liberam defensionem et propugnationem do

dalszych województw naszych wypłacenia tych podatków dyspozycyi, która gdy subsequetur — — —.

5. Obligujemy toties quoties nexo, ligamento, decreto izby brzeskiej komisarskiej jmp. Adama Jerzmanowskiego, aby in futurum zawsze przytomną assistentiam sui do tegoż podatku praebeat, sub poena peculatus in personam jegomości extendenda.

6. A na rekognicyą i dysjudykacyą tak wielu uczynionych w województwie naszym presur przez jmp. Załuskowskiego komisaryą w Brześciu pro die 9 praesentis ad instantaneam responsionem et injuriatorum satisfactionem naznaczamy, gdzie, cokolwiek sądy komisarskie in rebus injuriatis decernent, województwa nasze pro rato et grato accepturi; które to sądy komisarskie obojga województw, że z niemalą ichm. pp. obywatelów malkontencyą bez publikacyi na czas expediebantur, tedy dogadzając fraternis votis, aby na dwie niedzieli przed sądami przywołane i publikowane w grodach suorun judiciorum były, ab hinc praecavemus et statuimus.

7. Zaszła nas godna instancya jw. jm. ks. biskupa kujawskiego, gratissimi pastoris nostri pro alleviandis oneribus przeładowanego w dobrach jegomości szeleżnego dawną taryfą w terażniejszych uchwałach postanowionego, którą to instancya expositis cordibus przyjmując, do ukontentowania izbie komisarskiej brzeskiej pilnie zlecamy.

8. Podobneż postulatam jw. jmp. wojewody pomorskiego, gorąca instancya za dobrami w województwach naszych znajdującemi się, oraz i miast: Strzelna, Radziejowa, Brześcia, Dybowa suplikujących ex virtute podanych suplik moderamini téjże izbie komisarskiej brzeskiej in desideriis sublevandum zalecają.

9. Także Ostrów sors Ostrowskich recenter conflagram circa beneficium legis o konflagracyach expressum conservari i od podatków terażniejszych exonerari mieć chcemy. In pari casu Borucin i Bryszewo zdezolowane pariter do komisyi odsyłamy, cum pari respectu i majętność poczalkowską izbie komisarskiej zalecamy.

10. A jakośmy przeszłą uchwałą ichm. pp. niektórych in anteriori laudo de nomine wyrażonych obligowali, aby taryfy tak szeleżnego jako i poborowe ad acta ingrosowali, tak i praesenti ligamento ichmościów do podania tych taryf ad proprii districtus acta obowięzujemy.

11. Bacząc znaczny uszczerbek izby komisarskiej inowłocławskiej per fatalem casum jmp. kasztelana kruświckiego, do kompletu sądu naznaczamy: w. jmp. starostę gniewkowskiego, jmp. Morawskiego, jmp.

Tomasza Dąbskiego, jmp. Władysława Kolczyńskiego podczaszyca inowrocławskiego za spólnych z przeszłymi ichmościami do tych sądów fiskalnych komisarzów *præsenti laudo vigore*.

12. Ażeby potrzebna usługa całej rzeczyp. i zaszczyt tychże województw *in cordibus civium emerentium* nie wygasł do dalszych zasług, który dotąd *in hoc calamitoso et defectuoso statu* własną fortuną na wielu funkcjach i usługach województw *sine ulla recompensa* zaszczycali: tedy mając tam *pretiosa opera* w niewygasłej ichmościów pamięci, wszystkim *fungentibus* tak na sejm walnej rady, komisye, legacye najpierwszego zawdzięczenia sposobu rekompensować *præsenti laudo* deklarujemy i wyrażone, osobliwie *pro particularibus obsequiis* w przeszłych uchwałach deklarowane *salaria reassumimus*, aprobujemy i satysfakcją nieodwłoczną obowiązujemy.

13. A gdy w promocyi publicznych interesów czterema posłom uproszonym na sejm walny warszawski niespodziane *fatum* wielkiej estymacyi i ekspektacyi *civem jmp.* Mikołaja Radojewskiego chorążego bydgoskiego a *socio labore* tegoż poselstwa *magno dolore distinxit*, bo ten, *qui legatus erat, modo ligatus a fato factisque a fato cessare jussus*: tedy *ad complementum* deputowanych ichmościów *in antecessum* ichm. pp. posłów czwartego *in societatem obsequii*, w jmp. Macieja Gąsiorowskiego starostę radziejowskiego na sejmiku elekcyjnym *multis precibus et votis* do tej usługi *prima fronte* proszonego, *iisdem votis reassumimus*, upraszamy i deputujemy, tak jakoby na pierwszym elekcyjnym sejmiku był atoryzowany, *præsenti laudo* do tej usługi obowiązujemy, oddając wszystkie interesa tak pierwszą instrukcją jako *repetitis etiam vicibus* przydaną *in communem curam* kolegów jegomości anteriori *laudo* wyrażonych, tak żeby żaden bez drugiego prywatnie *et singulariter* nie ważył się traktować i konkludować interes. Do której to usługi jak najprędszą *zagrzewając jegomości ochotę* i na tamto miejsce *komparycją, solarium viaticum* tysiąc tynfów, *ex faciliiori modo providendo*, deklarujemy.

14. *Et inter primas curas activitati* ichm. pp. posłów najusilniej zalecamy, aby województwa nasze *tot hostilitatibus desolata*, a prawie *ostium hostibus apertum* wszystkich wojsk przechodzących i zimujących nieznośnie *provinciam omni nervo exhaustam*, jkr. mci i stanom rzeczyp. *clementiæ fraternæ* zaleciwszy *et tantam indemnitate* przełożywszy, od dalszych ciężarów podatkowych na tym sejmie *in toto vincere* raczyli, *pari gaudento munificæ legis privilegio*, jakie miały od rzeczyp.

województwa ruskie lub *othomanica hostilitate* konstytucyami ab *oneribus publicis* ekscepcye swoje.

15. Niemniej przeładowane województwa (w) królewskich i duchownych dobrach *imparitate* hybern niesłusznym *dyspartymen*tem nałożonych, nie inszego jak tylko *ultimam internecionem et carentiam* dalszych solucyj hybernowych *protendunt*: tedy *instabunt* ichm. pp. posłowie, aby *durantibus comitiis* przez deputowanych *ad coaequationem* hyberny komisarzów województwa *nasze ad proportionatam* *reducere* mogli hybern *æqualitate*m.

16. Nie w mniejszym stanom rzeczyp. podziwieniu niepraktyczna dotąd bez potrzeby sejmiku *limitacya*, ile gdy *cum tenore* uniwersału na sejm wydanego *tyle czasu sejmować favens* rewolucya pozwoliła; *zabiegając tantis ausibus præjudiciosis*, aby na dalszą *limitacyą* ichm. pp. posłowie nie pozwolili, *seryo* ichmościów obowiązujemy.

17. Saskie poczty *sowite* na usłudze jkr. mci *per ostium* województw naszych rozłożone, gdy nas niesłusznymi *egzakcyami* *gravatorie permolestant*, doniosą ichm. pp. posłowie *tantum abusum et licentiam* tych pocztów jkr. mci, upraszając *klemencyi pańskiej*, aby nas od dalszej *opresyi securus* *kompescencyą* swoich *egzorbitantów reddere* raczył.

18. Jeżeli co stany rzeczyp. *in interna securitate* *cædere* może, jako *domowy artykułami* *wojskowymi* i *koronnymi* opisany *żołnierz* *et tot repetitis legibus* przy *formalnej* i *drogiej* zapłacie rozrządzony, u którego *nulla observantia legum*, ani *bojaźni* *prawa* i *hetmana* *ale inveterato ausu* *znarowione* do *wydarcia* *narowy* dotąd *sobie zakazanych* *paletów* i *kantonów* *cum summa oppressione* *ludzi ubogich* *pozwalają* i *prawdziwie* w województwach naszych z *dywizyi* jmp. Siemianowskiego *kantonują*: doniosą ichm. pp. posłowie *tantum abusum* tych *egzorbitantów* jw. jmp. *kasztelanowi* *krakowskiemu*, *hetmanowi* w *koronnemu*, *instando poenas* *eo abusu demeritas* i o dalsze od tej *licencyi* *uśmierzenie*.

19. *Non postremæ curæ* zalecają ichm. pp. posłów w *upomnieniu* się jw. jmp. *podskarbiemu* *koronnemu* *de reddenda* *ratione* *prowentów* *ceł* *rzcyp.* od *walnej* *rady* *warszawskiej* *in hucusque* *administrowanych*, między którymi *województwa* *nasze* *dwojaką* *solucyą* na *fordanie* *despotyczną* przez *spólne* *commercia* *toruńskie* *nad* *inne* *provincye* *gravantur*. Zalecą oraz ichm. pp. posłowie jw. jmp. *podskarbiemu* *koronnemu* *justa desideria* *województw* *naszych*, aby *cokolwiek* *mamy* *ex* *be-*

neficio legis walną radą i komisją radomską de restituendis injuriis od wojska chorągwie tu grasujące i egzorbitujące na dalsze ćwierci do zapłaty akomodować do województw naszych raczył, które to chorągwie osobliwym tytułem de pronomine ich pryncypałów podadzą jw. jmp. podskarbiemu koronnemu.

20. Widząc znaczną konwentu brzeskiego oo. Dominikanów na wielkim trakcie wszelkich wojskowych przechodów dezolacją tak dalece, że ani chwała boska w dawnym poczcie zakonników continuari, ani konwent ten w należytem pożyciu sustentari nie może: zalecamy ichm. pp. posłom do jkr. mci, p. n. m. i stanów rzeczyp. intercessionalia nostra, aby suppleto tantum defectum ecclesiae et religionis, osobliwym przywilejem intra muros miasteczka Brześcia wolną propinacją wszelkich likworów temu konwentowi, ubi de loco placuerit, wyjednać i przywieść racyli. Nihilominus i dobra tegoż konwentu dawnymi przywilejami od hybern ekscypowane przy tychże swobodnych przywilejach aby zachowane ab ulterioribus oneribus hibernalibus et quartualibus in sua securitate były emendum, pilno zalecamy.

21. Zawieszono dotąd w łasce jkr. mci, p. n. m., krzywdy jmp. Antoniego Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego satysfakcją o zabranie zbóż na potrzebę wojsk saskich w komisoryacie saskim przyznaną, a tak wielą deklaracyami jkr. mci asekurowaną jawną concivis nostri krzywdę zalecamy jkr. mci ichm. pp. posłom naszym elaborandam ad satisfaciendum.

22. Interes pilny w. jmp. Pawła Morawskiego starosty gniewkowskiego na tamtém miejscu od tegoż jmp. starosty przełożony instantialiter do jw. jmp. kanclerza w. koronnego sedulo ut promoveant, fraternae obligujemy.

23. Caetera punkta w przeszłych uchwałach curae et sollicitudini ichm. pp. posłów zalecone reassumimus i do poparcia wszystkim ichm. pp. czteroma posłom sine distinctione animorum et obsequii zgadzające się cum bono et commodo publico, dexteritati eorumque activitati probatae oddajemy.

24. A że z dyspozycyi i przeszłej uchwały naszej naznaczone złączenia sądów komisarskich obojga województw in crastino terażniejszego sejmiku ad justam exceptionem relacyi o podatkach sześciorga pogłównego przez sukcesorów jw. jmp. kasztelana kruświckiego ob certas rationes dojść nie mogły, a osobliwie dla nieskończonej delat tych podatków rewizyi przez jmp. Jerzmanowskiego dotąd administrującego,

tedy tę relacją przerzeczonym ichm. pp. sukcesorom do skończenia zupełnej rewizyi tych delat, jeżeli przed przyszłym sejmikiem succedet, na trzy dni przed zachową tego sejmiku limitacją, to jest, na dzień 3 miesiąca marca zachowujemy, po której doskonale wywiedzionej sejmik ten nasz na poniedziałek pierwszy po popielcu wstępny (Martius, 6) limitujemy i konserwujemy. — Datum w Radziejowie die et anno, ut supra.

Franciszek Stanisław Jarnowski stolnik brzeski kujawski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich manu propria. (L. S.)

124.

1713. September, 12.

Radziej. grodzka Relation. 136 f. 105.

273, [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta in crastino festi Exaltationis sanctae Crucis (September, 15), anno Domini 1713. — Obtulit nobilis Paulus Wiśniewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik z uniwersału jkr. mci, p. n. m., na dzień 12 września w roku pańskim 1713 przypadający do Radziejowa zgromadzeni. Im większe ojcowskie jkr. mci, p. n. m., circa bonum publicum pieczołowania uznawamy specimina, że po zerwanych propter dissensiones civium jednym ex limitatione a drugim relationis sejmikach, przez uniwersał powtórny sposób afflictis rebus succurrendi z dobrotliwej podaje klemencyi: tém większe filialis obedientiae reprezentujemy dokumenta, kiedy stosując się ad propositiones jkr. mci, p. n. m., w wspomnionym uniwersale wyrażonych, tudzież satisfaciendo legi publicae w wypłaceniu dwóch ćwierci emeritae militiae naprzód regimentowi jmp. generała Fleminga na 18,863 złotych ad rationem tychże dwóch ćwierci do województwa brzeskiego asygnacją mającemu, uchwaliliśmy podatek pogłównego po złotych trzy od prostej osoby, suberit to jednak moderamini każdego z nas osobliwie, która osoba exigua merita dorocznego myta bywa kontentowana. Rzemieśnicy jednak (jakoto młynarze, owczarze, mielczarze, szewcy, krāw-

cy, kowale) omnis generis pro capite uniuscujusque po złotych sześć importare będą powinni. Taryfę zaś do tego podatku obraliśmy anno Domini 1705 sine ullis decessibus i egzekucyą tegoż podatku samymże ichm. pp. asygnataryuszom zleciliśmy, adempto nihilominus groszowego solario, tylko in spem insensibilis exactionis kwitowe po groszy piętnaście ze wsi pozwalamy.

Bacząc oraz, jeżeli kiedy tedy in occurrentiis uniwersałów jkr. mci, p. n. m. suplementu na wojsko kr. jmci, p. n. m., a famelicis potrzebujących, tudzież z okazji przechodzących non sine gravi detrimento wojsk egzotycznych potrzebną legacyą do jkr. mci, p. n. m., uprosiliśmy w. jmp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego, jmp. Ignacego Dąbskiego majora jkr. mci z inowrocławskiego województw, których ichmość. bratersko obstringimus, aby seposito omni privati commodi respectu starali się, aby pomyślnie et quam efficacissima województwom ad puncta instrukcyi afferant solatia. Ciż ichm. pp. posłowie, n. w. m. panowie, enixissime suplikować będą jkr. mci, p. n. m., żeby jkr. mość, p. n. m., post longam sitim kontentował sporą defluitacyą województw naszych famelicos cives, tudzież aby impune chciał zabierać sub prætextu et nominibus privatorum civium spływającą sól, jak wiele quotannis województwa nasze concernit.

Regimentowi jw. jmp. wojewody podlaskiego, hetmana polnego koronnego resztę pozostałą supra expresso genere podatku zapłacić deklarujemy, tudzież in vim gratitudinis jmp. kapitanowi tegoż regimentu u nas degenti za dyskretne obejście się z województwem złotych dwieście præsentis laudo stwierdzamy i jmp. marszałkowi asygnacyą, raczej delatę wydać zlecamy.

Asygnacyą chorągwi husarskiej jw. jmp. podskarbiego w. koronnego ratihabemus i na też sumę, quæ et quanta przez komisją brzeską i delatę na podatek pięciu poborów anteriori laudo uchwalonych pozwolona i już po części in executione, wydać jmp. marszałkowi zlecamy, jednak na inszy podatek, to jest, na pogłównne na dzisiejszym zjeździe uchwalone, eo adjecto, żeby ten podatek poborowy, który niektóre wsie za pomienioną delatę importowały, był in rationibus pogłównego każdemu z ichmościów braci przyjęty.

Instantiales za opactwem koronowskim i starostwem radziejowskim aby jmp. marszałek nomine publico do jw. jmp. kasztelana krakowskiego ekspedyował, committimus.

Punkt laudi pod dyrekcją jmp. Mikołaja Zboży Radojewskiego chorążego bydgoskiego reasumujemy, aby jmp. sukkolektor w. jmp. Andrzeja z Lubrańca Dąbskiego starosty nakielskiego reddat sufficientem calculum na przyszłym, da Pan Bóg, ex limitatione sejmiku z arendy dwuletniego szelężnego, z którego, jeżeliby się pokazała superata nad ekspensę, za słusznymi asygnacyami na to powinien będzie jmp. marszałek koła naszego wydać asygnacyą, komu competierit.

Na resztę zasług chorągwi najjaśniejszego królewicza Augusta wydać asygnacyą, gdzieby się mogła pomieścić, lubo delatę na pogłównne jmp. marszałkowi koła naszego zlecamy.

Ichm. pp. komisarzów, poborców, egzaktorów i wszystkich tych, którzy się podatku jakiegokolwiek, jakoto podymnego, szelężnego cum novis abjuratis i szelężnego wedle taryfy anni 1681 sine decessibus tykali, obligujemy, aby na przyszłym sejmiku coram deputandis ex gremio reddant calculum.

A ponieważ województwa nie mają słusznój iluminacyi, jak wielka cessit suma batalionowi jw. jmp. marszałka w. litewskiego, dlatego ichm. deputowanych z izby komisarskiej brzeskiej in antecessum per binos z powiatu aprobumy i obligujemy, żeby quam exactissime et fidelissime kwity zlustrowawszy, inceptum opus uczynili perfectum.

A że wielu ichmość. braci słusne in medium kwerymonie wnosili o taryfę dymową, która multoties et pro libitu privatorum formowana i reformowana bywała cum summo præjudicio i ciężką krzywdą: dlatego pomienione taryfy dymowe, quotquot w grodach województwa brzeskiego znaleźć się mogą, anihilujemy, kasujemy i obligujemy ichm. pp. regentów, albo wiceregentów, żeby i same vestigia pomienionych taryf oblitterare starali się.

Kredens do jw. jmp. kanclerza w. koronnego, naszego w. m. pana, aby jmp. marszałek nomine publico ekspedyował, zlecamy, nie tylko świadcząc gratitudinem pro præstitis, ale też aby desideria publica za osobliwą jmci, n. w. m. pana, promocyą effectuari mogły, upraszając i aby jmp. podczaszy brzeski, nasz w. m. pan, in privato negotio za interpozycyą jegomości, n. w. m. pana, został voti compos.

Desideria et exspectationes populi, jakoto supliki, listy niektóre, czego in medium prævalentibus dissensionibus civium wnosić nie przyszło, cum toto effectu do przyszłego sejmiku odkładamy.

Ażebyśmy nie byli privati beneficio et modo consilii, za powszechną zgodą sejmik dzisiejszy do niedziel czterech, to jest, do dnia

10 Octobris w roku terażniejszym limitujemy. Co wszystko ręką jmp. marszałka koła naszego stwierdzamy.

Jan Zboży Radojewski województw kujawskich marszałek. (L. S.)

125.

1713. October, 10.

Radziej. grodzka Relation. 13b f. 122.

274. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta ante festum sanctus Helwigis viduae electae prozima (October, 13), anno Domini 1713.—Obtulit nobilis Paulus Wiśniewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex limitatione pro die 10 Octobris w roku terażniejszym 1713 do Radziejowa zgromadzeni. Ponieważ z reskryptu jkr. mci, p. n. m. i relacyi ichm. pp. posłów uproszonych nie jesteśmy sufficienter in desideriis nostris kontentowani: uprosiliśmy powtórnie ww. ichm.: jmp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego z brzeskiego, jmp. Ignacego z Lubrańca Dąbskiego majora jkr. mci z inowrocławskiego województw cum publico instrumento do jo. księcia jmci arcybiskupa gnieźnieńskiego, prymasa Korony polskiej i w. ks. litewskiego, przy którym upraszać będą ichm. pp. posłowie jo. księcia jmci, n. w. m. pana, aby wejrzał in afflictissimum patriæ statum, kiedy po uskromionych ab intra niebezpieczeństwach od własnych sił giniemy i nie mogąc się swojemu wojsku wypłacić, prætextu auxiliorum non sine sensu przechodami gravamur i do tego jeszcze ciężką podług taryfy 1661 (podług której większej części kolonii obliterata vestigia) egzakcją opprimi tentatur, aby tedy jo. książę jmość prymas, przełożywszy vigore charakteru et auctoritatis primatialis swoje refleksye, ad salubriora civibus przywiódł jkr. mość, p. n. m., consilia.

W czém osobny kredens do jw. jmci ks. biskupa kujawskiego i pomorskiego jako pierwszego naszego senatora jmp. marszałek koła naszego ekspedyować będzie, w którym nomine publico instabit, żeby je-

gomość, n. w. m. pan, nie chciał tych województw cives tanquam dicatum sibi populum ex specula zaczętej protekcyi manumittere.

W téjże saméj okurencyi list do jw. jmp. krakowskiego, hetmana w. koronnego adresować będzie jmp. marszałek koła naszego, aby jegomość, n. w. m. pan, jako pierwszy in ordine sæculari senator, ku całości téj ojczyzny jkr. mci, p. n. m., zechciał mitiores proponere modos, a jako odważny wódz zechciał bardziej fidere propriis reip. viribus, na które gravi in publica egestate, stipe extenuamur anizeli externis auxiliis, które i chleba inopiam i przez ciężką egzakcją pewną uczynią wojsku zapłaty retardacją.

W podobnej materyi conveniet nomine publico jmp. marszałek koła naszego jw. jmp. podskarbiego w. koronnego i podziękuje za deklarowaną expositorum et exponendorum przez ichm. pp. posłów, naszych w. m. panów, promocją.

Tymże wzwyż pomienionym ichm. pp. posłom, naszym w. m. panom, dajemy omnimodam facultatem intuitu niedoszłej przez wiele lat soli z jw. jmp. podskarbitim wielkim koronnym concludendi, prævia jednak in desiderio województw efficacia et assecuratione o przyszłych punktualnych defluitacyach, starać się jednak będą, aby in vim præteritorum extra sponsionem futurorum województwa nasze kontentowane zostały.

Obligujemy także ichm. pp. posłów, naszych w. m. pp., aby oryginalną deklaracją kr. jmci szwedzkiego, u kogoby reperiri mogła, lub ex actis in defectu oryginału z sobą wzięli, która była olim ab hoste téj ojczyzny per clementiam tym województwom suplikującym dana, przez którą demittendo de quantitate taryfy 1661, pozwolił był król jegomość szwedzki 4 ogrodników lub 3 chałupników na jeden dym redukować in perfectiori et florentiori przed lat circiter dziewięcią tych województw statu: żeby tedy pomieniona etiam in hoste laudanda virtus permoveat jkr. mci, p. n. m., do ojcowskiej klemencyi, ichm. pp. ministrom, n. w. m. panom, remonstrować będą ichm. pp. posłowie, którzy i z komisoryatem saskim jkr. mci, p. n. m., ekspostulować będą, aby jkr. mość, p. n. m., efficiat to u jw. jmp. krakowskiego, hetmana w. koronnego, aby practicato exemplo in anno 1702, uchodząc kolizyi między ludźmi jkr. mci, p. n. m., saskimi, a wojskiem rzeczyp. żadnych po dobrach rzeczyp. królewskich i duchownych nie było konsystencyi wojsk koronnych w naszych województwach.

A lubo województwa, in singulari egestate zostając, nie tracą nadziei, że per speciale ichm. pp. posłów cooperationem a constitutis oneribus wolne zostaną, in casu jednak nieotrzymania téj jkr. mci, p. n. m., łaski, nie rezolwują się województwa więcej pozwalać tylko na symplę taryfy 1661, żeby jednak nie była duplikowana quantitas i pretium prowiantów, żeby do mniejszej taksy ad summam do toruńskiej redukowane było.

Præcavebunt i to w komisoryacie ichm. pp. posłowie, n. w. m. pp., żeby possessores z jednéj posesyi za drugą penitus zrujnowaną respondere non teneantur et universaliter asekuracją otrzymają, że deces, jeżeliby się jaki dla dezolacyi tych województw pokazał, rursus non redeat do województw; cokolwiek zaś przechodzące wojska jkr. mci saskie in vim prowiantów na ludzi i konie wybrali, aby to in rationibus przyszléj egzakcyi z komisoryatu jkr. mci, p. n. m., pretendowanéj przyjęto było, seryo ichm. pp. posłowie ekspostulować będą.

Tymże ichm. pp. posłom, n. w. m. pp., in vim honorarii i obmyślając nervum itineris, po tyńfowi z dymu albo currenti złoty groszy sześć wedle taryfy dymowéj ostatniey redukty naznaczamy jmp. podczaszemu w brzeskiém, jmp. Dąbskiemu w inowrocławskiém województwach.

Do kombinacyi z komisoryatem saskim, si et in quantum nie minęłaby ta nieszczęśliwość, uprosiliśmy: jmp. Jana Słubickiego łowczego inowrocławskiego z brzeskiego, jmp. Pawła Wolskiego podwojewodzkiego inowrocławskiego z inowrocławskiego województw, których ichmość obstringimus, aby præposita honestate et æquitate utilitati starali się, ut bene sit patriæ.

Na komisya hybernową uprosiliśmy e medio nostri jmp. Wojciecha Krusińskiego i temuż ad vindicandas injurias et damna województw naszych zupełną dajemy plenipotencyą, in vim zaś przeróżnych kosztów po pół złotego z dymu wedle taryfy dymowéj ostatniey redukty jegomości deklarujemy.

A że taryfa pogłównego anni 1705 na sejmiku przeszłym do zapłacenia dwóch ćwierci wojsku rzeczyp. obrana zda się i jest w saméj rzeczy gravaminosa wielu ichmościom braci, a wielu nazbyt łaskawa: takowe tedy ad æqualiorem proportionem wynajdujemy medium, aby per juratos deputatos in supplementum officiosum castrensiu meliorowana lub reformowana była ex novis juramentis, które ekspedyować ze się sami ichmość. bracia possessores ultro offerunt, tedy czy przez samych, czy per administratores peragenda, pozwalamy. Nihilominus pro

supplendis quibusvis defectibus konflagraty, którym wyszło beneficium juris, wsie novæ erectionis, dezerty in quali tali statu zostające, aby inserowane były.

Ichm. duchownych, n. w. m. pp., obligujemy, aby ex sortibus plebanalibus non ulla parendi necessitate, ale ex motivo charitatis in publica egestate do uniwersalnego podatku ludziom jurysdykcyi swojej przyłożyć się kazali. Tudzież aby ichm. duchowni czyli w miasteczkach, czyli po wsiach ludziom do pogłównego należącym protekcyi nie dawali excepta familia ecclesiastica; ktoby zaś gaudens beneficio lekkiej nazbyt taryfy lub przez się, lub per administratorem ad expediendum juramentum stanąć zaniechał, na takich ichm. pp. deputowani pro conscientia et statu possessionis mieć będą animadwersya: Do téj tedy pracy circa officia castrensia, jakoto: w powiecie brzeskim jmp. Jana Słubickiego łowczego inowrocławskiego i jmp. Andrzeja Bieganowskiego, w powiecie i grodzie kowalskim jmp. Komeskiego podstolego inowrocławskiego i jmp. Kucińskiego, w powiecie i grodzie przedeckim jmp. Łukasza Słuckiego i jmp. Kazimierza Wodzyńskiego, w powiecie i grodzie kruswickim officium Crusviciense, ponieważ jest completum, w powiecie i grodzie radziejowskim jmp. Antoniego Mniewskiego kasztelanica brzezińskiego i jmp. Pawła Wolskiego (mianujemy?).

Ciż ichmość. wzwyż mianowani złączą to opus zaraz immediate po sejmiku et continuabunt incessanter inclusive do poniedziałku lub wtorku i jako najprędzej skończyć by się mogło i kiedy ichmość. to opus po powiatach perfectum uczynią, podpisane rękami swemi circa acta relinquunt, skombinowawszy taryfę całego województwa brzeskiego i oneż ad illuminationem et trutinam całego sejmiku kancelarye wydać będą powinny. Juramenta anni 1705, które nie są inserowane w taryfę, in suo robore zostawać mają.

Do podatku trojga pogłównego na zapłatę wojsku dwóch ćwierci uchwalonego za poborcę województwa brzeskiego obraliśmy jmp. Mikołaja z Lubrańca Dąbskiego, który to jegomość zwykłe téj funkcyi munitia obire będzie powinien, nie zasiadając na komisyi, na której sam będzie czynił calculum, salarium zwykłe, grosz od złotego pozwalamy.

A że jmp. marszałek koła naszego deponit z siebie ultra wmuszoną in defectu poborcy województwa brzeskiego dyspozycyą, dlatego abyśmy jegomości nie byli graves i sposobniejszego ad explenda directorum munitia uczynili, wszystkę dyspozycyą swoją do rąk jmp. Dąbskiego poborcy dzisiejszego oddać pozwalamy.

Mając wzgląd na zasługi ś. p. jmp. Andrzeja Kołodzkiego chorążego bydgoskiego, rotmistrza chorągwi wyprawnej województwa inowrocławskiego, tedy delatę na retenta podatku na pomienioną chorągiew uchwalonego przy jéjm. pani chorążynéj małżonce jego pozostałą aprobujemy i do egzekucyi w województwie inowrocławskim przywieść dopuszczamy.

Kapitulacyą tysiąca złotych pozwoloną jmp. Andrzejowi Niemojewskiemu przez niegdy jmp. Kazimierza Kaczkowskiego rotmistrza chorągwi wyprawnej województwa brzeskiego przyjmujemy, która się ma regulować do retentów podatku województwa brzeskiego na pomienioną chorągiew uchwalonego wedle delat przy jmp. Cieńskim skarbniku inowrocławskim będących.

Resztę zasług chorągwi pancernéj najj. królewicza jmcí Augusta i drugą ratę repartycyi na regiinent jw. jmp. wojewody podlaskiego, hetmana polnego koronnego dopłacić deklarujemy; na co jmp. marszałek powinien wydać asygnacye, gdzieby się pomieścić mogły.

Punkt laudi anterioris o lustracyi kwitów na batalion jw. jmp. marszałka nadwornego koronnego reasumujemy, która aby koniecznie et quantocius skutek wzięła, ichmościom przez komisją brzeską uproszonym, a na przeszłym sejmiku potwierdzonym zalecamy.

Itidem reasumujemy punkt laudi anterioris ratione kalkulacyi ze wszystkich in genere podatków, eo adjecto, żeby et successores niegdy jmp. Kaszewskiego reddant rationem i jmp. podstoli kijowski aby repetat calculum, nec plus ultra tylko ad spatium przyszłego sejmiku da Bóg ex limitatione próżnéj eluzyi connivebimus.

Zabiegając oraz żeby kancelarye w przyszłych obweniencyach nie depaktowały, pretium jédnego juramentu groszy dwanaście pozwalamy.

A ponieważ z kalkulacyi sukcesorów niegdy jmp. Kazimierza Wolskiego kasztelana kruświckiego i z relacyi izby komisarskiéj województwa inowrocławskiego patuit, że ś. p. jmp. kruświcki pieniędzmi województwa brzeskiego zapłacił pewny dług za województwo inowrocławskie, tedy bonifikując województwu brzeskiemu, na dług jw. jmp. wojewody ruskiego jmp. marszałek koła naszego do izby komisarskiéj województwa inowrocławskiego asygnacyą wyda lub listem pomienioną izbę conveniet.

Sejmik dzisiejszy, abyśmy mieli consilium domi, do dnia 13 listopada limitujemy.— Co wszystko ręką jmp. marszałka koła naszego stwierdzamy.

Jan Zboży Radojewski koła rycerskiego województw kujawskich marszałek. (L. S.).

126.

1713. November, 13.

Radziej. grodzka Relation. 13b f. 139.

275. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

(Brak oblaty.)

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex limitatione na dzień 13 listopada w roku terazniejszym 1713 do Radziejowa zgromadzeni. Ponieważ wielu ichm. braci justissimas wnoszą querelas, osobliwie którzy na trakcie ku Toruniowi mieszkają, województwa inowrocławskiego obywatele, na ludzi książęcia jmcí de Anszpang od jkr. mci, p. n. m., pro tuitione majestatu jego zaciągnionych, jako w marsie licentiosissime sobie postępowali i gwoli ekstorsyi i depaktacyi piéniężnéj, exquisitas tyrannides wymyślali nietylko super plebem, ale też non parcendo statui nobilitari: więc stosując się do deklaracyi jkr. mci, p. n. m. i mandatów jego, postanawiamy, aby każdy z nas, ktokolwiek się baczy od pomienionych ludzi książęcia jegomości de Anszpang w komendzie jmcí generała Gawenaka będących ukrzywdzonym, comprobet w grodzie szkody swoje, quocunque titulo exactionis poczynione i na przyszłej komisyi od kr. jmcí, p. n. m., na tychże ludzi naznaczonej producat authentica documenta ekspens swoich.

Zlecamy do jw. jmp. kanclerza w. koronnego kredens jmp. marszałkowi koła naszego ekspedyować, w którym nomine publico upraszać będzie, aby jegomość, n. w. m. pan, interponat autoritatem suam do jkr. mci, p. n. m., abyśmy intuitu terazniejszych przez marswojsk różnych augzyliarnych szkód od postanowionéj na ludzi jkr. mci, p. n. m., importancyi byli immunes, ponieważ cośmy libera sponte uczynić mieli, już nas z tego invitos spoliaverunt przechodzące wojska.

Do prześwietnego trybunału koronnego instantiales za jmp. Zboińskim podstolim dobrzyńskim jmp. marszałkowi koła naszego ekspedyować zlecamy.

Nie chcąc się oraz mieć deſtitutos modo conſilii, ſejmik dzisiejszy do dwóch niedziel cum toto effectu, to jeſt, ad diem 27 Novembris limitujemy. Co wszystko ręką jmp. marszałka koła naszego ſtwierdzamy.

Jan Zboży Radojewski województw kujawskich marszałek, (L. S.).

1713.

1713. November, 27.

Radziej. grodzka Relation. 13b f. 142.

276. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum sancti Andreae apostoli proximo (December, 2), anno Domini 1713. — Obtulit nobilis Paulus Wiśniewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na ſejmik ex limitatione pro die 27 Novembris in anno 1713 do Radziejowa zgromadzeni. Ponieważ województwa nasze inter incudem et malleum zostają circa absentiam ichm. pp. poſłów in antecessum do jkr. mci, p. n. m., uproszonych, nie wiedząc, jeżeli od tych kontrybucyj, które komisoryat jkr. mci in liberos cives absolute disposuit, per cooperationem ichm. pp. poſłów wolne zostaną: tedy ratificando tychże ichmoſciów anterioribus laudis uproszonych, jmp. marszałkowi koła naszego instrumentum publicum do jkr. mci, p. n. m., preſłać zlecamy, w którym jkr. moſci ſuplikować będzie, aby nas circa ſpeciale teraz immediate przez transmars wojsk różnych augzyliarnych desolationem factam od pomienionej importancyi uwolnił. Nihilominus w raporcie ichm. pp. poſłom doniesie jmp. marszałek immediatas et praesentes województw naszych pressuras i ztąd ciężką ruinę, że liczne cara jegomości wojsko dla ſciſłości miejsca i przepraw tak ſzczupłe województwa circumquaque inundare musiały; z tej tedy okazji ichm. pp. poſłowie repetent publiczne proſby, aby nam to intuitu futeraziów potracono było, na co wszyscy obywatele authentica powinni deducere documenta.

Dobra jegomości Głębockiego stolnika inowłocławskiego i jmp. Wolskiego ſędziego bydgoskiego w województwie kalickim leżące, jako zgodnych do usługi pana i ojczyzny civium, ichm. pp. poſłowie kle-

mencyi jkr. mci circa instantiales zalecą, aby ab onere postanowionej kontrybucyi uwolnione zostały, ile przechodami wojsk moskiewskich zniszczone penitus.

Ponieważ z naciśnionych do województwa brzeskiego asygnacyj dla decesów w taryfie pogłównego ex novis juramentis skombinowanej wypłacić się nie możemy, tedy reasumujemy uchwałę pierwszego uniwersału jkr. mci terażniejszego ſejmiku na triple pogłównego według taryfy 1705. Że jednak w pomienionej taryfie wiele pokazało się erorów, więc ad eos corrigendos uprosiliśmy, znając intaminatam et tot malis województw naszych exercitam fidem jw. jmp. kasztelana inowłocławskiego, jmp. Ruszkowskiego podstolego brzeskiego, jmp. Słubickiego łowczego inowłocławskiego, jmp. Pawła Wolskiego i jmp. marszałka koła naszego, ciz ichmoſć. na dobra zbyt przeładowane powinni mieć justam reflexionem, jako i na te, które na pierwsze półtory simple mało co albo nic nie importowały; co się ma agitować w Radziejowie w tydzień od dnia dzisiejszego, to jeſt, dnia 4 grudnia. Starać się jednak wzwyż mianowani ichmoſć. będą, aby ta taryfa 9,000 simple wynosiła.

Subveniendo oraz conservacioni miasteczek jkr. mci w województwie brzeskim jkr. mci, tedy generaliter wszystkie miasteczka województwa brzeskiego od czopowego ad decursum unius anni ab actu praesenti uwalniamy.

Na dopłacenie asygnacyj do województwa inowłocławskiego ad complementum dwóch ćwierci należących podatek połowę szelężnego według taryfy 1681 uchwalamy, salvis quietationibus z podatku quarti solidi ex mente rady warszawskiej wyplaconego; do tego tedy podatku za egzaktora uprosiliśmy jmp. Jakóba Racięckiego i jegomości solitum solarium, grosz od złotego pozwalamy.

Podobnąż dobroczynnością succurrendo miasteczkom województwa inowłocławskiego, tedy też miasteczka od połowy czopowego uwalniamy, stet jednak penes beneplacitum izby komisarskiej województwa inowłocławskiego, jeżeliby które miasteczka lub de integro, lub medieta-tem pro possibili płacić mogły.

Do jw. jmp. kanclerza w. koronnego kredens nomine publico jmp. marszałek ekspedyować będzie i ekspostulować, że jkr. moſć inscia rep., tak liczne wojska in viscera regni sprowadził, oraz upraszać będzie, abyśmy per autoritatem jegomości, n. m. pana, mogli być immunes od postanowionych kontrybucyj.—Interes jw. jmp. wojewody ruskiego do przyszłych komisyj województw odkładamy.—Jmp. pisarza kruświckie-

go asygnacya vigore przeszłych uchwał in suo robore konserwowana być ma.

Principales ichm. pp. asygnataryuszów upraszać, aby donieśli presuras nostras kr. jmci, dlaczego ichmość. podług swoich asygnacyj nie odnoszą satysfakcyi.

Jmp. podstolego kijowskiego upraszamy, aby raczył konserwować przy sobie delaty po niegdy jmp. Kaszewskim, poborcy województwa brzeskiego, do dalszej likwidacyi i wydania asygnacyi. Jw. jmp. marszałkowi nadwornemu koronnemu w raporcie od województw doniesie jmp. marszałek koła naszego justam prætensionem do regimentu jmci, n. m. pana; zaczęm desideria jmp. marszałka nadwornego koronnego suspendimus do kalkulacyi z ichmościami pp. oficerami tegoż regimentu.

Jéjm. pani starościnej nakielskiej w responsie wyrazić, że w niektórych kategoriach listu swego udać się ma do ichmościów od kr. jmci deputowanych na słuchanie inkwizycyj i sądzenie jmp. generała Gavenhaga, respektem zaś dezolacyi dóbr jéjm. pani w tém nietylko dobrom jéjm. pani, ale i obiema województwom o uniwersalne uwolnienie staramy się.

Ichm. pp. posłom in instrumento publico zalecić, aby kr. jmości, p. n. m., o sejm upraszali.

Sejmik dzisiejszy gwoli pomyślnój, daj Boże, cum emolumento województw ichm. pp. posłów relacyej do dwóch niedziel, to jest, ad diem 11 Decembris w roku schodzącym 1713 limitujemy; co wszystko ręką jmp. marszałka koła naszego stwierdzamy.

Jan Zboży Radojewski województw kujawskich marszałek, (L. S.).

128.

1713. December, 11.

Radziej. grodzka Relation. 13b f. 146.

277. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum sanctae Luciae virginis et martyris proximo (December, 16), anno Domini 1713. — Obtulit nobilis Paulus Wiśniewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex limitatione

pro die 11 Decembris in anno decurrenti 1713 do Radziejowa zgromadzeni. Kiedy z relacyi ichm. pp. posłów innotuit nam, że od egzakcyi na ludzi jkr. mci, p. n. m., immunes być nie możemy, dlatego wszystkich ichm. pp. asygnataryuszów wojsk koronnych do województw naszych asygnacye mających po wypłaceniu pomienionych kontrybucyj suspendimus; pozwalamy jednak modo licito dobierać, co ad præsens na delatach sobie mieli ichm. pp. assignatarii podanego, po wybraniu jednak penitus od swoich egzakcyj abstinere mają i ludzi z województw naszych wyprowadzić.

A że jmp. pułkownik Fleming regimentu pieszego królowej jéjmości deklarował się przestać na asekuracyi województw, tedy zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego, żeby nomine publico dał asekuracyą pomienionemu jmp. pułkownikowi, jako województwa in Aprili w roku, da Bóg, przysłym 1714 resztę sumy vigore asygnacyi, quæ et quanta po likwidacyi jegomości concernet, wypłacić powinny; my zaś od wszelkich, chowaj Boże, in casu niedosyc uczynienia impetycyj jmp. marszałka koła naszego, lub in ea functione zostającego, lubo też privatum evincere obowięzujemy się.

Szkody jednak przez pomienionych ludzi jmp. Fleminga uczynione vindicabiles practicatis modis być powinny. Egzakcyja na ludzi jkr. mci ma być punktualnie według taryfy skarbowej 1661 wybierana, do której za komisarza województwa brzeskiego jmp. Kazimierza Wodzyńskiego in socium laboris jmp. Janowi Słubickiemu łowczemu inowrocławskiemu przydajemy. Stosując się oraz do listu, w którym compellat jmp. generała de Milkau, aby inkwizycye in rem województw naszych intuitu egzorbitancyj przez ludzi jmp. generała de Gavenhag uczynionych wywiedzione były: tedy znając innatam in agendis dexterritate, uprosiliśmy jmp. Wolskiego sędziego bydgoskiego ad vindicandas hasce injurias i bacząc intaminatam fidem jmci, n. w. m. pana, necessitate exigente ad mutuum iudicium z ichmość. od kr. jmci wysadzonymi destinamus.

Konflagraty immediate przez Moskwę uczynione circa beneficium legis zachowujemy.

Interes jw. jmp. marszałka naszego koła, także dobra na szlakach przez mars wojsk różnych augzyliarnych zrujnowane ad decisionem izby komisarskiej województwa inowrocławskiego odkładamy.

Sejmik dzisiejszy do pierwszego poniedziałku po świętych trzech

królach (Januar., 8) limitujemy. Co wszystko ręką jmp. marszałka koła naszego i przyciśnieniem pieczęci jego stwierdzamy.

Jan Zboży Radojewski brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw marszałek, mp. (L. S.).

129.

1714. *Januarius, 8.**Radziej. grodzka Relation. 136 f. 269.*

278. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta post festum sanctorum Trium Regum proxima (Januarius, 12), anno Domini 1714. — Obtulit nobilis Paulus Wiśniewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex limitatione pro die octava Januarii w roku, daj Boże, szczęśliwym 1714 do Radziejowa zgromadzeni. Ponieważ ludzie jkr. mci augzyliarni ważą się przeciwko kapitulacyi przez ichm. pp. posłów z komisoryatem jkr. mci uczynionej i w dwóch egzemplarzach bini idiomatis podpisami stwierdzonej in praedictum nietylko zgodzie ale i prawom naszym przeciwnie i nieznośne wydawać palety: tedy succurrendo integritati województw uprosiliśmy jmp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego, jmp. Ludwika Boruckiego miecznika brzeskich kujawskich do jw. jmp. generała Janusza nad wojskami jkr. mci augzyliarnemi najwyższą komendę mającego, aby ichmość., n. w. m. panowie i honor województw naszych et obsequii sui gloriam evincant i wymogli to u jw. jmp. generała Janusza, aby per publica instrumenta asekurowaną ugodę ludziom do województw naszych repartycją mającym in omnibus punctis manutenere rozkazał, ani taryfy, któraby była conformis in publica tabula całej rzeczyp. wyrażonej specyfikacyi, infringere nie pozwalał; tymże ichm. pp. posłom zalecamy, aby praecaveant u jmp. generała Janusza, żeby decesa z dymów zrujnowanych nie wracały się do województw i żeby jmp. generał taryfę zgodną do skarbowej 1661 ręką swoją podpisał.

Tymże ichm. pp. posłom, n. w. m. panom, nadgradzając koszty podróżne i regratificando pomyslną, daj Boże, usługę, całą quantitatem

soli suchedniowej, która kosztem województw miała być sprowadzona i jest przez skarb jkr. mci, p. n. m., asekurowana, kondonujemy.

Do ichm. pp. generałów i komendyerów do województw naszych repartycję mających uprosiliśmy ichm. pp. komisarzy obudwóch województw, którym jmp. marszałek koła naszego da instrumentum publicum adinstar instrukcyi, aby ekspostulowali ichmość., n. w. m. panowie, żeby ludzie jkr. mci non infringant zgody przez ichm. pp. posłów z komisoryatem jkr. mci uczynionej, żeby nie wynajdował taryf inszych tylko tę, którą ichm. pp. komisarze nasi do rąk oddadzą, a ta ma się zgadzać cum publica tabula całej rzeczyp. Według której ichm. pp. komisarze post obtentam declarationem ichm. pp. komendę mających, na miejscach upodobanych zasiadzą, pieniądze podług ugody per medium do powrotu ichm. pp. posłów wybierać będą; egzekucye zaś nie razem cum innotescentiis, ale super renitentes ordynowane być mają, starać się jednak nihilominus będą ichm. pp. komisarze, aby in virtute listu do jmp. generała Milkafa rewizya praecedat solucyą. Kwity od ludzi jkr. mci marsem ciągnących, lub in casu niedanych kwitów juramenta powinny być pro persoluto przyjmowane. Ktoby zaś in posterum, chowaj Boże, podobnych okazji ważył się in praedictum województw jakie fałszywe wydawać taryfy, takiego pro incapaci wszystkich honorów, funkcyj województw naszych deklarujemy et ut in omni subsellio careat activitate postanawiamy.

Także ktoby napotem libertacye, kwity ważył się czy prece, czy pretio wyjednywać, któreby szkodziły integritati concivium, takiego pro hoste aequalitatis promulgamus.

Ażeby obywatele powiatu bydgoskiego od komisyi inowrocławskiej nie zdali się jakie pati praedictum, za asesorów izby komisarzkiej województwa inowrocławskiego upraszamy ww. ichm.: Franciszka Moszczeńskiego chorążego brzeskiego kujawskiego, jmp. Pinińskiego burgrabiego bydgoskiego, jmp. Wilczewskiego i jmp. Karwowskiego.

Bacząc oraz pracowitą funkcją jmp. Pawła Wolskiego podwojewódzkiego inowrocławskiego do wybierania zagodzonej na ludzi jkr. mci importancyi uproszonego, za kolegę jemu jmp. Jana Przygodzkiego destynujemy.—Komisją województwa brzeskiego, cogente licentia militari, reasumujemy lub tu w Radziejowie, lubo w Brześciu, sub auspiciis jw. jmp. kasztelana inowrocławskiego, n. w. m. p., nie wątpiąc, że co antecedane ex orbita wypadło, sub moderamine omni exceptione majoris viri do swojej wróci się kluby.

Jw. jmp. kanclerza w. koronnego nomine publico upraszać będzie jmp. marszałek koła naszego, aby doniósł jkr. mci, p. n. m., że ludzie jego adversantur zgodzie, przez co dwojako w prawach naszych vim patimur.

Lustracya kwitów na batalion jw. jmp. marszałka w. koronnego aby koniecznie subsequatur, cavemus przez ichmościów anterioribus laudis postanowionych.

A ponieważ ani wieś Górki, ani młyn do niej należący nie znajduje się w granicach województwa brzeskiego, co się tknie budynków, ale realiter w ziemi gostyńskiej: tedy pomienioną wieś od importancyi in-szych podatków do województwa brzeskiego uwalniamy, sam tylko podatek poborowy, który annectitur fundo, do województwa brzeskiego ekscypujemy i postanawiamy, aby z taryf podymnego, pogłównego, szeleżnego wieś pomieniona była eliminowana.—Ludzie królowej jėjmości w komendzie jmp. generała Fleminga aby penitus prævvia liquidatione na przyszłej komisji ustąpili, warujemy.

Dobra oo. Jezuitów collegiorum toruńskiego i bydgoskiego od za-
ległych podatków uwalniamy.—Instantiales do prześwietnego trybunału koronnego za jmp. chorążym brzeskim, jmp. podsędkiem ziemskim brzeskim, jmp. Pinińskim, tudzież za jmp. Niewieścińskim do w. jmp. starosty kowalskiego jmp. marszałkowi koła naszego ekspedyować commitimus.

Dopłacenie reszty na regiment jw. jmp. wojewody podlaskiego, hetmana polnego koronnego i na znak pancerny naszego królewicza jmcia Augusta przyszłej komisji zalecamy.

Ukontentowanie ichmościów jmp. Prusinowskiego i jmp. Józefa Kołodzkiego do téjże, da Bóg, komisji odkładamy.—In desiderio miasta jkr. mci Bydgoszczy jmp. marszałek koła naszego nomine publico conveniet magistrat toruński.

Sejmik dzisiejszy do dnia 23 w miesiącu terażniejszym styczniu w roku 1714 limitujemy. Co wszystko ręką jmp. marszałka koła naszego stwierdzamy.

Jan Zboży Radojewski województw kujawskich marszałek, (L. S.).

130.

1714. Januarius, 23.

Radziej. grodzka Relation. 13b. f. 163.

279. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post festum sanctae Agnetis virginis et martyris proxima (Januarius, 24), anno Domini 1714.—Obtulit nobilis Paulus Wiśniewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex limitatione pro die 23 Januarii in anno 1714 do Radziejowa zgromadzeni. Taryfę anni 1661 na symplę conformiter ad generalem tabulam całej rzeczyp., to jest, ad quantitatem dymów 1,495 kancelaryom województwa brzeskiego, którejkolwiek circa præsentiam ichm. pp. komisarzów tegoż województwa et fide eorundem redukować attento statu dóbr committimus.—Ichm. pp. posłów, n. w. m. pp., jmp. marszałek koła naszego conveniet, aby ichmość., n. w. m. pp., dobra królewskie i duchowne a præsenti onere eliberowali, ponieważ pomienione dobra subsunt ordinariis oneribus.

Injuriati, quocunque titulo ponieśli krzywdy od swoich ichm. pp. asygnataryuszów, mianowicie osobliwie zdepaktowane miasteczko Kowal, mają mieć liberam vindicationem szkód swoich na przyszłej, da Bóg, komisji, do której ekspedyowania vigore anterioris laudi dzień 5 Februarii naznaczamy; succurrendo oraz braci przez przechody wojsk augzyliarnych ciężko zrujnowanym, takowe tedy szkody aby przyszła komisya województwa brzeskiego likwidowała et in parato summario in promptu miała, zalecamy.

Na dopłacenie reszty na regiment jwp. wojewody podlaskiego, hetmana polnego koronnego, jak wielka patebit po likwidacyi, po złotemu z dymu wedle taryfy ostatniej redukty naznaczamy, salva modamine przez komisya, si et inquantum pomieniony podatek miałby excedere resztę pozostałą.

Za jmp. pisarzem kowalskim jmp. marszałek koła naszego nomine publico instabit do jmp. pułkownika Marantira, aby po zapłaceniu kontrybucyi ex sorte sua we wsi Swierczynku nie był agrawowany egzekucya za drugą część w pomienionej wsi, inquantum nie byłaby solubilis.

Desideria ichm. panien zakonnic kowentu bydgoskiego ad resolutionem komisji województwa inowrocławskiego odkładamy, sejmik dzisiejszy do poniedziałku po środopociu, to jest, ad diem 19 Februarii limitujemy. Co wszystko podpisem ręki jmp. marszałka koła naszego stwierdzamy.

Jan Zboży Radojewski województw kujawskich marszałek, mp. (L. S.)

131

1714 Martius, 5.

Radziej. grodzka Relation. 13b. f. 181.

280. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta post dominicam Oculi quadragesimali proxima (Martius, 8), anno Domini 1714. — Obtulit nobilis Paulus Wiśniewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw pro die 5 Martii vigore anterioris limitationis in anno praesenti 1714 do Radziejowa zgromadzeni. Jakośmy już tot laudis deklarowali et per publicam legationem rezolwowali, że województwa nasze nietylko na taryfę duplę anni 1661 obraną ad contribuendum na ludzi jkr. mci, ale dopieroż na podwyższoną triplo majus nad kapitulacją przez ichm. pp. posłów naszych z komisoryatem jkr. mci kwotę non consentiunt, tak to praesenti laudo stwierdzamy, że tylko symplę taryfy 1661 płacić utcunque gotowiśmy juxta sonantiam tabulae publicae całej rzeczyp., salva et illaesa in omnibus punctis capitulatione z komisoryatem przez ichm. pp. posłów inita. W czémkolwiek tedy ultra assensum nostrum ludzie jkr. mci praetendentes et exequentes flagitiose postępują, oświadczemy się coram teste et vindice coelo, że ab invitis vi et violenter extorquetur.

Żeby tedy taryfa sympla wynosząca dymów 1,495 exacte była redukowana, przyszłej komisji brzeskiej zalecamy. Stosując się oraz do wielu konstytucyj w tym punkcie, postanawiamy, aby czeladź cujuscunque conditionis bez atestacji przyjmowana nie była.

Jmp. audytora de Gazali conveniet jmp. marszałek koła naszego, aby wydał terminatę dóbr libertowanych a praesentibus oneribus.

A ponieważ niektórzy ex concivibus, sinistra opinione laborando ichm. pp. komisarzy honor przez manifest circumscripserunt, aby tedy pro fidei obsequio nie ponosili jacturam na honorach swoich, providere spondemus.

Za bracią przez ogień immediate ciężko dotknionymi jmp. marszałek koła naszego nomine publico instabit, do kogo competierit.

Podobną instancją subveniet jmp. marszałek calcato honori jmp. Wiśniewskiego, który będąc innocuus, non convictus, a przez ślachtę in praedudicium legum captivatus.

Kontrowersye o soli in praemium ichm. pp. posłów usługi daněj, żebyśmy się nie zdali in contumaciam decernere, do przyszłego sejmiku ad praesentiam ichmość. differimus. Sejmik dzisiejszy necessitate exigente do dwóch niedziel, to jest, ad diem 20 Martii anni praesentis limitujemy. Co wszystko podpisem ręki jmp. marszałka koła naszego stwierdzamy.

Jan Zboży Radojewski województw kujawskich marszałek. (L. S.)

132

1714. Martius, 20.

Radziej. grodzka Relation. 13b. f. 187.

281. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta post dominicam Judica quadragesimali proxima (Martius, 23), anno Domini 1714. — Obtulit nobilis Alexander Markiewicz.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex limitatione pro die 20 Martii do Radziejowa zgromadzeni. Kiedy przewyższającami possibilitatem ferendi premimur oneribus od ludzi jkr. mci, p. n. m., augyliarnych, jedno tylko znajdujemy antidotum per supplicem tabellam molifikować ojcowskie jkr. mci, p. n. m., serce. Więc iterato uprosiliśmy za posłów ww. ichm. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego, Ludwika Boruckiego miecznika brzeskich kujawskich, których ichmościów już dobrze in antecessum et supra quam salariatos fide, honore et conscien-

tia obstringimus, aby præposita honestate utilitati desideria województw effectuari starali się.

1. Przeto doniosą ichm. pp. posłowie jkr. mci, p. n. m., że ugodzie, którą ichm. pp. posłowie ductu et opera ichm. pp. ministrów, n. w. m. pp., z komisoryatem jkr. mci uczynili, we wszystkich punktach contraventum, kiedy i taryfę specyfikowaną in tabula generali całej rzeczyp. altero tanto podwyższono et quantitas z dymu nad kompozycją triplo major extorquetur: więc aby jkr. mość, p. n. m., ex regia clementia przy pomienionej kompozycyi et contentis jej konserwować raczył województwa nasze, ichm. pp. posłowie usilne wniosą prośby.

2. Upraszać będą ichm. pp. posłowie jkr. mci, p. n. m., aby raczył dobra rzeczyp., królewskie i duchowne ab onere terażniejszych importancij uwolnić, uchodząc kolizyi między wojskami rzeczyp. a jkr. mci augzyliarnemi, practicata methodo in anno 1702, z których dóbr cokolwiek cessit auxiliaribus, aby to, komu competierit, powrócono było.

3. Z ichm. pany ministrami, n. w. m. pp., quorum motivo kombinacya z komisoryatem jkr. mci stała się, ekspostulować będą, aby ichmość., n. w. m. pp., evincant fidem jkr. mci et auctoritatem suam.

4. Specialiter vero prosić będą ichm. pp. posłowie jw. jmp. podskarbiego wielkiego koronnego, żeby raczył eliberować województwa nasze od niesłusznej impetycyi przez ludzi regimentu najj. kr. jmci, którym, kiedy województwo brzeskie dwie części asygnacyj zapłaciło, trzecią podług deklaracyi trybunału radomskiego eo intuitu rezerwowało, ponieważ ten regiment do likwidacyi na pomienionym trybunale non comparuit, a vel maxime, żeby od tych ludzi repetitio krzywd ex retentis stipendiis subsequi mogła.

5. W żadne zaś insze ugody, w których tylko kapcyje et præjudicia widziemy, wdawać się ichm. pp. posłowie non præsumunt.

6. A że non effectuator deklaracya jkr. mci, p. n. m., aby nam komputowano ekspensa na przechodzące wojska augzyliarne, więc aby ex quanto na dym imposito ryczałtem detrahatur, efficient prośbami swemi ichm. pp. posłowie. (Na marginesie zrobiono uwagę: „Potąd wyjąć“).

Do jmp. oberszterlejtnanta de Marancour uprosiliśmy: jmp. Bartłomieja Głębocznego stolnika, Jana Słubickiego łowczego, Pawła Wolskiego podwojewodzego inowrocławskich, u którego pomienieni ichmość., n. w. m. pp. omni studio promowować będą, aby jmość

p. oberszterlejtenant raczył sistere et suspendere egzekucyje do powrotu ichm. pp. posłów od jkr. mci.

Starać się będą ichm. pp. posłowie, aby jmp. oberszterlejtnant przez list swój doniósł jmp. generałowi Januszowi przerażającą widok ludzki tych województw dezolacyą, dla czego województwa et quantitati solucyi et qualitati taryfy przez komisoryat podanej ullatenus sufficere nie mogą.

Præcavebunt i to ichm. pp. posłowie, aby jmp. oberszterlejtnant, attenta parcitate ludzi przez kilkoletnie powietrze zesłych, zakazał w województwach naszych werbunków jako sponte accedentium, tak dopiero vi coactorum.

Przyłożą w tém starania swego ichm. pp. posłowie u jmp. oberszterlejtnanta, aby wybrane certum quantum z wsiów inter deserta w taryfie 1661 specyfikowanych przez jmp. audytora de Gazali bono communi obudwóch województw resarciatur.

Tymże ichmościom committimus, aby pomienionego jmp. pułkownika de Marancour post præstita præmissa obiecane honorarium kontentowali.

Ichmościów tych, którzy partykularną ugodą anticiparunt komisoryat jkr. mci, conveniet nomine publico jmp. marszałek koła naszego i remonstrować będzie, jak ciężkie ichm. primores i całej rzeczyp. i województwom naszym uczynili præjudicium.

Kredens do jw. jmci ks. biskupa kujawskiego, n. w. m. pana, ekspedyować jmp. marszałkowi committimus, w którym instabit, aby jw. jm. ks. biskup do dóbr swoich libertowanych zbiegom z dóbr dziedzicznych uchodzącym nie dawał protekcyi, nominatim vero za jmp. Kałowskim podobną ponoszącym krzywdę.

Sejmik dzisiejszy ad diem 10 Aprilis in anno præsentis 1714 limitujemy. Co wszystko podpisem ręki jmp. marszałka koła naszego stwierdzamy.

Jan Zboży Radojewski województw kujawskich marszałek. (L. S.)

133.

1714. Aprilis, 10.

Radziej. grodzka Relation. 13b f. 198.

282. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejowiensi feria quinta post dominicam Jubilate proxima (Aprilis, 26), anno Domini 1714.— Obtulit nobilis Paulus Wiśniewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex limitatione pro die 10 Aprilis in anno currenti 1714 do Radziejowa zgromadzeni. Kiedy dla niebytności intra regnum jkr. mci, p. n. m., ichm. pp. posłowie, nasi w. m. pp., non solatia moestis, ale tém większe doloris niosą pabula: subveniendō integritati województw, upraszamy ichm. jmp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego i jmp. Pawła Wolskiego podwojewodzkiego inowrocławskiego, aby continuent przysługę swoją województwom tak u jmp. generała Janusza, jako i u jmp. oberszterlejtnanta de Marancour, z którym ichmość. ekspostulować będą, aby vigore kapitulacyi immediate in ita manuteneat ordynacyą jmp. generała Janusza, nec praesumat więcej extorquere z dymu nad tynfów 23; cokolwiek zaś nad to extorsum, żeby singulis resarciatur, żeby jmp. Marancour meliori disciplina coërceret egzekwentów i depaktacyi w pieńdżach i w gwałtowném futraziów zabieraniu zakazał, przyłożą starania swego ichm. pp. posłowie.

Nie zaniechają vel maxime sensum doloris donieść jmp. oberszterlejtnantowi, jak ciężkie praëjudicium jegomość uczynił immunitati ecclesiarum per violentam invasionem kościoła brzeskiego, z którego jmp. Kozubowskiego non convictum, ani żadnego kryminału conscium wzięto i inkarcerowano: więc ichm. pp. posłowie curabunt nietylko ekswinikulacyą jmp. Kozubowskiego, ale praëcustodient jmp. Marancoura, żeby się non immisceat prawom naszym. Z której okazji że jmp. Stępczyński przez najazd poniósł wielką szkodę w domu swoim, vindicabunt tedy ichm. pp. posłowie pomienionego jmp. Stępczyńskiego deprædationem we wsi Wietrzychowicach, i dla czego nad taryfę przyczyniono dymów, seriam investigationem ichm. pp. posłowie uczynią.

Taryfę tę a nie inszą, podług której terazniejsza exigitur kontrybucya, starać się będą ichm. pp. posłowie, aby ją per rescriptum przywieźli.

A in quantum by od województwa brzeskiego obywatelów circa obtentas quietationes kwitowe miało być pretendowane, hoc in passu aby nie miało województwo impetycyi, jaki jmp. łowczy inowrocławski evincere tenebitur.

Immunitates kościołów boskich, dworów ślacheckich lepszemu respektowi jmp. pułkownika ichm. pp. posłowie zalecą; tudzież aby osoby duchowne, nominatim vero parochi curam animarum mający, aby depaktowani nie byli.

Delatę jakąś pro certo quanto jmp. Ostromeckiemu majorowi od komisji brzeskiej wydaną praëjudiciose sine ulla informatione województw i tanquam ex illegitimo fonte procedentem autoritate terazniejszego zjazdu anihilujemy, kasujemy, samo zaś negotium pretendentów ad pleniorem illuminationem i po satysfakcyi ukrzywdzonych suspendimus.

Kancelarye wszystkie obudwu województw, praëcustodimus, aby bez konsensu województw żadnej taryfy wydawać się nie ważyły; osobliwie jednak kancelaryom grodów brzeskiego i inowrocławskiego notum czyniemy i mentem publicam intymujemy, aby toties quoties i jak prędko uniwersały na elekcyą dygnitarzów ziemskich przyjdą, onychże nie taili i nie clandestine, ale publicznie obwołać kazali; tychże samych uniwersałów komunikować, albo przynajmniej notitiam o nich uczynić będą powinni ichm. pp. regenci wyżej mianowanych grodów, inszym grodom i powiatom. Więc dla tego i rigorem (chowaj Boże) in contravenientes temu naszemu postanowieniu poenam infamiae cum libero processu ad cujusvis instantiam naznaczamy.

Pogorzele świeże circa beneficium legis zachowujemy.

Jmp. generała Janusza conveniet listem nomine publico jmp. marszałek koła naszego, w którym instabit, aby jmp. generał jmp. Kozubowskiego insontem i non convictum e carceribus uwolnić rozkazał, także aby ludziom externis et jurium nostrorum expertibus w prawa nasze involare zakazał.

Podobną instancyą nomine publico kontentować będzie jmp. marszałek desideria et querimonias jmp. Aleksandra Jaronowskiego, instando do jmci ks. oficyała wrocławskiego, w. m. p., aby sołtys, zbieg z Le-

karzewic do Zbłaga dóbr jmcí ks. oficyała, był powrócony ad dominum, qui fuit ante suum.

Kredens do jw. jmcí ks. Szembeka biskupa inflantskiego, oficyała gdańskiego, ablegata u dworu wiedeńskiego, nomine publico jmp. marszałkowi ekspedyować committimus, w którym zaleci, aby inter publica negotia osobliwém staraniem promowował apud augustissimum interes klasztoru trzebnickiego, aby był circa leges antiquas et privilegia konserwowany.

Stosując się oraz do wielu konstytucyj różnemi laty o okazkach ferowanych i reasumując ultimarie uchwałę województw prowincyi wielkopolskiej o tychże okazkach, od poniedziałku po przewodniej niedzieli do poniedziałku po świętym Stanisławie transportowanych, abyśmy byli gotowi armis propulsare ingruentia pericula, sejmik dzisiejszy na dzień okazowania w poniedziałek po świętym Stanisławie, to jest, ad diem 14 Maii in anno præsentí 1714 limitujemy. — Co wszystko ręką jmp. marszałka koła naszego i przyciśnieniem pieczęci stwierdzamy.

Jan Zboży Radojewski województw kujawskich marszałek, mp. (L. S.)

134.

1714. Majus, 14.

Radziej. grodzka Relation. 13b f. 206.

283. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festa solennia sacri Pentecosten proximo (Majus, 26), dnno Domini 1714. — Obtulit nobilis Alexander Markiewicz.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex limitatione pro die 14 Maii in anno præsentí 1714 do Radziejowa zgromadzeni. Ponieważ po uczynionej przez ichm. pp. posłów z komisoryatem jkr. mci intuitu stipendiorum na wojsko augzyliarne kontrahencyi, w której tylko kapcyce patuerunt, kilka solennych legacyj uskarżającym się o niedotrzymanie téj ugody województw naszym irritó cesserunt eventu: tedy subveniendo województw naszych indemnitati i zabiegając wynikającym ztąd konsekwencyom, solenny contra hoc attentatum

komisoryatu jkr. mci in assistentia ichm. pp. senatorów, unius vel plurium absentia non obstante, tudzież in simili assistentia ichm. pp. posłów, quorum opera pomieniona stała się kombinacya, manifest jmp. marszałkowi koła naszego zanieść committimus.

A że ludzie augzyliarni w województwie brzeskiém ultra modum ferendi podwyższone exequentes kontrybucye, komisarzów naszych a dispositione et attendentia téj egzakcyi amoverunt: tedy do kalkulacyi z ichm. pp. oficerami jmp. generała de Sessan ex gremio nostri deligimus jmp. Ruszkowskiego brzeskiego, jmp. Komeskiego inowrocławskiego podstolich, którym ichmościom committimus, aby omnibus civilibus mediis ekspostulowali o konserwacyą solennój ugody województw naszych. Wymogą także u jmp. komisarza Dysbacha naznaczenie czasu do likwidacyi z województwem brzeskiém i po otrzymanej deklaracyi miejsca i czasu obwieścić bracia ichm. pp. deputaty non intermitent. Przy téj kalkulacyi serio invigilabunt ciż ichmośc., quæ et quantita et qua methodo względem taryfy temuż regimentowi cessit summa. Z wsiów pro desertis, jak wielka wybrana jest kwota, investigabunt. I upomnią się wyżej mianowani ichmośc., aby w kwitach specyfikowana była et quantitas dymów we wsi et quantitas wybranych pieniędzy z dymu, także aby kwity polskin, albo przynajmniej łacińskim językiem dawane były. Rewizya generalna obiema województwom względem dóbr pustych vigore deklaracyi czemu nie doszła, ekspostulować będą ichm. pp. deputowani. Więc aby in particulari osobliwie wsiom na traktach wojsk przechodzących będącym concedatur, ichm. pp. deputowani upraszać będą. Ekstraordynaryjne ekstorsye i ciężkie egzekwentów sciencye za prawdziwą delacyą aby impune nie uchodziły, serio pomienieni ichmośc. animadvertent i cokolwiek pro universali commodo baczyć będą, perficient. W żadne zaś tranzakcye szkodliwe ad præsens integritati concivium i napotém præjudicium niosące wdawać się ichm. pp. deputowani nie będą.

Oraz præcludendo viam szkodliwym bono publico privatorum civium machinacyom, o których nas authenticum z grodu warszawskiego documentum informuje, jmp. marszałkowi zanieść manifest zlecamy przeciwko tym ichmościom, którzy ważyli się pod pretekstem województw, sól zabrawszy, jeszcze cum graviori præjudicio ze wszystkiej za lat kilkanaście należącój soli imieniem województw skarb jkr. mci kwitować, której soli vindicationem województwa sobie rezerwują.

A że ichm. pp. posłowie, nominatim vero jmp. Antoni Zboży Zakrzewski podczaszy brzeski i jmp. Ignacy Dąbski, miawszy facultatem conditionatam o zatrzymaną przez lat kilkanaście sól concludendi z jw. jmp. podskarbin w. koronnym, za którego kooperacją utcunque znośniejszą po złotych 15 wymogli solucyą, quo attento skarb jkr. mci z téjże zatrzymanej soli kwitowali: więc że téj kapitulacyi a w niej et apposita conditioni we wszystkich punktach contraventum, tedy wzwyż mianowanym ichm. pp. posłom przeciwko ich własnej tranzakcyi manifest zanieść zlecamy.

Kiedy in medium koła naszego na większą concivium emunkcyą szkodliwe æqualitati od komisji brzeskiej deducuntur attentata, które jako we wszystkich nas, tak specialiter w osobie jmp. kasztelana inowrocławskiego uproszonego izbie komisarskiej marszałka meritissimi in rep. viri justos wzbudzają dolores: więc że niektórzy ichmość. ex gremio komisji, non postrema nomina emundando z tą o sobie opinią, jakoto ichm. pp.: Ruszkowski brzeski, Komeski inowrocławski podstolowie, jmp. Zagórski komornik inowrocławski, sędzia radziejowski, jmp. Paweł Wolski, jmp. Kazimierz Wodzyński publica facie województw za funkcją komisarską podziękowali: my wzajemnie ichmościom jako wyżej mianowanym præsentibus, tak et absentibus dziękujemy, oraz od tak pracowitej funkcyi uwalniamy, deklarując i postanawiając to napotém, żeby każda komisya z naznaczenia sejmiku, inquantum będzie potrzebna i przez tychże, których beneplacitum braci deputować będzie, ekspedyowana była.

Jeżeli tedy necessitas postularet likwidować się z asygnataruszami do województw naszych, tedy ad percipiendum calculum z poszrodka siebie deputujemy ichm pp.: Pawła Wolskiego, Aleksandra Czaplickiego i Wojciecha Krusińskiego, którzy ichmość. juxta veterem usum tu w Radziejowie in loco consiliorum quam exactissime et fidelissime sine ulla propriae utilitatis respectu rachunki expedient, co ma być sine forma jakiej jurysdykcyi i relacyą na sejmiku przysłym uczynić powinni. Ponieważ pod niebytność jkr. mci, p. n. m., intra regnum wiele cierpiemy prawem naszym kardynalném præjudicia i kiedy in meram elusionem przychodzą ekspedyowane in antecessum do kr. jmci, p. n. m., legacye, unicum superest in afflictissimo ojczyzny statu coram vicaria post regem potestate przed jo. księciem jmcią prymasem per viros characteres uzalić się i prosić o media salvandæ reipublicæ. Więc ad obeundam hanc provinciam uproszeni jmp. Stanisław Garczyński

łowczy poznański, starosta inowłodzki, jmp. marszałek koła naszego, w podobnejże okazyi recurrunt województwa nasze do jw. jmp. kasztelana krakowskiego, hetmana wielkiego koronnego, do którego uproszeni jmp. Antoni Zboiński podstoli dobrzyński i jmp. Wilczewski ekspostulować będą, aby jako pierwszy in ordine sæculari senator salubribus consiliis, a jako wódz utatur jure gladii super invasores reip.; nie zapomnią oraz zalecić supra modum exundantis licentiæ militaris rigorem, dla której już w starostwie radziejowskiém i w inszych żadnego nie znajduje się gospodarza.

Na dopłacenie reszty ad complementum zupełnych dwóch ćwierci na asygnacye do województwa inowrocławskiego reasumujemy uchwałę połowy szelężnego salvis quietationibus z podatku quarti solidi.

Jmp. Pawłowi Wolskiemu podwojewódzemu inowrocławskiemu in vim gratitudinis za koszty i fatygi ukontentowanie naznaczamy z czopowego w miasteczkach województwa inowrocławskiego salvo modamine komisji inowrocławskiej et non derogando uchwale, przez którą od połowy czopowego miasteczka w województwie inowrocławskiem uwolnione. A że kwity i tranzakcyje tanquam anima rerum komisji inowrocławskiej post inopinata fata s. p. jmp. podczaszego inowrocławskiego, marszałka izby komisarskiej województwa inowrocławskiego w ręku sukcesorów jego dotąd hærent: więc aby na reasumpcyą komisji inowrocławskiej oddane były, pomienionych sukcesorów godnej pamięci jmp. podczaszego inowrocławskiego obligujemy. Resztę na regiment najj. kr. jójmości, lubo dotąd nie wiemy, quæ et quanta concernit w województwie brzeskiém, in fundamento deklaracyi trybunału radomskiego rezerwujemy, że pominiomy regiment czyli per negligentiam oficerów, czyli per postpositionem trybunału skarbowego radomskiego do likwidacyi non comparuit.—Sejmik dzisiejszy ad diem 23 Julii in anno præsentis 1714 limitujemy. Co wszystko ręką jmp. marszałka koła naszego i przyciśnięciem pieczęci jego stwierdzamy.

Jan Zboży Radojewski województw kujawskich marszałek. (L. S.)

135.

1714. October, 16.

Radziej. grodzka Relation. 13b f. 301.

284. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum sancti Lucae evangelistae proximo (October, 20), anno Domini 1714. — Obtulit nobilis Sebastianus Działyński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik z uniwersału jkr. mci, p. n. m., na dzień 16 miesiąca Oktobra w roku pańskim 1714 przypadający do Radziejowa zgromadzeni. Im większe ojcowskiego jkr. mci, p. n. m., circa bonum publicum pieczołowania uznajemy specimina, że po zerwanym propter dissensiones civium sejmiku przez uniwersał swój sposób afflictis rebus succurrendi z dobrotliwej podaje klemencyi, tém większe filialis obedientiae reprezentujemy documenta, kiedy stosując się ad propositiones jkr. mci, p. n. m., w pomienionym uniwersale wyrażonych i jako do najskuteczniejszych rad i porządku województwa nasze prowadząc, tym swoim intymuje uniwersałem, który za najdoskonalszy i najskuteczniejszy też same województwa u siebie mieć chcąc i wiedząc, że ordo est anima omnium rerum, bacząc— że suplementu na wojsko jkr. mci, p. n. m., a famelicis potrzebującego, a to z okazji znacznego nieurodzaju całorocznej prawie augzyliarnych wojsk sybsystencyi egzekucyj ciężkich i ich transmarsów, tudzież i różnych presur: kredens do najj. kr. jmci, p. n. m., dziękując mu oraz pro paterna clementia w naznaczeniu i złożeniu nam sejmiku et in his praemissis superius exaratis, jmp. marszałkowi koła naszego adresować zlecamy. Do jmci ks. biskupa kujawskiego, pasterza i pierwszego senatora województw naszych viros characteres, ichm. pp. posłów, jmp. marszałka koła naszego i jmp. Jana Zboży Radojewskiego uprosiliśmy nie tylko z oświadczeniem należytej wdzięczności za wyjednanie sejmiku, ale i pro mille titulis uznaniej szczerzej pro bono publico kooperacyi; więc aby jmość, n. w. m. pan, non desistat manutenere tych województw in rationibus zachodzących ciężarów, którym ullatenus województwa sufficere nie zdołają, staraniu ichm. pp. posłów committimus. O złożenie sejmu post elapsum biennium, aby jmość ks. biskup addat momen-

tum instancyi swojej do jkr. mci, communia vota exponent ichm. pp. posłowie. Tudzież aby jw. jmość ks. biskup, n. w. m. pan, conveniat et intercedat pro grege suo do jw. jmp. krakowskiego, hetmana w. koronnego, aby jegomość reassumat rigorem super licentiosos z pod władzy swojej milites, którzy nulla compassione dobra rzeczyp., królewskie i duchowne do ostatniej adegerunt dezolacyi.

List także do jw. jmp. kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego, jako primum defensorem libertatis nostrae ut praecaveat, quae manent et quae manere possunt remp. z terażniejszych konjektur; tudzież aby królewskie i duchowne dobra w województwach naszych wolne od konsystencyj i hybern płacenia były, ponieważ in hostico continue zostają, żeby obstet kontrybucyom saskim, jeżeliby które na dobra duchowne i królewskie nastąpić miały, bo rzecz niepodobna z jednych dóbr płacić dwa razy, cum speciali supplicatione za miasteczkami: Radziejowem, Bydgoszczą, Kruświcą, Koronowem, Fordanem i wszystkimi innemi w województwach naszych kujawskich będącemi, a penitus zdezelowanemi cum solenni querela na ichm. pp. wojskowych utriusque autoramenti napisać committimus o nieznośne ich insolencye.

Regimenty tak jw. jmp. marszałka nadwornego koronnego, jako jmp. Fleminga, adhærendo constitutioni anni 1659, ab omni militari et indebita executione województw naszych ab actu praesentis laudi ut cessent sub rigore eidem constitutioni apposito i owszem w tych czasach respectu exactae et perceptae summæ na przyszłych w obudwu województwach będących omnem calculationem praestare tenebuntur komisjach.

Wiele razy uchwałami naszymi obligowaliśmy ichm. pp. komisarzy, egzaktorów czopowego i szelężnego, w arendzie dwuletniej będącego, do uczynienia kalkulacyi, co dotąd nie jest effectuum: tedy insistendo anterioribus laudis, obstringimus pomienionych ichmościów, aby na tychże komisjach w województwach brzeskiem kujawkiem i inowrocławskim przypadających omnem et perfectam calculationem uczynili.

Ichm. pp. Józefowi Kołodzkiemu w województwie brzeskiem, a Janowi Prusinowskiemu w inowrocławskim województwach in supplementum nie wziętej przez województwa naznaczonej im kwoty podatek kotłowego i garcowego na Żydów, pogłównie na popielarzów postanawiamy, similiter jako in antecessum aby był wypłacony sub libera executione i do Żydów na kotłowe i garcowe, do popielarzów na pogłó-

wne asygnacją jmp. marszałkowi koła naszego wydać praecommitimus.

A będąc orthodoxæ fidei et romanæ ecclesie filii i znając zawsze summi pontificis władzę i zwierzchność, za którego chwalebnym przykładem et præeunte statu spiritali w Koronie polskiej i w. ks. litewskim nie chcąc być desides in suo opere, ale ut magis ubique promoveatur cultus divinus, na fundacyą szpitala sub titulo „Sanctorum Stanislai episcopi et martyris ac Casimiri confessoris patronorum Polonorum“ w Rzymie będącego, na taryfę tysiäczną dymową, z każdego dymu po tynfie w obudwu województwach jmp. Zygmuntowi Swierskiemu, uti ejusdem xenodochii ordinato quæstori naznaczamy za wydaniem asygnacyj do obudwu województw jmp. marszałka koła naszego. Do której wybrania donatywy jmp. Swierskiemu uprosić jmp. Piotra Gniazdowskiego w brzeskim, jmp. Adama Jerzmanowskiego w inowrocławskim województwach pozwalamy, którym ichmościom omnem exequendi dajemy potestatem.

Pogorzalców jakoto: jmp. Jeżewskiego, jéjm. p. Bielińskiej i wieś Baranowo jako i inne wszystkie circa legem publicam eo nomine sancitam zachować deklarujemy.

Desideria et expectationes jakoto: asygnacye chorągwi husarskiej najj. królewicza jmci Augusta, list przewielebnego jmci ks. proboszcza płockiego, panien zakonnych ordinis præmonstratensis cum toto effectu do przyszłego sejmiku odkładamy.

Lubo mamy plenam spem łaskawości jkr. mci, p. n. m., że supplicibus votis nostris złożeniem sejmu annuet, przecież in casu alicujus ingruentis necessitatis, abyśmy sejmu uprosić nie mogli, nie chcąc być privati beneficio et modo consilii: tedy vigore modernarum literarum universalium zlecamy jmp. marszałkowi naszemu, aby in fundamento sejmiku præviis po grodach universalibus na dwie niedzieli wydanych tu nas uti in loco consilii konwokował. Co wszystko podpisem ręki jmp. marszałka koła naszego stwierdzamy. — Działo się w Radziejowie dnia i roku jako wyżej.

Stanisław z Zagorzyc Zagorski komornik inowrocławski, sędzia radziejowski, pisarz grodzki kruświcki, marszałek wielki koronny, manu propria.

136.

1715. Februar., 6.

Radziej. grodzka Relation. 13b f. 331.

285. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho ipso die festi sanctae Apolloniae virginis (Februarius, 9), anno Domini 1715. — Obtulit nobilis Sebastianus Dziubiński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na kongres publiczny z uniwersału jmp. marszałka województw naszych kujawskich na dzień 6 miesiąca lutego w roku pańskim 1715 ex casu contingentis necessitatis nam naznaczony zgromadzeni. Ponieważ widzimy absolutam potestatem rządzenia się w województwach naszych jmp. Diesbacha komisarza jkr. mci, p. n. m., in contrarium woli i wyraźnej informacyi listownej tegoż najj. kr. jmci, p. n. m., także i dyspozycyi komisaryatu saskiego, tudzież i deklaracyi autentycznej jmp. generała Janusza, feldmarszałka wojsk augzyliarnych jkr. mci, idącego, a chcąc zabieżyć tantæ licentiæ i utrzymać jéj metam: zlecieliśmy napisać kredens jmp. marszałkowi koła naszego do jw. jmci ks. biskupa kujawskiego, jako pasterza naszego, z winnym podziękowaniem pro sollicita cura około województw naszych, unicum sobie założywszy — legem servare omnes; doniosszy oraz wszystkie preagrawacye et absolutam potestatem disponendi przy wyrażeniu duplikacyj taryfæ damnatæ i egzakeyi szóstakowej z dymu privata autoritate sobie pozwolonej i ekspedyowaniu w dezertach i dezolatach rewizyi, his expressis pressuris, aby autoritate sua nam subesse raczył querelantibus et obesse dispositioni jmp. komisarza Diesbacha in numero gratitudinis województwa nasze consecrando usługi swoje, non desinent pastorem oves, nec relinquat pastor eas, uniżenie suplikując. Do jmp. marszałka w. koronnego uti dignissimum status ministrum, aby raczył instare za województwy naszemi do najj. kr. jmci, p. n. m., by w równej dobroci wiernych konserwować, poddanych servare omnes, ture quemvis raczył, cum expressione absolutæ autoritatis et potestatis rządzenia się jmp. komisarza Diesbacha w województwach naszych.

A gdy już ad eam przychodzą concives województw naszych egestatem, że nie mogą tak ciężkiemu podatkowaniu dymowego, a ustawicznie żołnierzowi egzotycznemu i koronnemu egzekwującego pro-

prio peculio w płaceni dostarczyć, tedy aby aliquod levamen et subsidium mieć mogli, postanawiamy sobie terazniejszą uchwałą kongresu naszego pogłównie na ludzi lóźnych i nie rządzących się w służbie aż około Wielkiénocy albo Świątek, a za cały rok wszystko zasłużone biorących: aby takowy każdy na wszelkiém miejscu, gdzie go tylko ta uchwała przyścignie tanquam vagabundum personam od głowy zapłacił złotych trzy, parobek służący na miejscu złotych sześć, średniak który na przysiewek służy, złotych trzy, dziewczka złoty jeden, średniak bez przysiewku złoty jeden, rzemieśnicy cujuscunque artis jakoto: slosarze, kowale, młynarze, szewcy, mielczarze etc. od głowy po złotych sześciu, owczarze każdy od głowy swój także po złotych sześciu dać powinien. Insuper ciż owczarze od swych własnych owiec pogłównie od starój owcy groszy sześć, od młodej groszy trzy pogłównego dać powinien, którego liberam dispositionem et exactionem ichm. pp. posesorom dóbr swoich własnych dajemy i naznaczamy.

Kalkulacye wszelkie z ichm. pp. komisarzami quarumcunque exactionum, tudzież i delaty godnej pamięci jmp. Kaszewskiego egzaktora województw kujawskich cum successoribus jego, także i dystrybuty soli z jmp. zupnikiem województw naszych kujawskich do przyszłego odkładamy kongresu.

A będąc tam absoluta potestate ściśnioni sformowaną sobie taryfą od jmp. Diesbacha komisarza jkr. mci na wybranie podymnego podług prawdziwej taryfy anni 1661 do województw naszych deputowanego, tedy aby tém prędzej taż taryfa skonfrontowana i uznana być mogła, uprosieliśmy ichm. pp. Bartłomieja Głębockiego stolnika inowłocławskiego z brzeskiego kujawskiego, Aleksandra Skałowskiego z inowłocławskiego województw za komisarzów; którzy ichmość. jak o taryfę 1661, jakotóż o szóstakowe decertabunt, confrontabunt et revisionem omnino secum expediendam u tegoż jmp. komisarza upomną się, aby nikomu krzywda w czém nie działa się, podług informacyi listownej jkr. mci, p. n. m. i deklaracyi autentycznej jmp. generała Janusza.

Pogorzeli ichm. pp.: Sokołowskiego w Choceniu, Zglińskiego w Dobrzelewicach, Skałowskiego w Kani (którego cum supplici libello pro solatio do izby komisarskiej województwa inowłocławskiego odsyłając), przychylając się do prawa pospolitego o pogorzalcach napisanego, tych circa eandem legem publicam totaliter et integre konserwujemy.

Nie mogąc przepomnieć ustawicznych suplik miasta jkr. mci na sejmikach komisarskich przeciwko kupcowi Nieponim nazwanemu w Po-

niecu mieszkającemu, który przeciwko prawu miastu Bydgoszczy służącemu sprzeciwiając się, commercia wszelkich towarów tamże prowadzi, co się dzieje cum summo damno et præjudicio ubogich mieszczan tegoż miasta: tedy zabiegając dalszemu upadkowi, uprosieliśmy e medio nostri ichm. pp.: Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego i Jakóba Niewieścińskiego z inowłocławskiego, z brzeskiego Stanisława Zagorskiego sędziego radziejowskiego, marszałka naszych województw, którzy zjechawszy insimul et conjunctim, jeden bez drugiego nic nie czyniąc, naprzód jura eorundem civium Bidgostiensium revidebunt, commercia tegoż kupca Nieponim omnia lustrabunt et quidquid nocivi hisce juribus przez jego prowadzenie handlów na tamtém miejscu fuerit, connotabunt et in futuro congressu de omnibus præmissis relationem zyczliwej swój usługi uczynią.

Dogadzając submissæ expostulationi jmp. Kazimierza Sokołowskiego pisarza grodzkiego kowalskiego, uti emeriti civis województw naszych, którego ob malam et sinistram delationem mortis w. jmp. starosta kowalski od pióra grodu kowalskiego alienare miał, więc wracając się do przeszłej in antecessum od nas za nim do tegoż jmp. starosty wniesionej instancyi, zlecamy w tém napisać list jmp. marszałkowi koła naszego cum omni gratitudine wdzięczności zasłużenia.

Widząc częstokrotną asystencyą jmp. Barbowskiego deputata najj. królewicza jm. Fryderyka Augusta chorągwi pancernej z asygnacyą do województw naszych, któremu po uczynionej likwidacyi z przeszłego sejmiku wydaną delatę i ręką ichm. pp. komisarzów podpisaną wyezekwować injungimus z obmyśleniem reszty do wypłacenia onemuż na przyszłym kongresie.—Interes jmp. Klichowskiego do województw naszych pretendujący, ten także do przyszłego kongresu suspendujemy cum declaratione satysfakcyi.—Podziękowanie izby komisarskiej województwa inowłocławskiego toż województwo zachowuje sobie.

A nie chcąc być privati beneficio et modo consiliorum, ale zawsze mieć in casu ingruentis necessitatis gotowość consulendi, tedy ten kongres nasz terazniejszy do 8 dnia kwietnia limitujemy.—Co wszystko ręką swą jmp. marszałkowi podpisać zlecamy.

Stanisław z Zagorzyc Zagorski komornik inowłocławski, sędzia radziejowski, pisarz grodzki kruświcki, marszałek województw kujawskich, ręką własną, (L. S.)

157.

1715. Aprilis, 8.

Radziej. grodz. Relation. 136 f. 349.

286. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta post dominicam quadragesimalem proxima (Aprilis, 12), anno Domini 1715. — Obtulit nobilis Sebastianus Dziubiński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na kongres publiczny na dzień 8 miesiąca kwietnia w roku 1715 z limitacyi przypadający zgromadzeni. Gdy bacząc tantas adversæ sortis infelicitates w województwach naszych, że nietylko ab auxiliariibus jesteśmy pressi contribucionibus, ale eo magis od własnych wojsk rzeczyp. sentimus nos gravatos et afflictos esse, kiedy nie tygodniowemi, ale prawie codziennemi presurami gravamur, niesłusznie egzekwując województwa, kontrybucye privata autoritate sine ulla dispositione województw na nienależyte asygnacye wybierając, transmasy, noclegi od wioski do wioski nullis omisis po dni trzech stosując, odprawują porcye, racye, chleby poboczne, szóstaki wybierając, co wszystko contra legem publicam et disciplinam militare dzieje się, a mając nadzieję, że tandem aliquando dabunt superi optatam tranquillitatem, iż to wojsko tak zlicencyowane przyjdzie ad pristinum rigorem świętej sprawiedliwości i do likwidacyi cum republica: tym niniejszym kongresem naszym postanawiamy, aby wieś każda w województwach naszych szkody wszelkie przez regiment najj. królowej jejmości pieszy w komendzie jmp. generała Fleminga będący, i chorągwi jmp. wojewodzica lubelskiego, przez inne regimenty i chorągwie sobie poczynione w grodach proprii districtus poprzysięgła, cd której przysięgi w kancelaryach i od ekstraktu niewięcej brać mają sobie tylko groszy dwanaście ichm pp. regenci vel eorum substituti. Respektem czego zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego list napisać do jw. jmp. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. cum expressione wszystkich wiolencyj, krzywd, szkód, zaborów, konwulneryj tak i przez ten regiment flemingowski, jako zwyż rzeczoną chorągiew i inne regimenty i chorągwie, z uproszeniem naznaczenia komisarza i zesłaniem onego do województw naszych ad dignoscendas violentias et damna.

Także list do jw. jmp. podskarbiego w. koronnego, by tę asygnacyą w Łabiszynie datowaną na jedną tylko gażę oficerską temuż regimentowi flemingowskiemu wydaną, a vigore sejmu przeszłego i radomskiego trybunału suspendowaną et ab executione quavis militari zatrzymaną, intuitu której tak ciężkie w województwach ten regiment exercet i jeszcze exercere intendit injurias et oppressiones, rewokował, i onych ab hac licentiosa executione w województwie brzeskiem, ponieważ ta asygnacya nie do województwa samego, ale do jmp. poborcy quarti solidi et generalis telonei, którzy od samegoż jmp. podskarbiego ad exigendum tego podatku constituti byli i ono brali, w województwach naszych regulatur, amovere raczył; wyrażając i to, żeby ichmość. braciom województw kujawskich wolno było wywozić sól zamorską z Torunia in defectu królewskiej na żupie dybowskięj podług konstytucyi 1616 an. Z którymi ichm. pp. wojskowymi nie mogąc ni na trybunale radomskim, ni dystrybucie lwowskięj, ani w sądach hetmańskich o tak ciężkie uciśnienia nasze i krzywdy dojść do świętej sprawiedliwości: tedy adhærendo legi publicæ, byśmy onych prędszą mieć mogli windykacyą, uprosieliśmy sobie ad vindicandas easdem injurias et oppressiones z tymiż ichmość. wojskowymi et exactoribus his quarumcunque exactionum, którzy per solam renitentiam calculationem de sua exactione województw præstare nie chcą (exceptis jmp. Jarnowskiego cześnika inowrocławskiego i innych ichmościów, którzy one na przyszłym kongresie deklarowali uczynić), jmp. Wojciecha Sokołowskiego komornika ziemskiego brzeskiego kujawskiego za instygatora oraz plenipotentę, który aby vigore præsentis laudi ac plenipotentię przez jmp. marszałka koła naszego coram actis authenticis uczynionęj w trybunale koronnym piotrkowskim lub lubelskim irremisibiliter ageret; któremu na przyszłym kongresie pro erogandis expensis præmium obmyślcć deklarujemy. Ichm. pp. Flemingowi generałowi i oberszterlejtantowi odpisze jmp. marszałek, aby dalej województw naszych nie infestowali, ponieważ sejm przeszły i radomski trybunał te wszystkie sustulit asygnacye w Łabiszynie wydane, które non regulantur do województw ale do ichm. pp. poborców ultimæ consumentię et generalis telonei, a ten podatek płaciely nasze województwa.

Dogadzając afektacyom et fraternæ postulationi jmp. kasztelana bydgoskiego, karczmę w Służewie folwarkową w taryfie szelężnego województwa inowrocławskiego znajdującą się, której przedtém być nie

miało, pro disjudicatione et decisione do izby komisarskiej województwa tegoż odsyłamy. Uczyniwszy winne podziękowanie w kole naszym braterskim ichm. pp. Bartłomiejowi Głębockiemu stolnikowi inowłocławskiemu z brzeskiego, Aleksandrowi Sokołowskiemu z inowłocławskiego województw komisarzom naszym, w. n. m. pp. braci, pro cooperatione præmissorum anteriori laudo in desideriis województw descriptorum do jmp. Diesbacha komisarza jkr. mci uproszonym, repetitis vicibus tychże ichmościów upraszamy, by ulterius też swoją usługę do tegoż jmp. komisarza kontynuowali cum excipienda calculatione, wiele też już wybrał. Uprosiliśmy przytém za posłów do najj. kr. jmci, p. n. m., ichm. pp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, Tomasza Dąbskiego burgrabiego inowłocławskiego, n. w. m. pp. braci, którzy ichmość. submissis precibus upraszać będą najjaśniejszego majestatu jkr. mci, p. n. m., indulsionem téj trzeciej raty dymowego, evacuationem ludzi augzyliarnych jkr. mci, p. n. m., od subsystemencyi recentissime w województwach naszych załączonój, non intrando in ullas calculationes z komisaryatem jkr. mci, p. n. m.; eliberationem de carceribus ichm. pp. Michałowskiego i Zarlińskiego et securitatem obmyśla jmp. Józefowi Umińskiemu, w czém instrukcyja im dana fusius enarrat, te wszystkie nasze desideria ichm., n. w. m. pp. i braci, zlecamy.

A ponieważ jmp. Diesbach komisarz jkr. mci trojaków non majori pretio tylko po groszy pięci w kontrybucyi dymowej od nas wypłacającej brać nie chce, tedy i my præsentis conventu injungimus, by wszędzie po miastach, miasteczkach, wsiach województw naszych non alio pretio curant tylko po groszy pięci. Więc że będąc tam læsi et gravati nietylko na substancyach ale i na honorach przez ichm. pp. wojskowych, osobliwie regimentu jmp. generała Fleminga, chorągwi jmp. wojewodzica lubelskiego depressi: committimus tedy jmp. marszałkowi koła naszego, aby przeciwko temu regimentowi i innym chorągwiom i ich oficerom de oppressionibus nostris solenną ore publico zaniósł manifestacyą. A im częściej pochodzą u nas zjazdy publiczne i obrady, tém większe irruunt calamitates et favillæ: tedy adhærendo legi communi, Stok jmp. Trzebuchowskiego, Groyczyk, Więclawice, Ruszkowo Wielkie, Żelechlin, Brzezje jmp. Racięckiego, Sampolinko, te wszystkie dobra pogorzałe circa beneficium legis publicæ zachowujemy, præviis jednak o téj pogorzeli præstandis juramentis et coram generoso exactore reproducendis. Także wójtostwo w Kruświcy będące, które przedtém do żadnej importancyi podatków nie należało, a teraz, przychyła-

jąc się do konstytucyi na radzie warszawskiej postanowionój, in solutionem podatków weszło, w którym widząc wieczystą ruinę et impossibilitatem onych dalej płacenia, præsentis laudo toż wójtostwo uwalniamy in futurum. A jako insze miasta i miasteczka obudwu województw miały to beneficium, iż na lat dwie czopowy podatek in supplementum płacenia innych podatków onymże był kondonowany, miasto zaś Strzelno per hos biennales jmci ks. Grzębskiemu proboszczowi przeszłemu strzelińskiemu na poprawę organu kondonowane wypłacało przez dwie lecie, aby mogło eodem privilegio łaski województwa gaudere, jakoż i insze, temuż miastu Strzelnu to czopowe poczynające się a prima Januarii anni præsentis na całe zupełne dwie lecie, to jest, ad primam Januarii in anno Deo dante 1717 incidente toż województwo brzeskie kondonuje.

Ponieważ w. jmp. Chryzostom Słubicki podsędek ziemski brzeski, sędzia grodzki przedecki, komisarz podatku czopowego, sufficienter deduxit na terazniejszym kongresie, że tenuitas tego podatku wielce miała ob calamitatem publicam et desolationem miasteczek szczupłą kwotę przynosiła, którego podatku za asygnacyami sejmikowemi różnym asygnataryuszom stała się satysfakcyja, do tego od województwa dane do lat dwóch libertacye proventum ademerunt: tedy tegoż jmp. podsędka ziemskiego brzeskiego cum ejus posteris a fatis olim magnifici Seraphini Głębocki succamerarii Brestensis Cujaviæ, tudzież i sukcesorów prænominati olim magnifici succamerarii autoritate præsentis conventus nostri kwitujemy; reasumując ten podatek a primis diebus Januarii anni nunc currentis ad commune bonum et dispositionem województwa, za kolegę temuż jegomości jmp. Stanisława z Zagorzyc Zagorskiego sędziego grodzkiego radziejowskiego, marszałka koła naszego przybieramy i naznaczamy. Lubo-li była anteriori laudo kalkulacya soli z dystrybuty jmp. żupnikowi województw naszych circumscripta, więc że się to stało in practico exemplo, dlatego præsentis conventu onę abrogamus, a injuratis ordinariam viam in foro fori agendi reservamus.

Nie życząc sobie być in tanta ulterius od ichm. pp. wojskowych rzeczym. utriusque autoramenti oppressionem, którzy nienależycie præaggravant nas, abyśmy mieć mogli internam aliquam securitatem et deffensionem, na przyszłym, da Bóg, kongresie onę postanowiem.— Jmp. Racięski poborca województwa inowłocławskiego sufficienter deduxit quietationem, iż ichm. pp. asygnataryuszów ære suo proprio uspo-

koil, swe na to erogował pieniądze, aby onych mógł mieć satysfakcją, pro eadem præstanda do izby komisarskiej województwa inowłocławskiego odsyłamy. Kongres ten, byśmy mogli zawsze mieć salubre consilium, in casu necessitatis ingruentis ad diem 30 Aprilis limitujemy i prorogujemy.— Co wszystko ręką własną jmp. marszałka koła naszego podpisać zlecieliśmy.— Dan jak wyżej.

Stanisław z Zagorzyc Zagorski komornik ziemski inowłocławski, sędzia i surogat radziejowski, pisarz grodzki kruświcki, marszałek województw kujawskich ręką własną. (L. S.)

138.

1715. Aprilis, 30.

Radziej. grodzka Relation. 13b f. 354.

287. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post dominicam Misericordiae proxima (Majus, 6), anno Domini 1715. — Obtulit nobilis Sebastianus Dziubiński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na kongres publiczny na dzień 30 miesiąca kwietnia w roku 1715 z limitacyi przypadający zgromadzeni do Radziejowa. Widząc, jakie na województwa nasze imminētis casus pericula et adversitates ingruunt, kiedy nietylko dymową kontrybucją, ale też et stativis exotici militis jesteśmy ściśnioni, a jeszcze bardziej różnych wojsk tak jkr. mci, jako i blisko następującego wojska litewskiego w też nasze województwa tendit colluvies, czém wielce perterriti et consternati jesteśmy:—dlaczego, lubośmy uprosieli byli za posłów do kr. jmci, p. n. m., ichm. pp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, Tomasza Dąbskiego burgrabiego inowłocławskiego, którzy ichmość., osobliwie jmp. podczaszy brzeski ob summam ægritudinem et valitudinem zdrowia swego, dla którego że hucusque decumbit, expedire nie mogli, a bacząc eam legationem wielce potrzebną: tedyż uprosieliśmy in locum tegoż jegomości do téj legacyi za kolegę jmp. Dąbskiemu jmp. Bartłomieja Głębockiego stolnika inowłocławskiego tak do najjaśniejszego majestatu jkr. mci, uti

ad fontem clementiæ, aby providentia sua paterna hæc adversa od nas amovere raczył, jako i do jw. jmp. krakowskiego, hetmana w. koronnego in desideriis województw, querulando super inaudita scelera et aggravationes regimentu najjaśniejszej królowej jejmości w komendzie jmp. generała Fleminga będącej i inne chorągwie regimenty. Który ichmość. upraszać będą tegoż jw. jmp. krakowskiego, aby pro recognoscendis injuriis przez nich illatis do województw naszych zesłał jmp. komisarza cum potestate judicandi, a takowych transmarsów i ciągnięcia surowym swym ordynausem interdiceret. Którym ichmościom pro viatico, zawdzięczając ich przyszłą circa bonum tych naszych województw kooperacyą, naznaczamy po tynfów pięćset, to jest, na taryfę tysiączną z każdego dymu biorąc po pół tynfa, jmp. stolnikowi inowłocławskiemu z brzeskiego, jmp. burgrabiemu inowłocławskiemu z inowłocławskiego województw; a ci ichm. pp. posłowie odprawiwszy legacyą u jkr. mci i respons na instrukcyą województw odebrawszy, nie wracając, on przesławszy województwom, zaraz ztamtąd do jw. jmp. krakowskiego viam arripere tenebuntur.

Doniosą ichm. pp. posłowie województw naszych najjaśniejszemu majestatowi jkr. mci niemniejszą leżyą i cordolium przeciw jw. jmp. podskarbiemu wielkiemu koronnemu, który odebrawszy kredens ore publico od województw naszych do niego napisany, onego nec legere nec responsum tribuere voluit.

Na listy et super contenta eorum ichm. pp.: Jasnusa lejt-generała jkr. mci i Unruga pułkownika regimentu księcia jmci de Weisfels rzeczzonego, cum expressione do jmp. generała Jasnusa, aby ślachtę panów Michałowskiego i Zarlińskiego pro sumendis pœnis, si et in quantum eas promeruerunt, ad judicandum prævia inquisitione do grodu brzeskiego stawieł, jako w swym declarat responsie.

Upraszać przytém będą ichm. pp. posłowie najjaśniejszego majestatu jkr. mci, aby żadne libertacye quocunque titulo et quibuscunque personis et incolis regni tak od majestatu jkr. mci, p. n. m., jakoteż i komisoryatu saskiego ichm. pp. generałów, pułkowników na wszelkie dobra, exceptis regalibus et spiritualibus bonis, wydawane nie były, gdyż to in præjudicium statui nobilitari dzieje się, które gdy amovebuntur, eo citius senatores et dignitarii conciliabunt pacem et tranquillitatem in rep.

Do odebrania kalkulacyi de exactione jmp. Jarnowskiego cześnika inowłocławskiego za komisarzów ichm. pp.: Ruszkowskiego podstolego

brzeskiego, jmp. Pawła Wolskiego, jmp. Wojciecha Krusińskiego, jmp. Aleksandra Czaplickiego uprosieliśmy.

Chcąc mieć jako najlepszy porządek w województwach naszych przy terażniejszych nieszczęśliwościach i tak licznych następowaniu wojsk w województwa nasze, które aby aliquem ordinem tak dispositionis jakoteż querimoniarum mieć mogły: uprosieliśmy za komisarzy do tych transmarsów rozporządzenia traktów i ślaku et in aliis pressuris premendis z województwa brzeskiego kujawskiego ichm. pp.: Pawła Wolskiego, Aleksandra Czaplickiego, z inowłocławskiego jmp. Pawła Wolskiego podwojewódzkiego inowłocławskiego, Andrzeja Umińskiego skarbnika brzeskiego; którzy ichmość. aby omni activitate sua tym zacnym województwom we wszelkich okurencyach, nemini parcendo, exceptis bonis regalibus et spiritualibus, służyć raczyli et hasce adversas sortes pro innata virtute sua amovere zechcieli, a to dlatego, aby tak częste zjazdy i kongresy nasze nie bywały. Kongres terażniejszy nasz, da Bóg, ad tertiam Junii limitujemy. Co wszystko ręką jmp. marszałka koła naszego stwierdzić zlecamy.

Stanisław Zagórski komornik inowłocławski, sędzia radziejowski, pisarz grodzki kruświcki, marszałek i komisarz województw kujawskich ręką własną. (L. S.)

139.

1715. Juniu s, 3.

Radziej. grodzka Relation. 13b f. 371.

288. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta post dominicam Exaudi proxima (Junius, 7), anno Domini 1715. Obtulit nobilis Sebastianus Dziubiński.

My rady, dygnitarze, urzęnnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik 3-tia mensis Junii w roku 1715 z limitacyi przypadający na miejsce zwyczajne do Radziejowa zgromadzeni. W ustawicznych i codzień większych i cięższych widząc się pozoru utrapieniach i nieznośnym uciśnieniu in horas et momenta przybywającego, kiedy nietylko ludzi augzyliarnych jkr. mci nad wszelkie deklaracje pańskie, jeneralskie dotyczą nas presury i trzymiesięczna

ściska nas subsystemy, ale ile colluvies wojsk koronnych w województwach naszych znajdująca się non postremum, nec mediocrem czyni nam terrorem et metum: tedy abyśmy aliquam medelam salvandi in his mieć mogli, zlecieliśmy jmp. marszałkowi koła naszego kredens napisać do jmp. kancle-rza w. koronnego cum intimatione et expressione jemu o tak ciężkich opresyach naszych od ludzi augzyliarnych jkr. mci ponoszących, którzy żadnych asekuracyj swych i postanowienia manutenere nie chcą i owszem pro suo velle opprimunt, o co coram actis publicis regni contra eos solennem manifestationem uczynić jmp. marszałkowi naszemu zlecieliśmy. Aby zaś tém skuteczniej gravamina wojsk augzyliarnych donieść się mogły jmp. generała Janusza wiadomości, do tego za posłów uprosieliśmy ichm. pp. Jana Zboży Radojewskiego z jmp. Kazimierzem Dąbrowskim kapitanem jkr. mci, którzy najpierw upraszać będą, aby jmp. generał wydać im raczył autores, którzy nomine województw kapitulowali z nim o lokacyą i subsystemy regimentu księcia jmc. Wejsenfelsa, jako nas edocet reskrypt jkr. mci na instrukcyą naszą.

Przytém expriment ciż ichm. pp. posłowie, cujus autoritate decessa przeszłoroczne i defalki per revisiones uczynione po skutecznym zakwitowaniu et integre wypłaceniu dymów contra declarationes exequantur. Deponent i za tém querimoniam na ichm pp. oficerów, gdy nieproporcjonalnie biorą racye i porcye, miasto jednego żołnierza o jedną porcyą lub racyą kilku na egzekucyą posyłają, czego aby województwa nie ponosiły, tudzież dobra królewskie i duchowne, które in se continent na subsystemy żołnierza koronnego dwojaką solucyą kontrybucyi, uciśnione nie były i te egzekucye mniej potrzebne, także też furaze do tego czasu pretendujące, amovere raczył, a ten regiment gdzieindziej pomknął, serio instabunt; intimando oraz, aby rewizye przeszłoroczne i kwity przez jmp. Diesbacha uczynione i wydane in suo robore exstent.

A widząc prementem województw naszych tribulationem, gdy wojska koronne do komendy jwp. wojewody chełmińskiego należące in locatione castrorum w województwa nasze confluunt: tedy abyśmy in his cokolwiek respirii mieć mogli, uprosieliśmy posłów ichm. pp. Andrzeja Umińskiego skarbnika brzeskiego kujawskiego z jmp. Wojciechem Umińskim sędzim kowalskim, którzy nomine województw expostulabunt z jmp. wojewodą chełmińskim, aby te wojska i obozy, które confluere mają do nas, ich gressus dalej movere raczył, przy wyrażeniu w ordynansie swoim omnis disciplinæ militaris et immunitatis bonorum terrestrium, ile kiedy mamy lokowanych Sasów.

Zalecą przytém manifestam injuriam jmci ks. Szaniawskiego dziekana brzeskiego o zabrane woly w kwarcie od chorągwi jmp. ordynata Zamojskiego niesłusznie za Krusin possessionis jmp. wojewody pomorskiego ichm. pp. posłowie jmp. wojewodzie chełmińskiemu, upraszając oraz, aby dobra królewskie za duchowne, duchowne za królewskie, lub też i ziemskie tym opresyom nie podlegały, ani jedne, ani drugie nie płaciły.

Na list jmp. pułkownika regimentu najj. królowej jójmości do komendy jmp. generała Fleminga należęcego, aby po wybranej terazniejszej kwocie dziesiątka tysięcy, a przytém dalej executione województwa brzeskiego premere nie chciał, ale i owszem ludzi swych z województwa ewakuował i oficerów pro calculatione facienda de percepta summa na przyszły sejmik przysłał.

Przywodząc in effectum antierius sancitum donatywy naszej konwentowi radziejowskiemu deklarowanej, asygnacją na złotych pięćdziesiąt na czopowe do ichm. pp. komisarzy województwa brzeskiego anni præsantis jmp. marszałkowi wydać committimus tymże oo. Franciszkanom konwentu radziejowskiego. Delaty po nieboszczyku jmp. Kaszewskim poborecy województw kujawskich, którym in antecessum comportatio successoribus tegoż jegomości injuncta erat, præsenti laudo tymże ichmość. sukcesorom nieboszczyka jmp. Kaszewskiego, a raczej Sokołowskiego podstolego kijowskiego ad comportandum præsenti laudo stringimus; asygnacją horągwi husarskiej najj. królewicza jegomości do województwa wydaną, do przyszłego odkładamy sejmiku. Więc że rozszerzely się egzekucye saskie w województwach naszych po porcye i racye, tudzież i furaze na terazniejszy miesiąc pretendujące, które aby do tego czasu, póki ichm. pp. posłowie nasi od jmp. generała Janusza z wyraźnym ordynansem jkr. mci uproszeni z dalszą nie powrócą rezolucją, suspendowane były, uprosieliśmy ichmość. Mikołaja Niemojewskiego sędzica ziemskiego inowłocławskiego i Jerzego Kucińskiego, którzy o to z jmp. Unrugiem pułkownikiem regimentu księcia jmci Wejsenfelsa ekspostulować będą i przypomną oraz, aby chciał satisfacere capitulationi suæ z województwem inowłocławskiem o porcye i racye, które nie miały plus currere tylko ad 15 Maii, a do tego czasu exiguntur i z upomnieniem się dezert, które solutioni contributionum et executioni subjacere nie miały. A że częstokroć insulty et querelæ na sejmikach o taryfę tysiączną województwa brzeskiego od

ichmość. braci oriuntur, aby tём barziej sopiri mogły komportacją téjże taryfy rękami własnymi ichm. pp. kasztelana kruświckiego i cześnika inowłocławskiego izby komisarskiej na ów czas deputowanych uformowaną i podpisaną, a do grodu brzeskiego podaną, na przyszły sejmik o komportacją onęj jmp. regenta brzeskiego upraszamy. A jako insi ichmość. pogorzelcy utuntur legis beneficio, tak i ichm. pp. Kozłowskiego w Niemojewie i Władysława Tomickiego w Kijowie circa legem publicam ratione conflagratorum sancitam conservamus.

Na kredens jw. jmp. podskarbiego w. koronnego odpisać jmp. marszałkowi zlecamy in eum sensum, aby ultra legem publicam et praxim do niepraktykowanego zwyczaju defluitacyi soli na województwa nasze należącej jmp. żupnika województw naszych nie przywoził, ale juxta antiquum morem et praxim sól suchedniowa województw naszych aby dochodziła, upraszać będzie. Że zaś jmp. marszałek województw naszych pluribus jest distentus occasionibus, któremuby pro termino sejmiku et limitatione incidenti aliquo tempore być samemu nie przyszło, tedy in locum ipsius protunc za substytuta officii marschalcatu województwom naszym jmp. Kazimierza Dąbrowskiego, kapitana jkr. mci uprosieliśmy.

Abyśmy jednak in tantis conjecturis et statu rerum consiliis orbati nie byli, terazniejszy sejmik nasz ad 5-am Julii limitujemy. Co wszystko podpisem ręki jmp. marszałka koła naszego stwierdzić zlecamy.

Stanisław z Zagorzyc Zagorski komornik inowłocławski, sędzia radziejowski, pisarz grodzki kruświcki, komisarz i marszałek województw kujawskich, ręką własną.

140.

1715. *Julius, 5.**Radziej. grodzka Relation. 13b f. 398.*

289. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejowiensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post festum sanctae Margarethae virginis et martyris proxima (Julius, 18), anno Domini 1715. — Obtulit nobilis Sigismundus Sulczyński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik pro die 5-ta Julii w roku 1715 z limitacyej przypadający do Radziejowa na miejsce zwyczajne zgromadzeni. Za szczęśliwym powrotem i uczynionych relacyj osobliwie ichm. pp. Bartłomieja Głębockiego stolnika, Tomasza Dąbskiego burgrabiego inowłocławskich posłów tak do najj. majestatu jkr. mci, p. n. m., jako do jo. jmp. kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego, tudzież ichm. pp. Jana Zboży Radojewskiego i Kazimierza Dąbrowskiego kapitana jkr. mci także posłów do jw. jmp. generała Janusza i od nich odebrania relacji: a dogadzając ordynansom wszelkim tak najj. kr. jmci, p. n. m., jo. jmp. kasztelana krakowskiego, hetmana w. k., tudzież i jmp. generała Janusza, które omnem wszelkiego żołnierza augyliarnego i koronnego, osobliwie regimentu pieszego najj. kr. jėjmości w komendzie jmp. generała Fleminga będącego, temperując insolentiam et violentiam, któremi injunctum est każdego egzorbitanta z ichmościów wojskowych transmarsem przechodzącego et inique podatki egzekwującego judicium ichm. pp. komisarzom wojska utriusque autoramenti z ichm. pp. komisarzami z wojewódzw naszych adeo destitutis, tudzież jmp. generała Janusza (et ?) calculationem cum comportatione kwitów earumque confrontatione (uczynić ?); co wszystko aby efficacius effectuari mogło, do chorągwi polskich, którekolwiek w naszych quocunque modo grasowały województwach, uprosieliśmy za komisarzów do rozsądzenia i uznania krzywd naszych z tymi ichm. pp. komisarzami od jo. jmp. kasztelana krakowskiego naznaczonymi, ichm. pp.: Bartłomieja Głębockiego stolnika, Komeckiego podstolego inowłocławskich, Andrzeja Bieganowskiego.

Do regimentu jmp. generała Fleminga, którym on komenduje, a regiment sam jest najj. kr. jėjmości, do sędziów krysrechtowych, których

ma podać jw. jmp. generał Dynhoff i sądu tegoż krysrechtowego, także za komisarzów i sędziów uprosieliśmy ichm. pp.: Jana Głębockiego sędziego ziemskiego brzeskiego kujawskiego, Stanisława Jarnowskiego cześnika inowłocławskiego, Walentego Słuckiego, Michała Ruszkowskiego podstolego brzeskiego kujawskiego, dając utrisque tam antecedentibus quam et sequentibus judicibus omnem potestatem judicandi et decidendi.

A że niemała od ichmość. augyliarnych concivibus województw naszych w płaceniu kontrybucyj dymowych, także będąc na subsystemeyej, w której biorąc racye i porcye za miesięcy cztery okrom victualis, a w kwitach jednym minorem quantitate exsolutarum położyli, drugim absolute żadnego ichm. oficerowie exequentes nie dawali: tedy propter majorem investigationem et eorum demonstrationem, adhærendo ordynansowi jw. generała Janusza eo nomine wydanym, a w liście swoim do województw wyrażonym, tum quoque ad faciendam calculationem cum illis, quæ et quanta perceperunt, uprosieliśmy za komisarzów, ichm. pp.: Pawła Wolskiego, Aleksandra Czaplickiego z brzeskiego kujawskiego, z inowłocławskiego Hieronima Cieńskiego skarbnika inowłocławskiego i Kazimierza Mękarskiego. Którzy to ichm. pp. komisarze zkomportowane kwity przez ichm. księży plebanów parafij swoich od ichm. ślachty a parafianów swych odebranych, a gdzieby jmci ks. plebana nie było, to jeden ślacheć z ichmość. braci w tej parafiej będący odebrawszy, od drugich komportować ma, a któryby kwitu nie miał, a wypłacił i rzetelnością dowiódł, taki na to przed ichm. pp. komisarzami przysiądz ma, w czém jmp. pułkownik Unrug wiarę będzie dać powinien każdemu takiemu; a te kwity modo suprascripto et ordine odebrane nie komu inszemu być mają oddane, tylko ichm. pp. komisarzom naszym, na które onym reskrypta mają i po odprawioniej likwidacyi każdemu oddać.—Więc że do tego czasu nie jest jeszcze determinata et effectuada komisya z jmp. generałem Kawenakiem, a jest per instrumentum a sacra regia majestate injuncta: tedy aby tem prędzej sortiri mogła jako przedtém tak i teraz upraszamy i za komisarzów naznaczamy ichm. pp.: Aleksandra Wolskiego sędziego grodzkiego bydgoskiego, Jakóba Niewieścińskiego, którzy quam diligentissimam uczyniwszy tak wielkich krzywd, kontemptów indagationem, pro justitia et aequitate z ichm. krysrechtowymi aby osądzili, z którymi de loco et tempore conferre powinni, także też i ci ichm. pp. komisarze wzwyż wyrażeni et judices sacrarum causarum et negotiorum. Przytém odpisze

jmp. dyrektor koła naszego quam civiliter panu oberszterlejtntantowi alias pułkownikowi jmp. generała Fleminga, aby deputować raczył ichm. komisarzów swoich do naszych ichmościów wyżej wyrażonych, którzyby omnem calculationem przed tymiż komisarzami naszymi uczynili, wiele na tę labiską wybrali asygnacją z wyrażeniem, żeby z tymi ludźmi swymi z województw naszych ustąpił, dalej onych nie agrawując według ordynansu jo. jmp. kasztelana krakowskiego. Napisze jeszcze list jmp. marszałek koła naszego do jmp. generała Dynhoffa, aby podług ordynansu tegoż jmp. krakowskiego deputować raczył ichm. commissarios suos, którzyby z naszymi ichm. komisarzami do tego uproszonymi krzywdy nasze tak z regimentem w komendzie jmp. generała Fleminga będącym jako i innymi poczynione rozsądzieli; z którymi ichm. commissarii nostri de loco et tempore correspondere tenebuntur.

Że częstokroć zachodzą tak na sejmikach jako też i na komisjach województwa inowrocławskiego od w. jmp. Szygowskiego starosty przeszłego kruświckiego (skargi?) o niesłuszną inwolucją dóbr jego Krotoszyna, miasta Barcina, które do województwa kaliskiego należą, a przez ichm. pp. komisarzów województwa inowrocławskiego taryfą województwa tegoż na terazniejszą subsystemencją auxiliaribus i inne kontrybucye są pociągnięte i dwojako płacić musiały, by się takowe nie działy collusiones, aby te wsie, które w tę są niesłusznie wpisane taryfę, eliminowane były i napotém żadnym sposobem nie należały. Ustawicznemi częstokroć będąc afflicti tribulationibus et quam maxime dlatego, że sejmów nie miewamy, na których wszelkie nasze obrady dwuletnie skuteczne mieć mogły et in hac oppressionem bywszy, przez on się podźwignąć nam przyszło: uprosiliśmy także za posłów do jo. księżęcia jmci prymasa, arcybiskupa gnieźnieńskiego ichm. pp. Kazimierza Dąbrowskiego kapitana jkr. mci z jmp. Andrzejem Bieganowskim, którzy circa debitam venerationem od województw praestandam doniosą księciu jmci prymasowi omnes tribulationes et pressuras nostras tam ab auxiliaribus quam etiam et reip. militibus cum summa expostulatione et obtestatione amoris patriæ, jako primus princeps, ut stringat najj. kr. jmci do złożenia jako najprędszego sejmu.

Asygnacją chorągwi husarskiej najj. królewicza jmci Augusta Fryderyka do województw naszych wydaną przyjmujemy egzolucją onę na przyszłym, da Bóg, sejmiku obmyślić deklarujemy, z uchwaleniem na nią podatku jakiego.—List napisać zlecamy jmp. marszałkowi koła

naszego do jw. jmci ks. biskupa kujawskiego z winnóm podziękowaniem pro omni cura et solitudine, które ma około tych zacnych województw, których aby ex sua tutela dimittere, ale dalej conservare raczył, upraszać; exprimendo też mu i to, iż jako quantitate dymowej kontrybucyi nierównie majorem, bo na taryfę damnatam nec practicatam, która jeszcze była duplicata absque ullis revisionibus, które lubo-li były przeszłego roku od regimentu jmp. generała Welsenfessa uczynione i zdefalkowane, przecież jednak teraz in executionem przychodzą, taki w subsentencyi modernorum auxiliarium z wyrażoną prośbą, aby raczył efficere u majestatu, by zesłał ad revidendas desolationes nostras simulque earum decidendas commissarium suum cum exactoribus, a na przyszłą lub subsystemencją lub kontrybucją, quod Deus longe avertat, compensandas, jako deklaruje listem swoim jmp. generał Janusz; także do jw. jmp. kanclerza koronnego dziękując mu pro hac æquanimitate afektu, którą z województwami certare raczy, prosząc, aby onym sua gratia et privilegio fovere chciał dalej. Mając ex incolis nostris wiadomość, iż plebania wieniecka penitus zdezelowana być ma, którą ad demissam expostulationem jmci ks. Miłaszewskiego kanonika wrocławskiego, plebana wienieckiego, też plebanią wieniecką a contributionibus solvendis in futurum uwalniamy.—Także upraszać będą ichm. pp. komisarze nasi tak ci, którzy są naznaczeni ad excipiendam calculationem z regimentami jmp. marszałka nadwornego koronnego, jako i jmp. generała Fleminga, ichm. pp. oficerowie jmp. Ostromiecki major, jmp. kapitan Teszkien, jakoteż i ci ichmość. do komportacyi kwitów i ich zkalkulowania z jmp. Undrugiem pułkownikiem wojsk augzyliarnych, aby raczyli promulgare proditores seu extraditores dyspartymentów na regimenty wyżej wyrażone et auxiliaribus na terazniejszą subsystemencją czyniąc się od województw (?) commissarios destitutos esse, a ztąd niemało powychodziło libertacyj, na co województwa claudicantur. Idąc jw. jmp. podskarbi w. k. ea civilitate affectus z województwy naszymi, gdy przez ichm. pp. posłów naszych tymże województwom defluitacyi soli dwie i asygnacją na nie jmp. Modlińskiemu żupnikowi naszemu (jako nam sam oretenus retulit), wydać deklarował, tedy upraszamy tegoż jmp. żupnika, aby po one irremissibiliter pojechał, którą odebrawszy asygnacją, secundum officium suum sprowadził.

Chcąc upacyfikować continuas seditiones et tumultus tak na sejmikach jak w izbach komisarskich existentes et taryfy wszelkie, aby się jako najlepiej każdemu z ichm. braci dogodzić mogło słusnością i świętą sprawiedliwością: do taryfy już nie na dymów tysiąc,

ale na złotych polskich tysiąc symplę w sobie zawierającą do sformowania i ułożenia onęj uprosieliśmy naprzód w. jmei ks. Pawła Wolskiego kanclerza wrocławskiego, proboszcza strzelińskiego, ichm. pp.: z powiatu brzeskiego kujawskiego, Mikołaja z Lubrańca Dąbskiego, Magnuskiego sędziego ziemskiego gostyńskiego, z powiatu kowalskiego jmp. Kucińskiego, z powiatu przeddeckiego jmp. Michała Ruszkowskiego podstolego brzeskiego kujawskiego, z kruswickiego jmp. Stanisława Jarnowskiego cześnika inowrocławskiego, z powiatu radziejowskiego jmp. Pawła Wolskiego. Którzy to ichm. pp. komisarze, wprzód praestando corporali juramento super realitatem et fidelitatem officii sui idque in instanti (prout praestiterunt juxta rotam sibi pronunciatam przez jmp. marszałka koła naszego conscriptam et eisdem editam) taryfami proportio-natam na złotych tysiąc a niewięcej nemini injuriosam et praejudicio-sam, zjechawszy się wszyscy insimul do Brześcia pro die decima secun-da Julii, formabunt et conscribent, eo praecauto, si et inquantum byłby kto z ichmościów concivibus oną praeggravatus, liberam mieć będzie viam agendi cum eisdem commissariis każdego powiatu. — Na list jmp. generała Janusza temuż odpisze jmp. marszałek, dziękując mu pro ea facilitate, że pozwolił eligere ichm. pp. komisarzów województwom ad remunerationem kwitów, porcyj i racyj abusive przez ludzi najj. kr. jmei, p. n. m., wyegzekwowane, donosząc o naznaczeniu onych, pro-sząc, aby ichmościom była dana fides per juramentum na racye i por-cye wybrane, na których kwitów nie dano.

Kompensując podjęte prace i fatygi ichm. pp. Bartłomiejowi Głę-bockiemu stolnikowi, Tomaszowi Dąbskiemu burgrabiemu inowrocław-skim posłom do najj. majestatu jkr. mci, także do jo. jmp. kasztelana krakowskiego i straty podróży circa bonum publicum tych zacnych wo-jewództw desudando, którym primitivo laudo naznaczono było po tyn-fów pięćset: więc aby eo magis ochotniejsi do dalszej przysługi tymże województwom byli, inkludując tamte pierwsze tynfów pięćset, które na monetę szeleżną redukując, czyni sześćset złotych, przydają po cztery-sta, tak aby każdy z ichmościów wzięt tysiąc złotych polskich, jmp. stolnik inowrocławski z brzeskiego kujawskiego, jmp. burgrabia inowło-cławski z inowrocławskiego województw.

Cavetur to praesenti laudo, aby jmp. marszałek, który będzie obra-nym na przyszłym, da Bóg, sejmiku deputackim i napotém deputacyi sobie nie pretendował, chyba żeby go o to nemine contradicente pro-szono. Bacząc zawsze mieć radę i gotowość, tedy ten sejmik terazniej-

szy ad diem decimam secundam mensis Augusti limitujemy. Co wszytko ręką i podpisem jmp. marszałka koła naszego stwierdzamy.—Da-tum ut supra.

Stanisław a Zagorzyce Zagórski komornik inowrocławski, sędzia grodzki radziejowski, pisarz grodzki kruswicki, marszałek województw kujawskich, ręką własną.

141.

1715. Augustus, 12.

Radziej. grodzka Relation. 13b f. 424.

290. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limi-tatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta in crastino festi Assumptio-nis in coelum beatissimae Virginis Mariae (Augustus, 16), anno Domini 1715.—Ob-tulit nobilis Sigismundus Sulczyński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex limitatione dnia 12 miesiąca Augusta przypadający w roku pańskim 1715 na miej-sce zwyczajne do Radziejowa zgromadzeni. A lubośmy byli na prze-szłym sejmiku przedsięwzięli uformowanie taryfy na złotych polskich tysiąc pro qualitate et quantitate bonorum quorumvis województwa brzeskiego kujawskiego przez ichm. pp. komisarzów anteriori laudo ju-ratos et designatos, jednak hoc widząc nocivum libertati, ponieważ in-practicabili exemplo et auditu działaby się takowa taryfa, ale wracając się ad antiquum morem et praxim cum lege publica concordantem: znowu uprosieliśmy tychże ichm. pp. komisarzów, żeby każdy z ichmo-ściów w powiecie swoim omnem quam diligenter quorumcunque bono-rum uczynił revisionem, z którejby na przyszłym sejmiku przy daniu swój relacyi, dóbr remunstracyi, ciż ichm. pp. komisarze justam et com-petentem na dymy formowali taryfę. Do której usługi województwa so-lidujemy auctoritatem et omnem activitatem commissoriatus jmp. Miko-laja z Lubrańca Dąbskiego, kolegę jmp. sędziego ziemskiego gostyń-skiego, z powiatu brzeskiego na przeszłym sejmiku do tej uproszonego funkcyj.

Więc że contra legem publicam na sprowadzenie soli suchedniowej na województwa nasze kujawskie należącój jmp. żupnikowi naszemu

wyszła asygnacya, obligujemy onegoż, aby w tém sprowadzeniu i onęj odebraniu utatur jure suo, której jeżeliby juxta obloquentiam legis sprowadzić nie mógł, aby pro extraditione ejusdem przypozwał do trybunału eum, quem de jure competierit. — Napisze listy jmp. marszałek koła naszego do jw. ichm. ks. biskupa kujawskiego, województw naszych pierwszego senatora i kanclerza w. koronnego, recurrendo, aby nas nie raczyli deserere ale desiderii nostris subvenire. — Ponieważ wiele chłopów uchodzi z dóbr ziemskich do dóbr takowych, które się przez różne libertacye i respekty uchraniają płacenia hyberty iustawy i prowiantów i są wolne od niech: tedy przychylając się ad laudum Sredense, aby o takiego każdego zbiega wolno było każdemu pro extraditione do grodu pozwać, a pozwany allaborandis nullis exceptionibus, imo in primo termino tanquam percemptorio respondere tenebitur, talemque profugum et vagum sine quibusvis dilationibus etiam vera infirmitate, quæ præsentis laudo amputatur, motionibus, prosecutionibus, arrestis super illo modo quovis imponendo ac quibusvis juris diffugiis, quæ appellatio seu motio ad tribunal regni interponenda non admissibilis nec connotabilis per judicium być powinna, cum pœna ducentarum marcarum polonicalium præsentis laudo interposita et cuilibet personæ applicanda et solvi injungenda actori wydać powinien.

Komportacya kwitów i ich kalkulacya exactionis jmp. Diesbacha w roku przeszłym jako i terazniejszym, na regiment księcia Wejsenfelsa wybierając poreye i racye, niedoskonale doszła i odprawiła się: upraszamy tedy ichm. pp. komisarzy, aby onę przez powiaty determinowawszy, czas przez uniwersały swoje incolis województw obudwu continuare raczyli.

Księgę albo raczej archiwum izby komisarskiej województwa inowłocławskiego u ichm. sukcesorów niegdy jmp. Jana Kolczyńskiego podczaszyca inowłocławskiego, marszałka izby komisarskiej tegoż województwa pozostała, jako anteriori laudo ichmościów o wydanie onęj upraszaliśmy, tak et præsentis prosiemy, którzy inquantum by renitentes et contumaces w wydaniu onęj byli, tedy injungimus jmp. wicemarszałkowi téjż izby komisarskiej pro extraditione onęj do grodu przypozwać. Jmp. marszałka koła naszego asygnacyą i innych wszystkich ichm. asygnataryuszów do przyszłego sejmiku odkładamy.

Uważając wielebnych oo. Bernardynów w Jerozolimie rezydujących Ottomanicam persecutionem, zakładając na nich niemałe okupy a raczej sub pœna expulsionis et exilii, a subveniendo eorum paupertat-

ti et ulteriori loci conservatione, deklarujemy præsentis laudo onymże tysiiąc złotych polskich, to jest, z brzeskiego pięćset, z inowłocławskiego pięćset, co wypłacone być ma lub z czopowego terazniejszego, lub też inszych pieniędzy z jak najprędzej uchwały.

Respektując na suplikę jmc. ks. kanonika i kaznodziei wielebnej kapituły kruswickiej Opiecki Wielkie, które absolute spustoszały, tedy przychylając się do prawa o dezertach napisanego, te dobra od wszelkich ciężarów publicznych ad remp. należących uwalniamy præsentis conventu. Sejmik ten ad crastinum sejmiku deputackiego limitujemy et præmissa illius ręką jmp. marszałka koła naszego stwierdzić zlecamy. Dan, jako wyżej.

Stanisław z Zagorzyc Zagorski, komornik ziemski inowłocławski, sędzia radziejowski, pisarz grodzki kruswicki, marszałek województw kujawskich. (L. S.)

142.

1715. September, 10.

Radziej. grodzka Relation. 13b f. 445.

291. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta post festum Exaltationis sanctæ Crucis proxima (September, 19), anno Domini 1715. — Obtulit nobilis Sebastianus Dziubiński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik pro 10 mensis Septembris w roku 1715 tu do Radziejowa ex limitatione przypadający na miejsce zwyczajne zgromadzeni. W ustawicznych zostając afleksjach (?) tak od transmarsującego wojska koronnego i w naszych obozem subsystującego województwach, jako też i augyliarnego tak, że deest momentu respirii nietylko ubogim ludziom ale i nam samym: dla czego præcommissimus pisać list do jw. jmp. kasztelana krakowskiego, hetmana w. k., jmp. marszałkowi koła naszego, exprimendo omnem impossibilitatem egzolucyi stipendiorum ichm. pp. wojskowym cum evacuatione onychże z województw naszych. Permovit nas nie mało uniwersał jkr. mci, p. n. m., intymując zapłatę wojsku koronnemu, któremu lu-

bo non in toto, saltim in parte one obmyślić bez żadnego ukrzywdzenia concivium et incolarum województw, upraszamy ichm. pp. komisarzy z województwa brzeskiego uproszonych i naznaczonych, aby taryfę juxta revisionem bonorum (którą już i gdzie odprawiali, a gdzie nie, ut continuant et expedient) uformowali i napisali.—Więc że do tego czasu jmp. żupnik województw naszych na województwa soli nie odebrał, ani sprowadził, tedy praesenti laudo obstringimus jegomości, żeby irremissibiliter sprowadzenie onęj procurare raczył. — Upraszamy ichm. pp. deputatów naszych terazniejszych, aby ordinationem trybunału in omni puncto utrzymać raczyli et conservationem incompetentem causarum do Lublina circa legem praescriptarum removebunt cum praestita remuneratione affectus w. jmp. podsędkowi sieradzkiemu pro omni tutione województw naszych na tamtém miejscu.—Lubo już województwo brzeskie anteriori laudo deklarowało satisfactionem jmp. Kliszewskiemu, któremu non est satisfactum, tedy na przyszłym sejmiku jemu de modo satisfactionis pomyślić deklarujemy się. Ponieważ w województwie inowłocławskim przez taryfę dzieją się takowe preagrawacye jako i w brzeskiem, aby simili methodo i modo rewizya być mogła jako i w brzeskiem i z nięj formowanie taryfy, do której na przyszłym sejmiku, dą Bóg, ichm. komisarzy z województwa tegoż eligemus et constituemus.

Przychylając się do zwyczaju de casu fortuito, ponieważ niemało ichmościów permissione divina dotknął grad i szkody wielkie porobił w kowalskim powiecie: tedy ich subveniendo calamitati od podatków publicznych reip. należących na lat dwa uwalniamy, praevio jednak corporali juramento per quemlibet injuriam praestando, coram actis sui proprii districtus super realitatem onęj. Supliki, asygnacye i insze desideria do przyszłego sejmiku odkładamy, który ad diem 5-am mensis Octobris limitujemy et praemissa omnia ręką jmp. marszałka koła naszego stwierdzić zlecamy.—Datum, ut supra.

Stanisław z Zagorzyc Zagórski komornik, inowłocławski, sędzia grodzki radziejowski, pisarz grodzki kruświcki, komisarz i marszałek województw kujawskich, deputat na trybunał koronny, ręką własną. (L. S.)

143.

1715. October, 5.

Radziej. grodzka Relation. 13b f. 460.

292. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post festum sancti Francisci confessoris proxima (October, 9), anno Domini 1715.—Obtulit nobilis Nicolaus Galiński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik pro die 5 Octobris 1715 anni zgromadzeni. Mając respectum super merita post data non modica usługi swojej województwom naszym documenta jmp. Stanisława z Zagorzyc Zagórskiego sędziego grodzkiego radziejowskiego, marszałka województw naszych, którego jegomości na trybunał terazniejszy koronny pro judice deputato destinavimus: aby obrady nasze sine gubernio nie były, uprosiliśmy pro direttore koła naszego jmp. Kazimierza z Wielkiego Chrzastowa Dąmbrowskiego, obstringendo jegomości, aby indefessam in rem województw agat curam. Że zaś dla niektórych emanatis w województwach naszych circumstantiis jako in publicis negotiis cum consiliis nostris zapatrywać się przychodzi, tedy niniejszy sejmik cum toto ejus effectu in locum solitum pro die 19 Octobris anni praesentis limitujemy.

Kazimierz z Wielkiego Chrzastowa Dąmbrowski marszałek koła rycerskiego województw kujawskich manu propria. (L. S.)

144.

1715. October 19.

Radziej. grodzka Relation. 13b f. 469.

293. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post festum sancti Lucae evangelistae proximo (October, 21), anno Domini 1715.—Obtulit nobilis Nicolaus Galiński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy, rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik ex limitatione pro

die decima nona Octobris, anno 1715 zgromadzeni postanawiamy. Kiedy widziemy concatenata prawie mala na województwa nasze, że sine respiro spocząć nie możemy, że undique planctus gementis populi notatur, kiedy po umówionych z ichm. pp. komisarzami naszymi et ipso effectu wydanych prowiantach wojsku cara jegomości, toż wojsko in ditionibus nostris zostaje i lokacją czynić non sine molestia ubogich ludzi intendit: zabiegając wojska cara jegomości takowej dyspozycyi, upraszamy ichm. pp. komisarzy laudo anteriori wyrażonych, aby którzy na siebie hanc usługi swęj wzięli provinciam, domówić się i ekspostulować z jmp. generałem pomienionych wojsk o jak najprędsze z województw naszych wyprowadzenie i podwód zabierać zakazanie raczyli.

Do których nieszczęśliwości gdy non postremam dodaje nam regiment pieszy kr. jejności pod jmp. generałem Flemingiem będący appendicem, nie słuchając dyspozycyi, ani uważając super egenos et pauperes, proprio ausu et impracticabili exemplo w służbie będąc rzeczyp., kilką ratami w województwie brzeskiem znaczną extorsit kwotę et calculum z wybranych sum subterfugit: zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego, aby conveniet listem jmp. komendanta pomienionego regimentu o uczynienie na komisyi blisko przyszlęj w Brześciu de perceptis kalkulacyi, jako przez jmp. Jeskien, Frankieberga kapitanów, Werdera, Bronikowskiego poruczników in antecessum egzekwujących, aby ciż ichmośc., facto super realitatem percept personali juramento, dent calculum na komisyi i jmp. Mikołaja Dąbskiego poborcę województwa brzeskiego de perceptis kwitowali.

Aby zaś meliori województwa nasze modo frui mogły, a takowy abrogetur ausus, komisya brzeska prævia wprzód de gravamine przez regiment flemingowski illato manifestatione et post prædictas liquidationes certum quantum według taryfy na ośmset dymów formowanęj do jmp. poborcy asygnacją wydawszy, naznaczy; a zaś nocivas et agravatas tarifas lub z grodów authentice wyjęte, lub a malevolis concivibus nostris wydane ad manus komisyi brzeskiej oddać p. komendant regimentu wyrażonego tenetur.

Żeby zaś takowy ausus w zapomnienie nie poszedł et ne jus scelesti detur, w. jmp. Magnuskiego sędziego ziemskiego gostyńskiego do ichm. pp. komisarzy in antecessum uproszonych na uznanie i sądzenie szkód przez pomieniony regiment Fleminga uczynionych, podług deklaracyi sądzenia przez jw. jmp. krakowskiego, hetmana w. k. danęj, pro commissario uprosiliśmy, aby ciż ichmośc. de loco et tempore sądzenia

się z imp. Denhoffem generałem lejtnantem wojsk rzeczyp. na to destynowanym znosili się et hos illicitos ausus sądzili, bratersko ichmościów obtestamur.

Przytém zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego, aby doniósł listem jw. jmp. krakowskiemu, hetmanowi w. k., justos nostros dolores na tenże regiment flemingoski, który postposita władzy hetmańskiej autoritate z województw naszych według ordynansu przez ichm. pp. posłów naszych danego ustąpić nie chce, ale ultimum ubogich ludzi exsugit sanguinem. Adjunget w liście swym jmp. marszałek transmarsze regimentów różnych, a mianowicie rekrutowanego batalionu w województwie łączycykiem pod jmp. Lubomirskim będącego, który assumpto in szego pułkownika na siebie nomine, uchodząc szlaku, wielkiej ruiny zostawił vestigia, kiedy jedne dobra za pieniądze ugadzając, z drugich na noclegach pieniądze przez żołnierzy na oficerów swych extorsit porcyę, od wsi do wsi chodząc, in rapina solum quærit panem.

Ponieważ zaś exigunt po nas merita w województwach naszych concivis nostri jmp. Borysławskiego towarzysza i deputata chorągwi husarskiej najj. królewicza jmc. Augusta, do województwa brzeskiego na zasługi asygnacją mającego, æqualem justitiam: tedy naznaczamy jegomości na też asygnacją pogłównę od popielarzów od magistra po złotych dziesięć, od czeladnika jegoż po złotych trzy polskich, od owiec własnych owczarskich w zależu będących, od staręj po groszy dwunastu, od młodęj seu jarlaka po groszy sześciu; in supplementum dobiezrze jegomość od Żydów browary arendujących, od kotła piwnego po złp. 50, od garca gorzałczanego po złp. 25 assignamus.

Gdy zaś województwa nasze ad ultimam przychodzą egestatem, że tylko gospodarze sami a najczęściej posesorowie dóbr za nich płacić wszelkie podatki muszą: tedy terażniejszą uchwałą naszą ponawiamy umówione anteriori laudo (które że ad effectum nie przyszło) od ludzi jako lózných tak w służbie będących pogłównę, to jest, a vagabundis personis po złotych trzy, od parobków w służbie będących po złotych sześć, od średniaków na myto i przysiewek służących po złotych trzy, od dziewczek po złotemu jednemu, od rzemieślników in genere wszystkich jakoto: młynarzów, owczarzów, mielczarzów, kowalów, krawców etc. po złotych 6 itidem naznaczamy. Które to pogłównę, każdy do siebie odebrawszy dóbr swoich posesor, ad ulteriorem województw przytrzyma dispositionem. Dobra Jaronty jmp. Koleczyńskiego podczaszyca inowrocławskiego ponieważ recenter spalone justam u nas merentur com-

passionem i one od podatków juxta beneficium legis ad quadringenium uwalniamy. Które to uchwały nasze ręką stwierdzić jmp. marszałkowi koła naszego zlecamy i obrady nasze ad diem 26 Novembris anni præsentis in locum solitum do Radziejowa limitujemy.

Kazimierz z Wielkiego Chrzóstowa Dąmbrowski marszałek województw kujawskich, mp.

145.

1715. November, 26.

Radziej. grodzka Relation. 13b f. 482.

294. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post festum sancti Andreae apostoli prozima (December, 4), anno Domini 1715.— Obtulit nobilis Valentinus Krycki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na dzień 26 Novembra roku 1715 ex limitatione do Radziejowa zgromadzeni. Kiedy największa obrad naszych na terazniejszym kongresie naszym imminebat materies, abyśmy byli z wybranych sum w województwie brzeskiem przez regiment pieszy najj. królowej jéjm. pod jmp. generałem Flemingiem będący quantitate wiedzieli, w czém gdy na kilku komisjach w Brześciu złożonych dla ustąpienia nagłego ex ditionibus nostris z pomienionym regimentem rachunek ad effectum nie przyszedł: tedy abyśmy z powziętęj na blisko przeszłej komisji brzeskiej kalkulacyi in ordine quam optimo województwa nasze widzieli et sine consiliis velut sine remis nie zostawali, dzisiejszy kongres nasz ad tertiam Januarii w roku, da Bóg, przyszył 1716 cum toto ejus effectu in locum solitum do Radziejowa limitujemy. Co ręką jmp. marszałka naszego stwierdzić zlecamy.

Kazimierz z Wielkiego Chrzóstowa Dąmbrowski marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, manu propria.

146.

1716. Januar., 3.

Radziej. grodz. Relation. 13b f. 492

295. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum Circumcisionis Domini nostri Jesu Christi prozimo (Januarius, 4), anno Domini 1716. Obtulit nobilis Sigismundus Sulczyński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik do Radziejowa na dzień 3 m-ca stycznia w roku terazniejszym 1716 ex limitatione przypadający zgromadzeni. Nie rozumiemy, abyśmy się szczęśliwszych momentów doczekać mogli, jako kiedy sors cecidit, iż obrady nasze bono omine zaczynać się na nowy rok mogą, ile kiedy z rokiem dawnym inveteratæ afflictiones ustąpiły, nowa zaś nam solatia inaugurantur, iż ten Pan, który majestate sua universum implevit, orbem replebit et sua benedictione utrapioną ojczyznę naszą cunctaque invia et aspera deducet in vias planas et rectas, a przytém affulget spes felicioris sæculi, kiedy nam orientem solem majestat jkr. mci tanquam in limbis dotąd zostający pod tenże czas, bo non vidimus ita nobis approximantes deos, jako pod terazniejszy czas luminare nostrum approximat nobis. Na którego pana adoracyą, chcąc visibilem uznać gratiam et clementiam, mając pro primo objecto adorare majestatem, upraszamy ichmościów de medio nostri za posłów do jkr. mci ww. ichm. pp. Jana Głębockiego sędziego ziemskiego, Wojciecha Dąmbrowskiego stolnika brzeskich kujawskich, aby ichmość. vota fidelitatis et desideria gementis populi, expectationem publicæ tranquillitatis donieśli według osobliwéj, którą jmp. marszałek wyda, instrukcyi, hoc præcustodito, in quantum by ex aliquo delicto fratrum nostrorum majestas była inplacibilis et denegata była visio beatifica majestatis; lubośmy iniquitates fratrum nostrorum portare nie powinni, udadzą się in tali casu ichm. pp. posłowie do ichm. pp. ministrów i przez nich jako per intermedios według sobie podanej instrukcyi experient vota et desideria civium.

A że najj. wieliczeństwa cara jmcie moskiewskiego tyłą nieszczęśliwości przez tak wiele lat sfatygowaną ojczyznę potentia armorum pressit, nie podobna cierpiącym milczeć, utrapionym nie płakać, konającym nie westch-

nać, pytając się, quæ mutatio coloris tak wielu sojuszów, przymierzów et cum vicinis traktatów, wiolencyj. Więc prævia manifestatione innocentiae suæ, żeśmy na tę niełaskę wieliczeństwa, złamanie przymierzów i sojuszów nie zasłużyli, chyba że ille inocens, qui non facit esse nocentes, zaczęm adorando victricia arma carskiego wieliczeństwa, przy których przybliżeniu się territus hostis antequam victorem vidit, collum dedit, zaczęm jako szczęścia victricibus armis w osobie jo. księcia Szeremeta powinszować tak na nieszczęśliwość naszą aby się uzalić in hanc sortem, quam hostis patriæ merebatur, gens amica ferre tenetur, ichm. pp. posłowie niżej wyrażeni donieść nie przepomnieli, a jeżeli dura necessitas non dispensat, przynajmniej justitiam et æquitatem implorabunt. Ad quem effectum za posłów ichm. pp. Michała Ruszkowskiego podstolego brzeskiego kujawskiego, Jana Niemojewskiego kasztelanica bydgoskiego, którzy aby się według instrukcyi sprawili, upraszamy.

Ponieważ nas zachodzi jmp. Kazimierza Sokołowskiego pisarza kowalskiego emeriti civis instancya za jmp. Józefem Bratkowskim koligatem swoim, aby niewinnie po mil kilkadziesiąt od chorągwi swojej pod tytułem związkowym zostającój od dragonii jmp. kasztelana brzeskiego zabrany uwolniony był, listem swoim jmp. marszałek u jw. jmp. wojewody chełmińskiego jako generalnego komendanta przy doniesieniu chęci naszej instancyą evincet.

Defectum komisyi skarbowej post decessum tak godnych ludzi supplendo, upraszamy na miejsce zeszyłych jmp. Pawła Wolskiego podwojewódzkiego inowłocławskiego i jmp. Jakóba Niewieścińskiego anteriori laudo dezygnowanego, dając omnem facultatem z wojskami wszelkiemi transmarsującemi, lub też subsystującemi comportandi, którzy ichmość. pro comodo et bono eventu województwa inowłocławskiego swą życzliwą usługą akomodować będą, co cum scitu et arbitrio tegoż województwa być ma. Tych zaś ichmościów, których manus Domini tetigit przez ogień, rekvizycyą do przyszłego sejmiku solatia ferre volentes odkładamy. — A że in re parvi momenti intaminatus województwa brzeskiego honor przez jmp. Klukowskiego petitur, tedy zalecamy ichm. pp. komisarzom województwa brzeskiego, aby ten interes z czopowego instantanee był uspokojony.

Gdy jesteśmy in metu rozłożenia się na konsystencyą wojsk carskiego wieliczeństwa, tedy chcąc bardziej prævenire aniżeli præveniri, upraszamy ichm. pp. komisarzów województwa brzeskiego, aby porozu-

miawszy się z ichm. pp. komisarzami do jmp. generała Baura ekspedyowanymi, taryfę uformować juxta æquitatem et justitiam raczyli, oraz się z oficerami cara jegomości znosili, a inquantum, żeby implacabiles preagradować chcieli województwa nasze, recursum in hoc passu do ichm. pp. posłów do jkr. mci uproszonych uczynią; której to komisyi septimam præsentis w Brześciu determinamus.

Plebanią wieniecką do lat siedmiu od podatku wszelkiego uwalniamy i aby w taryfie konotowana nie była, ichm. pp. komisarzom zlecamy. Ten zaś sejmik ad diem 17 præsentis w roku terażniejszym 1716 limitujemy. — Działo się w Radziejowie dnia i roku, jako wyżej.

Stanisław z Zagorzyc Zagórski, komornik inowłocławski, sędzia radziejowski, pisarz grodzki kruświcki, deputat trybunału koronnego, komisarz i marszałek województw kujawskich, ręką własną. (L. S.)

147.

1716. Januarius, 17.

Radziej. grodzka Relation. 13b f. 498.

296. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia ipso die festi sanctae Agnetis virginis et martyris (Januarius, 21), anno Domini 1716. — Obtulit nobilis Vladislaus Derecki.

My rady, dygnitarze, urzęnnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik na dzień 17 stycznia roku 1716 ex limitatione przypadający zgromadzeni. Któż nie uznaje nieszczęśliwych czasów, w których inveterata mala nidum jakoby w województwach naszych już sobie założyły, kiedy sine respirio gemens populus spocząc w swoich domach nie może, spodziewaliśmy się ad ipsam ostentationem jak najprędzszego wojsk jego carskiego wieliczeństwa ex ditionibus nostris ustąpienia et in proprios abire lares, aż zimową non sine ruina zakłada toż wojsko u nas kwatere.

Więc gdy in consiliis nostris jedyna tylko vertitur salus, a nie mając dotychczas uproszonych in antecessum jako do jkr. mci, p. n. m., tak do jw. jmp. Szeremeta, najwyższego feldmarszałka wojsk carskich, in desi-

deriis nostris na sejmiku terazniejszym praesentiam ichm. pp. posłów, którzyby nam z tych legacyj optata mogli przynieść solatia, tedy niniejszy kongres nasz na dzień 31 stycznia w roku tymże 1716 przypadający, cum toto ejus effectu in locum solitum limitujemy. Co ręką jmp. marszałka koła naszego stwierdzić zlecamy.

Kazimierz z Wielkiego Chrzastowa Dąmbrowski, marszałek koła rycerskiego brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw, ręką własną. (L. S.)

148.

1716. Januarius, 31.

Radziej. grodzka Relation. 13b f. 501.

297. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda in crastino festi Purificationis beatissimae Virginis Mariae (Februar., 3), anno Domini 1716. — Obtulit nobilis Nicolaus Galiński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na dzień 31 stycznia roku 1716 ex limitatione sejmiku zgromadzeni. Nie potrzeba było lepiej i szczęśliwiej ominować województwom naszym, jako gdy za przybyciem in limites regni pańskim cum sole clariores nam przyjsć miały dies, spodziewaliśmy się przy bytności pańskiej meliora lapsis tempora, trawimy dotychczas te amaritudines statecznym zawsze przy dostojęństwie pańskim dokumentem, samą tylko optatae pacis słodząc je nadzieją.

Gdy zaś z reskryptu na instrukcyą przez ichm. pp. posłów do jkr. mci, p. n. m., uproszonych z kancelaryi wydanego edocemur, nasze postulata ad feliciores odłożone terminos, szukamy w prymacyalnej godności jo. książęcia jmcj prymasa solatium, aby per interpositionem et auctoritatem primatialem desiderii nostris wyprowadzenie extra regnum auxilium i złożenie jak najprędszego sejmu apud majestatem imperitiri raczył: wczém uprosiliśmy de medio nostri za posłów ichm. pp. Wojciecha Dąmbrowskiego stolnika, Andrzeja Źmińskiego skarbnika brzeskich kujawskich, którzy według danej sobie przez jmp. marszałka koła naszego instrukcyi quam demississime księciu jmcj supplica-

bunt et illata vulnera, quae et ad praesens nos premunt, fusius remonstrabunt.

Żeby zaś sine ordine w dyspozycyach województwa nasze tymczasem (nie zostawały?), póki pożądanę przez interpozycyą ad majestatem księcia jmcj prymasa i ichm. pp. ministrów nie odbierzemy alewiacyi, zlecamy ichm. pp. komisarzom województwa brzeskiego, aby z jmp. Głebowem najwyższym wojsk cesarskich komisarzem o umniejszenie porcyj i racyj z województwa, a z jmp. pułkownikiem Roppem o proporcjonalne garce, żyta garniec za owsa dwa branie, koni na ordynanse ślacheckich niepartycypowanie, oraz o jak najdyskretniejsze według ukazów carskich cum civibus obejście się traktowali i należycie ichmość. upomnieli się.

Których ichm. pp. komisarzów fatygi i koszta podjęte compensando, tynfów 500 obiema ichmość., jmp. zaś pułkownika Roppa gratiore reddendo, tynfów 600 jegomości zgodnie z województwa brzeskiego assignamus. Gdy zaś przy tej largicyi zachodzi nas przez suplikę pia requisitio sacro loco grobowi Pańskiemu w Jeruzalem suffragandi, deklarujemy niniejszém laudum jmcj ks. komisarzowi ztamtąd przyslanemu z województwa inowłocławskiego tynfów 500, które na przyszłej, da Bóg, w Inowłocławiu komisyi obmyślić et ad effectum przywieść promittimus, z województwa zaś brzeskiego itidem tynfów 500 tamże do grobu pańskiego exnunc z dymów naznaczamy; które sumy jako jmp. pułkownikowi Ropp tynfów 600, ichm. pp. komisarzom tynfów 500, do Jeruzalem tynfów 500, efficientes tynfów 1,600, jmp. Mikołaj Dąbski poborca brzeskiego województwa na taryfę 800 dymów wynosząca, z dymów po tynfów dwa wybierze i oddać, cui competierit, zlecamy.

Gdy słyszemy querulantes ichmość. concives nostros o przydanie na dymy porcyj i racyj, o pretendowanie tychże porcyj i racyj od przyścia do województwa za ten czas z dóbr tych, gdzie dotychczas nie stali; przytém gdy jmp. Ludwik Głębocki sędzic ziemski brzeski donosi nam inkomodacyą i ruinę dóbr swoich przez ludzi w Wąsowie stojących, aby im insza kwatery nadana była et in desideratis według danę od województwa dyspozycyi, oraz demonstrando, że nie gdzie indziej, tylko w województwie naszém, póki im nie oddana była dyspozycya, sustentowali się: jmp. pułkownikowi ichm. pp. komisarze domówią się et ab hoc onere województwo evincent.

Mając zaś w jmp. Wojciech Dąmbrowski stolnik brzeski kujawski daną od województwa brzeskiego na czopowe lub szelężne in vim trac-

tamenti odprawionego od wojska pod Ostrowcem poselstwa na kilkadziesiąt złotych asygnacją, a dotychczas wypłacona nie jest, tedy praesenti laudo też asygnacją z szelężnego lub czopowego jmp. komisarza do wypłacenia obstringimus.

Do tych, od których premimur, nieszczęśliwości, dodaje nam się nova mallorum appendix, gdy ichmość. bracia nasi sitientes justitiam nie tylko w podróży spoliantur, ale i w pozostałych domach ab auxiliariibus przez absentowanie się a penatibus za związkowych interpretantur; w czym committimus jmp. marszałkowi koła naszego nomine publico napisać jako universuliter ad stubam iudicii tribunalitii tak specialiter do ichm. pp. deputatów z województw naszych, aby gdy przypadną ex registro incidenti sprawy civium województw kujawskich, tantisper nie sądziły się, ale ad feliciora były odłożone tempora.

Doniesie przytém listami jmp. marszałek koła naszego ichm. pp. ministrom pressuras et incommoda województw naszych, upraszając, ut nos ab his evincant calamitatibus.

Najosobliwiej jednak deferret jmp. marszałek koła naszego depacitationes jmp. podskarbiemu w. koronnemu komory dybowskięj ex statu nobili od rzeczy pro usu proprio z Torunia wywiezionych i oraz expostulabit, ażeby ab his illicitis extorsionibus też komora per severam jmp. podskarbiego inhibitionem absistat. Co wszystko stwierdzić ręką jmp. marszałka koła naszego zlecamy, ten zaś kongres nasz ad diem 2 Martii 1716 zgodnie limitujemy. Działo się, ut supra.

Kazimierz z Wielkiego Chrzastowa Dąmbrowski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, manu propria. (L. S.)

149.

1716 Martius, 2.

Radziej. grodzka Relation. 13b. f. 505.

298. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta post dominicam Invocavit quadragesimali proxima (Martius, 5), anno Domini 1716. — Obtulit nobilis Nicolaus Galicki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik na dzień 2 miesiąca mar-

ce ex limitatione w roku 1716 przypadający zgromadzeni. Po odebranej szczeręj usługi swojej przez ichm. pp. posłów naszych do jmp. Szeremeta najwyższego wojsk carskich feldmarszałka w legacyi uproszonych relacyi, nie inna w afektach naszych viget wdzięczność, tylko zwykle ichmościom pro publicis curis czyniemy podziękowanie; którzy ichmość. że nam aliquid alleviamenti a mianowicie województwu brzeskiemu przez ustąpienie przyszłe dwóch chorągwi przynieśli: tedy obstringimus ichm. pp. komisarzów województwa brzeskiego, aby secundum justitiam et æquitatem resztę tych ludzi pozostałych, względ mając super aggravatos, tak pomiarkowali, aby concives æquali mogli gaudere dispositione.

Którym to ichm. pp. komisarzom obudwóch województw uproszonym et tot laudis potwierdzonym circa probatam ichmościów fidem dajemy plenariam z wojskami tractandi et disponendi (sine praëiudicio jednak, uchowaj Boże, unius vel alterius) facultatem, praecavendo sobie od ichm. braci naszych, którzy assumpta na osoby swoje komisarstwa provincia obywatelów i ubogich ludzi województw naszych (sami się ochraniając), ad ultimam przywodzą ruinam, ne se w takowe immisceant dyspozycye, concedendo tymże ichm. pp. komisarzom liberam iuris z takowymi ichmościami agendi viam.

Gdy zaś donosi nam justam querimoniam concivis nostris jmp. Ostrowski przez jmp. Leyca kapitana wojsk carskich o poniesioną honoru swego lezyą, który nie respektując super statum nobilitatis, sam terrigena w. ks. litewskiego będąc, pomienionego jmp. Ostrowskiego tak contumeliose (że horrendum scriptu) traktował: tedy zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego, ut deferat hunc læsum honorem i inszych ichmościów in antecessum źle traktowanych jmp. pułkownikowi Ropp expostulando in praemissis justitiam et satisfactionem; którą gdyby pomieniony jmp. pułkownik renueret, tedy jmp. marszałek ad altius subsellium jmp. Szeremetowi hos illicitos doniesie swym listem ausus.

A że obrady nasze majorem potrzebują numerum et frequentiam i aby jako od starszych ichmościów braci naszych maturiora mogliśmy arripere consilia, zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego convenire listami ichm. pp. senatorów województw naszych, aby nostra vota votis suis et consilia consiliis, na przyszły, da Bóg, sejmik zjachawszy się, prosequi z nami chcieli.

Interes jmp. Walentego Słuckiego jako przez dyspozycją w taryfie praeggravati ichm. pp. komisarzom zaleca się.

Ten zaś kongres na dzień 31 marca zgodnie in locum solitum limitujemy i stwierdzić ręką jmp. marszałka naszego zlecamy.

Kazimierz z Wielkiego Chrzastowa Dąmbrowski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, manu propria. (L. S.)

150.

1716. Martius, 31.

Radziej. grodzka Retation. 13b f. 511.

299. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta post dominicam Judica quadragesimalium proxima (Aprilis, 3), anno Domini 1716. Obtulit nobilis Nicolaus Galiński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik pro die 31 Martii ex limitatione w roku 1716 przypadający zgromadzeni. Kiedy dotychczas ab auxilio externi militis województwa nasze niewytrzymane ponoszą ciężary, w których lokowani na subsystemy zimowej najj. cara jegomości ludzie jużto 5-go miesiąca zaczynają cursum, których nec modus alendi nec vivendi adest, w czym przez publiczne jako do jw. jmp. Szeremeta najwyższego wojsk carskich feldmarszałka tak i do jmp. generała Bauera szukaliśmy levamen i lubo per publicum przysłane do województw naszych instrumentum ustąpienie kilkuset ludzi było przyobiecane, niewielka jednak ich umniejszenia subsecuta kwota: więc gdy gemens populus już dalej pomienionych ludzi sustentare et ferre nie potrafią, uprosiliśmy do najj. cara jegomości za posłów w. jmp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego i jmp. Aleksandra Mękarskiego; którzy ichmość. według danej sobie przez jmp. marszałka koła naszego instrukcyi jak najprędszą pomienionych wojsk j. carskiej mości przy demonstracyi sojuszu z rzecząp. zawartego instabunt ewakuacją. A że do tych, od których premimur, nieszczęśliwości, niepoślednie przez przechody województwa nasze od ludzi jmp. Rybńskiego wojewody chełmińskiego poniosły ruiny, którzy in licentiam, sine disciplina militari zostając, redacti, równy prawie a miejscami i większy cum associatis exoticis extorsionum powzięli modum: tedy obstringimus jmp. mar-

szalka koła naszego, aby solenny coram actis contra insolentiam pomienionej dywizyi et ejus principalem nomine województw zaniósł manifest et de nullitate wydanych na hyberny przez tegoż jmp. wojewodę chełmińskiego asygnacyj manifestował się, intimando praesenti laudo ichm. pp. posesorom tak dóbr królewskich jako i duchownych, aby naznaczonych hybern za takimi ne audeant wydawać asygnacyami.

Mając niektóre reflexy super dispartimenta wszelkie cum auxiliaribus, którzy podane sobie dyspozycye non pro gratia sed pro sola interpretantur justitia i niektóre już przywiódzsy do ruiny powiaty, coraz inszej potrzebują kwater melioracyi: tedy obligamus ichm. pp. komisarzów obudwoch województw, aby się w żadne z nimi nie wdawali dyspozycye, ichm. zaś pp. komisarzów komisyi skarbowej województwa inowrocławskiego fraterne convenimus, ut dent calculum na przyszłym, da Bóg, sejmiku. Którym to ichm. pp. komisarzom za podjęte pro bono województw fatygi (ile niektórzy ichmość. ab hoc onere wymawiają się) circa contestationem affectus nostri dziękujemy; intimando praesenti laudo ichm. pp. regentom grodzkim, aby exotico militi taryf nie wydawali.

Dobrom jmp. Łąckiego kasztelana kaliskiego przez ogień, Sierakowy nazwanym, a Swierczynku jmp. Kazimierza Sokołowskiego przez grad zrujnowanym, abyśmy w czémkolwiek subvenire mogli pomienione dobra, ichm. pp. komisarzom in posterum uproszonym reflexioni zalecamy.

Ten zaś kongres nasz ad diem 20 Aprilis, to jest, in crastinum dominicae conductus Paschae, gdzie i popisy seu ukazy nasze juxta praescriptionem veterem legis publicae na tenże dzień przypadające reasumowawszy, limitujemy i podpisem ręki jmp. marszałka koła naszego stwierdzić zlecamy.

Kazimierz z Wielkiego Chrzastowa Dąmbrowski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, ręką własną. (L. S.)

151.

1716. Aprilis, 20.

Radziej. grodz. Relation. 13b f. 519.

300. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post dominicam conductus Paschae proximo (Aprilis, 25), anno Domini 1716. — Obtulit nobilis Nicolaus Galiński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik na dzień 20 kwietnia, to jest w poniedziałek post dominicam conductus Paschae w roku 1716 przypadający do Radziejowa zgromadzeni. Im częstsze a tém bardziej prementiores na województwa nasze zachodzą okurencyje, tém cięższe cum sensu doloris ponosimy pasyę, gdy novum województwa nasze afflixit emergens, wydana jmp. pułkownika jkr. mci de Szmetau do województw naszych po tynfów dwudziestu inotescensya. W czém abyśmy ab hoc onere liberi być mogli, uprosiliśmy do jkr. mci, p. n. m., za posłów w jmp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego i jmp. Aleksandra Mękarskiego. Którzy ichmość. cum debita majestati pańskiemu veneratione wywiodą miserrimum województw naszych statum przez częste przedtém ludzi jkr. mci transmarsze, a terazniejszą tak długą bo półroczną prawie wojsk moskiewskich konsystencyą, że z kawałkiem chleba eripitur læta dies populis; doniosą tak ciężkie województw naszych za mil 40 dla zwożonych prowiantów od pomienionych ludzi ruiny, a oraz o cesacyą wyrażonej kontrybucyi i wyprowadzenie wojsk extra limites regni, według danych nietylko in antecessum ale i recentissime przysłanych do województw naszych jkr. mci diplomatum, suplikować będą.

Aby zaś nie zdaliśmy się ultro pozwołone zwozić do Skwierzyny prowianta, deputujemy de gremio nostri ichm pp. Adama Głębockiego podkomorzycy, Franciszka Zboży Zakrzewskiego podczaszyca brzeskich kujawskich; którzy ichmość. o zupełny eo in puncto cara jegomości ordynans jmp. brygadyera Roppa investigabunt, oraz impossibilitatem zwożenia tak daleko tych prowiantów ichm. pp. posłowie exponunt.

A ponieważ jmp. podskarbi w. k. per publicam assecurationem deklarował województwom naszym dwie przeszłe i terazniejszą trzecią

soli suchedniowej defluitacye, tedy zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego przez jmp. żupnika województw naszych convenire listem jegomości, aby juxta declarata województwa nasze pomienioną kontentował solą.

A lubo tyle razy expostulatum z tymże jmp. podskarbiem w. koronnym o depaktacye fordańskiej i dybowskięj komór, gdy kupcy na fordańskiej a ślachta na dybowskięj od jednéjże soli i śledzi dwojako płacą: tedy obstringimus jmp. marszałka koła naszego, aby w tymże liście has injustas doniósł extorsiones. W czém jeżeliby ta requisitio justam nie znalazła æquanimitem, tedy obligujemy præsentem laudo jmp. Sokolowskiego instygatora naszego, aby illicitas na superintendentach windykował prawem pressuras.

A że niektóre materye terazniejszy kongres nasz concernentes peragere nam nie przyszło, tedy cum toto eorum robore do przyszłego odkładamy i limitujemy sejmiku, któremu diem 15 Maii 1716 zgodnie naznaczamy i podpisem ręki jmp. marszałka koła naszego stwierdzić zlecamy.

Kazimierz z Wielkiego Chrzastowa Dąmbrowski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, ręką własną. (L. S.)

152.

1716. Majus, 15.

Radziej. grodzka Relation. 13b f. 527.

301. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post dominicam Cantate proximo (Majus, 16), anno Domini 1716. — Obtulit nobilis Antonius Brzozowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na dzień 15 miesiąca maja w roku 1716 na sejmik do Radziejowa przypadający zgromadzeni. Kiedy dotychczas jeszcze rozłożona ludzi cara jegomości zimowa w województwach naszych extenditur kwatery, przez którą ostatnia na przednowku esurienti populo adimitur żywność i uproszone toties lega-

cye justam nad ubogimi ludźmi nie znajdują compassionem: tedy zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego convenire jmp. brygadyera Roppa, aby gdy za orderem zwierzchności jeszcze w województwach naszych pomieniony jmp. brygadyer dalszą kontynuować intendit rezydencyą, przynamniej od brania na konie futerażu, ile czas sam żywność im obmyślił, absistere zechciał.

Że zaś zachodzi przez suplikę podaną do koła naszego pia requisitio wielebnych ks. Dominikanów konwentu brzeskiego za spaleniem recenter młyna nowego do konwentu należącego, tedy pomieniony młyn circa beneficium juris zostawujemy i on od podatków wszelkich ad quadringenium uwalniamy.

A ponieważ spodziewaliśmy się na terazniejszym kongresie naszym zupełną legacyi do jkr. mci, p. n. m., in desideriiis województw naszych przez uproszonych ichm. pp. posłów odebrać relacyą, z której super postulata votiva moglibyśmy mieć solatia: których ichmościów że na obrady nasze non comparuerunt præsentia, więc kongres nasz i wszelkie materye na przeszłych sejmikach w reces puszczone cum toto effectu (ea tamen conditione jezeliby res et ratio postulaverit, prędzěj nas braci convocandi omnimodam jmp. marszałkowi koła naszego dajemy facultatem) limitujemy na dzień 8 miesiąca czerwca roku jako wyżej i ręką jmp. marszałka stwierdzić zlecamy.

Kazimierz z Wielkiego Chrzastowa Dąmbrowski, marszałek koła rycerskiego brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw, manu propria. (L. S.)

153.

1716. Junius, 8.

Radziej. grodzka Relation. 13b, f. 534.

302. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia intra octavas festi sacratissimi Corporis Christi Domini (Junius, 16), anno 1716. — Obtulit nobilis Sigismundus Sulczyński.

My rady, dygnitarze, urzęnnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik do Radziejowa na dzień 8 miesiąca czerwca w roku niniejszym 1716 ex limitatione przy-

padający zgromadzeni. Gdy in hoc calamitoso temporis spatio do požądanej, co insze województwa jam hoc gaudent glorioso facto, przysć protunc nie możemy rezolucyi, a prawdziwa zelo boni publici non successit ad vota intencya, ile stante societate malorum, to cośmy zamysłili wykonać, co zagasło, dokończyć nie mogli, in censuram nie idąc inszych województw, a mając rationem u siebie domi, abyśmy z pewnych okurencyj in poenam et tormentum nie weszli animi nostri, któreby być mogło datum in præmium pati: musieliśmy differre opus cum toto effectu do przyszłego sejmiku, a na compellatorias jw. jmp. marszałka całej rzeczyp. skonfederowanej zleciliśmy jmp. dyrektorowi koła naszego, aby odpisał hac, cui par est, veneratione præmissa jegomości, remonstrując nostram promptitudinem ad mutuam defendendae patriæ obligationem. Wyrazi oraz hunc w osobach naszych zelum, że dawniej do těj przystąpilibyśmy byli rezolucyi, gdyby nie zimowa ludzi cara jmcı moskiewskiego u nas kwatery nie tamowała była hunc generosum actum, a do tego ciężkie transmarsze uno eodemque deplorabili tractu hæc limitarunt solida, położy valides limitationis rationes i upewni, nos non deesse animis et armis w obronie ojczyzny et tuitione swobód naszych. Upraszamy zaś de medio nostri jmp. Aleksandra z Rogaczewa Skałowskiego murgrabiego bydgoskiego, do w. jmp. Chryzostoma Niemiery Gniazdowskiego pułkownika wojsk całej rzeczyp. skonfederowanej i regimentarza, który exponet zelum nostrum i ochotę unitis viribus z inszemi województwami labenti succurrere patriæ, donesie oraz o swawolnych kupach za wojskowych udających się po borach itinerantis latrocinii instar szarpiących i krzywdzących i upraszać będzie, aby zawsze in scripto ordynanse podjazdom swoim przechodzącym dawał takowych ludzi investigando persekwować i łapać.

Przyjmując zaś simplex votum concivium nostrorum ichm. pp. Rusinowskich w niewinnej imposturze od w. jmp. Roppa brygadyera wojsk najprześwietniejszego carskiego wieliczeństwa pułku granatyrskiego lejbkompanii będących, zleciliśmy jmp. marszałkowi koła naszego, aby list napisał do tegoż jmp. brygadyera, evincendo instantia koła naszego od wszelkiej impetycyi pominionego jmp. Rusinowskiego.

Ichm. pp. posłom od wojska destynowanym od partyi w. jmp. Chryzostoma Niemiery Gniazdowskiego pułkownika i regimentarza wojsk całej rzeczyp. skonfederowanej in vim tractamenti humanitatis causa, to jest, jmp. Janowi Gomolińskiemu rotmistrzowi wojsk rzeczyp. i jmp. Franciszkowi Bykowskiemu towarzyszowi chorągwi pancernej w.

jmp. regimentarza naznaczamy do wypłacenia z czopowego obudwu województw po złotych 500, na które jmp. marszałek instantanee wyda do miasteczek asygnacye.

Ten zaś sejmik autoritate conventus nostri præsentis ad diem 30 Junii w roku terażniejszym 1716 cum toto effectu limitujemy. — Działo się w Radziejowie dnia i roku jako wyżej.

Stanisław z Zagorzyc Zagórski sędzia grodzki radziejowski, pisarz grodzki kruświcki, komornik inowrocławski, deputat trybunału koronnego województwa inowrocławskiego, komisarz i marszałek województw kujawskich, ręką własną. (L. S.)

154.

1716. Junius, 30.

Radziej. grodzka Relation. 13b. f. 546.

303. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post festum Visitationis beatissimae Virginis Mariae proxima (Julius, 8), anno Domini 1716.—Obtulit nobilis Casimirus Janowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw vigore limitacyi pod dyrekcyą natenczas inszego jmp. marszałka pro die 30 Junii in anno præsentu 1716 do Radziejowa zgromadzeni. Niechaj nikt województwom naszym nie uwłóczy, że dotąd ku obronie miłej ojczyzny et ad resuscitandam veterem formam reip., w której per tot sæcula wiara święta i prawa swoje miały obserwacyą, zdaliśmy się lento postępować gradu, bo województwa te bliskie nieprzyjacielskiej inwazyi doznały żalostną eksperyencyą, że quoties Martem fortuna lacessit, hac iter est bellis, a co większa, że sine ullo præsidio zostawały. Mając jednak w słodkiej pamięci odważne godnych antecesorów naszych czyny, których consilium domi, fortitudo ab extra in tanto rzeczp. postanowiły statu, że ad constituendum liberrimum regnum, virtus et fortuna zdały się concurrere w nieodrodnym sukcesorach, incalescunt teraz dawnych cnót scintillae, które extinctæ, bo distinctæ zostawały, odradza się przez lat blisko dwadzieścia post fumos et flamas cineribus zasypana ojczyzna sub auspiciis jw. jmp. marszałka gene-

ralnej stanów rzeczyp. koronnych i w. ks. litewskiego konfederacyi. Który lubo za ledwie mieć może proporeyonalną godności et meritis suis pochwałę przyznajemy, że ille verus patriæ pater est, dignissimus aris, Roma, tuis; podobnymże usiłowaniem do wsparcia téj ojczyzny contribuit fortis Achilles jw. jmp. marszałek wojsk z rzeczap. skonfederowanych, właśnie Brutus pro patria, dimicans pro lege Metellus. Więc i my żebyśmy się nie zdali postremi ad Martem sed primi ad commoda pacis, chętnie akceptujemy generalną konfederacyą tarnogrodzką juxta tenorem jój, mając szczególne objectum, ratunek ojczyzny i wiary świętej rzymskiej katolickiej, tuitionem majestatu jkr. mci Augusta wtórego bez żadnych postronnych posiłków, przywiedzenie praw i swobód do swego wigoru pomienioną konfederacyą et omnes actus jój ratos et gratos przyjmujemy i zakończywszy sejmik consilii de plano civilis, za marszałka konfederacyi uprosiliśmy jmp. Jana Chryzostoma Zboży Radojewskiego, który pro innata modestia noluit regnare rogatus. Widząc tedy cubantia pericula na osobę jmci, n. w. m. p., securitatem nietylko præsentibus subsidiis postanowioną wyprawą, ale i sami osobami naszymi osobę i honor jmci, n. w. m. pana, (gdziekolwiek nas vocabunt potrzeby rzeczyp.) tueri et defendere przyrzekamy; tudzież bacząc discrimen fortuny jego et dispendia, na własnych fortunach naszych generalną ewikeyą cavemus i pocziwie spondemus. Oraz aby jmp. marszałek był opatrzone ad omnes casus województw w gotową radę, przydajemy viros selectos et natos consiliarios ww. ichm.: Chryzostoma Słubickiego podsędka ziemskiego brzeskiego, sędziego grodzkiego przedeckiego, Michała Ruszkowskiego podstolego brzeskiego, Stanisława Zagórskiego komornika ziemskiego inowrocławskiego, sędziego grodzkiego radziejowskiego, deputata natenczas trybunału koronnego, Aleksandra Wolskiego sędziego grodzkiego bydgoskiego, także deputata ad præsens trybunału koronnego; którzy ichmość, n. w. m. pp., ingruente necessitate publica będąc invitati od jmp. marszałka, ad locum od niegoż præfigendum zjechawszy, wszystkie materias tak particulares jako generales decident, a jmp. marszałek ad executionem deducit, ażebyśmy byli w dobrej i potrzebnej kointeligencyi z jw. ichm. pany marszałkami generalnej stanów rzeczyp. i wojskowej konfederacyi. Uprosiłmy za komisarzów et ad omnem ingruentem exigentiam publicam przy boku jw. marszałka generalnego przytomnych, tudzież na komisyą wojskową za komisarzów (aby absentibus nobis jakie nie stało się præjudicium), jmp. Franciszka Komeskiego podstolego inowrocławskie-

go z brzeskiego, jmp. Aleksandra Sokołowskiego burgrabiego bydgoskiego z inowrocławskiego województw, probatæ fidei et dexteritatis viros; którym ichmościom, n. w. m. pp., jmp. marszałek pro utraque functione osobną da instrukcyą wedle potrzeby diversorum negotiorum. Za sekretarza konfederacyi naszej delegimus jmp. Jana Chryzostoma Dąmbrowskiego, którego to munus będzie w publicznych potrzebach inieniem jmp. marszałka z ichm. pany marszałkami iuszych województw conferre oretenus.

Tak tedy konfederacyą naszą opatrzywszy consiliis, in instanti ojczyźnie succurrendo, robur jej takim utwierdzamy i postanawiamy sposobem, iż województwa nasze biorąc proporcycą wyprawy dymowej wedle taryfy 1661 przyjętej, onus (biorą?) wyprawienia 200 pacholków na dobrych koniach z munderunkiem należącym, z ostrogami, w barwie granatowej, czerwonych katankach. Tak się jednak województwa między sobą miarkują: województwo brzeskie wyprawić tenebitur 120 pacholków, a województwo inowrocławskie 80 pacholków, za spólnym jednak konsensem pozwalamy sobie opcyi; który obywatel z fortuny swojej chce pacholka wystawić, powinien go jmp. rotmistrzowi oddać i ab actu popisu zasługi czyli suchedni za ćwierć, to jest, ad ultimam Octobris i lenungi także na ćwierć rachując, na rok złotych sto zapłacić, o czém ma być seria indagatio in loco et tempore popisów; a który obywatel non tenetur całego z fortuny swojej wystawić pacholka, tedy wedle proporeyi fortuny i taryfy junctim z drugim albo trzecim na zaciąg jego złotych 300 wypłacić ma. Zaczém genus czyli contribuendi czyli wyprawy województwa takie przedsięwzięją: województwo brzeskie wedle taryfy dymowej 1,000 dymów w sobie mającej, w województwie inowrocławskim wedle taryfy 1661, w której że się jakie defectus znaleźćby mogły, tedy wsie novæ erectionis i pod tytułem dezert meliorowane ad certum quantum dla ukrzywdzonych redukowane i w taryfę gwoli dalszej importancyi indukowane być powinny.

Więc żeby się nikomu nie zdało gravaminosum niżej wyrażone sumy dymowóm wypłacać, uchwalamy generalne pogłównie od osób prostego stanu po 3 złote, a od rzemieślniczych po sześć złotych, także od owiec owczarskich i chłopskich, od pożytkowej stariej groszy sześć, od młodych groszy trzy. Które to pogłównie i owcowe na zapłacenie podymnego postanawiamy i ad arbitrium każdego posesora zostawujemy; insuper hoc adjecto, że wolno posesorowi personas vagabundas i pod

protekcycą et immunitatem ecclesiasticam z dóbr ziemskich uchodzące, do pogłównego przyłączyć, excepta familia ecclesiastica.

Do tej wyprawy obieramy za rotmistrzów z brzeskiego jmp. Tomasz Wolskiego stolnika rzeczyckiego, z inowrocławskiego jmp. Gomołińskiego, viros ætate validos i wojny praxim mających, do tego i posesyonatów, aby in casu delicti do odpowiedzialności i satysfakcyi każdemu byli adstricti. Przydając jednak robori vires i nie spuszczać się na wyprawy, bo mercenarius fugit, quia mercenarius est, sami obywatele i possessores ex amore ojczyzny et dolore susdeque (?) wyrwconych praw, spartana pectora Marti et morti konsekrujemy i wszelkie præparamenta bellica opatrywać obligujemy się i na miejscu popisowi naznaczonóm viritim stanąć et in omnem casum patriæ gotowymi być deklarujemy, sub pœna infamiæ et incapacitatis tituli nobilitaris, pod konfiskacyą połowy substancyi, zgoła pod rygorem de expeditione bellica opisanym. Et in quantum by się znajdowali concives tacy między nami, którzyby unikając publicznych in hoc afflictio patriæ statu ciężarów i żeby wszelkim in genere przypadkom i samiej nawet karze boskiej, którym subest substancya gruntowa, nie byli podlegli, chcieli się wyprzedawać i sumy na prowizyach lokować, takowi od każdych 20,000 pacholka tak, ut præmissum est, wyprawić tenentur; a jeżeliby miał kto i gruntową i pieniężną substancyą, tedy ex utraque pari methodo do salwowania ojczyzny contribuere powinien pod animadwersycą wyżej wyrażoną. Żeby zaś zachowana była disciplina militaris et ordo między nami w ciągnieniu na miejsce popisów, tedy jmp. marszałek conveniet ichm. pp. senatorów, aby ichm. braci sub signa sua distribuunt. Wojskową formę et omnem modestiam, tak w Marsie jako i stojąc w polu, zwad i zbytków się strzedz i szkód nikomu nie robić, czyli intra limites swoich województw, czyli extra, sobie adinvicem vovemus: to tedy robur zda się być sufficiens do salwowania ojczyzny, które sine nervo subsistere nie może. Nervum tedy tak obmyślamy: na wyprawy z województwa brzeskiego 20 pacholków po 300 zł. wynosi suma 36,000, na wyprawy z województwa inowrocławskiego 80 pacholków czyni suma 24,000; jmp. marszałkowi konfederacyi naszej in vim prac i fatyg i sumptu, luboćto attenta magnitudine negotiorum zda się być tenue, 6,000 naznaczymy, ichm. pp. konsyliarzom ad latus jw. jmp. marszałka generalnego przytomnie być mającym obiema 3,000 złp., ichm. pp. rotmistrzom obiema 3,000 złp., jmp. Gniazdowskiemu regimentarzowi partyi wojska rzeczyp. in vim honorarii, zachęcając do zaszczytu i ochrony tych województw, 3,000 złotych deklarujemy; insuper żeby jmp. regimentarz

sumy przez ichm. pp. wojskowych w naszych województwach wybrane przez swego komisarza wedle dedukcyi obywatelów windykował, pozwalamy. Ichm. pp. Tomaszowi Wolskiemu stolnikowi rzeczyckiemu a terażniejszemu rotmistrzowi i jmp. Swieykowskiemu sędziemu wojskowemu, posłom od pomienionej partyi wojska do zjazdu naszego, złotych 1,000 in vim honorarii destynujemy. A gdyby (quod superi amoveant) rzeczp. miała dłużej nad tegoroczną kampanią w tém zamięszaniu persistere, tedy jmp. marszałkowi, ichm. pp. konsyliarzom i ichm. pp. rotmistrzom salva melioratio naznaczonej rekompensy reservatur. Te tedy sumy dopiero wyrażone wynoszą sumę kapitalną 76,000 złotych na obadwa województwa należąca, którą obywatele województw juxta antiquam praxim tak między się dziejemy: województwo brzeskie zapłacić powinno 44,600 złotych, województwo inowrocławskie 31,400 złotych i te to sumy czyli in natura, czyli przez wyprawy podatkami wyżej mianowanymi wypłacone być mają. Eksdywidując tedy tę sumę 44,600 złotych, na każdy dym wedle taryfy województwa brzeskiego przychodzi na jeden dym złotych 44 i groszy 18-cie, w województwie inowrocławskim wedle taryfy anni 1661 przychodzi z jednego dymu złotych 8, które to sumy lubo per formam podymnego płacone być mają, jednak genus onych z pogłównego i owcowego, jako się wyżej wyraziło. Do wybierania tego podymnego jako najprędzej dawnych ichm. pp. poborców potwierdzamy, to jest, z brzeskiego jmp. Mikołaja Dąbskiego, z inowrocławskiego jmp. Jakóba Racięskiego, którzy wysławszy sukkolektorów z dyskretną egzekucyą, miarkować się będą po ochocie do płacenia, a inquantum byłby kto renitens, tedy severius exigetur. Sukkolektor 6 groszy tylko ze wsi kwitowego więcej non præsument sub pœna arbitraria. Ktoby ex incolis pieniądze oddawał, tedy je jmp. poborca za asygnacyą jmp. marszałka oddawać będzie, a ktoby pacholków stawiał, tedy ich na miejsce popisu jmp. rotmistrzowi odda, a jmp. rotmistrz jmp. poborcy komunikacyą uczyni pod registrem wielu i nominatim, z których dóbr pacholków odebrał, aby jmp. poborca wiedział, gdzie się czego upominać i dla łatwiejszej potém kalkulacyi.

Stosując się oraz do uchwał całej prawie rzeczp., podobną województwa nasze czyniąc ojczyźnie ochotę i przysługę, obowiązują się, że póki potrzeba rzeczp. exiget i pokąd konfederacyi jej nexum — pożądaný sejm nie rozwiąże, póty wyprawy terażniejsze trzymać, zasługi na ćwierć każdą i lenungi także (aby raptò vivere nie ważyli się) wypła-

cać będą, póki zaś wojska rzeczp., a oraz i wyprawy podług potrzeby rzeczp. i woli jw. ichm. pp. marszałków ad corpus generalnego obozu ściągnione nie będą: tedy potąd wyprawy nasze in obsequio województw naszych, ad avertenda incommoda być powinny i ichm. pp. rotmistrze cum omni obedientia od jmp. marszałka mieć będą dependencyą. Ażeby ichm. pp. rotmistrze nie byli rozerwani i obligowani dwiema usługami i u nas i w jakiej dywizyi, tedy stringuntur, aby jedno porzucili. A gdyby (chowaj Boże) pacholka w potrzebie lub konia zabito, tedy to publicum damnum będzie i z publicznej masy komplet kompensowany być ma; a jeżeliby na swywoli pacholek był zabity albo koń, albo gdyby koń zdechl per incuriam i gdyby miał pacholek przez jaki niedozór ze wszystkiém uńść, takowa szkoda do ichm. pp. rotmistrzów należeć powinna. Ażebyśmy do gotowości wojennej i do szczerzej sine intermissione usługi ojczyzny żadnych przeszkód nie mieli, tedy stante hac confœderatione, żadne juryzdykcyje i komisye (okrom sądów exemptionum) intra fines województw naszych odprawować się nie mają sub nullitate decretorum. Ad moderandos et supplendos defectus taryfy anni 1661 w województwie inowrocławskim (są?) uproszoni ichm. jmp. Jarnowski łowczy brzeski z jmp. Kazimierzem Umińskim sędzią grodzkim kruświckim, którzy ichmość. mieć będą reflexionem super injurias, między nimi na dobra jmp. Morzyckiego.

A że niektórzy ichm. pp. wojskowi ex suggestu licentiæ pod pretekstem prowiantów na różnych i wielu obywatelach województw naszych pieniądze extorserunt sumy, zaczęm instabit jmp. marszałek do jmp. Gniazdowskiego regimentarza, aby kogo destynował ad deductionem, który to jegomość deputowany mutuo labore perficiet z jmp. Zaleskim do tego uproszonym i to wybrane, quantum probabitur, lub jmp. regimentarzowi lub komu ex bene meritis za wolą jmp. regimentarza cedere ma za zgodnym naszym zezwoleniem, salva jednak animadversione seria super delinquentes.

A lubo ufamy rectitudini jmp. marszałka konfederacyi naszej, że nihil noxium communi bono województw naszych nie postanowi, jednak (non derogando quidquam autoritati jmci, n. w. m. panu,) jus vetandi sobie zachowujemy in materiis particularem statum województw naszych concernentibus. — Dziękując oraz z jak największą adoracyą wszechmocnej boskiej opatrności za sposób obrad naszych cum politico corpore całej rzeczp., nie wątpimy bynajmniej, że który visibili si-

gno pozwolił inchoare, pozwoli perficere scrutator serc i spraw naszych supremus arbiter. Więc in nomine jego laxamus rete i popis more militari sub robore konfederacyi, także zaciągnięcie wypraw pro die 5 Augusti anni præsentis pod Przedczem na miejscu zwyczajném naznaczamy, jednak dajemy potestatem jmp. marszałkowi, aby urgente necessitate nas przez uniwersały swoje chociaż i prędzój konwokował. — Co wszystko podpisem ręki jmp. marszałka i przyciśnięciem pieczęci jego stwierdzamy.

Jan Chryzostom Zboży Radojewski, konfederacyi województw kujawskich marszałek, m. p. (L. S.)

155.

1716. Augustus, 5.

Radziej. grodzka Oblatar. odl. 1. 8 f. 306.

304. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post festum sancti Bartholomaei apostoli proxima (Augustus, 26), anno Domini 1716. — Obtulit nobilis Chryzostomus Kurzyjemski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw vigore limitacyi z sejmi-ku confederationis radziejowskiego pro die quinta Augusti pod Przedcz viritim zgromadzeni. Przychylając się do postanowienia radziejowskiego, zaczynamy naprzód a norma et forma generalnej konfederacyi tarnogrodzkiej, którą seorsivo folio spisawszy, ore et persona jmp. marszałka juramentami stwierdziliśmy i własnymi rękami podpisaliśmy za wydaniem i czytaniem rotę przysięgi przez jw. jmp. Andrzeja z Lubrańca Dąbskiego kasztelana brzeskiego kujawskiego, nakielskiego, kleszczelskiego starostę, a od inszych ichmościów w konfederacyi naszej oficyalistów, ponieważ teraz nonnulli disparent, liberum erit jmp. marszałkowi juramenta przyjąć in tempore designando. Ktoby zaś do komprobowania tej konfederacyi był refragarius, takiego pro suspecto mieć będziemy i do sądu jmp. marszałka odsyłamy. A ponieważ że taryfy podymnego w obudwu województwach są eroneæ, præjudiciose et nulla proportione skombinowane, tedy je in ævum kasując i anihilując, genus

contribuendi i na wyprawę podług taryfy lanowej anni 1629 naznaczamy; z tych jednak wsiów, które w tych regestrach non specificantur, deces, inquantum by się jaki pokazać miał, kompensowany być ma. Więc okrom tego postanowienia we wszystkich innych punktach ad præsentem statum nostrum potrzebnych laudum radziejowskie totaliter et inviolabiliter nienaruszone mieć chcemy i one aprobujemy, ratyfikujemy i (we) wszystkiém się do niego referujemy.

A że na terażniejszym zjeździe accessit województwom naszym ad specificatas anteriori laudo summas 1,000 złotych oneris ichm. pp. Czopskiemu towarzyszowi znaku pancernego jw. jmp. kasztelana poznańskiego i jmp. Dąbskiemu kapitanowi rzeczyp., incolis województw naszych, za szwanki, straty i odważne pro patria czyny, in vim donatywy per medium do każdego województwa asygnowany: tedy w województwie brzeskiém 45,100 złotych suma do importancyi wynosi, a w województwie inowrocławskiém 31,900 złotych. Skomputowawszy tedy w obudwu województwach wszystkie osiadłe i nieosiadłe role karczemne, ogrodników, komorników, młyny, wiatraki, przychodzi z włóki osiadłej pariter w obudwu województwach inclusis expensis złotych piętnaście. A że się nie we wszystkich wsiach osiadłe znajdują włóki, tedy się tak elicyduje: z nieosiadłej złotych siedm groszy piętnaście, z pustej złotych pięć, ogrodników ośm w jedną włókę komputując, karczemnych ról w jedną osiadłą włókę—cztery, soltyskie, wójtoskie, czynszowe, folwarkowe do komputu osiadłych włók regulari powinny, zgoła ex singulis contribuendi modis w taryfie lanowej specificatis piętnaście symplów importować mamy; a że z pomienionych włók niezupełna wynosi suma, tedy z młynów walników czternaście złotych i groszy dwanaście, z korzeczników zaś i wiatraków złotych siedm i groszy sześć exigetur. Takowy tedy podatek pro naturali defensione województw naszych uchwalamy, rezerwując jednak in supplementum lanowego, pogłównne i owcowe podług postanowienia radziejowskiego ad arbitrium posesorów, które to wyprawy jako najprędzej do komputu ichm. pp. rotmistrzów odsyłane albo wyrażone, quantum do rąk ichm. pp. poborców komportowane być mają, pod surową ludzi zaciężnych egzekucją.

A gdyby pericula publica (uchowaj Boże) exigent personalnego wszystkich nas obywatelów województw naszych sukursu, tedy to in potestate będzie jmp. marszałka konwokować nas wszystkich przez uniwersały, za których obwieszczeniem, kto tylko titulo et prærogativa nobilitari

gaudet, in tempore loco præfixo viritim stanąć powinniśmy pod rygo-rem anteriori laudo opisany. Ażeby certo ordine et obedientia militari była distincta nobilitas, tedy ichm. pp. senatorów i starostów naszych, n. w. m. pp., obstringimus, aby pod znaki swoje ichmościów braci distribuant, nie tamując żadnemu z ichm. pp. oficyalistów i urzędników ochoty do przyrodzonego ojezyny salwowania i owszem ichm. pp. starostów i donataryuszów jkr. mci pane bene merentium gaudentes obligujemy, aby osobne a parte subsidia województw præstare i te merita in præsentem rzezyp. discriminem præsentare raczyli. A ponieważ objicitur jmp. Sulkoskiemu regentowi grodzkiemu brzeskiemu, że taryfy et acta publica falsificata: zaczął jmp. regent ad instantiam cujusvis, osobliwie jednak injuriatorum przed sąd jmp. marszałka stanąć i tam się ad objecta eksplikować et judicatum pati powiniem, a in quantum by retine- ret, przytomnie się sprawić, tedy in contumaciam secundum praxim konfederacyi, amputato omni juridico processu, procedetur. — A że jmość ks. Stefan Boguszewski proboszcz przedecki przez ściąganie i zjazd województw niemalą in conseminationibus poniósł szkodę, zaczął województwa, multo majori pensando liberalitate, czopowe w miasteczku Przedczu wedle dawnych kontraktów ad decursum je- dnego zupełnego roku pomienionemu jmci ks. proboszczowi kondonu- ją, oraz dzień ad consilium in ordine ad prosequendum po niedoszłym traktacie lubelskim bellum nazajutrz po sejmiku deputackim na miej- scu tém, gdzie nas favens fortuna locabit, naznaczamy. Które to san- cita ręką jmp. marszałka konfederacyi naszój potwierdzamy. — Dzia- ło się w obozie pod Przedczem die 5-ta mensis Augusti anni curren- tis 1716.

Jan Chryzostom Zboży Radojewski konfederacyi województw kujawskich brzeskiego i inowłocławskiego marszałek m. p. (L. S.)

156.

1716. September, 14.

Radziej. grodzka Relation. 13b f. 573.

305. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta post festum Exaltationis sanctae Crucis proxima (September, 17), anno Domini 1716. — Obtulit nobilis Thomas Pomorski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskie- go i inowłocławskiego województw na sejmik deputacki tu do Radzie- jowa pro die 14 Septembris na miejsce i czas zwyczajny zgromadzeni. Która elekcyja deputatów na prześwietny trybunał lubo irritu eventu nil doszła, zdało nam się jednak do inszych temu czasowi prawem przyłą- czonych materyj progredi, jakoto ad deductionem nobilitatis i dystybuty soli suchedniowej. Więc gdy quovis titulo Dąbskiemu naznaczona deductio nobilitatis dekretem trybunału lubelskiego tu w Radziejowie lub Chełmie, a temu jako na przeszłorocznym deputackim, tak na tera- źniejszym zadosyć nie czyni sejmiku, tedy invigilanti téjże de- dukcyi jw. jmp. Andrzejowi z Lubrańca Dąbskiemu kasztelanowi brzeskiemu kujawskiemu, nakielskiemu, kleszczewskiemu staroście, oraz prosequenti hanc causam zlecamy, aby jmp. marszałek koła naszego dał testimonium, jako summa cum diligentia chciał widzieć i słyszeć po- mienioną nobilitatis dedukcyą. Że zaś sól suchedniowa z terażniejszej defluitacyi nas nie dochodzi, a mamy to z partykularnych relacyj, że się znajduje na składach i ładach województw naszych reszta od rozdanėj inszym województwom: więc i w tém injungimus jmp. marszałkowi ko- ła terażniejszego, aby conveniat listem jw. jmp. podskarbiego w. ko- ronnego o wydanie prawem nam należącój soli suchedniowej terażniej- szój i dawniejszej, a przytém jmp. żupnika naszego obstringimus, aby utatur munere suo w dystybutie soli, na którymkolwiek składzie znaj- dującój się, cum adminiculo ludzi naszych wyprawnych (jeżeli by tego potrzeba było) w komendzie w. jmp. marszałka konfederacyi woje- wództw naszych zostających. — Działo się w Radziejowie dnia i miesią- ca jako wyżej, roku Pańskiego 1716.

Wojciech Dąmbrowski stolnik brzeski kujawski, marszałek koła rycerskiego brzeskiego i inowłocławskiego województw, m. p. (L. S.)

157.

1717. *Februar.*, 15.*Radziej. grodzka Relation. 14a f. 21v.*

306. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post dominicam Invocavit quadragesimalen proximo (Februarius, 20), anno Domini 1717. — Obtulit nobilis Chrysostomus Kurzyjenski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw do Radziejowa na miejsce zwyczajne za uniwersałem jmp. marszałka konfederacyi województw naszych, vigore daněj jegomości in casu necessitatis władzy, pro die 15 Februarii in anno currenti 1717 zgromadzeni. Nie chcąc zasłużonego rycerstwa indeservatis stipendiis damnifikować i owszem godne jego czyny zachęcając ad ulteriores patriæ usus, præmiando repartycją trybunału skarbowego skonfederowanej rzeczyp. w Krasnymstawie die 12 Septembris in anno 1716 ekspedyowanego do województw naszych wydaną, od jw. jmp. Stanisława Leduchowskiego podkomorzego krzemienieckiego, marszałka natenczas generalnego konfederacyi stanów rzeczyp. i trybunału skarbowego pro rata et grata przyjmujemy i podług tēj na aktualną i skuteczną płacę taki wynajdujemy sposób. Ponieważ podatek pro naturali defensione ojczyzny (lubo przez wyprawy, lub gotowym groszem) na sejmiku radziejowskim confederationis die 30 Junii anni præteriti 1716 zgodnie uchwalony, a potém na zjeździe popisowym pod Przedczem die 5-ta Augusti anno ejusdem 1716 in aliud genus contribuendi transformowany (który conformem do terażniejszych repartycyj wynosił quantitatem), nie wziął swego ledwie in minima parte ob renitentiam concivium skutku: tedy nie multiplykując uchwał, ale je ad executionem przywodząc, podatek łanowy kongresem przedckim autoryzowany na wypłacenie repartycyj wzwyż mianowanych aplikujemy, salva et illæsa circumscriptione w postanowieniu radziejowskiém o sumach kapitałnych extra possessionem. Który to podatek ponieważ

pro tuitione jurium nobilitatis jest uchwalony, zaczęm i teraz possessores do poddaństwa referować się nie powinni, jednak dobra jedne pro insolubilibus respondere nie powinny. A że ten podatek od wielu ichmościów braci ochotnych ad ferenda patriæ subsidia częścią przez wyprawę i podejmowanie pocztów, częścią gotową kwotą jest wypłacony: tedy rachunek ichm. pp. Mikołajowi Dąbskiemu województwa brzeskiego kujawskiego, Jakóbowi Racięskiemu inowrocławskiego poborcom in ordine do tego szczególnie podatku, tudzież ichm. pp. Tomaszowi Wolskiemu województwa brzeskiego, Janowi Gomolińskiemu inowrocławskiego wyprawnych pocztów rotmistrzom na dzień 23 miesiąca terażniejszego lutego tu w Radziejowie naznaczamy i do słuchania onychże rachunku uprosiliśmy jmp. marszałka naszego i ichmość. pp.: Moszczeńskiego podkomorzego inowrocławskiego, Wojciecha Dąmbrowskiego brzeskiego, Bartłomieja Głębockiego inowrocławskiego stolników, Adama Głębockiego podkomorzycy brzeskiego kujawskiego, którzy ichmość. ten rachunek quam exactissime exclusis libertationibus ekspedyować będą.

Kwity zupełne pro persoluto, ktokolwiek zaś pocztowego sta-
wił in tempore et ad tempus podejmował, tedy jego dobrom złotych półtorasta przyjmować za każdy z osobna poczet i defalkować będą; jednak non obstante hac calculatione, jmp. marszałek wyda asygnacją ichm pp. wojskowym na połowę repartycji do ichm. pp. poborców, a ichmość. pp. poborcy do retentorów. Oraz żeby ichmość. pp. assignatarii tém pewniejsi byli swojej satysfakcyi, in omnem casum szelężne jeneralne w obudwu województwach postanawiamy, distincta jednak tarifa, jakoto: w województwie brzeskiém podług taryfy 1685, w województwie inowrocławskiém podług taryfy 1682; którego podatku kurencyja zaczynać się powinna a die prima Januarii anni præsentis i tym podatkiem na przyszłym, da Bóg, relationis sejmiku in casu niepełnego dosyć uczynienia supplere residuitates repartycji deklarujemy. Nihilominus asygnacye wydane na dawne i zastarzałe retenta sterilescere nie mają, między któremi i asygnacya na złotych sześćset jmp. Wojciechowi Dąmbrowskiemu teraz stolnikowi brzeskiemu in anno 1702 za poselstwo od wojska dane od s. p. jmp. Serafina Głębockiego podkomorzego brzeskiego kujawskiego i niedawno dwiema poselstwami do kr. jmci, p. n. m. i do jo. książęcia jmci prymasa wypracowana solubilis być powinna.

Chcąc oraz prospicere levamini tychże województw i znieść praejudiciosam malevolorum dispositionem, uprosiliśmy jmp. Pawła Wolskiego miecznika brzeskiego z jmp. Janem Chryzostomem Dąmbrowskim do jmp. majora jego carskiego wieliczeństwa, z którym ichmośc., n. w. m. panowie, podług taryfy najlżejszej toties praktykowanej pomiarkowanie uczynią sine ullo gravamine województwa et sedulo inquirent, kto był autorem i oddawcą taryfy, wielą a prawie wszystkim obywatelom praejudicium czyniącej. A ponieważ rzeczp. po zakończeniu konfederacyi restituta veteri formae, tedy aby się expectationi sitientium justitiam dogodziło, ichm. pp. starostowie po juryzdykcyach swoich sądy przywołać każą.

Przychylając się do prawa sejmu terażniejszego, ile in puncto solutionis przykazujemy i obwołać cursum monety aequalem zalecamy, to jest, czerwony złoty po złotych ośmnaście, taler bity po złotych ośm, tynf po złotemu jednemu i groszy ośm, szóstak bity po groszy trzynaście bez szeląga; insze species niniejsze ad proportionem wyżej mianowanych redukujemy. Zlecamy także jmp. marszałkowi listem convenire jw. jmp. podskarbiego w. koronnego, aby zakazał jmp. Blumentalowi administratorowi żup samborskich praktykowanej i już w zwyczaj obróconej in pretio monety depaktacyi.

Zażywając zwykłej klemencyi super afflictis, wieś Dąbice w województwie i powiecie brzeskim niedawno per malignitatem adversariorum in cinere obróconą, także w Jarnowie i w Wietrzychowicach części Jarnowskich tak przez ogień jako i per varias calamitates zniszczone, circa beneficium legis zachowujemy. Pokazujemy także pro possibili nad miastami naszych województw kompasyą i one generaliter wszystkie w obudwu województwach pro supplendis aliis contributionibus od czopowego na rok jeden ab actu zwyczajnego kontraktowania uwalniamy.

Kiedy już po zakończeniu konfederacyi przez sejm ekstraordynaryjny rzeczp. ab intra uspokojona wraca się ad antiquam formam, nie chcąc być graves et injurii jmp. marszałkowi konfederacyi województw naszych, uwalniamy naszego w. m. pana ab onere et functione marszałkostwa konfederacyi, z wiekopomną jednak pro integra fide et optime gesta provincia za prace i koszty chwałą, pamięcią i wdzięcznością. — Co wszystko podpisem ręki tegoż jmp. marszałka przy przyciśnieniu pieczęci jego stwierdzamy.

Jan Chryzostom Zboży Radojewski, konfederacyi województw kujawskich brzeskiego i inowłocławskiego natenczas marszałek.

158

1717. *Martius*, 15.*Radziej. grodzka Relation. 14a f. 103.*

307. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta post dominicam Ramis palmarum quadragesimalem (Martius, 23), anno Domini 1717. — Obtulit nobilis Casimirus Dybrowiecki.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik relationis, konstytucyą sejmu blisko przeszłego na dzień 15 miesiąca marca roku terażniejszego złożony, na miejsce zwyczajne do Radziejowa zgromadzeni. Kiedy post tot discrimina rerum ac bellorum aestus tandem za łaską Pana Boga, niemniejszą też jkr. mci, p. n. m., aplikacyą do wewnętrznego rzeczyp. przyszło uspokojenia się, wprzód Panu Bogu najwyższemu pokornie czyniąc dzięki, a potem jkr. mci, p. n. m., pro indefessa cura et sollicitudine wierność naszą stateczną majestatowi jkr. mci poddajemy. Aby zaś sancita sejmu blisko przeszłego integre adimpleantur, podatek pogłównego anni 1676 na tymże sejmie na zapłatę wojska i utrzymanie dalszej obrony rzeczyp. postanowiony przyjmawszy, juxta obloquentiam konstytucyi terażniejszej za dyspozycyą skarbu koronnego wybrany i płacony być ma.

Pogorzeczy circa beneficium legis przy wykonaniu juramentów swoich zostawać powinni, eo adjecto, aby ichm. pp. poborcy województw, zważywszy znaczną i zupełną pogorzecz doskonałą, zaniechali, in parte zaś konflagratę widziawszy, przy rewizyi swojej proportionaliter wybrali podatek łanowy i szelężny, tylko konwentu brzeskiego oo. Dominikanów juxta antiquitatem legum konserwacyą deklarujemy. Cokolwiek ichm. pp. rotmistrze obudwu województw podczas konfederacyi obrani nad largicyą swoją nadebrać mieli, unanimi voto onychże kondonujemy. Dobra zaś jmp. Kretkowskiego marszałka koła naszego do przyszłego sejmu od podatku łanowego i szelężnego uwalniamy.

Jmp. Radojewskiemu marszałkowi naówczas konfederackiemu z gaży naznaczonej ichm. pp. konsyliarzom ad latus jego uproszonym złotych 3,000, kompensując straty i fatygi jego, per medium z każdego województwa ichm. pp. poborcom wypłacić zlecamy, to jest, po półtora tysiąca. Mając osobliwy wzgląd i kompasyą województwo inowrocławskie na znaczną i ostatnią (ruinę?) ichm. pp. Karłowskich dóbr nazwanych Jastrzębie, pomienione dobra od wszelkiego podatku toż województwo uwalnia. Asygnacją kancelaryi skarbowej na sumę złotych 923 groszy 6 wydaną akceptujemy, którą ichm. pp. poborcom do uczynienia satysfakcyi zalecamy. In supplementum podatku łanowego na uspokojenie asygnacyj za dwie ćwierci chorągwiom do województw naszych wydanych reassumimus podatek szeleżny anni 1680 przesłaną uchwałą immediate postanowiony.

List instancyalny do jmp. brygadiera Roppa, upraszając go nomine publico, aby zakazał agrawacyj czynić ludziom pod komendą swoją mającym, którzy niewinnie infestują jmp. Prusinowskiego, jmp. Umińskiego i miasto Raciążek, czyniąc sobie pretensyą niesłuszną do nich, jakoby mieli ludzi moskiewskich przechowywać, co się nie znajduje, jmp. marszałek napisać ma. Broniewo jmp. sędziego ziemskiego brzeskiego, Chocień ichm. pp. Kaczkowskich, Wolne jmp. Niemojewskiego, Buszków jmp. Sokołowskiego, Wietrzychowice, miasto Brzeście immediate pogorzałe circa beneficium legis zachowujemy; zaś się rozumieć ma o Bilinie, Boruchowie i Gulewie.

Pachołcy, którzy się nie powracali z obozu do domów panów swoich, jako jmp. kasztelana inowrocławskiego trzech, jw. jmci ks. biskupa kujawskiego trzech, przewielebnej kapituły wrocławskiej dwóch, po złotych trzysta przyjmujemy każdego i onych ichm. pp. poborcom potrącić zlecamy. Arest na zasługi jmp. Głębockiego rotmistrza chorągwi od ichm. pp. Sokołowskiego i Wittona zaniesiony akceptujemy i delaty aby jmp. poborca, także asygnacyi jmp. marszałek do uspokojenia się z tymiż ichmościami nie wydawał, præcavemus. Egzekucye super renitentes niewielką kwotą jako we trzech osobach ichm. pp. assignatarii bez wszelkiej ekstorsyi ludzi ekspedyować i sprowadzać powinni. Tuczno, starostwo gniewkowskie świeżo zgorzałe i funditus zrujnowane, od podatków łanowego i szeleżnego per medium uwalniamy; także o miasteczku Lubraniec ma (się?) rozumieć. Interes jmp. Kołudzkiego według in antiquum uchwał potwierdzamy i dobierać jegomości pozwalamy, jednakże bez ciężkiej molestyi. Ludzie cujuscunque status et condi-

tionis, którzy z miejsc swoich pod protekcyę duchowne porozchodzili się, według dyspozyi miast i wsiów, w których inante mieszkali, do podatku sejmem teraz postanowionego de justo należec powinni. Poleńsz jmp. Długoleńskiego i Korzecznik jmp. Glińskiego, także Bachorka jmp. Sulkowskiego dla oczywistego tych dóbr upadku od wszelkiego podatku rzeczyp. wolne mieć chcemy,—toż się ma rozumieć o wsi nazwanej Wichrowicach aż do sejmu.

Na listy wszystkie responsy dać zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego. Wsie którekolwiek w taryfie nie są według rewizyi ichm. pp. komisarzów, powinny teraz być wprowadzone i wszelkiemu podlegać podatkowi. Ichm. pp. asygnataryuszom injungitur, aby ze wsi Łąkiego, które w sobie trzyma binasortes, jedną do brzeskiego drugą do inowrocławskiego województwa należące, każdy według swojej asygnacyi i części sobie naznaczonej wybierał podatek. List do jmp. marszałka nadwornego koronnego jmp. marszałek koła naszego napisze, donosząc querimoniam incolarum na oficerów jegomości egzorbitujących i o sąd super delinquentes upraszać będzie, a interesa, póki swojej injuriati nie wezną w pretensyach swoich satysfakcyi, asygnacyi temuż batalionowi jmp. marszałek koła naszego przytrzymać powinien, obstringimus.

Do wysłuchania rachunków i likwidacyj wybranych podatków egzakcyi jmp. Jarnowskiego cześnika inowrocławskiego ichmościów przeszłemi uchwałami naznaczonych ratyfikujemy i doskonale perficere opus zlecamy. Na trybunał skarbowy radomski ichm. pp. Aleksandra Magnuskiego sędziego ziemskiego gostyńskiego i Aleksandra Wolskiego sędziego grodzkiego bydgoskiego za komisarzów uprosieliśmy, którym largicyi po dwa tysiące jednemu z ichmościów na obadwa województwa przyjęte z podatku szeleżnego naznaczamy. Interes jmp. Racięckiego poborcy inowrocławskiego respektem erogowanych proprio ære suo 700 złotych, żeby z terażniejszych podatków egzakcyi swojej w województwie inowrocławskim tę kwotę sobie odebrał, permittimus. Asygnacją jmp. Zagórskiego sędziego grodzkiego radziejowskiego tak wielką uchwał przyjętą w skarbie koronnym likwidowaną do jmp. poborcy pro satisfactione, jeżeli się teraz zmieścić może, odsyłamy. Likwidacyi z ichm. pany poborcami, także sumy przez regiment flemingowski wybrane i rachunkowi przed ichm. pp. komisarzami uchwałą przesłaną uproszonymi w Brześciu lubo w Radziejowie dzień 7 kwietnia w roku terażniejszym przypadającego, to jest, we środę po przewodniej niedzieli præfigimus.

Trzy tysiące jmp. Gniazdowskiemu przez województwa deklarowane na zapłatę wojsku obracamy i przyłączamy.

Kupy swawolne, któreby się pokazały, ichm. pp. starostów, aby gromieli et utantur jure jurysdykcji swojej według praw, upraszamy i obligujemy bratersko. Taryfy stante calamitate formowane i po grodach będące aby eliminentur i ktoby one ex civibus województw naszych miał przy sobie dotychczas, powinien oneż sub honore, fide et conscientia do grodu oddać, które powinni być popalone, præcustodimus. Asygnacya jmp. Góreckiego na złotych 120 jmp. poborcy inowrocławskiemu, aby wyplacona była, zalecamy. Jmp. podstolemu brzeskiemu z jw. jmp. Andrzejem Umińskim pogłównie od popielarzów od głowy po złotych trzy, kompensując usługę ichmość. świadczoną województwom, wybrać sobie pozwalamy. Jmp. Józefowi Kretkowskiemu marszałkowi koła naszego nie mniejszą stratą swoją podczas konfederacji, jmp. marszałkowi natenczas konfederackiemu asystującemu, largicyi złotych tysiąc naznaczamy. Respektem leży ciężkiej i przebicia przez człowieka moskiewskiego jnci ks. Sokołowskiego kanonika wrocławskiego, querulando super hunc ausum, list do jmp. generała Baura jmp. marszałek koła naszego napisze o dysjudykacyą i satysfakcyą. A ponieważ we wsi Działkowie znajdują się dwie części, tedy każdy z ichm. pp. asygnataryuszów swoją część egzekwować powinien, tak żeby jedna część za drugą nie odpowiadała; toż ma się rozumieć o wsi nazwanej Swierczynek u jmp. Sokołowskiego. Dobra konwentu koronowskiego per medium od łanowego uwalniamy; toż się ma rozumieć o dobrach panien zakonnych konwentu strzelińskiego jakoto o Bronisławiu i Rzodkwinej.

A że w województwach naszych znajdują się Żydzi, którzy arendami trzymają browary i garce, tedy powinni, ducta proportione arendy swojej, każdy od browaru, który większy trzyma, arendę dać powinien złp. 30, który zaś mniejszy—złp. 15; który podatek cedere powinien in personam jmp. podczaszego inowrocławskiego, rekompensując straty jego erogowane w Warszawie na przysłudze województw, któremu należy złotych 750. A że jest niemałe præjudicium rzeczyp. ex pluralitate et multitudine ichm. pp. deputatów ex senatu na trybunał radomski, zaczęm ponieważ jmp. Jan Chryzostom Zboży Radojewski, konfederacyi województw naszych naówczas marszałek i vigore kontraktu na sejm pacificationis warszawski ekstraordynaryjny immediate agitowany poseł, in facie reip. obstitit temu, że to contra leges patrias et praxim subrep-

titie stało się: zaczęm præsentis laudo obstringimus tegoż jmp. Radojewskiego, aby też samę manifestacyą coram actis quibusvis authenticis ponowił et recognoscat, który instrument ichm. pp. deputaci województw naszych na terażniejszym sejmiku obrani na trybunał skarbowy wezną z sobą, aby in casu pluralitatis votorum te przeciwko prawu i słuszości, salva intermedii ordinis veneratione afferenda sententia, ichmościów arceant. Niepomału województwa nasze affligit et damnificat praktykowana (krzywda?) obywatelów i miast prześwietnej pruskiej od oficyalistów skarbowych na komorach krobskiej i brodnickiej a osobliwie fordańskiej od rady warszawskiej do tego czasu præjudiciose contra jura municipalia terrarum Prussiae, z którymi też secularis provincia ad remp. accepit, kontynuowana przez niesłuszne cła wybieranie depaktacyi: gwoli czemu zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego convenire listem nomine publico jmp. podskarbiego w. koronnego, aby jm. pan od egzacyj wszelkich na pomienionych komorach, od wybierania cła desistat i oficyalistom swoim serio injungat, aby od téj ekstorsyi contra privilegia et libertates dotąd praktykowanej penitus abstineant. A in casu żeby desideria nasze u jmp. podskarbiego w. koronnego, n. w. m. pana, justo respectu et effectu adimpleri nie miały: tedy my przychylając się ad sancita generała malborskiego ratione tuitionis jurium et immunitatis terrarum Prussiae a teloneis, jako unius patriæ concives jure vicinitatis et motivo własnych naszych szkód w umniejszeniu targów dla téj przyczyny od mieszczanów i kupców miasta Torunia, non sterilem tylko nad prześw. prowincyą pruską, signanter nad pomienioném miastem Toruniem pokazując compassionem, z tém się oświadczamy, iż jako tylko prześw. prowincya pruska pro præsidio et functione privilegiorum et libertatum suarum arripet sposób, na jaki my ochotnie consentimus i jako właśni téj prowincyi indigenæ, onże amplecti, manutenere et si necessitas id exiget, forti manu defendere przyrzekamy. — Datum die 15 Martii 1717.

Józef Kretkowski, marszałek województw kujawskich.

159.

1717. September, 9.

Radziej. grodz. Relation. 14a f. 209v.

308. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post festum sancti Matthaei apostoli proxima (September, 22), anno Domini 1717. Obtulit nobilis Albertus Garbowski.

My rady, dygnitarze i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego na sejmik deputacki lege publica ustanowiony die 9 Septembris na miejsce zwyczajne do Radziejowa zgromadzeni. Nie chcąc zasłużonego in deservitis stipendiis już toties per sancita województw naszych deklarowanych damnifikować i owszem godne jego czyny zachęcając ad ulteriores patriæ usus, præmiando: reparacya trybunału skarbowego konfederowanej rzeczyp. w Krasnymstawie die 12 Septembris in anno elapso 1716 ekspedyowanego do województw naszych, in antecessum do w. jmp. Stanisława Leduchowskiego podkomorzego krzemienieckiego, marszałka natenczas generalnego,—konfederacyą stanów rzeczyp. pro rato et grato przyjmujemy,—aby skutek swój wzięła, præsentī cavemus laudo, oraz asygnacye in virtute dyspozycyi trybunału skarbowego na ćwierci krasnostawskie do województw naszych wydane aprobujemy i aby onym zadosyć się stało niniejszą uchwałą naszą przyrzekamy, salvīs nihilominus conflagratis et desertis circa revisionem ichm. pp. komisarzy remonstratis. Mając przytém wzgląd na godne w rzeczyp. zasługi pomienionego w. jmp. Leduchowskiego podkomorzego krzemienieckiego, marszałka zakończonej konfederacyi tarnogrodzkiej, a potém sejmowego, integra fide et infracto animo circa curam pospolitego et restitutam perturbatam reip. quietem świadczonych, lubo strat, prac swoich circa bonum publicum przez konstytucyą sejmu blisko przeszłego ma sobie deklarowaną quantitate: temuż jmp. podkomorzemu in vim largitionis certum quantum przez deklaracye komisji skarbowej postępujemy, aprobujemy, nieodmienną in cordibus civium zakładając życziwość.

Jmp. Stanisław Zagórski komornik ziemski inowłocławski, sędzia grodzki radziejowski w ojczyźnie i województwie zasłużony, którego probata in rebus agendis fides et dexteritas szczególniej po nas requirit rezolucyi, aby tot annis cum exspectatione zostając, w swojej od woje-

wództw nie osychał asygnacyi: oneż i teraz aprobujemy, upraszając jmp. marszałka terażniejszego, aby do ichm. pp. poborców temuż wydać raczył asygnacyą; za której odebraniem ichm. pp. poborców afektem naszym obstringimus, aby po tak długiej ekspektatywie mógł sum contingens odebrać. Interes jmp. Jabłonowskiego chorążego w. koronnego względem zasług od województwa brzeskiego kujawskiego pretendowanych manutenemus i aby wypłacone były, jmp. marszałkowi koła naszego asygnacyą dać zlecamy. Niepomału województwa nasze zatrwożyła relacya ichm. pp. komisarzy województw naszych na trybunał skarbowy komisji radomskiej uproszonych, jakoby ćwierci, podhajecka 1706, deklaracya trybunału skarbowego majowa 1706 i takaż druga 1707 stante hostilitate et ingruentia varii autoramenti ludzi et per consequens ruiny w województwach naszych nie mogły być ullatenus uspokojone: ichm. pp. komisarze ore publico instabunt do izby komisarskiej, aby jako ćwierć podhajecka declaratione komisji generalnej zniesiona, tak i te dwie 1706 i 1707 stante publica hostilitate stanowiące et ratione publicæ calamitatis, osobliwie w województwach naszych grassantis, przyjęte nie były. Ponieważ wojska rzeczyp. ex ratione deservitorum stipendiorum do województw i całej rzeczyp. non attentis prætensionibus, które rzeczyp. passa, do nich zakładają, aby te wszelkie szkody i pretensye, które rzeczyp. i województwo ma do ichm. pp. wojskowych, impune nie poszły: ichm. pp. obywatelów naszych præsentī laudo præcavemus, aby w powiatach do grodów, gdzie fortuny swoje mają, szkód wszelkich przez wojska, stante hac ingruentia et hostilitate, poczynionych registra podawali, podane juramentis lub per nobiles possessionatos lub téż posesorów panów komprobowali i wyjęte authentice na komisją radomską przysłał jmp. instygatorowi województw ad remonstrandas easdem prætensiones oddali.

Opactwo koronowskie i z miastem Koronowem jako przeszłą uchwałą naszą od połowy łanowego uwolniliśmy, tak præsentī laudo uwalniamy i aby przez asygnacyą jmp. poborcy inowłocławskiego do zupełnej płacy non involvatur, præsentī laudo mieć chcemy. Wsie w taryfie 1706 położone przez ichm. pp. poborców, a teraz znajdujące się w osiadłościach należytych, aby według deklaracyi trybunału koronnego modo et forma præscripta indukowane były, żeby na przyszłej kadencyi trybunału radomskiego skarb koronny alleviationem z tego uczynił decesu. Ponieważ ichm. pp. komisarze województw naszych sufficientissime condigne gestæ provinciæ w trybunale radomskim w in-

teresach województw relacją uczynili: tedy przy podziękowaniu publico jmp. marszałka koła naszego in recompensam fatygi ichmościów nieśmiertelną w sercach naszych zapisujemy wdzięczność, upraszając ichmościów, aby na przyszłej komisji pari studio interesa województw promowować i utrzymywać raczyli; w rekompensę ekspensy kosztów w województwie brzeskiem kujawskiem jmp. Aleksandrowi Magnuskiemu sędziemu ziemi gostyński, w inowłocławski jmp. Aleksandrowi Wolskiemu sędziemu grodzkiemu bydgoskiemu komisarzom obranym, czopowe in anno 1718 a prima Januarii w tymże roku zaczynające się i przez cały rok kontynuujące się, naznaczamy, aby toż czopowe in viales sobie z miast i miasteczek odebrali. Z tego zaś czopowego jmp. Wojciechowi Sokołowskiemu instygatorowi województw tynfów pięćset, to jest, z województwa brzeskiego trzysta, z inowłocławskiego dwieście, ichm. pp. regentom każdemu po złotych sto od suscepty i ekstraktów injuriatorum ichm. pp. komisarze, recompensando ich prace, naznaczają.

Niepomału angunt nas przez skarb dotąd na cłach i komorach pretendowane krzywdy, do (od?) których aby desistat jmp. podskarbi wielki koronny, ichm. pp. komisarze ore publico upraszać będą i to exponent jmp. podskarbiemu, ut det rationem wybranych 47,000 złotych według asygnacyi łabińskiej na regiment królowej jejmości. Zapatrując się na wielką dezolacją miasta jkr. mci Radziejowa, jemuż połowę podatku łanowego i szeleżnego praesenti laudo kondonujemy, obstringendo jmp. komisarza województwa brzeskiego, aby onych gravare nie raczył. Donosi jmp. żupnik województw naszych ex munere officii sui, że przy częstiej rekwizycyi skarb koronny i jmp. Blumental administrator ekonomii samborskiej w wydaniu soli suchedniowej podług deklaracyi jkr. mci i zgody z jw. jmp. podskarbin koronnym przez ichm. pp. posłów naszych postanowionęj i zawartęj na województwa nasze zatrzymanęj i przychodzącęj, contumaciter sese sistunt et lex ipsa okrom deklaracyi i zgody positiva disponit, gdyż to sól słodzić amaritudine(m) civium, które nas dotychczas pressere(?) zwykła i jest pretium do podatkowania, aby z najpierwszych defluacyj była wydana. Więc communi voto, zabiegając praemissæ renitentiae, ponieważ na dybowskim, nieszawskim sól znajduje się składach, terażniejszą uchwałą naszą postanawiamy i oraz do odebrania quantitatis soli na województwa przychodzącęj za komisarzów ichm. pp. Ruskowskiego brzeskiego kujawskiego i jmp. Antoniego Zboińskiego dobrzyńskiego podstolich uprosieliśmy, dając ichmościom zupełną moc do odebrania téjże soli i oddania do dystrybuty jmp. żup-

nikowi, który to jmp. żupnik dnia dzisiejszego tę dystrybutę kazawszy przywołać i rozgłosiwszy ją in tempore zasieść, według taryfy grzywny odebrawszy, według dawnego zwyczaju rozdać nam civibus województw i grzywny skarbowi zupełnie zapłacić powinien będzie, gdzie dla przedszego odebrania sami osobami naszymi nemine excepto na dzień naznaczony tymże ichm. pp. komisarzom i jmp. żupnikowi na miejscu ogłoszonem asystować przyrzekamy ac omnem evictionem, jezeliby aliqua od kogo moveri miała intuitu téj soli actio, tymże ichmościom cavemus i ewinkować in quovis foro terażniejszą uchwałą naszą zapisujemy się.

Jan Zakrzewski cześnik brzeski kujawski, marszałek województw kujawskich, m. p. (L. S.).

160.

1718. September, 13.

Radziej. grodzka Relation. 13b f. 789.

309. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia pridie festi Exaltationis sanctae Crucis (September, 15), anno Domini 1718. — Obtulit nobilis Stephanus Wasilewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego i inowłocławskiego kujawskich zjechawszy się na sejmik deputacki pro solita die lege publica naznaczony w Radziejowie. Nie bez żalu ciężkiego jako ex occasione zerwania z uniwersału jkr. mci, p. n. m., jednego sejmiku poselskiego, drugiego deputackiego, który ibidem, sistentes justitiam lacrimis pro solatio kontentując, disponit nas gospodarski in crastino naznaczony, ad avertendam tempestatem do rozporządzenia in laribus nostris goszczących, w których exoticus miles metam sojuszu przez traktat postanowionego excedens, po ogłoszonem publica fama wyprowadzeniu przez deklaracyą jo. księżcia jmc. Dołhorkiego posła pełnomocnego j. carskiego wieliczeństwa, suum velle constituit duraque dat et imperat: dlaczego tantum sensum doloris nostri exprimendo jkr. mci, p. n. m., uprosieliśmy ww. ichm. pp. Bartłomieja Głębockiego stolnika inowłocławskiego, Joachima Modlińskiego żupnika województw naszych kujawskich, aby nietylko cum deferendis inju-

riis majestatów pana naszego jkr. mości pospieszali, ale też summam læsionem od w. jmp. barona Blumentala, który ad iniquam delationem impie relationis p. Kenera komisarza skarbu koronnego, jakoby województwa nasze miały violenta attentare media w należytej sobie satisfakcyi vigore juris w oddaniu soli przez lat kilka zatrzymanych. Więc że tanta subsecuta circumscriptio læsusque honor województw naszych z okazji p. Kenera, upraszać będą ichm. pp. posłowie jako jkr. mei, p. n. m., circa oscula ojcowskich stóp super delatorem pœnas, ut innocui non arguantur de peccato exemplares, tak jw. jmp. podskarbiego koronnego, aby prælenimendo (pro linimento?) doloris województw naszych, od skarbu koronnego relegowawszy, pro tanto ausu et circumscriptioe województw naszych, przykładem innych depredatorów puniatur pœna.

Księgi ziemskie aby ichm. pp. officiales in tuto loco deponowali et conservationem omnem obmyśleli, tak w województwie brzeskiem ichm. officiales brzescy ziemscy, w inowrocławskim inowrocławscy comportent do grodu, obligantur. Depaktacya w grodach—ichm. pp. starostowie injungent ichmościom quisque officialibus suis, aby ad tabulam taksa napisana była ekstraktu more solito pisanego i suscepty.

Na poselstwo do księżęcia jmcí Replina circa instantias ichmościów braci, ut succurrant malis, w żadną nie wdawając dyspozycyą, uprosiliśmy ichm. pp. Pawła Wolskiego podwojewodzkiego inowrocławskiego, Jakóba Koleczyńskiego podczaszyca inowrocławskiego, aby ichm. księżęciu jmcí Replinowi remonstrowali sojusz z carem jegomością zawarty oraz i deklaracyą przez posła pełnomocnego księżęcia jmcí Dolhorukiego, że vim leges et fortunæ nostræ non debebantur pati, w czym ichm. pp. posłowie solicitabunt księżęcia jmcí Replina, ut manuteneat traktata contenta sojuszu.

A że ichm. pp. komisarze na komisją radomską uproszeni bene gestam egerunt usługi provinciam, od województw naszych przy winném ichmość. podziękowaniu in pectoribus nostris zapisują obligacyą. Obligantur ichm. pp. starostowie, aby jeden trinitatem personarum obsequii sui w grodach non exequatur in posterum z ichmościów oficyalistów grodzkich.

Responsy na listy jmp. marszałkowi koła naszego zlecamy.

Supliki od miast wszystkich zdezelowanych acceptantur, uważając ich dezolacye in futurum czopowe a prima Januarii zaczynające się anni 1719 (znosimy?) cum ea conditione, aby województwa tak brzeskiego jako i inowrocławskiego widoma była ich reparacya. Miastu zaś Bydgoszczy na

reparacyą ratusza in commodum sądów grodzkich, na trzy lata po sobie idących a prima Januarii anni 1719 ad 22 od czopowego libertujemy.— Miasto Strzelno i jmcí ks. proboszczowi strzelińskiemu ad reparationem murów tak kościoła jako i konwentu, inhærendo anteriori laudo antecessorowi terażniejszego jmcí ks. proboszcza donatywa była, moderno jmcí ks. Wolskiemu proboszczowi strzelińskiemu zgodnym sensum et unanimi votorum zdaniem jednoroczne czopowe obadwa przeświecne województwa konferują.—OO. Franciszkanom konwentu radziejowskiego na poprawę dachów anteriori laudo z obudwu województw konferowane złotych sto i to z czopowego na przyszłym, da Bóg, sejmiku relationis wypłacić ichmość. declaratur i asygnacye wydane approbantur.

Miasta, miasteczka in genere wszystkie tak brzeskiego jako i inowrocławskiego województw na sejmik, da Bóg, relationis ze wszystkimi rachunkami czopowego i szeleżnego moderno laudo stringuntur sub amissione od województw łaski.

Na lampę do Jeruzalem do przyszłego sejmiku relationis uchwały suspenditur. Konflagraty, dezerty in genere omnes circa legem publicam conservando, osobliwie jmp. Dadźboga Niemojewskiego sędzica ziemskiego inowrocławskiego konflagratę circa beneficium legis dobra Ciechocinek, Wołuszyce (Wołuszewo?) i Słońsk anterioris laudi Radziejoviensis anni 1691 et circa decretum izby komisarzkiej województwa inowrocławskiego anni 1693 et circa juramentum dóbr tych præstitum approbando, konserwujemy.—Jmp. żupnikowi województw naszych omnis evictio declaratur intuitu ratione soli zabrania, o którą sprawa w trybunale agitur.

Conflagrata karczma służewska titulo novæ erectionis w taryfę wprowadzona, vulgo prædium Słuzeviense circa juramentum et legem conservatur et libertatur, oppidum vero Służewo podatek wszelki comportare powinno.

Jmp. Rojewskiemu pogorzalcowi declaratur województwa z przyszłej kurencyi czopowego złotych 200, dico dwieście.

Czamanin, Swieszewy dla ciężkiej konflagraty i gradowizny pro insolubili podatku łanowego moderno laudo censentur.

Ichm. pp. poborców et eorum consolationem do przyszłego odkładamy sejmiku relationis.

Jmp. Sokołowskiemu komornikowi brzeskiemu z czopowego declaratur konsolacya i na przyszłym, da Bóg, sejmiku relationis obmyślana.

Batalion jw. jmp. marszałka koronnego nadwornego, jakoteż jmp. kasztelana brzeskiego batalion w zapłaceniu krasnostawskiej ćwierci, salva recompensatione krzywd poczynionych, do przyszłego odkładamy sejmiku et satisfactionem prætendentibus

Jmp. kapitanowi Dąbskiemu za doświadczoną odwagę na przyszłym, da Bóg, sejmiku declaratur konsolacya.

Jmp. Słubickiemu łowczemu inowłocławskiemu in supplementum tak ciężkiej ruiny præsentis laudo z czopowego w województwie brzeskiem złotych 500, dico pięćset, ex currentia ejus, to jest, przyszłego kondonują i deklarują województwa.

Jmp. Franciszkowi Wolskiemu deputatowi jmp. kasztelana wojnickiego jmp. poborca tenetur na retenta wydać delatę.

Chorągwiom jmp. Aleksewicza młodszego, jmp. Popławskiego, jmp. Smola, jmp. Noreberskiego na złotych 3,000 anni 1717, 27 Septembris i wszystkim pp. wojskowym asygnataryuszom ćwierci krasnostawskich retenta, aby według konstytucyi praw i dekretów, assumendo officiosam super renitentes executionem, repetant et exequantur, præsentis laudo injungitur, salvis conflagratis et desertis w podatku łanowym.

Księgi podkomorskie aby były każdego województwa do swego ziemstwa oddane i komportowane, to jest, brzeskie do brzeskiego, inowłocławskie do inowłocławskiego.

Opactwo koronowskie do przyszłego w podatkowaniu rachunku sejmiku suspenditur.

Protokół komisyj województwa inowłocławskiego ichm. pp. successores niegdy jmp. Koleczyńskiego podczaszego do grodu salva consolatione tenentur (dostarczyć?).

Ichm. pp. regenci grodczy in genere omnes w województwach brzeskiem i inowłocławskiem po wszystkich grodach ex multis rationibus et considerationibus aby byli przysiężni, ichm. pp. posłom, da Bóg, na przyszłym przedsejmowym sejmiku circumscribentur i ta propozycja do przyszłego odkłada się poselskiego sejmiku. — Działo się w Radziejowie nazajutrz po rozerwanym sejmiku deputackim na sejmiku gospodarskim in vilia s. Crucis, to jest, 13 Septembris, a skończonym w dzień Podwyższenia ś. Krzyża, anno Domini 1718.

Franciszek Maciej z Wielkiego Jarnowa Jarnowski, łowczy brzeski kujawski, marszałek brzeskiego inowłocławskiego województw kujawskich, manu propria.

161.

1718. September, 30.

Radziej. grodzka Relation, 13b f. 798.

310. [Instructio pro comitiis Grodn. data.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta in crastino festi sancti Michaelis archangeli (September, 30), anno Domini 1718. — Obtulit generosus Mathias Janowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw po nieszczęśliwie zerwanym sejmiku z pierwszego uniwersału najj. kr. jm., p. n. m., na sejmik przedsejmowy wydanym zjachawszy się w dzień 30 miesiąca września w roku terażniejszym 1718 na miejsce zwyczajne do Radziejowa. Stosując się do instrukcyi in antecessum przez w. posła przysłanej i we wszystkiem do niej akomodując, uprosiliśmy de medio nostri ichm. pp. posłów niżej w instrukcyi wyrażonych na sejm do Grodna; instrukcyą w kole naszym umówioną i zgodnie postanowioną podpisać, do grodu podać jmp. marszałkowi koła naszego zleciliśmy, której to instrukcyi tenor jest taki.

Instrukcyą ww. ichm. pp.: Andrzejowi Głębockiemu staroście brzeskiemu kujawskiemu, Ludwikowi Boruckiemu staroście gnieźnieńskiemu i podczaszemu brzeskiemu kujawskiemu z brzeskiego kujawskiego, Franciszkowi Moszczeńskiemu podkomorzemu inowłocławskiemu, Antoniemu Dąbskiemu kasztelanowi brzeskiemu kujawskiemu z inowłocławskiego województw posłom wolnymi głosami obranym, z sejmiku dnia 30 miesiąca września w roku 1718 na miejscu zwyczajnem w Radziejowie dana.

W świeżej mając pamięci gravissimas calamitates, któremi jako cała rzeczp. tak i nasze województwa bez odpoczynku vexabantur, wszystkie bowiem największe nieszczęśliwości tanquam conspirationem sapientes na nas się były zwały, że w codziennych opresyach prawie jęcząc, już był prosperis rebus locus ereptus, dira omnia, qua veniant habebant, własnym i krwawym potem zapracowanego chleba ubogi ziemianin zażyć swobodnie i bezpiecznie nie mógł, kiedy nie sam tylko

nieprzyjacieli, ale też et auxiliares copiae własnych ad societatem, imo ad nauseam wygód pretendując, ultimum wydzierali alimentum; napatrzylismy się jako audax ferocia tychże wojsk z forturi, imienia, które æquiparatur vitæ gwałtownym et vix humano modo obnażać się nas nauczyła, wymyślnie coraz et nocituros prætextus reip. sobie formując jeszcze dotychczas atakować nie przestaje. Doświadczyliśmy codzienną eksperyencyą, że postronne interesa, którym barziej zdamy się obedi-re niżeli conservationi boni publici, o naszym chlebie do pożądanego skutku z ukontentowaniem własnem wyrobione nam w rekompensę samę ledwie wytrzymałą ruinę et abominabilem zostawili depopulationem, widząc nas niezgodnych, niegotowych. Więc kiedy po części wielkiej za osobliwem jkr. mci, p. n. m., staraniem mala ultimum minantia interitum są uprzętnione i rzeczyp. ad pristinam status formam zda się powracać, aby te wszystkie infortunia, które premebant remp. nie wracały się i insze aby nie następowały, do formowania spólnej, zdrowej rady z stanami rzeczyp. na sejmie grodzińskim tymże communi assensu obranym de medio nostri ww. ichm. pp. posłom zlecamy, aby nietylko internam, ale też et externam tranquillitatem wyrabiali. Których obli-gujemy, aby najj. kr. jmci, p. n. m., pro paterna cura et sollicitudine, ut bene fiat patriæ świadczone, powinne circa subjectionem fidelitatis jako najunieższe oddali podziękowanie, exorando, aby dalszego starania swego nie ubliżał, continuando rezydencyą swoją w polskich granicach; także jo. księciu jmci prymasowi pro indefessa cura około dobra pospolitego, oraz jw. jmci ks. biskupowi kujawskiemu pasterzowi województw naszych, że ex hac naufraga przez zawarty traktat zniszczoną ojczyznę wyprowadził tempestate. Nie przepomnią jw. pp. obojga narodów hetmanom, że atlanteis dotychczas viribus wspierali i wspierają ojczyznę, tudzież jw. ichm. pp. ministrom, którzy zdrową umacniają radą, winnego uczynić od województw naszych podziękowania i aby in ulteriori cursu non desistant, upraszać będą ichm. pp. posłowie.

A że interna et externa securitas provideri w ojczyźnie naszej powinna, aby w regularnej i punktualnej płacy novella reassumatur constitutio, eo adjecto et præcustodito, aby w przyszłej konstytucyi, in quali numero żołnierz renitentes w wypłaceniu podatku egzekwować powinien będzie i oraz coæquatio prowincyi małopolskiej z prowincyą naszą wielkopolską w podatkowaniu subsequatur, ponieważ novella constitutione prowincya wielkopolska to sobie præcavit.

Sądy ex duobus ordinibus, to jest, senatorio et equestri złożone auctoritatem sądów sejmowych mające, traktatem warszawskim naznaczone i sejmem immediate przeszłym aprobowane, jeżeli będzie de necessitate, aby præscriptis gradibus reassumantur, ichm. pp. posłowie instabunt i jeżeli kto ex civibus znalesćby się miał excessivus contra statum, aby ichm. pp. instygatorowie obojga narodów do tychże sądów actionem instituant.

A ponieważ jura municipalia terrarum Prussiae, tudzież rescripta antecesorów jkr. mci incolis Prussiae respektem ekscypcyi od ceł rzeczyp. fordańskiego, brodnickiego i inszych dane, pro bene placito terażniejszego jw. jmp. podskarbiego koronnego cum summo gravamine województw kujawskich interpretentur: tedy aby też same prawa o pomienionych cłach, aby rzetelniej przez sejm terażniejszy eksplikowane i objaśnione były, omni posse studio et sollicitudine ichm. pp. posłowie efficient, oraz aby w jmp. podskarbi wielki koronny plebejos ab administratione skarbu amoveat, a na ich miejsce ślachtę possessionatos substituat; których oficyalistów tylka liczba (aby?) była, bez której ullatenus obejść się nie może dla mniejszej ze skarbu ekspensy, seriam ichm. pp. posłowie navabunt operam.

A że osoby cudzoziemskie ani posesyi, ani indygenatu nie mające præferuntur do kontrahencyi żup i ceł cum præjudicio ślachty i ciż extranei nietylko prowencyi ze skarbu województwom nie oddają, ale jeszcze fictis criminibus przed majestatem jkr. mci, p. n. m., insimulantur, jakoto jmp. Blumental innocuos województw naszych cives sinistre udał, jakoby skład solny dybowski vi et violenter naszedszy z działami, z których i jednego z arsenału kujawskiego na tę potrzebę nie wywieziono, sól wszystkę in usum et rapinam obrócić mieli: przeto aby kancelarya jkr. mci mitiori stilo utatur, aby jkr. mość przykazał, suplikować będą, a jmp. Blumental ut amoveatur a contractu i pro famoso libello pœnas talionis luat.—Konstytucye de pluralitate votorum że w niektórych województwach non observantur, tak dalece, że po głosach senatorskich, urzędniczych i ślacheckich kontradykcyje a malevolis personis zachodzące totum actum invalidare i dobro pospolite in omnibus subselliis labefactare usiłują: tedy aby też pluralitas meliori na potém observantia ekspedyowana była, ichm. pp. posłowie omni meliori modo providebunt.

Traktat z wojskiem respektem zaległych ćwierci i oraz pretensyj do tegoż wojska ratione poczynionych transmarsami, konsystencyami,

różnemi egzakcyami exquisito vario contributionum genere rzeczyp. szkód aby mutuatim nie wchodząc in profundas probationes et investigationes, rzeczyp. swoje krzywdy, wojsko swoje zapłatę indulgeant et oblivioni cuncta tradantur, zalecamy.

O ewakuacją wojsk cara jmei serio instabunt i do obrania marszałka nie przystępując, póki actualis z państw rzeczyp. i w. ks. litewskiego nie nastąpi evacuatio i że teraz też wojska po zawartym z Koroną szwedzką, jako publiczny exstat ogłos, traktacie, po państwach jkr. meci transmarsami naprzykrzają się przeciwko postanowionemu sojuszowi, aby te szkody były nadgrozone, promowować usilnie będą ichm. pp. posłowie.

Senatus consilia, skrypt ad archivum, instrumenta legacyi ad exteros aby czytane były i żeby do każdego punktu ichm. pp. posłom, w czym ex orbita wypadło, przemówić się godziło. Ci ichmośc., którzy legacye ad exteros odprawiali, aby przysięgli, jako nie sobie więcej nad instrukcją nie pozwalali i na potem według dawnych praw, zachodząc ekstraordinaryjnym ze skarbu rzeczyp. largicyom i ekpensom, wszelkie legacye ichmośc. opaci ad exteros odprawowali. Tudzież aby się senatus consilia in materias status nie wdawały, pluralitatem in votis utrzymując i nad sto tysięcy in urgenti necessitate reip. na ekspensy nie dyspensowali się, promovebunt. Dystrybuta ministeriorum, buław obojga narodów secundum praescriptam legem aby wakujące na sejmie konferowane były et assensus z pieczęci mniejszej na większą, z laski nadwornej koronnej wielką non transgrediantur suos gradus, to sedulo promowować będą.

A że się generałów tak w koronnym jak w. ks. litewskiego wojsku zagęściło i na sztaby znaczna wychodzi ekspensa, więc aby w infanteryi jeden generał lejtnant, drugi generał major, także i w kawaleryi tyleż i piąty generał artyleryi; (aby więcej?) nie zawierało się w kompucie tego wojska. Na artyleryą zaś jako na ekonomiczną ekspensę secundum pacta conventa i następujących potem sejmów mentem aby jkr. mość dwa starostwa najinratniejsze pro provisione konferować raczył z obudwu prowincyj po jednemu. Jmp. Fleming jako feldmarszałek wojsk saskich aby do komendy wojsk rzeczyp. nie wdawał się.

Zagęszczona dyspozycya szarż wojskowych bez rekomendacyi ichm. pp. hetmanów ignobilibus częstokroć et impossessionatis personis przeciwko konstytucyi anni 1665, która takowa jest: „warujemy, co in perpetuum wszystkim stanom rzeczyp. mieć chcemy, iż z kancelaryj naszych li-

sty przypowiedne na chorągwie woluntarskie wydawnane nigdy nie będą bez konsensu rzeczyp., na pieniężne zaś chorągwie tak jezdne jako i piesze polskiego i cudzoziemskiego zaciągu tylko tym, którzyby byli ślachećkami nam od hetmanów naszych zaleceni et docerent de reali possessione, aby ludzie ukrzywdzeni mieli na czym wiolencyj, szkód, krzywd swoich dochodzić, gdyby je komu pod pretekstem chorągwi czynili. Więc aby i ta konstytucya reassumatur cum cautione, aby napotem za rekomendacją ichm. pp. hetmanów possessionatis et nobilebus chorągwie i szarże rozdawane były i żeby komput wojska z ichm. pany hetmanami był formowany według dawnych praw i zwyczajów. A że wszystkie narody własnym językiem egzercytują wojska swoje, więc upraszać będą ichm. pp. posłowie, aby ad executionem przywieść ten chwalebny zwyczaj inszych narodów i w naszym wojsku, żeby regimenty cudzoziemskiego autoramentu w służbie rzeczyp. zostające polskim językiem egzercytowały się i wszystkie egzercycya patrio idiomate czynili.

Na żadne nobilitacye, indygenaty in derogationem stanu ślacheckiego cudzoziemców ichm. pp. posłowie nie pozwolą.

Trybunału koronnego korekturę circa abbreviationem regestrów zalecają speciali titulo województwa nasze.

Duchowieństwo, nie obserwując praw, że się wdaje o dziesięciny i czynsze in disjudicationem i ekskomuniki z obrazą boską invaluere, aby in posterum nie wdawały się juxta praescriptiones ecclesiasticas kilka konstytucyami opisane, które ut reassumantur i z sądu swego ad forum competens do ziemstwa, grodu, naostatek trybunału koronnego sprawy odsełali; to się ma rozumieć o dziesięcinach pieniężnych kwitami dawnymi stwierdzonych. In jura patronatus żeby ani nuncyatura, ani Rzym sese non involvantur, instabunt ichm. pp. posłowie.

Przewielebne panny zakonne trzebnickie aby przy prawach swoich dawnych i zwyczajach inviolabiliter utrzymywane były, starać się będą ichm. pp. posłowie o osobliwą jkr. meci do dworu wiedeńskiego interpozycją.

Reskrypt jkr. meci służący ichm. pp. dysydemtom aby był skasowany, ponieważ extra mentem stanów rzeczyp. wszedł in volumen legum. Żydzi także aby po wsiach ziemskich, dopieroż duchownych nie byli konserwowani, ale in loca consueta et juribus sibi concessa ut redeant, instabunt.

O koekwacyi monety i wyprowadzeniu mennicy bydgoskiej z stanami rzeczyp. zaradzić ichm. pp. posłowie tenebuntur.

Miasto Bydgoszcz ponieważ ob continuas incursiones wojsk, stante moderna calamitate zrujnowane jest, że miejscami tylko, a prawie po większej części rudera representatur, instabunt ichm. pp. posłowie do stanów rzeczyp., aby zważywszy tantam ruinam, od podatków wszelkich lub też hyberny na który rok uwolnione było i żeby przy prawach swoich a nullis personis impediti zostawali.

Najpryncypalniejsze bacząc do pożądanego pokoju obstaculum, wojnę z Koroną szwedzką jeszcze nieuprzętnioną, dla której nieuspokojonej nihil prosperi zakończyć się może, suplikować ichm. pp. posłowie gorąco będą, aby jkr. mość, p. n. m., jak najbliższe brać przed się raczył szrodki, któreby mogły wojnę tę zakończyć sine ullo praëjudicio juriū cardinalium et avulsione provinciarum ad remp. należących.

Ponieważ mamy ab experientia, jak wiele szkód i straty ma rzeczyp. przez ichm. pp. komisarzów do różnych traktatów deputowanych prewarykacyą, którzy turpissima coniventia więcej a rep. alienarunt, niżeli hostilibus armis adimi mogło: przeto aby nova lege opisana była ichmościów sphaera agendi i obowiązek sub amissione fortun, honorów, aby et in futurum do zachodzących z kimkolwiek traktatów przyśli komisarze na żadne nie pozwalali avulsa, na co osobliwą juramenti rota przysięgać mają, serio promoverere obligowani są ichm. pp. posłowie.

Ratione przyznania regii tituli dworowi berlińskiemu, aby scrupulosissime tę materyą ichm. pp. posłowie trzymali et cum tota rep. około tej materyi ineant modos adæquatos.

Na wykupienie klejnotów rzeczyp. i territorii Elbinensis reassumatur konstytucya lubelska.

Dość bliskie zachodzi w terażniejszych konjunkturach niebezpieczeństwo alienacyi a rep. albo sub novum feudum oddania księstwa kurlandzkiego, przeto reasumpcyą konstytucyi anni 1689 jest potrzebna, która jest taka titulo „O księstwie kurlandzkim,“ gdzieby deficiente stirpe księcia kurlandzkiego Gotarda i synów jego dzisiejszych Fryderyka i Wilhelma kurlandzka ziemia przypadła, do obudwu narodów a państw naszych spólnie przyłączona być ma, równością taką jako jest o ziemi inflandzkiej wyżej napisana. Omni zelo promować będą ichm. pp. posłowie, aby deficiente stirpe książąt kurlandzkich pomienione księstwo kurlandzkie i semigalskie do obudwu narodów a państw tej rzeczyp. spólnie przyłączone było taką ordynacyą, jaka o Inflantach postanowiona i żeby król jegomość in casum sterilis decessus księcia jegomości kurlandzkiego nikomu inszemu novam investituram nie po-

zwał; jeżeliby zaś prywatnie sine scitu et consensu ordinum w tej mierze takowe tranzakcyje zaszły, te aby skasowane były, starać się będą.

Że w sojuszu z carem jmcia mamy obwarowany punkt, iż Inflanty, skoro tylko victricibus armis cara jmcie ręku porwaneby były, z rąk szwedzkich ad corpus rzeczyp. restitui powinny, zaczęm hoc in puncto communi zelo urgendam satisfactionem zalecamy ichm. posłom, aby et in aliis punctis w sojuszach wyrażonych dotrzymywać raczył car jmość rzeczyp.

Kompozycya niedawna miasta Gdańska względem wyprawienia fregat z carem jmcia jako vi armorum extorsa tak aby nie miała satisfakcyi a statibus.

Prymacyalna godność jo. księcia jmcie arcybiskupa gnieźnieńskiego dawnemi uprzywilejowana prawami, aby była in suo robore na zawsze zachowana i we wszelkich konjunkturach rzeczyp. utatur jure suo.

Sprawa biskupstwa piltyńskiego alias kuromskiego aby finaliter w sądach relacyjnych zakończona była i w czémkolwiek contra decreta anteriora et jura majestatis ac reip. deviatum, tudzież contra formulam regiminis od komisarzów rzeczyp. anno 1717 constitutam, także przeciwko dekretowi jkr. mci Władysława czwartego anno 1644 feria quinta post dominicam Passionis exorbitatum, żeby to było skasowano, urgebunt ichm. pp. posłowie.

Posłowie cudzoziemscy osobliwie orientalni nie powinni ex ratione status przez całą Polskę być prowadzeni do audyencyi i nad dawne zwyczaje a to dlatego, żeby kraju nie spenetrowali: aby napotém tego nie bywało, promovebunt ichm. pp. posłowie. Dwie porcyje, które pp. oficyerowie cudzoziemscy od każdej chorągwi wytrącają quasi do artyleryi, a to nie dochodzi, aby ten abusus był circumscriptus; także podatek pogłównego żołnierskiego z krzywdą prostego żołnierza, aby był zniesiony, także impracticatus titulus w wojsku polskim aby był abrogowany inspicentem, na którego wychodzi na rok kilkadziesiąt tysięcy z porcyj żołnierskich, urgebunt ichm. pp. posłowie.

Godne i wielkie qua sago et toga merita senatora województw naszych jw. jmp. Andrzeja Dąbskiego kasztelana brzeskiego kujawskiego, aby kr. jmość, p. n. m., pane benemerentium praemiare nie przepomiąć raczył, solicytować prośbami swemi będą jkr. mość ichm. pp. posłowie. Zachodzi także concivium nostrorum interpozycya za jmp. Franciszkiem Tuchołką starostą jasinieckim, że jego wieś dziedziczna

Łowen nazwana radicitus ob farragine włók nietylko zrujnowana, ale dla solucyi kontrybucyi podatków z pomienionej wsi Łowenia z inniej obszerniej gdy enervatus substancyi, więc instabunt ichm. pp. posłowie do stanów rzeczyp, aby dyminucya w tej wsi Łoweniu włók nastąpić mogła.

Przy rachunkach jw. jmp. podskarbiego w. koronnego, aby per communicationem ichm. pp. posłowie przyjrzeni się in summis repetilibus.

Gwardya jkr. mci non excedat numerum dwunastu set ludzi, suplikować będą ichm. pp. posłowie, a tak drugi regiment na to miejsce lub dwa ukontentować mogą dobrze zasłużonych, a teraz skasowanych pułkowników i aby pod tąż gwardyą jako i regimentami tak królowej jėjności jako i królewicza jmei oficerami ślachta była.

Co wszystko activitati prudentiæ zalecając ww. ichm. pp. posłom, obligujemy sub fide, honore et conscientia, aby sobie nie więcej nad instrukcyą nie pozwalali, województwom dobrze i szczerze służyli.

Franciszek Michał Moszczeński podkomorzy inowłocławski, marszałek brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw. (L. S.)

162.

1720. September, 10.

Radziej. grodzka Relation. 15 f. 43.

311. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post festum Exaltationis sanctae Crucis Domini nostri Jesu Christi proxima (September, 18), anno Domini 1720. — Obtulit nobilis Joannes Dąbski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik po wczorajszym deputackim exitiali fato zakończonym, na dzień 10 miesiąca września roku Pańskiego 1720 do Radziejowa według dawnych zwyczajów dla dyspozycyi domowej postanowiony zgromadzeni. Po uczynionej ichm. pp. komisarzów na trybunał skarbowy radomski uproszonych doskonałej relacyi, chcąc positivam adimplere legem, tak przez sejmy jako i deklaracye tegoż trybunału skarbowego ad exsolvendam dwóch ćwierci anni 1712 i krasnostawskich dispositam et injunctam: tedy na uspokojenie ichm. pp. asygnataryuszów w reszcie pomienionych ćwierci po-

datek przeszłym sejmikiem szeleżnego juxta registra et tarifam anni 1681 et 1682 uchwalony praesenti laudo reasumujemy i aprobujemy, upraszając i zlecając jmp. marszałkowi koła naszego, tudzież pomienionym ichm. pp. komisarzom trybunału skarbowego obudwu województw, aby circa praesentiam ichm. pp. przeszłych egzaktorów województw naszych in virtute charakteru swego, zjachawszy się na dzień wtóry miesiąca grudnia w roku terażniejszym do Brześcia, rachunek z ichm. panami asygnataryuszami obudwu województw uczynili. Po którym uczynionym na resztę, jaka się pokaże ex calculo, pomienionym ichm. asygnataryuszom jmp. marszałek asygnacye na podatek tenże szeleżnego wyda i co supererit na asygnacye laudami przeszłemi przyznane, jakoto ww. ichm. pp.: Aleksandrowi Magnuskiemu sędziemu ziemskiemu gostyńskiemu in vim gratitudinis za funkcyą komisarstwa, także Janowi Zboży Radojewskiemu pisarzowi ziemskiemu brzeskiemu, Stanisławowi Zagórskiemu sędziemu grodzkiemu radziejowskiemu, tudzież jmei p. Stanisławowi Dzierżawskiemu w terażniejszym kole za pogorzel złotych 200, rachując z województwa każdego po złotych stu, sukcesorom nieboszczyka jmp. Wojciecha Góreckiego złotych sto dwadzieścia, jmp. Jerzmanowskiemu za pogorzel salvo calculo, jeżeli czego inante ichmość. nie wybrali, expediendo delaty, tenże jmp. marszałek wyda; ichmościom zaś pp. komisarzom trybunału skarbowego in activitate będącym podatek czopowego rocznego in vim expens ich z obudwu województw wybrać zlecamy. Do tego remanent w skarbie pruskim zaległy w województwie brzeskiem złotych 76, w inowłocławskim 56 ab actu sejmu traktatowego do odebrania tymże ichm. pp. komisarzom, ut æquali jako i przedtém gaudeant portione, przydajemy.

Interes jmp. Sokołowskiego regenta grodzkiego brzeskiego jmp. marszałkowi koła naszego, aby był z podatku szeleżnego uspokojony, zalecamy praevia calculatione, jeżeli czego ad rationem nie zabrał; tudzież i wszystkie generaliter asygnacye, które anterioribus laudis są deklarowane wypłacić injungimus. Ichm. pp. Prusinowskiego i Kołodzkiego przy dawnego podatku uchwale zachowujemy i do egzekucyi przywieść committimus salva praecustoditione, gdzieby się kwity ichmościów znalazły, ponieważ ten podatek na rok tylko jeden ichmościom jest pozwolony.

A gdy ostatniej defluitacyi soli jmp. administrator samborski wydać na województwa nasze recusat, do upomnienia się przy winnej obserwancyi o też sól do jw. jmp. podskarbiego w. koronnego, n. w. m.

pana, ww. ichm. pp. Jana Zboży Radojewskiego brzeskiego, Ignacego z Lubrańca Dąbskiego inowrocławskiego pisarzów ziemskich za posłów uprosiliśmy, obligując ichmościów, aby circa præsentiam jmp. żupnika województw naszych serio o tę się sól nam należącą upomnieli i oraz aby jako wielkiego ministra tegoż jw. jmp. podskarbiego w. koronnego, n. w. m. pana, upraszali, żeby do najjaśniejszego majestatu jkr. mci, p. n. m. suam interponat autoritatem, aby extranei et impossessionati amoveantur, tak od trzymywania ekonomij stołowych jkr. mci jako i wszelkich prowentów universæ reip., a aby terrigenæ et possessionati constituentur. Dunaj w województwie brzeskiem, quondam gościniec do dóbr wsi Ruszk należący w województwie i powiecie brzeskim leżący, także Kijow i Zagajewiczki w województwie inowrocławskiem zostające ab onere szelężnego ad præsens uwalniamy.

A ponieważ jw. jmp. Andrzej z Lubrańca Dąbski kasztelan brzeski kujawski, n. w. m. pan, z kontrahencyi na dwuletnie szelężne województwa brzeskiego w roku 1699 poczynając się, a w roku 1701 kończąc się doskonały uczynił rachunek: tedy tegoż jw. jmp. kasztelana brzeskiego kujawskiego z sumy 32,000 przez te dwie lecie provenientis præsenti laudo kwitujemy, a retenta do tego podatku nie podobierane wybierać i egzekwować hocce laudo concedimus et injungimus, salva satisfactione za funkcją poselską jw. jmp. kasztelanowi inowrocławskiemu w wyliczeniu półtora tysięcy złotych polskich przez tegoż jw. jmp. kasztelana brzeskiego præstanda. Kwit in anno 1715 sukcesorom nigdy w. jmp. Serafina Głębockiego podkomorzego brzeskiego kujawskiego w. jmp. Chryzostomowi Słubickiemu podsędkowi ziemskiemu brzeskiemu uchwałą województw naszych z podatku czopowego anteriori laudo przyznany i terazniejszém aprobujemy we wszytkiém, jako ten tam uczyniony przyznajemy. Którą to uchwałę i postanowienie nasze jmp. marszałkowi koła naszego podpisać i do akt grodzkich podać zlecamy.

Antoni W. z. L. Dąbski ł. p. m. w. k., m. p. (L. S.)

163.

1721. September, 16.

Radziej. grodz. Relation. 15 f. 143.

312. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta post festum sancti Matthæi apostoli proxima (September, 26), anno Domini 1721. Obtulit nobilis Stanislaus Chatkowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik dnia dzisiejszego prawem publiczném sejmu traktatowego naznaczony, na dzień 16 miesiąca września do Radziejowa na miejsce zwyczajne zgromadzeni. Ponieważ exitiali eventu sejmik deputacki dnia wczorajszego nie jest skutecznie zakończony, nie chcemy aby województwa nasze inconsulta bez domowego zostawały porządku, przeto, co należy ad internam województw naszych dispositionem, non intermittimus media. Mając pro primo objecto dawniejszych naszych sejmików sancita, które dotąd do skutku nieprzywiedzone, mianowicie rekompensując znaczne straty i usługę in publicum jmp. Jana Zboży Radojewskiego pisarza ziemskiego brzeskiego, lubo nie jest par meritis præmium, resztę należącą tak dawną niewypłaconą præsenti sancito jako najprędzej wypłacić injungimus, aby asygnacya z uchwalonego przeszłego szelężnego jmp. pisarzowi ziemskiemu brzeskiemu instantanee wydana była, obligujemy.

Odebrawszy od ichm. pp. komisarzy województw naszych na trybunał skarbowy radomski uproszonych sufficientem bene gestæ provincie relationem, przy winném podziękowaniu ichmościom upraszamy præsenti laudo tychże ichm. jmp. Jana Głębockiego sędziego ziemskiego brzeskiego z województwa tegoż i Aleksandra Wolskiego sędziego ziemskiego inowrocławskiego z województwa tegoż na trybunał skarbowy radomski komisarzy, naznaczając ichmościom na tamtę podróż z województw brzeskiego i inowrocławskiego kurencyą czopowego pro anno præterito za przeszłą funkcją i za przyszłą, za rok przyszły 1722, także i remanent skarbu pruskiego na województwa nasze przychozący ichmościom naznaczamy. Gdy zaś zachodzą justæ concivium nostrorum querimoniae, że podatku szelężnego przeszłemi uchwałami postanowionego ex ratione decesów przez spalanie karczmów i browa-

rów wypłacać nie mogą, więc *adhærendo legi publicæ de conflagratis sancitæ*, tych ichmościów, którym karczmy i browary *intra spatium* czterech lat pogorzały, żadnej w dobrach swoich *propinacyi* nie mieli, od podatku szelężnego *ad præsens* uwalniamy, osobliwie *jmp.* Ubysza *a solutione* podatku szelężnego dla znacznej dóbr jego pogorzeli i spustoszenia wsi Dębołęki, także i dobra Salno *funditus* zdezelowane uwalniamy, *in verificationem* których *et sufficientiorem probationem* decesu powinni będą ichmość. *possessores* pogorzele swoje *et carentiam propinationis juramentis coram officiis proprii districtus* evincere.

In supplementum zaś pomienionego decesu *ichm. pp.* posesorów dóbr *jkr. mci*, duchownych i ziemskich, karczem *novæ erectionis*, w których *propinatio* od początku przeszłej uchwały naszej w roku przeszłym 1720 postanowionej dawniejszych czasów *actualiter* była, *præsenti laudo ad solutionem* obligujemy, dla czego uprosieliśmy *jmp.* Jakóba Racięckiego, aby wszystkie karczmy *novæ locationis*, których w taryfie *anni* 1681 nie masz, teraz tak w województwie brzeskim kujawskim jako i w inowrocławskim do rejestru szelężnego indukował, wprzód *rekwirując* *ichm. pp.* posesorów, aby przez karczmarzów swoich lub administratorów *juramenta super realitatem quantitatis* wyszynkowanych beczek uczynieli; *in casu* zaś *renitentiae* dajemy *liberam facultatem*, aby do grodu *przypozywał et ad solutionem* *intra spatium* sześciu niedziel *adigat*. Który podatek *przyprowadziwszy* przez *juramenta*, *ad quantitatem* chorągwiom lekkim na 1,300 złotych na dopłacenie ćwierci krasnostawskich, do województwa brzeskiego do tychże karczem tegoż województwa *asygnacyą* wydać powinien będzie.

Na oddane listy w kole naszym od *joo. ichm. pp.* kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego, książęcia *jm.* Czartoryjskiego kawalera maltańskiego odpisać *competenter jmp.* marszałkowi koła naszego zlecamy.—A ponieważ *in elusionem* praw i dawnych zwyczajów *jmp.* Blumental administrator soli samborskiej *temere rebelliter* wydawanie województwom naszym *recusat soli* suchedniowej i trzy *defluitacye* województwom naszym zatrzymał, dla czego zlecamy *jmp.* marszałkowi koła naszego, aby uniwersał po miasteczkach województw naszych wydał, żeby przejeżdżających furmanów lub po sól lub z solą zatrzymywano i wendycyi soli tamowano, w czym *seriam et vigilem jmp.* żupnikowi województw naszych *curam injungimus*.

A że na *jmp.* Blumentala administratora ekonomii samborskiej od zniszczonego *per calamitates* miasta Bydgoszczy jest w kole naszym

doniesiona querimonia, że tenże *jmp.* administrator *depositoria soli samborskiej*, na gruncie miasta Bydgoszczy *lege publica* postanowione, *privata autoritate et temera praescriptione* na insze miejsca *contra omnem praxim* przenosi, przez co ostatni upadek miasta tego musiałby nastąpić: więc zlecamy *jmp.* marszałkowi koła naszego, aby do *jw. jmp.* podskarbiego w. koronnego napisał, żeby zakazał *jmp.* Blumentalowi *continuare hunc abusum*; także do *jmp.* starosty bydgoskiego, aby *jegomość impediatur* *haec violenta attentata* przez *jmp.* Blumentala *illicite praemeditata*. Mając podaną w kole naszym *oo.* Franciszkanów konwentu inowrocławskiego *suplikę* o wypłacenie *asygnacyi* *ś. p. jmp.* Janowi Trzebuchowskiemu *dawnemi laudami* *asygnacyą* deklarowaną, a przez tegoż *ś. p. jmp.* Trzebuchowskiego *in suffragium animae* *prerzeczonemu konwentowi* zleconą, którą z przyszłej uchwały najpierwszej do zapłacenia deklarujemy.

Widząc także zrujnowanego konwentu radziejowskiego *rudera*, których *erectionem et meliorem statum* terazniejszy *jm. ks.* gwardyan *przyprowadzić intendit*, więc *in supplementum* *jm. ks.* gwardyanowi złotych trzysta *naznaczamy*, *obligując jmp.* Racięckiego, aby *ex accessu* podatku szelężnego karczmy *novæ erectionis* złotych 300 konwentowi radziejowskiemu *zapłacił*; *insuper* *dawnemi laudami* *oo.* Bernardynom jerozolimskim aby *suma* 300 złotych polskich przez *jmp.* Racięckiego z podatku szelężnego z karczem *novæ erectionis* województwa inowrocławskiego *zapłacona* była, *obligujemy*.

A ponieważ miasteczko Wrocławek dla znacznej *dezolacyi* *contingens* szelężnego według taryfy *anni* 1681 wypłacić nie może, więc według *dawnego kontraktu et punctum laudi anterioris* *quantitatem* zapłacić tylko powinno.

Mając *relacyą* o *egzakcyi* *retentów* podatku szelężnego *anni* 1699, żeby *amplius concives nostri* tą *egzakcyą* *non graventur*, *in futurum exactio* pomienionych *retentów* *abrogatur* *salvo calculo exsolutorum*. Którą to uchwałę i postanowienie w kole braterskim *jmp.* marszałkowi koła naszego do ksiąg grodzkich, *ręką* jego własną *podpisawszy*, *podać* zlecamy. Działo się w Radziejowie dnia 16 miesiąca września, roku Pańskiego 1721.

Michał Zakrzewski burgrabia grodzki kowalski, marszałek województw kujawskich, *m. p.* (L. S.)

164.

1722 September, 14.

Brzes., grodzka Oblatar. Od. 1b. f. 202.

313. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Brestensi sabbatho ante festum sancti Michaelis archangeli proximo (September, 26), anno Domini 1722. Obtulit generosus Valentinus Grabski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik do Radziejowa na dzień 14 miesiąca września, to jest, in crastino sejmiku deputackiego w roku niniejszym 1722 szczęśliwie odprawionego, gospodarski przypadający zgromadzeni, czyniąc jako najlepszy porządek w województwach naszych, bez którego etiam regnis diu stare negatum, takową na terazniejszym sejmiku uczyniliśmy uchwałą naszą dyspozycją.

Naprzód dowiedziawszy się a concivibus nostris, że po wsiach duchownych i królewskich chłopci sobie potajemnie gorzałki palą, piwa w garcach u siebie robią, także u szlachty w browarach, w czym jest praedudicium podatki szelężnego, w miastach zaś tak szelężnego jako i czopowego: warujemy tedy praesenti laudo, aby takowy każdy chłop we wsi, obywatele zaś w miasteczkach abhinc nie wazyli się robić piw potajemnie tak w garcach jako i browarach ślacheckich, tudzież w miastach piw ślacheckich aby się nie wazyli obywatele brać do szynków, gorzałek palić po wsiach chłopci sub poena ducentarum marcarum, to jest, dwuchset grzywien tak na chłopca, któryby się wazył robić piwa i gorzałki jako i na tego, ktoby u siebie pozwał chłopom piwa robić, wiedząc, że w tém detrimentum znaczne podatku w województwach jest; w czym ichmość panowie sąsiad sąsiada, gdy się pewności dowie, pozwać ad quodvis iudicium terrestre sive castrense i tam sądzić się z nim powinien. Grzywien zaś medietas iudicio, altera delatori cedere ma.

Podatek szelężnego podług laudum anni 1720, które in toto aprobujemy i wydanych asygnacyj przez jmp. marszałka téj uchwały ichm. pp. asygnataryuszom, którzy jeszcze ichmości nie wypłacili, tedy praesenti laudo do wypłacenia prędkiego obligantur, salvis conflagratis przed tymże podatkiem uchwalenia, których i samo prawo libertuje. A że miasto Wrocławek wyszło według taryfy dawniej na asygnacyą znakowi

usarskiemu jw. jmp. podskarbiego koronnego na złotych 2,137 i groszy 20, województwa zaś nasze ex clementia ruin i spalenia miasta tego przy dawném laudum konserwują ich, redukując tylko do 900 zł., z zapłacenia tedy residuitatem 1,237 zł. groszy 20 ad complementum sześciu tysięcy wydanój asygnacyi razem cum residuitate dwu tysięcy, ponieważ asygnacya ośm tysięcy wynosi, modum rekompensowania temuż znakowi na przyszłych sejmikach deklarują. Taż rekompensa ichmościom inszym asygnataryuszom z tego podatku nieuspokojonym być ma; przy témże laudum miasto Radziejów od tegoż podatku konserwujemy, salva recompensatione asygnataryuszom do tegoż miasta. — Zważywszy przytém województwa nasze wielkie praedudicium miasta jkr. mci Bydgoszczy od jmp. barona Blumentala generalnego ekonomii samborskiej administratora, który przeciwko prawom miasta tego et cum detrimento województw naszych, z uszczerbkiem podatków od tegoż miasta do województw wnoszonych przeniósł żupy z gruntu miejskiego na grunt do wójtostwa należący, przez co przy tychże żupach szynk komu inszemu cessit, a miasto ma wielką szkodę w propinacyi, województwa zaś w podatkach od miasta należących, w czym supplicem libellum doniesli województwom naszym na sejmik terazniejszy: obligujemy tedy obywatelów miasta pomienionego, aby trzymając się praw swoich, przyzwoli do sądu asesorskiego jmp. barona Blumentala, na który koszt czopowe roczne kondonujemy im; toż chcemy mieć po inszych miastach i miasteczkach, gdziekolwiek żupy znajdują się w województwach naszych, jeżeliby administratores tychże żup wazyli się potajemnie zakładać szynki cum detrimento posesorów tych miejsc, aby takowe likwory brane były in fiscum per possessores, ponieważ z tego żadnego emolumentu województwa nasze nie mają i owszem detrimentum. Zlecamy zaś jmp. marszałkowi koła naszego, aby imieniem województw naszych list pisał do jw. jmp. kanclerza w. koronnego, prosząc za tymi mieszczanami o jak najprędszą akceleracyą sprawy, także do jw. jmp. podskarbiego w. koronnego, aby widząc tak znaczną krzywdę województw i miasta, do téj sprawy nie dawał protekcyi jmp. Blumentalowi.

Miasta Gęmbice i Kruświce widząc in miserrimo statu zostając, od czopowego na lat trzy libertujemy. A że miasto Inowrocław securitatem księgom ziemskim i grodzkim przez reparacyą ratusza opatruje znacznym kosztem swoim, tedy połowę czopowego do roku im na tę spezę kondonujemy. Widząc zaś wielką ruinę przez pożar ogniowy dóbr niektórych ichm. pp. concivium nostrorum, mianowicie jmp. Jarnow-

skiego podkomorzyca brzeskiego kujawskiego wieś Bodzanówek, tudzież jmp. Zakrzewskiego kasztelanica kruświckiego browaru w dobrach Grojcu spalenie, także jmp. Stanisława Dzierżawskiego, także Seroczki jmp. Grabskiego: tedy tych wszystkich ichmościów, jako samo prawo każe, od podatku, który jest in manibus województw naszych, libertujemy. Wieś Jonocin jmp. Bilickiego secundum tarifam pogłównę generalną wypłacając, jeżeliby co za drugą część do niego nienależącą płacił, tedy ad repetitionem ad quodvis iudicium odśelamy.

A ponieważ owczarze i owczarkowie są pociągnięni w dobrach duchownych do płacenia od owcy stariej po szostaku bitym, od młodej po trojaku takięż monety, co possessores bonorum in supplementum pogłównego obracają: tedy województwa nasze, w dobrach królewskich i ślacheckich tenże biorąc sposób, naznaczają na tychże owczarzów od stariej owcy groszy sześć szelągami, od młodej groszy trzy takięż monety na rok jeden, co in supplementum pogłównego ichmość. possessores ad libitum sui w dobrach swoich obrócić powinni; ten podatek od terazniejszej uchwały aż do przyszłej trwać ma. — Mając zaś wielką krzywdę possessores dóbr ziemskich, królewskich i duchownych przez swawolę ludzi różnych, którzy dla taniości terazniejszej służyć nie chcą, tylko sobie libere po wsiach chodzą, tedy praesenti laudo warujemy, iż któryby takowy we dwie niedzieli po nowym roku błakał się, aby takowych, gdziekolwiek znajdować się będą, brali i do miast ad detentionem oddawali bez szkody jednak żadnej im czynienia. A że zageściły się w województwach naszych swawole w czeladzi gospodarskiej i poddanych, że od swoich panów własnych bez żadnej daniej okazji i krzywdy uciekają: tedy zabiegając temu złemu, praesenti laudo stanowimy, aby żaden z czeladzi i chłopów różnych nie ważył się odchodzić z miejsca, póki atestacyi od pana swego nie weźmie; w czym ichmościów obligujemy, ażeby też kiedy dosłuży do czasu tak czeladnik jako i chłop dobędzie, a zechce do inszego przenieść się pana, nie tamowali im atestacyj; ktoby zaś bez atestacyi przyjął czeladnika, różnego czyli poddanego lub chłopca do wsi, takowy stą grzywien penowany być powinien, o co injuriatus in quovis iudicio województw naszych czynić ma i te sto grzywien jemuż cedere powinny. Znajdują się zaś ludzie po wsiach i miasteczkach, którzy ani w służbie, ani na rolach osiadać, ani quovis titulo panom swoim zaciągować, tylko na dzień najmują się i wielkie po posesorach wyciągają zapłaty; tedy na takowych kładziemy podatek złotych dwanaście, to jest, na ratę jedną złotych sześć, na drugą

złotych sześć, co cedere ma ichm. posesorom in supplementum pogłównego.

Widząc województwa nasze znaczną reparacją kościoła farnego miasta Radziejowa, miejsca consilliorum nostrorum, które do tego przyszło już było, że i secure na obradach naszych zasiadać nie mogliśmy: tedy zachęcając w. jm. ks. Ruszkowskiego kanonika plockiego, proboszcza radziejowskiego do tém lepszej reparacyi kościoła tego, naznaczamy soli z zatrzymanych nam według kapitulacyi skarbu z posłami z województw naszych beczek dwa tysiące. Indolendo także super casum znacznej pogorzeli dóbr jw. jmp. Andrzeja z Lubrańca Dąbskiego kasztelana brzeskiego kujawskiego Śmiełowic, w których i kościół funditus z aparatami i dzwonami i domostwami kościelnymi w perzynę obrócony: tedy aby tém prędza mogła być promulgowana chwała boska, naznaczamy wzwyż wyrażonemu jw. jmp. kasztelanowi z téjże defluitacyi zatrzymanej soli beczek tysiąc, residuitatem zaś do téjże soli trzech tysięcy beczek, beczek trzysta należących oo. Franciszkanom radziejowskim na reparacją kościoła naznaczamy, salva jednak exsolutione grzywien od téj soli do skarbu należących; której to soli u administratorów i posesorów terazniejszych ekonomii samborskiej według wzwyż wyrażonej kapitulacyi skarbu z posłami naszymi ciz ichmość repetera mają, w czym obligujemy jw. jmp. kasztelana brzeskiego kujawskiego, aby wespół z jm. ks. kanonikiem plockim in quovis foro dochodził tego.

Obstringimus przytém praesenti laudo jmp. żupnika województw naszych, aby od skarbu sól dobrą odebrawszy, onę wiernie ichmościom braci oddawał według taryfy; także ichm. pp. podwojewódzzych województw naszych obstringimus, aby takse wszystkich rzeczy vendibilium et utensibilium według słuszności formowali i onęj attentent, contrarios zaś téjż taksy karali sub poenis in statuto regni descriptis. Desiderium jw. jmp. Andrzeja z Lubrańca Dąbskiego kasztelana brzeskiego kujawskiego względem dawnych asygnacyj szelężnego przez arendę od województwa brzeskiego trzymającego, to jest, anni 1699, że teraz decyzyi na terazniejszym sejmiku wziąć nie mogło, do sejmiku relationis odkładamy. Zlecamy także jmp. marszałkowi koła naszego, aby imieniem województw naszych napisał do jw. jm. ks. biskupa kujawskiego, instando, aby jegomość szelężne uchwalone anni 1720 z dóbr swoich ichm. pp. asygnataryuszom wypłacić zlecił, ponieważ ichm. pp. administratores, ekskuzując się zakazem jegomości, wypłacać tego podatku

nie chcą, który na wypłacenie ćwierci krasnostawskich i asygnacye anni 1712 jest dysponowany.

A że sejmik terazniejszy gospodarski jest na to destynowany, aby wszelki porządek stonował się w województwach naszych, więc dosyć czyniąc temu, uprosiliśmy e medio nostri przez wolne obranie koła naszego za komisarzów na przyszły trybunał skarbowy z województwa brzeskiego jmp. Bartłomieja na Głębokiem Głębockiego stolnika inowrocławskiego, sędziego grodzkiego brzeskiego, z województwa inowrocławskiego jmp. Stanisława Sokołowskiego, których ichmościów obligujemy fide, honore, aby na tamtém miejscu bronili województw i wżadne nie wprowadzali długi; præcavemus też to sobie, że funkcyja ichmościów do roku tylko jednego trwać ma, to jest, do obrania przyszłych ichm. komisarzów. Przy których ichm. pp. komisarzach, że jest potrzebny jmp. plenipotent województwom naszym dla spraw różnych ichmościów braci i całych województw: tedy uprosiliśmy za plenipotentą na témże miejscu jmp. Andrzeja Chwalkowskiego regenta grodzkiego inowrocławskiego; ichmościów zaś braci naszych tych, których ad præsens nie mogliśmy bene meritos ukontentować funkcyami, osobliwie jmp. marszałka terazniejszego koła naszego, conciliando internam et exoptatam pacem atque mutuam amicitiam, na przyszłe następujące sejmy odkładając affectus nostros, konsekrujemy i deklarujemy.

Tomasz z Lubrańca Dąbski skarbnik inowrocławski, marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego i inowrocławskiego, mp. (L. S.)

165.

1722. September, 30.

Radziej. grodz. Relation. 15 f. 224.

314. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta post festum sancti Michaelis archangeli proximo (October, 1), anno Domini 1722. Obitulit generosus Martinus Bądkowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw po pierwszym antekomicyalnym fatali exitu zerwanym sejmiku za powtórny jkr. mci, p. n. m., uniwer-

sałem na dzień 30 miesiąca września na miejsce zwyczajne do Radziejowa na terazniejszy zgromadzeni antekomicyalny sejmik. Wprzód najwyższemu Panu zastępów jako najpokorniejszą z należytemi dziękami wyznawamy adoracyą, którego dexteram fecit virtutem, że po kilkunastoletniej rzeczyp. aflikcyi misertus est super populum i dopuścił primo capiti najjaśniejszemu majestatowi jkr. mci, p. n. m., być pokoju, którego świat dać nie może, autorem i w nim województwa nasze jako i całą rzeczyp. przez lat kilka dulci saturare quiete; circa fidelem jkr. mci, p. n. m., wiernego poddaństwa subjectionem głębokie niesiemy podziękowanie, że województwa nasze przez wydanie powtórnego uniwersału w osobach ichm. pp. posłów nie chce mieć na następującym sejmie ope et consilio destitutos. Zaczém do pierwszego obrady dzisiejszej przystępując moti-vum, zwyczajną i prawem opisaną zachowując pluralitatem votorum, ww. ichm. pp. Augustyna z Mioszowic Gąsiorowskiego starostę radziejowskiego, Antoniego z Lubrańca Dąbskiego łowczego poznańskiego z województwa brzeskiego, także ichm. pp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego chorążego, Adama z Głębokiego Głębockiego podkomorzycy brzeskich kujawskich z województwa inowrocławskiego obraliśmy i na przyszły sejm w Warszawie dnia 5 miesiąca października przypadający uprosi-liśmy, obligując ichm. pp. posłów wyżej mianowanych, aby na tym sejmie, daj Boże, prosperiori eventu niżeli insze agitowanym według po-danej instrukcyi, która nietylko terazniejsze jkr. mci, p. n. m., przez instrument instrukcyi jmp. posłowi dany, ale i tak dwuletnie na rozeszły sejm propositiones complectitur, we wszystkiém sprawieli się, jakoteż et privata województw naszych desideria serio manuteneant i cokol-wiekby ultra contenta instrukcyi baczyli nocivi vel proficui całej rzeczyp. i województwom naszym, vigili cura jako boni cives promoveant vel amoveant i wszystko staranie swoje na to impendant, ut bene sit patriæ.

To jednak singulariter ichm. pp. posłom zalecamy, aby sól suche-dniową za lat trzy województwom naszym przez jmp. Blumentala za-trzymaną za ordynansem wyraźnym ze skarbu evincant, aby sub tractu sejmu pro præterito oddana była, in futurum zaś provideant securita-tem, aby według prawa i dawnych zwyczajów na Zielone Świątki, zaczy-nając ab anno proxime venturo, w każdym roku oddawana była, sub rigore legis alias sub impedimento et præpeditone przedawania soli skarbowej i aby skarb nie podciągał de anno ad annum currentiam roku, żeby non post decursum roku ale inclusive w każdym roku sine

præjudicio et elusione województw onę oddawał. Insze zaś materye w kole naszym wniesione, tudzież supliki miast (oprócz listów na które omni civilitate jmp. marszałkowi koła naszego odpisać, jako i list instancyalny do jmp. podskarbiego w. koronnego za jmp. Wojciechem Jarnowskim generałem adjutantem wojsk jkr. mci, p. n. m. i rzeczyp., aby desiderium jego ukontentował, napisać committimus) do przyszłego sejmiku relationis odkładamy i zachowujemy. Którą to uchwałę naszą ręką jmp. marszałkowi koła naszego podpisać i do ksiąg grodzkich podać zlecamy. — Działo się w Radziejowie dnia 30 miesiąca września, roku Pańskiego 1722.

Adam Głębocki, marszałek brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw, mp. (L. S.)

166.

1722. September, 30.

Radziej. grodzka Relation. 15 f. 227.

315. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta post festum sancti Michaelis archangeli proxima (October, 1), anno Domini 1722. — Obtulit generosus Martinus Bądkowski.

Instrukcja w. ichm. pp. Augustynowi z Mieroszewic Gąsiorowskiemu staroście radziejowskiemu, Antoniemu z Lubrańca Dąbskiemu łowczemu poznańskiemu, z województwa brzeskiego i ichm. pp. Antoniemu Zboży Zakrzewskiemu chorążemu, Adamowi z Głębokiego Głębockiemu podkomorzycowi brzeskim kujawskim, z województwa inowrocławskiego posłom, na sejm terazniejszy warszawski z sejmiku radziejowskiego dnia 30 miesiąca września roku Pańskiego 1722 na miejscu zwyczajnym odprawionego uproszonym dana.

Naprzód ichm. pp. posłowie województw naszych winne jkr. mci, p. n. m., præstąbunt dzięki, że własnemu non parcendo zdrowiu, impendit oneż salutis publicæ i sejm według prawa determinowany w czasie oznaczonym złożyć raczył, dając dowody, że jako rempublicam życzy sobie widzieć amplam et floridam, tak też legibus et immunitatibus tutam et provisam.

1. Primum et principale objectum, które jkr. mci, p. n. m., w instrukcjach swoich proponere raczy, prætensum titulum regium dworu berlińskiego uważając, ponieważ interes ten omnium ordinum regni matura eget deliberatione, tedy ichm. pp. posłom tak ratione tituli regii jakoteż feudi eventualis cum sensibus całej rzeczyp. konformować się zlecamy.

2. Podobnaż cara jmci moskiewskiego prætensio względem przyznania sobie tituli imperatoris Russiæ communem z całą rzeczyp. ichm. pp. posłów exiget sensum jako i akceptacja traktatu i punktu de rep. z Koroną szwedzką zawartego i postanowionego insciis et inconsultis nobis.

3. Wzbudza præprimis curis nietylko sąsiedzkie in vicinia prowincyi pruskiej subsidium, ale a majoribus podane nam wiary świętej præsidium et zelus, jako najusilniejszą do całej rzeczyp. interpozycją, ażeby kościoły katolickie in ditone dworu berlińskiego zostające paktami dawnymi asekurowane, teraz zaś recenter ab catholicis odebrane religioni orthodoxæ restituantur, instabunt quam urgentissime ichm. pp. posłowie.

4. Księstwo inflantskie jako jkr. mość, p. n. m., w instrukcji swojej wyrażać raczy unicum tot discriminum belli præmium ażeby według dawnych i późniejszych zawartych sojuszów z carem jmcią restituantur rzeczyp. jako pars suo toto, znosić się będą ichm. pp. posłowie provincialiter i concurrent do jw. jmp. marszałka, ażeby ore publico doceat de eventu poselstwa swego do cara jmci moskiewskiego.

5. Do téjże jw. jmp. wojewody mazowieckiego relacji należeć będzie informować całą rzeczyp., co za pretensye car jmość moskiewski obtendit do księstwa kurlandzkiego i semigalskiego, których księstw rzeczyp. jest immediata post sterilem decessum księżęcia jmci terazniejszego domina i za co one ustawiczną regimentów licznych dotychczas præmebat subsystemacją, z której jw. jmp. wojewody mazowieckiego informacyi ichm. pp. posłowie conformiter z całą rzeczyp. pomienionym księstwom tranquillitatem et juribus majestatis et reip., ne quid detrimenti patiantur, providebunt. Oraz nie przepomną przy publicznych od wojsk cara jmci urazach i krzywdach nieznośnych szkód, singulariter województw naszych, w których zawsze pro libitu suo pozwalali sobie, pominąwszy insze województwa dyskretnym marszem, w naszych województwach cum summa oppressione obchodzili się, aby tak wielkich szkód upomnieli się; także za rabonki kościołów, dworów ślacheckich, za

zabieranie koni, zaboje ślachty, popalenie wsiów i miasteczek urgebunt satisfactionem.

6. Ażeby rzeczp. tutiori securitatis publicæ præsidio cieszyć się mogła, providebunt ichm. pp. posłowie, ażeby wyraźném prawem było to cautum, żeby ministrowie sascy w interesach rzeczyp. publicznych żadnych materyj ani legacyj do postronnych monarchów nie traktowali, ani żadnych praktyk inscia et inconsulta rep. nie formowali, a jeżeliby podobny abusus znalazł się, aby przez konstytucyą sejmową był zniesiony i kasowany.

7. Senatus consilia in antecessum odprawione aby były rzeczyp. czytane i komunikowane, upraszać będą ichm. pp. posłowie; cavebunt także serio, aby ex senatus consiliis żadne legacye ad exteros wyprawowane nie bywały principes.

8. W tém ichm. pp. posłowie województw naszych osobliwą mieć będą animadwersyą, ażeby rzeczp. w nowe wojny, ani koligacye żadne, ani conjunctiones armorum offensive implikowana nie była cum exteris principibus.

9. A ponieważ materya władzy hetmańskiej i oddanie komendy wojska cudzoziemskiego już jkr. mość, p. n. m., regio iudicio et provisione sopire raczył: tedy ichm. pp. posłowie pro amotione hujus scopuli, o który się dobra publicznego rozbijały i tamowały rates winne jkr. mci, p. n. m., wyznają grates, oraz aby in futurum władza hetmańska in militaribus utriusque authoramenti tak polskiego jako i cudzoziemskiego zaciągu w swoich prerogatywach prawem opisanych nienaruszenie zachowana była, curabunt ichm. pp. posłowie.

10. Non intermittent ichm. pp. posłowie od ichm. pp. generałów wojska cudzoziemskiego seriam exigere inquisitionem, jeżeli in barbam legis novellæ pod regimentami więcej się znajduje dysydentów czyli też cudzoziemców, chociaż katolików in functionibus szarży in contemptum et postpositionem nacyi polskiej, także oficyalistowie mniej potrzebni emungentes remp., signanter generał inspektor, który niemały contingens z wojska bierze, aby removeatur i inni cum abusivis titulis szarży swych aby byli irremissibiliter relegowani i kasowani.

11. A że przeciwko prawu starostwo nowodworskie i inne królewszczyny extraneis et non terrigenis, nec indigenis z łaski jkr. mci, p. n. m., konferowane, tedy obligujemy ichm. pp. posłów, aby one podali pro vacanti i upraszali jkr. mci, p. n. m., aby panis benemeritorum

terrigenis et benemeritis był oddany et in futurum cavebunt, ne similia fiant in præjudicium legis publicæ.

12. Skarb jkr. mci i rzeczyp. ażeby przez prywatne cła nieaprobowane non diminuatur, zabiegać temu będą ichm. pp. posłowie i aby ci, którzy cła i myta jakie nowe sobie constituerunt, lub téż ceł królewskich i rzeczyp. płacić unikają, jako i ci, którzy kupców z towarami cujuscunque generis deprædantur pod pretekstem wymyślonego cła, pro deprædatoribus publicis rozumieni i karani byli, rigorem legis procurabunt.

13. Ekonomie jkr. mci, p. n. m. et proventus mensæ regiæ, żupy samborskie, bocheńskie i wielickie ponieważ administrantur przez ludzi saskich i innych extraneos, tedy ichm. pp. posłowie upraszać będą jkr. mości, p. n. m., aby ci wszyscy removeantur, a na ich miejsce nobiles possessionati constituentur.

14. Reassumendo dawną konstytucyą de bonis mensæ regiæ, starać się będą ichm. pp. posłowie, aby moderna lege zupełna dóbr stołowych jkr. mci, p. n. m., tak w Koronie jako i w w. ks. litewskiem avulsorum nastąpiła reintegratio, tudzież ażeby stany w. ks. litewskiego ekonomicznością szawelską do wykupna jkr. mci asekurowaną eximant, promotebunt ichm. pp. posłowie.

15. Imp. Blumental extraneus, impossessionatus in præjudicium praw koronnych trzyma ekonomicznością samborską; tedy jako się to in præjudicium praw ojczystych dzieje, tak serio instabunt ichm. pp. posłowie, aby od téj administracyi amoveatur; nihilominus z soli na składach będącej zatrzymane trzy sole województwom naszym compensentur instantanee sub tractu comitorum, czwarta zaś sól juxta cursum lege præscriptum jako insze consequenter in futurum quotannis na Zielone Świątki aby sine protractione et elusione pod zabranem soli na składzie zostającą od roku do roku punktualnie inclusive pendantur.

16. A że oficyalistowie skarbowi prætextu napisanego na przeszłym sejmie recessu od wszelkich jurysdykcyj subterfugiunt, referując się cum præjudicio injuriatorum do sądów zadwornych, a zatém że trudny ubogim ludziom do sądu zadwornego ex distantia loci accessus, dlaczego skarbowi ludzie ad abusus et licentiosos udają się excessus, urgebunt serio ichm. pp. posłowie, aby pro delictis et excessibus coram iudicio terrestri seu officio castrensi odpowiadali. Także aby na celnych komorach oficyalistowie ślachta, possessionati znajdowali się, ne ab imparibus aggravetur status nobilitaris, kiedy plebei przysięgi śla-

chty słuchają i inne exercent officia, przez co derogatur statui nobilitari, o co omni studio et applicatione concurrent ichm. pp. posłowie.

17. Nie przepomną ichm. pp. posłowie tak wielkiej ultra praescriptum soli skarbowej pretium od jmp. Blumentala depaktacyi, którą aby cum pœnis województwom naszym bonifikował et in futurum aby się nie ważył czynić ekstorsyi, curabunt.

18. Aby prowincya pruska circa jura sua municipalia, osobliwie miasto Toruń circa immunitatem od cła na Fordanie tak królewskiego jako i rzeczyp. i innych egzakeyj konserwowane było, procurabunt ichm. pp. posłowie. Urgebunt także od skarbu, ażeby detur calculus percepti znacznej od furmanów i innych kupców, którzy in anno 1720 ładem wszystko zboże z Torunia wywieźli, placąc nihilominus od wozów i od koni na komorze dybowskiiej.

19. A jako immunitates miasta Torunia ichm. pp. posłowie manutenebunt, tak aby toż miasto Toruń ultra patrias leges et mores więcej sobie nie pozwalało et ad exoticum contributionum, to jest, akeyzy generalnej cum praesudicio ślachten i duchowieństwa (gdy każdego jakimkolwiek pojazdem przyjeżdżającego do miasta trzęsą i rewidują) nie przychodziło modum; także aby toż miasto Toruń Podgorza i inszych do starostwa dybowskiiego atynencyj incolas nie oprymowało, ale żeby nadane im od najj. królów i od szczęśliwie nam teraz panującego najj. króla jm. aprobowane sacrosancte obserwowało przywileje, osobliwą na to ichm. pp. posłowie wymogą konstytucyą, jako i na to, aby podług dawnych zwyczajów in recognitionem supremi dominii jkr. mci, p. n. m. i rzeczyp. i ex ratione trzech brzegów Wisły do starostwa dybowskiiego należących, klucz od skrzynki pieniędzy od mostu do zamku dybowskiiego oddawało i nazad z zamku według potrzeby cztery razy do roku brało; także aby tąż konstytucyą młyn Lubicz nazwany do starostwa dybowskiiego należący według lustracyi cum refusione proventuum do starostwa dybowskiiego redeat.

20. Mając w osobliwej konsyderacyi procesa do sądów duchownych evocatorie o dziesięciny, czynsze i różne pretensye obywatelom ziemskim intentowane, a zatém procesami, klątwami i innemi censuris ecclesiasticis statum nobilitarem oppressum et innodatum: jako najpilniejsze ichm. pp. posłowie mieć będą staranie, aby per legem positivam o takowe sprawy, które forum saeculare sapiunt, nie byli ślachta do jurysdykcyj duchownych pociągani, także dziesięciny wytyczne po dobrach ziemskich ne praetendantur i owszem kompozycye dawnych

egzaktorów observentur, albo gdzie żadne inante nie zaszły, nowe combinentur, po dobrach zaś królewskich i duchownych z wielkiem zrujnowaniem agricolarum non protrahentur, aż do sprzątnienia wszystkiego zboża z pola i aby posesor illorum bonorum, z których wytycz praetenditur, do kontrahencyi był najbliższy, praecavebunt.

21. Altylerya koronna, decus et praesidium rzeczyp., aby należytymi prowentami opatrzona była, żeby armaty po fortcach i cekauzach sporządzone były i wszelkie necessaria do altyleryi należące obmyślane były, cum tota rep. ichm. pp. posłowie wynajdą media, adjungendo pro augmento prowentów et commodo altyleryi, aby sołtysi i lemani, cujuscunque sint status et conditionis, hybernę i kwartę płacili.

22. A ponieważ hyberna zrujnowane per hostilitatem starostwa i inne dzierżawy w prowincyi wielkopolskiej przeładowaniem agrawująca dotychczas do koekwacyi z prowincyą małopolską nie przysła: tedy tak koekwacyą hyberny jako i podatek pogłównego juxta tarifam anni 1676 na zapłatę wojsku uchwalonego a przez repartycyą skarbową improporcjonaliter z prowincyą małopolską na prowincyą wielkopolską dysponowanego omni conatu promowować będą (ichm. pp.?) i w tém provincialiter tak z ichm. pp. posłami prowincyi wielkopolskiej jako i z senatem znosić się będą, aby alio genere podatkovania genus to pogłównego immutetur i żeby prowincya małopolska bonificet prowincyi wielkopolskiej onus tak wielkiego pogłównego.

23. Jeżeliby od prowincyi małopolskiej proponowano przeniesienia trybunału radomskiego do Lwowa, albo na insze miejsce, temu aby ichm. pp. posłowie obstarę raczyli, obligujemy, chyba szczególne pretio coequationis w podatkovaniu pogłównego i w hybernach zarówno z nami.

24. A ponieważ na przeszłym sejmie niedoszłym egzekucya wypłacenia sumy 30,000 przez radę warszawską i inszymi sejmami z skarbu koronnego rzeczyp. na reparacyą bastyonów w fortecy częstochowskiej naznaczona jeszcze nie doszła: tedy nietylko ex voto pietatis ku Królowej polskiej i obligacyi z doznanych w tak wielu niebezpieczeństwach protekcyi, jakoteż ex consideratione pogranicznych fortiec rzeczyp., aby contra quosvis casus dobrze przewidowane były, ichm. pp. posłowie omni sollicitudine, aby pomienioną kwotę 30,000 wielebnyim oo. Paulinom Jasnej Góry skarb wypłacił, promovebunt.

25. Klasztorowi trzebnickiemu fundacyi polskiej wielkie się w przywilejach et in fundatione dzieją praesudicia, tedy aby rzeczyp.

o tém zaradzić raczyła, recurrent w tém ichm. pp. posłowie do całej rzeczyp.

26. Nobilitacye plebejorum i indygenat externorum aby nie były przyjmowane i owszem ut non admittantur, seriam w tém ichm. pp. posłowie przyłożą oppositionem.

27. A że in confinibus województw naszych kujawskich wielką incommoditatem obywatele et cujuscunque status et conditionis ludzie przejeżdżający przez rzekę pod Gębicami idącą cierpieć muszą, procurabunt ichm. pp. posłowie u jkr. m., p. n. m., consensum do zbudowania mostu per heredem bonorum Marcinkowa, salva contentatione a trans-euntibus.

28. Zasługi stare od wojska rzeczyp. pretendowane, ponieważ już przez skarb koronny są likwidowane, vicissim szkody i pretensye rzeczyp. do wojska patetice wypróbowane i juramentis stwierdzone na komisjach radomskich obrachowane, lubo nierównie większą przenoszą quantitatem, pretensye rzeczyp. jednak uważając, iż niektóre chorągwie i regimenty pozwijane, drugich też ichm. pp. wojskowych crimina cum personis extincta od aktualnego zaś wojska nec deceret, nec liceret co extorquere, tedy pretensye pretensyami compensentur in vim lapsus, superata zaś pretensyi rzeczyp. in vim clementiae supputetur.

29. Zasługi wojsku sejmem lubelskim asekurowane wtenczas gdy w województwach naszych wojsk szwedzkich inundacya et theatrum belli podczas oblężenia Torunia było, gwoli czemu nie było sposobu uchwały sejmu tego do skutku przywieść, aby tedy województwa nasze od téj uchwały uwolnione lege publica były, przy słusznych remonstracyach starać się będą ichm. pp. posłowie.

30. Korektura trybunału koronnego czyli tylko ad antiquam institutionem reductio aby na teraźniejszym sejmie constituatur, a w trybunale następującym adimpleatur, seriam ichm. pp. posłowie adhibebunt curam. Ziemstwu zaś sieradzkiemu, które komunikowaną sobie a condito(re?) legum, jurium cardinalium i fortun ślacheckich custodiam et observantiam, aż dotąd nieposzlakowaną cnotą et summa gerit rectitudine, nietylko żadnej jurium jego nie pozwolą uczynić dyminucyi, ale też miejsca tamtego przez lat kilkadziesiąt vigilem custodem, jmp. Aleksandra Mycielskiego podsędka ziemskiego sieradzkiego, majorem omni exspectatione virum distributivae gratiae jkr. mci, p. n. m., rekomendować będą, aby tandem pretium et recognitionem recte factorum mógł odebrać, upraszać będą.

31. Sumy ewikcyonalne, ponieważ wielką dobrom ziemskim czynią implikacyą, osobliwie mniejsze od 3,000 et infra, proprietariis zaś suis dla tego że onych wziąć do ręki nie wolno, dorobienia się fortuny praescinditur modus, tedy aby sumy trzech tysięcy tynfów nie przechodzące ewikcyi nie podpadały, postarają się ichm. pp. posłowie.

32. Kontrowersyą de jure patronatus cum curia romana tak dawno agitującą się cum diminutione jurium majestatis, aby jkr. m., p. n. m., interpositione majestatu swego bez wyprawienia jednak jakiej legacyi, któraby znacznie skarb rzeczyp. emungere miała, sopire raczył, upraszać będą ichm. pp. posłowie.

33. O eliberacyi Elbląga jako i wykupienie Potopu u ichm. pp. Grattów od ś. p. najj. kr. jm. Kazimierza zastawianego conferent ichm. pp. posłowie i porozumieją się cum sensibus całej rzeczyp. de modo et medio; niemniej investigabunt, gdzie się suma znaczna z młynowego na wykupno Elbląga uchwalonego i wybranego obróciła.

34. Dobra ordynacyi ostrogskiej aby decidantur i żeby w nich descendens linea ordinantis księżna jejm. Sanguszkowa marszałkowa w. ks. litewskiego juxta jus naturae konserwowana była, salvo onere wyprawienia i utrzymywania kosztem własnym in obsequio rzeczyp. pod władzą hetmańską trzech stu konnych chorągwi i 600 ludzi pieszych, summo studio et opere starać się będą ichm. pp. posłowie, insi zaś praetendentes amoveantur.

35. Desiderium jkr. m., p. n. m., ażeby w. ks. litewskie sól jkr. mci z Bochni, drugą z Wieliczki, more regnicolarum justo pretio consumat, promovebunt ichm. pp. posłowie.

36. Nawigacya na Wiśle do Gdańska koło Montawskiej Szpitz, ponieważ dużo periclitatur i wielkie periculum imminet, żeby za obróceniem się wody z wielką szkodą całej rzeczyp. non rumpatur, tedy ichm. pp. posłowie unitis sensibus et mediis starać się będą, jakoby per publicam impensam wcześniej tanto discrimini zabieżeć pari studio; par periculum nawigacyi na Sanie impedyowania przez zasypanie rzeki, starać się będą avertere ichm. pp. posłowie.

37. A że każdego państwa praecipuus jest nervus ad perficendas czyli to belli, czyli pacis operationes, a nawet ad evitandam pauperiem w domu, którą ditiones rzeczyp. i miasta wszystkie laborant, także tylko alieno aere i cudzą monetą zaszczycać się musimy: tedy instabunt ichm. pp. posłowie do rzeczyp., aby mennica otworzona była, de valore zaś et pretio monety z prowincyą i miastami pruskimi, które jus cu-

dendæ monetæ mają, porozumieją się, jakoby valorem monety tak akomodować, żeby proximo cursu cum extraneis a najbliżej z Prussami currere mogła; na co aby skarb rzeczyp. materiam suggerat et operarios provideat, in quem finem mennica bydgoska reaedificetur, urgebunt ichm. pp. posłowie.

38. Interes niemirowski kilką konstytucyj recesami deklarowany jw. ichm. pp. wojewodów kijowskich ad satisfactionem w sumach już przez komisarzów jkr. mci i rzeczyp. wylikwidowanych, jako i aprobacya komisji in rem ichm. pp. Głębockich względem wylikwidowanej na reparacyą Boguszyc dóbr jkr. mci w województwie brzeskiem kujawkiem leżących erogowanej sumy ekspedyowanej, aby na terażniejszym sejmie mogło to tandem wziąć swój skutek, ichm. pp. posłowie nasi urgentissime instabunt, specialii promotioni injungimus.

39. Corrodit serca civium województw kujawskich lezya jw. ichm. pp. Andrzeja na Głębockiem Głębockiego wojewody rawskiego i Jana Kwiatkowskiego kasztelana inowłodzkiego deputatów na trybunał koronny sine ulla contradictione z województwa łęczyckiego obranych circa inadmissibilitatem ad collegium tegoż trybunału: aby tedy huic exuberanti et inaudito zabieżyć ausui et depresso, tychże ichmościów subvenire honori, starać się będą ichm. pp. posłowie niemniej i o to, aby in puncto odbierania przysięgi autoritas et fides ziemstwa sieradzkiego i grodu piotrkowskiego non violetur, żeby się intrusorie w nie kto inny nie mieszał.

40. A że w wakującej lasce wielkiej post fata jw. jmp. Bilińskiego marszałka w. koronnego translapsowany jest gradus na osobie jw. jmp. Dąbskiego marszałka nadwornego koronnego, żeby tedy jw. jmp. marszałek nadworny koronny w inszych okurencyach mógł z łaski jkr. mci odebrać rekompensę, instabunt ichm. pp. posłowie województw naszych i wszystkie gradus ministeriorum et dignitatum napotém żeby in suo usu były konserwowane, seryo promowować będą.

41. Dom jw. ichm. pp. Lubomirskich wielkimi rzeczyp. zasłużony czynami pańskiej jkr. mci, p. n. m., klemencyi rekomendować i upraszać będą ichm. pp. posłowie, aby onemu iudicio commissi odebrana Kunegunda alio fonte łaski pańskiej bonifikowana była.

42. Ponieważ dobra stanisławowskie do dalszej dyspozycyi in recessum przeszłego sejmu weszły i około nich nulla dotąd rzeczyp. zaszła dispositio, a w trybunale koronnym non attento eodem recessu dekreta różne i kondemnaty postawały: tedy że się to in contrarium tegoż re-

cesu stało, wszelkie takowe dekreta i kondemnaty modo quocunque otrzymane aby wyraźną konstytucyą zniesione i kasowane były i aby rzeczyp. dobra pomienione disponat et decidat, instabunt ichm. pp. posłowie quam urgentissime.

43. Exigit ab animis civium województw naszych osobliwą do majestatu jkr. mci, p. n. m., interpozycyą meritissimi civis godnego i w rzeczyp. utroque Marte zasłużonego senatora inviolata, chociaż za częstemi rewolucyami erga majestatem fides jw. jmp. Andrzeja Dąbskiego kasztelana brzeskiego kujawskiego, którego ażeby jkr. mość, p. n. m., magnarum pondus actionum zważywszy, singulari favore regio raczył prosequi, upraszać będą ichm. pp. posłowie.

W téjże pamięci mieć będą ichm. pp. posłowie znaczną wsi Podębnie jmp. Dąbskiego pisarza ziemskiego inowłodzkiego dworu, stodół i wsi całej przez ludzi saskich jkr. mci prezentującą się i dotąd in cineribus suis pogorzel i na 30,000 poprzysiężenie przez tę pogorzel szkody, aby jkr. mość, p. n. m., nietylko z szczodroblewości swojej pańskiej ale też ex justitia et compassione z odrobin dystrybutywy swojej muni-ficencyą swoją tegoż jmp. pisarza ziemskiego inowłodzkiego afflictum solari raczył, pańskiej jkr. mci rekomendować będą klemencyi. Przywilój na wójtostwo, alias szołostwo w Kruszynie dobrach jkr. mci jmp. pisarzowi ziemskiemu inowłodzkiemu służący, że w spomnionój pogorzeli in favillam poszedł, teraz recenter jmp. Czopowski ad malam informationem na toż wójtostwo przywilój otrzymał i pacificam od lat kilkunastu turbuje jmp. pisarza possessionem, zaczął ichm. pp. posłowie omnem w tém curam et sollicitudinem impendent, aby jmp. pisarz w prawie swoim zachowany i utrzymany był.

45. Nie przepomnią także jkr. mci, p. n. m., zasłużonych w kościele bożym et in rep. jw. jm. ks. Kretkowskiego referendarza koronnego i jm. ks. Kołodzkiego archikatedry najpierwszego kanonika ichm. pp. posłowie zalecić, instando jako najusilniej do jkr. mci, p. n. m., aby in distributiva gratia raczył mieć jkr. mość, p. n. m., łaskawą na wiek cały pomienionych prałatów in obsequiis rzeczyp. strawionój pamięci.

46. JJww. jmp. wojewoda ruski i jmp. chorąży wielki koronny zasłużonego w rzeczyp. sago et toga hetmana sukcesorowie na każdy sejmik odzywają się nam i dolenter wywodzą stratę zadłużonój substancyi swojej w sumach na chorągwie i regimenty i utrzymanie fortec podczas wojny tureckiej erogowanych: więc pro justitia et gratitudine zlecamy ichm. pp. posłom, aby na tym sejmie serio promoveant naprzód de-

putacją do uznania realnego długu jw. ichm. pp. Jabłonowskich, potem do wejścia cum tota rep. i znalezienia sposobu wypłacenia ichmościom.

47. Tymże ichm. pp. posłom dopomnieć się seryo u jw. jmp. podskarbiego w. koronnego committimus interesu jmp. Wojciecha Jarnowskiego generała adjutanta wojska jkr. mci, p. n. m. i rzeczyp., aby tandem jmp. generał adjutant już nie longa mora, którą przez lat kilka experitur, ale aktualną ze skarbu rzeczyp. numeratą mógł in prætensionibus suis sanari; tegoż jmp. Jarnowskiego jako zasłużonego concivem nostrum distributivæ gratiæ jkr. mci, p. n. m., oraz jo. jmp. krakowskiego, hetmana w. koronnego dawnym respektom rekomendować będą.

48. Jmp. Głuchowskiego towarzysza znaku husarskiego najj. kr. jm., p. n. m., łasce pańskiej ichm. pp. posłowie województw naszych insynuować będą i upraszać, aby jkr. mość, p. n. m., jako pater legionum osobliwszą na znak i rycerstwo pod imieniem swoim wojujące mieć raczył animadwersyą.

49. Regiment królowej jéjm. podczas interregnum do województwa pewnego mający asygnacyą, że z skarbu koronnego miał wziąć swoje contingens, zaczęm ichm. pp. posłowie informować się będą od skarbu, komu ta asygnacya do województwa odmieniona była.

50. W interesie jmp. Schliebena wojewodzica inflantskiego wszelkiego ichm. pp. posłowie przyłożą starania, aby sumy in necessitatem rzeczyp. przez ś. p. jw. jmp. wojewodę inflantskiego erogowane sukcesorowi, jmp. wojewodzicowi kompensowane były.

Pro restanti ichm. pp. posłów, n. w. m. pp., bonæ fidei, consumatæ prudentiæ et probatæ activitati oddajemy to wszystko, cokolwiek bonum universale concernit, w nowych zaś cyrkumstancjach, które na tamtém miejscu emanare mogą, consilium resque locusque dabit; obowiązujemy tylko w tém honestatem rectitudinem et conscientias ichm. pp. posłów, n. w. m. pp., ut videant, ne quid resp. detrimenti patiatur. Co wszystko podpisem ręki jmp. marszałka koła naszego stwierdzamy. Działo się w Radziejowie dnia 30 września roku Pańskiego 1722.

Adam Głębocki, marszałek brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województwa, m. p. (L. S.)

167.

1726. Aprilis, 16.

Radziej. grodzka Relation. 16 f. 212.

316. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta Magna proxima (Aprilis, 18),
anno Domini 1726.— Obtulit nobilis Alexander Kraśnicki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw za uniwersałem najj. kr. jmci, p. n. m., na sejmik do Radziejowa dnia 16 miesiąca kwietnia zgromadzeni. Przy podziękowaniu jkr. mci, p. n. m., za ojcowską pamięć i pieczołowanie, że nie tylko publica całej rzeczyp. negotia, ale też partykularnych województw prywatne interesa w osobliwej i dobrotliwej konserwuje opiece, kiedy na dokument onej uniwersał z kancelaryej koronnej na sejmik dzisiejszy wydać raczył na obranie ichm. pp. komisarzy na główny koronny trybunał radomski, in cuius fundamento zjehawszy się in solitum locum, takowy między sobą uczynieliśmy porządek.

Naprzód na przyszłą komisją radomską uprosiliśmy e medio nostri za komisarzy pro hac sola vice ww. ichm. pp. Tomasza Dąbskiego skarbnika inowrocławskiego i jmp. Józefa z Warzymowa Sokołowskiego sędziego grodzkiego przeddeckiego, marszałka koła naszego, obligując ichmościów, aby in loco loci interesa województw kujawskich omni cura et sollicitudine tueri raczyli. A jako zaś komisarze według postanowionego prawa solariati być powinni, tak kontentując jako przeszłych ichm. pp. komisarzy za podjęte fatygi tak i terażniejszych uproszonych, czopowe z miast i miasteczek należące, w województwach naszych znajdujące się, takowym za ich fatygi dysponujemy sposobem: jmp. Bartłomiejowi na Głębokiém Głębockiemu stolnikowi inowrocławskiemu, sędziemu grodzkiemu brzeskiemu za funkcyą trzyletnią, rachując na każdy rok po złotych tysiacy dwieście z województwa brzeskiego z czopowego, excludendo to, co już inante z miast i miasteczek wybrał, salva dispositione tegoż jmp. stolnika rozłożeniu na miasta concernentis hujus in casu niechcenia się kombinować z nim, jmp. zaś Stanisławowi Sokołowskiemu czopowe województwa inowrocławskiego za równaż trzyletnią usługę przez lat trzy należące, secundum compositionem mię-

dzy nim a miastami subsequendam, includendo także to, co jegomość wybrał od nich, cedere powinno; która to kurencyja tego czopowego pro anno 1723 et pro anno 1724, tum et pro anno 1725 należy. Terazniejszych także ichm. pp. komisarzyów kontentując, similem portionem jako i jmp. stolnikowi deklarowaliśmy, to jest, po złotych tysiąc dwieście naznaczamy et in futurum dla drugich ichm. pp. komisarzyów umówione to concernens postanawiamy. Jmp. Bielickiego za plenipotentia na komisją radomską naznaczamy et pro viatico jemu złotych czterysta deklarujemy. Miasta zaś królewskie, ziemskie i duchowne na przysły sejmik ad dandum calculum et contrahendum o czopowe tegoroczne comparere powinny, które in praesentia ichm. pp. senatorów i ichm. pp. starostów likwidować się z niego powinny, w czym ich jmp. marszałek koła naszego terazniejszego uniwersalem swoim obwieścić ma.

List instancyalny do jmp. kanclerza koronnego i jnci ks. podkanclerzego za miastem Bydgoszczą w sprawie z jmp. Blumentalem w asesoryj zostającej jmp. marszałkowi koła naszego napisać praecommittimus.

To też sobie warujemy, aby ichm. pp. senatorowie, lub też ichm. pp. urzędnicy in futurum zawsze lauda wszelkie lub contenta jego zaraz po skończonym sejmiku w kole podpisywali. Który to porządek w kole naszym braterskim postanowiony jmp. marszałkowi koła naszego do grodu radziejowskiego przy opozycyi ręki jego własnej podać zlecamy. — Działo się w Radziejowie die, ut supra, anno Domini 1726.

Józef z Warzymowa Sokołowski sędzia grodzki przedecki, komisarz na główny trybunał koronny radomski województwa inowrocławskiego, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, mp. L. S.)

168.

1726. Augustus, 17.

Radziej. grodzka Relation. 16 f. 241.

317. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post festum sancti Rochi confessoris proxima (Augustus, 19), anno Domini 1726. — Obtulit nobilis Martinus Rzeszewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw za uniwersalem jkr. mci, p. n. m., na dzień 17 miesiąca sierpnia na miejsce zwyczajne do Radziejowa na terazniejszy antekomicyalny zgromadzeni sejmik. Wprzód najwyższemu Panu zastępów jak najpokorniejszą z należytemi dziękami wyznawszy adoracyą, którego dextera fecit virtutem, że po kilkonastoletniej (klęsce?) rzeczyp. misertus est super populum i dopuścił primo capiti najmajestatowi jkr. mci, p. n. m., być pokoju, którego świat dać nie może, autorem i w nim województwa nasze jako całą rzeczyp. przez lat kilka dulci saturare quiete: circa fidelem jkr. mci, p. n. m., wiernego poddaństwa subjectionem głębokie niesiemy podziękowanie, że województwa nasze przez wydanie uniwersału w osobach ichm. pp. posłów nie chce mieć na następującym sejmie ope et consilio destitutos. Zaczém do pierwszego obrady dzisiejszej przystępując motivum, zwyczajną i prawem opisaną zachowując pluralitatem votorum, ww. ichm.: jmp. Franciszka na Słupowie Szembeka starostę tołkmickiego, w. jmp. Augustyna z Miroszewic Gąsiorowskiego starostę radziejowskiego z województwa brzeskiego, w. jmp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego chorążego brzeskiego kujawskiego, w. jmp. Kazimirza z Lubrańca Dąbskiego wojewodzica brzeskiego kujawskiego z województwa inowrocławskiego obraliśmy i na przysły sejm w Grodnie ex limitatione przypadający dnia 28 miesiąca września w roku terazniejszym uprosiliśmy, obligując ichm. pp. posłów wyżej mianowanych, aby na tym sejmie, daj Boże, prosperiori eventu niżeli insze agitowanym według podanej instrukcyi, która nietylko terazniejsze jkr. mci, p. n. m., przez instrument instrukcyi jmp. posłowi danej ale i dawniejsze propositiones complectitur, we wszystkiem sprawili się, jako też et privata województw naszych desideria serio manuteneant i co-

kolwiekby ultra contenta instruceyi baczyli nocivi vel proficui całej rzeczyp. i województwom naszym, vigili cura jako boni cives promoteant vel amoveant i wszystko staranie swoje na to impendant, ut bene sit patriæ, ichm. pp. posłom zalecamy.

Do jw. jmci ks. biskupa kujawskiego i pomorskiego ww. ichm. pp. Franciszka Moszczyńskiego podkomorzego inowrocławskiego i Wojciecha Dąmbrowskiego stolnika brzeskiego kujawskiego za posłów uprosiliśmy, którzy ichmość. podług danej sobie od województw instruceyi sprawić się powinni. Miasta, miasteczka w województwach naszych będące, ponieważ na terażniejszym sejmiku dla niegotowości w podatku czopowym sufficienter wylikwidować się nie mogły, zkądby quantitas concernencyi remonstrować się mogła: też miasta i miasteczka do uczynienia skutecznego z niemi rachunku per consequens kontraktowania do przyszłego, da Pan Bóg, sejmiku suspendujemy, casu quo niedojścia przyszłego sejmiku, secundum laudum antierius sprawić się powinny.

Manifest przez jw. ichm. pp. senatorów, urzędników ziemskich przed księgami grodzkimi radziejowskiemi de nullitate cujusdam conventiculi illiciti in ducatu Curlandiæ in vim legis ac subjectio-nis ejusdem ducatus uczyniony aby ichm. pp. posłowie na przyszłym sejmie promoteant. Którą to uchwałę naszą jmp. marszałkowi koła naszego podpisać i do ksiąg grodzkich podać zlecamy.—Działo się w Radziejowie dnia 17 miesiąca sierpnia roku Pańskiego 1726.

Jan na Głębokiém Głębocki sędzia ziemski brzeski kujawski, marszałek województw kujawskich, mp.

169

1726. Augustus, 17.

Radziej. grodzka Relation. 16 f. 242.

318. [Instructio nunciis ad episcopum Cujav. data.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post festum sancti Rochi confessoris proxima (Augustus, 19), anno Domini 1726. — Obtulit nobilis Martinus Rzeszewski.

Instrukcyja ww. ichm. pp. Franciszkowi Moszczyńskiemu podkomorzemu inowrocławskiemu i Wojciechowi Dąmbrowskiemu stolnikowi brzeskiemu kujawskiemu posłom na sejmiku vigore uniwersałów jkr.

mci w Radziejowie die 17 Augusti 1726 anno do jw. jmci ks. biskupa kujawskiego i pomorskiego uproszonym od koła rycerskiego dana.

1. Wyrażą ichm. pp. posłowie quam dissertissime, jako województwa kujawskie duplici i owszem multiplici cultu jw. jmci ks. biskupa, n. w. m. pana, prosequuntur, jako pasterza filiali corde et subjectione przyjmując, paternas jego ad gerendas et peragendas consultationes publicas, benedictiones przez ww. ichm. ks. ablegatów jego, n. w. m. panów, łaskawie doniesione, jako zaś primum principem prześwietnego senatu województw kujawskich tą, która par est, a concivibus adoracyą donosząc, iż operante virtute altissimi za témże błogosławieństwem jw. jmci ks. biskupa, n. w. m. pana, sejmik terażniejszy pomyslnym successit skutkiem, że i ichm. pp. posłów na sejm grodziński (między którymi wielkie imie jw. jmci ks. biskupa w osobie w. jmp. starosty tołkmickiego, n. w. m. pana, województwa nasze singulari favore prosekwował) uprosić i instrukcyą na sejm juxta propositiones jkr. mci, pana n. m., przez jmp. posła, n. w. m. pana, podane formować i napisać przyszło.

2. A że w oryginalnej na sejm instruceyi inter cardinalia puncta complectitur interes wielebnych oo. Pijarów, których w. jmość ks. Ruszkowski kanonik płocki, proboszcz radziejowski i piotrkowski, n. w. m. pan, piissima intentione bez żadnego detrjmentu fundi reip. w Radziejowie przy kościele farnym fundować umyślił: tedy upraszać będą ichm. pp. posłowie, n. w. m. panowie, jw. jmci ks. biskupa, n. w. m. pana, ażeby te pia et sancta desideria w. jmci ks. kanonika płockiego, cum summis commoditatibus concivium województw kujawskich exinde subsequendis, jw. jmość ks. biskup autoritate sua potwierdzić i konstytucyą na następującym sejmie in ordine ad approbandum wyjednać raczył i jeżeliby ex re et necessitate constitutionum spiritualium potrzeba była a sancta sede confirmacya, żeby i tę jw. jmość ks. biskup, n. w. m. pan, interpositione sua procurare raczył.

3. Więc nietylko ex subsequendo tam pio actu, ale z wielu innych concivibus przysług województw tych przez tegoż w. jmci ks. kanonika płockiego, n. w. m. pana, na różnych funkcyach, jako i ad præsens na funkcyi deputackiej z prześwietnej kapituły płockiej zostającego, świadczonych i w osobach godnych antecesorów swoich qua sago et toga całej rzeczyp. i województwom tym zasłużonego, jako najosobliwszemu respektowi et favori jw. jmci ks. biskupa, n. w. m. pana, ichm. pp. posłowie, n. w. m. pp., insynuować będą; similiter jmci ks. Nieszczewskiego plebana broniewskiego przy szczupłych téj plebaniej dochodach

rem arctam domi łaskawej munificencyj jw. jmci ks. biskupa, n. w. m. p., rekomendować będą.

Jan na Głębokiem Głębocki sędzia ziemski brzeski kujawski, marszałek sejmiku brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw, m. p.

170.

1726. Augustus, 17.

Radziej. grodzka Relation. 16 f. 255.

319. [Instructio pro comitiis Varsav.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia post festum Nativitatis beatissimae Virginis Mariae proxima (September, 10), anno Domini 1726. Obtulit nobilis Martinus Rzeszewski.

Instrukcja ww. ichm. pp. Augustynowi z Mieroszewic Gąsiorowskiemu staroście radziejowskiemu, Franciszkowi na Słupowie Szembekowi staroście tolkmickiemu, boronieckiemu z województwa brzeskiego kujawskiego, Antoniemu Zbożemu Zakrzewskiemu chorążemu brzeskiemu kujawskiemu, Kazimierzowi z Lubrańca Dąbskiemu wojewodzicowi brzeskiemu kujawskiemu z województwa inowrocławskiego posłom na sejm terazniejszy ex limitatione do Grodna z Warszawy przeniesiony, z sejmiku radziejowskiego dnia 17 sierpnia szczęśliwie ekspedycyowanego na miejscu zwyczajnym roku 1726 uproszonym (dana.).

Naprzód ichm. pp. posłowie województw naszych jkr. m., p. n. m., winne praestabunt dzięki za dobroczynność ojcowską, że po niedoszłym sejmiku na pierwszą ex vi legis kadencyą sejmku in anno 1724 powtórnie na terazniejszą incydencyą tegoż sejmku ex limitatione do Grodna za wydanym uniwersalem raczył vocare województwa nasze, uti partem de integritate totius reip. chcąc mieć consulentem, więc perpensis propositionibus z kancelaryj jkr. mci sobie communicatis uniwersalne i zgodne zdania swoje takowym exponunt sposobem.

1. W pretensyi tituli imperatoris Russiae ichm. pp. posłowie communicato sensu cum tota rep. takie adhibebunt media, któremiby ta novitas sine discrimine honoris rzeczyp. et regiae majestatis uspokoić się mogła, wprzód jednak urgebunt ichm. pp. posłowie, aby sojusz z carem

jm. nieboszczykiem effectuetur et singulariter przez oddanie Infant rzeczyp. od Szwedów rekuperowanych.

2. Dworowi berlińskiemu trudno pozwalać titulum regium, kiedy pro praestitis in antecessum domowi jego beneficiis nulla gratitudo reip. exhibetur, nec spes in futurum praebetur, gdy coraz offensarum adinventiuntur novitates. W Lisowie kościół non restituitur, w Brzeźnie contra pacta conventa w lemburskim powiecie de novo jest erygowane fanum i ślachta tegoż powiatu jako i bytomskiego pactis obwarowana, in conservatione antiqui status perturbatur, podatki, akcyza nigdy niesłychane rzeczyp. tamże erigitur i respektem tychże powiatów de homagio nihil auditum; starostwo draimskie za erekcyą jednego regimentu ad usum reip. obiecanego interim nieaplikowanego a corpore reip. oderwane, multas patitur injurias; akcyzę wprowadzono, autoritas loci ordinarii episcopi Posnaniensis contemnitur, w Tempelburku sive Czaplunku zbór zbudowano, contra antiqua jura et contra recognitionem ojca moderni dominantis, który cavit, aby traktatów z rzeczyp. nie łomąć. Interim sub variis praetextibus in dies mala augentur, oficerowie, gdzie chcą, werbują, pro libitu, ludzi reip. kradną i gwałtem zabierają. Elbląg in turbido reip. wzięty et gravissimis conditionibus za territorium elbińskie i za klejnoty rzeczyp. i za Koronę moskiewską ledwie oddany, teraz coraz bardziej coarctatur i prócz wymuszonego trzechkroć sto tysięcy zastawu, nowym czterdziestu tysięcy talerów nad Szwedów kredytem obowiązano, a przytém nowemi pretensyami soli halskiej transportem ściśniony, doda zelum ichm. pp. posłom ad fortiter ineunda consilia z ichm. pp. ministrami status et ad arripienda media pro commodo reip.

3. Respektem dworu wiedeńskiego przypominają sobie województwa nasze, iż jkr. m., p. n. m., na walnej radzie warszawskiej 1710 et 1712 obligował się interponere officia sua do cesarza jmości, aby konwenty śląskie, dominikańskie, franciszkańskie, reformackie et principaliter konwent trzebnicki in antiquo statu konserwowane były. Więc że to nietylko non effectuatum, ale coraz cum contemptu nationis też same mala augentur, kiedy recentissime cesarz jegomość wyjednał sobie u ojca św. konwentów bytomskiego i opolskiego oderwanie i już actualiter tego roku odebrano, konwent także trzebnicki coraz to bardziej stringitur innovatione dekretów takowych, aby nietylko Polek więcej nie przyjmowano, ale też i te, które się znajdują, cum summa derogatione capacitatis ksieniami obierane być nie mogą i coby z nowemi coraz legacyami i posłami miały minui hac in parte contemptus reip.,

to bardziej crescunt, etiam cum injuria nietylko regionis, ale religionis, kiedy jm. ks. opatowi paradyskiemu dobra odebrano et in sequestrum lutrowi oddano, ślacheica polskiego jmp. Zakrzewskiego więziono, lubo jmp. poseł cesarski nieraz się asekurował, że go miano wypuścić ac tandem tego nie uczyniono, aż ledwie królewicz jm. wyprosił tegoż ślacheica u cesarza jm.: więc ichm. pp. posłowie instabunt, aby jmp. poseł wideński nie wprzód admittatur do audiencyi et in renovatione pactorum nihil fiat, aż wprzód będzie satisfakeya in toto reip. et honori jmp. Zakrzewskiego i owszem aby ichm. pp. marszałkowie koronni i w. ks. litewskiego przestrzegali konstytucyjej respektem posłów cudzoziemskich podczas sejmu, ut sciant, quomodo se gerant, pilnie urgebunt o to ichm. pp. posłowie, solam tylko vicinam conservando amicitiam, w żadne non immiscendo sese societates armorum.

4. Kurlandya aby juxta constitutiones regni disponatur et ad corpus reip. more aliarum provinciarum coadunetur, ta zaś elekcyja illicita grafa Meryca cassetur i diploma electionis reip. restituatur, wszyscy zaś obywatele Kurlandyi, którzy motores et principales assistentes tej elekcyi byli, dekretem sejmowym exemplariter puniantur. Powiat piltyński juxta pacificationem anni 1717 conservetur i nowym kurlandzkim konspiracyom non implicetur; żeby zaś kto sprawę biskupstwa piltyńskiego prætextu religionis non teneatur nadaremnie, decretum deliberationis aby było ekspedyowane, adhibebunt curam ichm. pp. posłowie cum præcautione securitatis unicuique.

5. Ordynacya ostrowska ponieważ dotychczas in disceptatione zostaje, więc solvendo omnem quæstionem inter concurrentes, ichm. pp. posłowie pilnie starać się będą, aby secundum institutionem primi ordinaris te dobra dysponowane były cum consensu omnium ordinum.

6. Zasługi dawne od wojska do rzeczyp. pretendowane, ponieważ już przez skarb koronny są likwidowane, vicissim szkody i pretensye rzeczyp. do wojska patetice wyprobowane, juramentis stwierdzone, na komisjach radomskich obrachowane, lubo nierównie większą przenoszą quantitatem reip., jednak uważając, iż niektóre regimenty i chorągwie pozwijane, drugie też ichm. pp. wojskowych crimina cum personis extincta, tedy pretensye pretensyami compensentur, superata zaś krzywdy rzeczyp. in vim clementiæ condonetur.

7. Artylerya koronna, decus et præsidium rzeczyp., aby sufficienter uprowidowana była, nie baczą województwa nasze inszego medium, tylko ex benefica manu jkr. mci, p. n. m. Remonstrando wielką depakta-

cyą jmp. generała pocztmajstra, który nie katolik i nie Polak, że jest ausus ingerere se huic officio contra pacta conventa, nietylko aby był za to karany i na jego miejsce inszy Polak substytuowany, ale też exhibitio z tak znacznej percepty cum injuria publica calculo præviaque satisfactione in perpetuum ab omnibus muniis reip. proscribatur, in futurum zaś prowent poczty rzeczyp. jako i rozłożenie kuryerów omni meliori modo in supplementum defektów altyleryi disponatur. Którejto altyleryej czyli też samemu jmp. sekretarzowi, że privatim na terażniejszej komisji radomskiej miano pozwolić dwa grosza od kwitu kwarty, które kwitowe dość excessive et illicite skarb koronny coraz cum majori auxesi per multiplicationem kwitów sine omni dispositione reip. extorquet: więc aby ta novitas, która circa protestationem ichm. pp. komisarzów naszych w Radomiu prætextu lege publica tollatur, skarb zaś koronny, prævio calculo juramento firmato, tak wielką bo po taleru bitym od najmniejszych, moltiplikowanych kwitów restituat sumę et in futurum, avertendo hunc excessum na ichm. pp. skarbowych, rigore extendatur, pilnie et singulariter instare oto zlecamy ichm. pp. posłom naszym.

8. Dobywanie minerałów i kruszców habita ratione praktykowanej solnych skarbow przez cudzoziemca jmp. Blumentala superintendencji contra novissimos tractatus 1717 et antiquas leges obowiązując się, aby podobnym sposobem administracya tych nowych skarbow cudzoziemcowi i heretykowi puszczona nie była, pod którym pretekstem luterja szyrzyćby się mogła: więc jako każdemu suo in fundo proficere volno, tak u kogo się te skarby znajdują, byleby guarqum zapłacił, licitum mu dobywać i z nich pożytkować, a zatém nie chcąc publica dispositione præjudicare quidquam fundi heredibus, o to tylko singulariter upraszać będą ichm. pp. jkr. m., p. n. m., aby olkuskie auri et argenti fodyny były naprawione et ad antiquum statum przyprawione.

9. Skarb jkr. mci i rzeczyp. aby przez prywatne cła nieaprobowane non diminuatur, zabiegać temu będą ichm. pp. posłowie i aby ci, którzy nowe myta i cła propria autoritate postanowili sobie, tanquam oppressores publici karani byli, rigorem legis procurabunt. Interim instabunt ichm. pp. posłowie do jkr. mci, p. n. m., aby proventus i œconomiæ mensæ regiæ, żupy samborskie, bocheńskie i wielickie przez ludzi saskich i innych cudzoziemców heretyków albo ich substytutów, Żydów nie były administrowane, ale ci wszyscy removeantur, a na ich miejsce nobiles possessionati constituentur, a to z tej racyej, że nulla i trudna

bardzo windykacya krzywd incolarum reip. z osób cudzoziemskich bez posesyi w rzeczyp. inique et exotico modo rządzących się i pod pretekstem fori prætensi in respondendo za dworem, justitiam differunt. Więc aby in futurum lege publica obowiązani byli wszyscy ludzie skarbowi pro injuriis tolerare dekreta, to jest, tego grodu (gdzie?) w powiecie per statum komora lokowana fori competentis, urgebunt ichm. pp. posłowie. Nihilominus sprawy concivium w grodach z ludźmi skarbowymi zaczęte i niektóre dekretami terminowane rigore reip. firmentur in omnibus prætensionibus, jako to, jmp. Stanisława Gąsiorowskiego et ex quocunque fonte pullulantibus rigoreque legis anni 1717 exequantur et observentur; impossessionati et ignobiles na cłach skarbowych zostający proscibantur et amoveantur. Soli województwom naszym dotąd przytrzymane restituantur, pretium w żupach na Dybowie za beczkę nimis extensum secundum antiquam dispositionem manuteneatur i inszym inkonweniencyom ludzi skarbowych obvietur, w wywożeniu zaś wolném soli zamorskiej circa beneficium legis antiquum województwa nasze conserventur; depaktacya zaś przez jmp. Blumentala przy tych żupach uczyniona bonificetur województwom naszym, non restitutionem salis in tempore przez jmp. Blumentala sub dio consulto in detrimentum retinentis, ichm. pp. posłom singulari memoriae zostawujemy.

10. W procesach do sądów duchownych evocatorie o dziesięciny, czynsze i różne pretensye instabunt ichm. pp. posłowie pro immunitate status nobilitaris i aby dawne kombinacye status spiritualis manuteneat.

11. Korektura trybunału koronnego, czyli tylko ad antiquam institutionem reductio aby na terażniejszym sejmie constituatur i w trybunałach ut adimpleatur, procurabunt ichm. pp. posłowie. Sumy ewikcyonalne ponieważ wielką dobrom czynią implikancyą, osobliwie mniejsze od trzech tysięcy et infra, proprietariis zaś suis dla tego, że onych wziąć do ręki nie wolno, dorobienia się fortuny ślachcie præscinditur modus: tedy aby sumy trzech tysięcy tynfów nieprzechodzące ewikcyi nie podpadały, postarają się ichm. pp. posłowie.

12. A że terażniejszym podatkowaniem przez taryfę pogłównego prowincya wielkopolska, a osobliwie województwa nasze zbyt ni gravamen mają: zacząć ichm. pp. posłowie starać się będą, aby koekwacya z prowincyą małopolską w podatkowaniu alio genere contribuendi była ustanowiona i żeby to pogłowne skasowane było; alias in quantum by to nie było, tedy się ichm. pp. posłowie publicznie manifestować in facie

rzeczyp. obligantur, że województwa nasze tego podatku pogłównego, ani tak wielkiej sumy na województwa nasze z tego pogłównego wynoszącej płacić nie mogą.

13. W tém ichm. pp. posłowie województw naszych osobliwą mieć będą animadwersyą, ażeby rzeczyp. w nowe wojny, ani koligacye żadne, ani conjunctiones armorum offensive implikowana nie była cum exteris principibus.

14. Reassumendo dawną konstytucyą de bonis mensæ regiae, starać się będą ichm. pp. posłowie, aby moderna lege zupełna dóbr stołowych jkr. mci, p. n. m., tak w Koronie jako i w w. ks. litewskim avulsorum nastąpiła redintegratio, tudzież ażeby stany w. ks. litewskiego ekonomią szawelską do wykupna jkr. mci asekurowaną eximant, promerebunt ichm. pp. posłowie.

15. Kontrowersyą de jure patronatus cum curia romana tak dawno agitującą się cum diminutione jurium majestatis, aby jkr. m., p. n. m., interpositione majestatu swego bez wyprawienia jednak jakiej legacyi, któraby znacznie skarb rzeczyp. emungere miała, sopire raczył, upraszać będą ichm. pp. posłowie.

16. Nawigacya na Wiśle do Gdańska koło mentawskiej Szpitz, ponieważ dużo periclitatur i wielkie periculum imminet, żeby za obróceniem się wody z wielką szkodą całej rzeczyp. non rumpatur: tedy ichm. pp. posłowie unitis sensibus et mediis starać się będą, jakoby per publicam impensam wcześniej tanto discrimini zabezpieć; pari studio par periculum nawigacyi na Sanie impedywania przez zasypianie rzeki starać się będą avertere ichm. pp. posłowie.

17. Gdańszczanie od dwudziestu kilku lat propria autoritate imposuerunt jugum servitutis na wolny naród, że się wszyscy opłacać muszą titulo accisarum, a sine consensu reip. jako żadnym województwom dopieroż miastom żadnych podatków układać się nie godzi, więc cum poenis exacta restituant ad dispositionem reip. et in futurum abstineant. A ponieważ dekretów asesorskich nie słuchają, rescriptis regiis non obediunt, Szotlant, Stolcemberk, Biskupią Górę variis extorsionibus et impositionibus opprimunt, Szydlicę raz zaarendowawszy, post expirationem contractus ad suos usus convertunt, insze jurysdykcyje duchowne, klasztorne pro libitu agrawują, a co największa kościoła P. Maryej juxta decretum lucusque nie oddają, katolików nietylko a magistratu ale et ab omnibus officiis arcent i przez to do apostazyi przywodzą, et quod summum, apostatas publice fovent in perniciem animarum et in con-

temptum legum: a zatém in particulari uprosiwszy sobie audiencyą u jkr. mci qua privatim et qua publice petent adinveniri media ad comprimendos hosce ausus.

18. W sprawie torońskiej dekret ferowany aby ad executionem był przywiedziony, a gimnazyum realiter rugowane, połowa consulum, sekretarzów i oficer pierwszy ludzi służebnych torońskich cum medietate gemejnów katolików in esse znajdował się et pro primo caput urbis, prezydent aby był katolik. Giełda in usum et commodum publicum destynuowana non ad privata conventicula, to jest, na zbór aby non immutetur, oo. Bernardynom torońskim secundum privilegia fundationis ich antiquissime miasto Toruń, aby quotannis satysfakcyą præstet, instabunt urgentissime ichm. pp. posłowie. Interim ad convictionem hæresis sævientis, że nulla inclementia etiam circa justitiam po konwikcyi principaliter wiceprezydenta i cernika exhibita imponent officia sua, ichm. pp. posłowie, ut decretum latum na tegoż cernika relaxetur.

19. A że variis modis, singulariter jednak wielką bez pożytku lichwy reprezentacyą na zgubienie i zniszczenie fortun ślacheckich gens inimica Deo, to jest, Żydzi zabieraniem sum ślacheckich ad subtilem exinanitionem manifeste radicanter et procedunt: więc zabiegając tanto malo et periculo, aby in futurum od roku terażniejszego żadnych pieniędzy Żydom nie kredytowano, do wypłacenia zaś sum zabranych stymulowano, katolików do służby przyjmować zakazano, obligujemy ichm. pp. posłów, aby singulariter nietylko promoveant, ale też sub fide, honore et conscientia tę propozycyą naszą ad effectum deducant.

20. Dobra stanisławowskie i Żyd Leman niektóre dobra trzymający, ne subjaceant protekcyi dworu, o to starać się będą ichm. pp. posłowie.

21. Miasta Bydgoszczy nietylko per calamitatem temporum zrujnowanego, ale też przez przeniesienie żup solnych z miasta na gront wójtowski privato ausu jmp. Blumentala z wielkim uszczerbkiem i krzywdą tego miasta do ostatniej ruiny nachylonego, manutentionem przy prawach ich, wolnościach i zwyczajach dawnych ichm. pp. posłom zalecamy i obligujemy, aby serio instent o zakończenie sprawy, która pendet w sądach jkr. m., p. n. m., asesorskich, nie odsyłając téjże do sądów relationum, zakończona była.

22. Interponent przytém instancyą swoją za jmp. Andrzejem Moczzeńskim kapitanem od infanteryi wojsk rosyjskich, aby przez powagę

jo. książęcia jm. prymasa, także jww. ichm. pp. hetmanów koronnych w wojsku koronnym mógł się pomieścić w służbie, tudzież do jmp. posła moskiewskiego o uwolnienie tegoż jegomości z wojska moskiewskiego, oraz o rekompensę za zasługi przez lat kilkanaście instabunt ichm. pp. posłowie.

23. A że per senatus consilium niegdy w jmp. Augustynowi Kołudzkiemu sędziemu ziemskiemu inowłocławskiemu do wyliczenia sumy z skarbów koronnego 6,000, zaś z w. ks. litewskiego 3,000 złotych polskich za wydanie voluminis legum et constitutionum naznaczonych, dotychczas z w. ks. litewskiego non subsecuta satisfactio: więc dodadzą starania i aplikacyi ichm. pp. posłowie, aby suma 3,000 złp. z w. ks. litewskiego successoribus niegdy w jmp. Augustyna Kołudzkiego sędziego ziemskiego inowłocławskiego oddana i wyliczona była.

24. Interes jm. grafa Schliebenana wojewodzica inflantskiego ratione summæ vigore contractus super œconomiam Rogoznensem przez konstytucyą anni 1661 aprobowany i dekretami utwierdzony ichm. pp. posłom rekomendujemy, aby upraszali najj. kr. jm., żeby tandem per tot sæcula in rep. emerita domui Schliebenianæ nastąpiła in persolvendo satysfakcyą.

25. A że żadna wieś ziemska po województwach nie znajduje się, na którejby sumy czynszowe, prowizyjne tak dalece extendi nie miały, że ledwie intrata prowizyom i czynszom z dóbr koresponduje, przezco substancye dziedziczne exviscerantur, więc dyminucya prowizyj a cento i czynszów aby nastąpiła, ichm. pp. posłowie quam maxime starać się będą.

26. Intentio piissima jm. ks. Ruskowskiego kanonika plockiego, proboszcza radziejowskiego, piotrковского bez żadnego detrimentum reip., ani in convulsionem novellæ legis nec juris canonici przez umyślną lokacyą przy kościele farnym radziejowskim wielebnych ichm. oo. Scholarum Piarum, aby autoritate et constitutione sejmu terażniejszego una cum apertione scholarum aprobowana była et interpositionem ichm. pp. posłów do jm. ks. nuncyusza a sede apostolica permissio incorporationis a loci ordinario jw. jm. ks. biskupa naszego kujawskiego i dobrodzieja firmetur, sedulissime urgebunt ichm. pp. posłowie.

27. Imp. Michał Zakrzewski osądzony rigorose w trybunale koronnym sine eductis inquisitionibus et in contumaciam, aby circa relaxationem decreti pristino restituatur honori jako też i inni ichm. pp. posłowie.

trantes in hocce negotium causæ simili solentur (?) gratia et respectu, ichm. pp. posłom distinctim zalecamy.

28. Zasługi jww. ichm. pp. senatorów województw naszych tam in toga quam in sago existentium respectui jkr. mci, p. n. m., zalecić committimus.

29. Wielmożnych jmp. podkomorzego inowłocławskiego interes, jmp. starosty radziejowskiego, jmp. stolnika inowłocławskiego respektem komisyj wywiedzionych in bonis regalibus approbatio, singulariter tot declarationum a sacra regia majestate jmp. chorążemu brzeskiemu kujawskiemu effectuationem procurabunt ichm. pp. posłowie.

30. Kalkulacyą z jw. jmp. podskar bim koronnym cum rep. in seria animadversione ichm. pp. posłowie mieć będą nullumque damnum inferre permittent; nihilominus składy solne juxta antiquam legem dysponowane suis in locis aby zostawały.

31. Zamek krakowski, decus reip. sumptibus antecessorum jkr. mci ozdobiony ut ad pristinum ex munifica gratia jkr. mci redeat statum gloriaque nominis pana in æternum maneat.

32. Posła jkr. mci jmp. Iwańskiego kasztelanica brzeskiego kujawskiego singulari gratiæ et protectioni sacrae regiae majestatis suis cum negotiis recommendabunt ichm. pp. posłowie.

33. Wielkie i godne merita w. jmp. Jana na Głębokiém Głębockiego sędziego ziemskiego brzeskiego kujawskiego, marszałka koła naszego, którego w rekompensę podjętej na sejmiku naszym fatygi i dawnego pro bono publico in quovis subsellio studii, exigunt, aby quam singularissime ichm. pp. posłowie jkr. mci, p. n. m., rekomendowali.

34. A że w. jmp. Bartłomiej Głębocki stolnik inowłocławski fultus suffragiis na podkomorstwo brzeskie kujawskie, więc ponieważ primus inter candidatos znajduje się, dodadzą ichm. pp. posłowie starania, ut signatam principis gratiam i ekspedycyą z kancelaryej koronnej na toż podkomorstwo odebrał.

Pro restanti ichm. pp. posłów, naszych w. m. pp., bonæ fidei, consumatæ prudentiæ et probatæ activitati oddajemy to wszystko, cokolwiek bonum universale concernit. W nowych zaś cyrkumstaneyach, które na tamtém miejscu emanare mogą, consilium resque locusque dabit; obowięzujemy tylko w tém honestatem, rectitudinem et conscientias ichm. pp. posłów, n. w. m. panów, ut videant, ne quid resp. detrimenti patiat. Co wszystko podpisem ręki jmp. marszałka koła naszego stwierdzamy.

Działo się w Radziejowie na miejscu zwyczajném dnia 17 sierpnia roku Pańskiego 1726.

Jan Głębocki sędzia ziemski brzeski kujawski, marszałek województw kujawskich, mp.

171.

1727. Aprilis, 21.

Radziej. grodzka Relation. 16 f. 307.

320. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia post dominicam Conductus Paschae proxima (Aprilis, 22), anno Domini 1727. — Obtulit nobilis Dominicus Jamrozowski.

My rady duchowne i świeckie i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego zjechawszy się za uniwersalami jkr. mci, p. n. m., na dzień 21 miesiąca kwietnia w roku terażniejszym 1727 do Radziejowa in ordine obrania komisarzy na trybunał radomski skarbowy, na które miejsce uprosiliśmy e medio nostri ww. ichm. pp. Franciszka Michała z Moszczonogo Moszczeńskiego podkomorzego inowłocławskiego z województwa brzeskiego kujawskiego, Antoniego z Lubrańca Dąbskiego łowczego poznańskiego z inowłocławskiego do przyszłego sejmiku gospodarskiego pro hac sola vice na tę jedną kadencyą trybunału radomskiego tak, aby, uchowaj Boże, przyszła elekcyja ichm. pp. komisarzy na przyszły radomski trybunał w roku, da Bóg, 1728 przypadający fato aliquo dojść nie miała, aby ciż ichmość. nie pozwalali sobie sine assensu omnium funkcyi swojej peragere. Obligujemy tychże ichm. pp. komisarzy, aby inhærendo manifestationibus ichm. pp. posłów na sejm grodziński obranych, contra punctum w konstytucyach sejmu grodzińskiego expressum, ratione decyzyi starych zasług najj. królewicza jmci Jakóba sine consensu ordinum wyrażonego nie pozwalali do dalszej całej rzeczyp. naznaczenia fundi na to dyspozycyi.— Także aby ciż ichm. pp. komisarze investigare raczyli, za co dwa grosze deklarowane są od kwitów, także i skarb że pretenduje kwitowego od kwarcianych kwitów po taleru bitym i aby na żadne impositiones

præjudiciosas per declarationes trybunału radomskiego nie pozwalali i przeszle jako contra mentem reip. napisane aby cassabiles były; tudzież seriam adhibebunt curam ichm. pp. komisarze ad investigationem remanentu hybernowego 12,000 i on vindicare raczą.

Aby zaś interesom prywatnym domowym satysfakcją pretensyi ichm. pp. komisarzy dogodzić się zupełnie mogło, naznacza się komisyą nazajutrz po gospodarskim sejmiku w roku terażniejszym, na którą miasta i miasteczka wszystkie do likwidacyej z regestrami swoimi i kontraktami stawać powinny, począwszy od roku 1717; na którą to komisya ichm. pp. senatorowie, podkomorzowie, starostowie, unius plurimumve absentia non obstante, modo tres adsint, którzy to ichm. pp. komisarze funkcyą swoją dotąd kontynuować powinni, pókad insza dyspozycya województw nie nastąpi, uproszoni są, aby jako najpilniej zlustrowawszy, zlikwidowawszy retenta w tych przeszłych latach i jako dysponowane było czopowe, wszytkich pretendentów uspokoiłi. Także jmp. Mikołaj Dąbski comparere powinien do pokazania dezert tych, które są insolubiles i do uczynienia informacyi, czemu 600 złotych pro anno 1717 naznaczone jmp. sędziemu ziemskiemu gostyńskiemu natenczas in functione zostającemu wypłacone nie były; co aby do skutku przyszło, obmyślą ichm. pp. senatorowie jak najprędszą i najpewniejszą solucyą.

Wszystkie zaś miasta, miasteczka królewskie, duchowne i ziemskie, którekolwiek gaudent privilegiis, facultatibus et juribus civitatensibus, powinny pro termino præfixo na komisya do likwidacyi stanąć, na co jmp. marszałek koła naszego tymże miastom i miasteczkom wydać ma uniwersały.

Miasto Strzelno w pogorzeli i pogorzalców w tym roku calamitatem hanc ponoszących circa legem utrzymujemy. Jmp. Bielickiemu plenipotentowi województw naszych residuitas pensyi naznaczonej, ponieważ nie wypłacona, powinna być obmyślona satysfakcyą na komisyi przyszłej.

A ponieważ na terażniejszym sejmiku nie przychodzi nam ichm. pp. posłów do Grodna na sejm in anno 1726 uproszonych digna mercede vere justos labores præmiare i tak wielkie koszta w tak drogim czasie compensare dla niektórych ichmościów opozycyi, da Bóg, na przyszłym sejmiku ukontentować pomienionych ichmościów w kole naszym pro primo objecto przyrzekamy sobie przykładem innych województw, ne

sit ingratus labor, któryby nie miał præmiari za podjęte prace, fatygi i koszta de proprio marsupio.

Zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego napisać instantiales za jmp. żupnikiem województw naszych do jnci ks. Zygmunta Ruskowskiego kanonika i deputata plockiego, aby autoritate sua et protectione pomógł vindicare sól zatrzymaną w skarbie jkr. meci suchedniową przez jmp. Blumentala administratora według informacyi jmp. żupnika, uprosiwszy jmp. Wojciecha Ruskowskiego za plenipotentą w téjże sprawie do trybunału lubelskiego, aby tam urgeat wespół z jmp. żupnikiem decisionem hujus causæ.

Na przyszły trybunał skarbowy radomski uprosiliśmy także za plenipotentą województw naszych jmp. Rafała Koludzkiego sędzica ziemskiego inowłocławskiego, któremu pro labore pensyą zwyczajną, jako antedanei plenipotentes miewali, naznaczymy, to jest, złotych czterysta.

A że ichm. pp. komisarze na trybunał skarbowy radomski obrani de jure salariati być powinni, tedy z czopowego medietatem teraz pensyi należącej na viales naznaczymy, drugą zaś medietatem na komisyi, da Bóg, przyszłej odebrać sobie będą powinni; pierwsza rata za asygnacyą jmp. marszałka, druga za asygnacyą komisyi wypłacona być powinna. A ponieważ na przeszłym sejmiku postanowiliśmy sobie per laudum, aby wszystkie lauda nie wprzód były do grodu podane aż przy podpisie ichm. pp. marszałków rękami jw. ichm. pp. senatorów i ichmość. pp. urzędników będą podpisane, tedy i terażniejszą uchwałą naszą toż samo reasumujemy et confirmamus.

Instrukcyą ichm. pp. posłom do jkr. meci uproszonym, jakoto w jmp. Rafałowi Zboży Radojewskiemu miecznikowi brzeskiemu kujawskiemu i w jmp. Stanisławowi z Wielkiej Wrzący Sokołowskiemu sędziemu grodzkiemu brzeskiemu kujawskiemu jmp. marszałek koła naszego wydać powinien, in negotio publico, a najbardziej in manutentione sancitorum na sejmie grodzińskim zakończonym postanowionych, także w materyi zatrzymanej soli w skarbie jkr. meci na województwa nasze należącej; także uskarżając się super exorbitantias jmp. Blumentala ratione depactationis województw w przedaży soli zabranianiu zamorskiej według prawa in casu defectus ruskiej pozwolonej, zrujnowania przez tegoż jmp. Blumentala miasta Bydgoszczy, co fusiori calamo do instrukcyi jmp. marszałkowi napisać committimus.

Respons na desideria przez uproszonych ichmościów e medio nostri od jw. jmci ks. biskupa nasze dany in puncto locationis ojców Piarum Scholarum w Radziejowie zlecamy jmp. marszałkowi oddać do rąk jmci ks. Gordyana pro loco teraz zostającego. Które to laudum nasze ręką jmp. marszałka i jww. ichm. pp. senatorów i urzędników ziemskich podpisane do ksiąg grodzkich podać zlecamy. — Działo się w Radziejowie dnia 21 miesiąca kwietnia roku Pańskiego 1727.

Franciszek Michał Moszczeński podkomorzy inowrocławski, marszałek koła braterskiego, mp. (L. S.). Ludwik Borucki k. b. k., mp. Bartłomiej Głębocki p. b. k. omissis binis terminis primo ad normam innych województw, secundo że sine ascensu omnium ichm. pp. komisarze funkcji peragere nie powinni, ponieważ ta była mens województw, chociażby się sejmik electionis ichm. pp. komisarzów zerwał czyli relationis lubo gospodarski, funkcji nie powinni pretendować ultra mentem województw in laudum insertis, Antoni Zboży Zakrzewski ch. b. k., Jan Głębocki s. z. b. k., Tomasz z Lubrańca Dąbski s. k. i.

172.

1727. Aprilis, 21.

Radziej. grodz. Relation. 16 f. 306.

321. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia post dominicam Conductus Paschae proxima (Aprilis, 22), anno Domini 1727. — Obtulit nobilis Dominicus Jamrozowski.

Instrukcja ww. ichm. pp. posłom do kr. jmci, p. n. m., w kole braterskiem uproszonym ww. ichm. pp. Rafałowi Zboży Radojewskiemu miecznikowi brzeskiemu kujawskiemu, Stanisławowi z Wielkiej Wrzący Sokołowskiemu sędziemu grodzkiemu brzeskiemu de consensu omnium daua, roku 1727 dnia 21 miesiąca kwietnia w Radziejowie. Najprzód ichm. pp. posłowie dissertissimo ore suo powinszują jkr. mci redintegracyi zdrowia, in cuius salute totius dependet salus reip. z tą ekspresją, że pełne zewnętrznych afektów wierni poddani fundimus suspiria, aby przy długoletniej trwałości kroniki dziełami, wiek latami,

dom swój najjaśniejszy ozdobami napelniwszy, tak długo nam żył, jako żyć będzie nieśmiertelnym w pamięci nierychłych wieków, sit princeps tot annorum quot subditorum.

Potém upraszać będą jkr. mci, p. n. m., o manutencyą sancitorum na sejmie grodzińskim studio et sollicitudine paterna jkr. mci szczęśliwie zakończonym postanowionych. Uskarżać się będą ichm. pp. posłowie na jmp. barona Blumentala administratora karbaryj solnych, że soli zatrzymanej w skarbie województw naszym wydać nie chce, aby jkr. mość p. n. m., seryo przykazał temuż jmp. administratorowi, (aby?) pro praeteritis, a prima conventione facta według weryfikacyi jmp. żupnika województw naszych, indilate oddał et in futurum in tempore per legem praescripto, corocznie sine omni tergiversatione sól suchedniową oddawał. Tudzież uskarżać się będą super exorbitantias jmp. Blumentala ratione depactationis województw naszych w przedaży pro libitu suo soli, w zabranianiu zamorskiej, według prawa in casu defectus ruskiej pozwolonej, którą sam kupuje i w beczki ruskie przesypuje i sprzedaje za królewską. Doniosą także jkr. mci zrujnowanie miasta Bydgoszczy przez tegoż jmp. Blumentala, upraszając jkr. mci, aby in praetensionibus przez komisją od jkr. mci naznaczoną jam decisis rozsądzić się jmp. Blumentalowi z témże miastem w sądach asesorskich indilate przykazał i cokolwiek się szkody, ruiny przez niego pokaże w tém mieście, ut compensatio injungatur pro praeteritis damnis, injuriis, ażeby in futurum to miasto było reserwowane i utrzymane circa privilegia sua.

Przełożą i to jkr. mci ichm. pp. posłowie, jako strażnicy solni pod pretekstem rewizyi soli zamorskiej egzorbitancye w dobrach królewskich, duchownych i ziemskich zwykli czynić i na wolnych drogach ludzi przejeżdżających infestować, jmp. Stanisława Gąsiorowskiego concivem województw naszych jadącego innocuum bez dania wszelkiej przyczyny enormissime porąbali: z których że satysfakcyi nie chce czynić jmp. administrator, ani damna patrata compensare, upraszać będą ichm. pp. posłowie o komisją na jmp. Blumentala instantaneam, aby injuriatis refugio damnorum, injuriarum nakazana była i aby takowe attentata in posterum nie bywały, viam praeccludat.

Panny zakonne bydgoskie i insi indicentes do téj komisji powinni należeć i tam się rozprawić. Caetera activitati ichm. pp. posłów, n. w. m. pp., committimus.

Franciszek Michał Moszczeński podkomorzy inowrocławski, marszałek koła braterskiego, mp. (L. S.)

173.

1727. September, 16.

Radziej. grodz. Relation. 16 f. 362.

322. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta pridie festi sancti Francisci confessoris (October, 3), anno Domini 1727. Obtulit generosus Carolus Studziński.

My rady, dygnitarze i wszystko rycerstwo braci zgromadzonych województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego zjechawszy się na sejmik gospodarski nazajutrz po deputackim zwyczajny konstytucjami sejmowemi aprobowany, to jest, w dzień 16 miesiąca września w roku niniejszym 1727 do Radziejowa in ordine obrania komisarzy na trybunał skarbowy radomski. Na które miejsce do Radomia według czasu prawem naznaczonego uprosiliśmy e medio nostri ww. ichm. pp.: Aleksandra Głębockiego starostę brzeskiego kujawskiego z województwa brzeskiego i jmp. Andrzeja Umińskiego skarbnika brzeskiego kujawskiego z województwa inowłocławskiego, aby na przyszłą kadencją trybunału skarbowego radomskiego stanęli, obligując ichmościów, aby in fundamento novellæ legis lustracją chorągwi polskiego i cudzoziemskiego autoramentu leżę w województwach naszych mających (jeżeli chorągwie w należyтым kompucie, rysztunku i munderunku, znajdują się) captato opportune tempore, zniósszy się z ichm. pp. oficerami de loco, przed komisją przyszłą wcześniej uczynili. Gdy zaś z jawnych dowodów sufficientem constat województwom naszym, że w regimentach konnych i pieszych niepotrzebne cum diminutione notabili gemejnów znajdują się ekspensa, jakoto na inspektora kapitanów, agregert na wozy i woźniców do każdej chorągwi, których in rerum natura nie masz, prócz tego od każdej chorągwi po dwie porcy ac si na kadetów odciągają, co dotąd rzeczyp. milionową uczyniło szkodę: tedy ichm. pp. komisarze województw naszych omni conatu et studio starać się będą, aby per declarationem publicam takowe niepotrzebne ekspensa abrogowane i zniesione były i żeby in rota juramenti ichm. pp. oficerom kasę trzymającym dołożyć, że in futurum sine scitu et consensu commissionis Radomiensis takowych ekspens niepotrzebnych wypla-

cać nie będą, ale te ekspensa na gemejny żeby w komplecie były obracane.

Insuper obligujemy ichm. pp. komisarzy województw naszych, aby seriam uczynili indagationem, zniósszy się z ichm. pp. komisarzami województw i ziem, jako disponuntur pieniądze regimentowe; gdy na każdy rok na żołnierza konnego, na munderunek i lenungi złotych 300 naznaczone, z czego raz kupiony koń i munderunek sprawiony, nie będąc in opere belli, lat kilka konserwować się może i już tylko medietas pieniędzy na lenung i konia przez rok obraca się, na żołnierza zaś pieszego po złotych dwieście corocznie constitutum, z czego medietas na barwę, druga medietas na lenungi, w jednym ręku bierze barwę i lenung, w drugim zaś tylko lenung, gdzie się tedy podziwia 150 złotych na konnego, a sto na pieszego żołnierza corocznie, a na czas i przez lat trzy munderunków nie dają, gdzie się pieniądze obracają, seriam uczynią indagationem et modum restitutionis in commodum publicum adinvenient.

Ponieważ circa erectionem wojska przez regulamen komput był zmniejszony dla sprawienia munderunku należytego, a zatém reddenda ratio przez ichm. pp. oficerów kasę trzymających, gdzie się pieniądze obracają, o czém już deklaracya nastąpiła trybunału skarbowego radomskiego in anno 1717 sabbatho post festum ss. Viti et Modesti martyrum: in fundamento której deklaracyi zaraz na początku trybunału skarbowego radomskiego upraszać będą collegium izby komisarskiej, żeby napisana była deklaracya in ordine reddendi calculi expensarum et præstandorum juramentorum, aby rotą nieodmienną w dawnych deklaracyach napisaną ichm. pp. oberszterlejtanci, albo majorowie kasę trzymający juramenta wykonali. Że zaś invaluit usus ichm. pp. skarbowych abusive, że remanentu hybernowego 6,000 złotych polskich in suum commodum privata autoritate sobie przywłaszczyli i corocznie go biorą, a tylko raz był dysponowany na ekspensa in ibidem expressa, a potém ad dispositionem trybunału należał: przeto obstringimus ichm. pp. komisarzy województw naszych, aby indispensabiliter tę sumę in usus reip. necessarios lub województw per publicam declarationem disponent.

A że post initam compositionem jmp. Zakrzewskiego chorążego brzeskiego i jmp. Dąbskiego podsędką ziemskiego inowłocławskiego z skarbem jkr. mci in anno 1713 zaraz pierwsza defluitacya, a potém immediate i druga zatrzymane et per renitentiam jmp. Blumentala dotąd nie wydane, w skarbie jkr. mci zaległe, których jedną defluitacją in

antecessum województwa disposuerunt na zbudowanie kościoła w dobrach jkr. mci Śmiełowicach i reparacją kościoła farnego radziejowskiego: tedy i tę drugą aby windykowana była, uprosiliśmy w. jmp. Bartłomieja Głębockiego podkomorzego brzeskiego kujawskiego, aby tę zaległą defluitacją powtórna w skarbie proprio sumptu windykował. Którą windykowaną takowym dysponujemy sposobem: naprzód temuż samemu jmp. podkomorzemu, kompensując fatygę i ekspensę, soli 1,000 beczek deklarujemy, memorando zaś prace, fatygi i koszty ichm. pp. posłów na przeszły sejm grodziński uproszonych, wszystkich czterech ichmościów æqualiter contentando, 2,000 beczek z téjże zaległej a windykowanej defluitacyi *attenta caristia anni præteriti* naznaczamy; residuitatem zaś 300 beczek ww. jmp. Michałowi Ruszkowskiemu podstolemu brzeskiemu kujawskiemu i jmp. Janowi Niemojewskiemu kasztelanowi bydgoskiemu za fatygi w legacyi od województw do generała moskiewskiego podjęte zlecamy i kondonujemy. *Præcavendo* sobie, aby pomienioni jmp. podkomorzy i ichm. pp. posłowie i inni ichmość. tą zatrzymaną soli defluitacją przez jmp. podkomorzego windykowaną kontentowani byli, a nie interesowali się do przyszłej defluitacyi *in anno proxime futuro* nam należącej *sub fide et honore* i żadnych tranzakcyj ze skarbem jkr. mci respektem przyszłej defluitacyi nie pozwalamy *sub nullitate secus actorum* i jeżeliby *casu aliquo* zatrzymana sól była, albo *in defectu* wody nie była na składy defluitowana w przyszłym roku, żadnym pretekstem ani sposobem *ex nexu laudi præsentis* do remanentu soli *ab anno præsentis* zaległej interesować się nie mogą, ani powinni, ale województwa *plenum et integrum jus* odebrania soli *præcurent* i rezerwują sobie.

Mając *primæ curæ et reflexionis* niedopłaconą ćwierć krasnostawską chorągwi jmp. Alesiewicza, która *propter renitentiam* niektórych ichm. pp. retentorów nie jest dotąd zapłacona, tedy *retenta* do egzekwowania zlecamy i aby tém prędsza tych delat była eksolucya jmp. burgrabiego radziejowskiego przydajemy; także i delaty jw. jmp. wojewody brzeskiego, które delaty ichmość. retentores *sub pœna duplucis pensionis* płacić i oddawać powinni, a *inquantum* by te delaty nie wystarczyły do satysfakcyi pomienionemu jmp. Alesiewiczowi, tedy *circa liquidationem* izby komisarskiej residuitatem ichm. pp. komisarze obmyślą. Czopowe zaś województw *anni futuri* obudwu *per modum plus offerentiæ* arendować deklarujemy, jakoż *instantanee ad declarationem publicam* w kole naszym przez w. jmp. Bartłomieja Głębockiego pod-

komorzego brzeskiego kujawskiego *factam*, (ponieważ jmp. stolnik brzeski pierwszej konkurencyi ustępuje) za sumę 6,000 *ultro et benevole* w kole naszym deklarowaną arendujemy i kontrakt *eo nomine* ichm. pp. komisarzom wydać jegomości pozwalamy, obligując w. jmp. podkomorzego, aby konflagraty nowe nie były agrawowane, ani powinne, także (aby?) miasta i miasteczka *circa jura privilegia et immunitates* konserwowane były. Jeżeliby zaś inni *concurrentes* dawali większą sumę arendową czopowego nad 6,000 złotych polskich dorocznią, więc *plus offerenti* na komisyi ichm. pp. senatorowie i komisarze tę dyspozycyą decydować będą. Satysfakcyą przeszłym ichm. pp. komisarzom radomskim *in residuitate continens ad primam Januarii futuri reservatur*, ponieważ ciż ichm. pp. komisarze *ad præsens* dla prędszego uspokojenia jmp. Alesiewicza swojej prolongowali pensyi.

Interes królewiczów ichmościów że *fundum* mieć nie może do wypłacenia w województwach, aby izba komisarska do przyszłego sejmum prolongowała. Na list jo. ks. jm. prymasa *respons jmp. marszałkowi* koła naszego *cum debita veneratione* i podziękowaniem *pro solita cura et sollicitudine* paterna boni publici dać zlecamy. List instancyalny do jw. jm. biskupa kujawskiego w interesie jw. jmp. ks. Ludwika Boruckiego kasztelana brzeskiego kujawskiego z jm. ks. plebanem liskowskim, ut *desistat a tam dispendioso processu* jako i za w. jmp. Janem Głębockim sędzią ziemskim brzeskim kujawskim *ratione* poddanych z ichm. księży misionarzami włościańskimi, za ichm. pany Ruszkowskimi z ichm. ks. Pi-jarami *novi situs* w Radziejowie, aby *in suis prætensionibus* byli pomiarkowani respektem pozostałej sumy 2,000 jako i *mobiliium* po ś. p. jm. ks. Zygmuncie Ruszkowskim kanoniku plockim, a proboszczu radziejowskim, także za jmp. Walentym Słuckim starostą gniewkowskim z jm. ks. proboszczem gniewkowskim, list także instancyalny za miastem Bydgoszczą do jw. jmp. kanclerza w. koronnego, aby *circa jura et privilegia* konserwowani i sądzoni byli, (napisać?) zlecamy. Interes jmp. Magnuskiego sędziego ziemi gostyńskiej zaległego czopowego podczas funkcyi radomskiej do izby komisarskiej odsyłamy.

Mając zaś *in cordibus nostris* godną promocyą *cultus divini* *in sanctis ejus* wielebnych ichm. oo. Jezuitów toruńskich, tymże ichmościom naznaczamy i deklarujemy tysiąc złotych z podatku czopowego, ichm. oo. Franciszkanom inowłościańskim zaległego długu po ś. p. jmp. Janie Trzebuchowskim łowczym inowłościańskim od województw naszych naznaczonego a tymże ichm. oo. Franciszkanom przekazanego, sumę 1,500

złotych, na zbudowanie kościoła w Skulsku 300, ichm. pp. Kołudzkiemu i Bielickiemu na przesłaną komisją radomską plenipotentom, zawdzięczając prace i fatygi, gratitudinem deklarujemy i tych wszystkich ichmościów, aby byli satisfacti, do komisji jutrzejszej odsyłamy, dając potestatem jww. ichm. pp. senatorom i ichm. pp. komisarzom, aby jak najprędszą ichmość obmyślili satisfakcją. Na przyszłą zaś komisją uprosiliśmy jmp. Stefana Kossowskiego za plenipotentą, któremu złotych 400 naznacza się. Które to laudum nasze ręką jmp. marszałka podpisane do ksiąg grodzkich radziejowskich podać zlecamy. — Działo się w Radziejowie dnia 16 września roku Pańskiego 1737.

Andrzej Umiński skarbnik brzeski kujawski, marszałek koła braterskiego województw brzeskiego kujawskich i inowrocławskiego sejmiku gospodarskiego, mp. (L. S.)

174.

1728. September, 13.

Radziej. grodzka Relation. 17 f. 80.

323. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta in crastino festi Exaltationis sanctae Crucis (September, 15), anno Domini 1728. Obtulit generosus Joannes Rakowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy ziemscy i grodzcy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw do Radziejowa na sejmik electionis ichm. pp. deputatów województw naszych na dzień 13 miesiąca września prawem publicznym naznaczony na miejsce zwyczajne zgromadzeni. Stosując się do prawa pospolitego i zwyczajów dawnych, po uproszonym ad directionem koła naszego jmp. marszałku, obraliśmy liberis suffragiis per pluralitatem votorum ww. ichm. pp. Aleksandra Wolskiego sędziego ziemskiego inowrocławskiego z województwa brzeskiego kujawskiego, jmp. Wojciecha Sokołowskiego sędziego grodzkiego przeddeckiego z województwa inowrocławskiego na trybunał następujący piotrkowski i lubelski i ten instrument electionis ichm. pp. deputatów województw naszych jmp. marszałkowi koła naszego, ichm. pp. asesorom z województw i powiatów uproszonym pod-

pisać zlecieliśmy. Działo się w Radziejowie dnia 13 miesiąca września roku Pańskiego 1728.

Jan Stanisław z Lubieńca Niemojewski kasztelan bydgoski, marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego, mp. (L. S.)—Bartłomiej Głębocki podkomorzy brzeski kujawski.—Antoni Zboży Zakrzewski.—Władysław Koleczyński podczaszy inowrocławski z powiatu kruszwickiego.—Jan Mniewski z powiatu bydgoskiego asesor, (L. S.) — Stefan Rościszewski z powiatu kowalskiego (L. S.) —Andrzej Niemojewski c. k.

175.

1729. Julius, 11.

Radziej. grodzka Relation. 17 f. 168.

324. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum sanctae Annae matris gloriosissimae Virginis Mariae proximo (Julius, 30), anno Domini 1729. — Obtulit generosus Antonius Rakowski.

My rady świeckie i duchowne, senatorowie, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego zjechawszy się za powtórny jkr. mei, p. n. m., po rozeszłym irritu eventu przeszłym sejmiku pöselskim in locum consiliorum nostrorum solitum do Radziejowa pro 11 Julii anni praesentis uniwersalem. Zaczynamy naprzód od powinnej supremæ Majestati rekognicyi, cujus nutu cunctæ hujus mundi reguntur potestates, iż discordes przez tak sieła lat civium nostrorum animos diversos in publico obrad naszych theatro sensus, przez co ustawicznie kilku kadencyami sejmów publicæ szwankowały expectationes, na zgubę ojczyzny ostrzyły zęby: na blisko przeszłym sejmie tak coadunare raczył, iż nietylko wszystkie vota zdały się spirare in unum, ale i hanc larvam, którą postronne narody dissentionum odmalowawszy umbram, z niemalym narodu polskiego sławy uszczerbkiem, huic unico libertatis nostræ sacrario imponerant, zrzuciwszy, pokazał dawną inter status, które zawsze wszystkich naszych sąsiadów terreat, konfidencyą; pokazał nieoderwaną od publicznych interesów aplikacyą, pokazał niewzruszoną ku prawom, swobodom i wolno-

ściom naszym żarliwość. Potém najj., p. n. m., podziękowanie, iż uznawszy coelestium numinum nad stanami rzeczyp. benedykcyą, wszystkie staranie swoje, wszystkie studia et conatus, wszelką i prawdziwie ojcowską communi bono et usibus concatenatam sollicitudinem ad hunc dirigere raczył terminum, aby po tylu rozerwanych jakturach, po tak rozstrzygnionych inter status konfidencyj, żeśmy się już zawsze dalecy zdali od tój szczęśliwości, która nam przez utrzymanie publicznych obrad naszych słodkie wydawać i publicznemu szczęściu nader pożyteczne zwykła owoce, wspaniałą blisko przeszłego sejmku tot publici emolumenti adornatam splendoribus wystawił strukturę. Do czego że i viceregia potestas z prześwietnym senatem non postrema concurrebat applicatione, obrócił na się corda civium et animos, aby za tak zbawienne dzieło, za tak publiczną et multo tempore desideratam publicznego szczęścia machinę całkiem niewyglózowaną wiekiem zniecały w sobie obligacyą; jakoż znają województwa nasze do tój jo. książęciu jmci rekognicy i pro tot indefessis studiis et laboribus niosą dzięki.

Dziękują także majestatowi jkr. meci, iż jako providus około dobra pospolitego rządca, jako pater patriæ, jako miłosierny pan, co tylko baczny stanom rzeczyp. proficuum, co emolumento publico desideratum, co synom ojczyzny adoptatum, to wszystko z przezornej praestare raczy opatrności. Jawnie elucescit i w terażniejszej blisko nadchodzącego sejmku deklaracyi, kiedy zapatrzywszy się przezornym w interesach rzeczyp. okiem, uznawszy translapsowany dla nadwątlonych et publicis curis zdrowia jego pańskiego sił sejmku przeszłego terminu, jeszcze do doskonałej nie przyszedszy perfekcyi, publicam własnemu praefendo zdrowiu salutem, terażniejszy sejm kontynuując, voto et desiderio populi naznaczać raczy. (Na?) który to sejm do zobopólnej inter status kooperacyi, do całej około dobra pospolitego, ne quid detrimenti resp. patiatur, ostrożności, do żarliwej interesów publicznych promocyi i onych utrzymywania ad officinam edendarum legum uprosieliśmy praesenti laudo e medio sui concordibus votis ww. ichm. pp. posłów: Bartłomieja Głębockiego podkomorzego brzeskiego kujawskiego, Antoniego z Lubrańca Dąbskiego łowczego poznańskiego województwa brzeskiego kujawskiego, Franciszka Moszczeńskiego podkomorzego inowrocławskiego, Jana Wilhelma grafa Sleybena wojewodzica inflantskiego viros e millibus electos, interesów rzeczyp. bene gnaros, na podobnych funkcyach dobrze wyprobowanych, których fide, honore et conscientia obligujemy, aby naprzód w publicznych interesach częstą rzeczyp. tykający się, jako

najdoskonalej consultant i desideria nostra w instrukcyi sobie podane non negligent. Do laudum zaś punkta te podajemy.

1. Obligujemy jmp. marszałka koła naszego, aby na listy odpisywał, jakoto jw. jmp. podskarbiemu w. ks. litewskiego a regimentarzowi generalnemu wojska koronnego, także jo. księciu jmci Czartoryjskiemu kawalerowi Maltajskiemu.

2. List do jw. jmp. kanclerza w. koronnego aby jmp. marszałek napisał za p. Heyną mieszczaninem toruńskim, ut inhibeat jmp. kanclerz dekretem swoim, aby tak wielka szkoda tegoż mieszczanina i konfuzya od magistratu toruńskiego przez więzienie go ex ratione, że katolikiem został, przywrócona była.

3. List do jmci ks. biskupa kujawskiego aby jmp. marszałek napisał za ichmośc. pany Jarnowskimi łowczym przeszłym brzeskim i Bartłomiejem o krzywdy poniesione od duchowieństwa.

4. A że ichm. pp. posłowie terażniejsi do Grodna uproszeni oświadczyli się w kole naszym, iż pro bono publico i województw levamine proprio aere bez żadnej rekompensy jachać do Grodna na usługę województw: tedy praesenti laudo postanawiamy in futurum, kto się podejmie służyć na tój poselskiej funkcyi województwom, tedy suo sumptu jachać powinien i żadnej rekompensy od województw nie potrzebować, ponieważ praesenti laudo te donatywy znosimy.

5. Sól suchedniową dawno zatrzymaną, którąśmy dali ichm. pp. posłom przeszłym do Grodna posłanym, której że się podjął windykować w. jmp. Bartłomiej Głębocki podkomorzy brzeski, za co odebrał jegom. donatywy beczek tysiąc, tedy ad solutionem grzywien tylko ad quartam partem należąc będą ichm. pp. posłowie. Ponieważ zaś jmp. Kazimierz z Lubrańca Dąbski podkomorzy nadworny jkr. meci hucusque nie odebrał swojej satysfakcyi, pięćset beczek soli, posłem zarówno będąc, tedy toż quantum jako i drudzy ichmośc. od jmp. podkomorzego brzeskiego odebrać powinien i na nim repetere. Nihilominus conceditur jmp. podkomorzemu brzeskiemu et per omnia obligatur do tego jegomośc, aby in quantum można, uwolnić się totaliter od płacenia tych grzywien per mutuam compensationem w skarbie za proces przewidziany i za tak długą ekspektatywę tych zatrzymanych defluitacyj, aby się starał o to ex caractere suo jmp. podkomorzy brzeski.

6. Ponieważ jmp. żupnik województw kujawskich na przeszłych sejmikach upewniał województwa kujawskie i na terażniejszym sejmiku upewnia i afiduje, iż dwie soli w skarbie województwom są za-

trzymane, in quo fundamento województwa już dysponowały temi dwiema solami: tedy praesenti laudo obligujemy jmp. żupnika, aby lubo sam jachał do Grodna, lubo wszystkie dokumenta oddał na ręce ichm. pp. posłów, aby tém snadniej, polikwidowawszy się z skarbem, windykować te defluitacye dwie mogli.

7. Ludzie zbiegli poddani ze wsiów tak królewskich, ziemskich i duchownych, a w miastach cum praedicio panów swoich, których są poddani, osiadający i budujący się, aby za pierwszą rekwizycją panów swoich do panów burmistrzów, wójtów i całej rady byli wydani od miasta, non referendo się do starostów, lubo quovis titulo panów swoich, pod winą 200 grzywien za niewydanie ich, które to laudum służyć ma tak do królewskich, dziedzicznych i duchownych miast.

8. Ponieważ nowa fundacya w Radziejowie oo. Pijarów zabiera się do uczenia szkół, tedy obligantur ichmość. praesenti laudo, aby plebejas personas do dwunastu lat tylko trzymali w tych szkołach. Które to laudum podpisać jmp. marszałkowi koła naszego zlecamy i do grodu podać. — Działo się w Radziejowie dnia 11 lipca roku 1729.

Paweł z Lubrańca Dąbski, marszałek prześwietnych województw brzeskiego i inowrocławskiego, mp.

176.

1729. Julius, 11.

Radziej. grodzka Relation. 17 f. 172.

325. [Instructio pro comitiis ordinariis generalibus Grodnensibus celebrandis.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum sanctae Annae matris gloriosissimae Virginis Mariae proximo (Julius, 30), anno Domini 1729.— Obtulit generosus Antonius Rakowski.

Instrukcyja ww. ichm. pp. posłom: Bartłomiejowi Głębockiemu podkomorzemu brzeskiemu, Antoniemu z Lubrańca Dąbskiemu łowczemu poznańskiemu z województwa brzeskiego, Franciszkowi Moszczyńskiemu podkomorzemu inowrocławskiemu, Wilhelmowi Slejbenowi wojewodzicowi inflantskiemu z województwa inowrocławskiego na sejm terazniejszy za powtórny jkr. mci, p. n. m., uniwersałem z sejmiku ra-

dziejowskiego dnia 11 lipca szczęśliwie ekspedyowanego na miejscu zwyczajnym roku 1729 uproszonym.

Kiedy po tylu burzliwych sejmowania naszego nawałnościach, in planum maris wyprowadzonych obrad naszych nadziejach, nawa ta publiczne nosząca szczęście exspectationesque, turbulentis jactata procellis, zawsze naufragas exitiali fato zapełniającym się in sortem, tej ojezyny naszej synom prezentowała tabulas, kiedy ustawicznymi agitata tempestatibus daleka zdała się być a promontorio bonae spei, aż tandem suaviori supremi rerum moderatoris sparta regimine, sereniores caelestium astrorum et fabiliores blisko przeszłego sejmowania doznała favonios, albowiem spe meliori lapsis, u pożądanego stanawszy portu, pomyślnie i nader publico bono potrzebne przyniosła emolumenta: co że za przezornym najj. kr. jmci, p. n. m., nawy tej supremi directoris styrem, za usilnym staraniem i prawdziwą ojcowską subsecutum aplikacją, jak najniższe majestatowi jkr. mci ww. ichm. pp. posłowie nasi wyznają dzięki.

Podziękują i za to jako najuniżeniej, iż lubo przeszły sejm de lege przypadający dla nadwątlonych jkr. mci, p. n. m., sił w czasie prawem opisanym swego nie wziął efektu, przecież gdy ten, który się nazywa salus et vita universi czerstwiejszego, lubo jeszcze nie ze wszystkiem, reintegrowanego jkr. mci, p. n. m., użycza zdrowia: nie omieszkiwa jkr. mość publicis satisfacere votis, nie omieszkiwa universorum kontentować desideria i sejm dla niebezpiecznej choroby w przeszłym roku zatamowany w Grodnie, z alternaty prawem opisaną na dzień 22 miesiąca sierpnia przypadający w roku terazniejszym 1729 składa, poprzedzając sześciu niedziel kadencyą terminu zwykłego, za powszechną radą senatu przytomnego podczas consilium senatus, a to dla konserwacyi zdrowia swego i ob metum nieochybną przez jesiennych słońc recydywy z doświadczenia szkodzących jkr. mci, tudzież dogadzając publicae commoditati zgromadzonym in ordine stanom rzeczyp.; pro hoc tedy studio publicae commoditatis dziękować będą powinni jako najuniżeniej ichm. pp. posłowie jkr. mci, p. n. m.

1. Przystępując zaś województwa nasze do materyj, które na przyszłym, da Pan Bóg, sejmie mają być promowowane, obligują ichm. pp. posłów sub honore conscientiae, aby recesem przeszłego sejmu grodzkiego asekurowana była koekwacya podatków. Ponieważ województwa nasze ciężkimi praenuntur terazniejszymi podatkami, że miejscami uboga szlachta sua patrimonialia deserere musiała, tedy ichm. pp. posłowie

fide et honore obligantur, aby po obranym przyszłym, daj Boże, szczęśliwie marszałku sejmowym, żadnej innej materii nie dopuszczali, aż wprzód kasowane będzie to genus podatku terazniejszego, a insze equaliter et proportionate z prowincją małopolską postanowią stany rzeczyp., alias manifestować się imieniem województw naszych in facie rzeczyp. będą, że już abhinc tego podatku płacić nie będziemy; o co urgebunt koniecznie ichm. pp. posłowie etiam cum discrimine sejmu.

2. Podziękują jkr. mci pro cura et sollicitudine około dobra popolitego, za asekuracyą dobrą przyjaźni z sąsiadami, jakoto z hanem jmcia tatarskim przez ablegacyą jmp. Rostkowskiego stolnika wińskiego.

3. Za wydanie instrumentorum na komisją kurlandzką sejmem przeszłym naznaczoną podziękują i wyznają za to ichm. pp. posłowie powiną wdzięczności rekognicyą primo praesidi jo. książęciu jmcie warmieńskiemu, ichm. pp. komisarzom na to tam miejsce delegowanym za wszelkie prace, trudy i fatygi circa incorporationem unioni rzeczyp. corporis podjęte cum obligatione gratæ et perennis memoriae.

4. Niemniejszą przy synowskięj submisyi jkr. mci, p. n. m., debetur gratitudo za utrzymanie honoru rzeczyp. ad curiam romanam przez ablegacyą prywatną w. jmp. Kazimierza z Lubrańca Dąbskiego wojewodzica brzeskiego kujawskiego do ojca świętego; publicum i rzeczyp. i swoje względem kolacyi beneficiorum ecclesiasticorum desiderium effecit u tamtego dworu, że jego świątobliwości inszego ekstraordinarynego nuncyusza jegomości ad cognoscendas quasvis praetensiones do królestwa naszego zesłać raczył, za które ojcowskie pieczołowanie jako najuniżeniej jkr. mci, p. n. m., ichm. pp. posłowie podziękują. A ponieważ jmp. wojewodzic brzeski ablegat ekstraordinaryjny ad curiam romanam ex senatus consilio wysłany tantum effecit u tamtego dworu, że już satysfakcyą desiderii rzeczyp. in parte successit, in parte jest w dobrej nadzieję finalnej kompozycyi i decyzyi, ponieważ tenże jmość ks. nuncyusz plenariam ma facultatem componendi, tractandi w wszelkich interesach zachodzących cum sede apostolica curiae romanae i rzeczyp.: tedy evitando sumptus ingentes na legacyą wielkiego posła, na tamtę ekspedycyą sejmu przyszłego grodzieńskiego destinatos, starać się będą ichm. pp. posłowie nasi, aby to poselstwo wielkie evanescat i cale na nie nie pozwolą, gdyż ex rationibus supra expressis nie jest potrzebne.

5. Pograniczne komisyje, osobliwie z cesarzem jmcia graniczna między Śląskiem i województwy wielkopolskimi, ponieważ cum pra-

judicio rzeczyp. agitabatur: tedy województwa nasze jako de nullitate horum actuum, uti laesive expeditorum, manifestują się, tak ichm. pp. posłów swoich obligują, aby naprzód jkr. m., p. n. m., potem jo. książęciu jmcie prymasowi pro vigili in praemissis cura, że continuationem hujus operi praepudiciosi żywymi swojemi zatrzymali remonstrancyami, jako patres patriae, jako najuniżeniej podziękowali; oraz upraszać będą, aby cassato hoc laesivo actu, zniosszy się z dworem wiedeńskim, insza komisya na przyszłym sejmie constituatur, dopomną się także, aby konwenty śląskie, praecipue trzebicki in antiquo statu konserwowane były.

6. Ponieważ z instrukcyi jkr. mci na terazniejszym edocemur sejmiku, że nietylko dawnym traktatom i sojuszom z państwem moskiewskiem zawartym, ale i owszem, świeże inwazyje państw rzeczyp. w w. ks. litewskiem zostających przez ten naród pokazują się: tedy ichm. pp. posłowie nasi, initis et coadunatis cum tota rep. consilii, starać się będą, aby i honor narodu naszego i granice nienaruszone, oraz satysfakcyą dawnym sojuszom in integro utrzymane były.

7. Wojna przeszła szwedzka dotychczas żadnym traktatem nie zakończona, tedy ponieważ jkr. mość, p. n. m., łaskawie nas informować raczy o skłonności Korony szwedzkiej do tych traktatów, ichm. pp. posłowie nasi w tej materii ad sensum całej rzeczyp. konferować się będą i oraz zakończenia przez traktat rzeczyp. pożyteczny i z honorem tych przeszłych wojennych kłótni unikać nie będą.

8. Ordynacya ostrowska ponieważ dotychczas in disceptatione zostaje, więc solvendo omnem quaestionem inter concurrentes, ichm. pp. posłowie pilnie starać się będą, aby secundum institutionem primi ordinantis dobra ordynowane były, z których prowenta in quem usum cedunt, urgent de his calculum ichm. pp. posłowie.

9. Rezydencye u postronnych dworów ad capienda z konjunktur zachodzących consilia każdy bene sentiens zna być potrzebne; żeby zaś osobliwy na te ekspensa miał być przez stany rzeczyp. obmyślony fundusz, non videtur województwom naszym, ale ichm. pp. posłowie nasi instabunt do jkr. mci, aby na te funkcyje personas od rzeczyp. bene provisas, to jest, ichm. ks. opatów satis rzeczyp. pane pingues nazwał, którzy intratami swemi pares mogą być tym ekspensom, albo też prowent dotychczas zatrzymany pocztowy i nielikwidowany cum injuria publica contra pacta conventa przez cudzoziemca i heretyka dotychczas partycypowany, żeby ex antecedencis attentis na potrzebnych posłów

do dworów cudzoziemskich był aplikowany, in futurum zaś omni meliori modo in commodum reip. dysponowany, urgebunt serio o to ichm. pp. posłowie.

10. Negocjacja ś. p. jw. jmp. podskarbiego w. koronnego z dworem berlińskim (o?) niesłusznie zajechanym Elblągu i niewinnie u tegoż dworu zastawionych klejnotach dotąd non effectuata, aby, jeżeli nastąpićby miała, ichm. pp. posłowie, niż aprobacja jej przez konstytucją stanie, seryo egzaminowali, jeżeli ten dwór pactis conventis i wszystkim traktatom, osobliwie in reddendo jkr. mci, p. n. m. i rzeczyp. homagio, tudzież w wystawieniu na usługę rzeczyp. ludzi umówionych satisfecit; tedy tę negocjacją razem z stanami rzeczyp. aprobować ichm. pp. posłowie będą, w tém jednak ichmość. obstringimus, aby żadnym sposobem super titulum regis Prusiae książęciu jmcie pruskiemu sive directe sive indirecte nie pozwalali etiam cum discrimine sejmu, gdyż jako na jedném niebie jedno całemu światu świeci słońce, tak w jedném rzeczyp. dziedzictwie dwóch królów cierpieć nie możemy; ale jeżeli titulum regis Brandeburgiae tenże książę jmość pruski pretendować będzie, tego ichm. pp. posłowie negare nie będą powinni, tylko się będą powinni dopomnać, aby kościół w Lisowie katolikom jako zdawna należący restituatur i o pacta conventa niedotrzymane, przeciwko którym w Brzeźnie i w lemburskim powiecie de novo jest erygowane fanum i że szlachta tegoż powiatu jako i bytomskiego pactis obwarowana in conservatione antiqui status perturbatur. Podatki, akcyza nigdy niesłychane rzeczyp. tamże erigitur i respektem tychże powiatów de homagio nihil auditum, komisyi deputowanej non satisfactum z sejmu przeszłego, starostwo drahimskie za erekcją jednego regimentu ad usum reip. obiecane interim nieaplikowanego a corpore reip. oderwane multas patitur injurias, akcyzę wprowadzono, autoritas loci ordinarii episcopi Poznaniensis contemnitur. W Tempelburku sive Czaplinku zbór zbudowano contra antiqua jura et contra recognitionem moderni dominantis, który cavit, aby traktatów z rzeczyp. nie łamać. Interim sub variis praetextibus in dies mala augentur, oficerowie, gdzie chcą werbuja, pro libitu ludzi rzeczyp. kradną i gwałtem zabierają: te tedy słuszne pretensye rzeczyp. do książęcia jmcie pruskiego dodadzą zelum ichm. pp. posłom ad fortiter ineunda consilia z stanami rzeczyp., do zupełnego uspokojenia z tymże książęciem jmcia.

11. Stare zasługi wojsk naszych jako wielkie pretensye i szkody, które rzeczyp. od tegoż wojska podczas tych świeżo przeszłych rewolu-

cyj poniosła, dotychczas in suspenso przez traktaty, recessa sejmowe i inne asekuracye zostające nieskończone: tedy ponieważ tak wojsko ma do rzeczyp. pretendowane zasługi, jako wzajemnie rzeczyp. daleko większe gravaminum et exactionum niesłusznych do wojska pretensye, aby nie wchodząc partis utriusque calculum, całe się jako prawdziwi synowie z matką ojczyzną pogodziwszy, tak wojsko do rzeczyp. jako i do wojska rzeczyp. żadnych ab utrinque nie mieli pretensyj, gdyż przez terażniejszą konstytucją tak wojsku o zasługi stare, jako i rzeczyp. o wszelkie do wojska pretensye perpetuum imponatur silentium, ichm. pp. posłowie instabunt. Pretensya zaś królewiczów ichm. i ichm. pp. Jabłonowskich, która zawsze zwykła trudnić komisye radomskie, a dotąd na sejmie insolubilis, w recess poszła, ażeby téż ex arbitrio omnium ordinum determinowana była satisfakcyą, instabunt ichm. pp. posłowie.

12. Artylerya koronna obojga narodów, bardzo dobrze constat rzeczyp., że jest nadrujnowana w swoich należytościach, do której ichm. pp. generałowie niemałe mają dochody, a teraz gdy ab anno 1718 altissima frugimur pace i ichm. pp. generałom cessarunt wojenne ekspensa: tedy ichm. pp. posłów obligujemy, aby kalkulacye tychże ichm. pp. generałów non pro functione, jako zwyczaj bywa, ale seryo egzaminowali, a niepotrzebne ekskludowawszy ekspensa, na restauracyą pomienionych arsenałów obrócili. Resztę zaś łaska jkr. mości, p. n. m., ex pane bene merentium aby suppleat, suplikować będą.

13. Montawska Szpica i nawigacya sanowa że są in periculo zepsowania i potrzebują publicznej na reparacyą ekspensy, jkr. mość, p. n. m., donosić nam raczy; więc że te defluitacye od nas i do nas niemałe pp. Gdańszczanom przynoszą commoda, tedy ichm. pp. posłowie cum tota rep. inibunt media, którymiby miasto Gdańsk do reparacyi tych miejsc stringatur.

14. Ratione komisyi i otwarcia mennicy rzeczyp. bardzo potrzebnej ichm. pp. posłowie ad mentem całej rzeczyp. konferować się będą.

15. Dobywanie gór srebrnych w ojczyźnie naszej znajdujących się aby przez cudzoziemców uprzywilejowanych otwarte były, upraszać będą ichm. pp. posłowie, aby te intencye cessent, gdyż to wszelkie lucrum, któreby się z ziemi naszej wykopało, do swojej by wywieźli, jako quotidiana ex lucro simili soli polskiej, którą cudzoziemiec trzyma przeciwko prawu, edocemur experientia; a tak i skarb ziemi naszej wybra-

liby, swojeby kraje wzbogacili, naszeby zaś zubożyli, adeque (ideoque?) lepiej hæc dona Dei meliori servare tempori.

16. Ratione conservationis miast i miasteczek rzeczyp. inibunt media cum tota rep. ichm. pp. posłowie, ad sensum omnium ordinum konformować się będą, salvo jednak podatku czopowego pro publicis expensis województw conservato. Pia legata et inscriptiones przez oby-watelów miejskich contra legem et lustrationes rzeczyp. uczynione in summum præjudicium podatkowaniu w miastach zupełnego cassentur et annihilentur.

17. Zbytnie opresye kupców na prywatnych mytach i wymyślnych cłach aby tollantur i te ekstraordynaryjne cła nullis legibus concessa żeby penitus deleantur, starać się powinni ichm. pp. posłowie. Ponieważ zaś zbyteczne ichnościów civium patriæ protekcyę kupcom dane, znaczne diminuunt prowenta rzeczyp., także libertacyę przez jmp. podskarbiego w. koronnego abusive na woły, na wina i inne mercimonia dawane, tedy aby przez terazniejszą konstytucyą his omnibus inconvenientiis zabezpieć, wszelkiej swojej ichm. pp. posłowie dołożą aplikacyi.

18. Reassumendo dawną konstytucyą de bonis mensæ regiæ, starać się będą ichm. pp. posłowie, aby moderna lege zupełna dóbr stołowych jkr. mci, p. n. m., tak w Koronie jako i w w. ks. litewskim avulsorum nastąpiła reintegratio, tudzież ażeby stany w. ks. litewskiego ekonomią szawelską do wykupienia jkr mci asekurowaną eximant, promerebunt ichm. pp. posłowie.

19. Koktura soli w Wieliczce i w Bochni jeżeli sine detrimento reip. być może i dummodo przez Polaków i dobrze posesionatów administrowana była sine omni inductione osób cudzoziemskich, które summum præjudicium et damnificationem inferunt rzeczyp., jakoto w osobie recenter p. Blumentala practicatur, że contra recentem legem w skarbach jkr. mci i rzeczyp. præjudiciosam extendit jurisdictionem, depaktacyę wielkie czyni, pretio soli beczki contra præscriptam legem in summum adauget i sól zamorską w beczki ruskie pakuje, tém samém defraudat skarb jkr. mci. Pretensya słuszna wielebnych wika-ryuszów włocławskich respektem cła pozwołonego od rzeczyp., aby przechodzące statki mimo Włocławek według konstytucyi naznaczoną persolvant pensyą. A że niepunktualne oddawanie województwom kujawskim należytej defluitacyi causant wielkie inkonweniencyę tak particulariter civibus jako też i generaliter województwom kujawskim, któ-

re dotąd post tot instantias privatas przez posłów swoich, jakoteż per processum legitimum jure formatum dotąd plenariam satisfactionem nie odbierają: więc aby jako privatim województwa nasze in sua præten-sione do tego skarbu concessam miały liquidationem simul et justifica-tionem majestatowi jkr. mci, oraz et in futurum cała rzeczyp. aby per-sonas exoticas, plebejas i Żydów w administracyi tych skarbów in fun-damento legum et pactorum conventorum nie była involuta, omnibus viribus starać się będą ichm. pp. posłowie.

20. Remanent w skarbie zostający z hyberny inquirent ichm. pp. posłowie, quo fato cedit. Łanowa piechota na wiele regimentów od rze-czyp. dysponowana, ponieważ przez komisją radoską contra statum na jeden regiment redukowana, tedy, jeżeli legitime factum, remonstra-bunt ichm. pp. posłowie, in casu jeżeliby to inaczej być nie mogło, in-stabunt ichm. pp. posłowie, aby na dwa regimenty dysponowana była, jeden wielkiej prowincyi a drugi małopolskiej, nad którymi, aby żaden z ichm. pp. senatorów nie był generałem.

21. Ciż ichm. pp. posłowie instabunt, ażeby przeszłe adcitata in convulsionem praw ojczystych względem skarbów i impozycyi sum róż-nych, także dekreta vim legis præseferentia cum injuria privata et pu-blica, przez które incompetentem nakazanaby była solucya, jako factum cum successoribus nieboszczyka jmp. podskarbiego w. koronnego z jmp. wojewodą lubelskim, irresoluta legatione kazano mu w trybunale zapła-cić skarbowym milion prawie sumy, którato bardziej concernit skarb koronny, aniżeli obligacyą ś. p. podskarbiego w. koronnego uczynioną in spem dojścia poselstwa w. koronnego, uti cum præjudicio et enerva-tione rzeczyp. retractentur, a in futurum aby similes abusus nie działały się i trybunały skarbowe in materia status cognitionum negotiorum, które do nich nie należą, ale indigent resolutione rzeczyp., albolit też ad aliud pertinent forum, nie wdały się sub nullitate attentorum et pœnis legum. Instabunt także ichm. pp. posłowie, ażeby rzeczyp. circa calculum successorum ś. p. jmp. podskarbiego post quietationem Grodnensem et ab actu ejusdem præstandam miała wzgląd na znakomite zasługi tegoż ś. p. jmp. podskarbiego i sukcesorom jego jakakolwiek za to præstet wdzięczność.

22. Ponieważ wielkie disordo in rep. nostra znajduje się przez różność monety, zaczém serio instabunt ichm. pp. posłowie o koekwa-cyą monety.

23. Kwitowe od kwart po taleru bitym od każdej dzierżawy mniejszej, większej bez dyzgnoscencyi extorsive brane, aby były totaliter skasowane i distinctim mniejsze od większej importancyi, jeżeli videbitur kwitowe, destynowane.

24. Skarb wielki koronny, jeżeli to być może, ażeby importancyi swojej coroczną mógł mieć aukeyą, tedy jako rzecz potrzebną omnino promovebunt ichm. pp. posłowie ordinibus reip., z komory, ceł generaliter żeby plebejæ personæ et impossessionatæ, Żydzi removeantur.

25. Ponieważ w trybunale koronnym niezliczone zagęściły się sprawy i podług terażniejszej korektury nie podobna aby się odsądziły, a sitientibus justitiam wielka przezto krzywda się dzieje: urgebunt tedy seryo ichm. pp. posłowie o całoroczny w Piotrkowie trybunał i aby per consequens podwójni z województw obrani byli deputaci, aby kiedy jedna para do Lublina wyjedzie, druga na tém miejscu w Piotrkowie sprawy pozostałe odsądzała.

26. Gdańszczanie od dwudziestu kilku lat propria autoritate imposuerunt jugum servitutis na wolny naród, że się wszyscy opłacać muszą titulo accisarum, a sine consensu reip. jako żadnym województwom, dopieroż miastom żadnych podatków układać się nie godzi, więc cum poenis exacta restituant ad dispositionem reip. et in futurum abstineant. A ponieważ dekretów asesorskich nie słuchają, rescriptis regiis non obediunt, Szotlant, Stolcemberk variis extorsionibus et impositionibus opprimunt, Szydlice raz zaarendowawszy, post expirationem contractus ad suos usus convertunt i insze jurysdykeye duchowne, klasztorne pro libitu agrawują, a co największa kościoła Panny Maryi juxta decretum hucusque nie oddają, katolików nietylko a magistratu, ale ab omnibus officiis arcent i przez to do apostazyi przywodzą et quod summum apostatas publice fovent in perniciem animarum et in contemptum legum: a zatém in particulari uprosiwszy sobie audiencyą u jkr. mci, qua privatim et qua publice petent adinveni media ad comprimendos hosce ausus.

27. Zbyteczna kontumacya pp. Toruńczanów promovit serca nasze, którzy przeszłemu jkr. mci, p. n. m., nietylko in toto (excepta sola in præsentia komisji jkr. mci executione) dekretowi contravenerunt, ale i owszem oo. Bernardynom toruńskim ciężkie opresye czynią, od elemożyny do miasta wprowadzonej akeyzę wybierają, fundacyi in erectione sui zapisanéj nie dosyć czynią i absolute nie dają: zacząć obligujemy ichm. pp. posłów, aby interes ten seryo promowali, upraszając ichm. pp.

pieczętarzów koronnych, n. w. m. panów, aby sprawę tym pp. mieszczanom ad instantiam instigatoris regni pro contraventione dekretowi przeszłemu intentowaną incunctanter sędzili i jmp. instygatora koronnego, którego officii est, obligować i prosić będą, aby to negotium jak najpilniej promowowali.

28. Promowować będą urgentissime ichm. pp. posłowie, aby ta depaktacya, która się intrinsece między niewiernymi Żydami znajduje, in commodum publicum conversatur et speciatim każdy pro capite suo taxetur. Ponieważ toż sami wyznają, że od starszych są oppressi i præagravati, nihilominus lichwy reprezentowane na zgubienie fortun ślacheckich, przez co etiam kapitały znajdują się wykwitowane, jako recenter na komisji kaliskiej peractum, aby justa provisio od sum żydowskich decernatur.

29. Dobra stanisławowskie mianowicie Leszno ażeby per commissionem od całej rzeczyp. naznaczonej oddane były creditoribus, aby circa per jus primitiorum był każdy lokowany, upraszać będą ichm. pp. posłowie, aby kr. jm. pod tytułem protekeyi swojej i naznaczonym protektorom nie tamował cursum prawa creditoribus o fortuny swoje i Żyda Leymana, aby król jm. non protegat, ponieważ najostatniejszy dłużnik i już swoje dotychczas sumy wybrać musiał, przy którym punkcie seryo obowiązujemy ichm. pp. posłów, aby stawali i komisją wyjednali.

30. A że przez senatus consilium niegdy w jmp. Augustynowi Kołuckiemu sędziemu ziemskiemu inowłocławskiemu do wyliczenia sumy pozostałej z skarbu litewskiego 3,000 złotych polskich naznaczone dotychczas nie wypłacone, ażeby też asygnacya skutek swój wzięła, pilnie się starać będą ichm. pp. posłowie.

31. Proponować będą urgentissime ichm. pp. posłowie w jmp. Jana Wilhelma grafa Sleybena wojewodzica inflantskiego względem sumy in virtute constitutionum regni anni 1661, referującej się do ekonomii rogozińskiej dekretom asesorskim sacr. r. mtis et commissione tamże expeditæ przysądzonej, aby post tam longas et diuturnas expectationes rzeczyp. obmyśliła przerzeczonemu jmci in summa praefata satysfakcyą.

32. Sumy od niegdy jo. książęcia jm. Trzebickiego biskupa krakowskiego in rem rzeczyp. konkredytowane i konstytucjami asekurowane aby successoribus directis, ut pote w jmp. Wojciechowi Trzebickiemu kasztelanowi spicymierskiemu, concivi nostro etiam choć pane bene merentium nadgrrodzone były. Junctim sumy likwidowane w jmp. starosty radzie-

jowskiego przez antecesora jkr. mci Jana Kazimierza roku 1664 przez komisarzy naznaczonych wylikwidowane et successive aprobowane confirmentur.

33. Interes oo. Pijarów in locatione ad ecclesiam parochialem Radziejowiensem, ponieważ już specialiter przez jw. jm. ks. biskupa kujawskiego jako loci ordinarium jest admissa et acceptata, ażeby per interpositionem ichm. posłów od jm. ks. nuncyusza approbationem suam una cum consensu apertionis scholarum sortiri mogła, serio recommendatur ichm. pp. posłom. A że in ea ecclesia parochiali erecta specialiter capella ww. ichm. pp. Głębockich cum concessio sibi jure praesentandi na zawsze zda się ichmościom servare, justo tedy et libero arbitrio nie mają praesudicari ichm. pp. posłowie.

34. Zasługi wielkie tam in toga quam in sago jw. jmp. wojewody naszego brzeskiego kujawskiego całej rzeczyp. widoczne, przy dostojęństwie jkr. mci pro lege et libertate militando, życie i fortunę własną azardując, ponieważ dotychczas justam mercedem nie odbierają: suplikować będą ichm. pp. posłowie nasi do majestatu jkr. mci, aby tam ex pane bene merentium nadgrozone były, za podjęte zaś wojenne prace i fatygi między pierwszymi zasłużonymi w wojsku in ordine do buławy urgentissime rekomendować będą.

35. Wielkie zasługi niegdy ś. p. jw. jmp. Chryzostoma Dorpowskiego wojewody łęczyckiego, że dotychczas justam nie odbierają mercedem za podjęte fatygi pro majestate et libertate pod znakiem jkr. mci i reip. wiadome, aby tandem in successoribus suam recompensam odebrały, urgentissime instabunt ichm. pp. posłowie.

36. Rekomendować będą ichm. pp. posłowie jw. jmp. wojewodę rawskiego, kasztelana kruświckiego, aby godne ichmościów merita nadgrozone być mogły. Rekomendować także będą w. jmp. Chełmickiego chorążego dobrzeńskiego, aby znaczne jego rany pod Kaliszem otrzymane a clementia majestatis były nadgrozone.

37. Miasta Bydgoszczy nietylko per calamitatem temporum zrujnowanego, ale też przez przeniesienie żup solnych z miasta na grunt wójtowski privato ausu jmp. Blumentala z wielkim uszczerbkiem i krzywdą tego miasta do ostatniej ruiny nadchylonego, manutentionem przy prawach ich, wolnościach i zwyczajach dawnych ichm. pp. posłom zlecamy i obligujemy, aby serio instent o zakończenie sprawy, która pendet w sądach jkr. mci, p. n. m., asesorskich, nie odsyłając téjże do sądów relationum, zakończona była.

38. Instabunt ichm. pp. posłowie ad clementiam reip. o relaksacyą dekretu na jmp. Unrugu recesem przeszłym sejmowym odłożoną, aby terazniejszego sejmu do skutku przyprowadzili i secure mógł w ojczyźnie z nami żyć i mieszkać, ichm. pp. posłom seryo rekomendujemy, ile że parti contrariae zupełna stanęła satysfakcyą.

39. A że jmp. Miąskowski burgrabia sieradzki ex casuali homicidio circa violentam invasionem bonorum osadzony świątobliwym dekretem trybunalskim piotrkowskim trochę przyciężej na rok sześć niedziel wieży, którą obediendo temu dekretowi, zaraz a proximo termino sessionis turris zasiadł i continuando sessionem jęj, jest in periculo zdrowia, a to ex ratione, że contra legem przed samem zasiadaniem podkopano ziemi głębiej, zkąd wszystkie fetory jako świeżo otworzonej ziemi inficiunt zdrowie jego, dlaczego jęj ad praefixum tempus dosiedzieć niepodobna: zaczem upraszamy ichm. pp. posłów, aby majestat jkr. mci suplikowali i wszystkim stanom rzeczyp., aby raczył pokazać jkr. mość clementiam, upraszamy, ut instent ichm. pp. posłowie do majestatu jkr. mci, gorąco zalecamy. Do tegoż pilnego starania o relaksacyą dekretów trybunalskich rekomendujemy ichm. pp. posłom jmp. Tomasza Boruckiego, Bartłomieja Zakrzewskiego, Stefana, Bartłomieja, Macieja Chrzyszczewskich, Adama Szygowskiego starościca kruświckiego, Michała Zakrzewskiego, Jana Wawrockiego, aby per clementiam rzeczyp. ex nexu przewidzianego na sobie prawa mogli być ekswinkolowani.

40. Nobilitacye przeciwko prawu prokurowane in summa pluralitate, przeciwko niektórym kontradykcyę posłów nie były admissibiles, et non praescripta forma, bo sine omni emolumento reip., bez pokazania zasług swoich Marte ani importancyi, która jest praescripta lege publica nie czynili, zaczem ab aequalitate sibi non parta reponuntur. Sancita przeszłego sejmu aby robur wzieny in suo esse et in toto approbentur, seryo zalecamy ichm. pp. posłom i na przyszłym, da Pan Bóg, sejmie swój skutek wzieny.

41. Ekspensa znaczne de proprio aere przez w. jmp. starostę nakielskiego in reparationem mostów nakielskich erogowane już per commissionem od ś. p. jw. jmp. w. koronnego aprobowane, instabunt ichm. pp. posłowie, aby były ex aequo et justo jako in commodum publicum wybudowane ze skarbu powrócone.

Cætera activitati ww. ichm. pp. posłów committuntur.

Paweł z Lubrańca Dąbski, marszałek prześwieitnych województw brzeskiego i inowrocławskiego, m. p.

177.

1732. September, 16.

Radziej. grodzka Relation. 17 f. 632.

326. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia in crastino festi immaculatae Conceptionis beatissimae Virginis Mariae (December, 9), anno Domini 1732. — Obtulit nobilis Jacobus Pszczyński.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik boni ordinis nazajutrz po deputackim prawem publiczném pozwolony, z dawnych czasów w województwach naszych praktykowany, do Radziejowa in locum consiliorum publicorum consuetum zgromadzeni. Chcąc zachować abintra domowy porządek et in publico mieć wiadome konjunktury, abyśmy o przyszłej komisji skarbowej radomskiej plenius informowani byli, uprosiliśmy na przyszły trybunał skarbowy radomski w roku przyszłym 1733 w Radomiu przypadający i obraliśmy pluralitate votorum nemine contradicente ww. ichm. pp.: Rafała Zboży Radojewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, sędziego grodzkiego kruświckiego z województwa brzeskiego kujawskiego i w. jmp. Pawła na Lipiu Wielkiem i Barczewie Wolskiego łowczego brzeskiego kujawskiego z województwa inowrocławskiego, obligując ichmościów, aby probata activitate sua provideant interesom publicznym województw naszych, ne quid detrimenti patiantur, osobliwie w uchwale piechoty łanowej aby zapłata dla tych ludzi według uchwały publicznej wybierana była, ani na żadną nowym sposobem egzakcją nie pozwalali, ale żeby secundum normam instituti publici praktykowana była. Przy zagajeniu tegoż trybunału urgebunt ww. ichm. pp. komisarze, aby wczesnie likwidacye regimentów i chorągwi polskiej zaczynały się, żeby distincte wszystkie regimenta, chorągwie ekspedytowane były circa solita jura-menta, nie relaksując dawnych rotów przysięgi ani deklaracyi na przeszłych trybunałach eo nomine napisanych, to jest, żeby sztaboficerowie kasę trzymający przysięgali in personis suis, którzy actualiter przy regimentach znajdują się i o punktualnej i regularnej płacy doskonałą mają wiadomość; registra zaś ichm. pp. deputatów polskiego autoramentu w konsyderacyi mieć będą.

Jeżeli na konsystencyach zostające chorągwie przed ichm. pp. komisarzami z województw swoich, albo pierwszymi senatorami według prawa likwidowały się i rękami ichm. pp. komisarzy lub senatorów produkowali podpisane rejestra, a że częstokroć zachodzą ichmościów niektórych praetendentium o stare zasługi w trybunale skarbowym radomskim solicytacye i urgentissime popierany bywa ten interes pro satisfactione: zaczął remonstrabunt ciż ichm. pp. komisarze impossibilem satisfactionem, że na te ćwierci, które praetenduntur stante hostilitate w województwach naszych, uchwały nie mogły być z drugich ćwierci, na żadnej komisji repartycyi nie było, inne zaś ćwierci nie są likwidowane, ani na te wszystkie ćwierci dawnych zasług województwa nasze fundum nie mają, ani żadnym sposobem zniszczeni poddani osobliwie w dobrach dziedzicznych nie mogą respondere praetensis omnibus,

Wniesiona querimonia oo. Dominikanów konwentu toruńskiego przeciwko miastu Toruniowi justam w kole naszym wynajduje compassionem; obligujemy dlatego jmp. marszałka koła naszego, aby napisał instanciales od województw naszych do jw. jmci ks. podkanclerzego, aby napisał do magistratu toruńskiego, aby ci zakonnicy non graventur niesłusznymi opresyami cum discrimine praw i przywilejów temu konwentowi służących i żeby mieli liberum usum fructum, proventów swoich dawnymi prawami i przywilejami sobie nadanych. Insuper napisze tenże jmp. marszałek do jmci ks. prowincyała i przeora tegoż konwentu o krzywdę pupillorum ichm. pp. Pławińskich, aby w depozycie konwentu poznańskiego skrzynia z papierami i niektórymi mobilibus legitimis tutoribus wydana była. Adjungent przytém w liście swoim, że jmość przeor konwentu toruńskiego temere recusat satysfakcyi uczynienia ze złotnika pod tym konwentem mieszkającego w jmp. Zboińskiemu podstolemu bydgoskiemu. Także listy instancyalne imieniem koła naszego do jw. jmp. wojewody lubelskiego za w. jmp. Dąbskim chorążym kowalskim w jego interesie, za jmp. zaś Franciszkiem Jarnowskim do jw. jmci ks. podkanclerzego i do całej komisji skarbowej, incusando indebitam vexam jego od jmp. Wojciecha Miąskoskiego, po-
minionemu jmp. marszałkowi zlecamy. Plenipotenta województw naszych na przyszły trybunał radomski jmp. Balińskiego constituimus i pensya jemu juxta usitata in praxim inszych plenipotentów naznaczona być ma na czopowej komisji.

Mając słusznęj konsyderacyi wniesione w kole naszym juxta postulata ichmościów braci naszych, którzy casu adverso znaczne podnieśli

w dobrach swoich przez ogień szkody; tedy committimus ichm. pp. komisarzom czopowej komisji, aby uczynili investigationem, jak wielka którego szkoda pressit jactura i dawno kogo afflixit takowa calamitas, aby z tej racyi, jeżeli non adæquat, a przynajmniej quæ possibilis kontentować mogła konsolacya; ichm. ks. Piarum Scholarum collegii Radziejoviensis desiderium primæ curæ mieć deklarujemy, aby na przyszłym sejmiku ichmościom congruam obmyślić mogliśmy compensationem, oraz i konwentowi nieszawskiemu wielebnych oo. Franciszkanów. Które to uchwały na dzisiejszym sejmiku zgodnie circa pluralitatem votorum umówione et sine minima contradictione postanowione jmp. marszałka jego ręką podpisane do grodu radziejowskiego podać zlecamy.— Działo się w Radziejowie dnia 16 miesiąca września roku 1732.

Aleksander Mierosławski pisarz z. i., marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego.

S P I S

LAUDÓW I INSTRUKCYJ SEJMIKOWYCH

1700 — 1733.

Rok	Miesiąc	Miejsce	Treść	Str.	Rok	Miesiąc	Miejsce	Treść	Str.
1700	Mart. 8	Radz.	Laudum	1	1705	Jan. 7	Radz.	Laudum	98
"	April 19	—	—	2	"	Mart. 2	—	Limitatio	100
"	Sept. 14	—	—	4	"	" 12	—	Laud. cum limit.	101
"	" 15	—	—	5	"	" 20	—	—	102
"	Oct. 25	—	—	8	"	" 30	—	—	107
1701	Mai 11	—	—	14	"	April 20	—	—	108
"	Jul. 4	—	Instructio	16	"	Mai 14	—	—	110
1702	Jun. 8	—	Laudum	25	"	Jun. 8	—	Laudum	112
"	" 22	—	—	27	"	" 22	—	Limitatio	115
"	Sept. 12	pod Ostrow.	—	29	"	" 26	—	Laud. cum limit.	115
"	Oct. 16	Radz.	—	31	"	Jul. 3	—	—	118
"	" 16	—	Instructio	32	"	" 11	—	Instructio	121
"	" 16	—	—	35	"	" 20	—	Laud. cum limit.	123
1703	Jan. 15	—	Laudum	36	"	Aug. 1	—	—	123
"	Febr. 26	—	—	38	"	" 17	—	Laudum	125
"	" 27	—	—	41	"	Sept. 15	—	Laud. cum limit.	126
"	Mart. 27	—	—	43	"	Oct. 29	—	—	128
"	Apr. 16	—	Laud. cum limit.	45	"	Nov. 12	—	—	130
"	" 17	—	Laudum	46	"	Dec. 1	—	—	132
"	Mai 1	—	—	48	1706	Febr. 1	—	—	134
"	" 9	—	Resp. R. Mta ad	51	"	" 25	—	—	134
"	" 31	—	instruc.	52	"	Jun. 26	—	Laudum	137
"	Jun. 1—9	—	Laud. cum limit.	53	1707	Jan. 17	—	Laud. cum limit.	139
"	" 9	—	Limitatio	54	"	Mart. 28	—	—	140
"	" 9	—	Laudum	55	"	Mai 9	—	—	141
"	" 16	—	Instructio	55	"	Jun. 5	—	—	143
"	" 16	—	Laudum	57	"	Aug. 1	—	Laudum	143
"	" 16	—	Instructio	59	"	" 1	—	Laud. cum limit.	145
"	" 16	—	—	61	"	Sept. 13	—	—	146
"	Jul. 25	—	Limitatio	63	"	" 26	—	—	149
"	Ang. 11	—	Laudum	64	"	Octob. 10	—	—	151
"	" 22	—	—	66	1709	Febr. 5	Chehnce	—	154
"	" 23	—	—	67	"	April 9	—	—	157
"	" 23	—	Instructio	68	"	" 17	pod Radz.	Laudum	157
"	" 24	—	Laudum	69	"	" 18	—	Laud. cum limit.	159
"	Oct. 1	—	—	71	"	Mai 27	Radz.	Laudum	161
"	" 16	—	Limitatio	72	"	Jun. 17	pod Radz.	Laud. cum limit.	163
"	Nov. 14	—	—	73	"	Jul. 10	Radz.	Laudum	164
"	" 15	—	Laudum	74	"	Sept. 10	pod Radz.	Laud. cum limit.	165
1704	Jan. 7	—	—	75	"	Oct. 16	Sedzin.	—	166
"	" 23	—	—	76	"	Nov. 12	pod Radz.	—	167
"	Febr. 11	—	—	78	1710	Jan. 7	Radz.	—	168
"	Mart. 10	—	Laud. cum limit.	79	"	" 22	—	—	170
"	April 2	—	—	80	"	" 22	—	Instructio	173
"	" 16	—	Laudum	82	"	Jul. 28	Broniow.	Laud. cum limit.	180
"	" 16	—	Instructio	85	"	Aug. 18	Czołowo	—	182
"	" 16	—	—	86	"	Sept. 16	—	—	184
"	Mai 21	—	Laud. confod.	88	"	Oct. 10	Broniew.	—	186
"	Jun. 5	—	Limitatio	89	"	" 28	—	—	188
"	" 16	—	Laudum	90	"	Nov. 17	Broniś.	—	190
"	" 16	—	Instructio	92	"	" 26	—	—	193
"	" 23	—	Laudum	94	"	Dec. 10	Piaski	—	194
"	Jul. 18	—	Laud. cum limit.	96	1711	Jan. 12	—	—	196
					"	Febr. 4	—	Laudum	199

Rok	Miesiąc	Miejsce	Treść	Str.	Rok	Miesiąc	Miejsce	Treść	Str.
1711	April 13	Radz.	Laud. cum limit.	202	1715	Oct. 5	Radz.	Laud. cum limit.	307
"	Jun. 1	—	Laudum	205	"	" 19	—	—	307
"	Jul. 4	—	Laud. cum limit.	208	"	Nov. 26	—	—	310
"	Aug. 20	—	Laudum	210	1716	Jan. 3	—	—	311
"	Sept. 15	—	Laud. cum limit.	213	"	" 17	—	—	313
"	Nov. 3	—	—	215	"	" 31	—	—	314
"	Dec. 10	—	—	217	"	Mart. 2	—	—	316
"	" 19	—	—	219	"	" 31	—	—	318
1712	Jan. 4	—	—	221	"	April 20	—	—	320
"	Mart. 7	—	—	222	"	Mai 15	—	—	321
"	" 30	—	—	225	"	Jun. 8	—	—	322
"	" 30	—	Instructio	227	"	" 30	—	—	324
"	Sept 13	—	Laud. cum limit.	236	"	Aug. 5	—	—	330
"	" 30	—	—	240	"	Sept. 14	pod Przewoz. Radz.	Laudum	333
"	Nov. 15	—	—	243	1717	Febr. 15	—	—	334
1713	Jan. 3	—	—	249	"	Mart. 15	—	—	337
"	Sept. 12	—	—	255	"	Sept. 9	—	—	342
"	Oct. 10	—	—	258	1718	" 13	—	—	345
"	Nov. 13	—	—	263	"	" 30	—	Instructio	349
"	" 27	—	—	264	1720	" 10	—	Laudum	356
"	Dec. 11	—	—	266	1721	" 16	—	—	359
1714	Jan. 8	—	—	268	1722	" 14	—	—	362
"	" 23	—	—	271	"	" 30	—	—	366
"	Mart. 5	—	—	272	"	" 30	—	Instructio	368
"	" 20	—	—	273	1726	April 16	—	Laudum	379
"	April 10	—	—	276	"	Aug. 17	—	—	381
"	Mai 14	—	—	278	"	" 17	—	Instructio	382
"	Oct. 16	—	—	282	"	" 17	—	—	384
1715	Febr. 6	—	—	285	1727	April 21	—	Laudum	393
"	April 8	—	—	288	"	" 21	—	Instructio	396
"	" 30	—	—	292	"	Sept. 16	—	Laudum	398
"	Jun. 3	—	—	294	1728	" 13	—	—	402
"	Jul. 5	—	—	298	1729	Jul. 11	—	—	403
"	Aug. 12	—	—	303	"	" 11	—	Instructio	406
"	Sept. 10	—	—	305	1732	Sept. 16	—	Laudum	418

SPIS MIEJSCOWOŚCI.

Bachorka, 339.	Chomęcice (z), zob. Paweł Morawski.	Głębokie, Głębokie, zob. Głęboki, Głęboki.
Balczewo, 201.	Ciechocinek, 347.	Gniewkowice, 246.
Baranowo, 284.	Czamanin, 347.	Gnieźno, 116.
Barcin (na), zob. Paweł Szygowski.	Czaple, 201.	Gogolinka, wieś, 242.
Barcin m., 300.	Czaplinek czyli Tempelbuk, 385, 410.	Goląb, 95.
Barcińskie przedmieście 201.	Czarnotki, 201.	Górki, wieś, 270.
Barczewo, 418.	Czechrz, 197, 246.	Grabków, 182.
Baruchowo, 201, 239.	Czołów, 182, 191, 198.	Grabowo, 4.
Batkow, 190.	Czyste, 246.	Grodno, 349, 381, 384, 394, 405, 406, 407.
Bilin, 338.	Dąbice (wieś), 336.	Grojczyk, 290.
Biskupia góra, 389.	Dęboleki, 360.	Grojec, 364.
Bochnia, 375, 412.	Dobra (na), zob. Ostrowski Mikołaj.	Grzegorzewo, 33.
Bodzanówek, 364.	Dobre, 201.	Gulewo, 338.
Boguszyce, 22, 234, 376.	Dobrzelevice, 286.	Inflanty, 354, 355, 385.
Boruchow, 338.	Domaradzice (z), zob. Andrzej Domaradzki.	Inowrocław, Inowrocław, 103, 104, 105, 109, 111, 125, 126, 131, 144, 151, 208, 216, 225, 226, 315, 363.
Borucin, 251.	Dorposze (z), zob. Chryzostom Ernest Maciej Dorpowski.	Janocin, 364.
Broniew, 182, 186, 190.	Drezno, 225.	Jaranowo, Jarnowo, zob. Jaranowski, Jarnowski.
Broniewo, 181, 338.	Dunaj, 358.	Jaronty, 309.
Bronisław, 180, 190, 193, 340.	Dybów, 26, 251, 388.	Jarosław (na), zob. Hieronim hr. na Wiśniczu Lubomirski.
Bryszewo, 251.	Działyń (z), zob. Michał Działyński.	Jasna Góra, 373.
Brześć, 91, 103, 104, 111, 126, 131, 144, 151, 162, 208, 226, 251, 254, 269, 302, 308, 310, 313, 338, 339, 357.	Dziankowo, 340.	Jastrzębie (dobra), 338.
Brzezie, 120, 234, 290.	Elbląg, 18, 84, 85, 195, 230, 375, 385, 410.	Jerozolima, 304.
Brzeźno, 385, 410.	Europa, 49.	Jeruzalem, 315, 347.
Budzisław (na), zob. Jakób Wysocki.	Falborz, 22.	Jeżewo, 239.
Buszków, 338.	Fordan, 188, 253, 283, 372.	Kalisz, 416.
Bydgoszcz, 91, 93, 210, 230, 250, 270, 283, 286, 346, 354, 360, 361, 363, 380, 390, 395, 397, 401, 416.	Gdańsk, 188, 355, 375, 389, 411.	Kalmar, 180.
Byton, 150.	Gębice, Gembice, 363, 374.	Kamienna, 201.
Chelm, 333.	Głębokie, 367, 368, 376, 379, 382, 384, 392.	Kania, 286.
Chelmce, 154, 156, 157, 158, 159.		Kijów, 297.
Choceń, 286, 338.		Kijów (wieś), 358.
		Kobyła Łąka, 201.

Koło, 32, 34, 36.
 Kołuda (z), zob. Kołudzi.
 Komary, 180.
 Konary, 4, 184, 239.
 Koronow, Koronowo, 283, 343.
 Korzecznik, 339.
 Kościelec, 201.
 Koszanow, 201.
 Kowal, Kowale, 90, 91, 182, 271.
 Krasnystaw, 334, 342.
 Królewiec, 33, 38.
 Krotoszyn, 300.
 Krusin, 296.
 Krusinek, wieś, 242.
 Kruświca, 22, 283, 290, 363.
 Kruszyn, 377.
 Kryszkowice, 13.
 Kujawy, 197.
 Kurlandya, 382, 386.

Lekarzewice, 277.
 Leszno, 415.
 Lipia, 129.
 Lipie Wielkie, 418.
 Lisowo, 385, 410.
 Lubań, 190.
 Lubieniec, 403.
 Lublin, 57, 59, 63, 232, 306, 414.
 Lubraniec, 367, 368, 381, 384, 393, 396, 404, 405, 406, 408, 417.
 Lupsin, 246.
 Lwów, 15, 146, 373.

Łabiszyn, 289.
 Łagiewniki (na), zob. Serafin Głębocki.
 Łąkie, 218, 339.
 Łązynek, 239.
 Łoweh, 356.

Mamlicz, 246.
 Marcinkowo, 158, 374.
 Markowice (z), zob. Markowski Ludwik.
 Mątwy, 234.
 Mieroszewice, Miroszewice (z), zob. Gąsiorowski.
 Mińsk, 142.
 Modliborzyce, 201.
 Montawska Szpitz, 375, 389, 411.
 Morzyce, 53, 55.
 Moszczone, 393.

Niegibalice, 53, 55.
 Niemojewo, 297.

Nieszawa, 62.
 Nieszczewy, 159.

Odmianowo, 201, 247.
 Olszowa (z), zob. Olszowski.
 Opatowice, 191, 197, 201, 246.
 Opiecki Wielkie, 305.
 Osiecin, 200.
 Ostrów, 251.
 Ostrowiec, 31, 32, 35, 36, 316.

Pakość, 109.
 Piaski, 193, 194, 195, 196, 198, 199, 202.
 Pieranie, 239.
 Piorowa Wola, 201.
 Piotrków, 414.
 Płock, 196.
 Płonkowo, wieś, 242.
 Płowce, (na), zob. Mikołaj Ossowski.
 Poddębnie, 377.
 Podgórze, 372.
 Polenisz, 399.
 Pomeranie, 237, 242.
 Poniec, 286.
 Potop, 375.
 Potułowko Małe, 14.
 Poznań, 148.
 Prusy, 157, 376.
 Przebendowo (na), zob. Jerzy Przebendowski.
 Przedecz, 29, 30, 31, 109, 164, 330, 332, 334.
 Przeszewice, 95.
 Pscinno, 201.

Raciążek, 338.
 Racięcín (z), zob. Jakób Racięcki.
 Radojewice, 201.
 Radom, 1, 3, 15, 200, 204, 220, 222, 225, 233, 387, 398, 418.
 Radziejów, 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 10, 14, 16, 25, 27, 28, 29, 31, 32, 34, 35, 36, 38, 40, 41, 42, 43, 45, 46, 47, 48, 50, 52, 53, 54, 55, 58, 61, 63, 64, 65, 66, 67, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 80, 81, 82, 85, 86, 88, 89, 90, 91, 92, 94, 96, 97, 99, 100, 101, 102, 107, 108, 110, 112, 114, 115, 117, 118, 120, 123, 125, 126, 127, 128, 130, 132, 133, 134, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 145,

(Radziejów) 146, 147, 149, 151, 153, 154, 157, 158, 159, 160, 161, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 173, 176, 181, 182, 190, 202, 203, 205, 206, 208, 210, 212, 213, 215, 217, 219, 221, 222, 225, 227, 229, 236, 239, 240, 243, 244, 248, 249, 251, 255, 258, 263, 264, 265, 267, 268, 269, 271, 272, 273, 276, 278, 280, 282, 283, 284, 292, 294, 298, 303, 305, 310, 311, 313, 320, 321, 322, 324, 333, 334, 335, 337, 339, 342, 344, 345, 348, 349, 356, 359, 361, 362, 363, 365, 367, 368, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 393, 396, 398, 401, 402, 403, 406, 412, 420.

Rawicz, 114.
 Rocewo, 201.
 Rogaczew (z) zob. Aleksander Skałowski.
 Rogalino, 201.
 Roguszki, 246.
 Rojewo, wieś, 238, 239.
 Rojewo (z), zob. Kazimierz Kaczkowski.
 Roma, 325.
 Roszki (z) zob. Jan Trzebuchowski.
 Ruszki, 358.
 Ruszkowo Wielkie, 290.
 Rzeczyca, 13.
 Rzodkwina, 340.
 Rzym, 231, 353.

Salno, 360.
 Sampolinko, 290.
 San, 375, 389.
 Sandomierz, 34, 39, 95.
 Sarnowo, 22.
 Seroczki, 364.
 Sędzino, 164, 167.
 Sierakowy, 319.
 Skarbanów, 246.
 Skulsk, 402.
 Skwierzyno, 320.
 Słońsk, 347.
 Słubice (z), zob. Jan Słubicki.
 Słupow, 381, 384.
 Służewo, 289, 347.
 Stok, 290.
 Stolcemberk, 389, 414.
 Strzelno, 109, 124, 205, 210, 251, 291, 347, 394.

Świątkowice, 15.
 Świątniki, 201.
 Świerczynek, 271, 319, 340.
 Świeszewy, 347.
 Śwież, 150, 201.
 Świętosławice, 22.
 Szczytno, 47, 150.
 Szydlica, 389.
 Szydlice, 414.

Ściborz, 239.
 Śląsk, 408.
 Śmiełow, 365.
 Śmiełowice, 179, 230, 400.
 Świnogać, 239, 246.

Tempelburk czyli Czaplinek, 385, 410.
 Toruń 23, 52, 60, 84, 93, 119, 122, 129, 188, 212, 214, 215, 226, 249, 250,

(Toruń), 263, 289, 316, 341, 372, 374, 390, 419.
 Tuczno, 338.
 Tyszowce, 95.

Waganiec (na), zob. Wojc. Umiński.
 Wałuszyce, 347.
 Warszawa, 14, 28, 30, 45, 48, 52, 76, 77, 90, 92, 121, 132, 142, 175, 227, 340, 367, 384.
 Warzymowo, 379, 389.
 Wasowo, 315.
 Wichrowice, 339.
 Wieliczka, 375, 412.
 Wieniec, 185, 201, 203, 208.
 Wietrzychowice, 276, 336, 338.
 Więclawice, 15, 290.
 Wisła, 212, 214, 372, 375.

Wiśnice (na), zob. ks. Michał Korybut Wiśniowiecki.
 Wola pod Warszawą, 77, 92.
 Wolne, 159, 195, 338.
 Wrocławek, Włocławek, 14, 62, 109, 142, 205, 245, 361, 362, 412.
 Wrząca (z), zob. Wojciech Sokołowski.
 Wrząca Wielka, 395, 396.
 Wysocino, 246.

Zagajewiczki, 358.
 Zagorzyce, 198, 201.
 Zakrzew, 15.
 Zbłag, 278.
 Złotniki, 22.

Żelechlin, 290.
 Żelechlino, 239.

Aleksewicz, 1718 r., 348.
 Alesiewicz, 1727 r., 400, 401.
 Baranowski, porucznik, 1711 r., 209.
 Barbowski, 1715 r., 287.
 Barbowski Bazyli, 1709 r., 162.
 Barbowski towarz. chorągwi pancernej królewicza Augusta, 1710 r., 187; 1711 r., 200, 216.
 Baliński, 1732 r., 419.
 Bartul, 1712 r., 246.
 Baur, generał, 1716 r., 313, 318; 1717 r., 340.
 Bądkowski Marcin, 1722 r., 366, 368.
 Beški Kazimierz, 1703 r., 45, 48.
 Bieganowski, 1712 r., 227.
 Bieganowski Andrzej, 1713 r., 261; 1715 r., 298, 300.
 Bielicki, 1726 r., 380; 1727 r., 394, 402.
 Bielicki Piotr, 1702 r., 32, 35, 36.
 Biernacki, miecznik wschowski, porucznik wojewody krak. chorągwi pancernej, 1703 r., 39, 53, 70.
 Biernacki Władysław, cześnik sieradz., 1710 r., 184; 1712 r., 238.
 Bilicki, 1722 r., 364.
 Biliński, 1714 r., 284.
 Biliński, marszałek w. kor., † 1722 r., 376.
 Biliński, podkom. koronny, 1701 r., 22.
 Blumental, administr. żup samborskich, 1717 r., 336, 344; 1718 r., 346; 1721 r., 360, 361; 1722 r., 363, 367, 371, 372; 1726 r., 380, 387, 388, 390; 1727 r., 395, 397, 399.
 Bleszyński, 1712 r., 233.
 Błoński, 1705 r., 113.
 Boczkowski, 1701 r., 21.
 Boguszewski ks. Stefan, proboszcz przedeczki, 1716 r., 332.
 Borsza Marcin, 1707 r., 149.

Borucki Ludwik, pisarz gr. inowł., 1704 r., 97; 1705 r., 111, 120, 128, 129; 1706 r., 135.
 Borucki Lud., starosta gnieźnieński, 1709 r., 165; pisarz grodzki inowł., 1710 r., 169; poseł inowł., 1710 r., 171, 173; mieczn. brzeski kuj., pisarz grodz. inowł., 1711 r., 210, 213, 220; 1712 r., 225, 227; 1714 r., 268, 273; starosta gnieźnieński, podczaszy brzeski kujaw., poseł brzeski, 1718 r., 349; kaszt. brzeski kujaw., 1727 r., 396, 401.
 Borucki Tom., 1729 r., 417.
 Boryslawski, towarz. chorągwi husarskiej królewicza Augusta, 1715 r., 309.
 Bratkowski Józef, 1716 r., 312.
 Brochocki Jan, 1712 r., 236, 240, 243; 1713 r., 249.
 Broniewski Paweł, 1701 r., 15.
 Bronikowski, porucz., 1715 r., 308.
 Brizozowski Antoni, 1716 r., 321.
 Buderacki, 1700 r., 10.
 Budracki, 1700 r., 12.
 Bykowski Franciszek, towarzysz chorągwi pancernej regiment., 1716 r., 323.
 Chatkowski Stan., 1721 r., 359.
 Chełmicki, chorąży dobrzański, 1729 r., 416.
 Choiński Francisz., 1705 r., 107, 108.
 Chrzaszczewski Andrzej, 1703 r., 40.
 Chrzaszczewski Bartłomiej, 1729 r., 417.
 Chrzaszczewski Kazimierz, 1707 r., 152.
 Chrzaszczewski Maciej, 1729 r., 417.
 Chrzaszczewski Maryan, 1407 r., 152.

Chrzaszczewski Stefan, 1729 r., 417.
 Chrzaszczewski Świętosław, 1710 r., 181.
 Chrzaszczewski Wojciech, 1703 r., 62.
 Chwałkowski Andrzej, regent grodzki inowrocł., 1722 r., 366.
 Cieński, 1700 r., 13, 14.
 Cieński ks., 1706 r., 136.
 Cieński Jarosz (Hieronim), burgrabia kowalski, 1705 r., 101, 103, 105, 111.
 Cieński Hieronim Jarosz, skarbnik inowł., 1707 r., 139, 141, 144, 146, 148; 1709 r., 155; burgrab. kowalski, 1709 r., 158, 162, 165, 169; 1710 r., 185, 187, 192, 194; 1711 r., 200, 201, 202, 206, 213; 1712 r., 241; 1715 r., 299.
 Ciński ks., pleban liszkowski, 1710 r., 169.
 Czacki Wojciech, starosta włodzimierski, 1700 r., 11.
 Czaplicki Aleks., 1704 r., 96; 1707 r., 142; 1714 r., 280; 1715 r., 294, 299.
 Czarniecki Jan, 1703 r., 61.
 Czartoryjski ks., kawaler Maltański, 1721 r., 360; 1729 r., 405.
 Czoposki, towarzysz znaku pancernego kasztelana poznańskiego, 1716 r., 331, 1722 r., 377.
 Dąbrowiecki Kazim., 1717 r., 337.
 Dąbrowski Kazim., kapitan jkr. mci, 1715 r., 295, 297, 298, 300.
 Dąbrowski Stanisł., 1710 r., 170, 173.
 Dąbrowski Jan Chryzostom, 1716 r., 326; 1717 r., 336.
 Dąbrowski Kazim. z Wielkiego Chrzastowa, marszałek sej. radz., 1715 r., 307, 310; 1716 r., 314, 316, 318, 319, 321, 322.

Dąmbrowski Wojciech, towarzysz znaku pancernego Stamirowskiego starosty, 1702 r., 31.
 Dąmbrowski Wojciech, stolnik brzeski kuj., 1716 r., 311, 314, 315; marszałek sej. radz., 1716 r., 333, 335; 1726 r., 382.
 Dąbski v. Dąbski.
 Dąbski z Lubrańca Andrzej, chor. brzeski, 1702 r., 29; starosta nakielski, 1704 r., 95; 1709 r., 155; 1713 r., 257.
 Dąbski Ignacy, 1712 r., 247; major jkr. mci, 1714 r., 249, 256, 258, 260, 280.
 Dąbski Kazim., 1703 r., 62.
 Dąbski Michał, 1701 r., 25.
 Dąbski Mikołaj, 1700 r., 1; 1713 r., 261; 1715 r., 302, 303; 1716 r., 328.
 Dąbski Paweł, 1705 r., 119.
 Dąbski Tomasz, 1713 r., 250; burgrabia inowł., 1715 r., 290, 292, 302.
 Dąbski na Lubrańcu Wojciech, starosta inowł., 1702 r., 29; marszałek nadworny kor., starosta inowrocł., marszałek konfed. wpolskiej, 1703 r., 38; 1709 r., 161.
 Dąbski z Lubrańca Andr., marsz. s. r., 1700 r., 8; starosta nakielski, chorąży brzeski, 1703 r., 42; poseł inowr., 1710 r., 170, 171, 173, 176, 181; starosta nakielski, kleszczewski, 1710 r., 185; 1711 r., 202; 1712 r., 223, 225, 227; kasztelan brzeski-kuj., nakielski, kleszczel. starosta, 1716 r., 330, 333; 1718 r., 349, 355; 1720 r., 358, 1722 r., 365, 377.
 Dąbski z Lubrańca Antoni, łowczy pozn., marszałek sej. radz., poseł brzeski, 1720 r., 358; 1722 r., 367, 368; 1727 r., 393; 1729 r., 404, 406.
 Dąbski, chorąży kowalski, 1732 r., 419.
 Dąbski Jan, 1720 r., 356.
 Dąbski Ignacy, major regimentu marszałka nadw. kor., 1711 r., 209.

Dąbski z Lubrańca Ign., pisarz ziem. inowł., 1720 r., 358.
 Dąbski, kapitan Rzplitej, 1716 r., 331; 1718 r., 348.
 Dąbski Kazim. z Lubrańca, wojewodzie brzesko-kuj., poseł inowł., 1726 r., 381, 384; 1729 r., 408.
 Dąbski z Lubrańca Kazim., podkomorzy nadwor. jkr. mci, 1729 r., 405.
 Dąbski Mik., 1701 r., 15; 1715 r., 308; 1716 r., 315; 1727 r., 394; pobor. woj. brzesko-kuj., 1717 r., 335.
 Dąbski z Lubrańca Paweł, marszałek sej. radziejow., 1729 r., 406, 417.
 Dąbski Tomasz, 1713 r., 252; burgrabia inowł., 1715 r., 298.
 Dąbski z Lubrańca Tom., skarbnik inowr., marszałek sej. radz., 1722 r., 366; 1726 r., 379; 1727 r., 396.
 Dąbski, marszałek nadw. kor., 1711 r., 199; 1722 r., 376.
 Dąbski Wojc., marszałek nadw. kor., 1711 r., 216.
 Derecki Wład., 1716 r., 313.
 Dezardy, superintndent żup solnych, 1704 r., 88.
 Długoski, 1717 r., 339.
 Domaradzki Andrzej, sędzia gr. kowalski, 1703 r., 74; 1705 r., 103, 111, 129; 1707 r., 152.
 Dorpowski, 1710 r., 179.
 Dorpowski Chryzostom, chorąży brzeski, 1702 r., 34, 36, 38; marsz. sej. radz., 1704 r., 95; wojewoda łęczycki, † 1729 r., 416.
 Drzewiecki Łukasz, 1710 r., 186, 188.
 Drzewiecki Święt., 1710 r., 168.
 Dynhoff (Denhoff), generał-lejtnant, 1715 r., 299, 300, 309.
 Działyński Jakób, wojewodzie kaliski, 1701 r., 17, 95.
 Działyński z Działynia Michał, kasztelan bydgoski, 1705 r., 116; regimentarz ww. kujaw., 1709 r., 166, 167; 1710 r., 179, 185.
 Działyński Sebast., 1714 r., 282.

Dzierzanowski Stan., 1720 r., 357.
 Dzierżawski, 1712 r., 239.
 Dzierżawski Stanisł., 1701 r., 15; 1722 r., 364.
 Dziubiński Sebastyan, 1715 r., 285, 288, 292, 294, 305.
 Filipecki, 1700 r., 1.
 Fleming, 1714 r., 283.
 Fleming, generał, 1713 r., 255; 1714 r., 270; 1715 r., 288, 289, 290, 293, 296, 298, 300, 301, 308, 310.
 Flenik, 1712 r., 238.
 Frankieberg, kapitan, 1715 r., 308.
 Galiński Mikołaj, 1715 r., 307; 1716 r., 314, 316, 318, 320.
 Gałęcki Francis., wojewoda inowł., 1700 r., 12; starosta bydż., 1709 r., 161.
 Garbowski Wojciech, 1717 r., 342.
 Garczyński Stanisław, łowczy pozn., starosta inowł., 1714 r., 281.
 Gąsiorowski Aug. z Mieroszewic, starosta radziej., poseł brzeski, 1722 r., 367, 368; 1726 r., 381, 384.
 Gąsiorowski Maciej, starosta radz., 1700 r., 3; 1702 r., 29; 1703 r., 42; poseł inowł., 1703 r., 57, 59, 1704 r., 81, 95; 1707 r., 150, 151; 1709 r., 158, 161, 163; marszałek sej. radz., poseł brzeski, 1710 r., 170, 172, 173, 178, 179, 180, 182, 187, 190, 191, 195; 1711 r., 199, 201, 202, 205, 206; 1713 r., 252.
 Gąsiorowski Stan., 1726 r., 388; 1727 r., 397.
 Gembiński Maciej, kasztelan łęczycki, poseł inowł., 1701 r., 16.
 Gembiński Maciej, hrabia na Łabiszynie, starosta nakielski, 1703 r., 60; marszałek konfed. w. łęczyckiego, 1704 r., 91; 1705 r., 98, 106, 118, 119, 121.
 Gembiński, podkomorzycy poznański, 1701 r., 19.
 Gliński, 1717 r., 339.
 Głęboccy, 1722 r., 376; 1729 r., 416.

Głębocki Adam, podkomorzyc brzeski kuj., 1716 r., 320; 1717 r., 335; marszałek sejmiku radziejowskiego, 1722 r., 368, 378; poseł inowłocł., 1722 r., 367, 368.

Głębocki Aleksan., starosta brzeski kujawski, 1727 r., 398.

Głębocki na Głębokiem Andrzej, starosta brzes., poseł brzeski, 1701 r., 16, 19; 1703 r., 57, 59; 1704 r., 84, 87; 1707 r., 140, 144, 151; 1709 r., 154, 161, 163, 164; 1710 r., 179; starosta brzeski kuj., nie-szawski, 1711 r., 214, 218; 1712 r., 225, 227; 1718 r., 349; wojew. rawski, 1722 r., 376.

Głębocki Bartłom., stolnik inowr., 1714 r., 274; 1715 r., 286, 290, 292, 298, 302; 1717 r., 335; 1718 r., 345; stolnik inowł., sędzia gr. brzeski, 1722 r., 366; 1726 r., 379, 392; podkomorzy brzeski kuj., poseł brzes., 1727 r., 396, 400; 1728 r., 403, 1729 r., 404, 405, 406.

Głębocki Jan, starosta nie-szawski, sędzia gr. brzeski, 1703 r., 38, 58, 62; 1705 r., 105, 117, 118, 120, 121, 123, 125, 130, 132, 133; 1707 r., 152; 1709 r., 162, 185, 197; 1711 r., 211, 214; 1715 r., 299; 1716 r., 311; 1721 r., 359; marszałek sej. radz., 1726 r., 382, 384, 392, 393; 1727 r., 396, 401.

Głębocki Ludwik, sędzie brzeski, 1703 r., 56; 1716 r., 315.

Głębocki, rotmistrz chorągwi, 1717 r., 338.

Głębocki Serafin, chorąży brzeski, 1700 r., 7; podkomorzy brzeski, 1702 r., 29; 1705 r., 104; 1707 r., 148; 1710 r., 177; † 1715 r., 291; 1717 r., 335; 1720 r., 358.

Głuchowski, 1705 r., 111.

Głuchowski, towarz. znaku husarskiego jkr. mci, 1722 r., 378.

Gniazdowski Chryzost. Niemiera, pułkownik i regimentarz, 1716 r., 323, 327, 329; 1717 r., 340.

Gniazdowski Piotr, 1714 r., 284.

Gomolicki Wojc., porucznik znaku pancernego Stamirowskiego starosty, 1702 r., 31.

Gomoliński, 1716 r., 327.

Gomoliński Jan, rotmistrz, 1716 r., 323; 1717 r., 335.

Gomoliński ks., podkanclerzy kor., 1701 r., 23.

Gordyan ks., 1727 r., 396.

Gorecki, 1717 r., 340.

Gorecki Wojciech, † 1720 r., 357.

Gorzyński, oficer ks. kurlandz., 1701 r., 27.

Gorzyński, porucznik jkr. mci, 1700 r., 12.

Grabiński Francisz., 1705 r., 126.

Grabski, 1722 r., 364.

Grabski (oficer), 1712 r., 244.

Grabski Wal., 1722 r., 362.

Gratt, 1722 r., 375.

Grembiński, ksiądz, 1701 r., 17.

Grodzicki Antoni, 1700 r., 2, 5.

Grudziński, kaszt. sieradzki, † 1700 r., 10.

Gruszczyński, regimentarz, 1703 r., 71.

Grzębski ks., b. proboszcz strzeliński, 1715 r., 291.

Iłzikowski Andrzej, 1704 r., 96; 1706 r., 137.

Iwański, kasztelan brzeski kuj., 1726 r., 392.

Jabłonowscy, 1722 r., 378; 1729 r., 411.

Jabłonowski, chorąży w.kor., 1717 r., 343.

Jabłonowski Jan, b. wojewoda ruski, 1700 r., 10.

Jamrożewski Dominik, 1727 r., 393, 396.

Janiszewski Franc., 1711 r., 202, 205, 208, 213.

Janiszewski Michał, 1711 r., 220.

Janiszewski Wojciech, 1700 r., 8.

Jankowski, 1700 r., 3.

Jankowski Matyas, 1718 r., 349.

Janowski Kaz., 1716 r., 324.

Jaranowski v. Jarnowski.

Jaranowski Andrzej, stolnik brzeski, 1703 r., 38.

Jaranowski Franc., stolnik brzeski, 1707 r., 152.

Jaranowski Jakób z W. Jaranowa, żupnik ww. kuj., 1707 r., 152.

Jaranowski Jędrzej na Jaranowie, kasztelan kowalski, 1705 r., 117.

Jaranowski Stanisław z W. Jaranowa, cześnik inowł., 1709 r., 162.

Jaranowski Wojc., łowczy brzeski, 1707 r., 152.

Jarnowscy, 1717 r., 336.

Jarnowski Andrzej, stolnik brzeski, 1700 r., 5, 13.

Jarnowski Antoni, 1704 r., 94, 95.

Jarnowski Bartłom., 1729 r., 405.

Jarnowski Fran., 1703 r., 75.

Jarnowski Franciszek Stanisław, 1704 r., 95.

Jarnowski Franciszek na W. Jarnowie, stolnik brzeski, 1709 r., 162; 1710 r., 169, 170, 171, 173, 176, 181, 183; 1711 r., 188, 189, 197, 201, 215, 216; marszałek sej. radziej., 1712 r., 236, 239, 243, 248; 1713 r. 255.

Jarnowski Franciszek Maciej z W. Jarnowa, łowczy brzeski kuj., marszałek sej. radz., 1718 r., 348.

Jarnowski Franciszek, 1732 r., 419.

Jarnowski Jakób, porucznik jkr. mci, † 1700 r., 13.

Jarnowski Jakób, żupnik ww. kujaw., 1701 r., 26.

Jarnowski Stanisław Wojciech, cześnik inowłocł., 1700 r., 1; 1703 r., 47, 56; marszałek sej. radz., 1703 r., 65, 66; 1704 r., 76, 78, 80, 81, 95; 1707 r., 142, 145, 147, 149, 150, 151, 152, 153; 1709 r., 154, 158, 161, 163, 165, 166; 1710 r., 178, 188; 1711 r., 198, 201, 213.

Jarnowski Stanisław, miecznik inowł., 1711 r., 203; 220.

Jarnowski Stanisław Wojciech, cześnik inowł., 1712 r., 224, 247; 1713 r., 249; 1715 r., 299, 302.

Jarnowski Wojciech, chorąży chorągwi dragońskiej hetmana w. kor., 1710 r., 169; generał adjut., 1722 r., 368, 378.

Jarnowski Zygm., 1704 r., 95.

Jasiński Wojciech, regent grodzki radziej., 1703 r., 71; 1704 r., 78; b. pisarz grodzki kruśw., 1705 r., 112, 114; 1706 r., 137; 1707 r., 147, 152; 1709 r., 165; 1716 r., 191, 197.

Jaworowski Jan, deputat chorągwi lekkiej strażnika pol. kor., 1701 r., 26.

Jerzmanowski, 1712 r., 244; 1720 r., 357.

Jerzmanowski Adam, 1710 r., 191, 195; 1713 r., 251, 254; 1714 r., 284.

Jeskien, kapitan, 1715 r., 308.

Jeżewski, 1714 r., 284.

Kaczkowscy, 1717 r., 338.

Kaczkowski, 1700 r., 3.

Kaczkowski Kazimierz, poseł inowł., 1703 r., 45, 48, 50, 55, 58; 1704 r., 83, 85; 1705 r., 99, 101, 103; rotmistrz ww. kuj., 1705 r., 114; 1713 r., 262.

Kadzidłowski Jan, podkom. inowrocl., 1701 r., 22.

Kadzidłowski Józef, podkomorzyc inowł., marsz. sej. radz., 1701 r., 14, 15, 16, 25, 27.

Kaletyńscy, 1709 r., 155.

Kałowski, 1711 r., 203; 1714 r., 275.

Karłowski Michał, 1710 r., 185.

Karwowski, 1714 r., 269.

Kaszewski, † 1700 r., 7; 1701 r., 15; 1707 r., 147; 1711 r., 202; 1712 r., 224; 1713 r., 262, 266.

Kaszewski, egzaktor ww. kujaw., † 1715 r., 286, 296.

Kerner, komis. skarbu kor., 1718 r., 346.

Kiciński Waleryan, pisarz najwyż. skarbu kor., 1707 r., 144.

Kiel, 1700 r., 10.

Kielczewski Wawrz., 1704 r., 88, 90, 92.

Klichowski, 1715 r., 287.

Kliszewski, 1715 r., 306.

Klonoski, 1705 r., 119.

Klonowski, 1705 r., 113.

Klukowski, 1716 r., 312.

Kolczyński, 1700 r., 3.

Kolczyński Jakób, pbdczaszyc inowr., 1718 r., 346.

Kolczyński Jan, deput. tryb. radom., 1700 r., 3; podcz. inowr., 1702 r., 33, 35, 36; sędzia grodz. radz., 1703 r., 42; 1705 r., 99, 102, 111, 114; 1707 r., 139, 152; 1710 r., 169, 185, 186, 191, 195; 1711 r., 216; 1712 r., 224; † 1715 r., 304.

Kolczyński Wł., podczaszyc inowr., 1713 r., 252; 1728 r., 403.

Kołodzki, 1717 r., 338; 1720 r., 357; 1727 r., 402.

Kołodzki ks. Aleks., kanonik gieźn., 1700 r., 4, 13, 1701 r., 17.

Kołodzki Andrzej, 1704 r., 95.

Kołodzki na Kołodach Andrzej, chor. byd., 1704 r., 97; 1705 r., 98, 99, 101, 103, 105, 107, 129, 133; 1711 r., 216; 1712 r., 242; rotm. chor. inowr., † 1713 r., 262.

Kołodzki Augustyn, sędzia ziem inowłocł., marsz. s. radz., 1700 r., 2, 3, 5, 14; 1701 r., 21; 1703 r., 57, 59; † 1726 r., 391; 1729, 415.

Kołodzki Francisz., 1705 r., 119.

Kołodzki Jan, sędzia ziem inowł., 1703 r., 65; 1707 r., 147.

Kołodzki Józef, 1710 r., 180; 1712 r., 239, 246; 1714 r., 270, 283.

Kołodzki Rafał, sędzie ziem inowł., 1727 r., 395.

Kołodzki Stefan, sędzie inowłocł., 1711 r., 201.

Kołodzki Szymon, 1705 r., 127; 1707 r., 150; 1711 r., 204.

Kołodzki Walenty, 1700 r., 4.

Komecki Francisz., 1710 r., 169.

Komeski Francis., 1711 r., 203; podstoli inowł., 1713 r., 261; 1714 r., 279, 280; 1716 r., 325.

Konieczki, 1709 r., 158.

Kościełski Jan, pisarz ziem. brzeski, 1701 r., 26; 1705 r., 106.

Kossowski Stefan 1727 r., 402.

Kownacka, 1710 r., 182.

Kownacki Franc., 1712 r., 245.

Kozicki Franc., 1703 r., 72.

Kozłowski, 1704 r., 83, 87; 1715 r., 297.

Koźmiński, 1710 r., 186.

Kozubowski, 1714 r., 276, 277.

Krasńska, 1712 r., 246.

Kraśnicki Aleks., 1726 r., 379.

Kretkowska, 1700 r., 1.

Kretkowska Anna, 1701 r., 15.

Kretkowski Józef, marsz. s. radz., 1717 r., 337, 340, 341.

Kretkowski ks., refer. kor., 1722 r., 377.

Krusiński (Kruszynski) Wojciech, 1703 r., 67, 68; 1707 r., 144, 147, 150; 1709 r., 162; 1712 r., 222; 1713 r., 260; 1714 r., 280; 1715 r., 294.

Krycki Walenty, 1715 r., 310.

Krzycki Stan., 1710 r., 182.

Kuciński, 1713 r., 261; 1715 r., 302.

Kuciński Jan, 1711 r., 203.

Kuciński Jerzy, 1715 r., 296.

Kurzyjemski Chryzostom, 1716 r., 330, 1717 r., 334.

Kwiatkowski Jan, kasztelan inowłodzki, 1722 r., 376.

Laskowski Stanisł., 1705 r., 115, 123, 130.

Ledóchowski Stan., podkom. krzemieniecki, marsz. konfeder. rzplitej, 1717 r., 334, 342.

Leski, pisarz ziem. inowr., 1712 r., 246.

Leszczyński, 1701 r., 15.

Leszczyński Stan. 1700 r., 1.

Lipiński Sebas., 1706 r., 134.

Lubomirscy, 1722 r., 376.

Lubomirski, 1715 r., 309.
 Lubomirski Hieronim hr. na Wiśnicu, kaszt. krakow., hetman w. kor., 1703 r., 67, 68.
 Lubstowski Adam, starosta kruśw., 1701 r., 22, 27.
 Lubstowski Mikołaj, starosta kruśw., † 1704 r., 81.
 Łapiński Jakób, 1707 r., 141.
 Łącki, 1712 r., 222.
 Łącki, kaszt. kalis., 1716 r., 319.
 Madaliński Kazim., 1704 r., 83, 85.
 Madaliński Michał, 1705 r., 111.
 Magnuski Aleksan., sędzia ziem. gost., 1715 r., 308; 1717 r., 339, 344; 1720 r., 357; 1727 r., 401.
 Małachowski Franc., 1709 r., 164.
 Małachowski Stan., wojew. pozn., † 1701 r., 21.
 Małyszka Samuel, 1705 r., 110.
 Markiewicz Aleks., 1714 r., 273, 278.
 Markoski Ludw., 1704 r., 95.
 Markowski Ludw. z Markowic, wojski kijowski, 1706 r., 135; 1709 r., 162.
 Mchowski Ad., 1709 r., 154.
 Meszek, 1700 r., 12.
 Mękarski, 1711 r., 203.
 Mękarski Aleks., 1716 r., 318, 320.
 Mękarski Kazim., 1715 r., 299.
 Miąskowski, burgr, sieradz., 1729 r., 417.
 Miąskowski Wojc., 1732 r., 419.
 Michałowski, 1715 r., 290, 293.
 Mierosławski Aleks., pisarz ziem. inowł., marsz. s. r., 1732 r., 420.
 Mileski, 1701 r., 15.
 Milewski, 1711 r., 203; 1712 r., 234.
 Milewski Andrzej, 1703 r., 74; 1704 r., 95; 1711 r., 214.
 Milewski Andrzej Kazimierz, 1711 r., 220.
 Miłaszewski ks. kanon. wł., pleban wieniecki, 1715 r., 301.
 Mniewski Antoni, kasztelan brzeziński, 1705 r., 99; 1710 r., 180.
 Mniewski Jan, 1705 r., 129; 1712 r., 226; 1728 r., 403.
 Mniszek, marsz. nadw. kor., 1711 r., 200.
 Mniszewski, 1707 r., 147.
 Mniszewski Antoni, 1707 r., 153.
 Modliński, żupnik brz. i inowłocł., 1715 r., 301.
 Modliński Joachim, żupnik woj. kujaw., 1718 r., 345.
 Morawski Paweł z Chomeć, star. gniewkowski, 1703 r., 62, 64, 71, 74; 1704 r., 76, 79, 82, 83, 85, 86, 88, 90, 92; 1705 r., 99, 105, 111, 118, 121; 1707 r., 139; 1712 r., 247; 1713 r., 250, 251, 254.
 Morski ks., dziekan włocł., kan. włocł. i krak., administrator biskupstwa kujawskiego, 1700 r., 7.
 Morzycki, 1716 r., 329.
 Morzycki Piotr, 1707, 152.
 Mostowski ks. kanon. wrocł., 1710, 193.
 Moszczeński, 1710 r., 190.
 Moszczeński Andrzej, kapitan od infanterji wojsk rossyj., 1726 r., 390.
 Moszczeński Franc., chorąży brz., kuj., poseł brzes., 1710 r., 170, 173, 181, 183; 1714 r., 269; podkom. inowłocł., 1717 r., 333; poseł inowł., 1718 r., 349; 1726 382.
 Moszczeński Franc. Michał z Moszczonogo, poseł inowłocław., podkom. inowł., marsz. s. r., 1727 r., 393, 396, 397; 1729 r., 404, 406.
 Mycielski Aleks., podsędek ziemski sieradz., 1722 r., 374.
 Niemojewscy, 1710 r., 179; 1712 r., 230; 1717 r., 338.
 Niemojewski Andrzej, 1711 r., 203; 1713 r., 262; 1728 r., 403.
 Niemojewski Dadźbóg, 1703 r., 75; sędzic ziem. inowł., 1718 r., 347.
 Niemojewski Jakób, 1713 r., 250.

Niemojewski Jan, kasztelan bydż., 1711 r., 214; 1716 r., 312; 1727 r., 400.
 Niemojewski Jan Stanisław z Lubieńca, kasztelan bydż., marsz. s. r., 1728 r., 403.
 Niemojewski Maciej z Lubieńca, marsz. s. r., 1703 r., 73.
 Niemojewski Maciej, sędzic z. inowł., 1707 r., 147, 152.
 Niemojewski Mikołaj, sędzic ziem. inowł., 1701 r., 14; 1709 r., 159; 1710 r., 195; 1711 r., 201, 207, 213; 1715 r., 296.
 Niemojewski Wład., sędzic ziem. inowł., 1701 r., 15, 26; 1702 r., 29, 31, 32; 1703 r., 40, 42, 47, 53, 54, 71, 72, 73.
 Nieszczewski ks., pleban broniewski, 1726 r., 383.
 Niewieściński, 1714 r., 270.
 Niewieściński Grzeg., 1712 r., 230.
 Niewieściński Jakób, 1711 r., 201; 1712 r., 226; 1715 287, 299; † 1716 r., 312.
 Niewieściński, star. mław., † 1712 r., 230.
 Noreberski, 1718 r., 348.
 Nowowiejski Marcin, 1705 r., 102.
 Olszewski Mik., podkomorzyc wieluń., 1701 r., 26; 1703 r., 47, 51, 52, 56; 1705 r., 99, 105; miecznik brzeski, 1709 r., 162; kaszt. bydż., 1710 r., 185, 186.
 Osiecki Andrzej, łowczy inowłocł., 1703 r., 41, 45, 46, 50, 74.
 Osiński Jan, 1703 r., 46.
 Ossen Sakien (de) Jan, 1701 r., 19.
 Ossowski ks., pleban jaksicki, 1710 r., 169.
 Ossowski Mikołaj na Płowcach i Dobrój, miecznik brz., 1709, 164.
 Ossowski Sam., 1707 r., 148.
 Ostromecki, major, 1712 r., 222; 1714 r., 277; 1715 r., 301.
 Ostrowscy, 1712 r., 251.
 Ostrowska, 1701 r., 15.
 Ostrowski, 1710 r., 181; 1716 r., 317.

Pac, pisarz w. ks. lit., 1703 r., 60.
 Palecki, 1702 r., 30.
 Paprocki Paweł, b. regent grodzki kruśw., 1703 r., 71, 72.
 Paszkowski Franc., 1707 r., 139.
 Pawłowski Daniel, 1703 r., 43.
 Pawłowski Franc., 1709 r., 157, 159, 161.
 Piniński, 1714 r., 270.
 Piniński, burg. bydż., 1714 r., 269.
 Piniński Stan., 1710 r., 185.
 Piniński Wawrz., 1712 r., 233.
 Pławińscy, 1732 r., 419.
 Pomorski Tomasz, 1716 r., 333.
 Popławski, 1718 r., 348.
 Popowski, 1712 r., 246.
 Popowski Jan, 1702 r., 31; 1703 r., 71.
 Prusinowski, 1711 r., 203, 220; 1712 r., 246; 1714 r., 270; 1717 r., 338; 1720 r., 357.
 Prusinowski Jan, 1712 r., 239; 1714 r., 283.
 Przebendowski Jerzy na Przebądowie podskarbi w. koron., 1711 r., 218; 1712 r., 222.
 Przedborski, 1711 r., 204.
 Przeradzki, 1700 r., 12.
 Przygodzki Jan, 1714 r., 269.
 Psciński Adam, 1705 r., 118, 121, 128.
 Psciński Jakób, 1732 r., 418.
 Puciątecki Antoni, 1707 r., 143, 145.
 Pyszkowski Zygm., 1703 r., 51.
 Racięcki v. Racięski, 1715 r., 290; 1721 r., 361.
 Racięcki Jakób, 1710 r., 180, 188; 1713 r., 265; 1721 r., 360.
 Racięcki Jakób z Racięcina, marsz. s. r., 1705 r., 100, 101, 102, 107.
 Racięcki, poborca woj. inowł., 1715 r., 291; 1717 r., 339.
 Racięski v. Racięcki, 1710 r., 184.
 Racięski Jakób, 1711 r., 216, 219; 1716 r., 328; poborca inowł., 1717 r., 335.

Racięski Mich., 1705 r., 120.
 Raczyński Piotr, 1700 r., 12, 13.
 Radojewscy, 1712 r., 234.
 Radojewski Jan Zboży, 1715 295, 298; marsz. s. radz., 1713 r., 258, 263, 264, 266, 268; 1714 r., 270, 272, 273, 275, 278, 281, 282; 1716 r. 325, 330, 332; 1717 r., 337, 338, 340, 341; pisarz ziem. brz., 1720 r., 357, 358; 1721 r., 359.
 Radojewski Mikołaj Zboży, chorąży bydgoski, 1710 r., 168, 170, 172, 182, 183, 184, 185, 186, 189, 193, 194, 196; 1711 r., 201, 205, 208, 210, 211, 214, 215, 216, 217, 219, 221; 1712 r. 222, 235; marsz. s. r., 1712 225; poseł na sejm, † 1713 r., 252.
 Radojewski Rafał Zboży, miecz. brz. kuj., 1727 r., 395, 396; podcz. brz. kuj., sędzia grodz. kruśw., 1732 r., 418.
 Radoszewnicki Alkes., 1703 r., 57, 59.
 Radoszewnicki Jak., 1703 r., 63.
 Radoszewnicki Stef., 1703 r., 53, 55, 67, 68.
 Radziejowski Michał, kardynał, arcybiskup gnieźn., 1704 r., 86, 88; 1710 r., 178.
 Rakowski Antoni, 1729 r., 403, 406.
 Rakowski Jan, 1728 r., 402.
 Rebeliński, 1701 r., 15.
 Reklewski Mikołaj, 1705 r., 132.
 Reksinowa, 1700 r., 10.
 Rojewski, 1718 r., 347.
 Ropp, pułkownik, 1716 r., 315, 317; brygadyer, 1716 r., 320; 1717 r., 338.
 Rościszewski Stefan, 1728 r., 403.
 Rostkowski, stolnik wiski, 1729 r., 408.
 Rudnicki Mich., 1704 r., 89.
 Rudzki Maciej, 1705 r., 112.
 Russinowscy, 1716 r., 323.
 Ruszkowscy, 1727 r., 401.
 Ruszkowski Alek., podstolic brz., 1711 r., 198.
 Ruszkowski Jan z Ruszkowa, 1710 r., 186.

Ruszkowski Michał, podstoli brz., 1712 r., 245; 1713 r., 265; 1714 r., 279, 280; 1715 r., 293, 299, 302, 1716 r., 312, 325; 1717 r., 344; 1727 r., 400.
 Ruszkowski Wojciech, 1727 r., 395; podstoli brz., 1704 r., 81.
 Ruszkowski ks. Zygm., kanonik katedr. płoc., 1712 r., 226; 1722 r., 365; 1726 383, 391; 1727 r., 395, 401.
 Rybiński, łowczy kor., 1710 183; podkom. chełm., 1707 r., 148; woj. chełm., 1716 r., 318.
 Rzeszewski Marcin, 1726 r., 381, 382, 384.
 Sadowski Jan, 1710 r., 184.
 Sadowski Wojc., 1705 r., 98.
 Sanguszkowa księżna, marszałkowa w. ks. lit., 1722 r., 375.
 Sapiehowie, 1703 r., 60.
 Sarnocki Kazim., stoln. witebski, sekr. jkr. mci, 1703 r., 52.
 Schlieben, wojewodzie infl., 1722 r., 378; 1726 r., 391.
 Sleyben Jan Wilhelm, wojewodzie infl., poseł inowł., 1729 r., 404, 406, 415.
 Siemianowski, 1713 r., 253.
 Sieniawski Adam, wojewoda bełzki, hetman pol. kor., 1703 r., 67, 68.
 Sieniawski Adam Mikołaj, kaszt. krak., hetman w. kor., 1711 r., 199, 214.
 Sienicki, regimentarz chor. lekkiej pisarza pol. kor., 1703 r., 69, 70.
 Skałowski Aleks. z Rogaczewa, murgr. bydż., 1715 r., 286; 1716 r., 323.
 Słubicki, 1701 r., 15; 1705 r., 119.
 Słubicki Chyzostom, komor. gran. brz., sędzia grodzki przedecki, 1701 r. 26; 1703 r., 44, 58; 1705 r., 104; 1710 r., 181, 185, 191, 195; 1711 r., 220; 1712 r., 224; podsędek ziem. brz., 1715 r., 291; 1716 r., 325; 1720 r., 358.
 Słubicki Jan ze Słubic, pos. brz., marsz. s. r., 1703 r., 57, 58, 59, 61, 63, 67, 68, 69.

Słubicki Jan, łowczy inowł., 1710 r., 185, 192, 194; 1711 r., 198; 1713 r., 260, 261, 265, 267; 1714 r., 274, 1718 r., 348.
 Słucki Łukasz, 1713 r., 261.
 Słucki Walenty, 1711 r., 203, 207; 1712 r., 226; 1715 r., 299; 1716 r., 317; starosta gniewkowski, 1727 r., 401.
 Smigielski, starosta gnieźn., 1704 r., 87.
 Smol, 1718 r., 348.
 Sniegocki ks., pleban liszkowski, 1704 r., 84, 85.
 Sokolnicki, kasztelan międzyrzeczki, 1712 r., 231.
 Sokołowski, 1701 r., 15; 1715 r., 286; 1717 r., 338, 340.
 Sokołowski Aleks., 1711 r., 202; 1715 r., 290; burgr. bydż., 1716 r., 326.
 Sokołowski Jan, porucznik jkr. mci, 1700 r., 3, 7; 1703 r., 62.
 Sokołowski Józef z Warzymowa, sędzia gr. przedeczki, marsz. s. r., 1726 r., 379, 380.
 Sokołowski ks., kanon. włocławski, 1717 r., 340.
 Sokołowski Kazim., 1716 r., 319; pisarz gr. kowalski, 1707 r., 152; 1715 r., 287; 1716 r., 312.
 Sokołowski, komornik ziem. inowł., pisarz gr. kowal., 1700 r., 3.
 Sokołowski Łukasz, stolnik inowł., 1709 r., 159.
 Sokołowski, regent gr. brz., 1720 r., 357.
 Sokołowski S., marsz. s. r., 1706 r., 134.
 Sokołowski Stan., 1722 r., 366; 1726 r., 379.
 Sokołowski Stan., podstoli kijowski, 1700 r., 3, 7; 1701 r., 15, 22; 1703 r., 41, 44, 56; poseł inowłocł., 1704 r., 90, 92, 95; marsz. s. radz., 1707 r., 140, 147, 148; 1709 r., 158, 161, 166; 1711 r., 201, 202, 204; 1715 r., 296.
 Sokołowski Stan. z Wielkiej Wrzący, sędzia gr. brzeski kuj., 1727 r., 395, 396.
 Sokołowski Woj., 1703 r., 64; burgr. gr. brz., 1703, 41, 74; 1704 r., 76, 79, 82, 83, 85, 86, 88, 90, 92; 1705 r., 103, 111; 1707 r., 139, 146, 148; 1713 r., 250; komornik ziem. brz., kujaw., 1715 r., 289; 1718 r., 347; sędzia ziem. przedeczki, 1728 r., 402.
 Sokołowski Wojc., instygator, woj. kujaw., 1716 r., 321; 1717 r., 344.
 Solerzycki, 1705 r., 113.
 Solerzycki Jan, 1705 r., 119.
 Solerzycki Wojc., 1700 r., 1, 3.
 Stamirowski, starosta. 1702 r., 31.
 Stawski Antoni, 1702 r., 27, 29; 1703 r., 41, 52, 54, 69.
 Stępczyński, 1714 r., 276.
 Strzyski Jakób, 1703 r., 64, 66; 1704 r., 75, 78, 80.
 Strzyski Stan., 1707 r., 146, 151; 1709 r., 165.
 Studziński Hiacynt, 1701 r., 14, 16.
 Studziński Karol, 1727 r., 398.
 Sulczyński Zyg., 1715 r., 298, 303; 1716 r., 311, 322.
 Sulkowski, 1717 r., 339.
 Sulkowski Marcin, regent gr. brz., 1713 r., 250.
 Sulkowski Paweł, cześnik bracl., burgr. gr. inowł., 1703 r., 62.
 Swiejkowski, sędzia wojskowy 1716 r., 328.
 Swierski Zygmunt, 1714 r., 284.
 Świętosławski Tomasz, 1703 r., 62; 1710 r., 172.
 Swiniarski, 1705 r., 111.
 Szaniawski ks., dziekan brz., 1715 r., 296.
 Szczawiński Jak., wojewodz. inowł., pos. inowł., 1700, 9; 1701 r., 16; 1702 r., 29; 1703 r., 74, 75, 76, 77; 1704 r., 82, 85, 86, 88, 89, 91, 94; 1705 r., 114; † 1712 r., 238.
 Szczygielski Jan, 1710 r., 190, 193, 194.
 Szeling, pułkownik, 1712 r., 247.
 Szembek, biskup kuj., 1700 r., 4; biskup infl., oficyał gdański, 1714 r., 278.

Szembek Franc. na Słupowie, starosta tołkmiński, boroniecki, poseł brzeski. 1726 r., 381, 384.
 Szmetan de, pułkownik, 1716 r., 320.
 Szygowski Adam staroście kruśw., 1729 r., 417.
 Szygowski Paweł na Barcinie, star. kruśw., 1709 r., 161.
 Szygowski, b. star. kruśw., 1715 r., 300.
 Tarło, wojewodzie lubelski, 1712 r., 232.
 Teszkien, kapitan, 1715 r., 301.
 Tobijańska, wojewodzina Ięczycka, 1710 r., 178.
 Tomicki Wład., 1715 r., 297.
 Trach Jerzy ks., pleban ojrzezanowski, 1701 r., 19, 20; 1704 r., 84, 87.
 Trzaskowski Piotr, 1711 r., 210.
 Trzebicki, bisk. krak., † 1729 r., 415.
 Trzebicki Wojc., kasztelanie spicymierski, 1729 r., 415.
 Trzebuchowski, 1715 r., 290.
 Trzebuchowski Jan, marsz. s. r., 1704 r., 96, 97; 1705 r., 115, 123, 126; 1706 r., 135, 136; łowczy inowł., 1706 r., 138; 1707 r., 141, 142, 143, 145, 146; 1709 r., 156, 157, 158, 159, 160, 162, 163, 164, 165; 1710 r., 196; 361, † 1721 r.; 1727 r., 401.
 Trzebuchowski Józef, 1704 r., 76.
 Trzebuchowski Mikoł., 1712 r., 233.
 Trzebuchowski Sewer., chorążyc inowł., 1705 r., 99. 1710 r., 168, 186; poseł inowr., 1710 r., 171, 173.
 Tuchołka Franc., star. jasińiecki, 1718 r., 355.
 Turkuł, 1712 r., 247.
 Ubysz, 1721 r., 360.
 Umiński, 1717 r., 338.
 Umiński ks. Adam, kanonik wrocł., 1710 r., 169.
 Umiński Andrzej, 1717 r., 340.
 Umiński Andr., skarb. brz., 1715 r., 294, 295.

(Umiński Andr., skarb. brz. kuj.), 1716 r., 314; 1727 r., 398; marsz. s. radz., 1727 r., 402.
 Umiński Józef, 1715 r., 290.
 Umiński Kazim., sędzia gr. kruśw., 1703 r., 72; 1707 r., 152; 1709 r., 162; 1711 r., 203; marsz. s. r., 1712 r., 227, 236; 1716 r., 329.
 Umiński Łukasz, skarbnik brzeski, 1703 r., 56; 1707 r., 152.
 Umiński, sędzia kowalski. † 1700 r., 13.
 Umiński Wojc., 1707 r., 147; 1712 r., 226, 233, 236; sędzia kowal., 1715 r., 295.
 Unrug, pułkownik, 1715 r., 293, 296.
 Wasilewski, 1703 r., 69.
 Wasilewski Stefan, 1718 r., 345.
 Waśniewski Jan, 1703 r., 38.
 Wawrocki Jan, 1729 r., 417.
 Werder, porucznik, 1715 r., 308.
 Wielohurski, podkom. włodzim., 1700 r., 9, 11.
 Wierzbicki Stan., 1709 r., 166, 167.
 Wiesiołowski Wojc., 1712 r., 225, 227.
 Wilczewski, 1714 r., 269, 281.
 Wilkostowski Adam, podwojewodzy brzeski, 1701 r., 15.
 Winnicki Jan, 1701 r., 15.
 Wiśniewski Franc., 1711 r., 215, 217, 219; 1712 r., 221, 222.
 Wiśniewski Paweł, 1713 r., 255, 258, 264, 266; 1714 r., 268, 271, 272, 273, 276.
 Wiśniewski Szymon, 1701 r., 15.
 Wiśniowiecki ks. Janusz, wojewoda krak., 1707 r., 146, 149.
 Wiśniowiecki ks. Michał Korybut na Wiśnicach, hetm. polny w. ks. lit., 1703 r., 67, 68.
 Witton, 1717 r., 338.
 Wodzyński Kazim., 1710 r., 185; 1711 r., 201; 1713 r., 261, 267; 1714 r., 280.
 Wolscy, 1712 r., 240.

Wolski Aleksander, sędzia grodzki bydż., 1704 r., 95; poseł inowr., 1710 r., 171, 173, 176, 191; 1713 r., 264, 267; 1715 r., 299; 1716 r., 325; 1717 r., 339, 344; 1721 r., 359; 1728 r., 402.
 Wolski Franc., 1701 r., 15; 1718 r., 348.
 Wolski Jan, 1707 r., 147.
 Wolski Kazimierz, 1712 r., 238, 244.
 Wolski Kazim., skarb. brzeski, 1700 r., 9, 1701 r., 25, 26; wojski kruśw., 1703 r., 72; 1704 r., 88; 1705 r., 103, 106, 111; 1709 r., 162, 165; 1710 r., 169.
 Wolski Kazimierz, kasztelan kruświcki, 1710 r., 185; 1711 r., 199, 201, 209, 214, 216; † 1713 r., 262.
 Wolski Paweł na Lipiu Wiel. i Barczewie, łowczy brzeski kuj., 1732 r., 418.
 Wolski Paweł, 1707 r., 147; 1709 r., 158, 165; 1711 r., 201, 203; 1712 r., 226, 236; 1713 r., 261, 265; 1714 r., 280; 1715 r., 294, 299, 302.
 Wolski ks. Paweł, kanonik i kanclerz wrocław. katedralny, archidyakon kruświcki, 1710 r., 185; 1715 302; 1718 r., 347.
 Wolski Paweł, podwojewodzy inowłocł., 1711 r., 192, 194, 197, 201, 203; pisarz grod. bydż., 1711 r., 220; 1713 r., 260; 1714 r., 269, 274, 276, 281; 1715 r., 294; † 1716 r., 312; 1718 r., 346.
 Wolski Paweł, mieczn. brzeski, 1717 r., 336.
 Wolski Piotr, 1705 r., 119.
 Wolski Tomasz, stolnik rzezczycki, 1716 r., 327, 328.
 Wolski, tow. znaku panc. wojewody inowr., 1711 r., 205.
 Wysocki N., 1710 r., 185.
 Wysocki Jakób na Budzislawiu, podstoli gostyński, 1701 r., 15, 22; poseł brzeski, 1703 r., 45, 58; dworzanin jkr. mci, 1703 r., 48, 55, 67, 69, 70, 74; 1704 r., 90, 92; 1705 r., 98, 99, 105, 114, 118, 119, 121, 130.

Wysocki Jan, 1709 r., 159; sędzie inowłocł., 1711 r., 201.
 Zagajewski Mikołaj, 1701 r., 15.
 Zagórski, 1707 r., 149.
 Zagórski Stanisław, komornik ziem. inowł., burgrabia grodzki kruśw., tow. husars. znaku ks. Wiśniowieckiego, wojew. krak., 1707 r., 146, 148, 149; 1709 r., 155; 1710 r., 172; pisarz grodzki kruświcki. 1710 r., 191, 192, 194, 195; 1711 r., 196, 200, 202, 206; sędzia radziejow., 1714 r., 280, 284, 287, 291, 292, 294; 1715 r., 297, 303, 305, 306, 307; 1716 r., 313, 324, 325; 1717 r., 339, 342; 1720 r., 357.
 Zagórski Wojciech, 1704 r., 83, 87.
 Zakrzewski, 1726 r., 386.
 Zakrzewski Antoni, 1703 r., 47, 51, 52; podczaszy brzeski, 1704 r., 88, 95; 1705 r., 98, 100, 101, 106, 107, 108, 110, 112, 114, 115, 119, 120, 125, 132; 1706 r., 135; 1707 r., 141, 144, 152; 1709 r., 155, 161, 163, 165; 1710 r., 169, 170, 173, 186, 188, 191, 195; 1711 r., 197, 201, 213; 1712 r., 226; 1713 r., 249, 254, 256, 258; 1714 r., 268, 273, 276, 280; 1715 r., 287, 290, 292; 1716 r., 318, 320; chorąży brzeski, poseł inowłocł., 1722 r., 367, 368; 1726 r., 381, 384; 1727 r., 396, 399; 1728 r., 403.
 Zakrzewski Bartł., 1729 r., 417.
 Zakrzewski Franciszek Zboży, podczaszy brzeski kujawski, 1716 r., 320.
 Zakrzewski, sędzie ziemski brzeski, 1704 r., 95.
 Zakrzewski Jan, sędzia ziem. brzeski, 1710 r., 195; 1711 r., 200; cześn. brzeski kuj., marszałek sej. radziejow., 1717 r., 345.
 Zakrzewski, kasztelanie kruświcki, 1722 r., 364.
 Zakrzewski Michał, 1726 r., 391; 1729 r., 417.

Zakrzewski Michał Stanisł., sędzia ziem. brzeski, 1700 r., 4, 7; 1707 r., 151; 1709 r., 162; 1710 r., 191, 192; 1711 r., 203, 218, 220.
Zakrzewski Michał, burgrabia grodzki kowal., marszałek sej. radz., 1721 r., 361.
Zaleski, 1705 r., 111; 1716 r., 329.
Zaleski Bartł., 1705 r., 119.
Zaleski Krzysztof, 1710 r., 180.
Załuskowski Maciej, 1712 r., 244; deputat chorąg. pancernej koniuszego litew., 1713 r., 250, 251.
Zamojski ordynat, 1715 r., 296.
Zareba Bonawentura, 1711 r., 196, 199.
Zarliński, 1715 r., 290, 293.
Zawicki, 1701 r., 15.
Zboński Antoni, podstoli dobrzyń., 1713 r., 263; 1714 r., 281; 1717 r., 344; podstoli bydż., 1732 r., 419.

Zborowski Józef, 1704 r., 79.
Zbrozek, † 1700 r., 10.
Zenicki Jan, 1703 r., 40.
Zgliński, 1715 r., 286.
Ziemiecki Andrzej, 1703 r., 74; 1704 r., 82, 85, 86.
Ziemiecki Jan, 1709 r., 157.
Żebrowski Tomasz, 1703 r., 73.
Żeleski Stanisław, 1709 r., 159.
Żychliński Adam, kasztelan lędzki, 1710 r., 177.

URZĘDY WOJEW. BRZESKIEGO.

Kasztelan *brzeski kuj.*, Michał Działyński, 1709 r., 166, 167; 1710 r., 179, 185.
Andrzej z Lubrańca Dąbski, 1716 r., 330, 333; 1718 r., 355; 1720 r., 358; 1722 r., 365, 377.
Ludw. Borucki, 1727 r., 401.
Kowalski, Andrzej na Jaranowie Jaranowski, 1705 r., 117.
Kruśnicki, Kazimierz Wolski, 1710 r., 185; 1711 r., 199, 201, 209, 214, 216; † 1713 r., 262.
Podkomorzy *brzeski*, Serafin Głębocki, 1702 r., 29; 1705 r., 104; 1707 r., 148; 1710 r., 177.
Serafin Głębocki, † 1715 r., 291; 1717 r., 335; 1720 r., 358.
Bartłomiej Głębocki, 1727 r., 400; 1728 r., 403; 1729 r., 404, 405, 406.
Starosta *brzeski*, Andrzej na Głębokiem Głębocki, 1701 r., 16, 19; 1703 r., 57, 59; 1704 r., 84, 87; 1707 r., 140, 144, 151; 1709 r., 154, 161, 163, 164; 1710 r., 179; 1711 r., 214, 218; 1712 r., 225; 1718 r., 349.
Aleksander Głębocki, 1727 r., 398.
Kruświcki, Adam Lubstowski, 1701 r., 22, 27.
Mikołaj Lubstowski, † 1704 r., 81.
Paweł na Barcinie Szygowski, 1709 r., 161.
Kazimierz Wolski, 1709 r., 162.
Radziejowski, Maciej Gąsiorowski, 1700 r., 3; 1702 r., 29; 1703 r., 42, 57, 59, 1704 r., 81, 95; 1707 r., 150, 151; 1710 r., 170, 172, 173, 178, 179, 180, 182, 187, 190, 191, 195; 1711 r., 199, 201, 202, 205, 206; 1713 r., 252.
Augustyn z Mieroszewic Gąsiorowski, 1722 r., 367, 368; 1726 r., 381, 384.
Choraży *brzeski*, Serafin Głębocki, 1700 r., 7.
Andrzej z Lubrańca Dąbski, 1702 r., 29.
Andrzej Dąbski, 1703 r., 42.
Chryzost. Dorpowski, 1704 r., 95.
Franc. Moszczeński, 1710 r., 171, 173, 170, 181, 183; 1714 r., 269.
Antoni Zboży Zakrzewski, poseł inowł., 1722 r., 367, 368; 1726 r., 381, 384, 399.
Kowalski, Dąbski, 1732 r., 419.
Sędzia ziem. *brzeski*, Michał Jan Zakrzewski, 1700 r., 4, 7; 1707 r., 151; 1709 r., 162; 1710 r., 191, 192, 195; 1711 r., 200, 203, 218, 220.
Jan Głębocki, 1715 r., 299; 1716 r., 311; 1721 r., 359; 1726 r., 382, 384, 392, 393; 1727 r., 401.
Kowalski, Umiński, † 1700 r., 13.
Wojc. Umiński, 1715 r., 295.

Gr. brzeski, Jan Głębocki, 1703 r., 39, 58, 62; 1705 r., 105, 123, 125, 130, 132, 133; 1709 r., 162; 1711 r., 185, 197, 211, 214.
Bartł. na Głębokiem Głębocki, 1722 r., 366; 1726 r., 379.
Stanisław z Wielkiej Wrzący Sokołowski, 1727 r., 395, 396.
Andrzej Domaradzki, 1703 r., 74; 1705 r., 103, 111, 129; 1707 r., 152.
Kruśw., Kazimierz Umiński, 1703 r., 72; 1707 r., 152; 1709 r., 162; 1711 r., 203; 1712 r., 227, 236; 1716 r., 329.
Rafał Zboży Radojewski, 1732 r., 418.
Przedeci, Chryzostom Słubicki, 1701 r., 26; 1703 r., 44, 58; 1705 r., 104; 1710 r., 181, 185, 191, 195; 1711 r., 220; 1712 r., 224; 1715 r., 291; 1716 r., 325.
Józef z Warzymowa Sokołowski, 1726 r., 379, 380.
Wojciech Sokołowski, 1728 r., 402.
Radziejow., Jan Koleczyński, 1703 r., 42, 67; 1705 r., 102, 111, 114; 1707 r., 139; 1710 r., 185, 186, 191; 1711 r., 216; 1712 r., 224.
Zagórski Stanisław z Zagorzyc, 1714 r., 280, 284, 287, 291, 292, 294; 1715 r., 297, 303, 305, 306, 307; 1716 r., 313, 324; 1717 r., 339, 342; 1720 r., 357.

Stolnik *brzes.*, Andrzej Jaranowski, 1700 r., 5, 12; 1703 r., 38.
Franc. Jaranowski, 1707 r., 152; 1709 r., 162; 1710 r., 169, 170, 173, 176, 181, 183; 1711 r., 188, 189, 197, 201, 215, 216; 1712 r., 236, 239, 243, 248; 1713 r., 255.
Wojciech Dąmbrowski, 1716 r., 311, 314, 315, 333, 335; 1726 r., 382.
Podczaszy *brzeski*, Antoni Zboży Zakrzewski, 1704 r., 88, 95; 1705 r., 98, 100, 101, 106, 107, 108, 110, 112, 114, 115, 119, 120, 125, 132; 1706 r., 135; 1707 r., 141, 144, 152; 1709 r., 155, 161, 163, 165; 1710 r., 169, 170, 173, 186, 188, 191, 195; 1711 r., 197, 201, 213; 1712 r., 226; 1713 r., 249, 254, 256, 258; 1714 r., 268, 273, 276, 280; 1715 r., 290, 292; 1716 r., 318, 320.
Ludw. Borucki, 1718 r., 349.
Rafał Zboży Radojewski, 1732 r., 418.
Podsędek ziemski *brzeski*, Chryzost. Słubicki, 1715 r., 291; 1716 r., 325; 1720 r., 358.
Podstoli *brzeski*, Wojciech Ruszkowski, 1704 r., 81; 1712 r., 245; 1713 r., 265; 1714 r., 279, 280; 1715 r., 293.
Michał Ruszkowski, 1715 r., 299, 302; 1716 r., 312, 325; 1717 r., 344; 1727 r., 400.

Cześnik *brzeski kuj.*, Jan Zakrzewski, 1717 r., 345.
Lowczy *brzeski*, Wojciech Jaranowski, 1707 r., 152; 1716 r., 329; 1718 r., 348.
Paweł na Lipiu Wielkiem i Barzewie Wolski, 1732 r., 418.
Wojcisk *kruśw.*, Kaz. Wolski, 1703 r., 72; 1704 r., 88; 1705 r., 103, 106, 111; 1709 r., 162, 165, 1710 r., 169.
Pisarz ziem. *brzeski*, Jan Kościelski, 1701 r., 26; 1705 r., 106.
Jan Zboży Radojewski, 1720 r., 357, 358; 1721 r., 359.
Gr. kowalski, Kazim. Sokołowski, 1703 r., 3; 1707 r., 152; 1710 r., 185; 1715 r., 287; 1716 r., 312.
Kruświcki, Wojciech Zagórski, 1710 r., 191; 1711 r., 192, 194, 195, 196, 200, 202, 206; 1714 r., 284, 287, 291, 294; 1715 r., 297, 303, 305, 306; 1716 r., 313, 324.
Radziej., Wojciech Jasiński, 1711 r., 191, 197.
Miecznik *brzeski*, Mikołaj z Olszowy Olszowski, 1709 r., 162, 164.
Ludwik Borucki, 1711 r., 210, 213, 220; 1712 r., 225, 227; 1714 r., 268, 273; 1717 r., 336.
Rafał Zboży Radojewski, 1727 r., 395, 396.
Skarbnik *brzeski*, Kazim. Wolski, 1700 r., 9; 1701 r., 25, 26.
Łukasz Umiński, 1703 r., 56; 1707 r., 152.

Paweł Umiński, 1715 r., 295.
Andrzej Umiński, 1715 r., 295; 1716 r., 314; 1727 r., 398, 402.
Podwojewodzy *brzeski*, Adam Wilkostowski, 1701 r., 15.
Komornik ziem. *brzeski kuj.*, Wojc. Sokołowski, 1715 r., 289; 1718 r., 347.
Graniczny brzeski, Chryzostom Słubicki, 1701 r., 26; 1703 r., 44, 58; 1705 r., 104; 1710 r., 181.
Burgrabia *gr. brzeski*, 1703 r., 41, 74; 1704 r., 77, 79, 82, 83, 85, 86, 88, 90, 92; 1705 r., 103, 111; 1707 r., 139, 146, 148; 1713 r., 250.
Kowalski, Jarosz Cieński, 1705 r., 101, 103, 105, 111; 1707 r., 139, 146, 148; 1709 r., 155, 158, 162; 1710 r., 169, 185, 187, 192, 194; 1711 r., 200, 201, 202, 206, 213.
Michał Zakrzewski, 1721 r., 361.
Kruświcki, Stanisław Zagórski, 1707 r., 146.
Poborca *brzeski kuj.*, Mikołaj Dąbski, 1717 r., 335.
Regent *gr. brzeski*, Marcin Sulkowski, 1713 r., 250; 1720 r., 357.
b. regent *gr. kruśw.*, Paweł Paprocki, 1703 r., 71.
Gr. radziej., Wojciech Jasiński, 1703 r., 71; 1704 r., 78; 1705 r., 112, 114; 1706 r., 137; 1707 r., 147, 152; 1709 r., 165.

URZĘDY WOJ. INOWŁOCŁAWSKIEGO.

Wojewoda *inowł.*, Franc. Gałęcki, 1700 r., 12.
Kasztelan *bydgoski*, Michał z Działynia Działyński, 1705 r., 116.
Mikołaj Olszowski, 1710 r., 185, 186.
Podkomorzy *inowrocław.*, Jan Kadzidłowski, 1701 r., 22, 25, 27.

Moszczeński Franc., 1717 r., 335; 1718 r., 349, 356; 1726 r., 382; 1727 r., 393, 396, 397; 1729 r., 404, 406.
Starosta *inowłocł.*, Wojc. na Lubrańcu Dąbski, 1702 r., 29, 1703 r., 38; 1709 r., 161.
Bydgoski, Franc. Gałęcki, 1709 r., 161.

Wojciech z Lubrańca Dąbski, 1709 r., 161.
Choraży *inowłocł.*, Seweryn Trzebuchowski, 1710 r., 168, 171, 173, 186.
Bydgoski, Andrzej Kołodzki na Kołodach, 1704 r., 97; 1705 r., 98, 99, 101, 103, 105, 107, 129, 133.

Mikołaj Zboży Radojewski, 1710 r., 168, 170, 172, 182, 183, 184, 185, 186, 189, 193, 194, 196; 1711 r., 201, 205, 208, 210, 211, 214, 215, 216, 217, 219, 221, 1712 r., 222, 225, 227.
 Andrzej Kołodzki, † 1713 r., 262.
 Mikołaj Radojewski, † 1713 r., 252.
 Sędzia ziem. inowłoc., Augustyn Kołodzki, 1700 r., 2, 3, 5, 14; 1701, 21; 1703 r., 57, 59.
 Jan Kołodzki, 1703 r., 65.
 Mikołaj Niemojewski, 1711. 213.
 Aleksander Wolski, 1721 r., 359; 1728 r., 402.
 Augustyn Kołodzki, 1729 r., 415.
 Gr. byd., Aleks. Wolski, 1704 r., 95; 1710 r., 171, 173, 176, 191; 1713 r., 264, 267; 1715 r., 299; 1716 r., 325; 1717 r., 339, 344.
 Stolnik inowł., Łukasz Sokołowski, 1709 r., 159.
 Głębocci Bartł., 1713 r., 264; 1714 r., 274; 1715 r., 286, 290, 292, 298, 302; 1717 r., 335; 1718 r., 345; 1722 r., 366; 1726 r., 379, 392.
 Podczaszy inowłoc., Jan Koleczyński, 1702 r., 33, 35, 36; 1703 r., 42, 67; 1705 r., 99, 102, 111, 114; 1707 r., 139, 152; 1710 r., 169, 185, 186, 191, 195; 1711 r., 216; 1712 r., 224, 239.

Wład. Koleczyński, 1728 r., 403.
 Podśudek ziem. inowłoc., Dąbski, 1727 r., 399.
 Podstoli inowłoc., Komeski Franc., 1713 r., 261; 1714 r., 279, 280; 1715 r., 298; 1716 r., 325.
 Bydgoski, Zboiński, 1732 r., 419.
 Cześnik inowł., Stan. Wojc. Jarnowski, 1700 r., 1; 1703 r., 47, 56, 65, 66; 1704 r., 76, 78, 80, 81, 95; 1707 r., 142, 145, 147, 149, 150, 151, 152, 153; 1709 r., 154, 158, 161, 162, 163, 165, 166; 1710 r., 178, 185, 188, 1711 r., 198, 201, 213; 1712 r., 224, 247; 1713 r., 249; 1715 r., 289, 293, 299, 302; 1717 r., 339.
 Lowczy inowłoc., Andrzej Osiecki, 1703 r., 41, 45, 46, 50, 74.
 Jan Trzebuchowski, 1706 r., 138; 1707 r., 141, 143, 145, 146; 1709 r., 156, 157, 158, 159, 162, 163, 164, 165; 1710 r., 196.
 Jan Słubicki, 1710 r., 183, 185, 192, 194; 1711 r., 198; 1713 r., 260, 261, 265, 267; 1714 r., 274; 1717 r., 348.
 Pisarz ziemski inowł., Leski, 1712 r., 246.
 Ignacy z Lubrańca Dąbski, 1720 r., 358; 1722 r., 377.
 Aleks. Mierosławski, 1732 r., 420.
 Miecznik inowłoc., Stanisł. Jarnowski, 1711 r., 203, 220.

Skarbnik inowłoc., Hieronim Cieński, 1707 r., 141, 144; 1709 r., 165; 1711 r., 213; 1712 r., 241; 1713 r., 262; 1715 r., 299.
 Tomasz z Lubrańca Dąbski, 1722 r., 366, 1726 r., 379.
 Podwojewodzy inowł., Paweł Wolski, 1711 r., 192, 194, 197, 201, 203, 220; 1713 r., 260; 1714 r., 269, 274, 276, 281; 1715 r., 294; † 1716 r., 312; 1718 r., 346.
 Komornik ziem. inowłoc., Sokołowski, 1700 r., 3.
 Stan. Zagórski, 1707 r., 146, 148, 149; 1709 r., 155; 1710 r., 172; 1711 r., 192, 196, 206; 1714 r., 280, 284, 292, 294; 1715 r., 297, 303, 305, 306; 1716 r., 313, 324, 325, 342.
 Burgrabia grodzki inowłoc., Paweł Sulkowski, 1703 r., 62.
 Tomasz Dąbski, 1715 r., 290, 292, 298, 302.
 Bydg. Piniński, 1714 r., 269.
 Aleks. Sokołowski, 1716 r., 323, 326.
 Poborca wojew. inowłoc., Racieński, 1715 r., 291; 1717 r., 335.
 Pisarz gr. inowł., Ludwik Borucki, 1704 r., 97; 1705 r., 111, 120, 128, 129; 1706 r., 135; 1710 r., 169, 171, 173; 1711 r., 210, 213, 220; 1712 r., 225, 227.
 Bydg. Paw. Wolski, 1711, 220.
 Regent gr. inowł., Andrzej Chwałkowski, 1722 r., 366.

Marzałkowie sejmików radziejowskich.

Andrzej z Lubrańca Dąbski, 1700 r., 8.
 Augustyn Kołodzki, 1700 r., 2, 3, 5, 14.
 Józef Kadziłowski, 1701 r., 14, 15, 16, 25, 27.
 Chryzostom Ernest Maciej Dorpowski z Dorposzy, 1702 r., 34, 36, 38.
 Wład. Niemojewski, 1702 r., 29, 31, 32.

Wład. Niemojewski, 1703 r., 40, 42.
 Wład. Niemojewski, 1703 r., 47.
 Wład. Niemojewski, 1703 r., 53, 54.
 Wład. z Lubieńca Niemojewski, 1703 r., 71, 72, 73.
 Maciej z Lubieńca Niemojewski, 1703 r., 73.
 Andrzej Osiecki, 1703 r., 45, 46, 50.

Jan z Słubic Słubicki, 1703 r., 54, 55, 56, 58, 61, 63, 67, 68, 69.
 Stanisław Wojciech Jarnowski, 1703 r., 65, 66; 1704 r., 76, 78, 80, 81.
 Jan Trzebuchowski, 1704 r., 96, 97; 1705 r., 115.
 Antoni Zboży Zakrzewski, 1705 r., 98, 100, 101, 106, 108, 110, 112, 114, 115.

Jan na Głębokiem Głębocki, 1705 r., 117, 118, 120, 121, 123, 125, 130, 132, 133.
 Jakób z Raciecina Raciecki, 1705 r., 102, 107.
 Ludw. Borucki, 1705 r., 128.
 Jan na Rozkach Trzebuchowski, 1705 r., 123, 126; 1706 r., 135, 136, 138; 1707 r., 141, 142, 143, 145, 146.
 Stan. Sokołowski, 1706 r., 134; 1707 r., 140.
 Wojc. Stan. z W. Jarnowa Jarnowski, 1707 r., 145, 149, 150, 151, 153; 1709 r., 166.
 Jan Trzebuchowski, 1709 r., 156, 157, 160, 162, 163, 164, 165.
 Maciej Gasiorowski, 1710 r., 170, 172, 178, 179, 180, 182.
 Mikołaj Zboży Radojewski, 1710 r., 184, 186, 193, 194, 196; 1711 r., 205, 208, 210,

(Mikołaj Zboży Radojewski) 214, 215, 216, 217, 219, 221; 1712 r., 222, 225; 1713 r., 258, 263, 264, 266, 268; 1714 r., 270, 272, 273, 275, 278, 281.
 Maciej Gasiorowski, 1710 r., 187, 190, 191, 195; 1711 r., 199, 201, 202, 205.
 Ludwik Borucki, 1711 r., 210, 213.
 Franc. Jarnowski, 1712 r., 236, 239, 243, 248; 1713 r., 255.
 Kazimierz Umiński, 1712 r., 227, 236.
 Stan. z Zagorzye Zagorski, 1714 r., 284, 287, 291, 292, 294; 1715 r., 297, 303, 305, 306, 307; 1716 r., 313, 324.
 Kazim. z Wielkiego Chrzastowa Dąbrowski, 1715 r., 307, 310; 1716 r., 314, 316, 318, 319, 321, 322.
 Woj. Dąbrowski, 1716, 333.
 Józef Kretkowski, 1717 r., 337, 340, 341.

Jan Zakrzewski, 1717 r., 345.
 Franc. Maciej z Wielkiego Jarnowa Jarnowski, 1718 r., 348, 356.
 Antoni Dąbski, 1720 r., 358.
 Michał Zakrzewski, 1721 r., 361.
 Tomasz z Lubrańca Dąbski, 1722 r., 366.
 Adam Głębocki, 1722 r., 368, 378.
 Jan na Głębokiem Głębocki, 1726 r., 382, 384, 392, 393.
 Józef z Warzymowa Sokołowski, 1726 r., 379, 380.
 Franc. Michał Moszczeński, 1727 r., 396, 397.
 Andrzej Umiński, 1727 r., 402.
 Jan Stan. z Lubieńca Niemojewski, 1728 r., 403.
 Paweł z Lubrańca Dąbski, 1729 r., 406, 417.
 Aleks. Mierosławski, 1732 r., 420.

POSŁOWIE.

Brzeski, Andrzej na Głębokiem Głębocki, 1701 r., 16.
 Andr. na Głębokiem Głębocki, 1703 r., 57, 59.
 Józef Kadziłowski, 1701 r., 16.
 Jan ze Słubic Słubicki, 1703 r., 57, 59.
 Jakób Wysocki, 1703 r., 45.
 Paweł z Chomęc Morawski, 1704 r., 90, 92.
 Wojc. z Wrzacy Sokołowski, 1704 r., 90, 92.
 Maciej hr. na Łabiszynie Gembicki, 1705 r., 118.
 Jakób z Budziszawia Wysocki, 1705 r., 118.
 Maciej Gasiorowski, 1710 r., 170, 173.
 Franc. Jarnowski, 1710 r., 170, 173.
 Franc. Moszczeński, 1710 r., 170, 173.
 Antoni Zboży Zakrzewski, 1710 r., 170, 173.

Andrzej na Głębokiem Głębocki, 1712 r., 225, 227.
 Mikołaj Zboży Radojewski, 1712 r., 225, 227.
 Ludwik Borucki, 1718 r., 349.
 Andrzej Głębocki, 1718 r., 349.
 Antoni z Lubrańca Dąbski, 1722 r., 367, 368; 1729 r., 404, 406.
 Augustyn z Mieroszewic Gasiorowski, 1722 r., 367, 368; 1726 r., 381 r., 384.
 Fran. na Słupowie Szembek, 1726 r., 381, 384.
 Bartłom. Głębocki, 1729 r., 404, 406.
 Inowłocławski, Maciej Gembicki, 1701 r., 16.
 Jakób Szczawiński, 1701 r., 16.
 Maciej z Mieroszewic Gasiorowski, 1703 r., 57, 59.

Kazim. Kaczkowski, 1703 r., 45.
 Augustyn z Kołudy Kołodzki, 1703 r., 57, 59.
 Stan. z Wrzacy Sokołowski, 1704 r., 90, 92.
 Jakób z Budziszawia Wysocki, 1704 r., 90, 92.
 Jan na Głębokiem Głębocki, 1705 r., 118.
 Paweł z Chomęc Morawski, 1705 r., 118.
 Ludwik Borucki, 1710 r., 171, 173.
 Andrzej z Lubrańca Dąbski, 1710, 170, 173.
 Seweryn z Morzyc Trzebuchowski, 1710 r., 171, 173.
 Aleks. Wolski, 1710 r., 171, 173.
 Ludwik Borucki, 1712 r., 225, 227.
 Andrzej z Lubrańca Dąbski, 1712 r., 225, 227.
 Maciej Gasiorowski, 1713 r., 252.

Mikołaj Radojewski, † 1713 r., 252.
Antoni Dąbski, 1718 r., 349.
Franc. Moszczeński, 1718 r., 349.

Adam z Głębockiego Głębocki, 1722 r., 367, 368.
Ant. Zb. Zakrzewski, 1722 r., 367, 368; 1726 r., 381, 384.
Kazim. z Lubrańca Dąbski, 1726 r., 381, 384.

Jan Wilhelm graf Sleyben, 1729 r., 404, 406.

Franc. Moszczeński, 1729 r., 404, 406.

URZĘDY INNYCH WOJEWÓDZTW.

Kasztelan *krakowski* Hieronim hr. na Wiśniczu Lubomierski, 1703 r., 67, 68.
Adam Mikołaj Sieniawski, 1711 r., 199, 214.
Wojewoda *bełski*, Adam Sieniawski, 1703 r., 67, 68.
chełmiński, Rybiński, 1716 r., 318.
kaliski, Franc. Gałęcki 1709 161.
krakowski, ks. Janusz Wiśniowiecki, 1707 r., 146, 149.
łęczycki, Chryzostom Dorpowski, † 1729 r., 416.
poznański, Stan. Malachowski, † 1701 r., 21.
rawski, Andrzej na Głębokiem Głębocki, 1722 r., 376.
ruski b., Jan Jabłonowski, 1700 r., 10.
Kasztelan *brzeziński*, Antoni Mniewski, 1710 r., 180.
inowłoc., Jan Kwiatkowski, 1722 r., 376.
kaliski, Łącki, 1716, 319.
łędzki, Adam Żychliński, 1710 r., 177.
sieradzki, Grudziński, † 1700 r., 10.
Marszałek *w. kor.*, Bieliński, † 1722 r., 376.
Podskarbi *w. kor.*, Jerzy na Przebendowie Przebendowski, 1711 r., 218; 1712 r., 222.
Pisarz *najwyższy skarbu kor.*, Waleryan Kiciński, 1707 r., 144.
W. ks. lit., Pac, 1703 r., 60.
Referendarz *koronny*, ks. Kretkowski, 1722 r., 377.
chorąży w. kor., Jabłonowski, 1717 r., 343.
Dobrzański, Chełmiński, 1729 r., 416.

Podkomorzy *koronny*, Bieliński, 1701 r., 22.
Nadworny jkr. mci, Kazim. z Lubrańca Dąbski, 1729 r., 405.
Chełmiński, Rybiński, 1707 r., 148.
Krzemieński, Stan. Ledóchowski, 1717 r., 334, 342.
Włodzimierski, Wielohurski, 1700 r., 9, 11.
Marszałek *nadw. kor.*, Wojciech z Lubrańca Dąbski, 1703 r., 38; 1709 r., 161; 1711 r., 199, 216; 1722 r., 376.
Mniszek, 1711 r., 200.
Konfederacyi Rzplitej, Stan. Ledóchowski, 1717 r., 334, 342.
Piotr Jakób z Paradyzu Branisz, 1705 r., 116, 118.
Ww. wielkopolskich, Piotr Jakób z Paradyzu Bronisz, 1704 r., 77, 86.
Konfeder. wojew. łęczyckiego, Mac. Gębicki, 1704 r., 91.
Starosta *boroniecki*, Franc. na Sługowie Szembek, 1726 r., 384.
Gniewkowski, Paweł z Chomęcic Morawski, 1703 r., 62, 64, 71, 74; 1704 r., 76, 79, 82, 83, 85, 86, 88, 90, 92; 1705 r., 99, 105, 111, 118, 121; 1707 r., 139.
Walenty Słucki, 1727 r., 401.
Morawski, 1703 r., 58.
Gnieźn., Smigielski, 1704 r., 87.
Ludw. Borucki, 1709 r., 165.
Paweł Morawski 1712 r., 247; 1713 r., 250, 251, 254.
Ludw. Borucki, 1718 r., 349.
Jasieniecki Franc. Tuchołka, 1718 r., 355.
Inowłodzki, Stefan Garczyński, 1714 r., 281.

Kleszczowski, Andrzej z Lubrańca Dąbski, 1710 r., 185; 1712 r., 225, 227; 1716 r., 330, 333.
Mławski, Niewieściński, † 1712 r., 230.
Nakielski, Andrzej Dąbski, 1703 r., 42.
Maciej hr. na Łabiszynie Gembicki, 1703 r., 60; 1705 r., 98, 106, 118, 119, 121.
Maciej Gębicki, 1704 r., 91.
Andrz. Dąbski, 1704 r., 95.
Andrz. Dąbski, 1709 r., 155.
Andrz. na Lubrańcu Dąbski, 1710 r., 170, 173, 176, 181, 185; 1711 r., 202; 1712 r., 223, 225, 227, 230; 1713 r., 257; 1716 r., 330, 333.
Nieszawski (mylnie, bo do Kujaw należy), Jan Głębocki, 1703 r., 38, 58, 62; 1705 r., 105, 118, 120, 121, 123, 125, 130, 132, 133; 1707 r., 152; 1709 r., 162; 1711 r., 218.
Pyzdrski, Piotr Jakób z Paradyzu Bronisz, 1704 r., 77, 86; 1705 r., 99, 116, 118.
Tolkmiecki, Fran. na Sługowie Szembek, 1726 r., 381, 384.
Włodzimierski, Wojc. Czacki, 1700 r., 11.
Miecznik *wschowski*, Biernacki, 1703 r., 39, 53.
Sędzia *ziem. gostyński*, Maguuski Aleksan., 1715 r., 302, 308; 1717 r., 339, 344; 1720 r., 357; 1727 r., 401.
Stolnik *rzeczycki*, Tomasz Wolski, 1716 r., 327, 328.
Witebski, Kazim. Sarnocki, 1703 r., 52.
Wiski, Rostkowski, 1729 r., 408.

Komisarz *skarbu kor.* Ker-ner, 1718 r., 346.
Podsedek *ziem. sieradzki*, Aleks. Mycielski, 1722 r., 374.
Cześnik *bract.*, Paweł Sulkowski, 1703 r., 62.
Sieradzki, Wład. Biernacki, 1710 r., 184.
Biernacki, 1712 r., 238.
Lowczy koronny, Rybiński, 1710 r., 183.
Jarnowski, 1701 r., 15.
Poznański, Stefan Garczyński, 1714 r., 281.
Antoni z Lubrańca Dąbski, 1722 r., 367, 368; 1727 r., 393; 1729 r., 404, 406.
Podstoli *dobrzyń.*, Zboiński, 1713 r., 263.

Antoni Zboiński, 1714 r., 281; 1717 r., 344.
Gostyński, Jakób na Budzi-
sławiu Wysocki, 1701 r., 15, 22; 1703 r., 45, 48, 55, 58, 67, 69, 70, 74; 1704 r., 90, 92; 1705 r., 98, 99, 105, 114, 118, 119, 121, 130.
Kijowski, Stanisław Soko-
łowski, 1700 r., 3, 7; 1701 r., 15, 22; 1703 r., 41, 44, 56; 1704 r., 90, 92, 95; 1707 r., 140, 147, 148; 1709 r., 158, 161, 166; 1711 r., 201, 202, 204; 1715 r., 296.
Sekretarz jkr. mci, Kazim. Sarnocki, 1703 r., 52.
Dworzanin jkr. mci, Jakób z Budziśławia Wysocki, 1705 r., 98.

Wojski *kijowski*, Ludwik z Markowic Markowski, 1706 r., 135; 1709 r., 162.
Instygator *w. kuj.*, Wojciech Sokołowski, 1716 r., 321.
Poborca w. kuj., Kaszewski, † 1715 r., 296.
Superintendent *żup solnych*, Dezardy, 1704 r., 88.
Cel jkr. mci, Rubinkowski, 1713 r., 249.
Żupnik *w. kujaw.*, Jakób Jarnowski, 1701 r., 26; 1707 r., 152.
Modliński, 1715 r., 301.
Joachim Modliński, 1718 r., 345.
Burgrabia *sieradzki*, Miąskowski, 1729 r., 417.

URZĘDY WOJSKOWE.

Hetman *w. kor.*, Hieronim hr. na Wiśniczu Lubomierski, 1703 r., 67, 68.
Adam Mikołaj Sieniawski, 1711 r., 199, 214.
Pol. kor., Adam Sieniawski, 1703 r., 67, 68.
Pol. w. ks. lit., ks. Michał Korybut na Wiśnicach Wiśniowiecki, 1703 r., 67, 68.
General-*lejtant*, Denhoff, 1715 r., 299, 300, 309.
Lejt-general jkr. mci, Jasnus, 1715 r., 293 (zob. niżej).
Gen.-adjutant, Wojciech Jarnowski, 1722 r., 368, 378.
Generał, Fleming, 1713 r., 255; 1714 r., 270; 1715 r., 288, 289, 290, 293, 296, 298, 300, 301, 308, 310.
Baur, 1716 r., 313, 318; 1717 r., 340.
Pułkownik i Regimentarz, Chryzost. Niemiera Gniazdowski, 1716 r., 323.
Pułkownik, Szeling, 1712 r., 247.
Fleming, 1713 r., 267.
Unrug, 1715 r., 293, 296.
Ropp, 1716 r., 315, 317.
Szmetau de, 1716 r., 320.

Major *regimentu jkr. mci*, Chryzostom Ernest Dorpowski, 1703 r., 42.
Ignacy Dąbski, 1711 r., 209; 1713 r., 249, 256, 258.
Major, Ostromecki, 1714 r., 277; 1715 r., 301.
Brygadjer, Ropp, 1716 r., 320; 1717 r., 338.
Chorąży chor. dragoń. hetmana w. k., Wojciech Jarnowski, 1710 r., 169.
Regimentarz *chorąg. lekki* pisarza *pol. kor.*, Sienicki, 1703 r., 69, 70.
Gruszczyński, 1703 r., 71.
Chryzostom Niemiera Gniazdowski, 1716 r., 323, 327, 329.
Ww. kujaw, Michał Działyński, 1709 r., 166, 167.
Kazimierz Kaczkowski, 1705 r., 114.
Rotmistrz, Jan Gomoliński, 1716 r., 323.
Kazim. Kaczkowski, 1713 r., 262.
Głębocki, 1717 r., 338.
W. brzeskiego, Kazim. z Rójewa Kaczkowski, 1705 r., 124.

Kapitan *jk. mci*, Kazimierz Dąbrowski, 1715 r., 295, 297, 298, 300.
Rzeczyp., Frankieberg, 1715 r., 308.
Teszkien (?), 1715 r., 301.
Jeskien, 1715 r., 308.
Dąbski, 1716 r., 331; 1718 r., 348.
Porucznik, Goszyński, 1700 r., 12.
Jakób Jarnowski, † 1700 r., 13.
Jan Sokołowski, 1700 r., 3, 7.
Wojc. Gomoliński, 1702 r., 31.
Biernacki, 1703 r., 39, 53, 70; 1712 r., 238.
Stan. Zagórski, 1709 r., 155.
Baranowski, 1711 r., 209.
Werder, 1715 r., 308.
Bronikowski, 1715 r., 308.
Oficer *ks. kurlandz.*, Gorzyński, 1701 r., 27.
Towarzysz *znaku pancern. starosty Stamirow.*, Wojc. Dąmbrowski, 1702 r., 31.
Chorągwi pancern. królewicza Augusta, Barbowski, 1710 r., 187; 1711 r., 200, 216.
Borysławski, 1715 r., 309.
Chor. regimentarza, Franc., Bykowski, 1716 r., 323.

GODNOŚCI DUCHOWNE.

Arcybiskup *gnieźn. prymas*, Michał Radziejowski, kardynał, 1704 r., 86, 88; 1710 r., 178.
 Biskup *krakow.*, Trzebicki, † 1729 r., 415.
Kujaw., Szembek, 1700 r., 4.
Inflancki, ks. Szembek, oficyał gdań., 1714 r., 278.
 Administrator *biskupstwa kujaw.*, ks. Morski, dziekan i kanonik wrocławski, kanonik krak., 1700 r., 7.
 Oficyał *gdański*, ks. Szembek, biskup inflanc., 1714 r., 278.
 Archidyakon *kruświcki*, ks. Paweł Wolski, kanonik i kanclerz kated. wrocław, 1710 r., 185.
 Kanonik *gnieźn.*, ks. Aleksander Kołodzki, 1700 r., 4, 13; 1701 r., 17; 1722 r., 377.
Krakowski, ks. Morski, dziekan i kanonik wrocławski administrator biskupstwa kujaw., 1700 r., 7.
Katedr. płocki, ks. Zygmunt Ruszkowski, 1712 r., 226.
Płocki, ks. Ruszkowski, proboszcz radziej., 1722 r., 365; 1726 r., 383, 391, 401; 1727 r., 395, 401.
Włocław., ks. Morski, dziekan włocł., kanonik krakowski, administr. biskup. kujawsk., 1700 r., 7.
 Ks. Komeski, 1703 r., 40.
 Ks. Mostowski, 1710 r., 193.
 Ks. Adam Umiński, 1710 r., 169.
 Ks. Miłaszewski, pleban wieniecki, 1715 r., 301.
 Ks. Sokołowski, 1717 r. 340.
Kanonik katedralny, ks. Paweł Wolski, archidyakon kruświcki, 1710 r., 185.
 Kanclerz *włocław.*, ks. Paweł Wolski, proboszcz strzeliński, 1715 r., 302.
 Dziekan brzeski, ks. Szaniawski, 1715 r., 296.
Włocław., ks. Morski, kanonik włocław., krak., admi-

nistrator biskupstw kuj., 1700 r., 7.
 Pleban *broniewski*, ks. Nieszczewski, 1726 r., 383.
Jaksicki, ks. Osowski, 1710 169.
Liszkowski, ks. Śniegocki, 1704 r., 84, 85.
 Ks. Ciński, 1710 r., 169.
Ojrzanowski, ks. Jerzy Trach, 1701 r., 19; 1704 r., 84, 87.
Wieniecki, ks. Miłaszewski, kanonik włocław., 1715 r., 301.
 Proboszcz *piotrkowski*, ks. Ruszkowski, kanonik płocki, 1726 r., 383, 391.
Przedeci, ks. Stefan Boguszewski, 1716 r., 332.
Radziejow., ks. Ruszkowski, kanonik płoc., 1722 r., 365.
b. proboszcz strzeliński, ks. Grzębski, 1715 r., 291.
 Ks. Paweł Wolski, kanclerz włocł., 1715 r., 302; 1718 r., 347.

SPIS NAZWISK RÓŻNYCH.

Achilles, 325.
 Adelstejn, 1704 r., 93.
 Anszpang, książę, 1713 r., 263.
 August, król, 1710 r., 168; 1711 r., 206.
 August II, król, 1706 r., 135; 1716 r., 325.
 August, królewic, 1711 r., 210, 216; 1712 r., 247, 257; 1713 r., 262; 1714 r., 270, 284.
 August Fryderyk, królewic, 1715 r., 300, 309.
 Bernardyni oo. jerozolimscy, 304, 361; toruńscy, 390, 414.
 Blumental, 1729 r., 412, 416.
 Brutus, 325.
 Diesbach, komisarz jkr. mci, 1715 r., 285, 286, 290, 295, 304.
 Dołhoruki, książę, poseł cara jegom., 1711 r., 215, 219; 1712 r., 237; 1718 r., 345, 346.
 Dominikanie oo. brzescy, 254, 322, 337; toruńscy, 419.
 Fleming Jan, feldm. wojsk saskich, 1718 r., 352.
 Franciszkanie oo. inowłocł., 250, 366, 401; radziejowscy, 216, 296, 347, 365; nieszawscy; 420.
 Frydryk, syn księcia kurlandzkiego, 1718 r., 354.
 Galicyn, książę, 1712 r., 226.
 Gazali de, audytor, 1714 r., 272, 275.
 Garenbrag, generał, 1713 r., 267.
 Gdańszczanie, 411, 414.

Gieszof, generał, 1710 r., 181, 183.
 Glebow, 1716 r., 315.
 Gordon, pułkownik, 1710 r., 192, 193, 194.
 Gotard, ks. kurlandzki, 1718 354.
 Hencki, generał, 1710 r., 177.
 Horn, generał i komisarz króla szwedzkiego, 1704 r., 92.
 Horn bar., pułk. szwedzki, 1705 r., 101; 105, 106.
 Jadwiga św., królowa polska, 1710 r., 179.
 Jakób, królewicz, 1701 r., 18; 1727 r., 393.
 Jan III, król, † 1700 r., 10, 13, 21.
 Jan Kazimierz, król, † 1729 r., 416.

Janusz, (Jasus), generał, 1710 r., 186, 187; 1714 r., 268, 275, 277; 1715 r., 285, 286, 294, 296, 298, 299, 301, 302.
 Jasnus, lejbn - generał jkr. mci, 1715 r., 293.
 Jezuici oo. 1: bydgoscy 91, 93, 242, 270; toruńscy 109: 270, 401.
 Jezupow, kniaź major, 1712 r., 221.
 Jungi, 1707 r., 152.
 Karmelicy oo. bydgoscy, 1: wygiersey 23.
 Karol, król szwedzki, 1703 r., 62; 1705 r., 116; 1707 r., 152.
 Kawenak, generał, 1715 r., 299.
 Kazimierz król, † 1722 r., 375.
 Kollrep, major ks. kurland., 1707 r., 153.
 Krusse, pułk. szwedzki, 1705 105.
 Leye, kapitan wojsk cesarskich, 1716 r., 317.
 Lorens Creutz, major szw., 1703 r., 62.
 Luxemburg, generał, 1710 r., 180.
 Marancour de, oberszlejt-nant, 1714 r., 274, 276.
 Marancour, pułkownik, 1714 r., 275, 276.
 Marantir (?) pułkownik, 1714 r., 27.
 Malerarga, 1711 r., 212.
 Meryc, graf (saski?), 1726 r., 386.
 Metellus, 325.
 Mężyk ks. (Mięszczyków), 1710 r., 177.
 Milkau de, gener., 1713, 267; 1714 r., 269.
 Muller, komisarz, 1705 r., 106.
 Nieroth, generał szwedzki, 1705 r., 99, 101, 105, 106, 111, 112, 113, 116, 117, 120.
 Orłów, kapitan, 1712 r., 223.
 Paulini oo. jasnogórscy, 373.
 Peypi, 1707 r., 152.
 Pijarzy oo., 383; radziejowscy, 391, 396, 401, 406, 416, 420.
 Piper, graf, pierwszy senator i komisarz stanu, 1704 83, 84, 85, 86, 91, 93, 94; major, 1705 r., 106, 116.
 Reinsholt Karol Gustaw, generał, 1703 r., 55, 56.
 Reinscholdt, gen. szwedzki, 1703 r., 62.
 Replin, ks., 1718, 346.
 Rhonn, gen., 1707 r., 141.
 Saksy, 197.
 Sasi, 295.
 Sessan de, generał, 1714 r., 279.
 Stanisław, król, 1705 r., 98, 99, 108, 118, 119, 120, 122, 130, 132; 1707 r., 139.
 Sulc, generał szwedzki, 1709 r., 165.
 Szamerdyn, pułkownik rosyjski, 1710 r., 178.
 Szeling, pułkownik, 1710 r., 183, 189, 190, 195; 1711 r., 198.
 Szeremet, książę, 1716 r., 312, 313, 317, 318.
 Szwedzi, 68, 69, 91, 148, 385.
 Tantalus, 95.
 Toruńczanie, 192, 212, 237, 414.
 Tezensz, 94.
 Unrug (Undrug), pułkownik, 1715 r., 299, 301; 1729 r., 417.
 Weisfels de ks. (Wejsenfels) 1715 r., 293, 295, 296.
 Welsenfess, generał, 1715 r., 301 (zob. Weisfels).
 Weyner, kapitan, 1710 r., 183.
 Wilhelm, syn ks. kurlandz., 1718 r., 354.
 Władysław IV, król, † 1718 355.
 Zajdlicz, gen., 1712 r., 231.
 Żydzi, 30, 103, 109, 113, 120, 222, 246, 283, 309, 340, 353, 387, 390, 413, 414, 415.

SPROSTOWANIE BŁĘDÓW.

Str.	wiersz	zamiast	czytaj.	Str.	wiersz	zamiast	czytaj.
10	4 od góry	1629	1692	260	4 od dołu	officiosum	officiorum
11	16	"	Dorpowskiemu	280	6	"	prawem naszym
18	8	"	one	323	17 od góry	valides	validas
32	2 od dołu	prowizyej	provincyej	325	5 od dołu	"	Uprosiłimny
35	13 od góry	volentes	volentes	"	7	"	deducit, ażeby
38	9 od dołu	virutum	veritum	327	9	"	20
62	22 od góry	gravaria	granaria	334	6 od góry	indeservatis	in deservitis
76	2 od dołu	alacritas.	elaeritas, dla	339	17	"	interesa
108	8 od góry	"	podstoli	390	13	"	inclementia
112	20	"	podczaszy	391	7 od dołu	et	per
114	4	"	i neo	398	11	"	sufficentem
166	12 od dołu	sadzenia	Sędziua	402	10 od góry	1737	1727
177	3 od góry	efecta	afekta	"	14	"	consilii
220	9	"	awertat	"	1	"	Jeżeli
234	13 od dołu	osądzone	osadzone				jeżeli (przenieść na str. 418)
253	1 od góry	lub	sub	419	4	"	rejestra, a rejestra. A

Przedruk techniką fotooffsetową
wykonany w Drukarni Narodowej w Krakowie
z egzemplarza udostępnionego
przez Bibliotekę Narodową w Warszawie.

Wydano w nakładzie 750 egzemplarzy
na zamówienie Zjednoczenia Księgarstwa

Wydawnictwa Artystyczne i Filmowe
Warszawa 1981

WAIF
Reprint

Prace Komisji Historycznej
Instytutu Historii Uniwersytetu Warszawskiego
t. 100
Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego
Warszawa 1987

